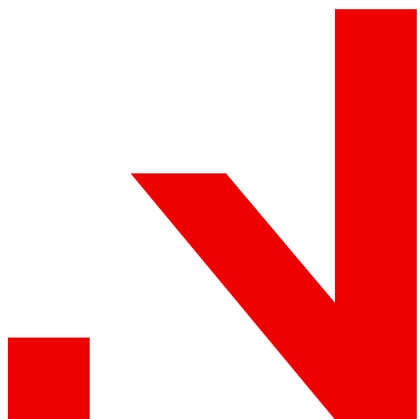

Årsrapport 2021

**Innovasjon
Norge**

1 Status 2021

1.1 Kapital og kompetanse til næringslivet

1.2 Skaper effekter

1.3 Styrets beretning

1.4 Strategiske tema

1.4.1 Tek imot breidda av norsk næringsliv

1.4.2 Bærekraft er konkurransekraft

1.4.3 Kortere vei til nye finansieringsmuligheter i EU

1.4.4 Slik skal Innovasjon Norge skape eksportvekst

1.4.5 Utløser kapital til norsk næringsutvikling

2 Resultater

2.1 Bidrar til mervekst

2.2 Flere gode gründere

2.3 Flere vekstkraftige bedrifter - pådriver for økt vekst og eksport

2.4 Flere innovative næringsmiljøer - styrker innsatsen

2.5 Andre oppdrag

2.5.1 Landbruksteknologi gir nye muligheter

2.5.2 Et omstillingsvillig reiseliv

2.5.3 Nye finansieringsmuligheter i EU

2.5.4 EØS-partnerskap for utvikling

2.5.5 Strategisk posisjonering av nye næringer

2.5.6 Innovasjon i humanitær sektor

3 Tall og fakta

3.1 Tall og fakta oppsummert

3.2 Effekter og resultater

3.2.1 Effekter for alle kunder

3.2.2 Effekter for etablerte bedrifter

3.2.3 Effekter for gründere

3.2.4 Effekter for klynger

3.2.5 Bevilgninger til Innovasjon Norge

3.2.6 Tildeling per tjeneste

3.2.7 Tildeling per målgruppe

3.2.8 Tildeling per sektor

3.2.9 Tildeling per virkeområde

3.2.10 Vi var med på å generere

3.2.11 Vi utgjør en forskjell

3.3 Lån og tilskudd

3.3.1 Fylkesvise tildelinger - virkemiddel

3.3.2 Fylkesvise tildelinger - sektor

3.3.3 Fylkesvise tildelinger - næringsområde

3.3.4 Låneportefølje

3.3.5 Oppstartlån

3.4 Landbruk og reiseliv

3.4.1 Kommersielle gjestedøgn

3.4.2 Utenlandske gjestedøgn

3.4.3 Tilskudd til landbruket

4 Om oss

4.1 Om Innovasjon Norge

4.1.1 Næringsutvikler for hele landet

4.1.2 Organisasjonskart

4.1.3 Ledergruppen

4.1.4 Styret

Status 2021

Kapital og kompetanse til næringslivet

Foto: Astrid Waller

Vinteren 2022 har med Russlands angrep på Ukraina gitt oss en ny påminnelse om hvordan den internasjonale balansen raskt kan forrykkes og med det også handelen mellom land. Det er allerede nå all grunn til å anta at krigen vil innebære endringer i internasjonale markeder, forsyningskjeder, energi- og matpriser og inflasjons- og renteutvikling. Dette vil prege norsk næringslivs utsikter i 2022.

Av administrerende direktør Håkon Haugli

I et tilbakeblikk på fjoråret ser vi globale etterdønninger som minner oss om at vi lever og handler i en sammenvevd verden, der vi på godt og vondt påvirkes av det som skjer rundt oss. I 2021 var aktivitetene i norsk næringsliv fortsatt preget av koronapandemien, selv om året etter hvert tillot mange bedriftene å operere mer som normalt innenfor det som til enhver tid var gjeldende smitteverntiltak.

«Gjennom sparring med næringslivet, både digitalt og i alle landets regioner, representerer Innovasjon Norge en dør inn for næringslivet.»

I tråd med dette opprettholdt Innovasjon Norge i 2021 rollen som beredskapsorganisasjon for myndighetene, både gjennom å fange opp og formidle status i næringslivet, og som forvalter av økonomiske krisepakker. Oppdragene ligger innenfor vårt samfunnsoppdrag; å utløse investeringer i omstilling, innovasjon og internasjonalisering. Gjennom sparring med næringslivet, både digitalt og i alle landets regioner, representerer Innovasjon Norge en dør inn for næringslivet.

Store samfunnsutfordringer

Allerede før koronakrisen var det av avgjørende betydning for Norge å utvikle et mer diversifisert og bærekraftig næringsliv. OECD har pekt på at Norge står overfor en tredobbel omstillingsutfordring: å gå fra en sårbar petroleumsbasert økonomi til en mer diversifisert og robust økonomi, å utvikle et mer konkurranseorientert og effektivt forsknings- og innovasjonssystem, og å sikre at dette systemet er bedre innrettet for å møte større samfunnsutfordringer.

Vi har gjennom de siste årene hatt positiv utvikling på flere områder, også i kriseårene 2020 og 2021. Vi har for eksempel sett en kraftig økning i innovasjon rettet mot samfunnsutfordringer, som helse og klima, og vi har fått flere gründere og vekstbedrifter.

«I årene fremover må vi i Norge skape mange tusen nye arbeidsplasser hvert år, øke fastlandseksporten og nå klimamålene. Et bærekraftig næringsliv er en forutsetning for å nå disse målene og en forutsetning for fremtidige generasjoners velferd.»

Utfordringen er samtidig stor. I årene fremover må vi i Norge skape mange tusen nye arbeidsplasser hvert år, øke fastlandseksporten og nå klimamålene. Et bærekraftig næringsliv er en forutsetning for å nå disse målene og en forutsetning for fremtidige generasjoners velferd.

Det haster med tiltakene som skal til for å nå klimamålene. Etterspørselen etter grønne løsninger øker internasjonalt, på områder der Norge har særlig gode forutsetninger - for eksempel innen energi og mat. Men et godt utgangspunkt er ikke nok. Vi må som nasjon evne å omsette våre mange fortrinn til løsninger som etterspørres og tas i bruk.

Grønn vekst og eksport

I 2021 har Innovasjon Norge derfor jobbet spesielt med å spisse vår innsats både innen grønn vekst og eksport. Med utgangspunkt i en mer målrettet og differensiert eksportstrategi kan vi nå gi tilbud basert på bedriftenes evner og kvalifikasjoner. Ordningen "Grønn plattform", som ble introdusert i 2020, bidro i 2021 til flere felles løft for grønne verdikjeder. Det skjedde i tett samarbeidet med Forskningsrådet, Siva og Enova. Fjoråret ble et rekordår for Innovasjon Norges investeringer i grønne prosjekter.

I 2021 styrket vi også vårt strategiske arbeid overfor EU, som gjennom sin "Grønn giv"-strategi har blitt en mye sterkere premissgiver også for norsk næringsliv. Strategien har som mål et klimanøytralt Europa innen 2050. Investeringene som nå gjøres i grønne løsninger i Europa åpner muligheter for norske bedrifter. Det samme gjør norsk deltakelse i europeiske forsknings- og innovasjonsprogrammer, som Horisont Europa, der Innovasjon Norge sammen med Forskningsrådet har et ansvar for å gjøre mulighetene kjent for norske aktører.

Sparringpartner for næringslivet

Vi har i 2021 utviklet rollen vår som sparringpartner for næringslivet over hele landet. Vi jobber kontinuerlig med å forenkle tilgangen til våre tjenester, og vi fikk i 2021 også i oppdrag å utvikle "en dør inn" til det samlede næringsrettede virkemiddelapparatet. De siste tre årene har vi gjort store investeringer i digitale løsninger som vi ser at kundene tar i bruk og uttrykker at de er tilfredse med.

«Vi ser at bedrifter vi jobber med gjør det bedre på parametere som salgsinntekter, sysselsetting og lønnsomhet enn sammenlignbare bedrifter.»

Gjennom å sparre og utfordre kundene, og tilby rett kompetanse og finansiering utløses flere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter. Vi vet at våre lån og tilskudd er utløsende for gjennomføring av innovasjons-, omstillings- og utviklingsprosjekter, og vi måler effektene av alt vi gjør. Vi ser at bedrifter vi jobber med gjør det bedre på parametere som salgsinntekter, sysselsetting og lønnsomhet enn sammenlignbare bedrifter. Vi ser også effekter av langsiktige bidrag til nye næringer, der vi gjennom 2021 har utviklet metodikk for å kunne se effekter ikke bare i enkeltprosjekter, men i hele næringer over tid.

Redusere risiko

Tilgang til risikovillig kapital er imidlertid fortsatt med på å begrense realiseringen av mange viktige initiativ innenfor omstilling og utvikling av norsk næringsliv. Også her er det Innovasjon Norges rolle å bidra til å redusere risiko og på den måten utløse kapital. I 2021 var «en krone» fra Innovasjon Norge med på å utløse ytterligere «to kroner» i form av kapital fra andre finansieringskilder. Det bidro til at norske bedrifter samlet ble tilført i alt 31,5 milliarder kroner i form av kapital til viktige satsinger.

Som organisasjon er også vi forberedt på å tilpasse oss endrede rammer. I statsbudsjettet for 2022 ble Innovasjon Norge pålagt å gjennomføre en varig kostnadsreduksjon på 100 millioner kroner over tre år i perioden 2022-2024. Det tilsvarer rundt regnet ti prosent av våre samlede driftskostnader. En kostnadsgjennomgang høsten 2021 konkluderte med at en slik reduksjon ikke kan gjennomføres uten nedbemanning. Det er et mål at dette skal kunne løses i samarbeid med de tillitsvalgte og i størst mulig grad med frivillig avgang. Fra ledelsens er det også et klart mål at disse endringene ikke skal ramme våre strategiske mål og oppfølgingen av kundene våre.

I denne årsrapporten for 2021 kan du lese mer om våre mange og ulike bidrag til utvikling og omstilling av norsk næringsliv.

God lesning!

Skaper effekter

Foto: Thor Nielsen/NTNU

Innovasjon Norge skaper effekter! En rapport fra Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) indikerer at bedrifter som fikk rådgivning og støtte fra Innovasjon Norge i 2021 hadde en gjennomsnittlig mervekst i salgsinntekter på 10,4 prosentpoeng sammenlignet med tilsvarende

bedrifter uten slik støtte. Tilsvarende tall for mervekst målt i verdiskaping og produktivitet var henholdsvis 9 og 4 prosentpoeng.

Av styreleder Gunnar Bovim

Det er gode tall, ikke minst med tanke på at dette er effekter skapt i en periode der store deler av norsk næringsliv har vært preget av koronapandemien og etterdønningene etter denne.

Effekttallene indikerer rimelig klart at Innovasjon Norge på betryggende vis ivaretar rollen som statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling. Det at 95 prosent av bedriftene oppgir at Innovasjon Norge i høy eller middels grad har vært utslagsgivende for at deres prosjekt ble satt i gang, er også med på å bekrefte det.

«Som styreleder opplever jeg at Innovasjon Norges rolle og samfunnsoppdrag er blitt styrket, og vil være avgjørende for å bidra til den store omstillingsoppgaven vi sammen skal løse»

En stor omstillingsoppgave

På samme tid må også det offentlig virkemiddelapparat være forberedt nye krav og forventinger om effektivisering. En egen områdegjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet har pågått siden 2018, med mål om å forenkle et noe komplekst tilbud til bedriftene og redusere de samlede gjennomføringskostnadene i virkemiddelapparatet.

Innovasjon Norge ble i statsbudsjettet for 2022 pålagt å redusere de årlige driftskostnadene med 100 millioner kroner innen utgangen av 2024. Det er en betydelig reduksjon. Målet er likevel at dette skal ha minst mulig konsekvenser for leveransene til norske bedrifter.

På en annen side har virkemiddelgjennomgangen også resultert i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 ba Innovasjon Norge om å ta rollen som «En dør inn», en felles førstelinje for virkemiddelapparatet, med henvisningskompetanse til de andre virkemiddelaktørene. Det er en rolle Innovasjon Norge vil ivareta fremover i tett samarbeid med Siva, Eksportfinansiering Norge og Norges forskningsråd, til beste for norsk næringsliv.

Som styreleder opplever jeg at Innovasjon Norges rolle og samfunnsoppdrag er blitt styrket, og vil være avgjørende for å bidra til den store omstillingsoppgaven vi sammen skal løse for å utvikle det næringslivet vi skal ha i fremtiden. Vi skal gjøre vårt beste for å gjennomføre oppdraget.

«Tiltak som stimulerer vekst gjennom eksport og internasjonalisering blir en stadig viktigere del av Innovasjon Norges innsats.»

Vekst gjennom eksport

Samtidig er det også krevende å forutsi fremtiden. En russisk angrepskrig mot Ukraina vinteren 2022 var ikke i det fremtidsbildet vi hadde, bare for ett år siden. En rekke sanksjoner påvirker utvikling og handel, og vil gi følger for verdensøkonomien og med det også norsk økonomi. Det kan true mulighetene og vekstutsiktene for norske bedrifter.

Derfor opplever jeg ved inngangen til 2022 at de tjenestene Innovasjon Norge er viktigere enn noen gang før. Tre hovedområder peker seg ut: økt norsk eksport, grønn omstilling og forenkling for brukerne av virkemiddelapparatet.

Tiltak som stimulerer vekst gjennom eksport og internasjonalisering blir en stadig viktigere del av Innovasjon Norges innsats.

Skape flere jobber

Et sterkt, mangfoldig og omstillingsdyktig næringsliv er avgjørende for Norges vekstevne og for et godt velferdsnivå i fremtiden. For å opprettholde veksten i velferden trenger norsk økonomi flere bein å stå på. Vi må skape flere jobber i flere bransjer over hele landet.

Innovasjon Norge er godt rustet til å påta seg de oppgavene som ligger foran oss.

Takk for tilliten kunder, oppdragsgivere og samarbeidspartnere har vist Innovasjon Norge gjennom 2021. Og takk til ansatte – deres kompetanse er vårt fortrinn.

Styrets beretning

Virksomhetens art

Innovasjon Norge ble stiftet 19. desember 2003, har hovedkontor i Oslo, regionkontorer i hele landet og tilstedeværelse i 23 internasjonale markeder. Selskapet eies 51 prosent av Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet og 49 prosent av fylkeskommunene. Innovasjon Norge er organisert som et særlovsselskap, hvor selskapets styre har et selvstendig ansvar for virksomheten og resultatene som oppnås. Styret er ansvarlig for forvaltning og forsvarlig organisering av Innovasjon Norges virksomhet. Eierne utøver den øverste myndigheten i selskapet i foretaksrådet.

Innovasjon Norge forholder seg til retningslinjer for eierstyring av selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde. I tråd med krav fra Nærings- og fiskeridepartementet følger selskapet anbefalingene fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) om eierstyring og selskapsledelse så langt det er relevant for selskapet.

Formålet med Innovasjon Norge

Innovasjon Norges formål er å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Hovedmålet med Innovasjon Norge er at selskapet skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og ulike regioners næringsmessige muligheter. Dette skal nås gjennom delmålene flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer.

Innovasjon Norge ble etablert i 2004 gjennom en sammenslåing av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND), Norges Eksportråd, Norges Turistråd og Statens veiledningskontor for oppfinnere. Bakgrunnen var et ønske om å forenkle virkemiddelapparatet for innovasjon og næringsutvikling og gi bedriftene en dør inn. Dagens Innovasjon Norge favner de rollene som lå i de tidligere virkemiddelaktørene og henter ut store faglige og kostnadsmessige synergier. Det er styrets vurdering at det er potensial for ytterligere konsolidering av virkemiddelapparatet.

Gjennom Innovasjon Norges kontorer i alle landets fylker og i 23 land, har næringslivet én dør inn til virkemiddelapparatet. Organisasjonen binder sammen det lokale, det regionale, det nasjonale og det internasjonale på ett og samme sted. Våre medarbeidere kjenner bedriftene og deres utfordringer og rammebetingelser i Norge, og mulighetene i de markedene som er viktigst for norsk næringsliv.

For de små og mellomstore bedriftene er Innovasjon Norge en sparringpartner som byr på kompetanse, nettverk og kapital. Næringslivet kan bruke sin tid til å utvikle nye produkter og tjenester. De trenger ikke kjenne til de ulike tjenestene. Innovasjon Norges rådgivere skal se mulighetene og utfordringene og identifisere ordninger som kan være til hjelp for dem. Dersom Innovasjon Norge ikke kan bistå, skal

rådgiverne sette bedriftene i kontakt med andre private og offentlige aktørene som kan gjøre det. På den måten bygger Innovasjon Norge broer mellom kompetansemiljøer, virkemiddelaktører og investorer.

Innovasjon Norge mottok i 2021 bevilgninger og oppdrag formulert i oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Utenriksdepartementet, Samferdselsdepartementet, fylkeskommunene og andre offentlige aktører. Med utgangspunkt i statsbudsjettet gir oppdragsbrevene en samlet oversikt over oppdragsgivernes forventninger og krav til Innovasjon Norges virksomhet. Brevene gir videre oversikt over Innovasjon Norges bevilgningsrammer og føringer knyttet til satsinger, programmer og tjenester. Innovasjon Norge tilbyr finansierings-, rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester.

For å vurdere Innovasjon Norges bidrag til hovedmål og delmål er det etablert et mål- og resultatstyringssystem (MRS) som, sammen med evalueringer og andre støttende analyser, gir selskapet, oppdragsgivere, eiere og andre interessenter relevant styringsinformasjon om selskapets virksomhet og måloppnåelse.

Målstrukturen til Innovasjon Norge er felles for alle selskapets oppdragsgivere og ligger til grunn for alle oppdrag som gis selskapet. Målstrukturen er overordnet øvrige føringer og styringssignaler. Dette gjelder også føringer i oppdrag knyttet til satsinger på særskilte sektorer og målgrupper.

Hovedmålet og delmålene ligger til grunn for styringsdialogen mellom eiere, oppdragsgivere og Innovasjon Norge. Innovasjon Norges virksomhet og prioriteringer skal være i tråd med denne målstrukturen.

Et næringsliv i omstilling

Den globale koronapandemien har også i 2021 preget norsk næringsliv. I flere næringer har smitteverntiltakene fått direkte konsekvenser for driften, mens andre i større grad har kunnet gå tilbake til å operere mer som normalt. Aktiviteten i økonomien har fulgt smitteverntiltakene tett.

Gjennom året har Innovasjon Norge opprettholdt rollen som beredskapsorganisasjon for myndighetene, både gjennom rollen som lyttepost som fanger opp status i næringslivet, og som en forvalter av krisepakker. Innovasjon Norges rolle er å utløse investeringer i omstilling, innovasjon og internasjonalisering. Det har også vært rollen til selskapet under pandemien.

Skaleringsens tiår

Allerede før krisen var det av avgjørende betydning for Norge å utvikle et mer diversifisert og bærekraftig næringsliv. Bærekraftig verdiskaping er en forutsetning for våre fremtidige generasjoners velferd. OECD peker i sin analyse av Norges innovasjonssystem (2017) på at Norge står overfor en tredobbel omstillingsutfordring: Å gå fra en sårbar petroleumbasert økonomi til en mer diversifisert, robust økonomi, å utvikle et mer konkurranseorientert og effektivt forsknings- og innovasjonssystem, og sikre at dette systemet er bedre innrettet for å adressere større samfunnsutfordringer.

Det langsiktige omstillingsbehovet til norsk næringsliv har blitt tydeligere gjennom kriseårene. Det haster med tiltakene som skal til for å nå klimamålene, og grønne løsninger må nå markedene innen fem til ti år skal de ha effekt på Parismålene og raskt skaleres opp. Dette gir muligheter for norske bedrifter. Etterspørselen etter grønne løsninger øker internasjonalt på områder der Norge har særlig gode forutsetninger som innen energi og mat. I 2021 har Innovasjon Norge derfor jobbet spesielt med å spisse vår innsats for økt vekst og eksport. Det har vært en sentral oppgave å videreutvikle ordninger som bidrar til helhetlige løst for nye verdikjeder. De gode erfaringene fra samarbeidet med Forskningsrådet og Enova i Pilot-E har vært viktige i arbeidet med Grønn plattform, som i 2020 kom på plass som del av regjeringens tredje tiltakspakke.

Regional næringsutvikling

Fylkeskommunene er, foruten eiere og oppdragsgivere, viktige samarbeidspartnere for Innovasjon Norge. Å bidra til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling med utgangspunkt i de ulike regionenes

forutsetninger er et kjerneoppdrag for Innovasjon Norge. Selskapet gir råd og bidrar i utviklingen av fylkeskommunenes næringsstrategier. Bedrifter i hele landet møter et Innovasjon Norge som ser regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler i sammenheng. Tydelige effekter av dette ser vi blant annet i etablering av nye grønne industribedrifter, der fylkeskommunenes brede samfunnsutviklerrolle og Innovasjon Norges virkemidler er avgjørende. I 2021 så vi nyetableringer på områder som batterier, hydrogen, havvind, sirkulær- og bioøkonomi.

EU som premissgiver

EU har blitt en mye sterkere premissgiver for norsk næringsliv gjennom sin «Grønn giv» strategi. Strategien har som mål et klimanøytralt Europa innen 2050. For å nå de høye ambisjonene er EUs tiltakspakker svært omfattende både på finansierings- og regelverkssiden og har store konsekvenser for norske bedrifter. Grønn giv åpner store markedsmuligheter i Europeiske land. En sterkere strategisk forankring opp mot EU og Brussel er avgjørende, og Innovasjon Norge har styrket sitt strategiske arbeid mot Europa i 2021. Innovasjon Norge skal sørge for å mobilisere norske bedrifter til fem ulike program i EU (Horisont Europa, DIGITAL, Cosme, European Defence Fund (EDF) og InvestEU). Gjennomslag i EUs program vil ha stor betydning for enkeltbedrifter i hele landet og for norsk innovasjonstakt og omstillingsevne de neste fem årene.

Spisset innsats for vekst og eksport

Skal vi nå målene fra Parisavtalen må verden de neste 5-10 årene rette innsatsen mot å ta i bruk og skalere teknologi og løsninger som tar ned klimagassutslippene. Mange av disse løsningene er på plass, men markedene har vært for umodne til at demonstrasjon og skalering har vært lønnsomt. Dette endrer seg, og norske bedrifter må nå posisjonere seg som leverandører av grønne løsninger til verdensmarkedene. Dette krever en mer spisset og differensiert eksportsatsing. Innovasjon Norge har i 2021 iverksatt eksportstrategien «Rigget for eksport» som innebærer et mer spisset tilbud basert på bedriftenes evner og kvalifikasjoner. En digital plattform og kompetansesenter gir alle norske bedrifter enkelt og rask tilgang til relevant informasjon og kompetanse om skalering, vekst og eksport. Innovasjon Norge har også laget et tilbud som sørger for at bedriftene med størst potensial får et skreddersydd tilbud over tid. Gjennom eksportutviklingsprogrammet tilbys bedriftene med best forutsetninger, basert på kvantitative og kvalitative kriterier, et skreddersydd tilbud over 2-3 år for å realisere sine mål og ambisjoner. Skal Norge lykkes med å øke og diversifisere eksporten trenger vi en mer målrettet og koordinert innsats for å posisjonere norsk næringsliv for store markedsmuligheter der vi har komparative fortrinn. High Potential Opportunities (HPO) er en ny satsing som bistår norske bedrifter med å identifisere og vinne store kontrakter og markedsandeler internasjonalt. HPO er en etterspørselsstyrt satsing der vi kobler store, konkrete markedsmuligheter med norske komparative fortrinn.

Kompetanse og kapital

Innovasjon Norge er en sparringpartner for næringslivet i hele landet. Gjennom å sparre og utfordre kundene og tilby rett kompetanse og finansiering utløses flere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter. Bedriftene ser muligheter i det grønne skiftet, og det skjer store investeringer i ny teknologi, nye forretningsmodeller og industrielle etableringer. Samtidig ser Innovasjon Norge at det er mangel på risikokapital for å få realisert mange av initiativene. Mange nye digitale forretningsmodeller mangler materielle aktiva til pantesikkerhet og sliter derfor med å hente privat risikokapital for skalering og vekst. Innovasjon Norge har gjennom fjoråret jobbet frem nye virkemidler for å treffe dagens forretningsmodeller. Rollen til offentlige banker for å ta ned risiko er avgjørende også for å sikre at markedene for grønne løsninger modnes og løsninger kan gå fra demonstrasjon og pilotering til markedsintroduksjon og skalering.

Innovasjon Norge er sentral aktør for å realisere det grønne skiftet

Et skifte til en grønnere økonomi forutsetter at hele verdikjeden lykkes. Skal nye næringer utvikles må hele verktøykassen tas i bruk. Dette krever en annen arbeidsform i virkemiddelapparatet enn tidligere. Innsatsen mot konsortier av bedrifter som utfyller verdikjeden, og det offentlige virkemiddelapparatet må sikre en helhet gjennom å rette innsatsen innen FoU, kapital og internasjonale investeringer mot næringer som kan

skape høyproduktive arbeidsplasser. Ordningen Grønn Plattform, som ble introdusert i 2020, bidro i 2021 til flere felles løft for grønne verdikjeder. Samarbeidet med Forskningsrådet og Siva bygger videre på erfaringer fra bl.a. Pilot-E-ordningen der Innovasjon Norge samarbeider med Enova og Forskningsrådet. Fjoråret ble et rekordår for Innovasjon Norges investeringer i grønne prosjekter. 61 prosent av samlede tilsagn i 2021 gikk til grønne prosjekter med positiv klimaeffekt, mens de øvrige prosjektene er nøytrale. Hånd i hånd med en grønnere portefølje styrker selskapet kompetansen og verktøyene for å håndtere klimarisiko. EUs klassifiseringssystem legges nå til grunn når alle finansieringssaker vurderes.

Styret er svært tilfreds med leveransene og den innsatsen som er lagt ned for å styrke innovasjonsevnen og omstillingstakten i Norge. Gjennom sparring med næringslivet, både digitalt og i alle landets regioner representerer Innovasjon Norge en dør inn for næringslivet. Den store andelen grønne prosjekter befester Innovasjon Norges rolle som en sentral aktør og offentlig bank som er avgjørende for at Norge lykkes med det grønne skiftet. Styret vil også understreke betydningen av norsk deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogrammer og verdien av selskapets gode samarbeid med andre virkemiddelaktører. Styret er opptatt av at selskapets oppdragsgivere utformer ordninger som er målrettede, bygger på arbeidsdelingen i virkemiddelapparatet og ikke påfører bedriftene og virkemiddelaktørene unødvendige koordineringskostnader.

Leveranser og effekter i 2021

Styret i Innovasjon Norge la ny strategi for selskapet i 2019. Det er styrets vurdering at den har stått seg gjennom krisen. Det er med tilfredshet styret kan rapportere om god måloppnåelse, stadig mer effektiv ressursbruk og god risikostyring i 2021. Innovasjon Norges mål er å bidra til flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og innovative næringsmiljøer i hele landet. På alle de tre delmålene konstaterer styret at aktiviteten, effektene og måloppnåelsen er høy, pandemien til tross.

Også i 2021 har Innovasjon Norge vært en viktig aktør i å motvirke de langsiktige konsekvensene av koronakrisen på norsk næringsliv og å sikre omstillings- og innovasjonsevnene til gründere, vekstbedrifter og innovasjonsmiljø. Selskapets hovedfokus har vært å legge til rette for at flest mulig investerer i omstilling og innovasjon, evner å eksportere sine varer og tjenester og drar nytte av EUs virkemidler.

Til sammen 7,0 milliarder kroner ble bevilget til Innovasjon Norge av Stortinget og fylkestingene. Sammen med låneordningene, bidro Innovasjon Norge i 2021 med 10,1 milliarder kroner til næringslivet. Dette omfattet lån, tilskudd, garantier, rådgivning, profilering og nettverk gjennom Innovasjon Norges ulike tjenester. Midler bevilget fra Innovasjon Norge gikk til investeringer i næringslivet på til sammen 31,5 milliarder kroner.

95 prosent av bedriftene oppgir at Innovasjon Norges bidrag i høy eller middels grad har vært utslagsgivende for at deres prosjekt ble satt i gang. En krone fra Innovasjon Norge i form av kapital eller rådgivning matches av 2,1 kroner i egenfinansiering eller finansiering fra andre finansieringskilder til utviklingsprosjekter og investeringer. I tillegg bidrar Innovasjon Norge som sparringpartner også til mange andre innovasjons- og internasjonaliseringsaktiviteter gjennom å tilføre kompetanse og nettverk.

Tallene for 2021 (utvikling i årene 2003-2020) fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) indikerer at effekten av støtte fra Innovasjon Norge holder seg på et høyt nivå. Ikke for noe oppdrag, delmål/målgruppe eller virkemiddel, er det endrede effekter å rapportere som krever spesiell oppfølging.

Samlet for alle aksjeselskap som har fått støtte fra Innovasjon Norge, har de en årlig mervekst på alle de tre effektindikatorerne over en treårsperiode sammenlignet med kontrollgruppen: en årlig mervekst i salgsinntekter på 10,4 prosentpoeng (2020: 10,3), en årlig mervekst i verdiskaping på 9,0 prosentpoeng (2020: 8,7) og en årlig mervekst i produktivitet på 4,0 prosentpoeng (2020: 4,0).

Flere gode gründere

Innovasjon Norge ga i 2021 tilsagn for 2,0 milliarder kroner innenfor delmålet flere gode gründere. I tillegg kommer verdien av Innovasjon Norges rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester. I 2021 har programmene Globale akseleratorer blitt gjennomført ti ganger med totalt 140 deltagerbedrifter. Kursene

holdes i hele landet i samarbeid med ulike regionkontorer. Alle kursene har vært levert digitalt som følge av pandemien.

I 2021 ble det bevilget 166 tilsagn på kommersialiseringstilskudd (kun NFD), på totalt 116,4 millioner kroner. Det ble innvilget 88 tilsagn om oppstartlån på til sammen 125 millioner kroner. Oppstartlånet gir gründerbedrifter kapital til å bygge selskapet videre. I tillegg kommer bevilgningene fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Totalt ble det bevilget 2,05 milliarder kroner til oppstartsbedrifter (0-3 år), fordelt på 1,1 milliard kroner i tilskudd, 740 millioner kroner i lån og 190 millioner kroner i garantier. Vi ser at oppstartsbedrifter fortsatt utgjør en betydelig andel av øvrige finansieringstjenester. I 2021 gikk 28,7 prosent av bevilgningene (i beløp) fra miljøteknologiordningen til oppstartsbedrifter, samt 35,8 prosent av det ekstraordinære innovasjonstilskuddet, og for innovasjonskontrakter var andelen 33 prosent.

Gründertilbudet fra Innovasjon Norge omfatter mer enn finansiering. Det brukes betydelig med ressurser på dialog med kunder, informasjon og rådgivning, workshops og nettverksaktiviteter, og kobling av gründere med relevante samarbeidspartnere. Selv om det har vært begrenset med fysiske møter i 2021, har Innovasjon Norge benyttet ulike digitale kanaler for å nå ut til gründerbedrifter.

Årets undersøkelse (SØA) viser at disse kundene i gjennomsnitt har en årlig mervekst i salgsinntekter på 16,4 prosentpoeng mer enn sammenliknbare bedrifter uten støtte. Tilsvarende tall for verdiskaping er 16,9 prosentpoeng, og for produktivitet 11,7 prosentpoeng.

Flere vekstkraftige bedrifter

Innovasjon Norge ga i 2021 tilsagn for 6,2 milliarder kroner innenfor delmålet flere vekstkraftige bedrifter (bedrifter eldre enn tre år). I tillegg kommer tilsagn til landbruket og verdien av Innovasjon Norges rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester.

Vekstkraftige bedriftskunder (bedrifter eldre enn tre år ved tilsynstidspunktet) mottok i 2021 om lag 6 milliarder kroner i finansielle tjenester, fordelt på 3,4 milliarder kroner i tilskudd, 2,3 milliarder kroner i lån og 300 millioner kroner i garantier. Andelen tilskudd, lån og garantier økte fra 2019 til 2021. Dette skyldes delvis ekstraordinære tiltak som følge av korona. Ekstraordinært innovasjonstilskudd utgjorde 650 millioner kroner, samt mer enn en milliard kroner til krisepakker for reiseliv og eventbransjen. Samtidig har vekstgarantiordningen etablert seg som et attraktivt alternativ for bedrifter i vekstfasen. Her yter Innovasjon Norge garanti overfor kommersiell bank som yter kreditt til låntager. Siden 2019 har andelen garantier til etablerte bedrifter økt med 275 millioner kroner, og lån har økt med 440 millioner kroner - i sum har altså lån og garantier til etablerte bedrifter økt med 37,5 prosent sammenliknet med 2019.

Årets undersøkelse (SØA) viser at bedrifter innen denne kategorien som mottar støtte fra Innovasjon Norge har større vekst både i salgsinntekter (6,7 prosentpoeng), verdiskaping (5,3 prosentpoeng) og produktivitet (2,1 prosentpoeng), sammenliknet med tilsvarende bedrifter som ikke er benyttet Innovasjon Norge tjenester.

Omstillingen av norsk økonomi er avhengig av at flere bedrifter vokser og lykkes i den internasjonale konkurransen – enten denne er på hjemmemarkedet (import) eller på internasjonale eksportmarkeder. Innovasjon Norge bidrar med vekstfinansiering og kobling til kompetanse og nettverk både i Norge og eksportmarkedene, for å møte behovene til innovative selskaper med vekstambisjoner.

Bedrifter som har fått internasjonal markedsrådgivning fra Innovasjon Norges kontorer i utlandet har 9,3 prosentpoeng høyere vekst i omsetning, 7,1 prosentpoeng høyere vekst i verdiskaping og 4,5 prosentpoeng høyere vekst i produktivitet enn sammenliknbare bedrifter som ikke har benyttet seg av tilbudet, viser MRS målingene i 2021.

Innovasjon Norge har i 2021 hatt en sentral rolle som sparringspartner for norske oppstartsselskaper som har hentet penger gjennom EIC akseleratoren i Horisont Europa. Dette er selskaper som ved hjelp av muliggjørende teknologi har ambisjoner om disruptive effekter. 59 selskaper leverte søknad og av disse kom 16 til finalen. Fem av selskapene endte opp med en total tildeling på rett i underkant av 300 millioner kroner.

Flere innovative næringsmiljøer

Innovasjon Norge bidrar i regionale partnerskap, gjennom samspill med andre virkemiddelaktører og ved å være sparringpartner for bedrifter i hele landet til oppnåelse av dette delmålet.

Klyngeprogrammet er et sentralt virkemiddel for å lykkes med å bygge flere innovative næringsmiljøer. 44 klynger har fått tjenester fra klyngeprogrammet i 2021. I tillegg til klyngene som inngår i programmet har også nye nettverk som kan utvikle seg til å bli en klynge eller et bedriftsnettverk og klynger som tidligere har vært en del av programmet mottatt bistand.

Gjennom programmets utlysning i 2021 ble det tatt opp to nye Arenaklynger og fire klynger ble løftet opp på Arena Pro-nivået. Delprogrammet for modne klynger ble lyst ut og fire klynger fikk tilsagn til å gjennomføre større utviklingsprosjekter. Det ble lyst ut mulighet for å delta i pilot Hub-Node hvor det ble tatt inn to piloter. Det er videre levert en rekke kompetanseutviklingstiltak gjennom programmets lærings- og utviklingsplattform (LUP). Korona har medført at kompetanseutviklingen og samlinger i stor grad ble gjennomført på digitale møteplasser. Søknads- og rapporteringsprosessen ble digitalisert i 2021 med større mulighet for å følge opp klyngens prosjekter både for klyngen og IN. Og ikke minst er det mye sparring til klyngefasilitatorer, klyngestyre og bedrifter både en til en og gjennom strategiworkshops e.l. fra både regionale klyngerådgivere og programledelse, samt andre relevante fra Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva.

Disse virkemidlene bidrar på en effektiv måte til samarbeidsorientert utvikling hos et stort antall bedrifter. Slike utviklingsprosjekter har positiv effekt på innovasjon og verdiskaping. Innovasjon Norges virkemidler har som formål å legge til rette for at disse grupperingene av aktører oppnår positive effekter som de ikke får til alene.

Årets undersøkelse (SØA) for bedrifter som deltar i nettverk og klyngemiljøer viser betydelig vekst de tre første årene, både for salgsinntekter (15,0 prosentpoeng), verdiskaping (15,6 prosentpoeng), produktivitet (2,7 prosentpoeng) og antall årsverk (5,8 prosentpoeng), sammenlignet med tilsvarende bedrifter som ikke benytter Innovasjon Norges tjenester. I tillegg ser det ut til at deltakere i slike nettverk er bedre til å samarbeide og benytte andre typer virkemidler for forskning og innovasjon, inklusive EU-virkemidler.

Kontinuerlig videreutvikling av effektmålingene

Det er krevende å måle effekter av Innovasjon Norges samlede aktiviteter. Styret er godt fornøyd med at Innovasjon Norge har lagt vekt på å utforske, tilegne seg og kommunisere ny kunnskap om hvilke tjenester og ordninger som gir best effekt i nærings- og innovasjonspolitikken. Innovasjon Norge jobber kontinuerlig med å se på vår måloppnåelse. Sammen med SØA utvikles i 2022 et første rammeverk for bedre samfunnsøkonomiske analyser med utgangspunkt i de effektene som er estimert. Under koronakrisen har SØA også fått i oppdrag å etablere en statistikkbank på oppdrag fra Innovasjon Norge. Statistikkbanken viser hvordan næringslivet har benyttet seg av ordinære og ekstraordinære støtteordninger gjennom koronakrisen. Den ligger åpent tilgjengelig på regjeringen.no. Her har data fra alle virkemiddelaktørene blitt samlet og lagt inn regelmessig slik at myndighetene har kunnet følge med på hvordan krisepakker og påplussinger på eksisterende virkemidler har blitt brukt.

Til sammen gir evalueringer, utredninger, analyser og effektmålinger viktig styringsinformasjon og et kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av selskapet. Styret er opptatt av at selskapet fortsetter dette arbeidet og kommuniserer læringen til eiere, oppdragsgivere og andre interessenter.

Særskilte temaer i 2021

Oppfølging av virkemiddelgjennomgangen: En områdegjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet (virkemiddelgjennomgangen) ble igangsatt i 2018. Gjennomgangen hadde som formål å forenkle tilbudet til bedriftene og redusere de samlede gjennomføringskostnadene i virkemiddelapparatet. Alle deler av Innovasjon Norges virksomhet var berørt av de forslag som ble fremmet i gjennomgangen. Usikkerheten som ble skapt rundt organiseringen av kjerneoppdrag som eksport og en rekke andre deler av virksomheten, er fortsatt der ved utgangen av 2021. Styret har vært og er opptatt av at det trekkes

konklusjoner som er i tråd med gjennomgangens formål. Styret er tilfredse med å ha fått tydeliggjort rollen som en dør inn for et samlet virkemiddelapparat, men ser med bekymring på initiativ til etablering av nye virkemiddelaktører og ordninger som øker kompleksiteten for kundene og virkemiddelaktørene.

Som konsekvens av virkemiddelgjennomgangen ble Innovasjon Norge i statsbudsjettet for 2022 pålagt en betydelig reduksjon i selskapets gjennomføringskostnader. Arbeidet med å forberede selskapet på dette betydelige kostnadskuttet startet i 2021. Gjennom stram årsverksstyring, ble antall faste ansatte redusert noe, og det ble iverksatt en helhetlig gjennomgang av kostnadsbasen med formål å identifisere tiltak som kunne gi varige reduksjoner i gjennomførings- og driftskostnader. Styret konstaterer med uro at Innovasjon Norge ved inngangen til 2022 møter økte forventninger til innsats på en rekke områder – grønn omstilling, eksport, regional utvikling og norsk deltakelse i EU-programmer – og samtidig får redusert kapasitet til å levere. Arbeidet med kostnadseffektivisering og digitalisering har følgelig høy prioritet, men styret vil understreke at arbeidet med å mobilisere bedrifter i hele landet til innovasjon, omstilling og utvikling forutsetter tilstedeværelse og kompetent sparring.

Reiselivsnæringen er blant næringene som har blitt hardest rammet av pandemien. Innovasjon Norge har hatt flere ekstraordinære tiltakspakker rettet mot denne delen av næringslivet og hadde i 2020 ansvar for å koordinere arbeidet med en ny nasjonal reiselivsstrategi. Styret mener det ved inngangen til 2022 er grunn til bekymring for de langsiktige virkningene av koronapandemien på denne viktige delen av norsk næringsliv.

På grunn av krisesituasjonen har Innovasjon Norge i større grad enn et normalår utøvet **rollen som innovasjonspolitisk rådgiver** ved å oppdatere eiere og oppdragsgivere om status for norsk næringsliv gjennom lytteposten. Styret er opptatt av at Innovasjon Norge arbeider videre med å bli datadrevet og kunnskapsbasert i sin rolle som innovasjonspolitisk rådgiver.

Styret følger selskapets drift løpende gjennom året med vekt på **måloppnåelse, effektiv drift og ansvarlig forvaltning av fellesskapetsmidler**. Selskapets kostnadsutvikling kan være krevende å lese ut av årsregnskapet fordi kostnadene omfatter både leveransekostnader, kunderettede aktiviteter og prosjekter. Kostnadseffektivitet i Innovasjon Norge har vært målt på forholdet mellom hva vi leverer (kroner) og kostnadene ved å levere. 2020 var på alle måter et ekstraordinært år for Innovasjon Norge, det samme har 2021 vært. De store krisepakkene kombinert med lavere kostnader som følge av blant annet redusert aktivitet, innebærer at kostnadseffektiviteten ikke er sammenlignbar med tidligere år. Styret vil understreke at selskapets kostnadseffektivitet må sees i sammenheng med oppnådde effekter i norsk næringsliv (formålseffektivitet). Målet er ikke isolert sett å ha lav kostnadsandel, men en riktig kostnadsandel gitt de målgrupper, prioriteringer og virkemiddel som er nødvendige for å oppnå størst formålseffekt.

Årsregnskapet

Det samlede omfang av Innovasjon Norges finansielle aktivitet er betydelig. Innovasjon Norges balanse ved utgangen av året var 30,1 milliarder kroner, noe som er 1,2 milliarder kroner mer enn i 2020 (28,9 milliarder kroner). Av dette utgjør netto utlån 18,7 milliarder kroner per 31.12.2021 (19 milliarder kroner per 31.12.2020). Det er i 2021 utbetalt 3,2 milliarder kroner i nye utlån (4,0 milliarder kroner i 2020) og 4,5 milliarder kroner i tilskudd (4,9 milliarder kroner i 2020). Kontantstrømmen viser at det årlig går store brutto inn- og utbetalinger gjennom Innovasjon Norge. Dette skyldes særlig at en stor del av innlånene for lånevirkksomheten refinansieres ca. hver tredje måned.

Selskapets årsresultat for 2021 ble 229 millioner kroner mot 122 millioner kroner for 2020. Resultat før tap, ble 222 millioner kroner i 2021, mot 213 millioner i 2020. Driftskostnadene er høyere i 2021 enn i 2020, mens kostnadene til kunderettede aktiviteter ligger på omtrent samme nivå. Tapsavsetningene er vesentlig lavere i 2021 enn i 2020.

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat er det i statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 millioner kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. 25 millioner kroner av kuttet skal realiseres i 2022 og ytterligere 75 millioner kroner fases inn gjennom 2023 og 2024. Kuttene skal være varige og omfatter Innovasjon Norges samlede virksomhet. I denne forbindelse er regnskapet for 2021 belastet med 100 millioner kroner i omstillingskostnader. 82 millioner kroner fremkommer som økt offentlig inntekt, hvorav 75 millioner kroner stammer fra ekstraordinær tilskuddsfinansiering og 7 millioner kroner er dekket opp av tidligere års ubrukte midler. Dette gir en negativ

resultateffekt på 18 millioner kroner og et svakere resultat på låneordningene for 2021. Det vises til nærmere omtale i note 10.

Netto renteinntekter utgjorde 450 millioner kroner i 2021 mot 435 millioner kroner året før. Økningen i netto renteinntekter på 15 millioner kroner skyldes høyere rentemargin, men også endringer i sammensetningen i utlånsporteføljen. Utbytte og gevinst/tap på verdipapirer viser en inntekt på 8 millioner kroner i 2021 mot et tap på 8 millioner kroner i 2020. Inntekten skyldes reversering av tidligere års nedskrivning av verdi på aksjer i datterselskapet Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS.

Samlede driftsinntekter er 1 301 millioner kroner i 2021, mot 1 195 millioner kroner i 2020. Økningen på 106 millioner kroner skyldes økning i offentlige inntekter med 96 millioner kroner, 8 millioner kroner i eksterne inntekter og 2 millioner kroner i diverse driftsinntekter. Økningen i offentlige inntekter knytter seg i det alt vesentlige til 82 millioner kroner til dekning av omstillingskostnader (ref. ovennevnte omtale). Øvrige økning på 14 millioner kroner i offentlige inntekter er en følge av at det inntektsføres i forhold til den andel av driftskostnader som ikke dekkes av eksterne inntekter og diverse driftsinntekter. Økningen i eksterne inntekter skyldes økt aktivitet i forhold til 2020, til tross for at man i 2021 fortsatt er påvirket av reduserte eksterne inntekter som følge av koronapandemien. Netto økning i diverse driftsinntekter på 2 millioner kroner skyldes i hovedsak at vi i 2021 har hatt en økning i netto provisjonsinntekter på EIF garantier på 4 millioner kroner, en økning i netto valutatap på 1 million kroner, samt lavere leieinntekter på 1 million kroner sammenlignet med 2020.

Driftskostnadene er 1 537 millioner kroner mot 1 409 millioner kroner i 2020, en netto økning på 128 millioner kroner. Lønns- og personalkostnadene er 937 millioner kroner i 2021 mot 821 millioner kroner i 2020. Økning på 116 millioner kroner skyldes primært avsetning for omstilling på 78 millioner kroner. Pensjonskostnader viser en økning på 56 millioner kroner sammenlignet med fjoråret. I 2020 ble det inntektsført 17 millioner kroner i pensjonskostnad som følge av sluttoppgjør knyttet til delvis overgang fra ytelsesplan til innskuddsplan som påvirker sammenligningsgrunnlaget. Det vises til note 31 for nærmere presentasjon av beregnet pensjonskostnad og forutsetninger for 2021. Øvrige lønnskostnader viser en reduksjon som følge av færre antall årsverk i forhold til 2020. Gjennomsnittlig antall årsverk i 2021 var 739, mot 767 i 2020. Avskrivninger ligger på samme nivå sammenlignet med 2020. Direkte prosjektkostnader er på nivå med fjoråret, som var preget av innsparingstiltak for å justere for tapt ekstern inntekt som følge av korona. Andre driftskostnader er 13 millioner kroner høyere enn fjoråret. Hovedårsaken til økningen er 22 millioner kroner knyttet til omstillingskostnader. Sett bort i fra omstillingskostnadene ville andre driftskostnader vært 9 millioner lavere enn fjoråret, som i det alt vesentligste er en følge av avvikling av utekontorer i 2021. Dette har gitt en reduksjon i kostnader knyttet til lokaler på 7 millioner kroner.

Misligholdet i låneporteføljen er på et relativt lavt nivå, men koronapandemien medfører fortsatt en del usikkerhet og risiko for tap i utlånsporteføljen. Netto tap på utlån utgjør i 2021 en inntektsføring på 8 millioner kroner mot et kostnadsført tap på 91 millioner kroner i 2020. Positivt netto tap i 2021 skyldes i hovedsak at det ikke har vært noen endring i gruppenedskrivninger på lavrisikoordningen, og tilbakeføring av tap i forhold til 2020. Det påregnes normalt årlige tap på lavrisikolån tilsvarende 0,5 prosent av porteføljen. For 2021 utgjorde tapsprosenten 0 prosent av porteføljen. Tap på utlån knyttet til Innovasjon Norges risikolåneordninger dekkes av tapsfond, og har dermed ikke resultatmessig effekt for Innovasjon Norge. Tap på utlån for risikolån og garantiordningene var 122 millioner kroner, mot 94 millioner kroner i 2020. Denne utlånsvirksomheten er forutsatt å innebære høyere risikoprofil enn lavrisikolåneordningen, og tap over tid på nær 5 prosent av porteføljen per år. Tapene utgjorde 2,1 prosent av porteføljen i 2021 (1,7 prosent i 2020).

Det er vår vurdering at vår finansieringsvirksomhet ikke har en vesentlig og direkte eksponering mot aktører og markeder i Russland og Ukraina. En mer langvarig og ustabil situasjon i disse landene kan imidlertid medføre betydelige implikasjoner for våre kunder og dermed vår finansieringsportefølje.

Styret vurderer at selskapet har en forsvarlig egenkapital pr 31. desember 2021.

Innovasjon Norge har en rammeavtale med et konsortie av forskningsinstitusjoner som benyttes til å forske på innovasjonspolitiske spørsmål av betydning for selskapet. Det gjennomføres også eksterne evalueringer og analyser av selskapets aktiviteter og virkemiddelbruk i samarbeid med eksterne konsulenter og forskere. Kunnskapen fra disse benyttes i selskapets utvikling av tjenestetilbud, organisasjon og arbeidsprosesser. Selskapet har for øvrig ikke hatt utgifter eller investeringer knyttet til forskning og utvikling i løpet av 2021.

Risikostyring og internkontroll

Selskapet gjennomfører vurderinger av forhold som er viktige for å nå målene om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Risikostyring og internkontroll er en integrert del av Innovasjon Norges virksomhetsstyring, og understøtter selskapets måloppnåelse.

Innovasjon Norge står overfor en rekke risikoer fra eksterne faktorer knyttet til politiske, økonomiske eller teknologiske forhold og interne faktorer knyttet til medarbeidere, ledelse, systemer og prosesser. Innovasjon Norge inndeler sitt risikounivers i strategisk risiko, finansiell risiko og operasjonell risiko.

I 2021 fastsatte styret risikotoleransen innen tre utvalgte risikoområder i Innovasjon Norge; kredittrisiko, driftsrisiko og rettslig risiko (compliancerisiko og kontraktuell risiko). Ledelsen gir hvert tertial en vurdering av om INs risikoeksponering er innenfor styrets fastsatte risikotoleranse som en del av tertialrapporteringen. Styret har i 2021 vurdert selskapets risiko som innenfor de styrevedtatte rammene for risikotoleranse.

Strategisk risiko; Strategisk risiko omfatter forhold som er viktige for Innovasjon Norges langsiktige måloppnåelse knyttet til formål, delmål og oppdragsgivernes prioriteringer og selskapets strategiske ambisjoner. Selskapet gjennomfører vurderinger av forhold som er viktige for selskapets måloppnåelse på overordnet nivå. Dersom det skjer betydelige endringer i norsk økonomi, oppdragssituasjonen for selskapet eller at selskapet har betydelige avvik i tertialvis rapportering av måloppnåelse, vil det gjennomføres ekstraordinære risikovurderinger. Ved behov gjennomføres risikovurderinger av kritiske funksjoner og avgrensede områder på lavere nivå.

Finansiell risiko; Den finansielle risikoen omfatter i hovedsak kreditt-, valuta-, likviditets- og renterisiko.

Kredittrisiko; Kredittrisiko er finansiell risiko knyttet til utlånsvirksomheten og er en vesentlig risikotype i Innovasjon Norge. Utviklingen i utlånsporteføljen rapporteres til styret hvert tertial.

Oppstår det vesentlige negative endringer, foretas en justering av risikoprofil. Gjennomgang av de vesentlige låneengasjementene og engasjementer med tapshendelse gjøres særskilt en gang i året – sistnevnte i forbindelse med årsoppgjøret.

Lavrisikolånene gis på markedsmessige betingelser. Risiko i de enkelte prosjektene som finansieres skal være moderat. Risiko begrenses dermed ved relativt høye krav til sikkerhetsstillelse. Utover risiko på enkeltengasjementer er det strukturell risiko knyttet til den bransjemessige fordelingen av utlånsporteføljen, som avviker fra det som er vanlig for næringslivsporteføljer i banker. Vel 40 prosent er finansiering av fiskebåter, mens porteføljen for øvrig er omtrent likt fordelt mellom landbruk, industri og forretningsmessig tjenesteyting.

Innovasjons- og risikolån er en låneform som i hovedsak skal bidra til å dekke små og mellomstore bedrifters behov for risikoavlastning i prosjekter. Disse lånene ytes med moderate krav til sikkerhetsstillelse, men det forutsettes at kundens betjeningsevne er vurdert å være tilfredsstillende. Risikoen i denne type lån er relativt høy.

Det er etablert tapsfond for innovasjons- og risikolån og garantier. Målet med tapsfond er å gjøre Innovasjon Norge i stand til å avlaste risiko i innovative prosjekter med vekstpotensial, og derved bidra til å realisere flere lønnsomme prosjekter som det ellers vil være vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for i markedet. For en mindre andel av denne låneporteføljen deler European Investment Fund (EIF) tapsrisikoen med Innovasjon Norge på 50/50-basis.

Valutarisiko. Innovasjon Norge har inntekter og kostnader i valuta. Valutarisiko knyttet til oppgjør av kostnader balanseres i hovedsak opp ved at selskapet har bankkonti i valutaer for de vesentligste valutaene selskapet handler i. Risikoen er begrenset og over 80 prosent av kostnadene er i norske kroner.

Likviditetsrisiko. Likviditetsrisiko er den risiko som er knyttet til Innovasjon Norges mulighet til å finansiere økning i utlån og låntakers evne til å gjøre opp for sine forpliktelser ved forfall. Størrelsen på innlån og utlån styres gjennom oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet. Likviditetsrisikoen er dermed minimal.

Renterisiko. Renterisikoen styres og reduseres gjennom en tilpasning av utlånsvilkårene til vilkårene på innlånsiden. Innlånene skal motsvare utlånene, samt sørge for nødvendig likviditet for å operere

låneordningene. Innlånene avspeiler renteprofilen på utlånsmassen.

Operasjonell risiko; I operasjonell risiko ligger de potensielle tapskildene som er knyttet til den løpende driften av Innovasjon Norge. Operasjonell risiko omfatter i hovedsak risikoen for direkte eller indirekte tap, eller tap av omdømme forårsaket av utilstrekkelige interne prosesser, systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. I Innovasjon Norge omfatter operasjonell risiko; humankapitalrisiko, sikkerhetsrisiko (herunder IKT-sikkerhet), IKT-risiko, oppdragsgiverdialogrisiko, driftsrisiko (økonomisk styring og effektivitet) og rettslig risiko (compliancerisiko og kontraktuell risiko). Innovasjon Norge er underlagt sikkerhetsloven.

I 2021 har Innovasjon Norge videreført sitt beredskapsarbeid knyttet til koronasituasjonen. Selskapets samfunnskritiske rolle i denne perioden er ivaretatt tilfredsstillende gjennom løpende beredskapsarbeid som støtte til selskapets medarbeidere ved kontorer i Norge og i de internasjonale markedene.

Innovasjon Norges risikostyringsarbeid er organisert etter Institute of Internal Auditors (IIAs) trelinjemodel, i tillegg til eksterne kontroll- og bekreftelsesfunksjoner. Det primære ansvaret ligger i førstelinjen, det vil si i operasjonell ledelse og i ytterste instans gjennom alle ansattes ansvar for å utføre sitt arbeid med de fullmakter, instruksjoner, policyer og retningslinjer som gjelder den enkelte. I Innovasjon Norge har alle lederne et særskilt ansvar for å etablere og gjennomføre risikostyring og internkontroll innenfor sitt ansvarsområde.

Staben Legal and Compliance ledet av juridisk direktør, har bl.a. til formål å forebygge, avdekke og hindre gjentakelse av brudd på lover og regler, og er sammen med risikostyringsfunksjonen definert som andrelinjefunksjoner med ansvar for å overvåke, vurdere, gi råd om, aggregere og rapportere om risikosituasjonen. Tredjelinjen består av internrevisjon, som på vegne av styret og ledelsen reviderer om virksomheten har tilstrekkelige prosesser for risikostyring og internkontroll. Internrevisjon er utkontraktert til ekstern leverandør. Eksternrevisor og Riksrevisjonen utgjør i tillegg eksterne kontroll- og bekreftelsesfunksjoner.

Det har blitt gjennomført to internrevisjonsprosjekter i henhold til vedtatt revisjonsplan for 2021. Internrevisjonen har ikke kommet over alvorlig svikt i internkontrollen.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift. Regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld og resultat. Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelsen av selskapet og som ikke fremkommer av årsregnskapet med tilhørende noter.

Arbeidsmiljø

De to siste årene har vært krevende for ansatte i Innovasjon Norge med en ekstraordinært stor arbeidsmengde utløst av kriseoppdragene selskapet har fått, den usikkerheten som er skapt av virkemiddelgjennomgangen og forventningene om en kostnadsreduksjon, og de belastninger som smitteverntiltakene har påført selskapet og våre kunder. Styret har kontinuerlig hatt fokus på arbeidsmiljø, kompetanse og kapasitet og har i dialog med ledelsen vært opptatt av å bidra til mest mulig forutsigbare rammer, et velfungerende partssamarbeid og et godt arbeidsmiljø.

Et godt arbeidsmiljø er en forutsetning for både å tiltrekke, beholde og utvikle ansatte i Innovasjon Norge. Evnen til å samarbeide om arbeidsmiljøspørsmål er en avgjørende faktor for å lykkes, og partssamarbeidet i Innovasjon Norge har en viktig rolle i dette arbeidet. Ledelsen, tillitsvalgte og verneombudene bidrar til å skape betingelser for et driftsnært og godt arbeidsmiljø i praksis.

Det er etablert faste strukturer på partssamarbeidet, med samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg både sentralt og ved regionkontorene i Norge. For våre kontorer utenlands, er det etablert faste møteplasser mellom Safety Representatives (verneombud) og ledelsen. Virksomheten har knyttet til seg ekstern bedriftshelsetjeneste både ved hovedkontorer og regionkontorene.

En rekke ekstraordinære tiltak ble i 2021 gjennomført for å styrke det psykososiale arbeidsmiljøet under pandemien, herunder utvidelse og etablering av flere digitale helsetilbud (bl.a. utvidet helseforsikring og digital psykologbistand). Det ble også gjennomført en helsekampanje for å motivere til mer fysisk aktivitet i

hverdagen, samt for å styrke engasjement og samhold på tvers av virksomhetens nasjonale og internasjonale kontorer. Økonomiske bidrag for å styrke hjemmekontoret ble innført, i tillegg til retningslinjer og prinsipper for arbeid hjemmefra. Sistnevnte innebærer at arbeidstakere som etter pandemien ønsker å fortsette med delvis arbeid fra hjemmet (inntil to dager per uke) kan inngå avtale om dette. Arbeid hjemmefra er basert på frivillighet og gjensidig tillit mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Sykefraværet for 2021 var på 3,81 prosent, mot 3,68 prosent i 2020. Til sammenligning var sykefraværet i offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning 4,6 prosent i tredje kvartal 2021. Det ble ikke rapportert skader i 2021.

Fordelingen av de som var i foreldrepermisjon i 2021 er 59 prosent kvinner og 41 prosent menn. Av permisjonstiden som ble tatt i 2021 tok kvinner i gjennomsnitt om lag 18 uker, og menn 11 uker.

Ansatt-turnover i 2021 er på totalt 13,4 prosent. Dette inkluderer vikarer, ansatte på engasjement (inkludert midlertidige ressurser knyttet til krisepakker ifb. korona) og pensjonister. Turnover på faste ansatte (ekskludert pensjonister) er 8,85 prosent.

62 nye medarbeidere er rekruttert eksternt, 42 av disse er faste stillinger. Det er gjennomført 50 interne rekrutteringer. Det jobbes målrettet med å øke digital kompetanse både gjennom nyansettelser, men også gjennom å øke den digitale kompetansen internt.

Det ble i slutten av 2020 gjennomført en medarbeiderundersøkelse i selskapet med en svarprosent på 81 prosent. Resultatene bekrefter et høyt engasjement i virksomheten sammenlignet med andre offentlige virksomheter. Resultatene ble fremlagt i desember 2020, og virksomheten har jobbet aktivt med resultatene gjennom hele 2021. Sentral og lokal vernetjeneste har vært involvert i oppfølgingsarbeidet, i form av statusorienteringer og informasjon om tiltaksplaner og aktiviteter både i lokale og sentrale Arbeidsmiljøutvalg. Virksomheten planlegger gjennomføring av ny undersøkelse våren 2022.

Innovasjon Norge vurderes som en attraktiv arbeidsplass, både av egne medarbeidere og mulige jobbsøkere. Innovasjon Norge ble i 2021 stemt frem som den nest mest attraktive arbeidsgiveren av yrkesaktive med økonomiutdannelse i en undersøkelse fra Universum.

Likestilling, mangfold og inkludering

Innovasjon Norge jobber for en mangfoldig arbeidsstyrke og for å bidra til regjeringens inkluderingsdugnad. Likestilling, mangfold og inkludering er innarbeidet i selskapets øvrige rutiner og retningslinjer, og går langs tre akser: rekruttering og karriereutvikling, kompetanseutvikling og lønn- og arbeidsforhold.

Selskapet har en mangfoldserklæring i alle kunngjøringer og oppfordrer spesielt personer med innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en til å søke. I tillegg balanseres begreper i tekstene når det gjelder krav til kompetanse, erfaring og mangfold. Dette for å bidra til et bredere kandidattilfang blant aktuelle søkere, utvidede perspektiver og dermed økt kompetanse for virksomheten. Innovasjon Norge har også deltatt i Integrerings- og mangfoldsdirektoratets kampanje med fokus på etnisk mangfold.

Innovasjon Norge har i arbeidet med å rekruttere digitale ressurser, også inngått samarbeid med eksterne partnere, for å styrke mangfoldsarbeidet og for å oppnå økt digital konkurransekraft. Samarbeidet innebærer at kandidater med begrenset formell utdanning og/eller yrkeserfaring har mulighet til å komme til jobbintervju, samt at nyansatte kan gis mulighet til å koble ny jobb med videreutvikling og studier.

Selskapet følger også retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper.

Styret består av 11 medlemmer, hvorav seks kvinner og fem menn. Ved utgangen av 2021 var andelen kvinner i toppledergruppen fire av åtte (50 prosent).

Kvinneandelen i Innovasjon Norge var 56 prosent ved utgangen av 2021. Andel kvinnelige nyansatte i løpet av 2020 var 58 prosent.

Kvinnefordeling på øvrige stillingsnivå:

Stillingskategori	2021	2020	2019
Direktør	63 %	68 %	65 %
Advokat	50 %	43 %	43 %
Avdelingsleder	53 %	56 %	58 %
Spesialrådgiver	40 %	38 %	37 %
Seniorrådgiver	55 %	54 %	56 %
Rådgiver	77 %	72 %	74 %
Konsulent	68 %	75 %	77 %

Lønnsforholdet for kvinner sammenlignet med menn - hele IN:

Stillingsnivå	Forskjell i gjennomsnittlig grunnlønn (kvinner/menn)*		
	2021	2020	2019
Direktør	- 0,4 %	- 6,5 %	- 4,6 %
Avdelingsleder	3 %	- 1,7 %	- 2,1 %
Spesialrådgiver	2 %	1,8 %	0,2 %
Seniorrådgiver	- 5 %	- 4,9 %	- 4,9 %
Rådgiver	- 11 %	0,1 %	- 1,5 %
Konsulent	3 %	3,0 % **	1,0 % **
Total	- 3 %		

* Negativt avvik er lavere gjennomsnittlig grunnlønn for kvinner

** Kun inkludert ansatte i Norge

Tabellen viser forskjellen mellom kvinner og menns snittlønn. Lønnsforskjeller som følge av ansiennitet er ikke hensyntatt i beregningen. Oversikten inkluderer lønnsdata for alle ansatte i IN, og noen forskjeller kan forklares i ulikt lønns- og arbeidsmarked pr. land.

Innovasjon Norge har en aktiv og bevisst holdning til lønnsinnplassering i forbindelse med nyansettelser og intern mobilitet, som er viktig gitt virksomhetens grad av mobilitet. Generelt er vi bevisst forskjellene i lønn på det enkelte stillingsnivå, og jobber aktivt med å sikre prinsippet om likelønn.

Intern omstilling og organisering

Organisering etter kundebehov (IN Balance)

Innovasjon Norges strategi for perioden 2020-2025 gir retning og skal styrke evnen til å prioritere innsats som bidrar til best mulig måloppnåelse. Strategien ligger også til grunn for en ny divisjonsstruktur, som ble satt 1. januar 2020. Endringene er gjennomført med formål om forenkling for kundene, økt effektivitet i gjennomføring og for å oppnå bedre intern koordinering og helhet.

Selskapsstrategien slår fast at vi skal sette kundens behov i sentrum og forenkle fra kundens ståsted. Det krever at kundedivisjonene organiserer seg etter kundebehov, ikke tjenester. Som et siste ledd i organisasjonsutviklingen i kjølvannet av strategien ble prosjektet IN Balance gjennomført våren 2021. IN Balance innebærer en justert avdelingsstruktur på nivå 3 i kundedivisjonene Samfunn og Næring og Eksport og InvestIN. Dette resulterte i etablering av tre kundeporteføljeteam, Kommersialisering og vekst, Innovativ omstilling og Eksport, hver ledet av en porteføljedirektør hvorav to er eksternt rekrutterte høsten 2021. Målet med IN Balance er å styrke gjennomføringsevne og tverrgående samarbeid. Dette er nødvendig for å sette kundefront i stand til å betjene kundebehov på en kostnadseffektiv, enhetlig og kundevennlig måte både hjemme og ute, og på den måten nå Innovasjon Norges overordnede strategimål.

Arbeidet med å møte kravet om reduserte gjennomføringskostnader (IN 2022)

I statsbudsjett for 2022 er det forventninger om at Innovasjon Norge skal kutte kostnader for i alt 100 millioner kroner innen utgangen av 2024. Kravet om effektivisering kommer som en direkte oppfølging av virkemiddelgjennomgangen.

Styret har besluttet å igangsette en omstillingsprosess for å realisere et kostnadskutt på 100 mill. kroner over tre år. Styret legger til grunn at dette innebærer anslagsvis 70-80 prosent i årsverkskostnader, og at det gjennomføres en nedbemanningsprosess i henhold til Arbeidsmiljøloven.

Selskapet har på den bakgrunn igangsatt et omstillings- og utviklingsprogram (IN 2022) som ser på hvordan vi kan forenkle vårt tilbud til norsk næringsliv, effektivisere driften av Innovasjon Norge og gjennomføre nødvendige kostnadsreduksjoner. IN 2022 består av en rekke utviklings- og forenklingssjekter som til sammen skal gjøre Innovasjon Norge til en mer effektiv, kundeorientert og dynamisk organisasjon.

Styret mener at den fremlagte fremdriftsplanen vil ivareta selskapets strategiske kjerne, hensynet til antall arbeidsplasser i distriktene og hensynet til Innovasjon Norges kunder.

Det digitale skiftet

Innovasjon Norge har gjort et digitalt taktskifte, og arbeidet med digital forretningsutvikling er styrket i tråd med de strategiske ambisjoner. Gjennom smidig metodikk og løpende kontinuerlig forbedring danner dette grunnlag for både transformativ og disruptive endringer til det beste for kunden. En stadig større andel av Innovasjon Norges tjenester og produkter får digitale komponenter. Det bidrar til å gjøre Innovasjon Norge mer tilgjengelig hvor som helst og når det passer for kundene. Flere digitale produkter gjør det mulig å frigjøre tid og dreie fokus til mer relasjonsarbeid og sparring. Arbeidet med digital forretningsutvikling har hatt god fart i siste halvår av 2021.

Ansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder

Innovasjon Norge har tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor selskapet og tredjepersoner. Forsikringsdekningen er 50 millioner kroner per skade, som også er samlet forsikringssum per år.

Ytre miljø

Virksomheten har ikke bidratt til forurensning av det ytre miljø utover det som er naturlig for denne type virksomhet. Hovedkontoret og distriktkontorene er sertifisert som «Miljøfyrtårn». Det er i 2021 utarbeidet en veileder for bærekraftig drift av Innovasjon Norge. Den gir føringer og styrker beslutningsgrunnlaget innen driftsmessige forhold for virksomheten, som eiendoms- og utstyrforvaltning, reiser og anskaffelser. Virksomhetens reisepolicy er oppdatert i januar 2022 og vektlegger nå, for første gang, at det skal tas miljømessige hensyn både ved vurdering av behovet for reiser og måten nødvendige reiser gjennomføres på. Dette er i tråd med de nye føringene i statens reiseavtaler som ble reforhandlet i begynnelsen av februar 2022, der miljømessige forhold vektlegges.

Samfunnsansvar

Innovasjon Norge arbeider aktivt for å fremme et ansvarlig næringsliv, internt i selskapet og blant selskapets kunder, leverandører og samarbeidspartnere.

Innovasjon Norges forventninger og krav til egne ansatte, tillitsvalgte og konsulenter som utfører tjenester for selskapet, er beskrevet i selskapets etiske retningslinjer og antikorrupsjonspolicy. De etiske retningslinjene inneholder også et eget kapittel om forretningsetikken der det understrekes at ansvarlig næringsliv skal inngå i vurderingskriteriene ved bruk av selskapets tjenester, for valg av samarbeidspartnere og leverandører.

Innovasjon Norges etiske rammeverk og prinsipper med ansvarlig næringsliv er også et eget punkt i selskapets prosedyre for opplæring av nyansatte. Innovasjon Norge har også utdypende retningslinjer for

blant annet habilitet, adgangen til å inneha tillitsverv og bierverv, samt regler for eierskap og handel med verdipapirer.

Som en del av arbeidet med å forankre prinsipper for ansvarlig næringsliv i hele Innovasjon Norge, er det etablert et eget kompetanseteam med ressurspersoner. Kompetanseteamet støtter programansvarlig for ansvarlig næringsliv i den strategiske forankringen av arbeidet i ulike divisjoner. Denne organiseringen har medført en økt våkenhet rundt temaet i hele organisasjonen.

Innovasjon Norge har etisk dilemmatrening, der formålet er å sikre at alle som utfører arbeid eller tjenester for Innovasjon Norge kjenner til gjeldende rettslig og etisk rammeverk, og evner å identifisere og håndtere situasjoner som kan oppstå.

Selskapets bærekraftstrategi (2021-2025) utgjør rammen for Innovasjon Norges arbeid for å styrke ivaretagelsen av prinsipper for ansvarlig næringsliv blant kundene. Den legger OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter til grunn for arbeidet. Kravene som stilles til kunder og samarbeidspartnere er fastsatt i dokumentet «Policy for god forretningskikk». Det baserer seg på de samme retningslinjene og prinsippene - alle anerkjente standarder for ansvarlig næringsliv. Innovasjon Norge er også medlem av FNs Global Compact og følger initiativets forpliktelser.

Ansvarlig næringsliv er en integrert del av Innovasjon Norges tjenester. Det er et krav at alle som mottar tjenester fra Innovasjon Norge ivaretar prinsipper for ansvarlig næringsliv i tråd med de nevnte retningslinjene og prinsippene. Dette innebærer også at kunder og partnere gjør aktsomhetsvurderinger og følgelig kjenner til vesentlige risikoområder knyttet til egen virksomhet, samt at de iverksetter tiltak for å håndtere disse. Bestemmelser om dette er tatt inn i Innovasjon Norges standardvilkår for lån, tilskudd og garantier. Innovasjon Norge følger de samme retningslinjene for adferd- og produktbaserte utelukkelse som Finansdepartementet har fastsatt for Statens pensjonsfond utland. Dette innebærer at Innovasjon Norge ikke skal støtte prosjekter eller selskaper med uakseptabel høy risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø.

En egen «Finansieringshåndbok» er tilgjengelig for selskapets kunde- og finansieringsrådgivere. Denne har et omfattende kapittel som veileder rådgiverne i hvordan de kan sikre at bærekraft og ansvarlig næringsliv blir riktig vurdert i alle prosjekter og ved alle kunder som søker finansiering hos Innovasjon Norge. Det er også utarbeidet en egen veileder for håndtering av saker med «røde flagg» - særskilte risikomomenter knyttet til ansvarlig næringsliv. I enkelte av Innovasjon Norges kompetansetjenester leveres det en egen modul om ansvarlig næringsliv, særlig tilpasset bedrifter som satser internasjonalt.

Innovasjon Norge har i 2021 gjennomgått porteføljen av leverandører med en risikobasert tilnærming. Leverandørene som er vurdert til å i størst grad være eksponert for mulig arbeidslivskriminalitet er fulgt opp, og Innovasjon Norge har mottatt svar på hvordan de jobber med å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Svarene viser at større leverandører til Innovasjon Norge har en tilfredsstillende tilnærming, mens enkelte mindre leverandører har et vesentlig forbedringspotensial. Dette gir et godt grunnlag for videre oppfølgingsarbeid.

Innovasjon Norge har en elektronisk varslingskanal som både er tilgjengelig for interne og eksterne varslere. Varslingskanalen er tilgjengelig på intranett og på Innovasjon Norges hjemmeside, og gjør det mulig for selskapet å kommunisere med anonyme varslere.

Innovasjon Norge har en risikobasert tilnærming til gjennomføring av Integrity Due Diligence (bakgrunnsundersøkelser) av kunder, leverandører og aktører som Innovasjon Norge setter kunder i kontakt med. Det er utarbeidet styrende dokumentasjon som angir i hvilke tilfeller det skal gjennomføres bakgrunnsundersøkelser.

Resultatdisponering

Regnskapet for 2021 viser et overskudd på 229 millioner kroner. For ytterligere detaljer rundt utbytteregeles vises det til note 36. Styrets forslag til disponering av overskuddet er som følger:

Avsatt utbytte til eier Nærings- og fiskeridepartementet fra:		
Lavrisikordningen	kr	164 017 701
Overføres til eier Nærings- og fiskeridepartementet fra:		
Innovasjonslån og garantier	kr	38 482 316
Overføres til eiere, fylkeskommunene, fra:		
Risikolån og garantier	kr	19 106 936
Fordelt på:		
Troms og Finnmark fylkeskommune	kr	6 393 801
Nordland fylkeskommune	kr	2 813 605
Møre og Romsdal fylkeskommune	kr	2 639 800
Vestland fylkeskommune	kr	2 217 618
Trøndelag fylkeskommune	kr	1 612 664
Innlandet fylkeskommune	kr	1 833 240
Vestfold og Telemark fylkeskommune	kr	710 319
Agder fylkeskommune	kr	473 980
Viken fylkeskommune	kr	393 163
Rogaland fylkeskommune	kr	18 747
		19 106 936
Overført til opptjent kapital:		
Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	kr	7 692 062
Sum totalt		229 299 016

Krig i Europa

I februar 2022 eskalerte konflikten mellom Russland og Ukraina, og resulterte i de største krigshandlingene i Europa på mange år. Det internasjonale samfunnet har svart ved å vedta de mest omfattende sanksjonspakker noensinne. Konflikten påvirker utsiktene for verdensøkonomien og norsk økonomi på flere vis. Krigshandlingene og sanksjonene vil gi mindre handel. Usikkerhet om leveranser har økt råvare- og energipriser. Prisveksten kan øke fra et allerede høyt nivå. Det vil øke bedriftenes kostnader og redusere husholdningenes kjøpekraft, og truer vekstutsiktene. Noen næringer og bedrifter er mer utsatt enn andre.

Styret deler den dype uro som situasjonen innebærer for våre medarbeidere i og rundt konfliktlandene, for det ukrainske folk og for Europa. Dette er en konflikt som vil utfolde seg i månedene som kommer, og som vil påvirke Innovasjon Norges arbeid i 2022.

Innovasjon Norge er i nær dialog med Utenriksdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet om situasjonen og vil fremover være i beredskap for å håndtere konsekvenser for kunder, ansatte og samarbeidspartner.

Utsiktene for 2022

Ved inngangen til 2022 opplever styret at behovet for de tjenestene Innovasjon Norge leverer er viktigere enn før, både utløst av koronapandemien og Norges langsiktige omstillingsbehov. Styret vil særlig peke på tre hovedområder: Behov for økt og mer differensiert norsk eksport, mulighetene i grønn omstilling og forenkling for brukerne av virkemiddelapparatet.

Veien ut at krisen – økt behov for norsk eksport

Ved inngangen til 2022 er økonomien ustabil. Året startet med optimisme etter to år med pandemi, men nå preger krigen i Europa markedene. Det er frykt for ytterligere inflasjon og energitilgangen til Europa er usikker. Høye strømpriser har preget husholdninger og næringsliv over tid og vil trolig vedvare. Høye priser på energivarer, særlig gass, bidro imidlertid også til rekordhøy eksport de fem siste månedene av 2021. Fastlandseksporten gikk opp 36,9 prosent sammenlignet med november året før og endte på 50,6 milliarder kroner. Det er også en viss usikkerhet forbundet med mangel på arbeidskraft og uro i aksjemarkedene.

For å ha den levestandarden nordmenn er vant med, må vi importere varer og tjenester fra utlandet. Dette finansieres hovedsakelig gjennom eksport og eventuelle overføringer fra oljefondet. Samtidig viser de samme tallene hvor avhengig Norge er av noen få eksportnæringer. Olje- og gasseksport står for over halvparten av norsk vareeksport, og for mellom 35 og 40 prosent av samlet eksport. Med en aldrende befolkning som gir lavere inntekter og økte utgifter for velferdsstaten, står Norge overfor en stor og viktig oppgave. Vi må sikre at vi henter ut eksportpotensialet i andre næringer og bygger nye sterke norske verdikjeder for fremtidig verdiskaping, sysselsetting og eksport. Regjeringen har ambisjoner om å skape flere jobber i hele landet, styrke fastlandsinvesteringene, gjennomføre et grønt industriløft og øke eksporten uten olje og gass med 50 prosent. Behovet for oppdraget til Innovasjon Norge som eksportråd og omstillingsbank har derfor forsterket seg.

Styret konstaterer at Innovasjon Norge skal bidra til å øke næringslivets samlede verdiskaping gjennom å stimulere til flere gode gründere og bidra til at Norge får stadig flere vekstkraftige bedrifter og sterkere innovative næringsmiljøer. Tiltak for å stimulere til vekst gjennom eksport og internasjonalisering blir en stadig viktigere del av Innovasjon Norges innsats.

Den grønne omstillingen skyter fart

Norge skal bygge nye grønne verdikjeder i årene som kommer innen blant annet batterier, grønn skipsfart, havvind, hydrogen, karbonfangst, sirkulærøkonomi og bioøkonomi. Dette krever betydelig omstillingsvilje hos næringslivet og robuste og godt koordinerte virkemidler. Næringslivet melder om mangel på arbeidskraft og kapasitet. De internasjonale rammebetingelsene er i rask endring. EU har tatt på seg ledertrøya innen det grønne skiftet og tvinger fram rask utfasing av fossil industri både gjennom regelverk og oppfinansiering av grønne løsninger. Konkurransen mellom EU og andre regioner i verden ser ut til å forsterke seg og tilliten i internasjonal handel er mer usikker – reindustrialisering og regionalisering ser ut til å være trender som vedvarer.

Styret noterer seg at Innovasjon Norge har en stor rolle å spille for å bidra til den grønne omstillingen av næringslivet. Grønne prosjekter dominerer porteføljen og stadig flere oppdrag for det grønne skiftet legges til selskapet, slik som grønn plattform. Rollen til innovasjonsbyråene er i endring og flere oppgaver rettes mot å løse våre felles samfunnsutfordringer. Styret tror denne trenden vil forsterke seg i årene fremover.

Et sterkt, mangfoldig og omstillingsdyktig næringsliv er avgjørende for Norges vekstevne og for et godt velferdsnivå i fremtiden. For å opprettholde veksten i velferden trenger norsk økonomi flere bein å stå på. Vi må skape flere jobber, i flere bransjer, over hele landet. Det må være vekst i privat næringsliv.

Virkemiddelapparatet må være enkelt for brukerne

Gjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet viste at kundene opplever virkemiddelapparatet som komplekst å navigere i. I 2021 ble Innovasjon Norge av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) bedt om å ta en rolle som «En dør inn», en felles førstelinje for virkemiddelapparatet, med henvisningskompetanse til de andre virkemiddelaktørene. Det utvikles en felles digital inngang til hele det næringsrettede virkemiddelapparatet i tett samarbeid med Siva, Eksportfinansiering Norge og Forskningsrådet.

I februar 2022 lanserte næringsministeren første versjon av en felles dør inn til hjelp fra det offentlige. Målet er å gjøre det enklere for næringslivet å finne fram til et samlet offentlig tilbud av virkemidler. Bedriftene skal ikke trenge å finne ut hvilken av de offentlige aktørene som kan bistå akkurat dem – det er vår jobb. En felles

dør inn bruker smart teknologi og gjør at vi lærer stadig mer om kundenes behov, slik at vi kan bli mer og mer treffsikre og gi dem de riktige tilbudene og rådene.

Styret viser til at selskapets investeringer i digital transformasjon har bidratt til merverdi for kunden, og at selskapet vil fortsette sine aktiviteter med forenkling for kunden. Datadrevne og automatiserte prosesser vil bidra til merverdi for kundene og et mer effektivt støtteapparat.

Styret slår fast at Innovasjon Norges rolle og samfunnsoppdrag er blitt styrket og vil være avgjørende for å bidra til den store omstillingsoppgaven vi sammen skal løse de neste årene. Innovasjon Norge er godt rustet til å påta seg de oppgaver som ligger foran oss.

Styret vil uttrykke takknemlighet for den tillit kunder, oppdragsgivere og samarbeidspartnere har vist organisasjonen gjennom 2021 og vil rette en særlig takk til selskapets ansatte, som har gjort en stor innsats til beste for norsk næringsliv.

Oslo, 17. mars 2022

Styret for Innovasjon Norge

Strategiske tema

Innovasjon Norge er en landsdekkende sparringpartner for bærekraftig vekst og eksport.

Bærekraft, eksport og grønn vekst viktig for fremtidig utvikling og omstilling i norsk næringsliv. Det samme gjelder tilgang til finansiering av viktige satsinger.

I menyen til venstre finner du mer om hva og hvordan Innovasjon Norge kan bidra.

Staben ved Innovasjon Norges Vekst- og gründersenter i Førde er klare til å ta imot breidda av norsk næringsliv. Foto: Photoevent/Thor-Aage Bolseth Lillestøl

Vekst- og gründersenteret til Innovasjon Norge i Førde er første kontaktpunkt når norske bedrifter søker informasjon om kvar og korleis dei best kan få hjelp til å omstille og utvikle seg.

"Ei dør inn" er det kalla når Innovasjon Norge på oppdrag frå Nærings- og fiskeridepartementet no har fått i oppgåve å forenkle kundereisa til bedrifter som forsøker å navigere i verkemiddelapparatet.

- Dette er utruleg spennande, og ikkje minst er det veldig flott at Innovasjon Norge har fått den tilliten frå næringsministeren og departementet.

Det seier avdelingsleiar ved Innovasjon Norge sitt Vekst- og gründersenter, Hjørdis Vik.

15 000 førespurnader

I 2021 handterte senteret i Førde nær 14 000 førespurnadar. I det inngår over 5500 innkommande telefonar, 4000 førespurnader via kontaktskjema på nett og 4000 spørsmål frå kundar om teknisk support. I tillegg saksbehandla senteret om lag 900 søknader om marknadsavklaringstilskot.

Etter at "Ei dør inn" no er lansert, er det forventa ei betydeleg auke i trafikken inn til senteret.

- Vi er godt rusta til å løyse oppdraget. Vi gjer mykje av dette allereie og har eit godt grunnlag for å skalere eit volum vi allereie har, seier Vik optimistisk.

«Vår viktigaste oppgåve blir å gi ei anbefaling om vegen vidare, med Innovasjon Norge eller andre aktørar i verkemiddelapparatet.»

- Hjørdis Vik, Vekst- og gründersenteret

Lovar svar innan åtte timar

"Ei dør inn"-prosjektet går mellom anna ut på å vidareutvikle den digitale løysinga for «Rask avklaring», kor breidda av norsk næringsliv kan fylle ut informasjon om prosjektet dei jobbar med. Første sortering og eventuelt sparring vil bli gjort på Vekst- og gründersenteret, og Innovasjon Norge lovar ei første tilbakemelding innan åtte timar for dei som tek kontakt.

Verkemiddelapparatet kan oppfattast som uoversiktleg, med mange aktørar og ulike inngangar.

- Vår viktigaste oppgåve blir å gi ei anbefaling om vegen vidare, med Innovasjon Norge eller andre aktørar i verkemiddelapparatet. Vi skal vere ein lyttande part, og gi retning og inspirasjon til dei som går i dialog med oss, seier Vik.

Teamet i Førde består av ti tilsette, og skildrast som ein fagleg dyktig og frampå gjeng.

- Vår spisskompetanse er forretningsutvikling i tidleg fase, i tillegg til at vi har solid finansierings- og tilvisingskompetanse. Vi er endringsvillige og tek denne nye utfordringa på strak arm, seier avdelingsleiaren.

Vi vil fortløpande fangste data og vidareutvikle løysingane, med mål om å oppnå mest mogleg automatisering og smidigheit.

«Vi vil fortløpande fangste data og vidareutvikle løysingane, med mål om å oppnå mest mogleg automatisering og smidigheit.»

- Hjørdis Vik, Vekst- og gründersenteret

Viktig med samhandling

For å sikre mest mogleg smidig kundereise vil prosjektet krevje god samhandling, både internt og eksternt.

- Vi ser at mange kundar er fornøgde med kundereisa. Dei tek gjerne kontakt for ei første sparring, vert tilvist til å starte søknadsprosess gjennom Prosjekthjelpen, og får sendt inn søknad etter god rettleiing frå Innovasjon Norge sine rådgjevarar rundt om i organisasjonen, seier Vik.

Internt må vi sikre ei god implementering og ei felles forståing av kva som skal leverast til ulike kundar. Eksternt blir det viktig med tett dialog.

- Vi må ha faste møtepunkt med dei andre aktørane, og vi må ha høgt fokus på kompetanseheving.

Avdelingsleiaren er ikkje i tvil om at "Ei dør inn" for breidda av norsk næringsliv vil gi gevinstar på sikt, både for økosystemet og kundane.

- Eg meiner dette er rett måte å tenke på. Vi må kanskje orientere oss mot marknaden på ein ny måte, og i ein oppstartsfase må vi teste ut kva som fungerer for kunden, for oss og for dei andre i verkemiddelapparatet. Vi vil fortløpande fangste data og vidareutvikle løysingane, med mål om å oppnå mest mogleg automatisering og smidigheit.

Oppland Stål lager løsninger for trafikksikring av veier og broer, og ser arbeidet med bærekraft som et konkurransefortrinn. Foto: Einar Aslaksen/Oppland Stål

I 2021 opplevde Innovasjon Norge økt etterspørsel fra bedrifter som vil utvikle bærekraftige forretningsmodeller. Nå styrkes arbeidet for å forberede flere norske bedrifter på møtet med skjerpede krav til bærekraft fra markedet.

Bærekraft står høyt på agendaen i Innovasjon Norge, og med ny bærekraftstrategi fra mars 2021 fikk organisasjonen et veikart med klare forventninger til arbeidet frem mot 2025. De siste årene er bærekraft blitt et viktigere tema blant bedriftene Innovasjon Norge jobber med.

«Bærekraft og konkurransekraft kan ikke lenger betraktes isolert. Det er bedrifter med bærekraftige forretningsmodeller som vil overleve på lang sikt.»

- Inger Solberg, Innovasjon Norge

En grønn nødvendighet

Direktør for bærekraft i Innovasjon Norge, Inger Solberg. Foto: Agnete Brun

-Bærekraft og konkurransekraft kan ikke lenger betraktes isolert. Det er bedrifter med bærekraftige forretningsmodeller som vil overleve på lang sikt, sier Inger Solberg, direktør for bærekraft i Innovasjon Norge.

Dette er ikke bare fordi bærekraftig drift er bra for kloden, men også fordi bærekraftig drift snart blir en nødvendighet for å kunne handle med EU, som er Norges største handelspartner. EU innfører nå et klassifiseringssystem for å vurdere om en bedrifts aktivitet er bærekraftig eller ikke (EUs taksonomiforordning). Innen 2030 skal utslippene fra unionen være minst 55 prosent lavere enn de var i 1990. EUs vekststrategi "Green Deal" påvirker allerede næringslivet i Norge. Når alle bedrifter over 500 ansatte skal rapportere sine aktiviteter i henhold til EUs taksonomi, vil dette også berøre underleverandørene.

- Det er svært viktig at norske leverandører til EU forbereder seg på dette. En grunnleggende gjennomgang av forretningsmodellen er et naturlig sted å starte. Å legge om til en bærekraftig forretningsmodell er en stor overgang for de fleste bedrifter. Vi kan bistå norske bedrifter i denne omstillingen, sier Solberg.

«I 2021 så vi en klar økning i henvendelser fra bedrifter som vil ha hjelp til å utvikle bærekraftige forretningsmodeller.»

- Arnfinn Lundberg Bakke, Innovasjon Norge

Snur logikken

For de fleste bedrifter vil grønn omstilling starte med selve forretningsmodellen. En forretningsmodell har i tradisjonell forstand vært en plan som tar utgangspunkt i kundens behov og så forklarer hvordan bedriften best kan møte dette behovet, slik at bedriften kan maksimere egen profitt.

En bærekraftig forretningsmodell snur denne logikken på hodet. Med en slik modell tar man nemlig ikke bare hensyn til økonomiske sider ved driften, men også til bedriftens påvirkning på samfunn og miljø.

- Bevissthet rundt sammenhenger mellom bærekraft og konkurransekraft har økt betydelig de siste årene. I 2021 så vi en klar økning i henvendelser fra bedrifter som vil ha hjelp til å utvikle bærekraftige forretningsmodeller, sier Arnfinn Lundberg Bakke, som leder Innovasjon Norges arbeid med ansvarlig næringsliv.

«Vi har tatt viktige grep og synliggjort vårt arbeid med bærekraft. Vi har gjort dette til et konkurransefortrinn og ser effekten av det allerede.»

- Dag Arnesen, IDT Solutions

Et konkurransefortrinn

I forbindelse med Arctic Innovation Week 2021 avholdt Innovasjon Norge ti workshops om sirkulærøkonomi, med totalt 60 bedrifter som deltakere. Reiselivssatsingen "Global Growth Scandinavian Tourism" hadde også bærekraftige forretningsmodeller som hovedtema for hele kursprogrammet sitt.

Toten-selskapet IDT Solutions lager markedsledende rulleski som finnes på beina til store deler av verdenseliten. Foto: IDT Solutions

Et annet tilbud var omstillingsprogrammet "FRAM Bærekraft Innlandet 2021", et program som ble fulltegnet i løpet av en drøy uke. Der var Lena-bedriften IDT Solutions AS én av de 15 deltakerbedriftene. Bedriften har siden 1995 produsert aluminiumsprofiler og automasjonslinjer for kunder i Norge, Norden og Europa.

- Vi har tatt viktige grep og synliggjort vårt arbeid med bærekraft. Vi har gjort dette til et konkurransefortrinn og ser effekten av det allerede, sier Dag Arnesen, forretningsutvikler hos IDT Solutions.

Også Oppland Stål i Lalm ser arbeidet med bærekraft som et konkurransefortrinn. Gjennom deltakelsen i FRAM-programmet har bedriften utarbeidet en egen EPD (Environmental Product Declaration), et karbonregnskap for FlexSafe bru-rekkverk som bedriften produserer.

- Gleden, overraskelsen og selvtilliten blomstret da vi oppdaget at vår EPD er den beste på sammenlignbare produkter produsert i Norge. Det gir oss konkurransefortrinn som vi skal markedsføre og høste av i fremtiden, sier daglig leder Sverre Braaten.

Miljø, bærekraft og grønn vekst

En rekke av virkemidlene til Innovasjon Norge er knyttet til miljø, bærekraft og grønn vekst. I 2022 vil Innovasjon Norge ytterligere intensivere arbeidet med bærekraftige forretningsmodeller.

- Vi kjører også et omfattende opplæringsopplegg internt for å ruste kollegaene våre til å bli gode rådgivere og sparringpartnere for næringslivet. Målet vårt fremover er å tilby flere kurs og workshops for bedrifter, slik at enda flere kan få en smidig overgang til en eksportvirkelighet preget av stadig tøffere krav til bærekraft, sier Solberg.

Foto: Getty Images

I 2021 fikk norske bedrifter i alt 501 millioner kroner i tilskudd og egenkapital fra EU-programmet EIC Akselerator. Det skaper muligheter.

Innovasjon Norge arbeider målrettet for at norsk næringsliv skal kunne gripe mulighetene for finansiering i EUs programmer. 2021 var også året da Norges samlede resultater fra det tidligere store Horisont 2020-programmet for perioden 2014-2020 ble endelig klart: Av totalt 16,2 milliarder kroner til norsk forskning og innovasjon, gikk 4,2 milliarder kroner til norske bedrifter.

– Norsk næringsliv har virkelig stått på for å konkurrere seg til EU-finansiering. Deltakelsen i Horisont 2020 har bidratt til økt kvalitet i norsk forskning, flere innovative miljøer, bedre offentlige tjenester og et mer konkurransedyktig næringsliv i hele Norge, sier administrerende direktør Håkon Haugli i Innovasjon Norge.

For hver tikkone Norge har fått fra Horisont 2020, har nesten tre kroner gått til næringslivet.

– Det viser mulighetene. Jeg tror likevel at næringslivet fremover kan motta langt mer finansiering i de nye EU-programmene som ble lansert i 2021, sier Haugli.

Inn med det nye

2021 var startskuddet for verdens største forsknings- og innovasjonsprogram, Horisont Europa. Med et budsjett på 95,5 milliarder euro går hele 35 prosent til klimaformål for å oppnå grønn omstilling og bærekraftig verdiskaping.

Horisont Europa har en rekke markedsnære aktiviteter med utlysninger som forventer kommersialisering og innovasjon. Dette åpner for bred deltakelse fra næringslivet.

Flere norske bedrifter har søkt. Innovasjon Norges regionale EU-rådgivere har bistått en rekke bedrifter i hele landet med søknadsveiledning, kvalitetssikring av søknader og pitching.

«Det ligger stor anerkjennelse i å nå opp i EUs programmer. Bedriftene får en bekreftelse på at de er blant de ledende i Europa innen sine

felt, og at deres produkter og tjenester representerer løsninger på samfunnsutfordringer.»

- Håkon Haugli, Innovasjon Norge

Gode resultater

I konkurranse med resten av Europa har norsk næringsliv gjort det svært godt i EIC Akselerator-programmet for små og mellomstore bedrifter, samt i prosjekter med tematikk innenfor mat, energi og miljø.

I 2021 mottok små og mellomstore norske bedrifter 298 millioner kroner i tilskudd (2,9 prosent av alle midlene tilgjengelige) og egenkapital for 203 millioner kroner (3,15 prosent av alle midlene tilgjengelige) fra programmet EIC Akselerator.

Dette er finansieringen som er svært ettertraktet. Nåløyet er trangt, noe som gjør gleden enda større når bedriften får gjennomslag. Akseleratoren finansierer bedrifter med banebrytende innovasjoner med stor positiv effekt på miljø og samfunn.

Nils Helset som er medgründer og leder for Hamar-bedriften Digifarm forteller at han brukte ganske lang tid på å ta innover seg de 60 millioner kronene hans bedrift fikk fra programmet:

– Det gir oss det vi trenger for å kunne kommersialisere og ekspandere, sier Helset.

Digifarm har utviklet teknologi som gjøre det mulig å kartlegge jordsatellittdata. Det har positive miljøeffekter.

– Det ligger stor anerkjennelse i å nå opp i EUs programmer. Bedriftene får en bekreftelse på at de er blant de ledende i Europa innen sine felt, og at deres produkter og tjenester representerer løsninger på samfunnsutfordringer, sier Håkon Haugli.

«Vi er veldig stolte, glade og ydmyke for den interesse som både EU-kommisjonen og Innovasjon Norge har vist oss i dette prosjektet. Dette gir oss muligheten til å vokse som kunstig intelligens-basert bedrift, og vil gi oss et svært nyttig nettverk i Europa.»

- Anita Kåss, Kaass Discovery

Teknologisatsing for kvinner

EU-programmer er til vanlig et litt utfordrende landskap å manøvrere i. Når alt i tillegg er nytt, er kravene enda høyere til å levere målrettet søknadshjelp og rådgivning.

For eksempel når EU i 2021 lanserte sin aller første finansieringsordning for kvinnelige teknologigründere. I mars 2022 kom resultatene: Norge fikk hele åtte prosent av finansieringen innenfor WomenTech EU, tilsvarende omtrent tre millioner kroner. Med finansieringen følger også coaching og akselerator-tjenester til teknologibedriften.

– Dette er første gang EU lyser ut slike midler målrettet til kvinnelige entreprenører, så det er ekstra imponerende at Norge gjør det så bra i et program som aldri har eksistert før, sier direktør for vekst og kommersialisering i Innovasjon Norge, Anette Mellbye.

Anita Kåss startet og leder bioteknologiselskapet Kaass Discovery som har fått finansiering fra Women Tech EU. Foto: Kaass Discovery/Telemarksavisa

En av bedriftene som vant i konkurransen om støtte fra WomenTech EU er Kaass Discovery, som er et bioteknologiselskap og holder til i Porsgrunn. Pengene, anerkjennelsen og nettverket som følger med denne tildelingen er av stor verdi for bedriften.

– Vi har fått finansiering til prosjektet A-DOC, som skal bruke kunstig intelligens til å overvåke helse og sykdommer hjemme. Vi er veldig stolte, glade og ydmyke for den interesse som både EU-kommisjonen og Innovasjon Norge har vist oss i dette prosjektet. Dette gir oss muligheten til å vokse som kunstig intelligens-basert bedrift, og vil gi oss et svært nyttig nettverk i Europa. Det gir oss også en fjær i hatten som er fin å ha for videre finansiering fra EU, sier Kåss.

Innovasjon Norge har i tillegg fått en rekke i EU-programmer i perioden 2021-2027, der Norge deltar som fullverdig medlem både i Horisont Europa, COSME, DIGITAL, InvestEU og Forsvarsfondet (EDF).

Foto: Astrid Waller

Når verdens etterspørsel etter olje og gass reduseres, vil Norge trenge flere bein å stå på i handelen med utlandet. Derfor jobber Innovasjon Norge målrettet med å bygge fremtidens eksporteventyr.

Årene som kommer vil bli avgjørende for norsk næringsliv. Regjeringen vil at Norge skal øke eksporten utenom olje og gass med 50 prosent innen 2030. Det er et ambisiøst mål, mener Per Niederbach, direktør for Divisjon eksport og Invest in Norway i Innovasjon Norge. Han er samtidig fornøyd med at regjeringen så tydelig prioriterer eksport og grønn norsk næringsutvikling.

– Skal vi bygge nye eksportnæringer må vi ta i bruk hele verktøykassen og i enda større grad se sammenhengen mellom investeringer i forskning og innovasjon. Samtidig må vi tiltrekke oss utenlandsk kapital og kompetanse i det å fremme eksport, sier Niederbach.

«Vi skal i enda større grad tilpasse innsatsen etter næringslivets behov. Når det oppstår markedsmuligheter, skal vi raskt kunne styrke det markedet med ressurser og riktig kompetanse.»

- Per Niederbach, Innovasjon Norge

Drevet av etterspørsel

Etterspørseldrevet, spisset og nær bedriftene er nøkkelord for det strategiske arbeidet med eksport i Innovasjon Norge.

– Fremover skal vi i enda større grad tilpasse innsatsen etter næringslivets behov. Når det oppstår markedsmuligheter, skal vi raskt kunne styrke det markedet med ressurser og riktig kompetanse, sier Niederbach.

Den nye eksportstrategien til Innovasjon Norge har tre hovedelementer:

1 En spisset del med noen større strategiske satsinger som skal posisjonere Norge og norsk næringsliv med store, konkrete og etterspørselsdrevne markedsmuligheter der Norge har komparative fortrinn. Eksempler er havvind, grønn skipsfart, hydrogen og akvakultur. Her inngår et tett samarbeid med Team Norway, det vil si nettverket av ulike offentlige og private aktører som jobber for å fremme norske næringsinteresser internasjonalt.

2 Dernest skal Innovasjon Norge i større grad spisse innsatsen med et bredt utvalg virkemidler overfor utvalgte enkeltbedrifter med stort eksportpotensial. Det skjer gjennom et nytt program kalt Global Gateways.

3 Et siste element er å mobilisere og sikre at flere bedrifter er rustet for eksport. Det skjer via et digitalt kompetansesenter, der bredden av norsk næringsliv rask og effektivt får tilgang til kunnskap om eksport. I tillegg har Innovasjon Norge et eget Eksportsenter som gir råd og veiledning om eksportteknikk og immaterielle rettigheter (IPR).

– Innovasjon Norge har en viktig rolle i det å bistå norske bedrifter med eksport og internasjonal vekst, sier Niederbach.

Han viser til effektanalysen fra Samfunnsøkonomisk analyse som nettopp viser at bedrifter som mottar eksportrådgiving fra Innovasjon Norge gjør det bedre i form av mervest på viktige områder. Undersøkelsen viser at disse bedriftene har en årlig mervest på 9,3 prosentpoeng i salgsinntekter og 7,1 prosentpoeng mervest i verdiskaping sammenlignet med tilsvarende bedrifter uten støtte fra Innovasjon Norge.

– Dette bekreftes også i en undersøkelse fra Oxford Research i 2021, der tett på en av tre bedrifter svarer at støtte fra Innovasjon Norge bidrar til økt eksport, sier Niederbach.

«Målet vårt er å få til grønn omstilling her hjemme, samtidig som vi øker eksporten.»

- Per Niederbach, Innovasjon Norge

Ny eksportindustri

– Innovasjon Norge vil bruke hele vår verktøykasse for å bidra til styrke norsk eksport, sier Per Niderbach, direktør for Divisjon eksport og Invest in i Innovasjon Norge. Foto: Agnete Brun

I over 50 år har Norge levd godt på inntekter fra olje og gass. Med kraftkrise i Europa og rekordhøye priser, har våre to største naturressurser gitt svært store eksportinntekter den siste tiden. Dette er positivt for norsk handelsbalanse, men det kan ikke vare evig.

Omstiller vi oss ikke i tide, risikerer Norge store handelsunderskudd med utlandet.

– Målet vårt er å få til grønn omstilling her hjemme, samtidig som vi øker eksporten, sier Niderbach.

I årene som kommer vil Innovasjon Norge systematisk bygge opp nye grønne sektorer der Norge har viktig kompetanse og fortrinn.

– Arbeidet fremover handler om å prioritere noen større strategiske eksportsatsinger innenfor nye områder der vi kan bygge ny eksportindustri, sier Niederbach.

Som eksempler nevner han havvind, hydrogen, sirkulærøkonomi, grønn shipping, maritim industri.

Fakta

4 Rundt regnet 30 prosent av bedriftene som har fått støtte fra Innovasjon Norge har opplevd økt eksport.

5 En av tre bedrifter som har økt eksporten oppgir at støtte fra Innovasjon Norge i stor grad bidro til at de kom i gang med sin internasjonaliseringsprosess.

6 En av ti spurte bedrifter oppgir at støtte og rådgivning fra Innovasjon Norge bidro til at bedriften fikk gjennomført sitt første eksportprosjekt.

7 38 prosent oppgir at de i stor grad har fått bistand fra Innovasjon Norge når de har møtt ulike barrierer i eksportarbeidet.

Kilde: Oxford Research /Innovasjon Norge 2021

Utløser kapital til norsk næringsutvikling

Oslo-bedriften Synergy Sky utvikler programvare for videokonferanser for et internasjonalt marked. Nå styrkes satsingen ytterligere som følge av innovasjonslånet bedriften fikk fra Innovasjon Norge i 2021.

Foto: Synergy Sky

Med over ni milliarder kroner bevilget til utvikling av norsk næringsliv i 2021, er Innovasjon Norge en sentral bidragsyter i finanseringen av flere store omstillings- og utviklingsprosjekter.

En av de viktigste rollene Innovasjon Norge har som finansieringsaktør inn mot næringslivet er å bidra til økt verdiskaping og utløsning av kapital fra andre finansieringskilder.

– Når Innovasjon Norge går inn med kapital i form av støtte, lån eller garantier til bedrifter, bidrar vi med utløsende kapital og reduserer prosjektrisikoen, som igjen fører til at andre aktører også bidrar med kapital. Vår finansiering representerer ofte kritisk kapital som selskapene ellers ikke ville fått tilgang til og som bidrar til realisering av viktige innovasjoner, sier Leon Bakkebø, divisjonsdirektør for finansiering i Innovasjon Norge.

Realiserer prosjekter

Gjennom finansiering av et mangfold av bedrifter i ulike faser bidrar Innovasjon Norge til å realisere de mange gode innovative prosjektene inn mot omstilling til et bærekraftig og lønnsomt næringsliv i hele Norge. Kapital fra Innovasjon Norge utløser gjerne også kapital fra andre aktører. For hver krone Innovasjon Norge finansierte i 2021, så utløste det ytterligere to kroner i form av kapital fra andre aktører, som i sum utgjør en dobling av kapitalen fra Innovasjon Norge. I 2021 bidro det til at norske bedrifter samlet ble tilført i alt 31,5 milliarder kroner.

Utløsende for videre vekst

Et eksempel er Synergy Sky AS, som med base i Oslo siden 2008 har tatt betydelige markedsposisjoner både i Europa og USA innen utvikling av programvare for videokonferanser. Administrerende direktør Ståle Reitan er ikke i tvil om at nettopp innovasjonslånet på 21 millioner kroner fra Innovasjon Norge i 2021 var utløsende for videre vekst og ekspansjon i selskapet:

– Det at vi fikk lånet resulterte også i at eierne våre ønsket å satse mer på vekst. Pengene er brukt til å satse både i og utenfor Norge. I det inngår å ansette flere utviklere her hjemme og styrke tilstedeværelsen i satsingsområdene våre rundt om i verden, sier Reitan.

I dag har Synergy Sky egne medarbeidere i tolv land. 95 prosent av omsetningen er fra utlandet.

Betydelig finansiell aktør

Innovasjon Norge er en stor finansieringsvirksomhet i Norge.

– Av de samlede tildelingene i 2021 på 9,2 milliarder kroner, utgjorde lån og garantier ca 3,5 milliarder kroner. Vi har en samlet utlånsportefølje på nærmere 20 milliarder kroner. Dette gjør oss til en betydelig norsk finansieringsaktør for næringslivet, og vi har en robusthet som gjør oss i stand til å ta høyere risiko i prosjektfinansieringen, sier Bakkebø.

Innovasjon Norge skal fungere som et supplement til det kommersielle markedet av banker og andre aktører.

– Det er viktig for oss. Vi skal samfinansiere med andre banker. Gjennom våre finansieringsordninger for risikoavlastning skal vi gjøre det mer attraktivt for andre å medfinansiere. På den måten bidrar vi til bedrifts- og samfunnsøkonomisk verdiskaping og arbeidsplasser i hele landet.

«Det har vist seg over lang tid at når vi klarer å koble kapital og kompetanse, skaper vi bedre resultater og faktiske merverdier for kunden.»

- Leon Bakkebø, Innovasjon Norge

Stort fagmiljø og bred distribusjon

Innovasjon Norge finansierer prosjekter og bedrifter innenfor mange næringer og sektorer, alt fra gründerbedrifter til store selskaper, og bedrifter i alle faser av sitt livsløp.

Ved å ha regional og lokal nærhet til kundene, kjenner Innovasjon Norge både kunden, markedet og samarbeidsaktørene godt. Det styrker rollen som sparringpartner, også når det gjelder finansiering.

– Det er et godt utgangspunkt for vår rolle som «en dør inn» til det næringsrettede virkemiddelapparatet. Det har vist seg over lang tid at når vi klarer å koble kapital og kompetanse, skaper vi bedre resultater og faktiske merverdier for kunden, sier Bakkebø.

«Rollen som Norges grønne industribank skal vi videreutvikle fremover. Vi skal være den sentrale aktøren i finansiering og bidra til realisering av den grønne omstillingen som nå skjer.»

- Leon Bakkebø, Innovasjon Norge

Hele Norges grønne industribank

Også 2021 har vært preget av følgene fra koronapandemien, samtidig som grønn omstilling og eksport har fått ekstra oppmerksomhet.

– Vi merker en betydelig dreining rundt bevisstgjøring knyttet til omstilling, det grønne skiftet, og ikke minst bærekraft i sin helhet. Bedriftene er veldig bevisst det omstillingsløpet som nå skjer. Våre finansieringsordninger har bidratt til å realisere mange gode og innovative prosjekter med betydelig internasjoniseringspotensial, forteller Bakkebø.

Innovasjon Norge har i lang tid vurdert prosjekter og bedrifter opp mot bærekraft, men det siste året har prosjekter som bidrar til den grønne omstillingen blitt særlig høyt prioritert. Programmet «Grønn plattform» er eksempel på en satsing for å øke innovasjonsdrevet grønn omstilling i næringslivet og i hele verdikjeder, der Innovasjon Norge samarbeider med Forskningsrådet og Siva for å finansiere disse prosjektene. Gjennom ulike oppdrag og finansieringsordninger har Innovasjon Norge også vært utløsende for den tidlige utviklingen av de mange store industrielle satsingene som nå skjer, blant annet innenfor batteri, havvind, hydrogen, grønn skipsfart og trebaserte næringer.

– Rollen som Norges grønne industribank skal vi videreutvikle fremover. Vi skal være den sentrale aktøren i finansiering og bidra til realisering av den grønne omstillingen som nå skjer. I tillegg skal vi fortsatt være en relevant finansieringsaktør for øvrige grundere og etablerte bedrifter i alle størrelser og faser, sier Leon Bakkebø i Innovasjon Norge.

Resultater

Bidrar til mervekst

Med håndlaget sjokolade basert på de beste råvarer har Jentene på tunet skapt arbeidsplasser lokalt og fått internasjonal anerkjennelse for smakfulle produkter. Bedriften har vokst raskt på kort tid og har doblet omsetningen hvert år siden oppstarten. Nå vil de ta sjokoladen utenfor Norges grenser. Foto: Jentene på tunet

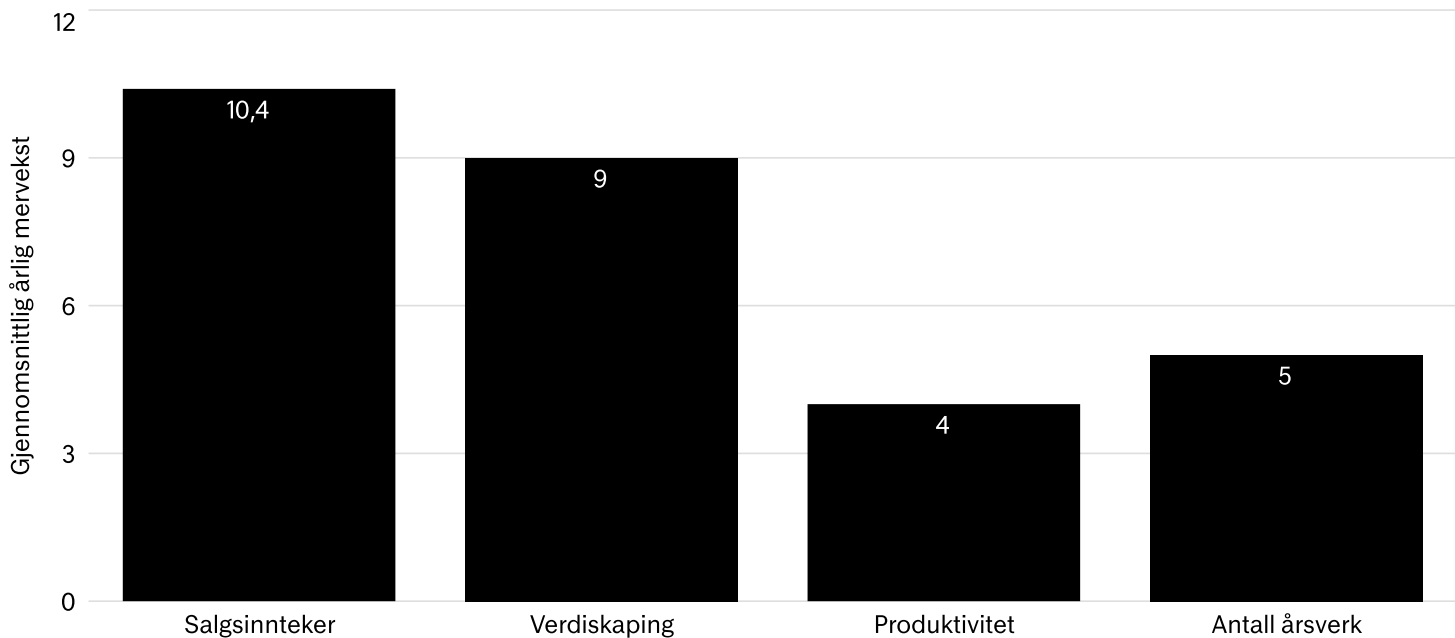
Bedrifter med støtte fra Innovasjon Norge vokser mer både når det gjelder salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet og antall ansatte sammenlignet med tilsvarende bedrifter uten slik støtte. I 2021 svarte 95 prosent av kundene at støtten fra Innovasjon Norge var utslagsgivende for realiseringene av prosjektene deres.

I alt bidro Innovasjon Norge med 10,1 milliarder kroner til omstilling og utvikling av norsk næringsliv i 2021. Ifølge egne analyser bidro dette til å utløse ytterligere kapital fra andre finansieringskilder, slik at det samlede resultatet i 31,5 milliarder kroner i form av investeringen i næringsutvikling.

I tillegg til å utløse finansiering og kapital er det viktig for Innovasjon Norge å måle effekter og resultat av de aktivitetene som støttes. Dette skjer gjennom egne effektanalyser. I en undersøkelse som Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) hvert år gjennomfører for Innovasjon Norge, analyseres indikatorer som salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet og antall årsverk i bedrifter som har mottatt støtte fra Innovasjon Norge. I analysen sammenlignes disse med en kontrollgruppe av lignende bedrifter uten støtte fra Innovasjon Norge.

Mervekst

For 2021 indikerer analysen at Innovasjon Norges kunder har en årlig gjennomsnittlig mervekst i salgsinntekter på 10,4 prosentpoeng målt opp mot sammenlignbare bedrifter uten støtte. Tilsvarende tall for verdiskaping er 9,0 prosentpoeng og 4,0 prosentpoeng for produktivitet. Også målt i antall årsverk er det en årlig mervekst på 5,0 prosentpoeng blant bedrifter med støtte fra Innovasjon Norge.

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Tallene for 2021 underbygger og viser en forsiktig økning i effekter sammenlignet med analysen fra «koronaåret» 2020. Da var tallene for mervekst i salgsinnteker og verdiskaping henholdsvis 10,3 og 8,7 prosentpoeng, og for produktivitet og årsverk 4,0 og 3,7 prosentpoeng, også det sammenlignet med tilsvarende bedriften uten støtte fra Innovasjon Norge. Effektmålingen viser dermed fortsatt positive og signifikante effekter av støtten som Innovasjon Norge bidrar med til utvikling av norsk næringsliv.

Delmål

I tillegg til de overordnede effektene måles det tilsvarende effekter for de tre delmålene som er satt for virksomheten; å bidra til flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer.

Effektene for de tre delmålene følger i de respektive kapitlene.

Utslagsgivende

For Innovasjon Norge er det også av interesse å måle addisjonalitet, det vil si i hvilken grad bedriftene opplever at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for gjennomføringen av prosjektet. Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2021, omfatter bedrifter som fikk finansielle støtte eller rådgiving i 2021, og er gjennomført av Oxford Research. Undersøkelsen viser at hele 95 prosent av de spurte svarer at Innovasjon Norges bidrag i høy eller middels grad var utslagsgivende. Tett på tre av fire bedrifter svarer at bidraget i høy grad var utløsende.

Dette er fortsatt på et høyere nivå enn før koronakrisen, noe som tyder på at Innovasjon Norges bidrag blir viktigere for bedriftenes innovasjons- og utviklingsarbeid i krisetider. Det at denne resultatindikatoren speiler krisen som rammet norsk næringsliv i koronaåret 2020, er med på å styrke troverdigheten i selve målingen.

Flere gode gründere

Med støtte fra Innovasjon Norge har Yedlik klart å ta steget fra idé til marked med konseptet som går ut på å reparere og selge deler til brukte batterier. Ingeniør for batterisystem i Yedlik, Nicolás González Alvarez, viser frem en batterikomponent som bedriften har utviklet. Foto: Yedlik

For at oppstartsbedrifter skal vokse og lykkes, er tilgangen til kapital og kompetanse viktig. I 2021 har vi fortsatt arbeidet med å sikre et godt finansierings- og kompetansetilbud, og jobbet for et best mulig økosystem for gründere.

Et av Innovasjon Norges delmål er å få frem flere gode gründere. For å nå målet vårt, må vi sørge for at oppstartbedrifter lykkes med kommersialisering og vekst. Tilgangen til nok kapital er ekstra utfordrende for gode gründer-selskaper med høy teknologi- og markedsrisiko, og risikoen er ofte for høy for det private kapitalmarkedet alene.

Betydelig finansiering til gründere

I 2021 ga Innovasjon Norge 647 tilsagn om tilskudd til markedsavklaring, tilskudd til kommersialisering og oppstartlån. Til sammen utgjorde dette 268,6 millioner i oppstartfinansiering.

I tillegg utgjør tilsagn til gründere (0-3 år) en betydelig andel av øvrige finansieringstjenester. I 2021 gikk 28,7 prosent av bevilgningene (i beløp) fra miljøteknologiordningen til oppstartbedrifter. Av det ekstraordinære innovasjonstilskuddet var andelen 35,8 prosent, og andelen for innovasjonskontrakter var 33 prosent.

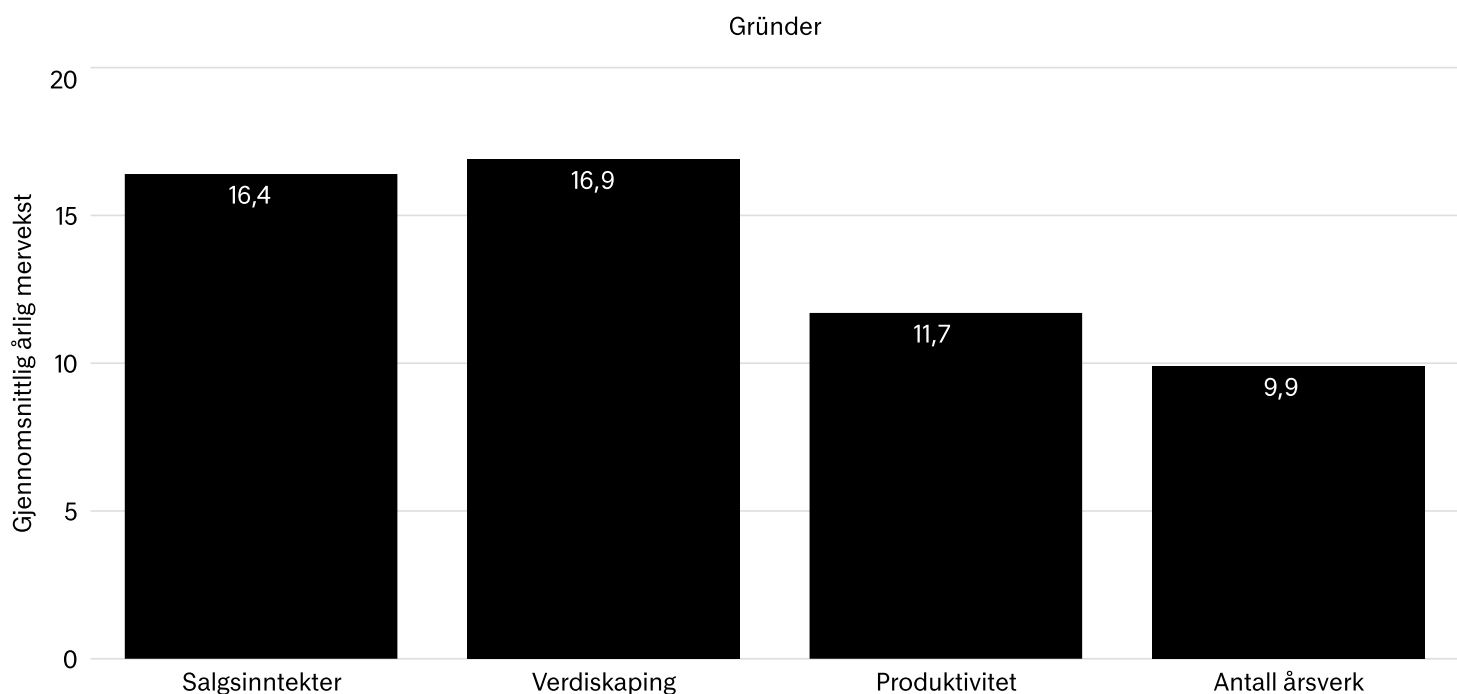
Totalt innvilget Innovasjon Norge 2 milliarder kroner til gründere (0-3 år), fordelt på 1,1 milliarder kroner i tilskudd, 740 millioner kroner i lån og 190 millioner kroner i garantier.

Av alle gründerprosjektene (målt i antall) vi støttet i 2021, var 33 prosent kvinnerettet. Det betyr at de hadde en kvinnelig gründer, hadde mer enn 30 prosent kvinner i styret/ledelsen og/eller et kvinnerettet mål. Dette tallet har holdt seg rimelig uendret siden 2015. Målt i tildelt beløp var den kvinnerettede andelen 30 prosent.

I desember 2021 startet vi en gjennomgang og evaluering av finansieringsordningene for oppstartsbedrifter som vil gi grunnlag for fremtidige justeringer. Evalueringen skjer i regi av Menon og ferdigstilles juni 2022.

Vokser raskere enn andre

Bedrifter som har mottatt finansiering fra Innovasjon Norge vokser raskere enn andre oppstartbedrifter, ifølge Kundeeffektundersøkelsen som Samfunnsøkonomisk analyse har gjort på oppdrag fra Innovasjon Norge.

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

I gjennomsnitt har bedrifter som mottok finansiering en årlig vekst i salgsinntekter på 16,4 prosentpoeng mer enn sammenlignbare bedrifter uten støtte. Tilsvarende tall for vekst i verdiskaping og vekst i produktivitet er henholdsvis 16,9 og 11,7 prosentpoeng.

Et bredt kompetansetilbud

Gründertilbudet fra Innovasjon Norge omfatter mer enn finansiering. Gjennom dialog og sparring med våre kunder tilbyr vi rådgivning, workshops, nettverksaktiviteter og kobling med relevante samarbeidspartnere.

Gjennom mentortjenesten for gründere har 177 oppstartselskaper fått 1-1-sparring med mentor.

Vi tilbyr flere globale akseleratorprogram som skal hjelpe norske oppstartselskaper å konkurrere og vokse i et internasjonalt marked.

Videreutvikling av økosystemet

Et godt økosystem for innovasjon og gründerskap består av offentlige aktører, investorer, inkubatorer, oppstarthjelpere og seriegründere. Økosystemet er viktig for å stimulere til gründerskap, men også for å sikre gründerbedrifters tilgang til kompetanse, nettverk og kapital.

Gjennom ordningen «økosystem-tilskudd» mottok 23 miljører til sammen ti millioner kroner i tilskudd fra Innovasjon Norge for å utvikle og styrke sitt tilbud til gründere.

Flere vekstkraftige bedrifter - pådriver for økt vekst og eksport

Gjennom kompetanse innen forskning og produksjon, salg og marked har industribedriften Borregaard gjennom over 130 år utviklet et bioraffineri i verdensklasse. Foto: Nicolas Tournenc

Omstillingen av norsk økonomi er avhengig av at flere bedrifter lykkes med å vokse og skalere. Eksport er også et nøkkelord i utviklingen av det næringslivet vi skal ha i fremtiden.

I Innovasjon Norges kundeundersøkelser peker bedrifter på noen eksportutfordringer og barrierer som er viktigere å overkomme enn andre, som finansiering av internasjonale vekstsatsinger, finne strategiske samarbeidspartnere lokalt i internasjonale markeder og bedriftens egen kompetanse og kapasitet i internasjonaliseringsprosessen.

Vårt bidrag til vekstbedriftene er finansiering, kompetanse og nettverk for å lykkes med bærekraftig vekst og eksport. Med tilstedeværelse i 23 land hjelper vi med markedsinnsikt og posisjonering for at norske bedrifter skal vinne kontrakter i internasjonale markeder.

To tredeler av finansiering Innovasjon Norge bidro med i 2021 gikk til vekstkraftige bedrifter, som er bedrifter eldre enn tre år. Bedrifter i denne kategorien mottok tilsagn om tilskudd og lån på seks milliarder kroner i 2021. I tillegg mottok disse bedriftene rådgiving, kompetanse, nettverk og profilering til en verdi av 269 millioner kroner. I 2020 var beløpene høyere fordi Innovasjon Norge fikk økte rammer gjennom Stortingets krisepakker under pandemien.

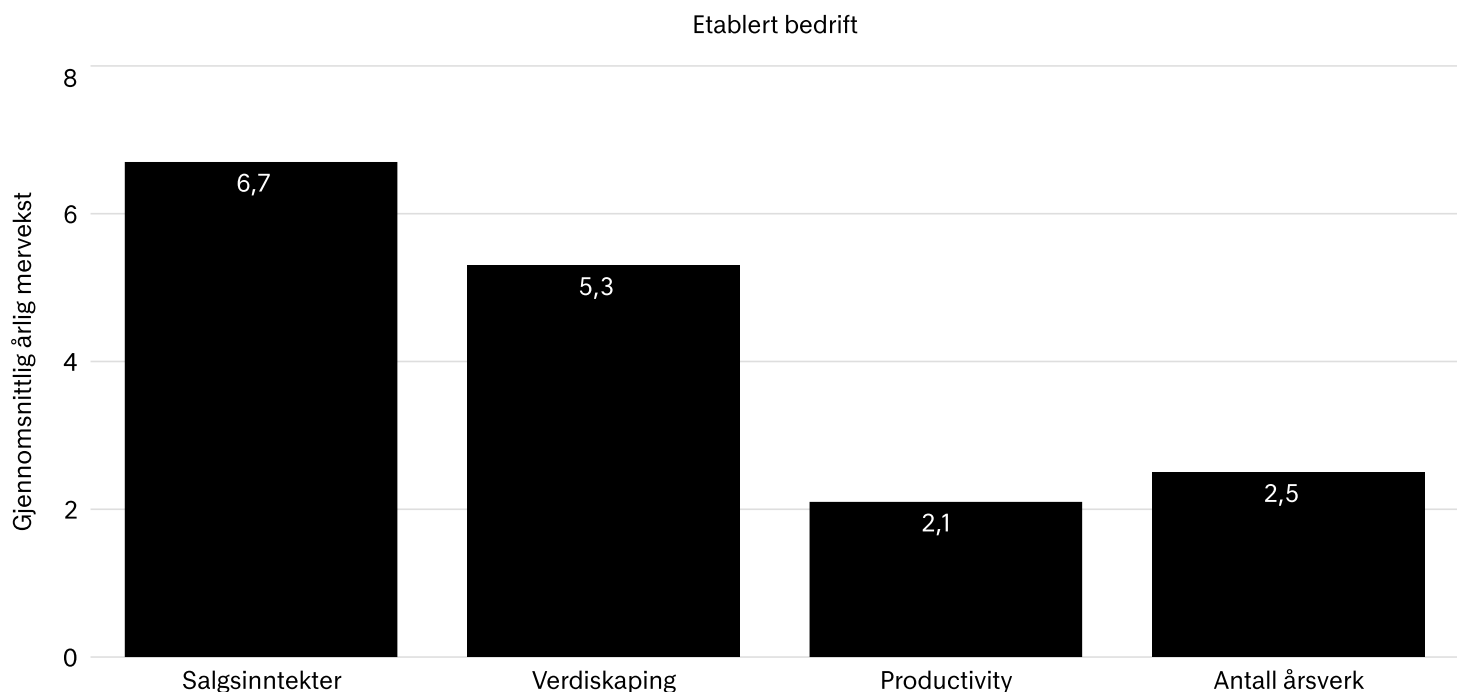
Bidrar til å øke eksporten

Nær en av tre bedrifter som har fått finansiering og rådgiving fra Innovasjon Norge mener det har bidratt til økt eksport, viser den siste av kundeeffektundersøkelsene som Oxford Research gjennomfører fire år etter at bedriftene har fått støtte fra oss.

I 2021 sier også 55 prosent av de bedriftene som fikk rådgiving fra våre internasjonale kontorer, at tjenesten selskapet mottok i stor grad var avgjørende for at de kom i gang med sin internasjonaliseringsprosess. Det er en økning på sju prosentpoeng fra året før.

Undersøkelsen viser også at 85 prosent av selskapene som har eksportert, vil benytte våre tjenester i internasjonale prosjekter i fremtiden.

Også effektanalysen fra Samfunnsøkonomisk analyse, viser at bedrifter som mottar eksportrådgiving fra oss gjør det bedre i form av mervekst på viktige områder. Sammenlignet med tilsvarende bedrifter som ikke har mottatt tjenester, viser undersøkelsen en årlig mervekst på 9,3 prosentpoeng i salgsinntekter, 7,1 prosentpoeng mervekst i verdiskaping, 4,5 prosentpoeng i produktivitet og 3,2. prosentpoeng mervekst i antall årsverk.

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Posisjonerer seg for de store kontraktene

Innovasjon Norge har i 2021 spisset innsatsen på eksport, og lansert en satsing på større strategiske eksportprosjekter. Det ble iverksatt sju prosjekter som tar utgangspunkt i konkret etterspørsel i andre land, der det er kommersielle kontrakter på over 500 millioner. Prosjektene er blant annet innenfor grønne og bærekraftige områder som havvind, hydrogen, sirkulærøkonomi og grønn skipsfart. Innovasjon Norge koordinerer innsatsen til aktørene i Team Norway, og er næringslivets partner for strategiske satsinger både hjemme og ute i markedet. Gjennom målrettet og langsiktig arbeid med å posisjonere skal norske bedrifter lande de store kontraktene.

Vi bidrar også til grønn omstilling gjennom finansiering av prosjekter. 61 prosent av all finansiering fra oss i 2021 gikk til prosjekter med potensial for positiv miljøeffekt. 89 prosent av innovasjonstilskuddene gikk til grønn omstilling, blant annet innen fornybar energi og nye energiløsninger for anvendelse i maritim sektor.

Vi legger også til rette for internasjonale investeringer i Norge, og posisjonerer Norge som et attraktivt land for investorer og talenter. I 2021 sikret Invest in Norway 17 investeringer til Norge. Disse prosjektene bidrar med over 240 arbeidsplasser og 700 millioner kroner i investert kapital. Det er spesielt stor aktivitet innen batteriverdikjeden.

Lykkes på den europeiske arenaen

EUs programmer gir vekstfinansiering og kompetanse til norske bedrifter, i tillegg til å være en døråpner til internasjonale markeder. I 2021 mottok norske bedrifter 501 millioner kroner i tilskudd og egenkapital fra

European Innovation Council Accelerator. Det er litt under snittet i forrige programperiode og en nedgang fra 2020, da tallet var rundt 725 millioner.

Mange av bedriftene har fått drahjelp av våre EU-rådgivere regionalt, nasjonalt og i Brussel. Å bistå bedrifter i å utnytte finansieringsmulighetene i EU er en stadig viktigere del av Innovasjon Norges oppdrag.

Målrettet og differensiert eksporttilbud

I 2021 lanserte vi et nytt eksportutviklingsprogram for bedrifter som er både modne og robuste nok til å øke eksporten og lykkes i internasjonale markeder. I overkant av 50 bedrifter ble med i programmet i 2021, der de får en dedikert rådgiver som over tid skal bidra til at bedriften når sine mål og ambisjoner internasjonalt.

Det digitale og selvbetjente kompetansetilbudet, som skal bidra til å gjøre bedriftene bedre rustet for vekst og eksport, ble også betraktelig utvidet i 2021. Over 7000 unike brukere benyttet seg av kompetansesenteret som gir tilgang til relevant markedsinnsikt, analyser og kompetansetilbud fra hele det norske virkemiddelapparatet.

Med ekspertise både hjemme og ute har Innovasjon Norge et bredt spekter av tjenester som skal bidra til økt bærekraftig vekst og eksport, enten bedriftene allerede er i markedet eller skal eksportere for første gang.

Flere innovative næringsmiljøer - styrker innsatsen

Zerokyst-prosjektet ble en av de store vinnerne i tildelingen av støtte fra Grønn plattform høsten 2021. Prosjektet fikk 120 millioner kroner til å utvikle fremtidens hydrogenelektriske fiskebåter. Her ses Karoline og Bent Gabrielsen sammen med Erik Ianssen fra Selfa Arctic etter overleveringen av «Karoline» - verdens første batteridrevne sjark. Foto: Marius Fiskum/Selfa Arctic

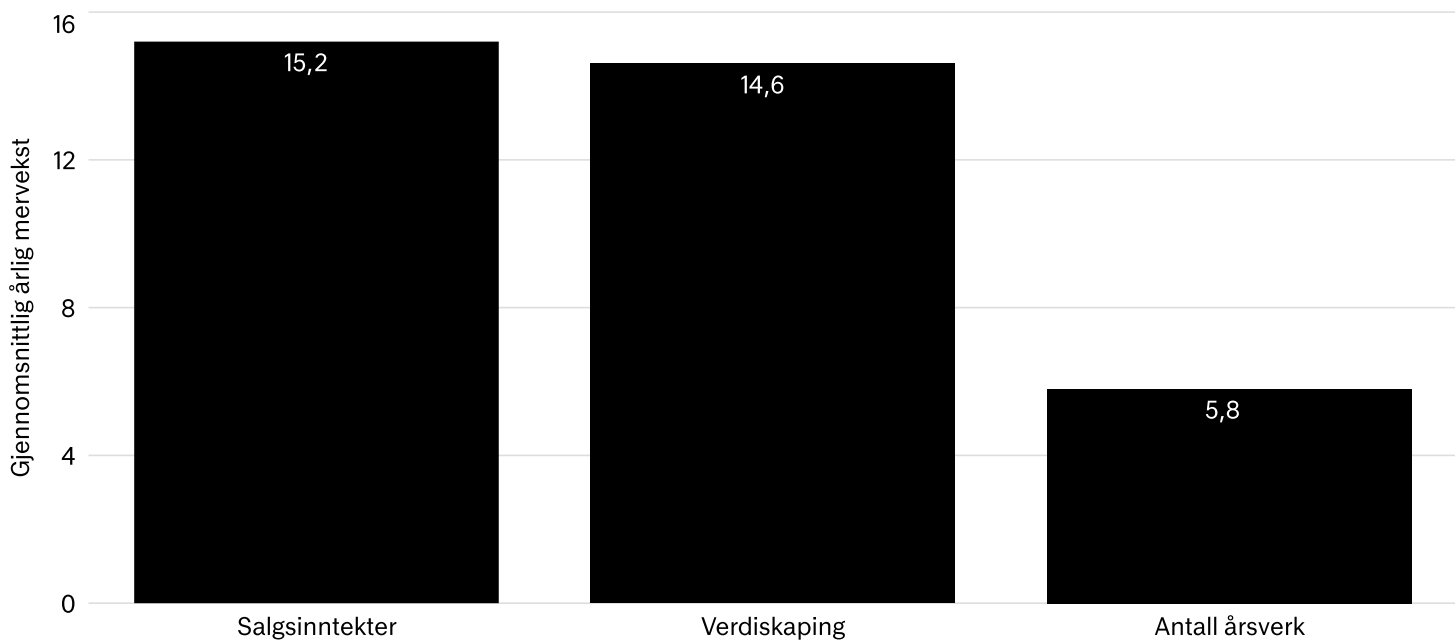
De raskt fremvoksende markedsmulighetene rundt grønn vekst og kutt i klimagassutslipp skaper et behov for å bygge konsortier der flere bedrifter går sammen.

Grønn plattform er en ny satsing hvor Innovasjon Norge samarbeider med Siva og Forskningsrådet om å tilføre finansiering, nettverk og kompetanse til samarbeidsprosjekter som kan levere de beste teknologiene og løsningene, og styrke Norges grønne konkurransekraft. Tolv grønne utviklingskonsortier ble tildelt midler fra Grønn plattform på slutten av 2021.

Innovasjonspartnerskap danner rammen for innovasjonssamarbeid mellom næringslivet og offentlig sektor, der Innovasjon Norge jobber strategisk med å bygge innovasjonsmiljøer mellom kommuner og etater og på leverandørsiden.

Klynger oppnår effekter

I klyngeprogrammet, bedriftsnettverkene og omstillingsområdene i regionene jobber Innovasjon Norge også med økosystemer og grupper av bedrifter, for å legge til rette for at næringslivet kan oppnå effekter som enkeltbedriftene ikke får til alene. Innovasjon Norge samarbeider med Siva og Forskningsrådet om klyngeprogrammet, Norwegian Innovation Clusters, som i 2021 teller 44 klynger. Langt over 2000 bedrifter er medlem av en klynge.

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Samfunnsøkonomisk analyse har undersøkt hvordan klyngemedlemskapet påvirker bedriftenes verdiskaping. Klyngemedlemmene har høyest utvikling de første tre årene de er med i en klynge. Den årlige gjennomsnittlige verdiskapingen er 14,6 prosentpoeng høyere for bedriftene i en klynge enn hos bedrifter som ikke er med i klynger. Salgsinntektene er 15,2 prosentpoeng høyere og bedriftene har 5,8 prosentpoeng flere årsverk.

I 2021 har Innovasjon Norge jobbet for å styrke koblingene mellom klyngene og internasjonale satsinger for å dra nytte av dynamikken i klyngene og sikre samspill og innovasjonssamarbeid i de nye, grønne industriene. Klyngene utgjør også en arena for å mobilisere til Horisont Europa og øvrige EU-programmer.

Best i samarbeid

I løpet av året har Innovasjon Norge utformet et nytt kompetansetilbud til grønne konsortier. Det skal styrke bedriftene på områder som er viktige for å lykkes med felles, ambisiøse innovasjonsprosjekter.

Regional omstilling retter seg mot kommuner eller områder med sårbar næringsstruktur eller svikt i næringsgrunnlaget. Målet er å bidra til å sikre eksisterende og skape nye, lønnsomme arbeidsplasser, gi dem en sterkere og mer variert næringsstruktur, og å styrke omstillingsevnen. I 2021 fulgte Innovasjon Norge opp 22 omstillingsområder. Oxford Research har gjennomført sluttevalueringer for Rollag, Tinn, Bindal og Lierne, vurderingene at omstillingsprogrammet har hatt betydning for vekst i antall arbeidsplasser og økt samarbeid mellom bedrifter i alle kommunene. Programmet har bidratt til 170 nye arbeidsplasser og 49 bedriftsetableringer i 2021.

Bedriftsnettverk skal bidra til at flere små og mellomstore bedrifter med vekstambisjoner etablerer strategisk, kommersielt og markedsrettet samarbeid. Hensikten er å styrke innovasjonsevne og konkurransekraft, og vekst i nasjonale eller internasjonale markeder. Innovasjon Norge finansierte 29 nye bedriftsnettverk i 2021, med til sammen 210 deltakerbedrifter, forsknings- og utdanningsaktører og andre kunnskapsaktører.

Andre oppdrag

Innovasjon Norge har til oppgave å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling over hele landet. Det skjer med utgangspunkt i årlige oppdrag og bevilgninger fra ulike departementer og fylkeskommunene.

Oppdragene kan ses todelt: For den ene gruppen oppdrag er målet å skape flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer i Norge. For disse oppdragene er det etablert egne effektmål (se egen omtale).

Den andre gruppen er spesialoppdrag knyttet til aktiviteter som av ulike grunner ikke har samme måleregime i form av effekter. Dette omfatter blant annet landbruk og andre spesialoppdrag som reiselivsprofilering, EU-rettete tjenester og håndtering av EØS-midler.

Disse oppdragene finner du omtale av her.

Nofence i Møre og Romsdal utvikler og selger virtuelle gjerder for beitedyr som sau, geit og kyr, og har levert løsninger til bønder i flere land. Fra venstre: administrerende direktør i Nofence, Knut Bentzen, Mille, og leder for produkt og utvikling, Oscar Hovde Berntsen. Foto: Anne Berntsen/Nofence

Landbruksoppdraget er et stort og viktig oppdrag for Innovasjon Norge, og vi skal legge til rette for at norsk landbruk evner å omstille seg. I 2021 ble det stilt over 900 millioner kroner til disposisjon fra Landbruks- og matdepartementet.

Både myndighetene og forbrukerne stiller krav til dyrevelferd. Innen storfehold og melkeproduksjon er det fra 2034 krav om at alle storfe skal være i løsdrift. Fortsatt er over 4000 besetninger i båsfjøs, og Innovasjon Norge spiller en viktig rolle for at disse brukene skal make omstillingen.

Prosjekter innen melkeproduksjon har i mange år utgjort den klart største delen av investeringsprosjektene. Brukene som ikke har omstilt, skiller seg ut ved at de har mindre produksjon og mindre ressursgrunnlag enn de som allerede er omstilt. Vi vil derfor arbeide for å utvikle kompetansetilbud, og støtte opp under initiativ for å spre kunnskap og erfaringer fra samarbeidet mellom prosjekt Innlandsfjøsset og Innovasjon Norge - et prosjekt for å finne lønnsomme løsninger for de som skal bygge mindre løsdriftsfjøs.

Fokus på fornybar energi

Høye energipriser bidrar til rekordstor etterspørsel etter støtte til fornybare energiløsninger. Mange gårdsbruk har store energibehov knyttet til oppvarming av bygninger, og til maskiner og utstyr i produksjonen. Interessen for å produsere egen fornybar energi har vært økende i flere år, og i 2021 ble det satt ny rekord i antall søknader til Innovasjon Norge. 245 prosjekter ble støttet før rammen gikk tom tidlig på året.

Hoveddelen av prosjektene rettet seg mot varmeanlegg på gården, men det er en økende andel solcellleanlegg. Det er også stor interesse for biogassanlegg, og flere anlegg oppnår nå tilfredsstillende lønnsomhet. Mange forprosjekt er under ferdigstilling, og det forventes derfor en betydelig økning i etterspørsel for biogass i 2022. Støtten gjennom verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologi i landbruket utløser samlede investeringer i størrelsesorden 500 millioner kroner i fornybar energiproduksjon.

I tråd med globale trender har Innovasjon Norge i de senere årene sett en vekst i antall teknologiselskaper som leverer innovative og bærekraftige produkter og løsninger til jordbrukssektoren. I løpet av de tre siste årene har vi gitt i overkant av 125 millioner kroner i tilskudd til utviklingsprosjekter som i stor grad er knyttet til sensorer, digitalisering, automasjon og robotisering. Dette har utløst privat kapital på godt over en kvart milliard kroner.

Annerkjennelse av smarte og grønne teknologiløsninger til jordbruket kommer ikke bare fra nasjonale finansieringsinstitusjoner. To norske landbruksteknologiselskaper kunne i 2021 innkassere drøye 200 millioner kroner fra EU-programmet "Horisont Europa", i sterk konkurranse fra nærmere 800 innsendte prosjekter fra 30 europeiske land.

Treffer med reiselivstilbud

Pandemien førte til at nordmenn ferierte mer i eget hjemland, og at det ble større etterspørsel etter steder med god plass og mindre smittefare. Undersøkelser viser at internasjonale trender innenfor det naturbaserte reiselivet vektlegger bærekraftelementer og helsefremmende aktiviteter. I tillegg ser man en stadig økende interesse for lokale mat- og drikkeprodukter og opplevelser.

De fleste av aktørene innenfor landbruks- og bygdebasert reiseliv tilbyr skreddersydde og autentiske opplevelser for mindre grupper av kunder, og har god tilgang på naturområder som legger til rette for ulike aktiviteter. Disse bedriftene har i stor grad lyktes i å rette seg mot det norske ferie- og fritidsmarkedet, og mange har fått et oppsving i etterspørsel i løpet av pandemien.

Foto: Hans Petter Sørensen / FarOutFocus – Visit Norway

2021 var nok et bratt år for reiselivet preget av nedstengninger som følge av koronapandemien. Næringen har vist tilpasningsevne og omstillingsvilje, og krisepakkene har kommet godt med.

På tross av pandemien lyktes mange reiselivsaktører med å skape inntekter i en kort sesong takket være norske gjester. Det var likevel umulig å hente inn tapte inntekter grunnet restriksjonene og stengte grenser. Reiselivsnæringen er svekket og vil trenge lang tid på å bygge seg opp igjen.

Næringens evne til å tilpasse og omstille seg har vært imponerende de siste to årene. Aldri har vi sett så mange utvikle nye produkter, omstille eksisterende produkter til nye målgrupper, drive kompetanseheving, og gjort oppgraderinger på utstyr og bygninger. Innovasjon Norge hadde også i 2021 ansvaret for flere av regjeringens krisepakker til reiselivs- og eventnæringen, og det ble gitt tilsagn om tilskudd på 1,02 milliarder kroner.

Nasjonal reiselivsstrategi overlevert

Nasjonal reiselivsstrategi "Sterke inntrykk med små avtrykk" ble overlevert Nærings- og fiskeridepartementet i mai. Målene i strategien er at norsk reiseliv skal øke sin verdiskaping og jobbskaping over hele landet, på en måte som også beriker lokalsamfunnene. Aktørene skal levere så høy kunde verdi at betalingsvilje og gjenkjøpsfaktor øker.

Reiselivet skal bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn. Strategien har 23 konkrete tiltak og flere av disse er allerede igangsatt (Restart, Klimakalkulator, Nasjonal monitor, NOU om reisemål). Strategien har høstet internasjonal annerkjennelse fra blant annet OECD og Harvard University, og Hurdalsplattformen til regjeringen trekker frem flere av tiltakene.

Bærekraftige reisemål

Mange reisemål har jobbet strategisk gjennom hele 2021. Over 50 reisemål med til sammen 116 kommuner har jobbet med "Merket for bærekraftig reisemål", og 21 av disse var ferdigmerket ved årsskiftet. Det har blitt lagt ned mye arbeid i å utvikle en ny standard og en ny portalløsning.

Arbeidet med å profilere Norge som reisemål har vært konsentrert om kontinuerlig vedlikeholdsmarkedsføring gjennom pandemien, samt offensive markedsstiltak når grensene har vært åpne.

Vekst for Visit Norway

I 2021 viet publikum totalt 175 millioner minutter på historier om og fra Norge i Visit Norways kanaler. Dette er en økning på 109 prosent fra 2020, og innsatsen er anerkjent i form av 14 internasjonale priser. Ved utgangen av 2021 hadde Visit Norway til sammen to millioner følgere på Facebook, Instagram, Twitter, YouTube og det nyeste kanaltilskuddet, TikTok. Antall følgere økte i alle kanalene, og den samlede følgerveksten var på 13 prosent. Det har vært et stort engasjement med åtte millioner reaksjoner, kommentarer og delinger i våre sosiale kanaler.

Til sammen ble det registrert 10,9 millioner brukere og 28,1 millioner sidevisninger på Visitnorway.com i 2021. De viktigste kvalitetsmålingene, som er sider per besøk og tid per besøk, lå på samme nivå som året før: 1,8 sider og 2 minutter og 17 sekunder.

Digitale møteplasser

Fra å gjøre fysiske, operative aktiviteter ble nær alle møteplasser og kanaler digitalisert dette året. Det ble gjennomført over 80 digitale business-to-business-aktiviteter (B2B), med rundt 350 norske bedrifter for hele 16 000 operatører.

Hvis vi ser litt fremover, viser våre undersøkelser at det er stor reiselyst i Norges hovedmarkeder, men at den pågående krigen i Ukraina vil få konsekvenser for en hardt presset næring.

Foto: Getty Images

Innovasjon Norge har fått et betydelig økt oppdrag i EUs programperiode 2021-2027. Vi har nå en nasjonal rolle i fem EU-programmer som Norge har sluttet seg til: Horisont Europa, COSME, DIGITAL, InvestEU og Forsvarsfondet (EDF).

En rekke nye satsinger og programmer fra EU begynte i 2021, og for Innovasjon Norge betyr det enda flere muligheter til å hjelpe norske bedrifter med å få støtte fra EU. Vår jobb er å informere og veilede bedriftene, slik at de får en enklere tilgang til EU-finansiering, kompetanse og nettverk.

Styrker norsk konkurransekraft

Horisont Europa er verdens største forsknings- og innovasjonsprogram og startet opp 1. januar 2021. Programmet gir norsk næringsliv gode sjanser til å skape og skalere innovative løsninger som bidrar til å løse store samfunnsutfordringer. Deltakelsen er en sentral del av Norges omstilling til et grønnere og mer konkurransedyktig næringsliv.

COSME (Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises) er et annet EU-program som startet opp samme år. Innovasjon Norge har fått oppdraget med å følge opp programmet i Norge. Programmet har et budsjett på rundt ti milliarder kroner og er rettet mot små og mellomstore bedrifter, klynger og entreprenører. Målet er å styrke konkurransekraften og bærekraften til europeiske bedrifter, samtidig som det sikrer likeverdige forhold og et åpent og konkurransedyktig indre marked.

Gjennom COSME finnes det også finansiering rettet mot klynger og andre samarbeidsformer. Innovasjon Norge har jobbet målrettet med å mobilisere til utlysingen New Joint Cluster Initiatives (EUROCLUSTERS) som skal koble industrielle økosystemer på tvers av Europa, blant annet for å øke små og mellomstore bedrifters motstandsdyktighet og konkurranseevne etter koronapandemien.

I 2021 fikk Innovasjon Norge ansvar for norsk deltagelse i Enterprise Europe Network (EEN), som er et europeisk nettverk for bedriftsrådgivning. Vi vil lansere en rekke nye tjenester for norske bedrifter gjennom dette nettverket fremover.

Få Norge inn i nye europeiske verdikjeder

Important Projects of Common European Interest (IPCEI) er et virkemiddel som både åpner for økt prosjektstøtte og for å delta i utviklingen av nye europeiske verdikjeder på områder som er sentrale for grønn og digital omstilling. Det er viktig at norske aktører gis de samme mulighetene som konkurrenter i de andre europeiske landene på områder der Norge har sterke miljøer. I 2021 ble Innovasjon Norge tildelt rollen som koordinator for IPCEI-initiativ.

Som koordinator har Innovasjon Norge et førstelinjeansvar for å fange opp nye IPCEI-initiativ og vurdere potensialet for norsk deltakelse, i samarbeid med andre berørte virkemiddelaktører. Innovasjon Norge har bygget et betydelig nettverk i Brussel og blant andre europeiske innovasjonsbyråer for å sikre tilfang av initiativer på et tidlig tidspunkt. Innovasjon Norge gjorde i 2021 en vurdering av norsk deltakelse i IPCEI for hydrogen, mikroelektronikk, skytjenester og solenergi/solceller.

DIGITAL omstilling

EU-programmet for et digitalt Europa, DIGITAL, skal bidra til digital omstilling og bruk av innovative digitale teknologier i samfunn og næringsliv. Innovasjon Norge, Digitaliseringsdirektoratet og Forskningsrådet har ansvar for norsk deltakelse i programmet, og Innovasjon Norge har et særskilt ansvar for deltakelse fra næringslivet.

Vi har gjennomført en prekvalifisering i norske miljøer for å delta i utlysningen for etablering av European Digital InnovationHubs (EDIH) i Norge. I 2021 gikk to av konsortiene videre i EUs søknadsprosess om en slik etablering. Det europeiske nettverket av EDIH-ene blir sentrale for å fremme digital omstilling i små- og mellomstore bedrifter og offentlig sektor. Dette kan bidra til økt konkurransekraft for næringslivet og bedre tjenester til innbyggerne.

Innovasjon Norge har videre bidratt til å mobilisere norsk næringsliv til utlysningene på Test and ExperimentationFacilities (TEFs) som er spesielt relevant for klynger og katapultsentre. Vi samarbeider tett med SIVA om denne mobiliseringen.

Foto: Getty Images

EØS-midlene bidrar til sosial og økonomisk utvikling i 15 europeiske land. Samtidig legger de til rette for at for norske bedrifter kan delta i prosjekter i Baltikum, Sentral- og Sør-Europa.

Norge medfinansierer næringsutviklingsprogrammer i ti land: Bulgaria, Estland, Hellas, Kroatia, Latvia, Litauen, Polen, Portugal, Romania og Slovakia. Disse programmene tilbyr støtte for samarbeid mellom norske og europeiske bedrifter, og Innovasjon Norge skal bidra til at flest mulig gode EØS-prosjekter får en norsk partner.

Norske partnere med i 30 prosjekter i 2021

Utlysningene av EØS-midlene retter seg i første omgang mot bedrifter i mottakerlandene som utvikler, tar i bruk eller kommersialiserer nye teknologier innen industri, blå sektor, IKT, energi eller helse og velferd. Det er imidlertid også et mål å bringe norske partnere inn i prosjektene for å bidra med teknologi og kompetanse. I tillegg gjennomføres det en rekke aktiviteter som har til formål å styrke relasjonene mellom bedrifter i mottakerlandene og norske aktører, og dermed bidrar til at norske bedrifter finner nye markeder for sine produkter og tjenester.

I nåværende programperiode forvalter vi seks EØS-programmer innen næringsutvikling, innovasjon og små og mellomstore bedrifter, anstendige arbeidsvilkår og trepartssamarbeid, og fornybar energi, energieffektivitet og sikkerhet. Totalt forvalter Innovasjon Norge rundt 1,9 milliarder kroner som skal deles ut til relevante prosjekter innen 2023.

I 2021 ble det bevilget totalt 474 millioner kroner til 87 prosjekter. I 30 av dem deltar én eller flere norske prosjektpartnere.

Nancy Pelosi, "speaker" fra Representantenes hus i USA, i samtale med kronprins Haakon og utenriksminister Ine Eriksen Søreide da Innovasjon Norge tok med seg norsk næringsliv på et digitalt besøk til San Francisco. Gjennom to dager møttes topledere fra de to kystøkonomiene til samtaler om en bærekraftig fremtid. Foto: Innovasjon Norge/Myreze

Innovasjon Norge skal gjøre norsk næringsliv mer kjent i utlandet. Det styrker bedrifters konkurransekraft og øker eksporten. Den internasjonale profileringen av Norge er avgjørende for gjennomføringen av Innovasjon Norges eksportstrategi.

Rammeverket for strategisk posisjonering er Norges nasjonale merkevare. På brandnorway.no har Innovasjon Norge en innholdsbank som hjelper Team Norway med å kommunisere et enhetlig budskap om norsk næringsliv. Ved utgangen av 2021 ble innholdsbanken brukt av mer enn 4500 personer.

Første virtuelle delegasjon

Næringslivsdelegasjoner følger norske statsbesøk i utlandet, men har ikke blitt gjennomført under koronapandemien. I stedet arrangerte Norge i april 2021 et virtuelt besøk til California via norwayevent.com, ved hjelp av «mixed reality»-teknologi. Besøket ble ledet av kronprins Haakon, og hovedtemaene var havvind og elektrisk mobilitet. Besøket styrket norsk næringsliv i California og førte til en intensjonsavtale mellom Innovasjon Norge og guvernørens kontor. Over 2000 personer fulgte besøket digitalt, noe som er et langt større publikum enn fysiske delegasjoner.

Internasjonale messer

Deltagelse på internasjonale messer ble for andre år på rad vanskelig på grunn av pandemien. Innovasjon Norge gjennomførte likevel messer med 340 norske deltagerbedrifter. Åtte av ti bedrifter rapporterte at messene er viktige møteplasser for å profilere seg internasjonalt. I 2021 ble det prioritert å delta på messer innenfor havvind, sirkulær økonomi, elektrisk mobilitet og grønn skipsfart.

Digital markedsføring

Innovasjon Norge driver omfattende digital markedsføring for norsk teknologi i viktige eksportmarkeder. I 2021 var prioriterte temaer havvind, batterier og grønn skipsfart. Markedsføringen førte til at 1,2 millioner personer fra segmenterte målgrupper leste om grønne løsninger fra Norge på Theexplorer.no, og at over 20 millioner personer så annonser på blant annet LinkedIn og Google. En effektmåling i 2021 viste at LinkedIn-annonsene gjør målgrupper signifikant mer positive til norsk teknologi.

Havnæringer

Innovasjon Norge drifter et initiativ fra Nærings- og fiskeridepartementet for å styrke Norges profil som en ledende havnasjon: «Team Norway havet». I 2021 ble det gjennomført markeds kampanjer for havbruk og ren energi som viste annonser til over tre millioner personer i viktige eksportmarkeder.

Expo 2020

Verdensutstillingen i Dubai måtte utsettes på grunn av pandemien, men ble åpent i oktober 2021. Norge deltar med en egen paviljong for å profilere havnæringene. Innovasjon Norge koordinerer deltagelsen med privat næringsliv, på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet, Olje- og energidepartementet og Utenriksdepartementet. Antall besøkende til den norske paviljongen passerte 150 000 personer før nyttår 2021. Det er gjennomført flere arrangementer på paviljongen og "Norges dag" er i februar 2022.

Foto: Getty Images

Innovasjon Norge forvalter oppdrag fra Utenriksdepartementet som skal stimulere til innovasjonssamarbeid mellom næringslivet og aktører innen humanitær utvikling. Hensikten er å løse sentrale samfunnsutfordringer og nå bærekraftsmålene.

Visjon 2030

Ordringen Visjon 2030 bidrar til å bekjempe fattigdom ved å fremme innovative norske løsninger innen helse og utdanning i utviklingsland. Dette gjøres gjennom å videreutvikle og oppskalere løsninger fra norske bedrifter.

I 2021 mottok 19 nye prosjekter støtte innen områder som for eksempel spyttbasert Covid-19-prøvetaking, opplæring innen akvakultur, og en læringsplattform for barn og unge. Laerdal Global Health har sluttført et prosjekt i Tanzania der innovative treningsprodukter og medisinsk utstyr har redusert barnedødeligheten med 40 prosent.

Humanitært Innovasjonsprogram

Humanitært Innovasjonsprogram fremmer innovasjon i humanitær sektor, og legger til rette for innovasjonspartnerskap mellom humanitære organisasjoner og private bedrifter. Målet er å utvikle løsninger for raskere, bedre og mer kostnadseffektiv nødhjelp.

I 2021 ble det blant annet jobbet med å utvikle digitalt tilgjengelige forsikringsordninger for kvinnelige småbønder, verktøy for mer effektiv minerydding, og en kontantbasert bistandsløsning som skal sikre tilgang til helsetjenester etter endt sykehusbehandling.

I tillegg til å redusere risiko i humanitær-private innovasjonspartnerskap, oppfordrer programmet til at humanitære organisasjoner skal samarbeide om felles prosjekter. En analyse viser en økning på 175 prosent i søknader fra samarbeidende organisasjoner. Programmet stiller også krav til matchende finansiering fra privat sektor. Av totalt 53,4 millioner i innvilgede tilskudd i 2021, ble 25,4 millioner matchet av privat kapital.

Enterprise Development for Jobs

Tilskuddsordningen Enterprise Development for Jobs bidrar til å bekjempe fattigdom gjennom å skape arbeidsplasser i prioriterte utviklingsland og øke tilgangen til fornybar energi.

I 2021 ble det gjennomført flere kompetansehevende og nettverksbyggende aktiviteter, samt digitale arrangementer for mobilisering og kunnskapsdeling. Eksempler på dette er "Næringslivets konferanse for internasjonalisering og utvikling" som ble arrangert i samarbeid med Norad og NHO, og næringslivsdelegasjon til Ghana og Nigeria.

I 2021 bistod Innovasjon Norge Norad med å vurdere 23 søknader i forbindelse med utlysningen til programmet. Vi benyttet vår kjennskap til bedriftene og trakk på ressurser ved regional- og utekontorene våre. Flertallet fikk innvilget støtte fra Norad.

Tall og fakta

Tall og fakta oppsummert

Våre bidrag ble også i 2021 svært viktig for bedriftenes innovasjons- og utviklingsarbeid. Se tall og resultater.

Over 9 milliarder til næringslivet: Innovasjon Norge kunne bidra med 9,2 milliarder kroner til utvikling og innovasjon i næringslivet i 2021. Det er en økning på nær 40 prosent fra det forrige "normalåret" 2019, der vi bidro med 6,7 milliarder kroner. Sammenlignet med "unntaksåret" 2020 er det en nedgang fra 12,5 milliarder kroner. Nedgangen skyldes i hovedsak færre ekstraordinære bevilgninger på grunn av koronapandemien.

To av tre fikk støtte: I alt ga Innovasjon Norge støtte til 5459 prosjekter i 2021. Det er 859 flere enn i 2019, men 2650 færre enn i det ekstraordinære koronaåret 2020. Rundt regnet fikk to av tre søknader om støtte positive tilsagn i 2021. En av hovedårsakene til avslagene var at mange søknader til de ekstraordinære reiselivsordningene ikke tilfredsstilte kriteriene.

Utslagsgivende: Innovasjon Norges bidrag ble også i 2021 svært viktig for bedriftenes innovasjons- og utviklingsarbeid. Hele 95 prosent av de spurte bedriftene i Kundeeffektundersøkelsen mener at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for gjennomføring av prosjektet. De to siste årene har det vært en merkbar økning etter flere tidligere år med en relativ stabil prosentscore på rundt 90 (Kilde: Oxford Research).

Utløsende effekt for finansiering: Én krone fra Innovasjon Norge i form av kapital eller rådgivning matches av to kroner i egenfinansiering eller finansiering fra andre finansieringskilder til utviklingsprosjekter og investeringer. I 2021 bidro det til at norske bedrifter samlet ble tilført i alt 31,5 milliarder kroner. I tillegg utløser Innovasjon Norge også mange andre innovasjons- og internasjonaliseringsaktiviteter gjennom å tilføre kompetanse og nettverk.

Rekordår for positiv miljøeffekt: 2021 ble et rekordår for Innovasjon Norges investeringer i grønne prosjekter, der hele 61 prosent av finansieringen bidro til prosjekter med en definert positiv miljøeffekt. Det er en solid oppgang fra 49 prosent året før. Målt i antall prosjekter som fikk støtte hadde to av fem en slik positiv miljøeffekt. I tillegg viser tallene at 26 prosent av støtten gikk til tiltak som har som mål å redusere utslippene av klimagasser. I dette inngår støtte til utslippsreducerende tiltak i den norske fiskeflåten.

Merveksti omsetning: Bedrifter som får støtte fra Innovasjon Norge vokser i gjennomsnitt mer enn sammenlignbare bedrifter uten slik støtte. Bedrifter med støtte hadde målt over en treårsperiode i gjennomsnitt en årlig mervekst i omsetning på 10,4 prosentpoeng. Tilsvarende tall for verdiskaping og produktivitet var på henholdsvis 9 og 4 prosentpoeng. En mervekst på 4 prosentpoeng i produktivitet anses som bra, sett i lys av at næringslivets samlede årlige produktivitetsvekst er på ett til to prosentpoeng. Målt i antall årsverk er det en årlig mervekst på 5 prosentpoeng (Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse).

Gründere vokser mest: Oppstartbedrifter (bedrifter yngre enn tre år) med finansiering fra Innovasjon Norge har en gjennomsnittlig årlig mervekst i salgsinntekter på 16,4 prosentpoeng sammenlignet med bedrifter uten slik støtte. Tilsvarende tall for vekst i verdiskaping er 16,9 prosentpoeng, vekst i produktivitet 11,7 prosentpoeng, og vekst i antall ansatte på 9,9 prosentpoeng (Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse).

14 000 henvendelser: Innovasjon Norges Vekst- og gründersenter i Førde håndterte i alt nær 14 000 henvendelser knyttet til sparring og finansiering i fjor. Av dette inngår over 5500 innkommende telefoner, 4000 henvendelser via kontaktskjema på nett og 4000 spørsmål fra kunder om teknisk support. I tillegg saksbehandlet senteret rundt 900 søknader om tilskudd til markedsavklaring.

2 milliarder til gründere: Totalt innvilget Innovasjon Norge 2 milliarder kroner til gründere i 2021. Av alle gründerprosjektene (målt i antall) vi støttet var 33 prosent kvinnerettet. Målt i tildelt beløp var den kvinnerettede andelen 30 prosent.

Vekst for etablerte bedrifter: Etablerte bedrifter (bedrifter eldre enn tre år) med støtte fra Innovasjon Norge har 6,2 prosentpoeng mervekst i salgsinntekter enn bedrifter som ikke mottar slik støtte. Tilsvarende

mervektst for verdiskaping og produktivitet er henholdsvis 5,2 og 2,5 prosentpoeng (Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse).

To tredjedeler til vekstbedrifter: To tredjedeler av finansieringen Innovasjon Norge bidro med i 2021 gikk til vekstkraftige bedrifter (eldre enn tre år). Vekstkraftige bedrifter fikk tilsagn om 6 milliarder kroner i tilskudd og lån fra Innovasjon Norge. I 2020 var beløpet 8,1 og i 2019 3,3 milliarder kroner.

Nettverk skaper vekst: Ved utgangen av 2021 var 44 klynger og over 2000 medlemsbedrifter med i klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters. Bedrifter som deltar i nettverk og klyngemiljø har en gjennomsnittlig mervektst i salgsinntekter på 15,2 prosentpoeng de tre første årene sammenlignet med bedrifter som ikke deltar i slike nettverk. For verdiskaping er tilsvarende mervektst 14,6 prosentpoeng, og for antall årsverk 5,8 prosentpoeng (Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse).

Bidro til eksport: Nær en av tre bedrifter som har fått finansiering og rådgiving fra Innovasjon Norge mener det har bidratt til økt eksport, viser kundeeffektundersøkelsen fra Oxford Research. Av disse mener en tredjedel at nettopp støtte og rådgiving fra Innovasjon Norge i stor grad bidro til at bedriften kom i gang med sin internasjonaliseringsprosess. Undersøkelsen viser også at 85 prosent av selskapene som har eksportert vil benytte våre tjenester i internasjonale prosjekter i fremtiden.

Avgjørende rådgivning internasjonalt: I 2021 sier 55 prosent av de bedriftene som fikk rådgivning fra våre internasjonale kontorer, at tjenesten selskapet mottok i stor grad var avgjørende for at de kom i gang med sin internasjonaliseringsprosess. Det er en økning på sju prosentpoeng fra året før (Kilde Oxford Research).

Finansiering fra EU: 2021 var året da Norges samlede resultat fra Horisont 2020-programmet for perioden 2014-2020 ble klart: Av totalt 16,2 milliarder kroner til norsk forskning og innovasjon, gikk 4,2 milliarder kroner til norske bedrifter. I 2021 fikk norske bedrifter i alt 501 millioner kroner i tilskudd og egenkapital fra EU-programmet EIC Akselerator. Det er nedgang fra 725 millioner kroner året før, men en oppgang fra 300 millioner kroner i 2019.

Norske partnere i EØS-prosjekter: Norge medfinansierer næringsprogrammer som støtter samarbeid mellom norske og europeiske bedrifter, og Innovasjon Norge forvalter rundt 1,9 milliarder kroner som skal deles ut til relevante prosjekter innen 2023. I 2021 ble det bevilget totalt 474 millioner kroner til 87 prosjekter. I 30 av dem deltar én eller flere norske prosjektpartnere.

Regional omstilling sikrer arbeidsplasser: Programmet Regional omstilling fulgte opp 22 omstillingsområder i 2021, og har bidratt til 170 nye arbeidsplasser og 49 bedriftsetableringer. Regional omstilling retter seg mot kommuner eller områder med sårbar næringsstruktur eller svikt i næringsgrunnet.

Fornybar energi i landbruket: I 2021 ble det satt ny rekord i antall søknader til Innovasjon Norge om fornybare energiløsninger. 245 prosjekter fikk støtte.

Økning i gjestedøgn i Norge: I 2021 var det 27,1 millioner gjestedøgn ved kommersielle overnattingssteder i Norge, som er en økning på 14 prosent fra året før. Antall norske kommersielle gjestedøgn sto for en vekst på 16 prosent, mens utenlandske var på samme nivå som i koronaåret 2020.

Nye kontakter: I 2021 leste 1,2 millioner personer om grønne løsninger fra Norge på Theexplorer.no. Over 20 millioner personer så annonser på blant annet LinkedIn og Google om de prioriterte temaene havvind, batterier og grønn skipsfart. En effektmåling i 2021 viste at LinkedIn-annonsene gjør målgruppene signifikant mer positive til norsk teknologi.

Krisepakke til reiselivet: Innovasjon Norge hadde også i 2021 ansvaret for flere av regjeringens krisepakker til reiselivs- og eventnæringen, og det ble gitt tilsagn om tilskudd på over 1 milliard kroner.

Bærekraftige reisemål: Over 50 reisemål med til sammen 116 kommuner har jobbet med "Merket for bærekraftig reisemål" i 2021, og 21 av disse var ferdigmerket ved årsskiftet.

Vekst for Visit Norway: I 2021 viet publikum totalt 175 millioner minutter på historier om og fra Norge i Visit Norways kanaler. Dette er en økning på 109 prosent fra 2020, og innsatsen er anerkjent i form av 14 internasjonale priser. Til sammen ble det registrert 10,9 millioner brukere og 28,1 millioner sidevisninger på Visitnorway.com i 2021.

Slik måler vi

Innovasjon Norge har som mål å gjøre en forskjell for kundene. For å vite mer om effektene av Innovasjon Norges aktiviteter og bidrag til norsk næringsliv, blir det gjennomført to løpende resultat- og effektundersøkelser, henholdsvis en spørreundersøkelse i regi av Oxford Research Norge og en effektanalyse basert på registerdata av Samfunnsøkonomisk analyse.

For samlet å vurdere Innovasjon Norges bidrag til hovedmål og delmål er det etablert et mål- og resultatstyringssystem (MRS) som, sammen med evalueringer og andre støttende analyser, gir selskapet, oppdragsgivere, eiere og andre interessenter relevant styringsinformasjon om selskapets virksomhet og måloppnåelse.

Foto: Astrid Waller

Innovasjon Norge har som mål å gjøre en forskjell for kundene. For å vite mer om effektene av våre aktiviteter og bidrag til norsk næringsliv, gjennomfører vi undersøkelser og måler resultatene.

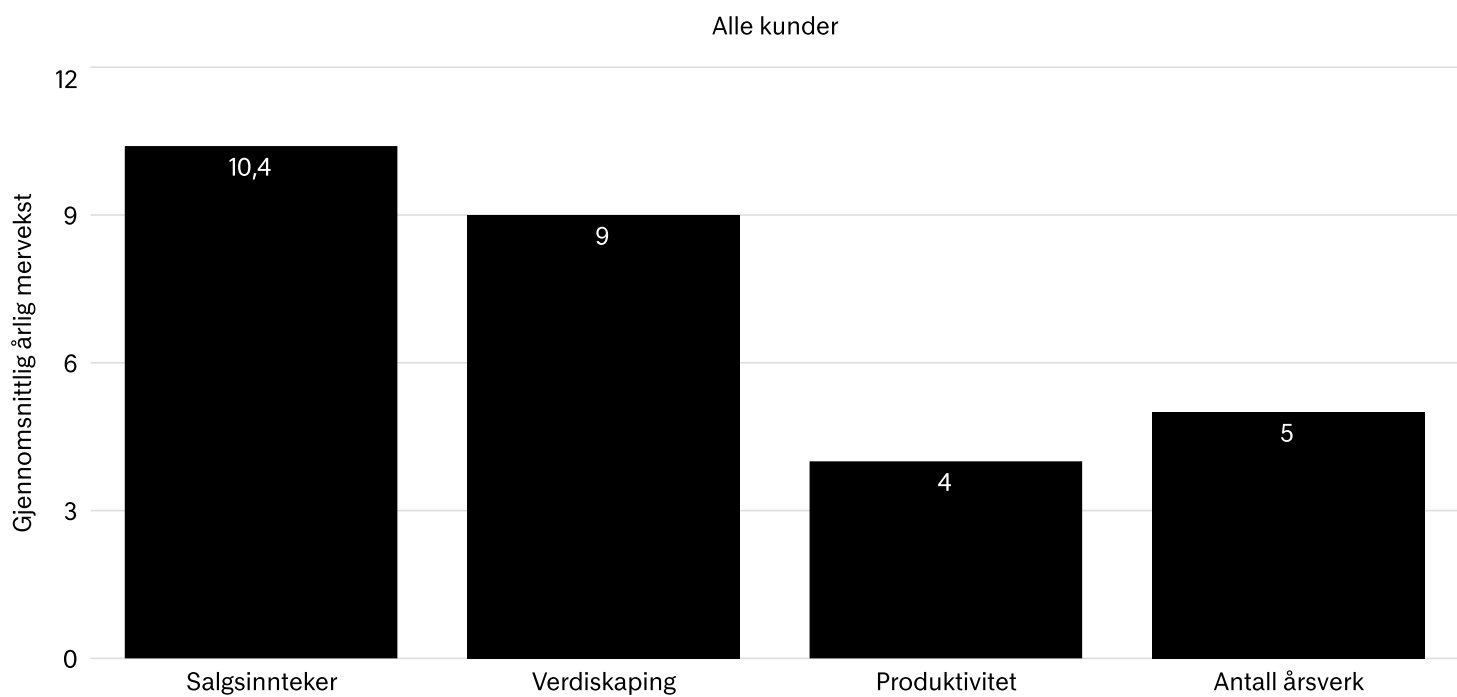
Det blir gjennomført to løpende resultat- og effektundersøkelser, henholdsvis en spørreundersøkelse i regi av Oxford Research Norge og en effektanalyse basert på registerdata av Samfunnsøkonomisk analyse.

For samlet å vurdere Innovasjon Norges bidrag til hovedmål og delmål er det etablert et mål- og resultatstyringssystem (MRS) som, sammen med evalueringer og andre støttende analyser, gir selskapet, oppdragsgivere, eiere og andre interessenter relevant styringsinformasjon om selskapets virksomhet og måloppnåelse.

Se resultater i venstremenyen.

Effekter for alle kunder

Effekter av Innovasjon Norges innsats for alle kunder:

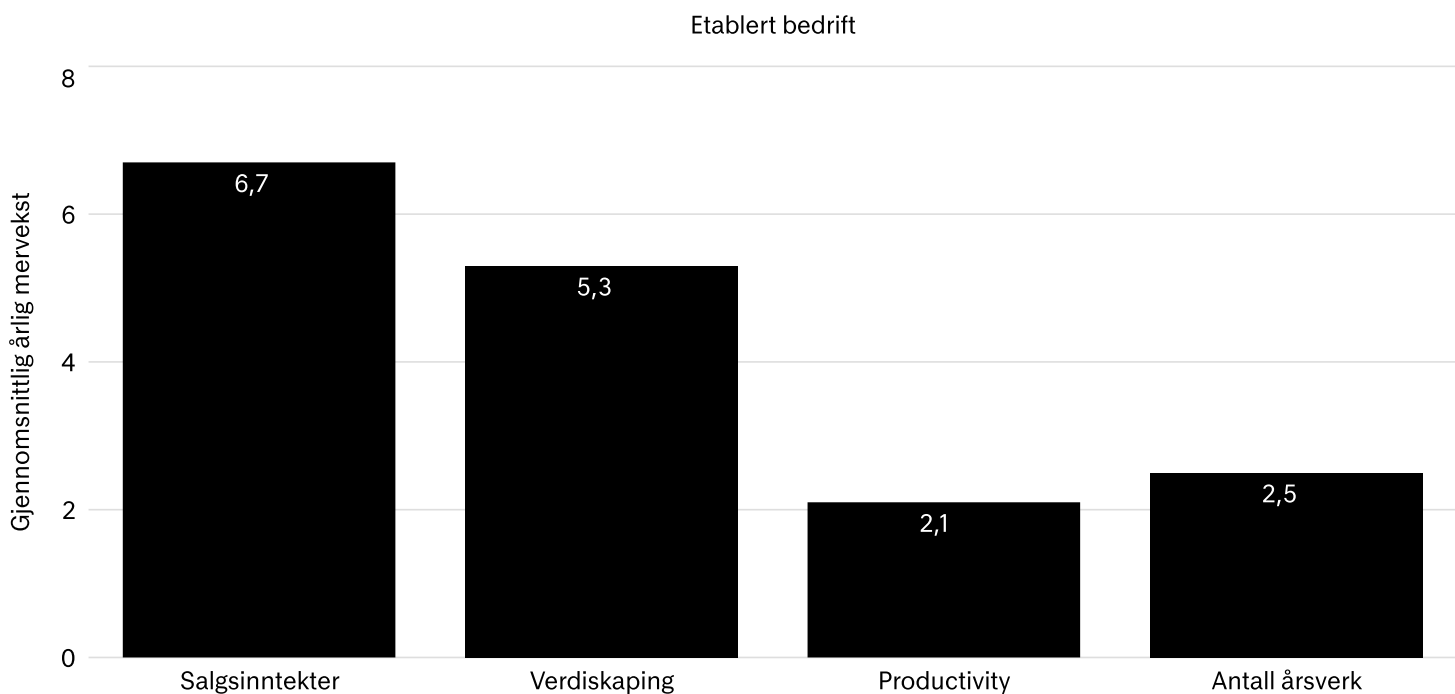

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Denne figuren viser gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng) målt over treårsperioder hos bedrifter med støtte fra Innovasjon Norge, sett i forhold til sammenlignbare bedrifter som ikke har fått støtte. Dette gir en indikasjon på effekter av vår støtte.

Effekter for etablerte bedrifter

Effekter av Innovasjon Norges innsats for etablerte bedrifter:

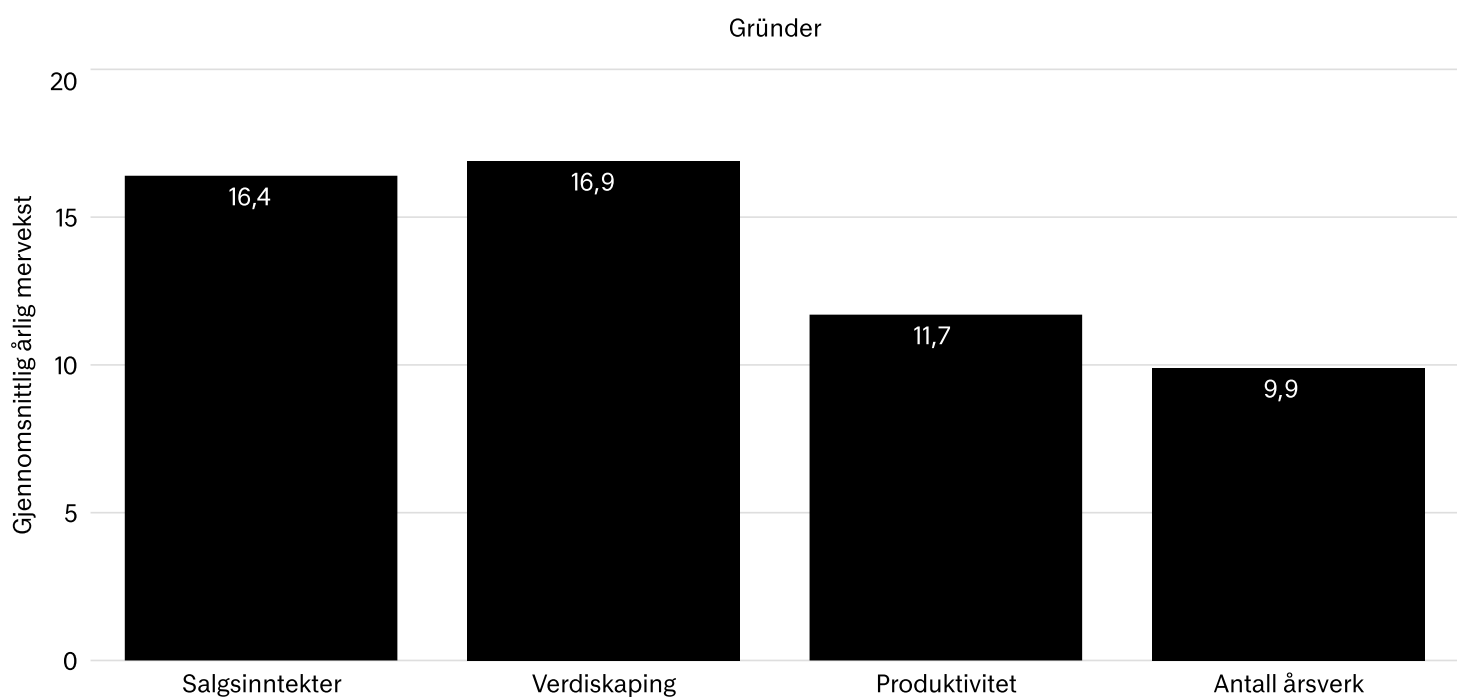

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Denne figuren viser gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng) målt over treårsperioder hos etablerte bedrifter med støtte fra Innovasjon Norge, sett i forhold til sammenlignbare etablerte bedrifter som ikke har fått støtte. Dette gir en indikasjon på effekter av vår støtte.

Effekter for gründere

Effekter av Innovasjon Norges innsats for gründere:

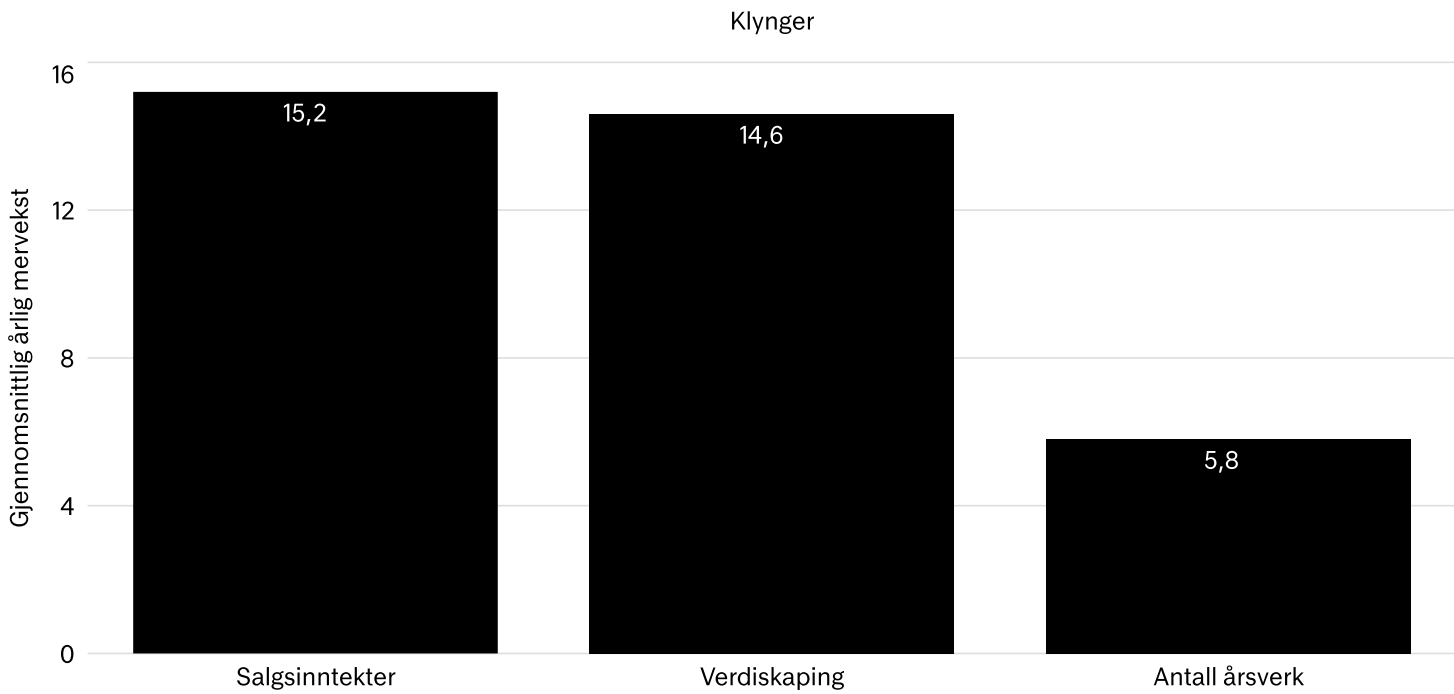

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Denne figuren viser gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng) målt over treårsperioder hos gründere med støtte fra Innovasjon Norge, sett i forhold til sammenlignbare gründere som ikke har fått støtte. Dette gir en indikasjon på effekter av vår støtte.

Effekter for klynger

Effekter av Innovasjon Norges innsats for klynger:

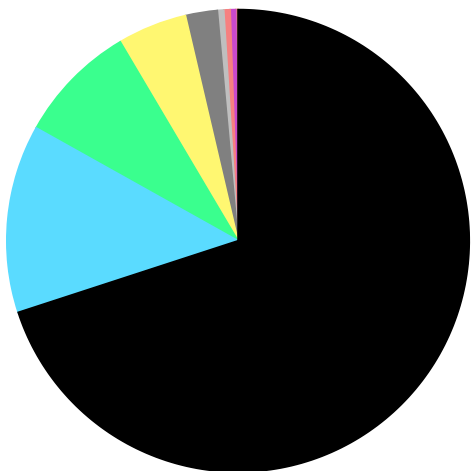

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Denne figuren viser gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng) målt over treårsperioder hos klynger med støtte fra Innovasjon Norge, sett i forhold til sammenlignbare klynger som ikke har fått støtte. Dette gir en indikasjon på effekter av vår støtte.

Bevilgninger til Innovasjon Norge

7 milliarder kroner ble bevilget fra Stortinget og Fylkesting i 2021:

Nærings- og fiskeridept.

Beløp i mill. kr:
4 904

Landbruks- og matdept.

Beløp i mill. kr:
920

Fylkeskommunen

Beløp i mill. kr:
587

Utenriksdept.

Beløp i mill. kr:
340

Kommunal- og moderniseringsdept.

Beløp i mill. kr: 156

Kulturdept.

Beløp i mill. kr:
31

Samferdselsdept.

Beløp i mill. kr: 31

Kunnskapsdept.

Beløp i mill. kr:
27

Klima- og miljødept.

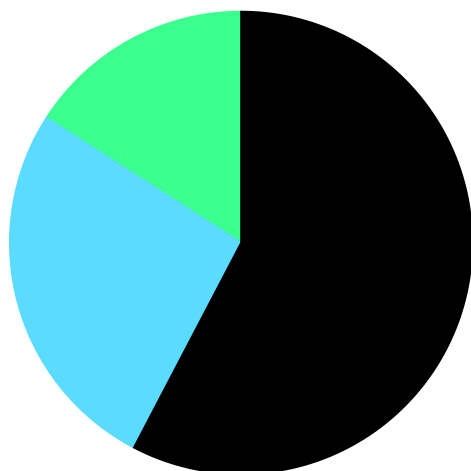
Beløp i mill. kr:
11

Kilde: Innovasjon Norge

Gjennom Innovasjon Norge bevilget Stortinget og Fylkesting i 2021 7 milliarder kroner i støtte til verdiskapende næringslivsutvikling over hele landet. Tallet for 2020 var 9,5 milliarder kroner.

Tildeling per tjeneste

Vi delte ut 9,2 milliarder kroner til næringslivet i 2021 - etter tjeneste:

Tilskudd

Beløp i mill. kr:

5 304

Lavrisikolån

Beløp i mill. kr:

2 429

Risikolån og

garantier

Beløp i mill. kr:

1 463

Kilde: Innovasjon Norge

Bevilgningene fra Stortinget og fylkene ga sammen med låneordninger en næringsrettet innsats på 9,2 milliarder kroner i regi av Innovasjon Norge. Figurene viser fordelingen etter tjeneste. Tilsvarende tall for "unntaksåret" 2020 var 12,5 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 6,7 milliarder kroner.

Rådgivningstjenester, profilering og EØS-midlene er ikke medregnet her. De utgjør 943 millioner kroner.

Tildeling per målgruppe

Vi delte ut 9,2 milliarder kroner til næringslivet i 2021 - etter målgruppe:

Bedrift

Beløp i mill. kr:
6 023

Gründer

Beløp i mill. kr:
2 033

Personlig næringsdrivende

Beløp i mill. kr:
903

Annet

Beløp i mill. kr:
237

Kilde: Innovasjon Norge

Bevilgningene fra Stortinget og fylkene ga sammen med låneordninger en samlet næringsrettet innsats på 9,2 milliarder kroner i regi av Innovasjon Norge. Figuren viser fordelingen etter målgruppe. Tilsvarende tall for "unntaksåret" 2020 var 12,5 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 6,7 milliarder kroner.

Tildelinger til klynger og nettverk er fordelt på bedrift og gründer.

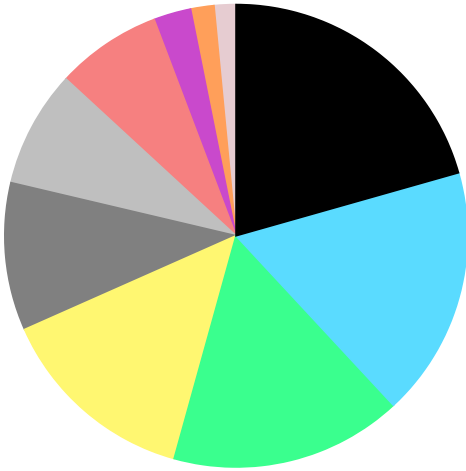
1 Gründer (0-3 år fra stiftelses- og tilsagnsdato)

1 Bedrift (over 3 år fra stiftelses- og tilsagnsdato)

Annet omfatter kunder som ikke har stiftelsesdato eller er en stiftelse, forening eller lignende.

Tildeling per sektor

Vi delte ut 9,2 milliarder kroner til næringslivet i 2021 - fordelt på sektor:

Marin (fangst og oppdrett)

Beløp i mill. kr:
1 895

Landbruk

Beløp i mill. kr:
1 492

Maritim (skipsfart)

Beløp i mill. kr:
950

Ikke sektorspesifikt

Beløp i mill. kr:
679

Kreativ næring

Beløp i mill. kr:
150

Tverrsektorielt

Beløp i mill. kr:
1 608

Reiseliv

Beløp i mill. kr:
1 292

Energi og miljø

Beløp i mill. kr:
751

Helse

Beløp i mill. kr:
240

Olje og gass

Beløp i mill. kr:
140

Kilde: Innovasjon Norge

Bevilgningene fra Stortinget og fylkene ga sammen med låneordninger en samlet næringsrettet innsats på 9,2 milliarder kroner i regi av Innovasjon Norge. Figurene viser bevilgningene fordelt etter sektor. Tilsvarende tall for "unntaksåret" 2020 var 12,5 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 6,7 milliarder kroner.

"Ikke sektorspesifikt" betyr at bevilgningene ikke knyttes til et spesifikt næringsområde, men er bevilgninger til for eksempel kommuner.

Tildeling per virkeområde

Vi delte ut 9,2 milliarder kroner til næringslivet i 2021 - etter distriktpolitisk virkeområde:

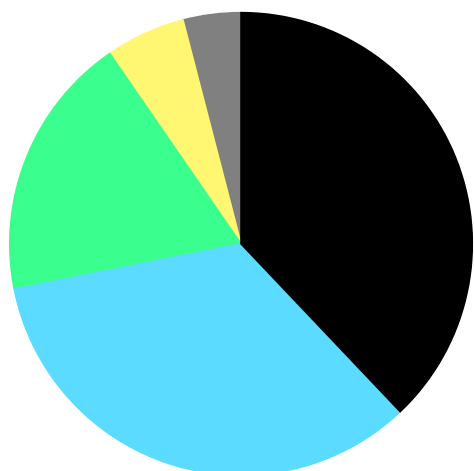

Bevilgningene fra Stortinget og fylkene ga sammen med låneordninger en samlet næringsrettet innsats på 9,2 milliarder kroner i regi av Innovasjon Norge. Figurene viser fordelingen etter distriktpolitisk virkeområde. Tilsvarende tall for "unntaksåret" 2020 var 12,5 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 6,7 milliarder kroner.

Distriktpolitisk virkeområde er definert av regjeringen.

Vi var med på å generere

Vi var med på å generere 31,5 milliarder kroner til innovasjonsaktiviteter i næringslivet i 2021:

Egenfinansiering

Beløp i mill. kr:
11 943

Innovasjon

Norge (ekskl. garantier og inkl. EØS-midlene)

Beløp i mill. kr:
10 689

Annen finansiering

Beløp i mill. kr:
5 837

Finansiering fra kundepartner

Beløp i mill. kr:
1 754

Annen offentlig

Beløp i mill. kr:
1 272

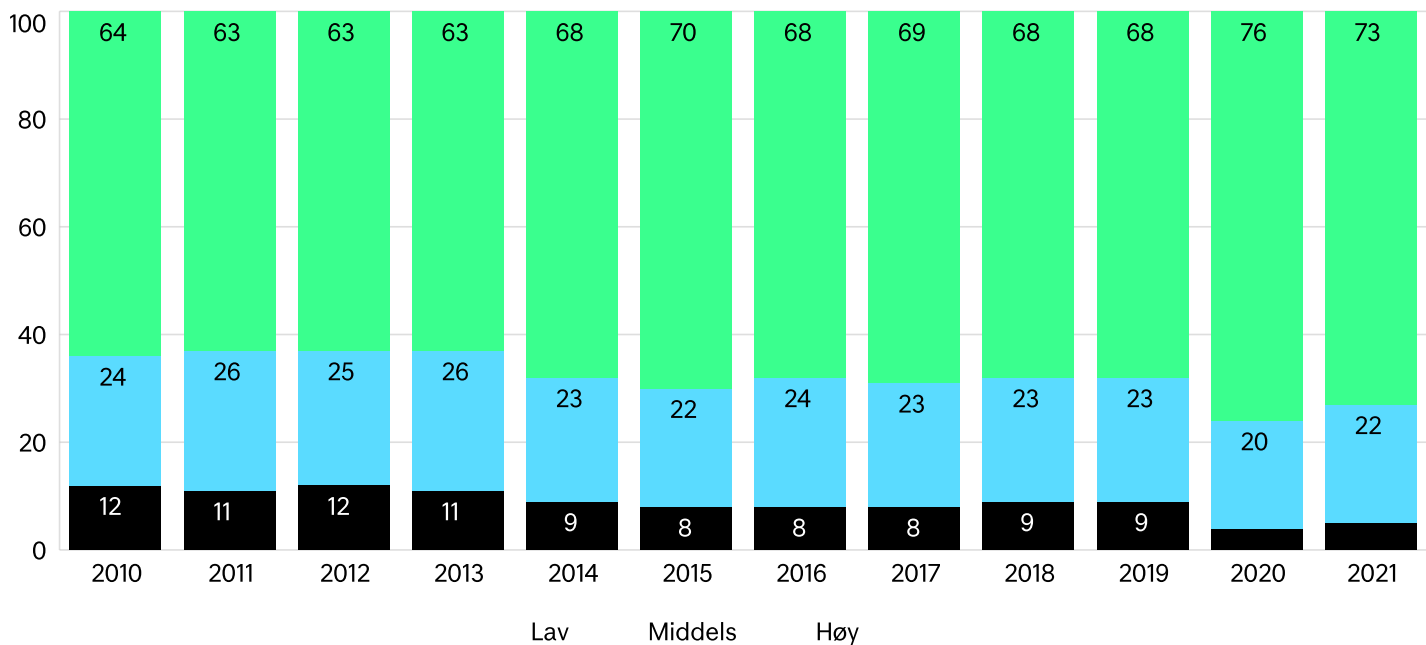
Kilde: Innovasjon Norge

Medregnet pengene fra Innovasjon Norge ble det investert 31,5 milliarder kroner i innovasjonsaktiviteter i 2021. Tilsvarende tall for unntaksåret 2020 var 32,8 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 17,9 milliarder kroner.

Bedriftenes egenfinansiering har økt mest, med 10,7 prosent fra 2020. Innovasjon Norges finansiering er redusert med 23,9 prosent.

Vi utgjør en forskjell

95 prosent av kundene sier at støtten var utslagsgivende for å realisere prosjektet. Prosentvis fordeling av svar:

Kilde: Oxford Research

Addisjonaliteten sier noe om i hvilken grad bedriftene oppfatter at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for gjennomføringen av prosjektet. Tallene er hentet fra Kundeeffektundersøkelsenes førundersøkelser, som samler data fra kundene rett etter at de har mottatt en tjeneste.

I målingen for 2021 svarer hele 95 prosent at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for gjennomføringen av prosjektet, og 73 prosent av dem oppga høy addisjonalitet.

Bare 5 prosent mener at Innovasjon Norges bidrag ikke har vært utslagsgivende. Dette lavet tallet tyder på at våre bidrag har blitt viktigere for bedriftenes innovasjons- og utviklingsarbeid under koronakrisen.

Lån og tilskudd

Foto: Astrid Waller

Samlet utgjorde tilskudd, lån og garantier fra Innovasjon Norge til norsk næringsliv 9,2 milliarder kroner i 2021.

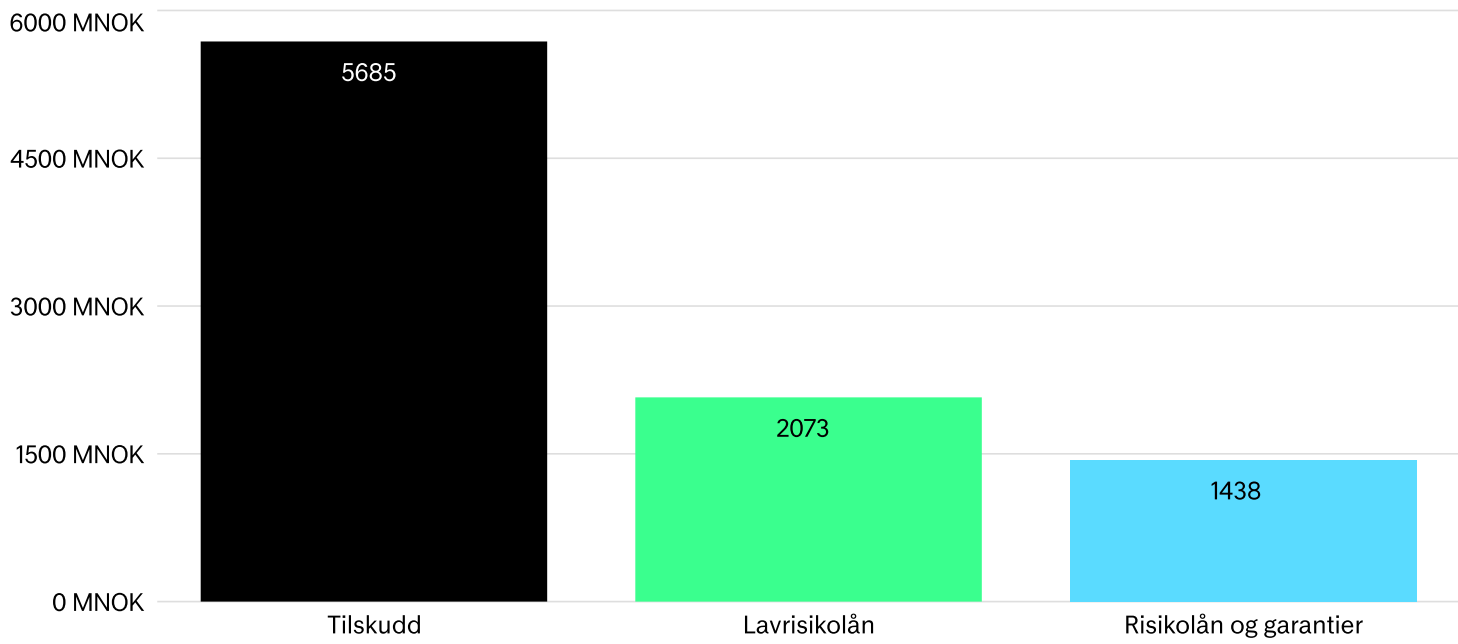
Se den fylkesvise tildelingen fordelt på type finansiering, virkemiddel og næringsområde i venstremenyen.

Fylkesvise tildelinger - virkemiddel

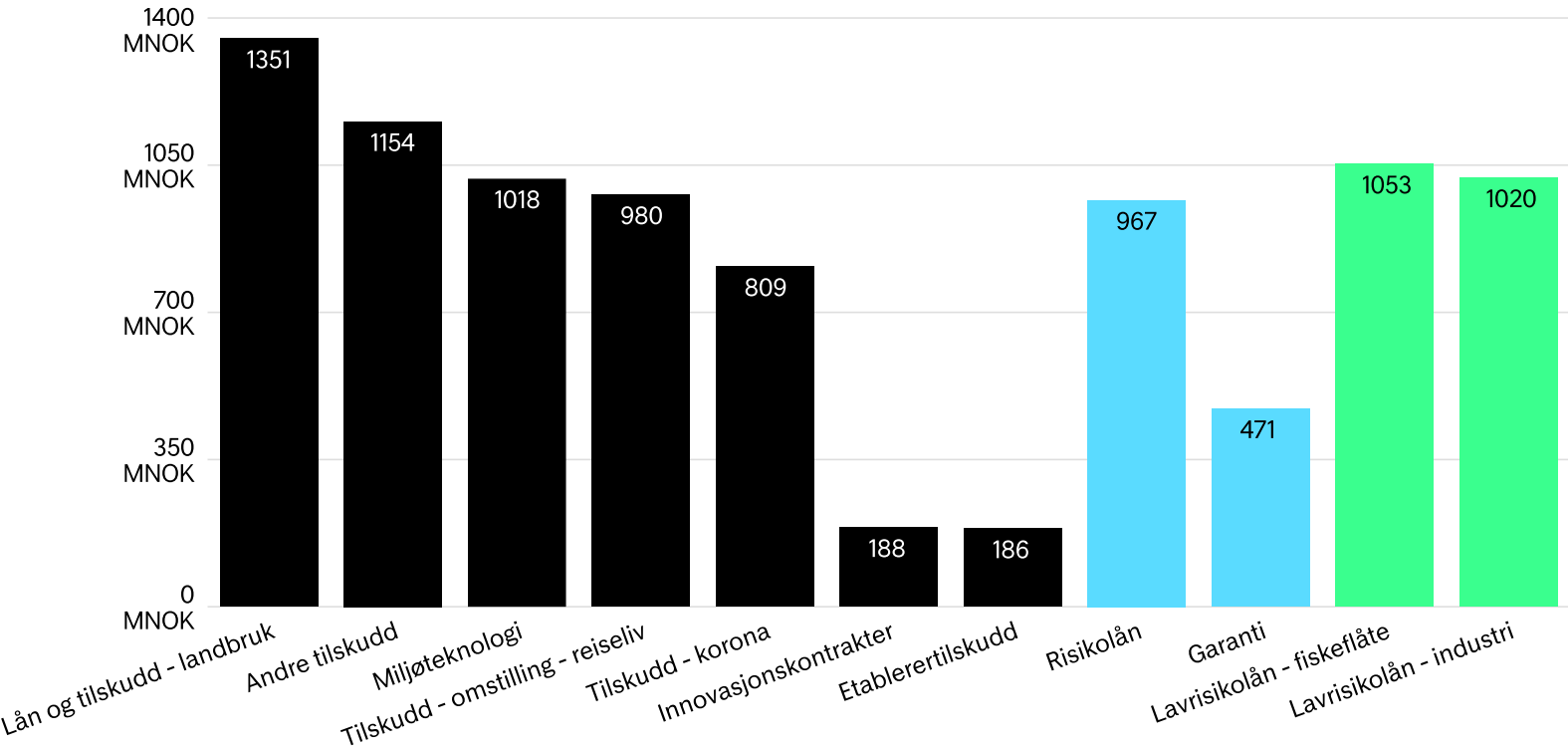
Filtrer etter fylker

Finansiering fordelt på tilskudd og lån:

Finansiering fordelt på virkemiddel:

Kilde: Innovasjon Norge

På landsbasis utgjorde lavrisikolån, risikolån og garantier, og tilskudd i 2021 til sammen 9,2 milliarder kroner. Rådgivingstjenester, profilering og EØS-midlene (943 mill. kroner) er ikke medregnet her.

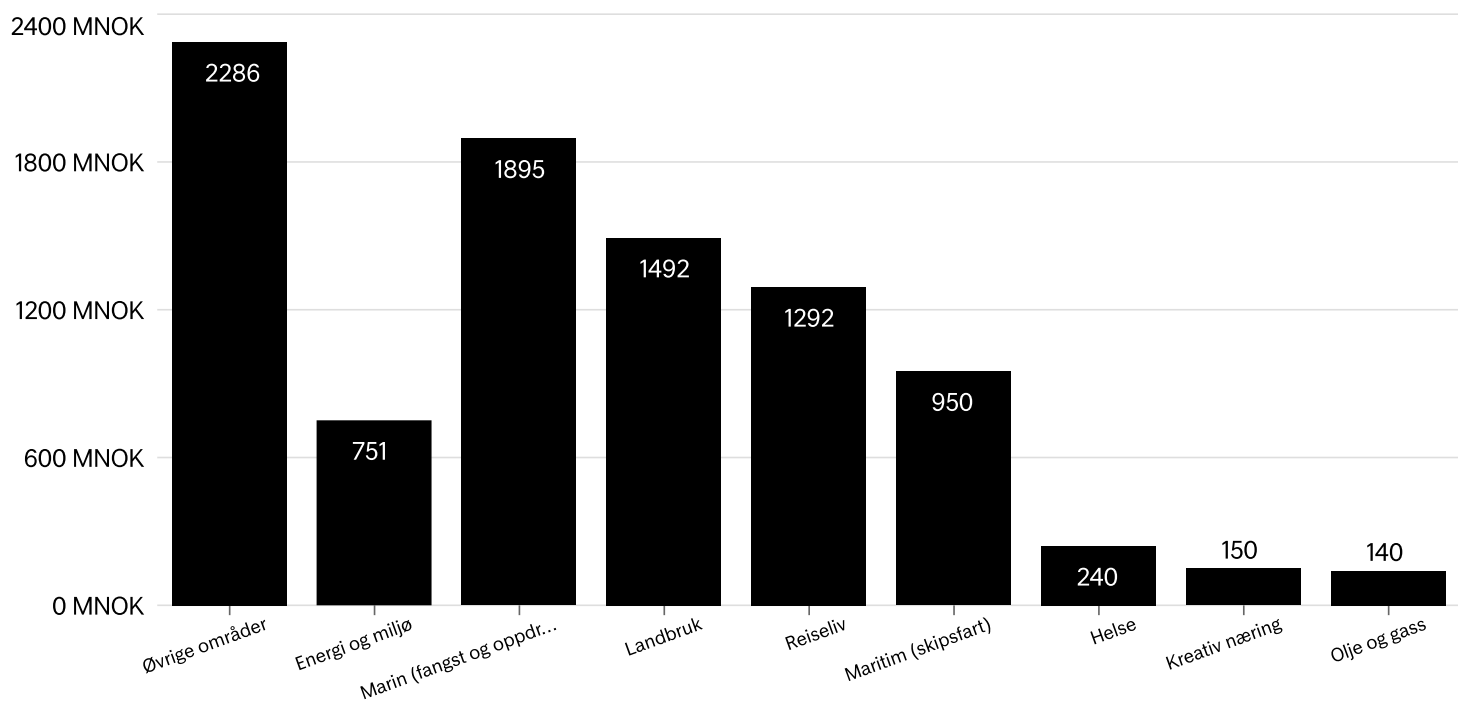
9,2 milliarder kroner er en nedgang fra 2020, da tilsvarende tall var 12,5 milliarder kroner. Nedgangen skyldes bortfall av noen ekstraordinære tilskuddsmidler som ble tildelt på grunn av koronapandemien, og som i 2020 blant annet ga muligheten til å øke volumet på risikolån.

Merk at lån og tilskudd til landbruket presenteres samlet og inngår under tilskudd. Fordelingen er 970 millioner kroner i tilskudd og 381 millioner kroner i lån.

Totalt ble det gitt 2,5 milliarder kroner i lavrisikolån fordelt på industri og tjenesteyting (1 mrd. kr), landbruk (358 mill. kr) og fiskeflåte (1,1 mrd. kr). Risikolån og garantier til industri, tjenesteyting og landbruk utgjorde 1,5 milliarder kroner. Det ble tildelt 5,3 milliarder kroner i tilskudd i 2021. De største postene var koronatiltak (1,8 mrd. kr), miljøteknologi/Grønn plattform (1 mrd. kr) og landbruk (970 mill. kr).

Fylkesvise tildelinger - sektor

Filtrer etter fylker

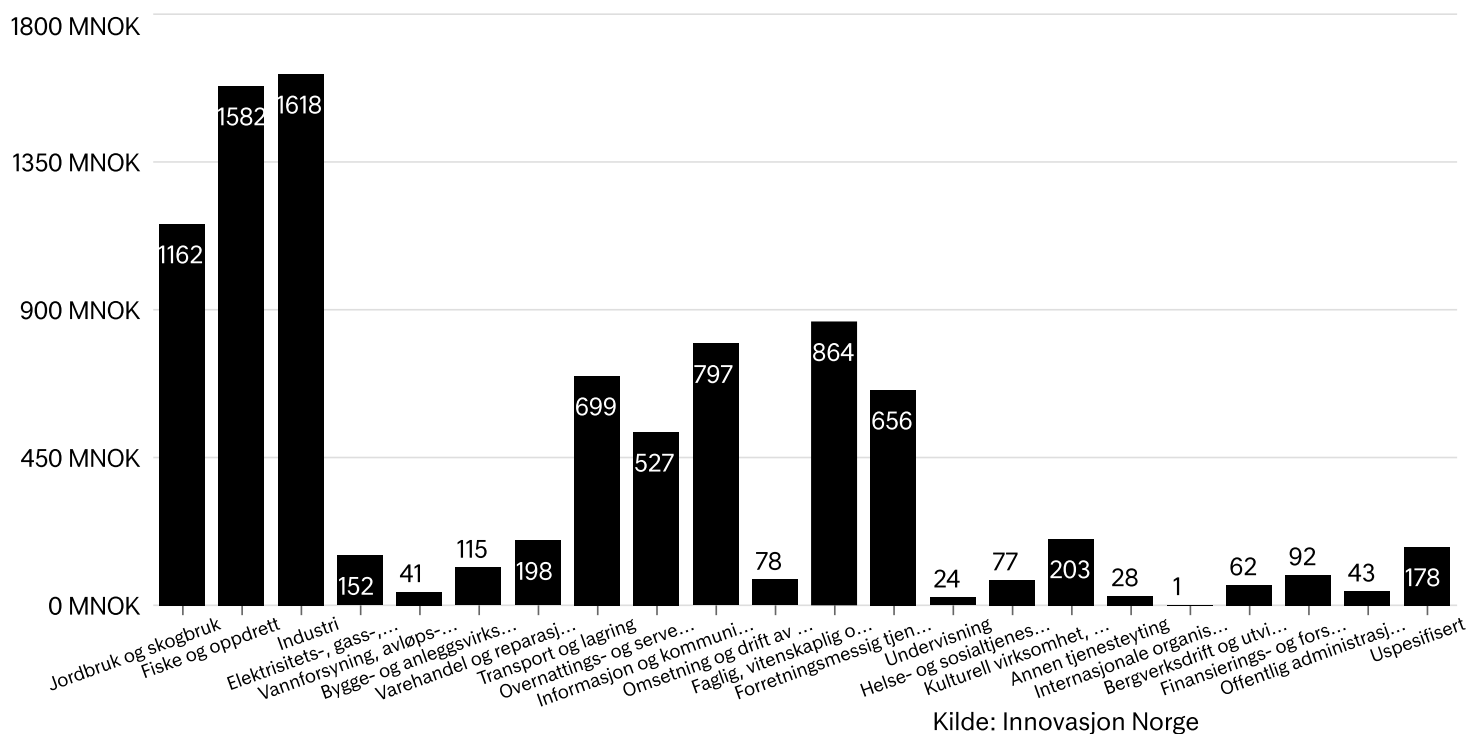

Sektor i denne oversikten er basert på Innovasjon Norges vurdering av søknadens relevans i forhold til våre åtte prioriterte næringer, og ønsket om å stimulere/støtte opp om disse gjennom lån, tilskudd og garantier.

"Øvrige områder" benyttes når gode søknader skal støttes, men ikke kan plasseres innenfor de andre områdene. Eksempel på det er bevilgninger til kommuner og ikke-statlige organisasjoner (NGO-er).

Fylkesvise tildelinger - næringsområde

Filtrer etter fylker

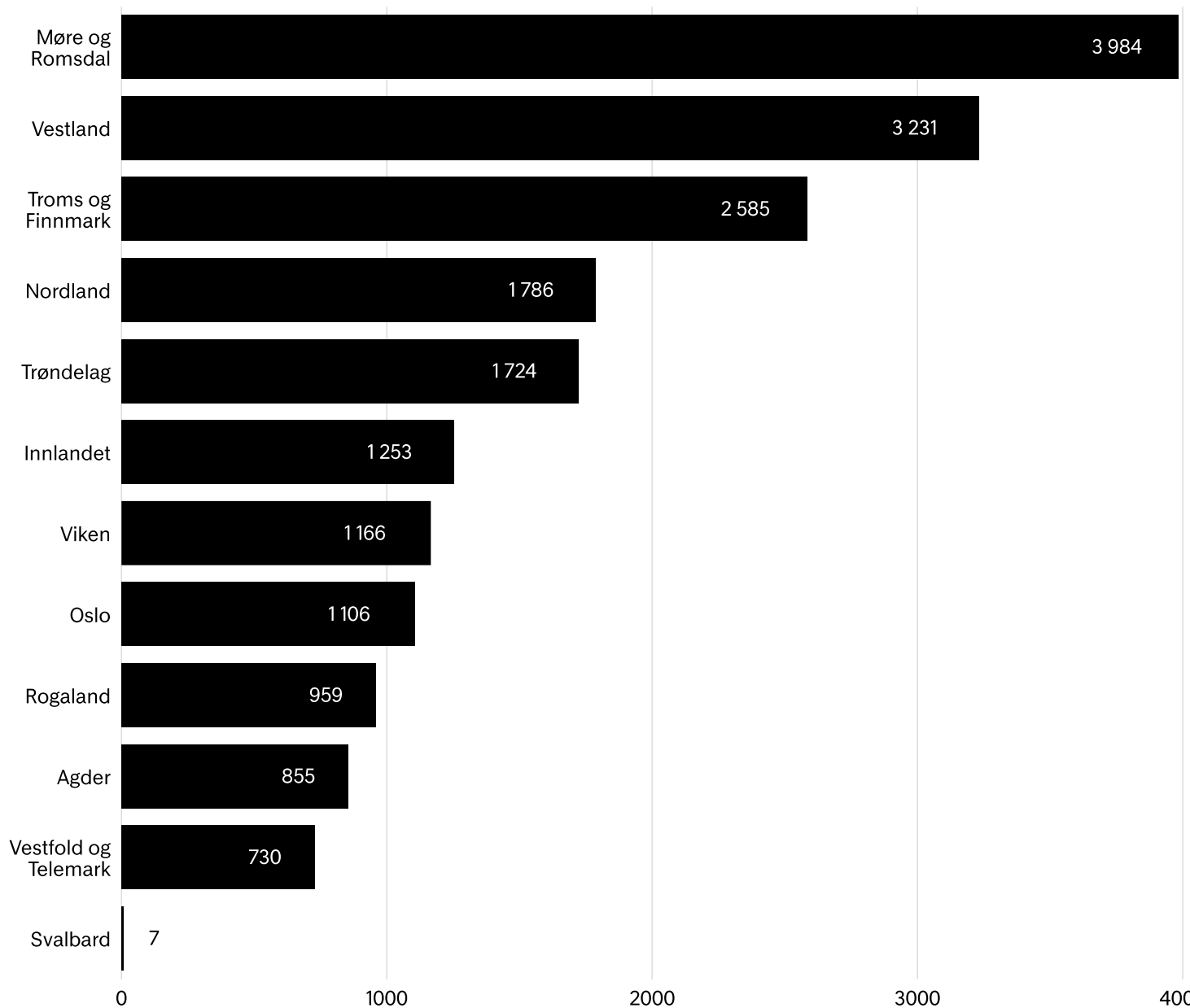
Disse næringsområdene er basert på standarden for næringsgruppering i Statistisk sentralbyrå. Grunnlaget for denne grupperingen er EUs standard NACE.

Uspesifisert omfatter blant annet støtte til ikke-statlig organisasjoner, kommuner, prosjektbevilgninger til Innovasjon Norge og bedrifter som har prosjektledelse for bedriftsnettverk og klynger.

Annen tjenesteyting omfatter næringsforeninger, bransjeorganisasjoner, samvirkeforetak og klyngetypene NCE/GCE.

Låneportefølje

Fylkesvis fordeling av lån i millioner kroner:

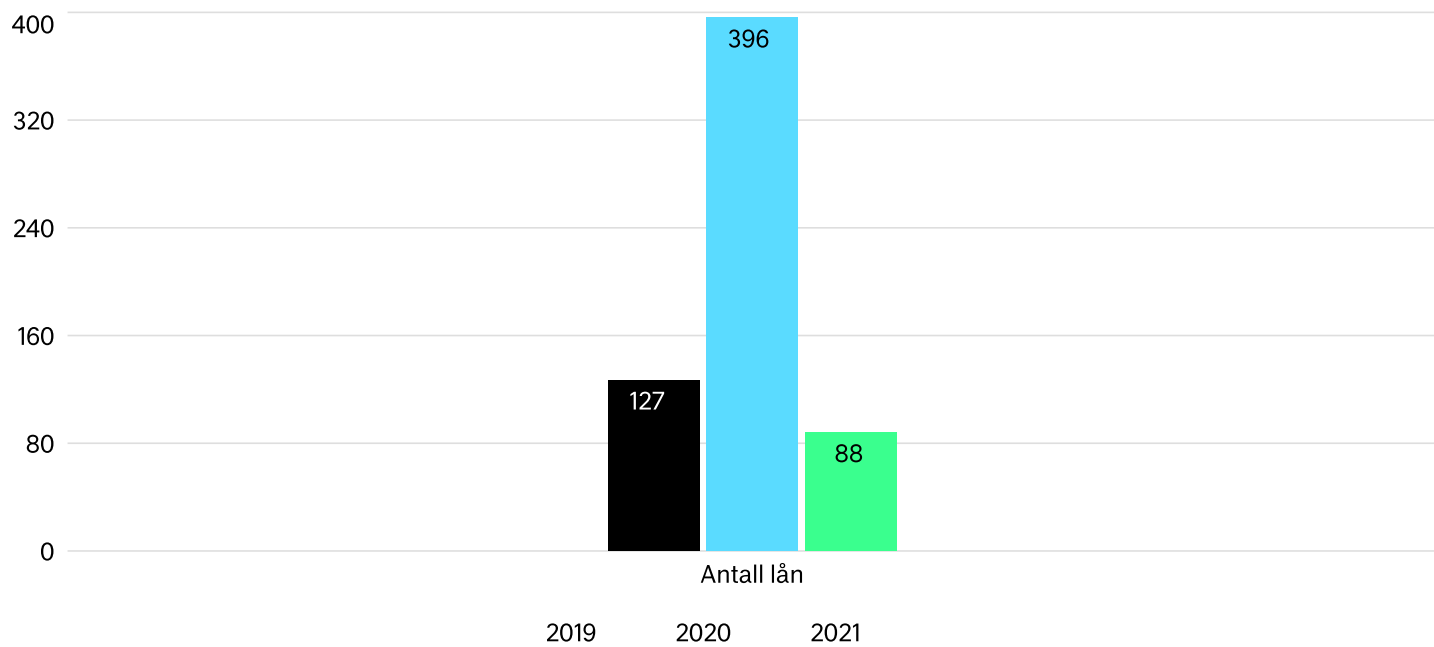
Kilde: Innovasjon Norge

Ved utgangen av 2021 omfattet låneporteføljen 8 245 aktive lån og 19,4 milliarder kroner. Porteføljen er redusert med 0,4 prosent fra 2020, mens antall lån er redusert med 576.

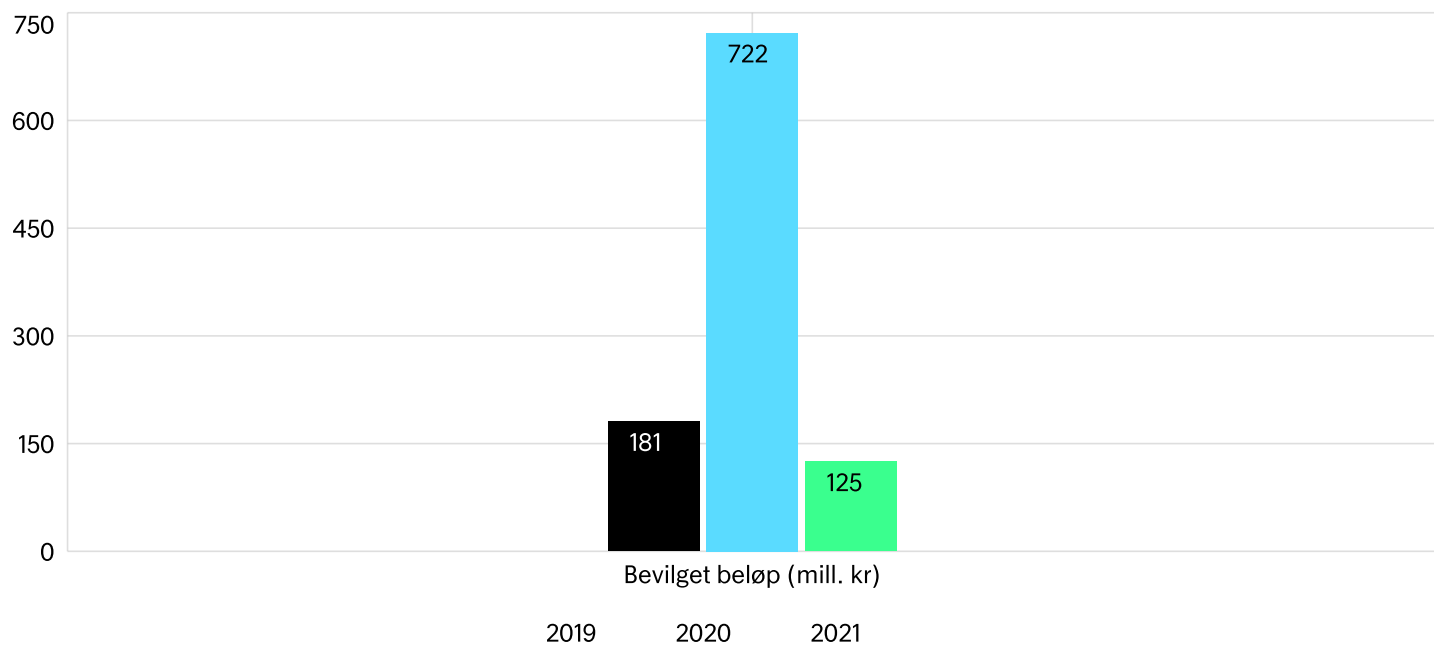
Lavrisikolån utgjør 11,7 milliarder kroner og risikolån 5,7 milliarder kroner. Lavrisikolån er redusert med 2,5 milliarder kroner og risikolån er økt med 0,3 milliarder kroner. Møre og Romsdal har størst portefølje av løpende lån på 4 milliarder kroner, hvorav 55 prosent er lån til fiskeflåten.

Oppstartlån

Antall lån og beløp i millioner kroner:

Kilde: SSB

Kilde: SSB

88 gründerbedrifter mottok oppstartlån på til sammen 125 millioner kroner i 2021. Nedgangen fra 396 innvilgede lån i 2020 skyldes bortfall av en koronapakke som ga utvidede muligheter for å innvilge nye lån.

Oppstartlånet gir gründerbedrifter kapital til å bygge selskapet videre.

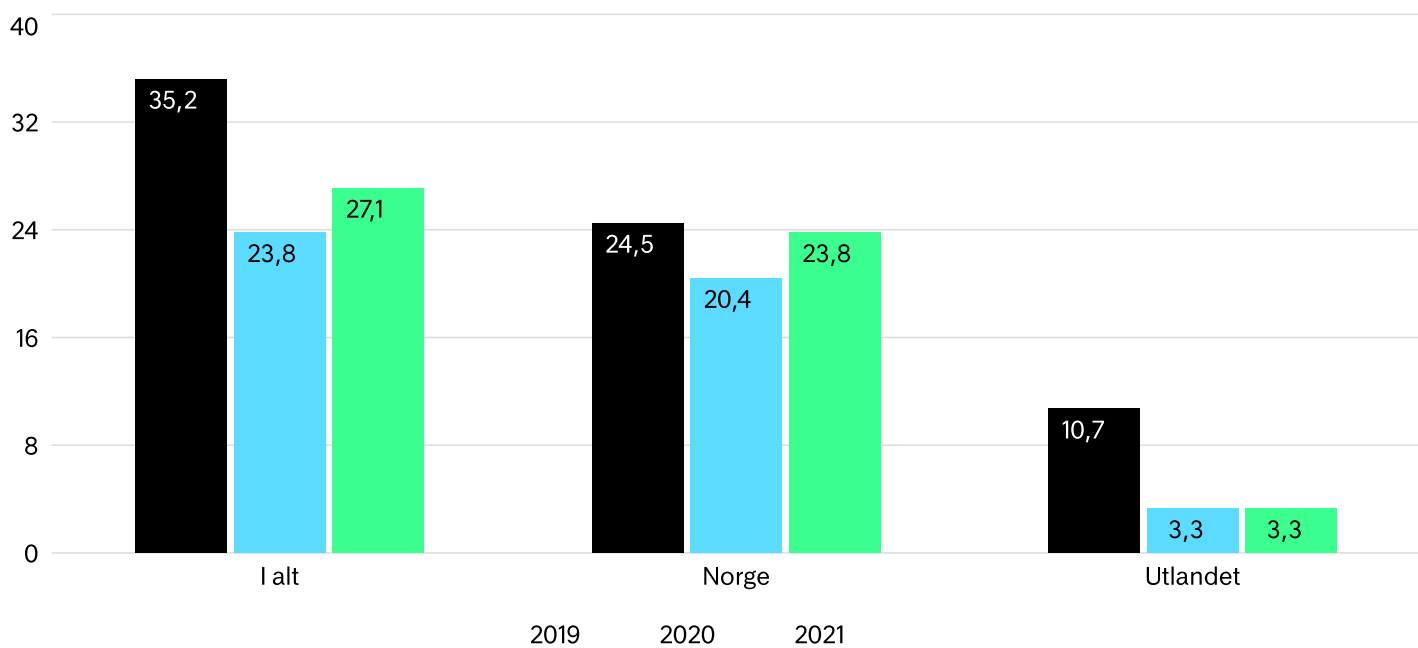
Foto: Thomas Rasmus Skaug - VisitNorway.com

Utviklingen av norsk landbruk og norsk reiseliv er prioriterte områder i Innovasjon Norge.

Se nøkkeltall i menyen til venstre.

Kommersielle gjestedøgn

Antall overnattinger på hotell, camping, hyttegrend og vandrerhjem i Norge, fordelt på norske og utenlandske gjester:

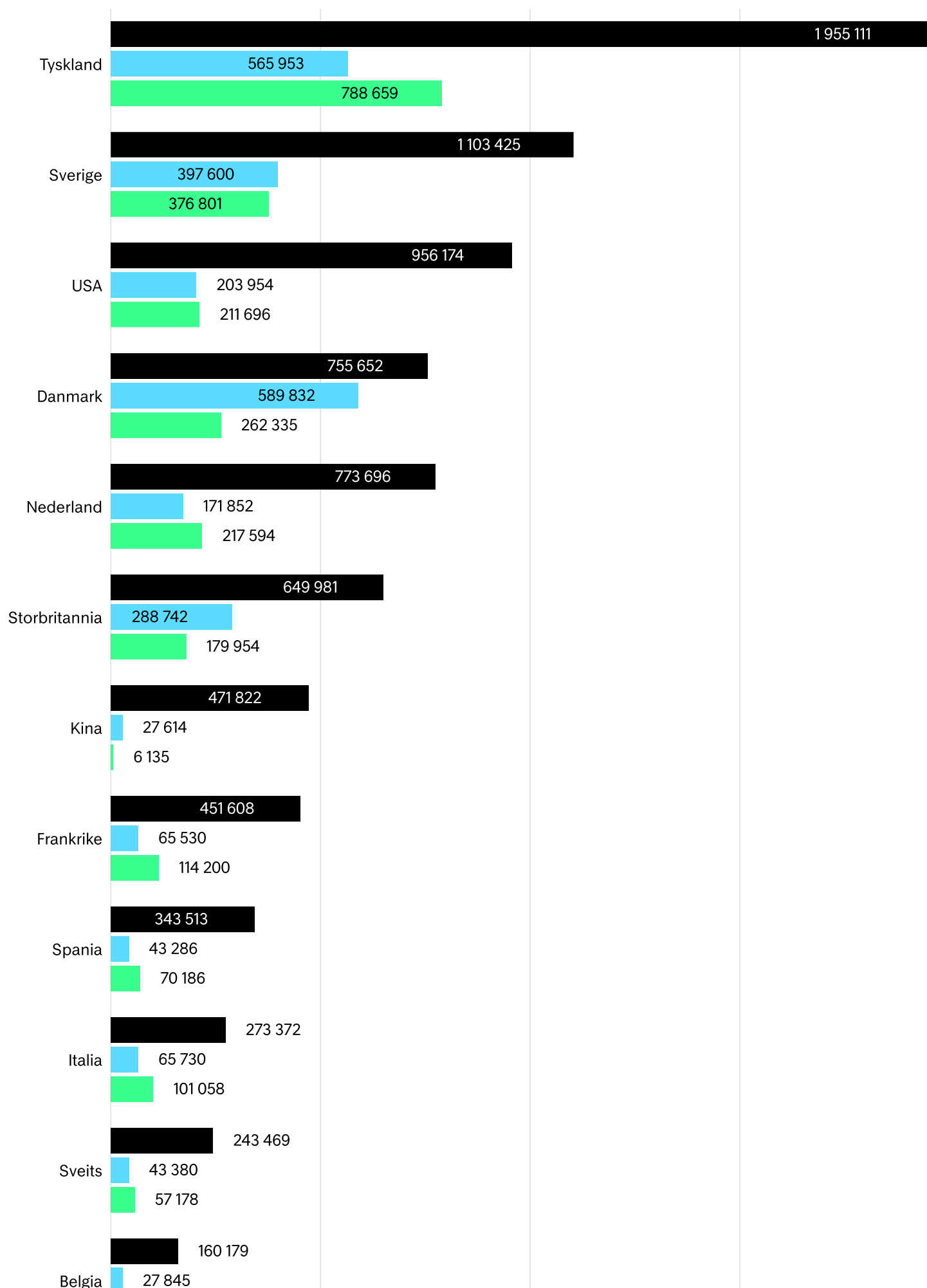
Kilde: SSB

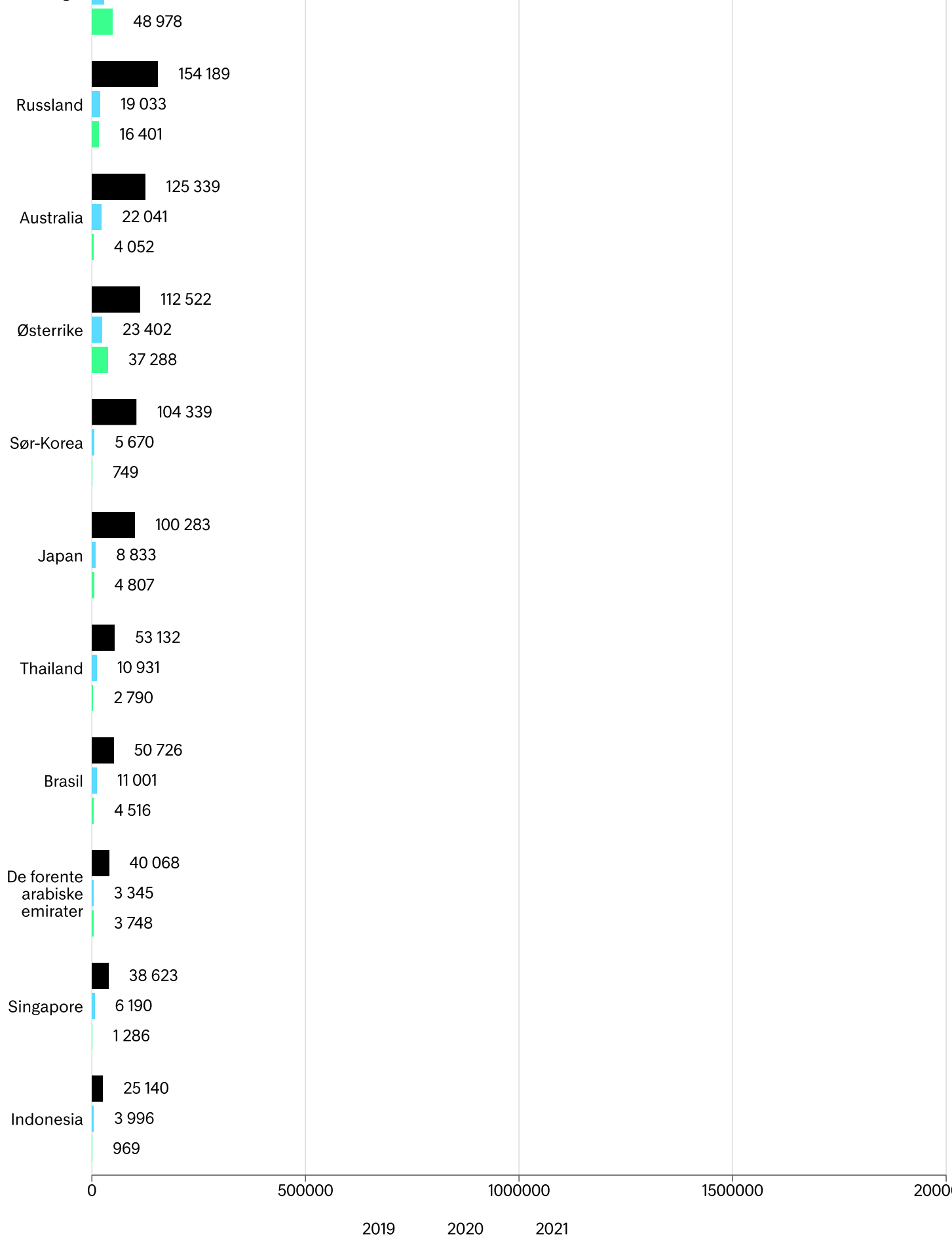
Norsk reiseliv har hatt god utvikling og vekst fra 2014 og frem til februar 2020. Koronapandemien har ført til en betydelig nedgang siden da, særlig fra utlandet.

Samlet for året var det 27,1 millioner kommersielle gjestedøgn, som er en økning på 14 prosent. Antall norske står for en vekst på 16 prosent, mens utenlandske har vært på samme nivå som i 2020.

Utenlandske gjestedøgn

Antall gjestedøgn ved kommersielle overnattingssteder i Norge fordelt på land:

Kilde: SSB

Det var 27 millioner kommersielle overnattinger i 2021, noe som er en økning på 14 prosent fra 2020. Flere nordmenn har reist i eget land og norske overnattinger økte med hele 17 prosent fra 2020. Det betyr at antall norske gjestedøgn kun ligger tre prosent under nivået i 2019.

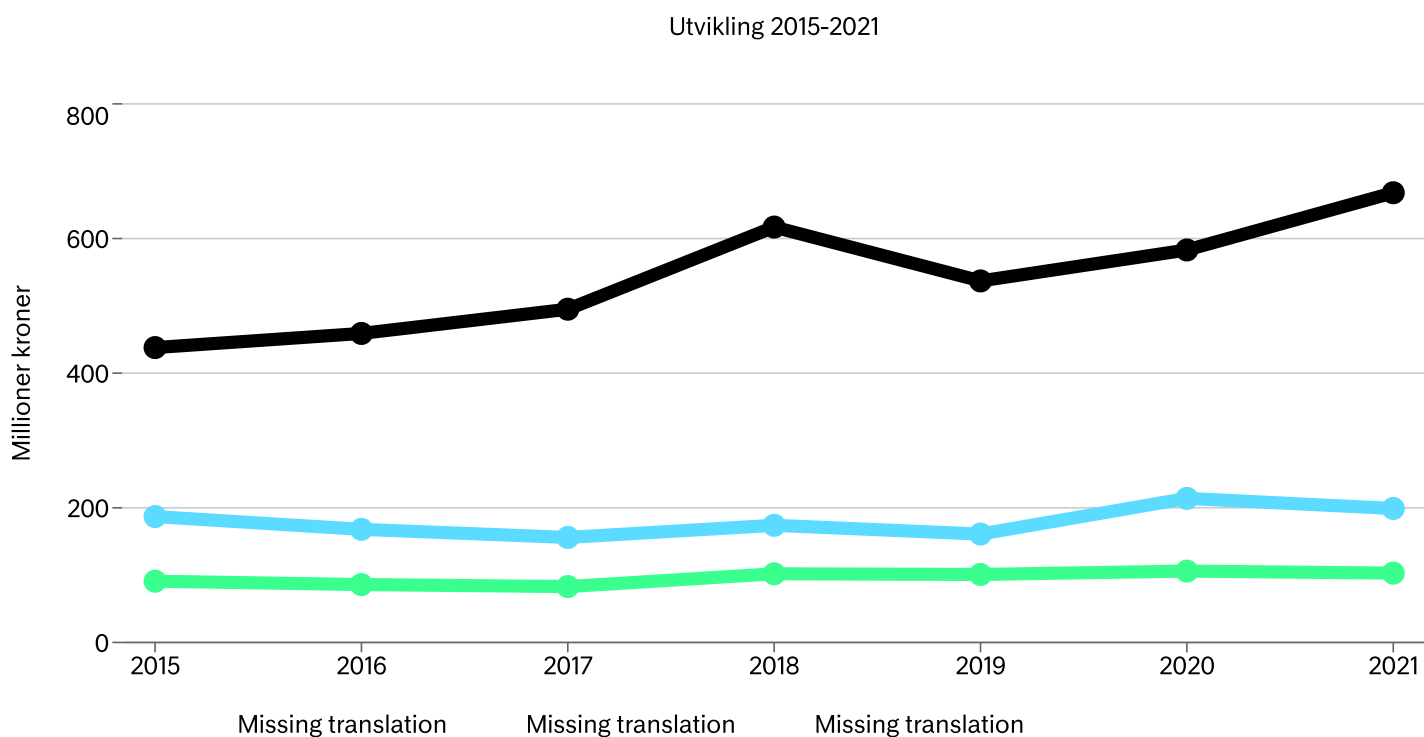
Dessverre kan ikke tilveksten fra hjemmemarkedet dekke opp tapet av utenlandske gjestedøgn gjennom nesten to år. Nivået på utenlandske gjestedøgn i 2021 er uendret fra året før, men har en nedgang på 69 prosent sammenlignet med 2019. Det betyr at totalt antall kommersielle overnattinger går ned med 23 prosent sammenlignet med 2019. Hadde ikke tilveksten til camping og hytter vært så høy, hadde nedgangen vært større.

Hotellene hardest rammet

Antall hotellovernattinger tok seg noe opp i 2021, og økte med 11 prosent sammenlignet med 2020. Med unntak av nedgang i januar til mars og juli måned som var uendret, har hotellene hatt en god tilvekst gjennom hele året. Det samme har overnattinger på camping (+15 prosent) og samlekategori hyttegrender og vandrerhjem (+35 prosent) som fortsetter å øke. Ser vi på utviklingen fra 2019, er det hotellene som er hardest rammet med en nedgang på 35 prosent. Både camping og hyttegrender og vandrerhjem ligger henholdsvis 7 og 2 prosent høyere enn i 2019.

Tilskudd til landbruket

Tilskudd til investeringer og utvikling i landbruket:

Kilde: Innovasjon Norge

Bevilgningene til investering og utvikling i landbruket har økt jevnt de siste årene.

Tradisjonelt landbruk fikk en liten topp i 2018 på grunn av en ekstra tildeling på 75 millioner kroner i tilskudd til investeringsstøtte. For 2019 og 2020 var bevilgningen tilbake på normalt nivå. Økningen i 2021 skyldes igjen økning i rammen.

Programmene har en liten nedgang i 2021 som følge av reduksjoner i rammene etter ekstraordinære tiltak i 2020.

For tilleggsnæring er forbruket omtrent det samme som i 2020.

Om oss

Foto: Astrid Waller

Innovasjon Norge er statens og fylkeskommunenes viktigste virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling, omstilling, grønn vekst og utvikling av eksportmuligheter for bedrifter over hele landet.

For norske bedrifter skal Innovasjon Norge være den ene døra inn til virkemiddelapparatet, og er en sparringpartner som tilbyr kapital, kompetanse og nettverk til bedrifter med vekstambisjoner, både enkeltvis og i nettverk. I det inngår å koble bedriftene med private og offentlige aktører som kan hjelpe – både nasjonalt og internasjonalt.

Eksport og internasjonalisering

Innovasjon Norge er gjennom 19 regionale kontorer i tett kontakt med norsk næringsliv der det er. For bedrifter som ønsker å satse internasjonalt, kan Innovasjon Norge med 24 kontorer i 19 land aktivt legge til rette for eksportrettede satsinger i de viktigste markedene for norsk næringsliv. I tillegg kommer fire prosjektkontor for EØS-oppgavet i Europa.

Oppdrag fra eiere

Virksomheten i Innovasjon Norge bygger på årlige oppdragsbrev fra ulike departementer og fylkeskommunene. Hovedoppdragene er innovasjon og internasjonalisering, regional næringsutvikling og finansiering. I tillegg mottar Innovasjon Norge oppdrag knyttet til landbruk, reiselivsprofilering og EØS-midler.

Utløse muligheter

Målet er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter ved å bidra til flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer.

Innovasjon Norge ble etablert i 2004 gjennom en sammenslåing av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND), Norges Eksportråd, Norges Turistråd og Statens veiledningskontor for

oppfinnere. Denne sammenslåingen ga norsk næringsliv én dør inn til et samlet regionalt, nasjonalt og internasjonalt rettet virkemiddelapparat for innovasjon og næringsutvikling.

Innovasjon Norge eies 51 prosent av Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet og 49 prosent av fylkeskommunene. Innovasjon Norge er organisert som et særlovsselskap, der selskapets hovedstyre har et selvstendig ansvar for virksomheten og resultatene som oppnås.

Foto: Astrid Waller

Innovasjon Norges har som hovedmål å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Overordnet mål

Det er satt tre delmål for virksomheten:

- 1 Flere gode gründere
- 2 Flere vekstkraftige bedrifter
- 3 Flere innovative næringsmiljøer

Selskapsstrategi

Selskapsstrategien til Innovasjon Norge gjelder i perioden 2020 til 2025, og definerer fire strategiske mål:

- 4 Sikre at flere norske bedrifter lykkes med vekst.
- 5 Øke eksporten fra norske små og mellomstore bedrifter.
- 6 Sikre norsk retur fra Horisont Europa på 2,5 prosent.
- 7 Dokumentere hvordan Innovasjon Norges innsats bidrar til utvalgte bærekraftsmål.

De strategiske prioriteringene er:

- 1 Innovasjon Norge skal være en sparringpartner for næringslivet i alle regioner.
- 2 Innovasjon Norge skal jobbe for at flere bedrifter lykkes med bærekraftig vekst og eksport.
- 3 Innovasjon Norge skal jobbe for at næringslivet er med og løser de globale samfunnsutfordringene.

4 Innovasjon Norge skal bidra til å skape arbeidsplasser i hele landet gjennom regionale partnerskap for å skape vekst basert på regionale forutsetninger.

5 Innovasjon Norge skal gi våre oppdragsgivere og eiere råd om hva som virker.

Strategiske presiseringer i 2021

Som følge av endrede rammebetingelser på sentrale områder ble det i 2021 besluttet å gjøre noen strategiske presiseringer på tre områder:

EU som premissgiver

EUs ambisiøse vekststrategi «Grønn giv» påvirker Norge og norsk næringsliv. I tillegg er Norge med i en rekke EU-programmer som også innebærer nye oppgaver til Innovasjon Norge. Strategisk betyr det at Innovasjon Norge må overvåke det som skjer i EU, bidra til at norske interesser ivaretas og lykkes i å synliggjøre og koble norsk næringsliv på de mulighetene som finnes i EU.

Sparring - kompetanse og kapital

Innovasjon Norge har fått i oppdrag å være den regionale førstelinjen til hele virkemiddelapparatet, og befester dermed rollen som sparringpartner og tilbyder av kompetanse og kapital til næringsutvikling. I det inngår også rollen som grønn industribank. Strategisk skal Innovasjon Norge være en koordinator og et nav i virkemiddelapparatet som ser - og kjenner - helheten. Det berører også «En dør inn»-samarbeidet med de øvrige virkemiddelaktørene. Rollen som sparringpartner for bedrifter og næringsliv skal styrkes og prioriteres i 2022.

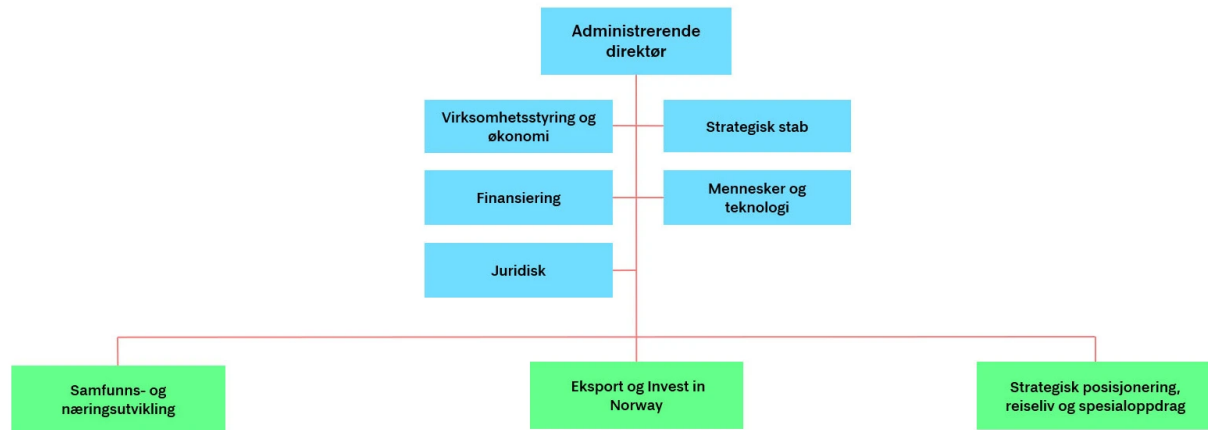
Øke innsatsen for å ta grønne verdikjeder ut i internasjonale marker

I regjeringsplattformen for den nye Støre-regjeringen er det satt nye og ambisiøse mål for norsk eksport. Strategisk betyr det at Innovasjon Norge vil forsterke sin eksportsatsing for å bidra til ambisjonen om 50 prosent økt eksport fra fastlandsindustrien.

Organisasjonskart

Test

Oversikt fra januar 2022:

Ledergruppen

Håkon Haugli

Administrerende
direktør

Foto: Astrid Waller

**Hans Martin
Vikdal**

Viseadministrerende
direktør og konstituert
stabsdirektør for
virksomhetsstyring og
økonomi

Foto: Agnete Brun

Eva Camerer

Konstituert direktør for
strategisk stab

Foto: Astrid Waller

Helle Øverbye

Stabsdirektør for
Mennesker og
teknologi

Foto: Astrid Waller

Ingelin Drøpping

Direktør for Divisjon
samfunns- og
næringsutvikling

Foto: Astrid Waller

Vigdis Harsvik

Konstituert direktør for
Divisjon samfunns- og
næringsutvikling (sept
2021-april 2022)

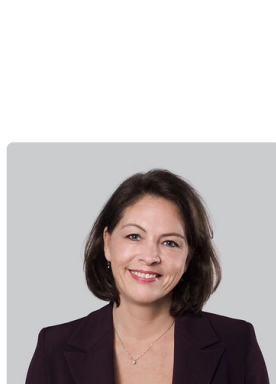
Foto: Astrid Waller

Per Niederbach

Direktør for Divisjon
eksport og Invest in

Foto: Agnete Brun

**Elisabeth
Svanholm Meyer**

Direktør for Divisjon
strategisk
posisjonering, reiseliv
og spesialoppdrag

Foto: Astrid Waller

Leon Bakkebø

Stabsdirektør for
finansiering

Foto: Astrid Waller

Styret

Gunnar Bovim

Styreleder

Foto: Thor Nielsen/NTNU

**Jørand Ødegård
Lunde**

Nestleder

Foto: Agnete Brun

**Merete Nygaard
Kristiansen**

Styremedlem

Foto: Agnete Brun

Arvid Andenæs

Styremedlem

Foto: Agnete Brun

**Helene Falch
Fladmark**

Styremedlem

Foto: Agnete Brun

Kristin Misund

Styremedlem

Foto: Agnete Brun

Jan Løkling

Styremedlem

Foto: Agnete Brun

Kristine Falkgård

Styremedlem

Foto: KBN/Jo Straube

Heine Østby

Styremedlem

Håkon Nyhus

Foto: 3B Fibreglass

Styremedlem, valgt av
de ansatte i Innovasjon
Norge

Foto: Astrid Waller

**Karin Ammerud
Sørensen**

Styremedlem, valgt av
de ansatte i Innovasjon
Norge

Foto: Privat

List of Signatures

Page 1/1

Årsberetning 2021.pdf

Name	Method	Signed at
Bovim, Gunnar	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:20 GMT+01
Fladmark, Helene Falch	BANKID_MOBILE	2022-03-21 15:46 GMT+01
Misund, Kristin	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:17 GMT+01
Lunde, Jørand Ødegård	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:11 GMT+01
Falkgård, Kristine	BANKID_MOBILE	2022-03-25 12:46 GMT+01
Sørensen, Karin Ammerud	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:09 GMT+01
Haugli, Håkon	BANKID_MOBILE	2022-03-21 20:56 GMT+01
Kristiansen, Merete Nygaard	BANKID	2022-03-21 12:06 GMT+01
Andenæs, Arvid	BANKID_MOBILE	2022-03-21 15:11 GMT+01
Løkling, Jan	BANKID_MOBILE	2022-03-21 13:13 GMT+01
Østby, Heine	BANKID_MOBILE	2022-03-21 13:04 GMT+01
Nyhus, Håkon Øveland	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:31 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 02688EDC53EE468EBB90612205F5F5B4

Årsberetning 2021

VIRKSOMHETENS ART

Innovasjon Norge ble stiftet 19. desember 2003, har hovedkontor i Oslo, regionkontorer i hele landet og tilstedeværelse i 23 internasjonale markeder. Selskapet eies 51 prosent av Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet og 49 prosent av fylkeskommunene. Innovasjon Norge er organisert som et særlovsselskap, hvor selskapets styre har et selvstendig ansvar for virksomheten og resultatene som oppnås. Styret er ansvarlig for forvaltning og forsvarlig organisering av Innovasjon Norges virksomhet. Eierne utøver den øverste myndigheten i selskapet i foretaksmøtet. Innovasjon Norge forholder seg til retningslinjer for eierstyring av selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde. I tråd med krav fra Nærings- og fiskeridepartementet følger selskapet anbefalingene fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) om eierstyring og selskapsledelse så langt det er relevant for selskapet.

FORMÅLET MED INNOVASJON NORGE

Innovasjon Norges formål er å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Hovedmålet med Innovasjon Norge er at selskapet skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og ulike regioners næringsmessige muligheter. Dette skal nås gjennom delmålene flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer.

Innovasjon Norge ble etablert i 2004 gjennom en sammenslåing av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND), Norges Eksportråd, Norges Turistråd og Statens veiledningskontor for oppfinnere. Bakgrunnen var et ønske om å forenkle virkemiddelapparatet for innovasjon og næringsutvikling og gi bedriftene en dør inn. Dagens Innovasjon Norge favner de rollene som lå i de tidligere virkemiddelaktørene og henter ut store faglige og kostnadsmessige synergier. Det er styrets vurdering at det er potensial for ytterligere konsolidering av virkemiddelapparatet.

Gjennom Innovasjon Norges kontorer i alle landets fylker og i 23 land, har næringslivet én dør inn til virkemiddelapparatet. Organisasjonen binder sammen det lokale, det regionale, det nasjonale og det internasjonale på ett og samme sted. Våre medarbeidere kjenner bedriftene og deres utfordringer og rammebetingelser i Norge, og mulighetene i de markedene som er viktigst for norsk næringsliv. For de små og mellomstore bedriftene er Innovasjon Norge en sparringpartner som byr på kompetanse, nettverk og kapital. Næringslivet kan bruke sin tid til å utvikle nye produkter og tjenester. De trenger ikke kjenne til de ulike tjenestene. Innovasjon Norges rådgivere skal se mulighetene og utfordringene og identifisere ordninger som kan være til hjelp for dem. Dersom Innovasjon Norge ikke kan bistå, skal rådgiverne sette bedriftene i kontakt med andre private og offentlige aktørene som kan gjøre det. På den måten bygger Innovasjon Norge broer mellom kompetansemiljøer, virkemiddelaktører og investorer.

Innovasjon Norge mottok i 2021 bevilgninger og oppdrag formulert i oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Utenriksdepartementet, Samferdselsdepartementet, fylkeskommunene og andre offentlige aktører. Med utgangspunkt i statsbudsjettet gir oppdragsbrevene en samlet oversikt over oppdragsgivernes forventninger og krav til Innovasjon Norges virksomhet. Brevene gir videre oversikt over Innovasjon Norges bevilgningsrammer og føringer knyttet til satsinger, programmer og tjenester. Innovasjon Norge tilbyr finansierings-, rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester.

For å vurdere Innovasjon Norges bidrag til hovedmål og delmål er det etablert et mål- og resultatstyringssystem¹ (MRS) som, sammen med evalueringer og andre støttende analyser, gir selskapet, oppdragsgivere, eiere og andre interessenter relevant styringsinformasjon om selskapets virksomhet og måloppnåelse.

Målstrukturen til Innovasjon Norge er felles for alle selskapets oppdragsgivere og ligger til grunn for alle oppdrag som gis selskapet. Målstrukturen er overordnet øvrige føringer og styringssignaler. Dette gjelder også føringer i oppdrag knyttet til satsinger på særskilte sektorer og målgrupper.

Hovedmålet og delmålene ligger til grunn for styringsdialogen mellom eiere, oppdragsgivere og Innovasjon Norge. Innovasjon Norges virksomhet og prioriteringer skal være i tråd med denne målstrukturen.

ET NÆRINGSLIV I OMSTILLING

Den globale koronapandemien har også i 2021 preget norsk næringsliv. I flere næringer har smitteverntiltakene fått direkte konsekvenser for driften, mens andre i større grad har kunnet gå tilbake til å operere mer som normalt. Aktiviteten i økonomien har fulgt smitteverntiltakene tett.

Gjennom året har Innovasjon Norge opprettholdt rollen som beredskapsorganisasjon for myndighetene, både gjennom rollen som lyttepost som fanger opp status i næringslivet, og som en forvalter av krisepakker. Innovasjon Norges rolle er å utløse investeringer i omstilling, innovasjon og internasjonalisering. Det har også vært rollen til selskapet under pandemien.

Skalerings tiår

Allerede før krisen var det av avgjørende betydning for Norge å utvikle et mer diversifisert og bærekraftig næringsliv. Bærekraftig verdiskaping er en forutsetning for våre fremtidige generasjoners velferd. OECD peker i sin analyse av Norges innovasjonssystem (2017) på at Norge står overfor en tredobbel omstillingsutfordring: Å gå fra en sårbar petroleumsbasert økonomi til en mer diversifisert, robust økonomi, å utvikle et mer konkurranseorientert og effektivt forsknings- og innovasjonssystem, og sikre at dette systemet er bedre innrettet for å adressere større samfunnsutfordringer.

Det langsiktige omstillingsbehovet til norsk næringsliv har blitt tydeligere gjennom kriseårene. Det haster med tiltakene som skal til for å nå klimamålene, og grønne løsninger må nå markedene innen fem til ti år skal de ha effekt på Parismålene og raskt skaleres opp. Dette gir muligheter for norske bedrifter. Etterspørselen etter grønne løsninger øker internasjonalt på områder der Norge har særlig gode forutsetninger som innen energi og mat. I 2021 har Innovasjon Norge derfor jobbet spesielt med å spisse vår innsats for økt vekst og eksport. Det har vært en sentral oppgave å videreutvikle ordninger som bidrar til helhetlige løfter for nye verdikjeder. De gode erfaringene fra samarbeidet med Forskningsrådet og Enova i Pilot-E har vært viktige i arbeidet med Grønn plattform, som i 2020 kom på plass som del av regjeringens tredje tiltakspakke.

Regional næringsutvikling

Fylkeskommunene er, foruten eiere og oppdragsgivere, viktige samarbeidspartnere for Innovasjon Norge. Å bidra til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling med utgangspunkt i de ulike regionenes forutsetninger er et kjerneoppdrag for Innovasjon Norge. Selskapet gir råd og bidrar i utviklingen av fylkeskommunenes næringsstrategier. Bedrifter i hele landet møter et Innovasjon Norge som ser regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler i sammenheng. Tydelige effekter av dette ser vi blant annet i etablering av nye grønne industribedrifter, der fylkeskommunenes brede

¹ For mer informasjon vises til metodedokument på [innovasjon norge.no](https://www.innovasjon norge.no)

samfunnsutviklerrolle og Innovasjon Norges virkemidler er avgjørende. I 2021 så vi nyetableringer på områder som batterier, hydrogen, havvind, sirkulær- og bioøkonomi.

EU som premissgiver

EU har blitt en mye sterkere premissgiver for norsk næringsliv gjennom sin «Grønn giv» strategi. Strategien har som mål et klimanøytralt Europa innen 2050. For å nå de høye ambisjonene er EUs tiltakspakker svært omfattende både på finansierings- og regelverkssiden og har store konsekvenser for norske bedrifter. Grønn giv åpner store markedsmuligheter i europeiske land. En sterkere strategisk forankring opp mot EU og Brussel er avgjørende, og Innovasjon Norge har styrket sitt strategiske arbeid mot Europa i 2021. Innovasjon Norge skal sørge for å mobilisere norske bedrifter til fem ulike program i EU (Horisont Europa, DIGITAL, Cosme, European Defence Fund (EDF) og InvestEU). Gjennomslag i EUs program vil ha stor betydning for enkeltbedrifter i hele landet og for norsk innovasjonstakt og omstillingsevne de neste fem årene.

Spisset innsats for vekst og eksport

Skal vi nå målene fra Parisavtalen må verden de neste 5-10 årene rette innsatsen mot å ta i bruk og skalere teknologi og løsninger som tar ned klimagassutslippene. Mange av disse løsningene er på plass, men markedene har vært for umodne til at demonstrasjon og skalering har vært lønnsomt. Dette endrer seg, og norske bedrifter må nå posisjonere seg som leverandører av grønne løsninger til verdensmarkedene. Dette krever en mer spisset og differensiert eksportsatsing. Innovasjon Norge har i 2021 iverksatt eksportstrategien «Rigget for eksport» som innebærer et mer spisset tilbud basert på bedriftenes evner og kvalifikasjoner. En digital plattform og kompetansesenter gir alle norske bedrifter enkelt og rask tilgang til relevant informasjon og kompetanse om skalering, vekst og eksport. Innovasjon Norge har også laget et tilbud som sørger for at bedriftene med størst potensial får et skreddersydd tilbud over tid. Gjennom eksportutviklingsprogrammet tilbys bedriftene med best forutsetninger, basert på kvantitative og kvalitative kriterier, et skreddersydd tilbud over 2-3 år for å realisere sine mål og ambisjoner. Skal Norge lykkes med å øke og diversifisere eksporten trenger vi en mer målrettet og koordinert innsats for å posisjonere norsk næringsliv for store markedsmuligheter der vi har komparative fortrinn. High Potential Opportunities (HPO) er en ny satsing som bistår norske bedrifter med å identifisere og vinne store kontrakter og markedsandeler internasjonalt. HPO er en etterspørselsstyrt satsing der vi kobler store, konkrete markedsmuligheter med norske komparative fortrinn.

Kompetanse og kapital

Innovasjon Norge er en sparringpartner for næringslivet i hele landet. Gjennom å sparre og utfordre kundene og tilby rett kompetanse og finansiering utløses flere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter. Bedriftene ser muligheter i det grønne skiftet, og det skjer store investeringer i ny teknologi, nye forretningsmodeller og industrielle etableringer. Samtidig ser Innovasjon Norge at det er mangel på risikokapital for å få realisert mange av initiativene. Mange nye digitale forretningsmodeller mangler materielle aktiva til pantesikkerhet og sliter derfor med å hente privat risikokapital for skalering og vekst. Innovasjon Norge har gjennom fjoråret jobbet frem nye virkemidler for å treffe dagens forretningsmodeller. Rollen til offentlige banker for å ta ned risiko er avgjørende også for å sikre at markedene for grønne løsninger modnes og løsninger kan gå fra demonstrasjon og pilotering til markedsintroduksjon og skalering.

Innovasjon Norge er sentral aktør for å realisere det grønne skiftet

Et skifte til en grønnere økonomi forutsetter at hele verdikjeden lykkes. Skal nye næringer utvikles må hele verktøykassen tas i bruk. Dette krever en annen arbeidsform i virkemiddelapparatet enn tidligere. Innsatsen mot konsortier av bedrifter som utfyller verdikjeden, og det offentlige virkemiddelapparatet må sikre en helhet gjennom å rette innsatsen innen FoU, kapital og internasjonale investeringer mot næringer som kan skape høyproduktive arbeidsplasser. Ordningen Grønn Plattform, som ble introdusert i 2020, bidro i 2021 til flere felles løft for grønne verdikjeder.

Samarbeidet med Forskningsrådet og Siva bygger videre på erfaringer fra bl.a. Pilot-E-ordningen der Innovasjon Norge samarbeider med Enova og Forskningsrådet. Fjoråret ble et rekordår for Innovasjon Norges investeringer i grønne prosjekter. 61 prosent av samlede tilsagn i 2021 gikk til grønne prosjekter med positiv klimaeffekt, mens de øvrige prosjektene er nøytrale. Hånd i hånd med en grønnere portefølje styrker selskapet kompetansen og verktøyene for å håndtere klimarisiko. EUs klassifiseringssystem legges nå til grunn når alle finansieringssaker vurderes.

*

Styret er svært tilfreds med leveransene og den innsatsen som er lagt ned for å styrke innovasjonsevnen og omstillingstakten i Norge. Gjennom sparring med næringslivet, både digitalt og i alle landets regioner representerer Innovasjon Norge en dør inn for næringslivet. Den store andelen grønne prosjekter befester Innovasjon Norges rolle som en sentral aktør og offentlig bank som er avgjørende for at Norge lykkes med det grønne skiftet. Styret vil også understreke betydningen av norsk deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogrammer og verdien av selskapets gode samarbeid med andre virkemiddelaktører. Styret er opptatt av at selskapets oppdragsgivere utformer ordninger som er målrettede, bygger på arbeidsdelingen i virkemiddelapparatet og ikke påfører bedriftene og virkemiddelaktørene unødvendige koordineringskostnader.

LEVERANSER OG EFFEKTER I 2021

Styret i Innovasjon Norge la ny strategi for selskapet i 2019. Det er styrets vurdering at den har stått seg gjennom krisen. Det er med tilfredshet styret kan rapportere om god måloppnåelse, stadig mer effektiv ressursbruk og god risikostyring i 2021. Innovasjon Norges mål er å bidra til flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og innovative næringsmiljøer i hele landet. På alle de tre delmålene konstaterer styret at aktiviteten, effektene og måloppnåelsen er høy, pandemien til tross.

Også i 2021 har Innovasjon Norge vært en viktig aktør i å motvirke de langsiktige konsekvensene av koronakrisen på norsk næringsliv og å sikre omstillings- og innovasjonsevnene til gründere, vekstbedrifter og innovasjonsmiljø. Selskapets hovedfokus har vært å legge til rette for at flest mulig investerer i omstilling og innovasjon, evner å eksportere sine varer og tjenester og drar nytte av EUs virkemidler.

Til sammen 7,0 milliarder kroner ble bevilget til Innovasjon Norge av Stortinget og fylkestingene. Sammen med låneordningene, bidro Innovasjon Norge i 2021 med 10,1 milliarder kroner til næringslivet. Dette omfattet lån, tilskudd, garantier, rådgivning, profilering og nettverk gjennom Innovasjon Norges ulike tjenester. Midler bevilget fra Innovasjon Norge gikk til investeringer i næringslivet på til sammen 31,5 milliarder kroner.

95 prosent av bedriftene oppgir at Innovasjon Norges bidrag i høy eller middels grad har vært utslagsgivende for at deres prosjekt ble satt i gang. En krone fra Innovasjon Norge i form av kapital eller rådgivning matches av 2,1 kroner i egenfinansiering eller finansiering fra andre finansieringskilder til utviklingsprosjekter og investeringer. I tillegg bidrar Innovasjon Norge som sparringpartner også til mange andre innovasjons- og internasjonaliseringsaktiviteter gjennom å tilføre kompetanse og nettverk.

Tallene for 2021 (utvikling i årene 2003-2020) fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) indikerer at effekten av støtte fra Innovasjon Norge holder seg på et høyt nivå. Ikke for noe oppdrag, delmål/målgruppe eller virkemiddel, er det endrede effekter å rapportere som krever spesiell oppfølging.

Samlet for alle aksjeselskap som har fått støtte fra Innovasjon Norge, har de en årlig mervekst på alle de tre effektindikatorene over en treårsperiode sammenlignet med kontrollgruppen: en årlig

mervekst i salgsinntekter på 10,4 prosentpoeng (2020: 10,3), en årlig mervekst i verdiskaping på 9,0 prosentpoeng (2020: 8,7) og en årlig mervekst i produktivitet på 4,0 prosentpoeng (2020: 4,0).

Flere gode gründere

Innovasjon Norge ga i 2021 tilsagn for 2,0 milliarder kroner innenfor delmålet flere gode gründere. I tillegg kommer verdien av Innovasjon Norges rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester. I 2021 har programmene Globale akseleratorer blitt gjennomført ti ganger med totalt 140 deltagerbedrifter. Kursene holdes i hele landet i samarbeid med ulike regionkontorer. Alle kursene har vært levert digitalt som følge av pandemien.

I 2021 ble det bevilget 166 tilsagn på kommersialiseringstilskudd (kun NFD), på totalt 116,4 millioner kroner. Det ble innvilget 88 tilsagn om oppstartlån på til sammen 125 millioner kroner. Oppstartlånet gir gründerbedrifter kapital til å bygge selskapet videre. I tillegg kommer bevilgningene fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Totalt ble det bevilget 2,05 milliarder kroner til oppstartsbedrifter (0-3 år), fordelt på 1,1 milliard kroner i tilskudd, 740 millioner kroner i lån og 190 millioner kroner i garantier. Vi ser at oppstartsbedrifter fortsatt utgjør en betydelig andel av øvrige finansieringstjenester. I 2021 gikk 28,7 prosent av bevilgningene (i beløp) fra miljøteknologiordningen til oppstartsbedrifter, samt 35,8 prosent av det ekstraordinære innovasjonstilskuddet, og for innovasjonskontrakter var andelen 33 prosent.

Gründertilbudet fra Innovasjon Norge omfatter mer enn finansiering. Det brukes betydelig med ressurser på dialog med kunder, informasjon og rådgivning, workshops og nettverksaktiviteter, og kobling av gründere med relevante samarbeidspartnere. Selv om det har vært begrenset med fysiske møter i 2021, har Innovasjon Norge benyttet ulike digitale kanaler for å nå ut til gründerbedrifter.

Årets undersøkelse (SØA) viser at disse kundene i gjennomsnitt har en årlig mervekst i salgsinntekter på 16,4 prosentpoeng mer enn sammenliknbare bedrifter uten støtte. Tilsvarende tall for verdiskaping er 16,9 prosentpoeng, og for produktivitet 11,7 prosentpoeng.

Flere vekstkraftige bedrifter

Innovasjon Norge ga i 2021 tilsagn for 6,2 milliarder kroner innenfor delmålet flere vekstkraftige bedrifter (bedrifter eldre enn tre år). I tillegg kommer tilsagn til landbruket og verdien av Innovasjon Norges rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester.

Vekstkraftige bedriftskunder (bedrifter eldre enn tre år ved tilsynstidspunktet) mottok i 2021 om lag 6 milliarder kroner i finansielle tjenester, fordelt på om 3,4 milliarder kroner i tilskudd, 2,3 milliarder kroner i lån og 300 millioner kroner i garantier. Andelen tilskudd, lån og garantier økte fra 2019 til 2021. Dette skyldes delvis ekstraordinære tiltak som følge av korona. Ekstraordinært innovasjonstilskudd utgjorde 650 millioner kroner, samt mer enn en milliard kroner til krisepakker for reiseliv og eventbransjen. Samtidig har vekstgarantiordningen etablert seg som et attraktivt alternativ for bedrifter i vekstfasen. Her yter Innovasjon Norge garanti overfor kommersiell bank som yter kreditt til låntager. Siden 2019 har andelen garantier til etablerte bedrifter økt med 275 millioner kroner, og lån har økt med 440 millioner kroner - i sum har altså lån og garantier til etablerte bedrifter økt med 37,5 prosent sammenliknet med 2019.

Årets undersøkelse (SØA) viser at bedrifter innen denne kategorien som mottar støtte fra Innovasjon Norge har større vekst både i salgsinntekter (6,7 prosentpoeng), verdiskaping (5,3 prosentpoeng) og produktivitet (2,1 prosentpoeng), sammenliknet med tilsvarende bedrifter som ikke er benytter Innovasjon Norge tjenester.

Omstillingen av norsk økonomi er avhengig av at flere bedrifter vokser og lykkes i den internasjonale konkurransen – enten denne er på hjemmemarkedet (import) eller på internasjonale eksportmarkeder. Innovasjon Norge bidrar med vekstfinansiering og kobling til kompetanse og nettverk både i Norge og eksportmarkedene, for å møte behovene til innovative selskaper med vekstambisjoner.

Bedrifter som har fått internasjonal markedsrådgivning fra Innovasjon Norges kontorer i utlandet har 9,3 prosentpoeng høyere vekst i omsetning, 7,1 prosentpoeng høyere vekst i verdiskaping og 4,5 prosentpoeng høyere vekst i produktivitet enn sammenliknbare bedrifter som ikke har benyttet seg av tilbudet, viser MRS målingene i 2021.

Innovasjon Norge har i 2021 hatt en sentral rolle som sparringspartner for norske oppstartsselskaper som har hentet penger gjennom EIC akseleratoren² i Horisont Europa. Dette er selskaper som ved hjelp av muliggjørende teknologi har ambisjoner om disruptive effekter. 59 selskaper leverte søknad og av disse kom 16 til finalen. Fem av selskapene endte opp med en total tildeling på rett i underkant av 300 millioner kroner.

Flere innovative næringsmiljøer

Innovasjon Norge bidrar i regionale partnerskap, gjennom samspill med andre virkemiddelaktører og ved å være sparringpartner for bedrifter i hele landet til oppnåelse av dette delmålet.

Klyngeprogrammet er et sentralt virkemiddel for å lykkes med å bygge flere innovative næringsmiljøer. 44 klynger har fått tjenester fra klyngeprogrammet i 2021. I tillegg til klyngene som inngår i programmet har også nye nettverk som kan utvikle seg til å bli en klynge eller et bedriftsnettverk og klynger som tidligere har vært en del av programmet mottatt bistand.

Gjennom programmets utlysning i 2021 ble det tatt opp to nye Arenaklynger og fire klynger ble løftet opp på Arena Pro-nivået. Delprogrammet for modne klynger ble lyst ut og fire klynger fikk tilsagn til å gjennomføre større utviklingsprosjekter. Det ble lyst ut mulighet for å delta i pilot Hub-Node hvor det ble tatt inn to piloter. Det er videre levert en rekke kompetanseutviklingstiltak gjennom programmets lærings- og utviklingsplattform (LUP). Korona har medført at kompetanseutviklingen og samlinger i stor grad ble gjennomført på digitale møteplasser. Søknads- og rapporteringsprosessen ble digitalisert i 2021 med større mulighet for å følge opp klyngens prosjekter både for klyngen og IN. Og ikke minst er det mye sparring til klyngefasilitatorer, klyngestyre og bedrifter både en til en og gjennom strategiworkshops e.l. fra både regionale klyngerådgivere og programledelse, samt andre relevante fra Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva.

Disse virkemidlene bidrar på en effektiv måte til samarbeidsorientert utvikling hos et stort antall bedrifter. Slike utviklingsprosjekter har positiv effekt på innovasjon og verdiskaping. Innovasjon Norges virkemidler har som formål å legge til rette for at disse grupperingene av aktører oppnår positive effekter som de ikke får til alene.

Årets undersøkelse (SØA) for bedrifter som deltar i nettverk og klyngemiljøer viser betydelig vekst de tre første årene, både for salgsinntekter (15,0 prosentpoeng), verdiskaping (15,6 prosentpoeng), produktivitet (2,7 prosentpoeng) og antall årsverk (5,8 prosentpoeng), sammenlignet med tilsvarende bedrifter som ikke benytter Innovasjon Norges tjenester. I tillegg ser det ut til at deltakere i slike nettverk er bedre til å samarbeide og benytte andre typer virkemidler for forskning og innovasjon, inklusive EU-virkemidler.

² EIC Accelerator (europa.eu)

Kontinuerlig videreutvikling av effektmålingene

Det er krevende å måle effekter av Innovasjon Norges samlede aktiviteter. Styret er godt fornøyd med at Innovasjon Norge har lagt vekt på å utforske, tilegne seg og kommunisere ny kunnskap om hvilke tjenester og ordninger som gir best effekt i nærings- og innovasjonspolitikken. Innovasjon Norge jobber kontinuerlig med å se på vår måloppnåelse. Sammen med SØA utvikles i 2022 et første rammeverk for bedre samfunnsøkonomiske analyser med utgangspunkt i de effektene som er estimert. Under koronakrisen har SØA også fått i oppdrag å etablere en statistikkbank på oppdrag fra Innovasjon Norge. Statistikkbanken viser hvordan næringslivet har benyttet seg av ordinære og ekstraordinære støtteordninger gjennom koronakrisen. Den ligger åpent tilgjengelig på regjeringen.no. Her har data fra alle virkemiddelaktørene blitt samlet og lagt inn regelmessig slik at myndighetene har kunnet følge med på hvordan krisepakker og påplussinger på eksisterende virkemidler har blitt brukt.

Til sammen gir evalueringer, utredninger, analyser og effektmålinger viktig styringsinformasjon og et kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av selskapet. Styret er opptatt av at selskapet fortsetter dette arbeidet og kommuniserer læringen til eiere, oppdragsgivere og andre interessenter.

SÆRSKILTE TEMAER I 2021

Oppfølging av virkemiddelgjennomgangen; En områdegjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet (virkemiddelgjennomgangen) ble igangsatt i 2018. Gjennomgangen hadde som formål å forenkle tilbudet til bedriftene og redusere de samlede gjennomføringskostnadene i virkemiddelapparatet. Alle deler av Innovasjon Norges virksomhet var berørt av de forslag som ble fremmet i gjennomgangen. Usikkerheten som ble skapt rundt organiseringen av kjerneoppdrag som eksport og en rekke andre deler av virksomheten, er fortsatt der ved utgangen av 2021. Styret har vært og er opptatt av at det trekkes konklusjoner som er i tråd med gjennomgangens formål. Styret er tilfredse med å ha fått tydeliggjort rollen som en dør inn for et samlet virkemiddelapparat, men ser med bekymring på initiativ til etablering av nye virkemiddelaktører og ordninger som øker kompleksiteten for kundene og virkemiddelaktørene.

Som konsekvens av virkemiddelgjennomgangen ble Innovasjon Norge i statsbudsjettet for 2022 pålagt en betydelig reduksjon i selskapets gjennomføringskostnader. Arbeidet med å forberede selskapet på dette betydelige kostnadsuttaket startet i 2021. Gjennom stram årsverksstyring, ble antall faste ansatte redusert noe, og det ble iverksatt en helhetlig gjennomgang av kostnadsbasen med formål å identifisere tiltak som kunne gi varige reduksjoner i gjennomførings- og driftskostnader. Styret konstaterer med uro at Innovasjon Norge ved inngangen til 2022 møter økte forventninger til innsats på en rekke områder – grønn omstilling, eksport, regional utvikling og norsk deltakelse i EU-programmer – og samtidig får redusert kapasitet til å levere. Arbeidet med kostnadseffektivisering og digitalisering har følgelig høy prioritet, men styret vil understreke at arbeidet med å mobilisere bedrifter i hele landet til innovasjon, omstilling og utvikling forutsetter tilstedeværelse og kompetent sparring.

Reiselivsnæringen er blant næringene som har blitt hardest rammet av pandemien. Innovasjon Norge har hatt flere ekstraordinære tiltakspakker rettet mot denne delen av næringslivet og hadde i 2020 ansvar for å koordinere arbeidet med en ny nasjonal reiselivsstrategi. Styret mener det ved inngangen til 2022 er grunn til bekymring for de langsiktige virkningene av koronapandemien på denne viktige delen av norsk næringsliv.

På grunn av krisesituasjonen har Innovasjon Norge i større grad enn et normalår utøvet **rollen som innovasjonspolitisk rådgiver** ved å oppdatere eiere og oppdragsgivere om status for norsk næringsliv gjennom lytteposten. Styret er opptatt av at Innovasjon Norge arbeider videre med å bli datadrevet og kunnskapsbasert i sin rolle som innovasjonspolitisk rådgiver.

Styret følger selskapets drift løpende gjennom året med vekt på **måloppnåelse, effektiv drift og ansvarlig forvaltning av fellesskapets midler**. Selskapets kostnadsutvikling kan være krevende å lese ut av årsregnskapet fordi kostnadene omfatter både leveransekostnader, kunderettede aktiviteter og prosjekter. Kostnadseffektivitet i Innovasjon Norge har vært målt på forholdet mellom hva vi leverer (kroner) og kostnadene ved å levere. 2020 var på alle måter et ekstraordinært år for Innovasjon Norge, det samme har 2021 vært. De store krisepakken kombinert med lavere kostnader som følge av blant annet redusert aktivitet, innebærer at kostnadseffektiviteten ikke er sammenlignbar med tidligere år. Styret vil understreke at selskapets kostnadseffektivitet må sees i sammenheng med oppnådde effekter i norsk næringsliv (formålseffektivitet). Målet er ikke isolert sett å ha lav kostnadsandel, men en riktig kostnadsandel gitt de målgrupper, prioriteringer og virkemiddel som er nødvendige for å oppnå størst formålseffekt.

ÅRSREGNSKAPET

Det samlede omfang av Innovasjon Norges finansielle aktivitet er betydelig. Innovasjon Norges balanse ved utgangen av året var 30,1 milliarder kroner, noe som er 1,2 milliarder kroner mer enn i 2020 (28,9 milliarder kroner). Av dette utgjør netto utlån 18,7 milliarder kroner per 31.12.2021 (19 milliarder kroner per 31.12.2020). Det er i 2021 utbetalt 3,2 milliarder kroner i nye utlån (4,0 milliarder kroner i 2020) og 4,5 milliarder kroner i tilskudd (4,9 milliarder kroner i 2020). Kontantstrømmen viser at det årlig går store brutto inn- og utbetalinger gjennom Innovasjon Norge. Dette skyldes særlig at en stor del av innlånene for lånevirkksomheten refinansieres ca. hver tredje måned.

Selskapets årsresultat for 2021 ble 229 millioner kroner mot 122 millioner kroner for 2020. Resultat før tap, ble 222 millioner kroner i 2021, mot 213 millioner i 2020. Driftskostnadene er høyere i 2021 enn i 2020, mens kostnadene til kunderettede aktiviteter ligger på omtrent samme nivå. Tapsavsetningene er vesentlig lavere i 2021 enn i 2020.

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat er det i statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 millioner kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. 25 millioner kroner av kuttet skal realiseres i 2022 og ytterligere 75 millioner kroner fases inn gjennom 2023 og 2024. Kuttene skal være varige og omfatter Innovasjon Norges samlede virksomhet. I denne forbindelse er regnskapet for 2021 belastet med 100 millioner kroner i omstillingskostnader. 82 millioner kroner fremkommer som økt offentlig inntekt, hvorav 75 millioner kroner stammer fra ekstraordinær tilskuddsfinansiering og 7 millioner kroner er dekket opp av tidligere års ubrukte midler. Dette gir en negativ resultateffekt på 18 millioner kroner og et svakere resultat på låneordningene for 2021. Det vises til nærmere omtale i note 10.

Netto renteinntekter utgjorde 450 millioner kroner i 2021 mot 435 millioner kroner året før. Økningen i netto renteinntekter på 15 millioner kroner skyldes høyere rentemargin, men også endringer i sammensetningen i utlånsporteføljen. Utbytte og gevinst/tap på verdipapirer viser en inntekt på 8 millioner kroner i 2021 mot et tap på 8 millioner kroner i 2020. Inntekten skyldes reversering av tidligere års nedskrivning av verdi på aksjer i datterselskapet Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS.

Samlede driftsinntekter er 1 301 millioner kroner i 2021, mot 1 195 millioner kroner i 2020. Økningen på 106 millioner kroner skyldes økning i offentlige inntekter med 96 millioner kroner, 8 millioner kroner i eksterne inntekter og 2 millioner kroner i diverse driftsinntekter. Økningen i offentlige inntekter knytter seg i det alt vesentlige til 82 millioner kroner til dekning av omstillingskostnader (ref. ovennevnte omtale). Øvrige økning på 14 millioner kroner i offentlige inntekter er en følge av at det inntektsføres i forhold til den andel av driftskostnader som ikke dekkes av eksterne inntekter og

diverse driftsinntekter. Økningen i eksterne inntekter skyldes økt aktivitet i forhold til 2020, til tross for at man i 2021 fortsatt er påvirket av reduserte eksterne inntekter som følge av koronapandemien. Netto økning i diverse driftsinntekter på 2 millioner kroner skyldes i hovedsak at vi i 2021 har hatt en økning i netto provisjonsinntekter på EIF garantier på 4 millioner kroner, en økning i netto valutatap på 1 million kroner, samt lavere leieinntekter på 1 million kroner sammenlignet med 2020.

Driftskostnadene er 1 537 millioner kroner mot 1 409 millioner kroner i 2020, en netto økning på 128 millioner kroner. Lønns- og personalkostnadene er 937 millioner kroner i 2021 mot 821 millioner kroner i 2020. Økning på 116 millioner kroner skyldes primært avsetning for omstilling på 78 millioner kroner. Pensjonskostnader viser en økning på 56 millioner kroner sammenlignet med fjoråret. I 2020 ble det inntektsført 17 millioner kroner i pensjonskostnad som følge av sluttoppgjør knyttet til delvis overgang fra ytelsesplan til innskuddsplan som påvirker sammenligningsgrunnlaget. Det vises til note 31 for nærmere presentasjon av beregnet pensjonskostnad og forutsetninger for 2021. Øvrige lønnskostnader viser en reduksjon som følge av færre antall årsverk i forhold til 2020. Gjennomsnittlig antall årsverk i 2021 var 739, mot 767 i 2020. Avskrivninger ligger på samme nivå sammenlignet med 2020. Direkte prosjektkostnader er på nivå med fjoråret, som var preget av innsparingstiltak for å justere for tapt ekstern inntekt som følge av korona. Andre driftskostnader er 13 millioner kroner høyere enn fjoråret. Hovedårsaken til økningen er 22 millioner kroner knyttet til omstillingskostnader. Sett bort i fra omstillingskostnadene ville andre driftskostnader vært 9 millioner lavere enn fjoråret, som i det alt vesentligste er en følge av avvikling av utekontorer i 2021. Dette har gitt en reduksjon i kostnader knyttet til lokaler på 7 millioner kroner.

Misligholdet i låneporteføljen er på et relativt lavt nivå, men koronapandemien medfører fortsatt en del usikkerhet og risiko for tap i utlånsporteføljen. Netto tap på utlån utgjør i 2021 en inntektsføring på 8 millioner kroner mot et kostnadsført tap på 91 millioner kroner i 2020. Positivt netto tap i 2021 skyldes i hovedsak at det ikke har vært noen endring i gruppenedskrivninger på lavrisikordningen, og tilbakeføring av tap i forhold til 2020. Det påregnes normalt årlige tap på lavrisikolån tilsvarende 0,5 prosent av porteføljen. For 2021 utgjorde tapsprosenten 0 prosent av porteføljen. Tap på utlån knyttet til Innovasjon Norges risikolåneordninger dekkes av tapsfond, og har dermed ikke resultatmessig effekt for Innovasjon Norge. Tap på utlån for risikolån og garantiordningene var 122 millioner kroner, mot 94 millioner kroner i 2020. Denne utlånsvirksomheten er forutsatt å innebære høyere risikoprofil enn lavrisikolåneordningen, og tap over tid på nær 5 prosent av porteføljen per år. Tapene utgjorde 2,1 prosent av porteføljen i 2021 (1,7 prosent i 2020).

Det er vår vurdering at vår finansieringsvirksomhet ikke har en vesentlig og direkte eksponering mot aktører og markeder i Russland og Ukraina. En mer langvarig og ustabil situasjon i disse landene kan imidlertid medføre betydelige implikasjoner for våre kunder og dermed vår finansieringsportefølje.

Styret vurderer at selskapet har en forsvarlig egenkapital pr 31. desember 2021.

Innovasjon Norge har en rammeavtale med et konsortie av forskningsinstitusjoner som benyttes til å forske på innovasjonspolitiske spørsmål av betydning for selskapet. Det gjennomføres også eksterne evalueringer og analyser av selskapets aktiviteter og virkemiddelbruk i samarbeid med eksterne konsulenter og forskere. Kunnskapen fra disse benyttes i selskapets utvikling av tjenestetilbud, organisasjon og arbeidsprosesser. Selskapet har for øvrig ikke hatt utgifter eller investeringer knyttet til forskning og utvikling i løpet av 2021.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Selskapet gjennomfører vurderinger av forhold som er viktige for å nå målene om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Risikostyring og internkontroll er en integrert del av Innovasjon Norges virksomhetsstyring, og understøtter selskapets måloppnåelse.

Innovasjon Norge står overfor en rekke risikoer fra eksterne faktorer knyttet til politiske, økonomiske eller teknologiske forhold og interne faktorer knyttet til medarbeidere, ledelse, systemer og prosesser. Innovasjon Norge inndeler sitt risikounivers i strategisk risiko, finansiell risiko og operasjonell risiko.

I 2021 fastsatte styret risikotoleransen innen tre utvalgte risikoområder i Innovasjon Norge; kredittrisiko, driftsrisiko og rettslig risiko (compliancerisiko og kontraktuell risiko). Ledelsen gir hvert tertial en vurdering av om INs risikoeksponering er innenfor styrets fastsatte risikotoleranse som en del av tertialrapporteringen. Styret har i 2021 vurdert selskapets risiko som innenfor de styrevedtatte rammene for risikotoleranse.

Strategisk risiko; Strategisk risiko omfatter forhold som er viktige for Innovasjon Norges langsiktige måloppnåelse knyttet til formål, delmål og oppdragsgivernes prioriteringer og selskapets strategiske ambisjoner. Selskapet gjennomfører vurderinger av forhold som er viktige for selskapets måloppnåelse på overordnet nivå. Dersom det skjer betydelige endringer i norsk økonomi, oppdragssituasjonen for selskapet eller at selskapet har betydelige avvik i tertialvis rapportering av måloppnåelse, vil det gjennomføres ekstraordinære risikovurderinger. Ved behov gjennomføres risikovurderinger av kritiske funksjoner og avgrensede områder på lavere nivå.

Finansiell risiko; Den finansielle risikoen omfatter i hovedsak kreditt-, valuta-, likviditets- og renterisiko.

Kredittrisiko; Kredittrisiko er finansiell risiko knyttet til utlånsvirksomheten og er en vesentlig risikotype i Innovasjon Norge. Utviklingen i utlånsporteføljen rapporteres til styret hvert tertial. Oppstår det vesentlige negative endringer, foretas en justering av risikoprofil. Gjennomgang av de vesentlige låneengasjementene og engasjementer med tapshendelse gjøres særskilt en gang i året – sistnevnte i forbindelse med årsoppgjøret.

Lavrisikolånene gis på markedsmessige betingelser. Risiko i de enkelte prosjektene som finansieres skal være moderat. Risiko begrenses dermed ved relativt høye krav til sikkerhetsstillelse. Utover risiko på enkeltengasjementer er det strukturell risiko knyttet til den bransjemessige fordelingen av utlånsporteføljen, som avviker fra det som er vanlig for næringslivsporteføljer i banker. Vel 40 prosent er finansiering av fiskebåter, mens porteføljen for øvrig er omtrent likt fordelt mellom landbruk, industri og forretningsmessig tjenesteyting.

Innovasjons- og risikolån er en låneform som i hovedsak skal bidra til å dekke små og mellomstore bedrifters behov for risikoavlastning i prosjekter. Disse lånene ytes med moderate krav til sikkerhetsstillelse, men det forutsettes at kundens betjeningsevne er vurdert å være tilfredsstillende. Risikoen i denne type lån er relativt høy.

Det er etablert tapsfond for innovasjons- og risikolån og garantier. Målet med tapsfond er å gjøre Innovasjon Norge i stand til å avlaste risiko i innovative prosjekter med vekstpotensial, og derved bidra til å realisere flere lønnsomme prosjekter som det ellers vil være vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for i markedet. For en mindre andel av denne låneporteføljen deler European Investment Fund (EIF) tapsrisikoen med Innovasjon Norge på 50/50-basis.

Valutarisiko. Innovasjon Norge har inntekter og kostnader i valuta. Valutarisiko knyttet til oppgjør av kostnader balanseres i hovedsak opp ved at selskapet har bankkonti i valutaer for de vesentligste valutaene selskapet handler i. Risikoen er begrenset og over 80 prosent av kostnadene er i norske kroner.

Likviditetsrisiko. Likviditetsrisiko er den risiko som er knyttet til Innovasjon Norges mulighet til å finansiere økning i utlån og låntakers evne til å gjøre opp for sine forpliktelser ved forfall. Størrelsen på innlån og utlån styres gjennom oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet. Likviditetsrisikoen er dermed minimal.

Renterisiko. Renterisikoen styres og reduseres gjennom en tilpasning av utlånsvilkårene til vilkårene på innlånsiden. Innlånene skal motsvare utlånene, samt sørge for nødvendig likviditet for å operere låneordningene. Innlånene avspeiler renteprofilen på utlånsmassen.

Operasjonell risiko; I operasjonell risiko ligger de potensielle tapskildene som er knyttet til den løpende driften av Innovasjon Norge. Operasjonell risiko omfatter i hovedsak risikoen for direkte eller indirekte tap, eller tap av omdømme forårsaket av tilstrekkelige interne prosesser, systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. I Innovasjon Norge omfatter operasjonell risiko; humankapitalrisiko, sikkerhetsrisiko (herunder IKT-sikkerhet), IKT-risiko, oppdragsgiverdialogrisiko, driftsrisiko (økonomisk styring og effektivitet) og rettslig risiko (compliancerisiko og kontraktuell risiko). Innovasjon Norge er underlagt sikkerhetsloven.

I 2021 har Innovasjon Norge videreført sitt beredskapsarbeid knyttet til korona situasjonen. Selskapets samfunnskritiske rolle i denne perioden er ivaretatt tilfredsstillende gjennom løpende beredskapsarbeid som støtte til selskapets medarbeidere ved kontorer i Norge og i de internasjonale markedene.

Innovasjon Norges risikostyringsarbeid er organisert etter Institute of Internal Auditors (IIAs) trelinjemodel, i tillegg til eksterne kontroll- og bekreftelsesfunksjoner. Det primære ansvaret ligger i førstelinjen, det vil si i operasjonell ledelse og i ytterste instans gjennom alle ansattes ansvar for å utføre sitt arbeid med de fullmakter, instruksjoner, policyer og retningslinjer som gjelder den enkelte. I Innovasjon Norge har alle lederne et særskilt ansvar for å etablere og gjennomføre risikostyring og internkontroll innenfor sitt ansvarsområde.

Staben Legal and Compliance ledet av juridisk direktør, har bl.a. til formål å forebygge, avdekke og hindre gjentakelse av brudd på lover og regler, og er sammen med risikostyringsfunksjonen definert som andrelinjefunksjoner med ansvar for å overvåke, vurdere, gi råd om, aggregere og rapportere om risikosituasjonen. Tredjelinjen består av internrevisjon, som på vegne av styret og ledelsen reviderer om virksomheten har tilstrekkelige prosesser for risikostyring og internkontroll. Internrevisjon er utkontraktert til ekstern leverandør. Eksternrevisor og Riksrevisjonen utgjør i tillegg eksterne kontroll- og bekreftelsesfunksjoner.

Det har blitt gjennomført to internrevisjonsprosjekter i henhold til vedtatt revisjonsplan for 2021. Internrevisjonen har ikke kommet over alvorlig svikt i internkontrollen.

FORTSATT DRIFT

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift. Regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld og resultat. Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelsen av selskapet og som ikke fremkommer av årsregnskapet med tilhørende noter.

ARBEIDSMILJØ

De to siste årene har vært krevende for ansatte i Innovasjon Norge med en ekstraordinært stor arbeidsmengde utløst av kriseoppdragene selskapet har fått, den usikkerheten som er skapt av virkemiddelgjennomgangen og forventningene om en kostnadsreduksjon, og de belastninger som smitteverntiltakene har påført selskapet og våre kunder. Styret har kontinuerlig hatt fokus på arbeidsmiljø, kompetanse og kapasitet og har i dialog med ledelsen vært opptatt av å bidra til mest mulig forutsigbare rammer, et velfungerende partssamarbeid og et godt arbeidsmiljø.

Et godt arbeidsmiljø er en forutsetning for både å tiltrekke, beholde og utvikle ansatte i Innovasjon Norge. Evnen til å samarbeide om arbeidsmiljøspørsmål er en avgjørende faktor for å lykkes, og partssamarbeidet i Innovasjon Norge har en viktig rolle i dette arbeidet. Ledelsen, tillitsvalgte og verneombudene bidrar til å skape betingelser for et driftsnært og godt arbeidsmiljø i praksis.

Det er etablert faste strukturer på partssamarbeidet, med samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg både sentralt og ved regionkontorene i Norge. For våre kontorer utenlands, er det etablert faste møteplasser mellom Safety Representatives (verneombud) og ledelsen. Virksomheten har knyttet til seg eksternt bedriftshelsetjeneste både ved hovedkontorer og regionkontorene.

En rekke ekstraordinære tiltak ble i 2021 gjennomført for å styrke det psykososiale arbeidsmiljøet under pandemien, herunder utvidelse og etablering av flere digitale helsetilbud (bl.a. utvidet helseforsikring og digital psykologbistand). Det ble også gjennomført en helsekampanje for å motivere til mer fysisk aktivitet i hverdagen, samt for å styrke engasjement og samhold på tvers av virksomhetens nasjonale og internasjonale kontorer. Økonomiske bidrag for å styrke hjemmekontoret ble innført, i tillegg til retningslinjer og prinsipper for arbeid hjemmefra. Sistnevnte innebærer at arbeidstakere som etter pandemien ønsker å fortsette med delvis arbeid fra hjemmet (inntil to dager per uke) kan inngå avtale om dette. Arbeid hjemmefra er basert på frivillighet og gjensidig tillit mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Sykefraværet for 2021 var på 3,81 prosent, mot 3,68 prosent i 2020. Til sammenligning var sykefraværet i offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning 4,6 prosent i tredje kvartal 2021. Det ble ikke rapportert skader i 2021.

Fordelingen av de som var i foreldrepermisjon i 2021 er 59 prosent kvinner og 41 prosent menn. Av permisjonstiden som ble tatt i 2021 tok kvinner i gjennomsnitt om lag 18 uker, og menn 11 uker.

Ansatt-turnover i 2021 er på totalt 13,4 prosent. Dette inkluderer vikarer, ansatte på engasjement (inkludert midlertidige ressurser knyttet til krisepakker ifb. korona) og pensjonister. Turnover på faste ansatte (ekskludert pensjonister) er 8,85 prosent.

62 nye medarbeidere er rekruttert eksternt, 42 av disse er faste stillinger. Det er gjennomført 50 interne rekrutteringer. Det jobbes målrettet med å øke digital kompetanse både gjennom nyansettelser, men også gjennom å øke den digitale kompetansen internt.

Det ble i slutten av 2020 gjennomført en medarbeiderundersøkelse i selskapet med en svarprosent på 81 prosent. Resultatene bekrefter et høyt engasjement i virksomheten sammenlignet med andre offentlige virksomheter. Resultatene ble fremlagt i desember 2020, og virksomheten har jobbet aktivt med resultatene gjennom hele 2021. Sentral og lokal vernetjeneste har vært involvert i oppfølgingsarbeidet, i form av statusorienteringer og informasjon om tiltaksplaner og aktiviteter både i lokale og sentrale Arbeidsmiljøutvalg. Virksomheten planlegger gjennomføring av ny undersøkelse våren 2022.

Innovasjon Norge vurderes som en attraktiv arbeidsplass, både av egne medarbeidere og mulige

jobbsøkere. Innovasjon Norge ble i 2021 stemt frem som den nest mest attraktive arbeidsgiveren av yrkesaktive med økonomiutdannelse i en undersøkelse fra Universum.

LIKESTILLING, MANGFOLD OG INKLUDERING

Innovasjon Norge jobber for en mangfoldig arbeidsstyrke og for å bidra til regjeringens inkluderingsdugnad. Likestilling, mangfold og inkludering er innarbeidet i selskapets øvrige rutiner og retningslinjer, og går langs tre akser: rekruttering og karriereutvikling, kompetanseutvikling og lønn- og arbeidsforhold.

Selskapet har en mangfoldserklæring i alle kunngjøringer og oppfordrer spesielt personer med innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en til å søke. I tillegg balanseres begreper i tekstene når det gjelder krav til kompetanse, erfaring og mangfold. Dette for å bidra til et bredere kandidattilfang blant aktuelle søkere, utvidede perspektiver og dermed økt kompetanse for virksomheten. Innovasjon Norge har også deltatt i Integrerings- og mangfoldsdirektoratets kampanje med fokus på etnisk mangfold.

Innovasjon Norge har i arbeidet med å rekruttere digitale ressurser, også inngått samarbeid med eksterne partnere, for å styrke mangfoldsarbeidet og for å oppnå økt digital konkurransekraft. Samarbeidet innebærer at kandidater med begrenset formell utdannelse og/eller yrkeserfaring har mulighet til å komme til jobbintervju, samt at nyansatte kan gis mulighet til å koble ny jobb med videreutvikling og studier.

Selskapet følger også retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper. Styret består av 11 medlemmer, hvorav seks kvinner og fem menn. Ved utgangen av 2021 var andelen kvinner i toppledergruppen fire av åtte (50 prosent).

Kvinneandelen i Innovasjon Norge var 56 prosent ved utgangen av 2021. Andel kvinnelige nyansatte i løpet av 2020 var 58 prosent.

Kvinnefordeling på øvrige stillingsnivå:

Stillingskategori	2021	2020	2019
Direktør	63 %	68 %	65 %
Advokat	50 %	43 %	43 %
Avdelingsleder	53 %	56 %	58 %
Spesialrådgiver	40 %	38 %	37 %
Seniorrådgiver	55 %	54 %	56 %
Rådgiver	77 %	72 %	74 %
Konsulent	68 %	75 %	77 %

Lønnsforholdet for kvinner sammenlignet med menn; **hele IN:**

Stillingsnivå	Forskjell i gjennomsnittlig grunnlønn (kvinner/menn)*		
	2021	2020	2019
Direktør	- 0,4 %	- 6,5 %	- 4,6 %
Avdelingsleder	3 %	- 1,7 %	- 2,1 %
Spesialrådgiver	2 %	1,8 %	0,2 %
Seniorrådgiver	- 5 %	- 4,9 %	- 4,9 %
Rådgiver	- 11 %	0,1 %	- 1,5 %
Konsulent	3 %	3,0 % **	1,0 % **
Total	- 3 %		

* *Negativt avvik er lavere gjennomsnittlig grunnlønn for kvinner*

** *Kun inkludert ansatte i Norge*

Tabellen viser forskjellen mellom kvinner og menns snittlønn. Lønnsforskjeller som følge av ansiennitet er ikke hensyntatt i beregningen. Oversikten inkluderer lønnsdata for alle ansatte i IN, og noen forskjeller kan forklares i ulikt lønns- og arbeidsmarked pr. land.

Innovasjon Norge har en aktiv og bevisst holdning til lønnsinnplassering i forbindelse med nyansettelser og intern mobilitet, som er viktig gitt virksomhetens grad av mobilitet. Generelt er vi bevisst forskjellene i lønn på det enkelte stillingsnivå, og jobber aktivt med å sikre prinsippet om likelønn.

INTERN OMSTILLING OG ORGANISERING

Organisering etter kundebehov (IN Balance)

Innovasjon Norges strategi for perioden 2020-2025 gir retning og skal styrke evnen til å prioritere innsats som bidrar til best mulig måloppnåelse. Strategien ligger også til grunn for en ny divisjonsstruktur, som ble satt 1. januar 2020. Endringene er gjennomført med formål om forenkling for kundene, økt effektivitet i gjennomføring og for å oppnå bedre intern koordinering og helhet.

Selskapsstrategien slår fast at vi skal sette kundens behov i sentrum og forenkle fra kundens ståsted. Det krever at kundedivisjonene organiserer seg etter kundebehov, ikke tjenester. Som et siste ledd i organisasjonsutviklingen i kjølvannet av strategien ble prosjektet IN Balance gjennomført våren 2021. IN Balance innebærer en justert avdelingsstruktur på nivå 3 i kundedivisjonene Samfunn og Næring og Eksport og InvestIN. Dette resulterte i etablering av tre kundeporteføljeteam, Kommersialisering og vekst, Innovativ omstilling og Eksport, hver ledet av en porteføljedirektør hvorav to er eksternt rekrutterte høsten 2021. Målet med IN Balance er å styrke gjennomføringsevne og tverrgående samarbeid. Dette er nødvendig for å sette kundefront i stand til å betjene kundebehov på en kostnadseffektiv, enhetlig og kundevennlig måte både hjemme og ute, og på den måten nå Innovasjon Norges overordnede strategimål.

Arbeidet med å møte kravet om reduserte gjennomføringskostnader (IN 2022)

I statsbudsjett for 2022 er det forventninger om at Innovasjon Norge skal kutte kostnader for i alt 100 millioner kroner innen utgangen av 2024. Kravet om effektivisering kommer som en direkte oppfølging av virkemiddelgjennomgangen.

Styret har besluttet å igangsette en omstillingsprosess for å realisere et kostnadskutt på 100 mill. kroner over tre år. Styret legger til grunn at dette innebærer anslagsvis 70-80 prosent i årsverkskostnader, og at det gjennomføres en nedbemanningsprosess i henhold til Arbeidsmiljøloven.

Selskapet har på den bakgrunn igangsatt et omstillings- og utviklingsprogram (IN 2022) som ser på hvordan vi kan forenkle vårt tilbud til norsk næringsliv, effektivisere driften av Innovasjon Norge og gjennomføre nødvendige kostnadsreduksjoner. IN 2022 består av en rekke utviklings- og forenklingsprosjekter som til sammen skal gjøre Innovasjon Norge til en mer effektiv, kundeorientert og dynamisk organisasjon.

Styret mener at den fremlagte fremdriftsplanen vil ivareta selskapets strategiske kjerne, hensynet til antall arbeidsplasser i distriktene og hensynet til Innovasjon Norges kunder.

Det digitale skiftet

Innovasjon Norge har gjort et digitalt taktskifte, og arbeidet med digital forretningsutvikling er styrket i tråd med de strategiske ambisjoner. Gjennom smidig metodikk og løpende kontinuerlig forbedring danner dette grunnlag for både transformativ og disruptive endringer til det beste for kunden. En stadig større andel av Innovasjon Norges tjenester og produkter får digitale komponenter. Det bidrar til å gjøre Innovasjon Norge mer tilgjengelig hvor som helst og når det passer for kundene. Flere digitale produkter gjør det mulig å frigjøre tid og dreie fokus til mer relasjonsarbeid og sparring. Arbeidet med digital forretningsutvikling har hatt god fart i siste halvår av 2021.

ANSVARSFORSIKRING FOR STYRETS MEDLEMMER OG DAGLIG LEDER

Innovasjon Norge har tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor selskapet og tredjepersoner. Forsikringsdekningen er 50 millioner kroner per skade, som også er samlet forsikringssum per år.

YTRE MILJØ

Virksomheten har ikke bidratt til forurensning av det ytre miljø utover det som er naturlig for denne type virksomhet. Hovedkontoret og distriktskontorene er sertifisert som «Miljøfyrtårn». Det er i 2021 utarbeidet en veileder for bærekraftig drift av Innovasjon Norge. Den gir føringer og styrker beslutningsgrunnlaget innen driftsmessige forhold for virksomheten, som eiendoms- og utstyrforvaltning, reiser og anskaffelser. Virksomhetens reisepolicy er oppdatert i januar 2022 og vektlegger nå, for første gang, at det skal tas miljømessige hensyn både ved vurdering av behovet for reiser og måten nødvendige reiser gjennomføres på. Dette er i tråd med de nye føringene i statens reiseavtaler som ble reforhandlet i begynnelsen av februar 2022, der miljømessige forhold vektlegges.

SAMFUNNSANSVAR

Innovasjon Norge arbeider aktivt for å fremme et ansvarlig næringsliv³, internt i selskapet og blant selskapets kunder, leverandører og samarbeidspartnere.

Innovasjon Norges forventninger og krav til egne ansatte, tillitsvalgte og konsulenter som utfører tjenester for selskapet, er beskrevet i selskapets etiske retningslinjer og antikorrupsjonspolicy. De etiske retningslinjene inneholder også et eget kapittel om forretningsetikk der det understrekes at ansvarlig næringsliv skal inngå i vurderingskriteriene ved bruk av selskapets tjenester, for valg av samarbeidspartnere og leverandører. Innovasjon Norges etiske rammeverk og prinsipper med ansvarlig næringsliv er også et eget punkt i selskapets prosedyre for opplæring av nyansatte. Innovasjon Norge har også utdypende retningslinjer for blant annet habilitet, adgangen til å inneha tillitsverv og bierverv, samt regler for eierskap og handel med verdipapirer.

3 I Innovasjon Norge brukes begrepet ansvarlig næringsliv fremfor samfunnsansvar. Ansvarlig næringsliv er den systematiske innsatsen som foretak gjør for å identifisere og håndtere risikoen for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Som en del av arbeidet med å forankre prinsipper for ansvarlig næringsliv i hele Innovasjon Norge, er det etablert et eget kompetanseteam med ressurspersoner. Kompetanseteamet støtter programansvarlig for ansvarlig næringsliv i den strategiske forankringen av arbeidet i ulike divisjoner. Denne organiseringen har medført en økt våkenhet rundt temaet i hele organisasjonen.

Innovasjon Norge har etisk dilemmatrening, der formålet er å sikre at alle som utfører arbeid eller tjenester for Innovasjon Norge kjenner til gjeldende rettslig og etisk rammeverk, og evner å identifisere og håndtere situasjoner som kan oppstå.

Selskapets bærekraftstrategi (2021-2025) utgjør rammen for Innovasjon Norges arbeid for å styrke ivaretagelsen av prinsipper for ansvarlig næringsliv blant kundene. Den legger OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter til grunn for arbeidet. Kravene som stilles til kunder og samarbeidspartnere er fastsatt i dokumentet «Policy for god forretningsskikk». Det baserer seg på de samme retningslinjene og prinsippene - alle anerkjente standarder for ansvarlig næringsliv. Innovasjon Norge er også medlem av FNs Global Compact og følger initiativets forpliktelser.

Ansvarlig næringsliv er en integrert del av Innovasjon Norges tjenester. Det er et krav at alle som mottar tjenester fra Innovasjon Norge ivaretar prinsipper for ansvarlig næringsliv i tråd med de nevnte retningslinjene og prinsippene. Dette innebærer også at kunder og partnere gjør aktsomhetsvurderinger og følgelig kjenner til vesentlige risikoområder knyttet til egen virksomhet, samt at de iverksetter tiltak for å håndtere disse. Bestemmelser om dette er tatt inn i Innovasjon Norges standardvilkår for lån, tilskudd og garantier. Innovasjon Norge følger de samme retningslinjene for adferd- og produktbaserte utelukkelse som Finansdepartementet har fastsatt for Statens pensjonsfond utland. Dette innebærer at Innovasjon Norge ikke skal støtte prosjekter eller selskaper med uakseptabel høy risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø.

En egen «Finansieringshåndbok» er tilgjengelig for selskapets kunde- og finansieringsrådgivere. Denne har et omfattende kapittel som veileder rådgiverne i hvordan de kan sikre at bærekraft og ansvarlig næringsliv blir riktig vurdert i alle prosjekter og ved alle kunder som søker finansiering hos Innovasjon Norge. Det er også utarbeidet en egen veileder for håndtering av saker med «røde flagg» - særskilte risikomomenter knyttet til ansvarlig næringsliv. I enkelte av Innovasjon Norges kompetansetjenester leveres det en egen modul om ansvarlig næringsliv, særlig tilpasset bedrifter som satser internasjonalt.

Innovasjon Norge har i 2021 gjennomgått porteføljen av leverandører med en risikobasert tilnærming. Leverandørene som er vurdert til å i størst grad være eksponert for mulig arbeidslivskriminalitet er fulgt opp, og Innovasjon Norge har mottatt svar på hvordan de jobber med å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Svarene viser at større leverandører til Innovasjon Norge har en tilfredsstillende tilnærming, mens enkelte mindre leverandører har et vesentlig forbedringspotensial. Dette gir et godt grunnlag for videre oppfølgingsarbeid.

Innovasjon Norge har en elektronisk varslingskanal som både er tilgjengelig for interne og eksterne varslere. Varslingskanalen er tilgjengelig på intranett og på Innovasjon Norges hjemmeside, og gjør det mulig for selskapet å kommunisere med anonyme varslere.

Innovasjon Norge har en risikobasert tilnærming til gjennomføring av Integrity Due Diligence (bakgrunnsundersøkelser) av kunder, leverandører og aktører som Innovasjon Norge setter kunder i kontakt med. Det er utarbeidet styrende dokumentasjon som angir i hvilke tilfeller det skal gjennomføres bakgrunnsundersøkelser.

RESULTATDISPONERING

Regnskapet for 2021 viser et overskudd på 229 millioner kroner. For ytterligere detaljer rundt utbytteregeles vises det til note 36. Styrets forslag til disponering av overskuddet er som følger:

Avsatt utbytte til eier Nærings- og fiskeridepartementet fra:		
Lavrisikordningen	kr	164 017 701
Overføres til eier Nærings- og fiskeridepartementet fra:		
Innovasjonslån og garantier	kr	38 482 316
Overføres til eiere, fylkeskommunene, fra:		
Risikolån og garantier	kr	19 106 936
Fordelt på:		
Troms og Finnmark fylkeskommune	kr	6 393 801
Nordland fylkeskommune	kr	2 813 605
Møre og Romsdal fylkeskommune	kr	2 639 800
Vestland fylkeskommune	kr	2 217 618
Trøndelag fylkeskommune	kr	1 612 664
Innlandet fylkeskommune	kr	1 833 240
Vestfold og Telemark fylkeskommune	kr	710 319
Agder fylkeskommune	kr	473 980
Viken fylkeskommune	kr	393 163
Rogaland fylkeskommune	kr	18 747
		19 106 936
Overført til opptjent kapital:		
Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	kr	7 692 062
Sum totalt		229 299 016

KRIG I EUROPA

I februar 2022 eskalerte konflikten mellom Russland og Ukraina, og resulterte i de største krigshandlingene i Europa på mange år. Det internasjonale samfunnet har svart ved å vedta de mest omfattende sanksjonspakker noensinne. Konflikten påvirker utsiktene for verdensøkonomien og norsk økonomi på flere vis. Krigshandlingene og sanksjonene vil gi mindre handel. Usikkerhet om leveranser har økt råvare- og energipriser. Prisveksten kan øke fra et allerede høyt nivå. Det vil øke bedriftenes kostnader og redusere husholdningenes kjøpekraft, og truer vekstutsiktene. Noen næringer og bedrifter er mer utsatt enn andre.

Styret deler den dype uro som situasjonen innebærer for våre medarbeidere i og rundt konfliktlandene, for det Ukrainske folk og for Europa. Dette er en konflikt som vil utfolde seg i månedene som kommer, og som vil påvirke Innovasjon Norges arbeid i 2022.

Innovasjon Norge er i nær dialog med Utenriksdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet om situasjonen og vil fremover være i beredskap for å håndtere konsekvenser for kunder, ansatte og samarbeidspartner.

UTSIKTENE FOR 2022

Ved inngangen til 2022 opplever styret at behovet for de tjenestene Innovasjon Norge leverer er viktigere enn før, både utløst av koronapandemien og Norges langsiktige omstillingsbehov. Styret vil særlig peke på tre hovedområder: Behov for økt og mer differensiert norsk eksport, mulighetene i grønn omstilling og forenkling for brukerne av virkemiddelapparatet.

Veien ut at krisen – økt behov for norsk eksport

Ved inngangen til 2022 er økonomien ustabil. Året startet med optimisme etter to år med pandemi, men nå preger krigen i Europa markedene. Det er frykt for ytterligere inflasjon og energitilgangen til Europa er usikker. Høye strømpriser har preget husholdninger og næringsliv over tid og vil trolig vedvare. Høye priser på energivarer, særlig gass, bidro til imidlertid også til rekordhøy eksport de fem siste månedene av 2021. Fastlandseksporten gikk opp 36,9 prosent sammenlignet med november året før og endte på 50,6 milliarder kroner. Det er også en viss usikkerhet forbundet med mangel på arbeidskraft og uro i aksjemarkedene.

For å ha den levestandarden nordmenn er vant med, må vi importere varer og tjenester fra utlandet. Dette finansieres hovedsakelig gjennom eksport og eventuelle overføringer fra oljefondet. Samtidig viser de samme tallene hvor avhengig Norge er av noen få eksportnæringer. Olje- og gasseksport står for over halvparten av norsk vareeksport, og for mellom 35 og 40 prosent av samlet eksport. Med en aldrende befolkning som gir lavere inntekter og økte utgifter for velferdsstaten, står Norge overfor en stor og viktig oppgave. Vi må sikre at vi henter ut eksportpotensialet i andre næringer og bygger nye sterke norske verdikjeder for fremtidig verdiskaping, sysselsetting og eksport. Regjeringen har ambisjoner om å skape flere jobber i hele landet, styrke fastlandsinvesteringene, gjennomføre et grønt industriløft og øke eksporten uten olje og gass med 50 prosent. Behovet for oppdraget til Innovasjon Norge som eksportråd og omstillingsbank har derfor forsterket seg.

Styret konstaterer at Innovasjon Norge skal bidra til å øke næringslivets samlede verdiskaping gjennom å stimulere til flere gode gründere og bidra til at Norge får stadig flere vekstkraftige bedrifter og sterkere innovative næringsmiljøer. Tiltak for å stimulere til vekst gjennom eksport og internasjonalisering blir en stadig viktigere del av Innovasjon Norges innsats.

Den grønne omstillingen skyter fart

Norge skal bygge nye grønne verdikjeder i årene som kommer innen blant annet batterier, grønn skipsfart, havvind, hydrogen, karbonfangst, sirkulærøkonomi og bioøkonomi. Dette krever betydelig

omstillingsvilje hos næringslivet og robuste og godt koordinerte virkemidler. Næringslivet melder om mangel på arbeidskraft og kapasitet. De internasjonale rammebetingelsene er i rask endring. EU har tatt på seg ledertrøya innen det grønne skiftet og tvinger fram rask utfasing av fossil industri både gjennom regelverk og oppfinansiering av grønne løsninger. Konkurransen mellom EU og andre regioner i verden ser ut til å forsterke seg og tilliten i internasjonal handel er mer usikker – reindustrialisering og regionalisering ser ut til å være trender som vedvarer.

Styret noterer seg at Innovasjon Norge har en stor rolle å spille for å bidra til den grønne omstillingen av næringslivet. Grønne prosjekter dominerer porteføljen og stadig flere oppdrag for det grønne skiftet legges til selskapet, slik som grønn plattform. Rollen til innovasjonsbyråene er i endring og flere oppgaver rettes mot å løse våre felles samfunnsutfordringer. Styret tror denne trenden vil forsterke seg i årene fremover.

Et sterkt, mangfoldig og omstillingsdyktig næringsliv er avgjørende for Norges vekstevne og for et godt velferdsnivå i fremtiden. For å opprettholde veksten i velferden trenger norsk økonomi flere bein å stå på. Vi må skape flere jobber, i flere bransjer, over hele landet. Det må være vekst i privat næringsliv.

Virkemiddelapparatet må være enkelt for brukerne

Gjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet viste at kundene opplever virkemiddelapparatet som komplekst å navigere i. I 2021 ble Innovasjon Norge av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) bedt om å ta en rolle som «En dør inn», en felles førstelinje for virkemiddelapparatet, med henvisningskompetanse til de andre virkemiddelaktørene. Det utvikles en felles digital inngang til hele det næringsrettede virkemiddelapparatet i tett samarbeid med Siva, Eksportfinansiering Norge og Forskningsrådet.

I februar 2022 lanserte næringsministeren første versjon av en felles dør inn til hjelp fra det offentlige. Målet er å gjøre det enklere for næringslivet å finne fram til et samlet offentlig tilbud av virkemidler. Bedriftene skal ikke trenge å finne ut hvilken av de offentlige aktørene som kan bistå akkurat dem – det er vår jobb. En felles dør inn bruker smart teknologi og gjør at vi lærer stadig mer om kundenes behov, slik at vi kan bli mer og mer treffsikre og gi dem de riktige tilbudene og rådene.

Styret viser til at selskapets investeringer i digital transformasjon har bidratt til merverdi for kunden, og at selskapet vil fortsette sine aktiviteter med forenkling for kunden. Datadrevne og automatiserte prosesser vil bidra til merverdi for kundene og et mer effektivt støtteapparat.

Styret slår fast at Innovasjon Norges rolle og samfunnsoppdrag er blitt styrket og vil være avgjørende for å bidra til den store omstillingsoppgaven vi sammen skal løse de neste årene. Innovasjon Norge er godt rustet til å påta seg de oppgaver som ligger foran oss.

Styret vil uttrykke takknemlighet for den tillit kunder, oppdragsgivere og samarbeidspartnere har vist organisasjonen gjennom 2021 og vil rette en særlig takk til selskapets ansatte, som har gjort en stor innsats til beste for norsk næringsliv.

Oslo, 17. mars 2022
I styret for Innovasjon Norge

Gunnar Bovim
(styreleder)

Jørand Ødegård Lunde
(nestleder)

Kristine Falkgård

Merete Nygaard Kristiansen

Heine Østby

Jan Løkling

Arvid Andenæs

Helene Falch Fladmark

Kristin Misund

Karin Ammerud Sørensen
(ansattvalgt)

Håkon Øveland Nyhus
(ansattvalgt)

Håkon Haugli
(administrerende direktør)

List of Signatures

Page 1/1

Årsregnskap 2021 med noter, delregnskap og lederlønnserkl.pdf

Name	Method	Signed at
Bovim, Gunnar	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:19 GMT+01
Haugli, Håkon	BANKID_MOBILE	2022-03-21 20:56 GMT+01
Misund, Kristin	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:16 GMT+01
Lunde, Jørاند Ødegård	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:12 GMT+01
Falkgård, Kristine	BANKID_MOBILE	2022-03-25 12:45 GMT+01
Sørensen, Karin Ammerud	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:10 GMT+01
Fladmark, Helene Falch	BANKID_MOBILE	2022-03-22 12:38 GMT+01
Kristiansen, Merete Nygaard	BANKID	2022-03-21 12:09 GMT+01
Andenæs, Arvid	BANKID_MOBILE	2022-03-21 15:10 GMT+01
Løkling, Jan	BANKID_MOBILE	2022-03-21 13:14 GMT+01
Østby, Heine	BANKID_MOBILE	2022-03-21 13:05 GMT+01
Nyhus, Håkon Øveland	BANKID_MOBILE	2022-03-21 12:33 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

ÅRSREGNSKAP INNOVASJON NORGE 2021

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Innovasjon Norge

Resultatregnskap

(Beløp i 1 000 kr)

	Noter	2021	2020
Renter av utlån	3	575 895	609 111
Renter av bankinnskudd		4 120	3 692
Sum renteinntekter		580 015	612 802
Renter på innlån	4	55 090	108 192
Innlånsprovisjon	5	75 155	69 448
Sum rentekostnader		130 245	177 641
Netto renteinntekter		449 770	435 162
Utbytte og netto gevinst / tap på verdipapirer	6	7 782	-7 882
Offentlige inntekter	7, 10	1 247 614	1 151 367
Eksterne inntekter	8	39 792	32 188
Diverse driftsinntekter		13 406	11 706
Sum driftsinntekter		1 300 812	1 195 261
Lønn og personalkostnader	9, 10	936 639	821 458
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	11, 12	10 409	10 893
Direkte prosjektkostnader	13	315 091	314 712
Andre driftskostnader	10, 14, 15	274 685	262 057
Sum driftskostnader		1 536 823	1 409 120
Resultat før tap		221 541	213 421
Tap på utlån og garantier	16	113 811	220 499
Tapsdekning	16, 17	-121 569	-129 213
Sum netto tap på utlån og garantier	16	-7 758	91 285
Årsresultat		229 299	122 135
Utbytte og overføringer til eiere	36	221 607	130 975
Overført til / fra opptjent kapital i låne- og investeringsfond	35, 36	7 692	-8 840
Overført til opptjent egenkapital	36	-	-
Sum overføringer og disponeringer	36	229 299	122 135

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Innovasjon Norge

Eiendeler

(Beløp i 1 000 kr)

	Noter	2021	2020
Ordinære innskudd i banker	18, 21	1 978 610	1 755 373
Bundne innskudd i Norges Bank	18, 21	8 886 799	7 701 902
Sum bankinnskudd		10 865 409	9 457 275
Lavrisikolån	19, 21, 23, 27	13 612 724	14 179 530
Innovasjons- og risikolån	19, 21, 23, 27	5 737 098	5 395 797
Andre utlån	20, 21	208 283	314 017
Sum brutto utlån		19 558 104	19 889 344
- Nedskrivninger på individuelle utlån	16	-539 801	-585 798
- Nedskrivninger på grupper av utlån	16	-298 000	-298 000
Sum netto utlån		18 720 303	19 005 546
Aksjer og andeler	24	-	-
Eierinteresser i konsernselskaper	25	263 107	256 375
Immaterielle eiendeler	11	20 340	-
Varige driftsmidler	12	33 850	34 651
Andre eiendeler	26	73 794	50 098
Ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	27	159 900	133 230
Sum eiendeler		30 136 704	28 937 175

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Innovasjon Norge

Gjeld og Egenkapital

(Beløp i 1 000 kr)

	Noter	2021	2020
Innlån fra staten, lavrisikolån	21, 28	11 915 000	12 495 000
Innlån fra staten, innovasjons- og risikolån	21, 28	5 780 000	5 440 000
Sum innlån fra staten		17 695 000	17 935 000
Annen gjeld	10, 29	1 352 962	1 011 972
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	30	609 405	508 554
Pensjonsforpliktelser	31	69 758	64 116
Nedskrivninger på garantiansvar	16	34 173	15 285
Tapsfond	32	3 618 221	3 404 272
Rentestøttefond	33	261 995	321 532
Tilskuddsfond	34	4 630 810	3 819 758
Sum avsetninger til forpliktelser		8 614 957	7 624 962
Innskutt kapital i låne- og investeringsfond	35	270 000	270 000
Opptjent kapital i låne - og investeringsfond	35	-7 134	-14 826
Sum kapital låne- og investeringsfond	35	262 866	255 174
Innskutt egenkapital	36, 37	665 645	665 645
Opptjent egenkapital	36	935 868	935 868
Sum egenkapital	36	1 601 514	1 601 514
Sum gjeld og egenkapital		30 136 704	28 937 175

Oslo, 31. desember 2021

17. mars 2022

I styret for Innovasjon Norge

Gunnar Bovim
styreleder

Jørand Ødegård Lunde
nestleder

Heine Østby

Merete Nygaard Kristiansen

Jan Løkling

Arvid Andenæs

Helene Falch Fladmark

Kristin Misund

Kristine Falkgård

Karin Ammerud Sørensen
ansattrepresentant

Håkon Øveland Nyhus
ansattrepresentant

Håkon Haugli
administrerende direktør

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Innovasjon Norge
Kontantstrømpoppstilling

(Beløp i 1000 kr)

	2021	2020
Årsresultat	229 299	122 135
Ordinære avskrivninger	10 409	10 893
- Gevinst /+ tap ved salg av driftsmidler	-64	98
Endring i tapsavsetninger på utlån	-45 997	-174 640
Endring nedskrivning aksjeinvesteringer	-6 732	6 680
Forskjell kostnadsført / betalt pensjon	5 643	-25 483
Endring i andre tidsavgrensingsposter	580 504	2 558 047
Innbetalinger på utlån	3 378 368	2 350 867
Utbetalinger på utlån	-3 180 709	-4 015 031
Innbetalt fra oppdragsgivere til tilskuddsaktiviteter	5 174 913	7 629 155
Utbetalte tilskudd	-4 467 614	-4 948 062
Utbetalt til investorer såkorninvesteringer	-	-3 945
Innbetalt fra staten til tapsfond	-	403 500
Tilbakebetalt til staten fra tapsfond	-	-504 370
A - Netto kontantstrøm fra driften	1 678 019	3 409 843
B - Tilbakebetalt / innskutt investeringsfond til/fra eier	-	-1 976 529
Innbetalinger på innlån	69 050 000	55 650 000
Utbetalinger på innlån	-69 290 000	-54 320 000
C - Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-240 000	1 330 000
Kjøp av aksjer	-	-39 355
Salg av aksjer	-	-
D - Netto kontantstrøm fra verdipapirer	-	-39 355
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	213	65
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-30 097	-9 435
E - Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-29 884	-9 369
A+B+C+D+E = netto likviditetsendring	1 408 134	2 714 590
Likviditet 01.01	9 457 275	6 742 685
Likviditet 31.12	10 865 409	9 457 275

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Innovasjon Norge

Noter til årsregnskapet 2021

NOTE 1

SELSKAPSFORMLASJON OG REGNSKAPSPRINSIPPER

Selskapsinformasjon

Innovasjon Norge er et særlovsselskap med formål å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Innovasjon Norges hovedmål er å skulle utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Nærings- og fiskeridepartementet er hovedeier med 51 % og fylkeskommunene eier 49 %. Innovasjon Norge forvalter midler fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Utenriksdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Samferdselsdepartementet, fylkeskommunene og andre offentlige aktører.

Innovasjon Norge tilbyr fem tjenestetyper:

- finansieringstjenester
- kompetansetjenester
- rådgivningstjenester
- nettverkstjenester
- profileringstjenester

Grunnlaget for utarbeidelse av regnskapet

Årsregnskapet er avgitt i samsvar med regnskapsloven, god regnskapsskikk for øvrige foretak og lov om Innovasjon Norge.

Bruk av estimat

Ved utarbeidelse av årsregnskapet benyttes estimater og skjønnsmessige vurderinger av usikre størrelser. Estimaterne og vurderingene representerer et beste skjønn på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Faktiske resultater vil kunne avvike fra estimatene. Innovasjon Norges vesentligste estimater og vurderinger er knyttet til vurdering av nedskrivninger på utlån og garantier, pensjoner til egne ansatte og omstillingskostnader i 2021. Regnskapsføring av omstillingskostnader er gjort i henhold til NRS 13 Usikre forpliktelser og betingede eiendeler.

Omklassifisering

I de tilfeller klassifisering av poster endres vil også fjorårets tall omarbeides for å gjøre regnskapene sammenlignbare.

Konsolidering

Det utarbeides ikke konsernregnskap for Innovasjon Norge og dets datterselskaper etter unntaksregelen i Regnskapsloven § 3-8. Dette er basert på at datterselskapene ikke anses å ha betydning for å bedømme Innovasjon Norges stilling og resultat.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er i balansen omregnet til balansedagens kurs. Inntekter og kostnader i utenlandsk valuta er omregnet til kursen på transaksjonstidspunktet. Verdiendringer som følger av endret kurs mellom transaksjons- og balansedag resultatføres.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tolv måneder fra anskaffelse.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler balanseføres når:

1. det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket, og
2. anskaffelseskost for eiendelen kan måles pålitelig

Immaterielle eiendeler vurderes til anskaffelseskost og nedskrives til virkelig verdi dersom denne er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives over forventet brukstid.

Varige driftsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som varige driftsmidler. Varige driftsmidler vurderes til anskaffelseskost og nedskrives til virkelig verdi dersom denne er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives over forventet brukstid.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Utlån, aksjer og finansielle forpliktelseser**Generelle prinsipper og definisjoner***Innregning og fraregning*

Utlån, aksjer, øvrige finansielle eiendeler, samt innlån fra staten og øvrige finansielle forpliktelseser innregnes i balansen når Innovasjon Norge blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser.

Utlån, aksjer og øvrige finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper.

Innlån fra staten og øvrige forpliktelseser fraregnes fra balansen når de har opphørt — det vil si når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles utlån og fordringer, samt innlån fra staten og andre finansielle forpliktelseser til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Ved beregning av den effektive renten estimeres kontantstrømmer.

Utlån

Innovasjon Norges utlånsvirksomhet er inndelt i tre lånetyper:

1. Lavrisikolån
2. Innovasjons- og risikolån
3. Øvrige låneordninger

Etableringsprovisjon ved utbetaling av innovasjonslån og andre risikolån blir inntektsført på utbetalingstidspunktet da provisjonen ikke overstiger de direkte kostnadene. De andre låneordningene har ikke etableringsprovisjon.

Verdifall på utlån

På balansedagen vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at utlån har falt i verdi.

Eksempler på tapshendelser er vesentlige finansielle problemer hos debitor som kan være:

- svak økonomi
- negativ økonomisk utvikling
- betalingsmislighold
- betydelige endringer i vilkår
- negative endringer i interne og eksterne forhold
- konkurs
- gjeldsforhandlinger eller avvikling

Verdivurderingene av sikkerhetene er beheftet med relativt stor usikkerhet både som følge av at beliggenhet tidvis er usentral, pantet er spesialisert og antallet mulige interessenter er begrenset.

Individuelle nedskrivninger

Dersom det foreligger objektive indikasjoner nedskrives utlånet. Nedskrivningen måles som differansen mellom utlånets balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte fremtidige kontantstrømmene, diskontert med den finansielle eiendelens effektive rente. Nedskrivningen innregnes i resultatet.

Gruppevise nedskrivninger

For lavrisikolånene foretas også gruppevise nedskrivninger. Porteføljen er inndelt i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper. Utlån som er vurdert for nedskrivning individuelt, men hvor objektive bevis på verdifall ikke finnes, medtas i gruppevurdering av utlån. Gruppenedskrivningene fastsettes med utgangspunkt i risikoklassifiseringssystemet der kalkulert risiko beregnes som produktet av antatt driftsrisiko og risiko for manglende sikkerhetsdekning.

Tapsfond

Det er etablert tapsfond for innovasjons- og risikolån og garantier. Med begrepet tapsfond menes midler som skal dekke forventede tap på disse særskilte utlånsordningene og garantiene. Midlene inngår i bevilgninger fra staten, enten som særskilte bevilgninger eller som en del av tilskuddsmidlene. Midlene avsettes som en forpliktelse i balansen. Når det foretas en nedskrivning av utlån i en utlånsordning som har et tapsfond, foretas en tilsvarende inntektsføring fra tapsfondet. Nedskrivninger og inntektsføring fra tapsfondet presenteres brutto i resultatregnskapet på regnskapslinjene «Tap på utlån og garantier» og «Tapsdekning». Nedskrivninger innenfor tapsfondets størrelse vil ikke ha netto resultat effekt for Innovasjon Norge. Eventuelle tap utover tapsfondet størrelse dekkes av staten i form av ekstra bevilgninger. Se nærmere omtale i note 32.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Nærmere beskrivelse av Innovasjon Norges finansieringstjenester**Lavrisikolån**

Lavrisikolån er et tilbud til bedrifter med behov for finansiering av sitt langsiktige kapitalbehov. Lånene gis på konkurransedyktige markedsmessige rentebetingelser. Lavrisikolånene skal sikres med pant og har normalt sikkerhetsmessig dekning, men kan ha pantemessig underdekning på inntil 25 % på innvilgelsestidspunktet. Lavrisikolån prioriteres gitt til bedrifter i distrikter og til prosjekter hvor lånetilbudet fra andre banker er begrenset på grunn av risikomessige vurderinger fra bankenes side. Det er ingen begrensning på bedriftsstørrelse, men lånene gis i hovedsak til små og mellomstore bedrifter med inntil 250 ansatte. Innovasjon Norge har et spesielt ansvar for å ivareta finansiering av bedrifter i fiskerierne, i landbruket og i distriktene. Tap på denne type lån dekkes av rentemarginen og får resultatteffekt. Innovasjon Norge bærer således den økonomiske risikoen ved disse lånene. Avdragstid er normalt 5-15 år. Lånene finansieres med rentebærende innlån fra staten. Resultat på ordningen tilbakebetales i sin helhet til staten gitt at egenkapitalandel på ordningen tilsvarer 10,5 %.

Risikolån

Risikolån gis som toppfinansieringslån med relativt høy grad av risiko og med til dels gunstige betingelser hva angår rente og nedbetalingstid sett i forhold til prosjektrisikoen. Risikolån kan benyttes til delfinansiering av investeringsprosjekter som handler om nyetablering, nyskaping, omstilling, internasjonalisering og utvikling og som det er vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for å kunne gjennomføre i det private kredittmarkedet. Innovasjon Norges medvirkning skal ha en utløsende effekt for at prosjektet skal kunne gjennomføres. Mindre lån kan gis uten pantesikkerhet, mens større lån har pantesikring som kan ha underdekning mellom 25 % til 75 % på innvilgelsestidspunktet.

Rentene for risikolån ligger noe høyere enn for lån i det private kredittmarkedet og skal normalt ha noe kortere løpetid. Målgruppen er bedrifter over hele landet og i alle bransjer. Maksimalt engasjement per kunde er 50 millioner kroner. Maksimal løpetid på risikolån er 15 år inklusive avdragsfrie perioder. Lånene finansieres med rentebærende innlån fra staten. Tap på lånene finansieres via tapsfond. Det betyr at tap på risikolån ikke har resultatteffekt og Innovasjon Norge bærer ikke den økonomiske risikoen ved disse lånene. Tap med tilhørende tapsdekning vises brutto i regnskapet. Resultat på ordningen tilbakebetales i sin helhet til staten og fylkene.

Garantier

Innovasjon Norges garantiordninger er i hovedsak rettet mot gründere og vekstbedrifter som på grunn av manglende sikkerhet har problemer med å få lån i private banker. Innovasjon Norges garantier er i praksis en sidesikkerhet som stilles overfor bedriftens lokale bankforbindelse for at banken skal kunne innvilge driftskreditt eller investeringslån. Primært benyttes våre garantier som garanti for driftskreditt. Garanti kan kun stilles som simpel garanti overfor bank med garantiansvar normalt inntil 50 %, men inntil 75 % for bedrifter yngre enn 3 år. For 50 % garantier er garantiprovisjonen på minimum 1 %. For 75 % garantier er garantiprovisjonen minimum 2 %. Tap på garantier dekkes av tapsfond og får ingen resultatteffekt for Innovasjon Norge. Innovasjon Norge bærer således ikke den økonomiske risikoen ved garantiene. Det avsettes til tapsfond for alle garantier som gis. Ordningen ligger under delregnskapene for risikolån og innebærer at resultat på ordningen i sin helhet tilbakebetales til staten og fylkene.

Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa

Denne ordningen ble i 2019 slått sammen til et fond og overført til vårt datterselskap Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS. Ordningen driftes videre i datterselskapet basert på tilsvarende rammer som hos Innovasjon Norge. Ordningen innebærer at fondet kan investere sammen med norsk næringsliv på kommersielle betingelser i Nordvest-Russland og Øst-Europa. Målgruppen er små- og mellomstore norske bedrifter med internasjonale vekstambisjoner og forutsetninger for å lykkes i fondets virkeområder.

Innovasjon Norges sitt eierskap i datterselskapet er finansiert med investeringsfond fra staten. Etter at ordningen ble overført til datterselskapet vil resultater kun bestå av verdijusteringer på verdien av aksjene i datterselskapet og eventuelle utbytter. Et utbytte fra datterselskapet skal gå uavkortet tilbake til Nærings- og fiskeridepartementet. Øvrige resultater dekkes av investeringsfondet og Innovasjon Norge bærer derfor ingen økonomisk risiko.

Aksjer

Aksjer er vurdert etter kostmetoden. For investeringer som anses som langsiktige nedskrives disse til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Investeringer som anses som kortsiktige vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Mottatt utbytte fra selskapene inntektsføres som utbytte av verdipapirer.

Tilknyttet selskap er selskap der Innovasjon Norge har betydelig innflytelse. Normalt foreligger det betydelig innflytelse når Innovasjon Norge har en eierandel på 20 % eller mer. Som datterselskap regnes selskap der Innovasjon Norge har kontroll. Normalt foreligger det kontroll når selskapet har en eierandel på 50 % eller mer. Tilknyttede selskap og datterselskap regnskapsføres etter kostmetoden.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Tilskuddsfond

Innovasjon Norge har årlige tilsagnsrammer for tilskuddsordninger til ulike formål.

For tilskuddsordningene som organiseres med fond gjelder følgende regler:

- Tilskuddsmidlene, som bevilges over statsbudsjettet, blir inntil utbetaling plassert på øremerkede konti i Norges Bank som ikke er rentebærende for Innovasjon Norge. Tilskuddsmidlene innregnes i balansen til Innovasjon Norge og er klassifisert som bankinnskudd med motpost forpliktelse «Tilskuddsfond».
- For tilskuddsordningene bortfaller tilsagn dersom midlene ikke er benyttet senest tre år etter innvilgningsåret. Ubrukte tilskuddsmidler for disse ordningene tilbakeføres til neste års ramme eller til staten avhengig av regelverket for tilskuddsordningen.
- Tilskuddsmidler som utbetales til kunder har ingen resultat effekt for Innovasjon Norge og blir således ikke utgifts- eller inntektsført i resultatregnskapet. Kostnader knyttet til tjenesteleveranser i regi av Innovasjon Norge er kostnadsført i resultatregnskapet og tilhørende kostnadsdekning fra tilskuddsmidler er resultatført under offentlige inntekter.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring**Inntekter**

Inntekter regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende kostnader. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Offentlige inntekter

Offentlige bevilgninger til Innovasjon Norge inntektsføres i takt med påløpte kostnader for de formål som bevilgningene er ment å dekke. Dette betyr at deler av bevilgningen et år kan bli overført til neste år.

Rentestøttefond

Rentestøttefond er midler som skal dekke avtalte renter ved innvilgning av rentefrihet på innovasjons- og risikolån. Bevilgede midler avsettes som en forpliktelse i balansen. Når det gis rentefrihet foretas en tilsvarende inntektsføring av forpliktelsen som tilsvarer inntektstapet.

Rentestøttefondet finansieres ved at vi bevilger tilskuddsmidler til oss selv fra rammen for risikolån. Tilskuddsrammene gis årlig fra Regional utvikling fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Innovasjonsordningen fra Nærings- og fiskeridepartementet. For hvert år skal det avsettes tilstrekkelige midler til å dekke innvilgning av rentefrihet i inneværende år.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Renteinntekter og -kostnader

Renter resultatføres etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til såkornordningen presenteres brutto under regnskapslinjene «Renter av utlån» og «Renter på innlån». For såkornordningene skal rentekostnadene tilsvare renteinntektene. Såkornordningen er innrettet slik at den ikke skal gi resultat effekt for Innovasjon Norge. Såkornordningen er overført til Investinor AS med virkning fra 01.05.2020.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Pensjoner

Innovasjon Norge regnskapsfører pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til Norsk Regnskapsstandard, NRS 6 Pensjonskostnader.

Innskuddspensjon

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at selskapet ikke gir løfter om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler årlig til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Selskapet har ingen ytterligere forpliktelser etter at det årlige tilskuddet er betalt. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte.

Ytelsespensjon

Ved regnskapsføring av pensjon som er ytelsesplan, kostnadsføres forpliktelsen over opptjeningsperioden i henhold til planens opptjeningsformel. Allokeringemetode tilsvarende planens opptjeningsformel med mindre det vesentlige av opptjeningen skjer mot slutten av opptjeningsperioden. Lineær opptjening legges da til grunn. For pensjonsordninger etter lov om foretakspensjon anvendes således lineær opptjening.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Virkningen av planendringer med tilbakevirkende kraft som ikke er betinget av fremtidig ansettelse, innregnes i resultatregnskapet umiddelbart. Planendringer med tilbakevirkende kraft som er betinget av fremtidig ansettelse, fordeles lineært over tiden frem til ytelsen ikke lenger er betinget av fremtidig ansettelse.

Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av pensjonsforpliktelsene og verdien av pensjonsmidler som er avsatt for betaling av ytelsene. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Måling av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler gjennomføres på balansedagen. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene, og er beregnet av netto faktisk underfinansiering. Avtalefestet pensjonsforpliktelse (AFP) innenfor LO/NHO-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning, men som regnskapsføres som en innskuddsbasert ordning da den ikke er målbar.

Kontantstrømoppstilling

Likviditetsbeholdningen er definert som kontanter og bankinnskudd. Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden og er tilpasset de ulike virksomhetsområdene.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 2

DELREGNSKAP - RESULTAT

(Belept 1 000 000 kr)

Innovasjon Norge har 6 delregnskap med bakgrunn i regelverk fra oppdragsgivere og eiere. Hvert delregnskap har separat resultat og balanse, samt egne regler for egenkapital og resultatdisponering. Se note 36.

	Lavrisiko låneordningene		Risikoån distriktstrettede		Innovasjons- og risikoån og øvrige ordninger		Tjenesteleveranser og tilskuddsforvaltning		Såkkorffondene		Investeringsfondet Nordvest Russland og Øst-Europa		Felles egenkapital		Sum	
	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap
	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20
Renter av utlån	346	388	64	65	160	145	5	2	-	9	-	-	-	-	576	609
Renter av bankinnskudd	1	1	0	0	1	0	0	2	-	-	(-)	-	-	-	4	4
Sum renteinntekter	347	389	65	65	161	146	8	4	-	9	(-)	-	-	-	580	613
Renter på innlån	38	73	3	6	8	17	6	3	-	9	-	-	-	-	55	108
Innlånsprovisjon	49	48	7	6	19	15	-	-	-	-	-	-	-	-	75	69
Sum rentekostnader	88	121	9	12	27	32	6	3	-	9	-	-	-	-	130	178
Netto renteinntekter	259	268	55	53	134	113	2	1	-	-	(-)	-	-	-	450	435
Offenlige inntekter	-	-	-	-	-	-	1 248	1 148	-	4	-	-	-	-	1 248	1 151
Eksterne inntekter mv.	-	1	-	-	11	6	42	37	-	-	8	-9	-	-	61	36
Sum driftsinntekter	-	1	-	-	11	6	1 290	1 185	-	4	8	-9	-	-	1 309	1 187
Sum driftskostnader	103	86	37	36	106	97	1 291	1 186	-	4	-	-	-	-	1 537	1 409
Resultat før tap	156	182	19	18	38	22	-	0	-	-	8	-9	-	-	222	213
Tap på utlån og garantier	-8	91	26	16	96	78	(-)	(-)	-	35	-	-	-	-	114	220
Tapstrekning	-	-	-26	-16	-96	-78	-	-	-	-35	-	-	-	-	-122	-128
Sum netto tap på utlån og garantier	-8	91	-	-	-	(-)	(-)	(-)	-	-	-	-	-	-	-8	91
Resultat	164	91	19	18	38	22	-	-	-	-	8	-9	-	-	229	122
Disponering av resultatet:																
Utbytte/overføring til eier	164	91	19	18	38	22	-	-	-	-	-	-	-	-	222	131
Fra låne- og investeringsfond	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-9	-	-	8	-9
Til opplyst egenkapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum disponert	164	91	19	18	38	22	-	-	-	-	8	-9	-	-	229	122

Ordningen for Såkkorffondene ble overført til Investnor AS med virkning fra 1.5.2020.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 2

DELREGNSKAP - FORTSETTELSE, BALANSE

(Beløp i 1 000 000 kr)

	Lavrisiko låneordningene		Risikolån distriktsrettede		Innovasjons- og risikolån og øvrige ordninger		Tjenesteleveranser og tilskuddsforvaltning		Såkomfondene		Investeringsfondet Nordvest-Russland og Øst-Europa		Felles egenkapital		Sum	
	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap
	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20
Eiendeler																
Bankinnskudd	355	320	958	959	3 357	3 190	6 196	4 988	-	-	-	-	-	-	10 865	9 457
Brutto utlån	13 613	14 180	1 294	1 380	4 443	4 016	208	314	-	-	-	-	-	-	19 558	19 889
Tapsnedskrivning	-420	-453	-97	-104	-321	-327	-	-	-	-	-	-	-	-	-838	-884
Netto utlån	13 192	13 727	1 197	1 276	4 123	3 689	208	314	-	-	-	-	-	-	18 720	19 006
Aksjer og andeler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eierinteresser i konsernselskap	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	263	256	-	-	263	256
Immaterielle eiendeler	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-
Variante driftsmidler	34	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	35
Andre eiendeler	-	-	8	67	-94	(-)	60	52	-	-	-	-	20	20	-7	138
Ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	61	62	8	9	11	8	80	54	-	-	-	-	-	-	160	133
Sum eiendeler	13 663	14 144	2 170	2 311	7 396	6 886	6 544	5 408	-	-	263	256	20	20	30 055	29 025
Gjeld og egenkapital																
Innlån fra staten	11 915	12 495	1 480	1 462	4 300	3 978	-	-	-	-	-	-	-	-	17 695	17 935
Annen gjeld	259	168	-146	34	105	80	1 561	1 304	-	-	-	1	-	-	1 778	1 587
Avsetning til forpliktelser	13	5	836	815	2 991	2 828	4 878	3 998	-	-	-	-	-	-	8 718	7 646
Låne- og investeringsfond	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	263	255	-	-	263	255
Egenkapital	1 476	1 476	-	-	-	-	106	106	-	-	-	-	20	20	1 602	1 602
Sum gjeld og egenkapital	13 663	14 144	2 170	2 311	7 396	6 886	6 544	5 408	-	-	263	256	20	20	30 055	29 025

Forklaring på differanse mellom årsregnskap og sum delregnskap:

Balansesum delregnskap	30 055	29 025
Balansesum årsregnskap	30 137	28 937
Differanse	-81	88
Intern fortløp presentert under andre eiendeler og annen gjeld som er nettet i årsregnskapet, men ikke i delregnskapene	-48	-48
Omklassifisering mellom andre eiendeler og annen gjeld på delregnskapene	129	-40
Sum	-	-

Ordringen for Såkomfondene ble overført til Investinor AS med virkning fra 1.5.2020.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 3**RENTER AV UTLÅN**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Renter av ordinære lavrisikolån	90 971	103 713
Renter av fiskefartøyslån	159 841	171 718
Renter av landbrukslån	95 208	112 576
Rentestøtte og renter av innovasjons- og risikolån	224 750	209 808
Rentestøtte og renter av lån fra såkornfondene	0	8 923
Renter av andre utlån	5 124	2 372
Sum	575 895	609 111

I "renter av andre utlån" ligger renter for låneordningen pakkereisearrangører.

NOTE 4**RENTER PÅ INNLÅN**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Renter på innlån til lavrisikolån	38 178	72 998
Renter på innlån til innovasjons- og risikolån	10 613	23 123
Renter på såkornfondene	0	8 923
Andre rentekostnader	6 299	3 148
Sum	55 090	108 192

NOTE 5**INNLÅNSPROVISJON**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Provisjon på innlån til lavrisikolån	49 431	48 477
Provisjon på innlån til innovasjons- og risikolån	22 951	19 077
Sum innlånsprovisjon til staten	72 382	67 553
Provisjon på vekstgarantilåneordningen EIF	2 773	1 895
Sum innlånsprovisjon	75 155	69 448

Innovasjon Norge betaler 0,4 % provisjon til staten på alle innlån.

Innovasjon Norge betaler 0,5 % provisjon av lån til SMB bedrifter og 0,8 % provisjon av lån til større bedrifter til European Investment Fund (EIF) på 50% av gjennomsnittlig utlån distriktsrettede risikolån EIF.

NOTE 6**UTBYTTE OG NETTO GEVINST/TAP PÅ VERDIPAPIRER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Mottatt utbytte	-	-
Endring i nedskrevet verdi på aksjer	7 782	-7 882
Gevinst ved salg av aksjer	-	-
Tap ved salg av aksjer	-	-
Sum	7 782	-7 882

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Spesifikasjon av inntektsførte offentlige inntekter:

Departement, kapittel og post i statsbudsjettet	2021	2020
Nærings- og fiskeridepartementet		
Kap. 2421 post 50 Innovasjon - prosjekter, fond	104 965	136 550
Kap. 2421 post 70* Basiskostnader	260 658	154 247
Kap. 2421 post 71 Innovative næringsmiljøer	24 630	24 582
Kap. 2421 post 72 Forsknings- og utviklingskontrakter	24 072	26 244
Kap. 2421 post 74 Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer	455 074	454 708
Kap. 2421 post 75 Grønn plattform	6 369	646
Kap. 2421 post 76 Miljøteknologi	51 489	53 845
Kap. 2421 post 77 Tilskudd til pre-så Kornfond	-	-135
Kap. 2421 post 79 Kondemneringstilskudd	824	226
Kap. 2421 post 80 Nærings tiltak på Svalbard	122	640
Kommunal- og distriktsdepartementet		
Kap. 550 post 62 Bedriftsrettede lån og tilskudd til distriktene	3 150	8 198
Kap. 550 post 70 Bedriftsrettede programmer i distriktene	5 287	1 242
Kap. 551 post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 474	2 485
Kap. 551 post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	18	710
Kap. 552 post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling	6 224	-
Kap. 553 post 61 Mobiliserende næringsutvikling	74 861	63 774
Kap. 553 post 63 Arktis	2 371	2 433
Kap. 553 post 65 Omst. programmer i arbeidsmarkedet	10 124	8 052
Kap. 553 post 74 Tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	23 721	17 175
Kap. 9999 post 99 Fylkeskommunale utviklingsmidler	1 927	464
Landbruks- og matdepartementet		
Kap. 1137 post 71 Tilskudd til bioøkonomiordningen	86	377
Kap. 1142 post 78 Omstilling av pelsdyrhold	389	703
Kap. 1149 post 72 Tilskudd til økt bruk av tre	133	730
Kap. 1150 post 50 Til gjennomføring av jordbruksavtalen	69 806	80 865
Kap. 1151 post 51 Til gjennomføring av reindriftsavtalen	1 922	3 109
Utenriksdepartementet		
Kap. 117 post 76 EØS-finansieringsordningene	32 573	31 872
Kap. 118 post 01 Nordområdetiltak driftsutgifter	-	-324
Kap. 140 post 21 Administrasjon og gjennomføringskostnader til HIP	3 980	4 000
Kap. 150 post 70 Humanitært innovasjonsprogram (HIP)	706	1 642
Kap. 160 post 70 Helse	1 355	1 576
Kap. 161 post 70 Utdanning	876	808
Kap. 169 post 70 Vision 2030	160	403
Kunnskapsdepartementet		
Kap. 285 post 53 Strategiske satsinger	16 965	9 622
Kultur- og likestillingsdepartementet		
Kap. 325 post 71 Kulturell og kreativ næring	5 221	4 201
Klima- og miljødepartementet		
Kap. 1400 post 50 Grønne løsninger	8 225	9 825
Samferdselsdepartementet		
Kap. 1301 post 50 Pilot-T	1 217	1 906
Øvrige offentlige inntekter	46 641	43 967
Sum inntektsførte offentlige inntekter	1 247 614	1 151 367

Øvrige offentlige inntekter består av inntekter fra Samferdselsdepartementet, fylkeskommunene, EU og andre offentlige institusjoner.

* Av basiskostnadene er 75 millioner kroner mottatt og inntektsført i ekstraordinært tilskudd for å dekke omstillingskostnader i perioden 2021-2024. I tillegg er 7,3 millioner kroner inntektført fra tidligere års tilskuddsmidler. Ref note 10.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 7

OFFENTLIGE INNTEKTER - FORTSETTELSE

(Beløp i 1 000 kr)

Spesifikasjon av disponible rammer og bevilgninger via oppdragsbrev:

Departement, kapittel og post i statsbudsjettet	2021	2020	
Nærings- og fiskeridepartementet			
Kap. 2421 post 50	Innovasjon - prosjekter, fond	2 652 500	4 465 000
Kap. 2421 post 52	Låneordning for pakkereisearrangører - tapsavsetning	-	103 500
Kap. 2421 post 54	Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy- tapsavsetning	-	300 000
Kap. 2421 post 70	Basiskostnader	247 131	173 450
Kap. 2421 post 71	Innovative næringsmiljøer	119 400	97 450
Kap. 2421 post 72	Forsknings- og utviklingskontrakter	325 500	328 750
Kap. 2421 post 73	Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	-	195 000
Kap. 2421 post 74	Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres	525 700	498 000
Kap. 2421 post 75	Grønn plattform, kan nyttes under post 50, 71, 72 og 76	-	102 500
Kap. 2421 post 76	Miljøteknologi	577 800	750 000
Kap. 2421 post 78	Administrasjonsstøtte for distriktrettede såkornfond	3 500	3 400
Kap. 2421 post 79	Tilskudd til kondemneringstilskudd for skip	146 500	75 000
Kap. 2421 post 80	Nærings tiltak på Svalbard	220	2 000
Kap. 2421 post 91	Låneordning for pakkereisearrangører - lån	-	207 000
Kap. 0900 post 21	Spesielle driftsutgifter	3 330	6 670
Kap. 0900 post 79	Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	2 400	20 500
Kap. 0900 post 82	Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	300 000	-
Kommunal- og distriktsdepartementet			
Kap. 541 post 22	Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekopolitikken	2 500	-
Kap. 553 post 65	Omstillingsprogram ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	13 046	14 000
Kap. 553 post 74	Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø	140 515	136 162
Landbruks- og matdepartementet			
Kap. 1100 post 21	Spesielle driftsutgifter	100	-
Kap. 1137 post 71	Løying til Bioøkonomiordninga	-	2 908
Kap. 1142 post 78	Omstillingsmidlar pelsdyrnæringa	58 500	48 000
Kap. 1150 post 50	Til gjennomføring av jordbruksavtalen	852 800	812 800
Kap. 1151 post 51	Til gjennomføring av reindriftsavtalen	8 200	8 200
Utenriksdepartementet			
Kap. 117 post 76	EØS-finansieringsordningene	280 000	280 000
Kap. 140 post 21	Administrasjon og gjennomføringskostnader til HIP	4 000	4 000
Kap. 150 post 70	Humanitert innovasjonsprogram (HIP)	52 856	38 000
Kap. 160 post 70	Vision 2030 - Helse (Oppdrag fra Norad)	-	30 000
Kap. 161 post 70	Vision 2030 - Utdanning (Oppdrag fra Norad)	-	15 000
Kap. 169 post 70	Enterprise Development for Jobs (Oppdrag fra Norad)	3 000	6 000
Kunnskapsdepartementet			
Kap. 285 post 53	Strategiske satsinger	27 200	27 200
Kultur- og likestillingsdepartementet			
Kap. 325 post 71	Kulturell og kreativ næring	31 214	25 640
Klima- og miljødepartementet			
Kap. 1400 post 50	Grønne løsninger	10 785	10 514
Samferdselsdepartementet			
Kap. 1301 post 50	Samferdselsforskning (Pilot-T)	31 000	30 200
Fylkeskommunene			
Kap. 551 post 61	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	-	5 505
Kap. 553 post 61	Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	567 081	675 767
Kap. 553 post 63	Arktis 2030	12 500	20 000
	Fylkeskommunale utviklingsmidler (Covid-19-tiltak, Invest IN, m.v.)	7 100	29 400
Sum		7 006 378	9 547 516

I tillegg har Innovasjon Norge oppdrag for EU med flere.

Disponible rammer og bevilgninger vil være høyere enn inntektsførte offentlige inntekter i tabell foran, da beløpet som er disponiblet også inkluderer det som går direkte ut til kunder, og som ikke blir inntektsført hos Innovasjon Norge.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 8

EKSTERNE INNTEKTER

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Brukerbetaling, profilering av Norge som reisemål	9 290	5 260
Brukerbetaling, norske fellesstands i utlandet	8 224	2 868
Inntekter fra samarbeidspartnere	2 489	4 687
Internasjonal markedsrådgivning	11 798	8 765
Øvrige brukerbetalinger	7 989	10 608
Sum	39 792	32 188

Geografisk fordeling

	2021	2020
Norge	17 130	11 751
Europa	5 726	6 095
Amerika	8 029	6 472
Asia	7 832	5 138
Afrika	1 074	2 734
Sum	39 792	32 188

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 9

LØNN- OG PERSONALKOSTNADER

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Lønn	591 513	624 545
Arbeidsgiveravgift	84 714	76 863
Pensjonskostnader	121 010	64 503
Andre ytelser	61 170	55 546
Omstillingskostnader 2022-2024	78 232	-
Sum	936 639	821 458

I 2021 er 3,7 millioner kroner av lønn- og personalkostnader klassifisert som direkte prosjektkostnader. I 2020 var denne andelen 3,0 millioner kroner. Se note 10 for informasjon om omstillingskostnader 2022-2024.

Lån til ansatte	328	2 281
Gjennomsnittlig antall årsverk	739	767

Lån til ansatte er rentefrie og uten pant. Administrerende direktør og styreleder har ikke lån i selskapet.

Administrerende direktør har avtale om fratredelsesvederlag. Vederlaget er 6 måneders fastlønn ved fratredelsestidspunktet.

Ytelser til ledende personer:	Ant mnd		Lønn / honorar		Annet		Sum	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Ledelse:								
Håkon Haugli, adm. direktør	12	12	2 349	2 192	12	11	2 361	2 203
Hans Martin Vikdal, vise adm. direktør	12	12	1 860	1 867	12	15	1 872	1 882
Per Eckehard Niederbach	12	12	1 677	1 625	12	10	1 689	1 635
Leon Bakkebø	12	12	1 505	1 398	12	10	1 517	1 408
Elisabeth Svanholm Meyer	12	12	1 447	1 397	12	10	1 459	1 408
Ingelin Drøpping	12	4	1 687	583	12	4	1 699	587
Helle Øverbye	12	5	1 576	616	12	4	1 588	620
Marianne Kurås	11	5	1 289	542	11	4	1 300	546
Vigdís Harsvik ¹	4	8	529	964	4	7	533	971
Eva Camerer ¹	1	-	115	-	1	-	116	-
Anette Matre	0	5		871		31	0	902
Sum			14 033	12 055	101	107	14 134	12 162

¹ konstituerte divisjonsdirektører

Ledende ansatte omfattes av samme pensjonsordninger som øvrige ansatte i selskapet.

	Honorar	
	2021	2020
Styret:		
Gunnar Bowim, styrets leder	334	325
Jørund Ødegård Lunde, styrets nestleder	200	195
Jan Løkling	166	162
Kristin Misund	166	162
Arvid Andenæs	166	162
Helene Falch Fladmark	166	162
Sigbjørn Johnsen	59	162
Merete Nygaard Kristiansen	166	162
Eirik Wærness	59	162
Kristine Falkgård	107	-
Heine Østby	107	-
Håkon Øveland Nyhus, ansattrepresentant	107	63
Karin Ammerud Sørensen, ansattrepresentant	107	63
Leela Borring Låstad, ansattrepresentant	-	41
Morten Brugård, ansattrepresentant	-	41
Sum utbetalte styrehonorar	1 914	1 863

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Erklæring vedrørende godtgjørelse til administrerende direktør og ledergruppen er i tråd med:

- Allmennaksjelovens bestemmelser, ref. § 6-16a og §6-16b
- Regnskapsloven
- Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel
- Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, ref. kapittel 12

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Hovedprinsipper

Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse

Innovasjon Norge forholder seg til hovedprinsippet om at lederlønnene i selskaper med helt eller delvis statlig eierskap skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende sammenlignet med tilsvarende selskaper. Prinsippet gjelder for alle ansatte og ikke spesifikt for administrerende direktør og ledergruppen. Det betyr at det gjennomgående ikke er egne incentivordninger som kun gjelder for ledende ansatte.

«Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel» fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet, beskriver forventningene på dette feltet. Innovasjon Norge følger disse retningslinjene og vil bidra til lønnsmoderasjon i lederlønninger.

Beslutningsprosess

Lønn til administrerende direktør fastsettes av styret, og kommuniseres av styreleder.

Lønn til ledergruppen fastsettes av administrerende direktør og styreleder i fellesskap, og kommuniseres av administrerende direktør.

Hovedprinsippene for godtgjørelser kommende regnskapsår

Innovasjon Norge omfattes av tariffavtale inngått mellom Spekter (Innovasjon Norge), hovedorganisasjonene (LO og YS) og lokale organisasjoner (SAN, Unio og Akademikerne). Ansatte i ledende stillinger omfattes ikke av avtalen, men i praksis følges avtalen på de fleste punkter også for disse. Innovasjon Norge har et lønnsystem som skal baseres på følgende faktorer: den enkeltes stillingsinnhold, stillingsinnehavers ytelse og lønnsnivå i markedet for øvrig.

Total godtgjørelse til administrerende direktør og ledergruppen reflekteres i den rolle og rolleinnhavers ansvar og påvirkning, virksomhetens bredde og kompleksitet. Ordningene er transparente og i tråd med prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse.

1. Fast lønn

Innovasjon Norge følger grunnprinsippet fra retningslinjene om at hovedelementet i godtgjørelsesordningen bør være den faste grunnlønnen. Grunnlønnen vurderes årlig og justeres med virkning fra 1. april.

2. Bonus

Innovasjon Norge har ingen bonusprogram for sine ledere.

3. Aksjer, opsjoner eller andre former for godtgjørelse som er knyttet til aksjer

Innovasjon Norge er et særlovsselskap og har ingen aksje- eller opsjonsprogrammer for sine ledere.

4. Pensjonsytelser

Ledende ansatte omfattes av samme pensjonsordninger som alle ansatte i selskapet. Pensjonsordninger i Innovasjon Norge er de de lukkede ordningene i Statens Pensjonskasse og DNB Livsforsikring (kun for ansatte som kom fra tidligere Norges Eksportråd) og den nye innskuddspensjonsordningen i Nordea Liv. Etter 1.1.2020 meldes nye ansatte inn i innskuddspensjonsordningen. Pensjonsgrunnlaget er begrenset til 12 G.

5. Sluttvederlag og etterlønsordninger

Administrerende direktør har en avtale om etterlønn ved oppsigelse, som gir rett til en kompensasjon tilsvarende seks måneders fastlønn. Det er ikke avtalefestet sluttvederlag eller etterlønsordninger utover dette for andre ledende stillinger i Innovasjon Norge.

6. Variable elementer i godtgjørelsen eller særskilte ytelser

Annen godtgjørelse utover ordinær månedslønn inkluderer forsikringer og dekning av fordel elektroniske kommunikasjonstjenester.

Godtgjørelsesprinsipper

Prinsippene for foregående regnskapsår ble også benyttet i 2021.

Rapportering

Styret får årlig forelagt oversikt over total lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i henhold til retningslinjene.

Lønnsoppgjøret for ledergruppen ble fordelt innenfor en lønnsramme tilsvarende den for øvrige ansatte i Innovasjon Norge.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 10

OMSTILLING

(Beløp i 1 000 kr)

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat er det i Statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 millioner kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. Innovasjon Norge må kutte 100 millioner kroner av driftskostnadene hvorav 25 millioner kroner av kuttet skal realiseres i 2022 og ytterligere 75 millioner kroner fases inn gjennom 2023 og 2024. Kuttene skal være varige og omfatter Innovasjon Norges samlede virksomhet.

Det er Innovasjon Norges vurdering at 100 millioner kroner er et realistisk estimat på de samlede omstillingskostnadene. Det vil alltid være usikkerhet knyttet til vurderinger og fremtidige estimater, men dette er etter Innovasjon Norges vurdering, det beste estimatet knyttet til pådratte omstillingskostnader. Det er betydelig sannsynlighetsovervekt for at disse kostnadene vil påløpe som følge av styrets beslutning 16 desember 2021. Det er med utgangspunkt i dette besluttet å avsette for de estimerte omstillingskostnadene og føre hele resultateffekten av omstillingskostnadene i 2021.

Omstillingskostnaden er finansiert ved at Innovasjon Norge har inntektsført 75 millioner kroner fra ekstraordinær tilskuddsbevilgning til dekning av omstillingskostnader (NFD post 70), samt 7,3 millioner kroner fra tidligere overførbare NFD post 70 midler. Inntektsført bevilgning fremkommer på regnskapslinjen offentlige inntekter i resultatregnskapet. Som en konsekvens er regnskapet 2021 belastet med 17,6 millioner kroner som gir resultateffekt på låneordningene. Belastningen følger av fordelingsnøkkel for delregnskapene for 2021. Omstillingsavsetningen vil følges opp og vurderes minimum årlig fremover.

	31.12.2021
Totalt estimerte omstillingskostnader (2021-2024)	100 000
Påløpte omstillingskostnader 2021	-2 210
Avsetning omstillingskostnader 31.12	97 790
	2021
Inntektsført bevilgning fra Nærings- og fiskeridepartementet til dekning av omstillingskostnader	75 000
Inntektsføring av tidligere overførbare NFD midler til dekning av omstillingskostnader	7 320
Totalt inntektsført tilskudd til omstillingskostnader	82 320
Påløpt konsulentbistand til omstilling 2021	2 210
Estimert ekstern bistand til omstilling 2022-2024*	19 558
Estimert lønn- og personalkostnader til omstilling 2022-2024	78 232
Totalt kostnadsførte omstillingskostnader	100 000
Effekt på resultatet	-17 680

* Herunder bistand til juridisk assistanse, HR assistanse, karriereveiledning og prosjektbistand.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 11**IMMATERIELLE EIENDELER**

(Beløp i 1 000 kr)

Immaterielle eiendeler er knyttet til lisenser og applikasjonsutvikling, det vil si utgifter til systemdesign, programmering, installasjon og testing av systemer.

	Lisenser	Applikasjons- utvikling	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	-	-	-
Tilgang	4 687	16 565	21 252
Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	4 687	16 565	21 252
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	-	-	66 211
Årets avskrivninger	911	-	911
Akkumulerte avskrivninger avgang	-	-	-
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	911	-	911
Bokført verdi 31.12.	3 776	16 565	20 340
Avskrivningssatser	33,33 %	20 %	

NOTE 12**VARIGE DRIFTSMIDLER**

(Beløp i 1 000 kr)

	Utstyr og inventar	Bygg og eiendommer	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	33 663	67 199	100 862
Tilgang	8 706	139	8 845
Avgang	905	-	905
Anskaffelseskost 31.12.	41 465	67 338	108 803
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	20 354	45 857	66 211
Årets avskrivninger	7 197	2 300	9 498
Akkumulerte avskrivninger avgang	756	-	756
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	26 795	48 157	74 953
Bokført verdi 31.12.	14 669	19 181	33 850
Avskrivningssatser	17-25 %	2-20 %	
Investeringsprofil			
2021	8 706	139	8 845
2020	7 742	1 693	9 435
2019	6 418	-	6 418
2018	15 350	665	16 014
2017	964	771	1 734

Styret i Innovasjon Norge har besluttet at hovedkontoret skal flytte og at eiendommen i Akersgata 13-15 skal avhendes.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 13**DIREKTE PROSJEKTKOSTNADER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Profilering- og markedsføringskostnader	135 579	110 008
Fremmede tjenester	140 409	150 508
Kontor- og kommunikasjonskostnader	30 960	44 734
Reisekostnader	8 143	9 462
Sum	315 091	314 712

NOTE 14**ANDRE DRIFTSKOSTNADER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Kostnader lokaler	80 983	88 299
IT drift, vedlikehold, lisenser og IT konsulentbistand	113 435	103 210
Fremmede tjenester	24 974	36 023
Omstillingskostnader 2021-2024	21 768	-
Diverse driftskostnader	33 526	34 525
Sum	274 685	262 057
Honorar til revisor (ekskl. mva):	2021	2020
Lovpålagt revisjon	521	693
Andre attestasjonstjenester	15	48
Tjenester utenfor revisjon	-	-
Sum	536	741

Se note 10 for mer informasjon om omstillingskostnader.

NOTE 15**KOSTNADSFØRTE LEIEAVTALER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Leie lokaler	76 885	85 792
Sum	76 885	85 792

Innovasjon Norge har inngått leieavtaler i Norge og i utlandet. Avtalene gjelder leie av kontorlokaler og leie av boliger. I leiekostnadene inngår en mindre andel kostnader knyttet til felleskostnader, strøm, renhold mv.

Leieavtalene for kontorlokaler har en kontraktstid fra 5 til 10 år, med opsjon på videre leie i 3 til 5 år.

Leieavtalene for boliger har en kontraktstid fra 2 til 3 år, med opsjon på videre leie i 1 til 2 år, relatert til den utsendte medarbeiders arbeidsavtale.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Ved utarbeidelse av årsregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil påvirke regnskapsførte beløp knyttet til tap på utlån og garantier.

I løpet av 2021 har norsk økonomi gjeninnhentet seg. Det er fremdeles en viss makroøkonomisk usikkerhet, men den er redusert sammenlignet med 2020. Også i 2021 er det innvilget en god del avdragsutsettelse, og myndighetene har videreført ulike kompensasjonsordninger og fortsatt å gi lettelse med hensyn til betaling av skatter og avgifter. Misligholdet i lånepor porteføljen er derfor på et lavt nivå. Covid-19 pandemien medfører fortsatt en del usikkerhet og økt risiko for tap i utlånsporteføljen. Det er imidlertid vanskelig å fullt ut identifisere hvilke bedrifter dette vil gjelde. Det er vår vurdering at denne risikoen ikke fullt ut reflekteres i risikokodingen i risikoklassifiseringssystemet per 31.12.2021. Innovasjon Norge har derfor også i 2021 skjønnsmessig foretatt en økning i risikofaktoren i forhold til den beregnede faktoren som fremgår av risikoklassifiseringssystemet. Vurderingen av den underliggende risikoen for tap resulterer i at gruppenskrivninger i 2021 er på samme nivå som i 2020. Gruppenskrivninger gjennomføres bare for lavrisikolån, da risikolån og garantier har tapsfond som skal dekke fremtidige tap.

Innovasjon Norges utlånsportefølje består av bedrifter innenfor en rekke ulike næringer som treffes ulikt av pandemien. Vurderingene som ligger til grunn for gruppenskrivningene reflekterer en generell risiko i porteføljen. I tillegg er det tatt høyde for økt risiko knyttet til enkelte spesielt utsatte næringer. I forhold til Innovasjon Norges utlånsportefølje anser vi at reiselivsbedriftene er hardest rammet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 16

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER - FORTSETTELSE

(Beløp i 1 000 kr)

Alle tap på innovasjons- og risikolån, pakkereisearrangører, BU-lån (med unntak av utlegg) og garantier er dekket av tapsfond og har ikke resultat effekt. Derfor bærer Innovasjon Norge ingen risiko knyttet til disse lånene. Lavrisiko låneordningene har ikke tapsdekning. Se nærmere omtale av tapsfond i note 32.

Nedskrivninger	Lavrisiko låneordningene	Innovasjons- og risikolån	Pakkereise- arrangører og BU- lån	Sum lån	Garantier	Sum lån og garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån per 1.1. hovedstol	153 212	420 918	-0	574 130	15 285	589 415
Økte og nye individuelle nedskrivninger på hovedstol	4 409	119 262	-	123 671	27 100	150 771
Tilbakeførte individuelle nedskrivninger på hovedstol	-13 367	-39 132	-	-52 499	-6 695	-59 194
Konstaterte tap på hovedstol med individuelle nedskrivninger	-22 144	-88 760	-	-110 903	-1 518	-112 421
Sum individuelle nedskrivninger på utlån per 31.12. hovedstol	122 111	412 288	-0	534 398	34 173	568 571
Individuelle nedskrivninger på utlån per 1.1. forfalte renter og utlegg	1 485	10 182	-	11 668	-	11 668
Endring individuelle nedskrivninger på forfalte renter og utlegg	-1 317	-4 948	-	-6 266	-	-6 266
Sum individuelle nedskrivninger på utlån per 31.12. hovedstol, forfalte renter og utlegg	122 278	417 522	-0	539 801	34 173	573 973
Gruppevise nedskrivninger per 1.1.	298 000	-	-	298 000	-	298 000
Endring gruppevise nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Sum gruppevise nedskrivninger per 31.12.	298 000	-	-	298 000	-	298 000
Bokførte tap						
Økte og nye individuelle nedskrivninger på hovedstol	4 409	119 262	-	123 671	27 100	150 771
Tilbakeførte individuelle nedskrivninger på hovedstol	-13 367	-39 132	-	-52 499	-6 695	-59 194
Konstaterte tap på hovedstol med individuelle nedskrivninger	-22 144	-88 760	-	-110 903	-1 518	-112 421
Sum endringer individuelle nedskrivninger på hovedstol	-31 102	-8 630	-	-39 732	18 888	-20 844
Endringer individuelle nedskrivninger på utlegg	-93	-2 840	-	-2 933	-	-2 933
Endring gruppevise nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Konstaterte tap på hovedstol og utlegg, samt innbetalt på tidligere nedskrevet	23 411	100 898	57	124 366	13 222	137 588
Sum bokførte tap på utlån og garantier	-7 783	89 428	57	81 701	32 109	113 811
Tapsdekning fra tapsfond, ref. note 17	-	-89 428	-31	-89 459	-32 109	-121 569
Netto tap på utlån *	-7 783	-	25	-7 758	-	-7 758
Konstaterte tap hovedstol						
Konstaterte tap på hovedstol uten individuelle nedskrivninger	1 373	15 080	279	16 732	11 816	28 548
Konstaterte tap på hovedstol med individuelle nedskrivninger	-22 144	-88 760	-	-110 903	-1 518	-112 421
Sum konstaterte tap på hovedstol	-20 771	-73 680	279	-94 171	10 299	-83 873

*Netto tap på utlån knyttet til pakkereisearrangører og BU-lån, skyldes at det ikke er tapsdekning på utlegg til BU-lån.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 17**TAPSDEKNING**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Landsdekkende innovasjonslån	-68 197	-71 136
Distriktsrettede risikolån	-22 628	-15 785
Bygdeutvikling risikolån landbruk	1 397	1 342
Sum Innovasjons- og risikolån	-89 428	-85 579
Lån til pakkereisearrangører	-240	0
Investeringslån for landbruket (BU-lån)	209	-449
Lån fra Såkornfondene	0	-34 901
Sum lån fra Såkornfondene og Investeringslån for landbruket	-31	-35 350
Landsdekkende garantier	-2 500	-1 000
Landsdekkende garantier European Investment Fund	-26 459	-7 510
Distriktsrettede garantier	-3 150	225
Sum garantier	-32 109	-8 285
Sum tapsdekning lån og garantier	-121 569	-129 213

Tapsdekning er summen av tap på låne-, garanti- og aksjeordninger som har tapsfond, jfr. note 16.

NOTE 18**BUNDE BANKINNSKUDD**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Til utbetaling av tilskudd	4 862 631	3 873 892
Til dekning av tap på lån og garantier	4 024 168	3 828 010
Sum bundne innskudd i Norges Bank	8 886 799	7 701 902
Ordinære innskudd i banker, herav bundne: Skattetrekksmidler	33 659	33 585

Bundne innskudd i Norges Bank er øremerkede midler knyttet til de ulike tilskuddsordningene.

NOTE 19**LAVRISIKOLÅN OG INNOVASJONS- OG RISIKOLÅN**

(Beløp i 1 000 kr)

Lavrisikolån	2021	2020
Ordinære lavrisikolån	3 464 087	3 749 864
Lån til landbruket	4 122 428	4 316 744
Lån til fiskefartøy	6 026 209	6 112 922
Sum	13 612 724	14 179 530
Innovasjons- og risikolån	2021	2020
Landsdekkende innovasjonslån	4 296 481	3 867 273
Distriktsrettede risikolån	1 293 653	1 380 027
Risikolån landbruk	146 964	148 497
Sum	5 737 098	5 395 797

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 20**ANDRE UTLÅN**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Låneordning for pakkereisearrangører	184 832	264 066
Bygdeutviklingslån til landbruket	23 123	47 670
Lån til ansatte	328	2 281
Sum	208 283	314 017

Bygdeutviklingslån til landbruket forvaltes på vegne av Landbrukets utviklingsfond. Låneordningen for pakkereisearrangører er en del av krisepakken knyttet til Covid 19 i 2020.

NOTE 21**LIKVIDITETSRISIKO**

(Beløp i 1 000 kr)

Likviditetsrisiko er den risiko som er knyttet til Innovasjon Norges mulighet til å finansiere økning i utlån og evnen til å gjøre opp for sine forpliktelser ved forfall. Størrelsen på innlån og utlån styres gjennom oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet. Likviditetsrisikoen er således minimal. Nærings- og fiskeridepartementet er eneste lånegiver og yter utlån etter selskapets behov. Innlånene tilpasses utlånene, samt sørger for nødvendig likviditet for å operere ordningene. Det er avtalt løpetid som er lagt til grunn for tabellen nedenfor.

Likviditetsforfall per 31.12.2021	Udefinert	Inntil 1 måned	Fra 1 til 3 måneder	Fra 3 til 12 måneder	Over 1 år	Over 5 år	Sum
Ordinære innskudd i banker	1 978 610	-	-	-	-	-	1 978 610
Bundne innskudd i Norges Bank	8 886 799	-	-	-	-	-	8 886 799
Lavrisikolån	4 883	969	524	16 692	546 404	13 043 252	13 612 724
Innovasjons- og risikolån	33 369	3 765	17 479	125 310	2 468 515	3 088 660	5 737 098
Andre utlån	552	516	798	6 215	16 384	183 818	208 283
Sum eiendeler	10 904 214	5 249	18 801	148 217	3 031 303	16 315 730	30 423 513
Innlån fra staten, lavrisikolån	-	4 000 000	6 175 000	200 000	1 410 000	130 000	11 915 000
Innlån fra staten, innovasjons- og risikolån	-	2 400 000	3 380 000	-	-	-	5 780 000
Sum gjeld	-	6 400 000	9 555 000	200 000	1 410 000	130 000	17 695 000

NOTE 22**RENTERISIKO**

Renterisiko er risiko for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. For lange lån (fastrente) er forfallsstrukturen på innlånene tilpasset rentebindingsperiodene og vilkårene for utlånene. Dette gjøres som ledd i arbeidet med å styre renterisikoen i porteføljen.

Hoveddelen av innlånene er korte lån (flytende rente) med løpetid i snitt på tre måneder. Disse finansierer utlån til kunder med lån på flytende betingelser, det vil si utlån med rente som kan endres med seks ukers varsel. Renterisikoen vedrørende disse lånene er begrenset til varslingsperioden og vurderes å ha moderat resultat effekt. Renter på innlån avspeiler renteprofilen på utlånsmassen.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Innovasjon Norges utlånsportefølje består av forskjellige typer lån med ulik risikoprofil. I tabellen under er de ulike lånetypene innen lavrisikolån, innovasjons- og risikolån og garantier klassifisert i tre grupper med henholdsvis høy, normal og lav risiko. Tallene er eksklusive Investeringslån for landbruket (BU-lån) og Låneordningen for pakkereisearrangører.

Risikogrupper	Brutto utlån hovedstol	Individuelle nedskrivninger hovedstol	Individuelle nedskrivninger av brutto utlån	Utlån uten individuelle nedskrivninger	Gruppe- nedskrivninger
Høy risiko *					
Risikolån	5 728 193	412 288	7,2 %	5 199 217	-
Risikogarantier	378 383	34 173	9,0 %	343 971	-
Sum høy risiko	6 106 576	446 461	7,3 %	5 543 188	-
Normal risiko**					
Lån til industri og tjenesteyting	3 463 105	114 571	3,3 %	3 244 125	134 000
Lån til fiskeflåte	6 024 786	686	0,0 %	6 022 486	143 000
Sum normal risiko	9 487 891	115 257	1,2 %	9 266 611	277 000
Lav risiko***					
Lån til landbruk	4 120 135	6 853	0,2 %	4 108 505	21 000
Sum lav risiko	4 120 135	6 853	0,2 %	4 108 505	21 000
Sum total	19 714 602	568 571	2,9 %	18 918 304	298 000

* **Høyrisikogruppen** omfatter innovasjons- og risikolån og garantier. For disse låne- og garantiordningene er det foretatt avsetninger til tapsfond for å møte fremtidige tap. Se note 32 om tapsfond. Dette innebærer at det kan tas større risiko enn hva som er mulig for øvrige låneordninger. Lånene skal normalt sikres med pant, og kan ha sikkerhetsmessig underdekning på mellom 25 % og 80 % på innvilgningstidspunktet, avhengig av antatt risiko i det enkelte engasjement og innretningen på den enkelte låneordning. Mindre lån kan gis uten pantesikkerhet. Av brutto utlån er ca. 1 milliard kroner gitt med kontragant fra European Investment Fund (EIF), der EIF dekker 50 % av konstaterte tap i enkelt saker.

Inkludert i risikogarantier er vekstgarantier, hvor Innovasjon Norge i samarbeid med European Investment Fund (EIF) stiller garanti overfor bank for lån knyttet til raskt voksende SMB-bedrifter. Vekstgarantier kan beløpe seg til inntil 4 mill. kroner og bankene kan i hver enkelt sak få dekket inntil 75 % av tap som oppstår, men begrenset til 20 % på porteføljebasis. Maksimalt garantiansvar under denne vekstgarantiordningen var per 31.12.2021 328,9 millioner kroner. EIFs andel av eventuelle tap innenfor dette garantiansvaret er 50 %.

****Normalrisikogruppen** omfatter lavrisikolån til industri og tjenesteyting og til fiskefartøy. Lavrisikolån til industri og tjenesteyting skal sikres med pant og har normalt sikkerhetsmessig dekning, men kan ha pantemessig underdekning på inntil 25 % på innvilgelsestidspunktet. Lavrisikolån til fiskefartøy sikres med pant i fartøyene, og har for tiden god dekning i pantet og kvoteverdiene.

*****Lavrisikogruppen** omfatter lavrisikolån til landbruket. Lånene er på innvilgelsestidspunkt sikret innenfor 90 % av landbruketstakst, og låntaker har normalt personlig debitoransvar.

Misligholdte lån innenfor risikogrupperne lav og normal, samt risikogruppen høy i henhold til inndelingen over.

Brutto mislighold > 90 dager	Lavrisikolån (risikogruppe lav og normal)		Innovasjons- og risikolån og garantier (risikogruppe høy)	
	Mill. kroner	av brutto portefølje	Mill. kroner	av brutto portefølje
31.12.2017	144	1,0 %	137	4,3 %
31.12.2018	155	1,1 %	141	3,7 %
31.12.2019	198	1,4 %	200	4,5 %
31.12.2020	133	1,0 %	113	2,1 %
31.12.2021	69	0,5 %	152	2,6 %

Risikogarantier jamfør note 38. Individuelle nedskrivninger jamfør note 16.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 24**AKSJER OG ANDELER**

(Beløp i 1 000 kr)

Selskapets navn	Eierandel i %	Kostpris	Nedskrivning/ verdiendring	Bokført verdi
Scandinavian Tourist Board Aps	50	274	-274	-
Saldo per 31.12		274	-274	-

Selskapet er ikke er registrert på børs og det foreligger således ingen kjente markedsverdier.

NOTE 25**EIERINTERESSER I DATTERSELSKAPER**

(Beløp i 1 000 kr)

Selskapets navn	Ervervet	Kontor	Eierandel	Kostpris
VisitNorway AS	1.7.1999	Oslo	100 %	300
Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS*	6.3.2019	Kirkenes	100 %	262 807
				263 107

Selskapets navn	Aksje- kapital	Antall aksjer	Egen- kapital	Resultat
VisitNorway AS	300	300	365	04
Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS	1 026	1	236 605	-14 795

*Innovasjon Norge sitt eierskap i Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS er finansiert med investeringsfond fra staten. Etter at ordningen ble overført til datterselskapet, vil resultater i Innovasjon Norge kun bestå av verdjusteringer på verdien av aksjene i datterselskapet og eventuelle utbytter.

NOTE 26**ANDRE EIENDELER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Kundefordringer	18 876	12 611
Fordring på staten	586	1 928
Andre fordringer	54 333	35 559
Sum	73 794	50 098

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 27**IKKE PÅLØPTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Opptjente ikke forfalte renter på utlån	80 813	79 519
Opptjente ikke fakturerte driftsinntekter	33 999	13 231
Ikke påløpte driftskostnader (forskuddsbetalt)	45 087	40 480
Sum	159 900	133 230

NOTE 28**INNLÅN FRA STATEN**

(Beløp i 1 000 kr)

	Forfall	Innlån	Effektiv rente		Forfall	Innlån	Effektiv rente
Lavrisikolån	2022	10 375 000	0,4 %	Innovasjons- og risikolån	2022	5 780 000	0,4 %
	2023	60 000	2,1 %				
	2024	155 000	1,4 %				
	2025	90 000	1,5 %				
	2026	1 105 000	1,0 %				
	2027-2030	130 000	1,0 %				
Sum	11 915 000	0,5 % *		Sum	5 780 000	0,4 %	

* Sum effektiv rente representerer gjennomsnittlig rente. Denne er beregnet som et gjennomsnitt av effektiv rente per år, i forhold til totale innlån per 31.12.2021.

Innovasjon Norge har mulighet til å fornye innlånene ved forfall. Dette gjelder både innlån til flytende- og fast rente. Nye innlån blir fornyet for å tilpasse utlånsporteføljen. Alle Innovasjons- og risikolån har forfall i 2022 og er på flytende rente. Lån med forfall etter 2022 har fast rente med bindingsperiode som fremgår av forfallsåret.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 29**ANNEN GJELD**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Leverandørgjeld	102 783	82 377
Ikke utbetalte tilskudd	492 991	428 606
Avsatt utbytte	221 607	130 975
Gjeld til staten	399 006	311 276
Skyldige offentlige avgifter	31 688	32 936
Avsetning omstillingskostnader 2022-2024	97 790	-
Diverse gjeld	7 097	25 802
Sum	1 352 962	1 011 972

Se note 10 for informasjon om avsetning omstillingskostnader.

NOTE 30**PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE INNTEKTER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2021	2020
Påløpte ikke forfalte renter på innlån	22 991	15 443
Påløpt ikke forfalt innlånsprovisjon	72 382	67 553
Påløpte feriepenger	55 883	56 790
Påløpte andre driftskostnader	20 882	21 552
Mottatte drifts- og tilskuddsbevilgninger, ikke inntektsført	390 243	316 307
Andre mottatte ikke opptjente inntekter	47 025	30 909
Sum	609 405	508 554

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Innovasjon Norge er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Med virkning fra 1.1.2020 har Innovasjon Norge etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Innskuddsplanen utgjør 7 % av lønn inntil 7,1G og 20 % av lønn mellom 7,1G og 12G. Ordningen medfører at alle nyansatte etter 1.1.2020 inngår i den innskuddsbaserte ordningen, mens ansatte før 1.1.2020 fikk valgadgang om å skifte pensjonsordning.

Pr 31.12.2021 omfatter innskuddsordningen 293 medlemmer, mens de lukkede ytelsesbaserte pensjonsordningene omfatter 359 aktive medlemmer og 405 pensjonister. Forpliktelsene knyttet til de ytelsesbaserte ordningene er dekket gjennom forsikringsselskap, i hovedsak Statens Pensjonskasse og Gabler Pensjonstjenester AS. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene i denne lov.

Det er i dag fire ulike pensjonsordninger i Innovasjon Norge. Ordningene kan ikke overføres mellom hverandre og er derfor ikke nettoført. Ansatte i Innovasjon Norge er også tilknyttet AFP-ordninger.

	2021	2020
<i>Økonomiske forutsetninger:</i>		
Diskonteringsrente	1,90 %	1,70 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,10 %	2,70 %
Forventet lønnsvekst	2,75 %	2,25 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling, offentlig ordning	1,75 %	1,25 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling, privat ordning	2,50 %	2,00 %
Forventet G-regulering	2,50 %	2,00 %
<i>Demografiske forutsetninger:</i>		
Anvendt dødelighetstabell	K2013	K2013
Anvendt uføretariff	200 %*K63	200 %*K63
Frivillig avgang	3 % / 2 %	3 % / 2 %
Uttakstilbøylighet AFP	5 % / 7 %	5 % / 7 %
<i>Årets pensjonskostnad fremkommer slik:</i>		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	50 902	70 457
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsene	32 467	38 502
Avkastning på pensjonsmidlene	-35 559	-48 155
Administrasjonskostnader	2 206	2 478
Arbeidsgiveravgift av pensjonskostnaden	7 052	8 923
Resultatført actuarielt tap	49 744	23 664
Resultatført avkorting / oppgjør i perioden	-	-25 419
Total netto pensjonskostnad	106 812	70 448
		^c
	Midler < forpliktelse	Midler < forpliktelse
<i>Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler fremkommer slik:</i>		
Påløpte pensjonsforpliktelser	2 094 831	1 938 828
Verdi av pensjonsmidler	-1 330 618	-1 319 718
Periodisert arbeidsgiveravgift	107 754	87 294
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-802 209	-642 288
Balanseført pensjonsforpliktelse netto	69 758	64 116

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Ikke resultatført virkning av estimatavvik periodiseres over 12 år eller gjenværende opptjeningsstid i den aktuelle ordningen.

Aktuarielle forutsetninger

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er det brukt forutsetninger fra NRS 6 Pensjonskostnader per 31.12.21.

Økonomiske forutsetninger

Pensjonsforutsetningene er oppdatert basert på markedssituasjonen per 31.12.21 og er den gjeldende anbefalingen fra Norsk RegnskapsStiftelse (NRS).

Pensjonsordningens midler i Gabler Pensjonstjenester AS er investert i en portefølje med moderat investeringsprofil og med lav aksjeandel, der noe er i eiendom, men hoveddelen er i obligasjoner med høy kredittverdighet. For pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse er det etablert et fiktivt fond for beregning av avkastning, siden ordningen finansieres direkte over Statsbudsjettet.

Avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Ansatte i Innovasjon Norge har to forskjellige AFP-ordninger ut fra om de er knyttet til pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse for offentlige ansatte eller om de er knyttet til ordning med i AFP i privat sektor.

For de ansatte i Innovasjon Norge som har sin pensjonsordning i Statens Pensjonskasse er AFP-ordningen videreført, jfr. lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens Pensjonskasse. Forpliktelsen knyttet til denne ordningen er beregnet og inngår i pensjonsforpliktelsen.

Den lukkede ordning i Gabler Pensjonstjenester AS behandles regnskapsmessig som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Dette fordi det ikke foreligger pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

	2021			2020		
	Rest tapsfond	Netto lån, garantier og aksjer	Tilsagn, lån og garantier	Rest tapsfond	Netto lån, garantier og aksjer	Tilsagn, lån og garantier
Låne-, garanti- og aksjeordninger						
Landsdekkende innovasjonslån og garantier	2 450 239	3 166 498	1 233 673	2 298 777	2 892 121	1 333 171
European Investment Fund Landsdekkende	267 778	1 148 720	53 219	241 326	859 809	296 600
Distriktsrettede risikolån og garantier	736 907	1 029 058	326 786	698 042	1 101 813	324 535
European Investment Fund Distriktsrettede	21 949	172 894	29 000	25 376	158 693	95 275
Risikolån landbruk	38 090	142 946	22 946	37 251	141 338	22 378
Pakkereise ordning	103 257	184 793	0	103 500	264 022	-
Sum	3 618 221	5 844 908	1 665 624	3 404 272	5 417 795	2 071 958

Beskrivelse av tapsfond for risikolån og garantier

Det er etablert tapsfond for innovasjonslån, risikolån og garantier. Målsetningen med tapsfond er å gjøre Innovasjon Norge i stand til å avlaste risiko i innovative prosjekter med vekstpotensial og derved bidra til å realisere flere lønnsomme prosjekter som det ellers ville være vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for i markedet. Dette innebærer at Innovasjon Norge kan gi lån og garantier med bedre betingelser enn risikoen i prosjektene ellers skulle tilsi.

Ved tilsagn om innovasjonslån, risikolån og garantier foretas en avsetning til tapsfond til dekning av fremtidige tap. Tapsfondene belastes med konstaterte tap, inklusive tapte renter og omkostninger, og endringer i tapsnedskrivninger. Rest tapsfond skal dekke tap som oppstår på netto utlån og innvilgede, ikke utbetalte tilsagn. Netto utlån/netto garantiansvar er brutto utlån/garantiansvar redusert med tapsnedskrivninger. Tapsfondsmidlene plasseres på øremerkede konti i Norges Bank og er ikke rentebærende for Innovasjon Norge.

For alle innovasjonslån, risikolån og garantier skal Innovasjon Norge sørge for at det er et forsvarlig forhold mellom tapsfondets størrelse og den anslåtte risikoen i porteføljen. For landsdekkende innovasjonslån, distriktsrettede risikolån og garantier er Innovasjon Norge ansvarlig for å etterfylle tapsfondet dersom den kalkulerede porteføljerisikoen avviker negativt med mer enn ti prosentpoeng av tapsfondet. Som grunnlag for vurderingen sammenliknes tapspotensialet (kalkulert risiko) med rest tapsfond i den del av porteføljen hvor det ikke er foretatt individuelle nedskrivninger og ikke utbetalte tilsagn.

Innovasjon Norge inngikk i januar 2017 en avtale med European Investment Fund (EIF) under instrumentet InnovFin SME Guarantee i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon – Horisont 2020. Dette bidro til å styrke Innovasjon Norges utlånskapasitet gjennom en risikodeling med EIF. Avtalen innebar at Innovasjon Norge kunne innvilge lån til bedrifter som oppfylte definerte kriterier for vekst og innovasjon, med en garanti fra EIF. Garantien innebærer at EIF dekker 50 % av eventuelt tap på det enkelte lånet, og 50 % blir belastet tapsfondet til Innovasjon Norge. Avtaleperioden for inngåelse av nye lån er nå utløpt, og det siste lånet ble innvilget i februar 2021.

Innovasjon Norge har også inngått en avtale med EIF under samme rammeprogram hvor Innovasjon Norge garanterer for lån gitt av norske banker. Ordningen, kalt Vekstgaranti, har til formål å styrke innovative eller raskt voksende små og mellomstore bedrifters tilgang til bankfinansiering. Garantien utgjør en supplerende sikkerhet i saker hvor låntaker vurderes kredittverdigg, men mangler tilfredsstillende sikkerheter for bankfinansiering. Innovasjon Norges garanti er på 75 % i enkeltsaker, men har et tak på tapsdekning på porteføljenivå på 20 %. Innovasjon Norge har inngått samarbeidsavtaler med 14 norske banker innenfor en utlånsramme på totalt 2 milliarder kroner. Avtalen om risikoavlastning med EIF innebærer at EIF er forpliktet til å dekke 50 % av Innovasjon Norges tap under Vekstgarantiordningen.

Per 31.12.2021 er kalkulert porteføljerisiko vurdert å være 35 % for alle landsdekkende innovasjonslån og garantier, mens rest tapsfond utgjør 50 %. For alle distriktsrettede risikolån og garantier er kalkulert risiko 25 %, mens tapsfondet utgjør 50 %. For risikolån landbruk er kalkulert risiko 19 %, mens tapsfondet utgjør 23 %. Tapsfondene vurderes dermed å være på et tilfredsstillende nivå sett i forhold til den risiko som er beregnet å være i porteføljen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 33**RENTESTØTTEFOND****(Beløp i 1 000 kr)**

	2021	2020
Inngående balanse 1.1.	321 532	48 562
Bevilget rentestøtte tilført fond	-	310 000
Inntektsført rentestøtte belastet fond	-59 537	-37 030
Utgående balanse 31.12.	261 995	321 532

For innovasjon- og risikolån kan det innvilges rentefrihet for en definert periode. Det er etablert et rentestøttefond til dekning av inntektstapet ved rentefrihet på lånet.

NOTE 34**TILSKUDDSFOND****(Beløp i 1 000 kr)**

	Bevilgning	2021	2020
Nærings- og fiskeridepartementet	Kap. 2421.50	3 196 810	2 477 608
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 550.70	13 088	24 075
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 552.72	137 257	137 289
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 553.60	12 471	14 371
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 553.65	7 411	6 746
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 553.74	218 189	201 918
Fylkeskommuner	Kap. 550.62	150 924	233 563
Fylkeskommuner	Kap. 551.60/61	62 777	98 655
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 0553.61	712 321	518 709
Fylkeskommuner	Kap. 0553.63	26 065	17 480
Landbruks- og matdepartementet	Kap. 1150.50	93 495	89 344
Sum		4 630 810	3 819 758

I 2021 ble det utbetalt 4,5 milliarder kroner i tilskudd.

NOTE 35**LÅNE- OG INVESTERINGSFOND****(Beløp i 1 000 kr)**

	Investeringsfondet for Nordvest-Russland og Øst-Europa
Innskutt kapital 1.1.	270 000
Innskutt kapital 31.12.	270 000
Opptjent kapital 1.1.	-14 826
Årets avkastning	7 692
Opptjent kapital per 31.12.	-7 134
Sum kapital 31.12.	262 866

Innskutt kapital fra staten er øremerkede midler til å yte lån og investere i selskaper som investerer i Nordvest-Russland og Øst-Europa.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 36**EGENKAPITAL**

(Beløp i 1 000 kr)

De ulike ordningene har forskjellige regler for egenkapital og resultatdisponering. Forholdet mellom eierne og utdeling av utbytte er regulert i eieravtale.

Risikolån og garantier

Resultatet overføres i sin helhet til eierne. Utbytte til fylkene er basert på fylkeskommunene sin andel av låneporteføljen knyttet til distriktsrettede risikolån.

Investeringsfondet

Utbytter fra datterselskapet, Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS, skal gå uavkortet tilbake til Nærings- og fiskeridepartementet.

Lavrisiko låneordningen

Overskudd på ordningen utover egenkapitalkrav på 10,5 % deles ut som utbytte. Egenkapitalkravet regnes som forholdet mellom netto utlån lavrisiko per 31.12. sett i forhold til egenkapitalen per 31.12. på ordningen.

Tjenesteleveranser og tilskuddsforvaltning

Det utbetales ikke utbytte på ordningen.

	Felles	Risikolån, garantier og investeringsfondene	Lavrisiko låneordningen	Tjenesteleveranse og tilskuddsforvaltning	Sum
Innskutt egenkapital	19 600	-	619 788	26 257	665 645
Opptjent egenkapital	-	-	856 365	79 503	935 868
Sum egenkapital 1.1.	19 600	-	1 476 154	105 760	1 601 514
Årets andel av resultatet	-	65 281	164 018	-	229 299
Overføring/utbytte til eiere	-	-57 589	-164 018	-	-221 607
Overført fra opptjent kapital låne- og investeringsfond	-	-7 692	-	-	-7 692
Innskutt egenkapital	19 600	-	619 788	26 257	665 645
Opptjent egenkapital	-	-	856 365	79 503	935 868
Sum egenkapital 31.12.	19 600	-	1 476 154	105 760	1 601 514

NOTE 37**EIERE**

(Beløp i 1 000 kr)

Eier	Andel av innskuddskapital
Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet	51,0 %
Agder fylkeskommune	5,16 %
Innlandet fylkeskommune	5,16 %
Møre og Romsdal fylkeskommune	2,58 %
Nordland fylkeskommune	2,58 %
Oslo kommune	2,58 %
Rogaland fylkeskommune	2,58 %
Troms og Finnmark fylkeskommune	5,16 %
Trøndelag fylkeskommune	5,16 %
Vestfold og Telemark fylkeskommune	5,16 %
Vestland fylkeskommune	5,16 %
Viken fylkeskommune	7,74 %
Sum	100,0 %

Det foreligger en eieravtale av 24. mars 2010.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

NOTE 38**BETINGEDE FORPLIKTELSER**

(Beløp i 1 000 kr)

Garantier

	2021	2020
Distriktsrettede risikogarantier	12 000	12 951
Landsdekkende risikogarantier	37 500	39 625
Landsdekkende garantier European Investment Fund ¹	328 883	178 117
Sum	378 383	230 693

¹ Garantiforpliktelsen er avtafestet på en slik måte at Innovasjon Norge skal dekke hele garantiforpliktelsen ovenfor de bankene som har inngått avtale knyttet til ordningen. Innovasjon Norge kan deretter kreve European Investment Fund om dekning for halvparten av garantibeløpet.

Oppgitte garantibeløp er maksimal forpliktelse som kan komme til utbetaling.

Tap på garantier dekkes av tapsfond for de enkelte ordningene, jfr. note 32.

Tvistesaker

Innovasjon Norge har ingen tvistesaker per 31.12.2021 som vi med sannsynlighetsovervekt kan si vil medføre tap av betydning utover de avsetninger som er gjort i regnskapet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

917C4BEAD53942ABB46D5E2627A1A37C

Til foretaksmøtet i Innovasjon Norge

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert Innovasjon Norges årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Oslo, 17. mars 2022
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Henrik Johannes Woxholt

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5999-4-1368035

IP: 88.88.xxx.xxx

2022-03-30 08:52:49 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

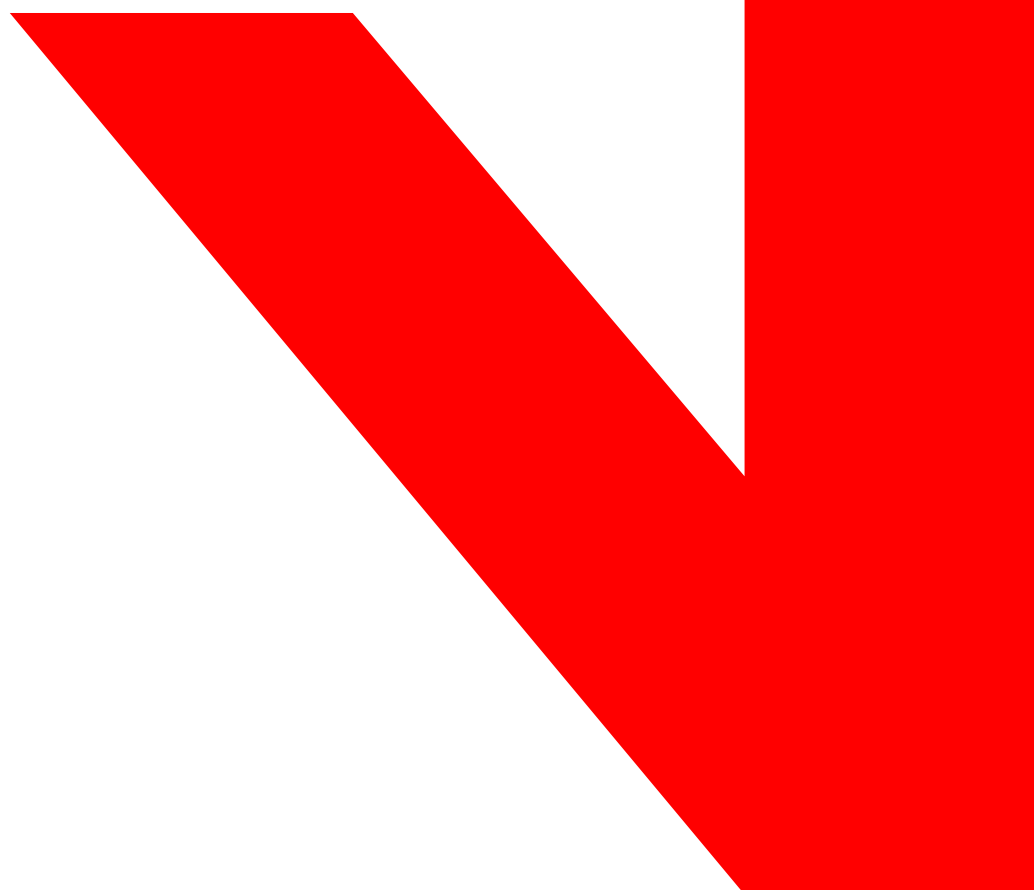
Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Oppdragsgiverrapport fra Innovasjon Norge 2021

Forord

Den globale koronapandemien har også i 2021 preget norsk næringsliv. I flere næringer har smitteverntiltakene fått direkte konsekvenser for driften, mens andre i større grad har kunnet gå tilbake til å operere mer som normalt. Aktiviteten i økonomien har fulgt smitteverntiltakene tett. Gjennom året har Innovasjon Norge opprettholdt rollen som beredskapsorganisasjon for myndighetene, både gjennom rollen som lyttepost som fanger opp status i næringslivet, og som en forvalter av krisepakker. Innovasjon Norges rolle er å utløse investeringer i omstilling, innovasjon og internasjonalisering. Det har også vært rollen til selskapet under og på vei ut av krisen.

Skalerings tiår

Allerede før krisen var det av avgjørende betydning for Norge å utvikle et mer diversifisert og bærekraftig næringsliv. Bærekraftig verdiskaping er en forutsetning for våre fremtidige generasjoners velferd. OECD peker i sin analyse av Norges innovasjonssystem (2017) på at Norge står overfor en tredobbel omstillingsutfordring: Å gå fra en sårbar petroleumsbasert økonomi til en mer diversifisert, robust økonomi, å utvikle et mer konkurranseorientert og effektivt forsknings- og innovasjonssystem, og sikre at dette systemet er bedre innrettet for å adressere større samfunnsutfordringer.

Det langsiktige omstillingsbehovet til norsk næringsliv har blitt tydeligere gjennom kriseårene. Det haster med tiltakene som skal til for å nå klimamålene, og grønne løsninger må nå markedene innen fem til ti år skal de ha effekt på Parismålene og raskt skaleres opp. Dette gir muligheter for norske bedrifter. Etterspørselen etter grønne løsninger øker internasjonalt, på områder der Norge har særlig gode forutsetninger som innen energi og mat. I 2021 har Innovasjon Norge derfor jobbet spesielt med å spisse vår innsats for økt vekst og eksport. Videre har det vært en sentral oppgave for selskapet å videreutvikle ordninger som bidrar til helhetlige løst for nye verdikjeder. De gode erfaringene fra samarbeidet med Forskningsrådet og Enova i Pilot-E har vært viktige i arbeidet med Grønn plattform, som i 2020 kom på plass som del av regjeringens tredje tiltakspakke.

Regional næringsutvikling

Fylkeskommunene er foruten eiere og oppdragsgivere viktige samarbeidspartnere for Innovasjon Norge. Å bidra til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling med utgangspunkt i de ulike regionenes forutsetninger er et kjerneoppdrag for Innovasjon Norge. Selskapet gir råd og bidrar i utviklingen av fylkeskommunenes næringsstrategier. Bedrifter i hele landet møter et Innovasjon Norge som ser regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler i sammenheng. Tydelige effekter av dette ser vi blant annet i etablering av nye grønne industribedrifter, der fylkeskommunenes brede samfunnsutviklerrolle og Innovasjon Norges virkemidler er avgjørende. I 2021 så vi nyetableringer på områder som batterier, hydrogen, havvind, sirkulær- og biøkonomi.

EU som premissgiver

EU har blitt en mye sterkere premissgiver for norsk næringsliv gjennom sin «Grønn giv» strategi. Strategien har som mål et klimanøytralt Europa innen 2050. For å nå de høye ambisjonene er EUs tiltakspakker svært omfattende både på finansierings- og regelverkssiden og har store konsekvenser for norske bedrifter. Grønn giv åpner store markedsmuligheter i Europeiske land. En sterkere strategisk forankring opp mot EU og Brussel er avgjørende, og Innovasjon Norge har styrket sitt strategiske arbeid mot Europa i 2021. Innovasjon Norge skal sørge for å mobilisere norske bedrifter til ulike program i EU. Gjennomslag i EUs program vil ha stor betydning for enkeltbedrifter i hele landet og for norsk innovasjonstakt og omstillingsevne de neste fem årene.

Spisset innsats for vekst og eksport

Skal vi nå målene fra Parisavtalen må verden de neste 5-10 årene rette innsatsen mot å ta i bruk og skalere teknologi og løsninger som tar ned klimagassutslippene. Mange av disse løsningene er på plass, men markedene har vært for umodne til at demonstrasjon og skalering har vært lønnsomt. Dette endrer seg, og norske bedrifter må nå posisjonere seg som leverandører av grønne løsninger til verdensmarkedene. Dette krever en mer spisset og differensiert eksportsatsing. Innovasjon Norge har i 2021 iverksatt eksportstrategien «Rigget for eksport» som innebærer et mer spisset tilbud basert på bedriftenes evner og kvalifikasjoner. En digital plattform og kompetansesenter gir alle norske bedrifter for enkelt og rask tilgang til relevant informasjon og kompetanse om skalering, vekst og eksport. Innovasjon Norge har også laget et tilbud som sørger for at bedriftene med størst potensial får et skreddersydd tilbud over tid. Gjennom eksportutviklingsprogrammet tilbys bedriftene med best forutsetninger, basert på kvantitative og kvalitative kriterier, et skreddersydd tilbud over 2-3 år for å realisere sine mål og ambisjoner. Skal Norge lykkes med å øke og diversifisere eksporten trenger vi en mer målrettet og koordinert innsats for å posisjonere norsk næringsliv for store markedsmuligheter der vi har komparative fortrinn. High Potential Opportunities (HPO) en ny satsing bistår norske bedrifter med å identifisere og vinne store kontrakter og markedsandeler i internasjonalt. HPO er en etterspørselsstyrt satsing der vi kobler store, konkrete markedsmuligheter med norske komparative fortrinn.

Kompetanse og kapital

Innovasjon Norge er en sparringpartner for næringslivet i hele landet. Gjennom å sparre og utfordre kundene og tilby rett kompetanse og finansiering utløses flere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter. Bedriftene ser muligheter i det grønne skiftet, og det skjer store investeringer i ny teknologi, nye forretningsmodeller og industrielle etableringer. Samtidig ser Innovasjon Norge at det er mangel på risikokapital for å få realisert mange av initiativene. Mange nye digitale forretningsmodeller mangler materielle aktiva til pantesikkerhet og sliter derfor med å hente privat risikokapital for skalering og vekst. Innovasjon Norge har gjennom fjoråret jobbet frem nye virkemidler for å treffe dagens forretningsmodeller. Rollen til offentlige banker for å ta ned risiko er avgjørende også for å sikre at markedene for grønne løsninger modnes og løsninger kan gå fra demonstrasjon og pilotering til markedsintroduksjon og skalering.

Innovasjon Norge er sentral aktør for å realisere det grønne skiftet

Et skifte til en grønnere økonomi forutsetter at hele verdikjeden lykkes. Skal nye næringer utvikle må hele verktøykassen tas i bruk. Dette krever en annen arbeidsform i virkemiddelapparatet en tidligere. Innsatsen mot konsortier av bedrifter som utfyller verdikjeden og det offentlige virkemiddelapparatet må sikre en helhet gjennom å rette innsatsen innen FoU, kapital og internasjonale investeringer mot næringer som kan skape høyproduktive arbeidsplasser. Ordningen Grønn Plattform, som ble introdusert i 2020, bidro i 2021 til flere felles løft for grønne verdikjeder. Samarbeidet med Forskningsrådet og Siva bygger videre på erfaringer fra blant annet Pilot-E-ordningen der Innovasjon Norge samarbeider med Enova og Forskningsrådet. Fjoråret ble et rekordår for Innovasjon Norges investeringer i grønne prosjekter. Hele 61 prosent av porteføljen bidro til positiv miljøeffekt. De øvrige prosjektene er nøytrale. Hånd i hånd med en grønnere portefølje styrker selskapet kompetansen og verktøyene for å håndtere klimarisiko. EUs klassifiseringssystem legges nå til grunn når alle finanseringssaker vurderes.

Gjennom sparring med næringslivet, både digitalt og i alle landets regioner representerer Innovasjon Norge en dør inn for næringslivet. Den store andelen grønne prosjekter befester Innovasjon Norges rolle som en sentral aktør og offentlig bank som er avgjørende for at Norge lykkes med det grønne skiftet.

Oslo, 8. april 2021

Håkon Haugli
Administrerende direktør
Innovasjon Norge

Innhold

Forord	1
Innhold.....	4
1 Om virksomheten.....	10
1.1 Introduksjon til virksomheten	10
1.2 Kontorer i Norge	10
1.3 Kontorer i utlandet.....	11
1.3.1 Gjennomgang av internasjonal tilstedeværelse.....	11
1.4 Årsverk	12
1.4.1 Fordeling av antall årsverk	12
1.4.2 Omstilling og realisering av gevinstrealiseringsmål 2022-2024.....	13
1.4.3 Regjeringens inkluderingsdugnad	13
2 Rapportering på overordnet måloppnåelse	14
2.1 Innledning.....	14
2.1.1 Pulsen på næringslivet i 2021	14
2.1.2 Innovasjon Norges mål og strategi.....	15
2.1.3 Innføring av kundeporteføljer og porteføljestyring	16
2.1.4 Innovasjon Norges arbeid med bærekraft.....	16
2.2 Satsinger for å nå hovedmålet	18
2.2.1 Prioriteringer i 2021	18
2.2.2 Overordnede hovedtall	18
2.2.3 Eksport	21
2.2.4 Grønn omstilling	28
2.2.5 Digital omstilling.....	30
2.2.6 Mobilisere til EU-programmer	33
2.2.7 Innovasjon Norge – en digital organisasjon	35
2.2.8 Effekter og resultater	36
2.2.9 Prioriteringer i 2022	44
2.3 Delmål 1 – Flere gode gründere	44

2.3.1	Overordnede hovedtall	44
2.3.2	Effekter og resultater	47
2.4	Delmål 2 – Flere vekstkraftige bedrifter	54
2.4.1	Overordnede hovedtall	54
2.4.2	Effekter og resultater	56
2.5	Delmål 3 – Flere innovative næringsmiljøer	60
2.5.1	Overordnet beskrivelse	60
2.5.2	Effekter og resultater	61
3	Rapportering til Nærings- og fiskeridepartementet	62
3.1	Innledning.....	62
3.1.1	Oppdragsbrev og budsjettposter	62
3.1.2	Departementets prioriteringer for 2021 fra det ordinære oppdragsbrevet.....	64
3.1.3	Nasjonal koordineringsrolle for IPCEI.....	69
3.1.4	Rapportering på aktiviteter som er finansiert av flere kapitler og poster	70
3.2	Kap. 900, post 21 Spesielle driftsutgifter (EXPO 2020).....	72
3.3	Kap. 900, post 79 Kompensasjonsordning til utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter (tiltaksplanke – oppfølging)	73
3.4	Kap. 900, post 82 Midlertidig tilskuddsordning for publikumsåpne arrangementer (inklusive tiltaksplanke)	74
3.5	Kap. 2421, post 50 Innovasjon - prosjekter, fond	75
3.5.1	Landsdekkende virkemidler for innovasjon.....	76
3.5.2	Bioøkonomiordningen	79
3.5.3	Landsdekkende etablerertilskudd (Kommersialiseringstilskudd).....	83
3.5.4	Innovasjonslån og garantier (inklusive tiltaksplanke)	86
3.5.5	Landsdekkende innovasjonstilskudd (ekstraordinært innovasjonstilskudd)	91
3.5.6	Tilskudd til omstilling av reiselivsnæringen (tiltaksplanke)	93
3.5.7	Omstillingstilskudd til eventbransjen (tiltaksplanke)	96
3.6	Kap. 2421, post 52 Låneordning for pakkereisearrangører - tapsavsetning, kap. 2421, post 73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører og kap. 2421, post 91 Låneordning for pakkereisearrangører (tiltaksplanke - oppfølging)	97
3.7	Kap. 2421, post 71 Innovative næringsmiljøer	98
3.7.1	Norwegian Innovation Clusters (Klyngeprogrammet).....	98

3.7.2 Bedriftsnettverk.....	107
3.8 Kap. 2421, post 72 Innovasjonskontrakter	107
3.9 Kap. 2421, post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse.....	113
3.9.1 REISELIV	114
3.9.2 Profilering.....	114
3.9.3 Møte- og bedriftsmarkedet, kongresser og arrangementer	118
3.9.4 Innovasjon i reiselivsnæringen	119
3.9.5 Innsikt og analyse	120
3.10 RÅDGIVNINGS- OG KOMPETANSETJENESTER FOR EKSPORT OG INTERNASJONALISERING	123
3.10.1 Strategiske eksportsatsinger – High Potential Oppportunities (HPO)	125
3.10.2 Eksportutvikling.....	127
3.10.3 Global Gateways.....	127
3.10.4 Internasjonal markedsutvikling	129
3.10.5 Internasjonal markedsrådgivning	130
3.10.6 Global Growth	132
3.10.7 Utvikling av markedskompetanse og nettverk ved kontorene i utlandet og samarbeid med utenriktjenesten	134
3.10.8 Breddetilbud for eksport.....	135
3.10.9 Eksportrådgivning, handelsteknisk rådgivning og kompetanse, samt SMB-kontaktpunkt i forbindelse med handelsavtalen med Storbritannia.	136
3.10.10 Rådgivning om immaterielle rettigheter.....	139
3.10.11 Strategisk posisjonering.....	141
3.10.12 International Business Events	142
3.10.13 Næringslivsdelegasjoner	144
3.10.14 EU-programmer.....	145
3.10.15 Invest in Norway	146
3.10.16 Industriell deltagelse ved forsvaranskaffelser.....	150
3.10.17 EØS-finansieringsordningene	152
3.10.18 Gründere, unge vekstselskaper og sosialt entreprenørskap	152
3.11 Kap. 2421, post 75 Grønn plattform, kan benyttes under post 50, 71, 72 og 76 (tiltaksplan)	154

3.12 Kap. 2421, post 76 Miljøteknologi (MILTEK).....	155
3.13 Kap. 2421, post 78 Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	162
3.14 Kap. 2421, post 79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	162
3.15 Kap. 2421, post 80 Næringstiltak Svalbard	163
3.16 Kap. 2421, post 90 Lavrisikolån.....	165
4 Rapportering til Kommunal- og distriktsdepartementet	168
4.1 Innledning.....	168
4.1.1 Om regional- og distriktsoppdraget	168
4.1.2 Om budsjettpostene	169
4.2 Kap. 553, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	171
4.2.1 Tilskudd til bedriftsutvikling og investeringer (inklusive restmidler fra kap. 550, post 62, kap. 551, post 60 og kap. 551, post 61 (RDA))	171
4.2.2 Lån og garantier	176
4.2.3 Etablerertilskudd	179
4.2.4 Mentortjenesten for gründere	181
4.2.5 Bedriftsnettverk.....	182
4.3 Kap. 553, post 63 Arktis 2030	188
4.4 Kap. 553, post 65 Omstilling	190
4.5 Kap. 553, post 74 Norwegian Innovation Clusters og bedriftsnettverk.....	192
4.5.1 Norwegian Innovation Cluster (Klyngeprogrammet)	192
4.5.2 Innovasjonspartnerskap.....	192
4.5.3 Bioøkonomiordningen	192
4.6 Kap. 541, post 22 Utvikling, gjennomføring og samordning av IT-og ekompolitikken 192	
5 Rapportering til Landbruks- og matdepartementet	194
5.1 Innledning.....	194
5.2 Kap. 1142, post 78 Omstillingsmidler til pelsdyrnæringen	195
5.3 Kap. 1150, post 50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologitviking i landbruket.....	196
5.4 Kap. 1150, post 50 Midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket.....	199

5.5	Kap. 1150, post 50 Utviklingsprogrammet - landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping (Landbrukets utviklingsfond (LUF)).....	204
5.6	Kap. 1151, post 51 Utviklingsprogrammet - landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping (Reindriftens utviklingsfond (RUF))	210
6	Rapportering til Utenriksdepartementet	213
6.1	Innledning.....	213
6.2	EØS-finansieringsordningene.....	213
6.3	Humanitært innovasjonsprogram (HIP Norway)	215
6.4	Visjon 2030 (Norad).....	217
6.5	Enterprise Development for Jobs (Norad)	218
7	Rapportering til Kunnskapsdepartementet.....	220
7.1	Mobilisering til Horisont Europa	220
8	Rapportering til Klima- og miljødepartementet.....	224
8.1	Utvikling av The Explorer og samarbeidsmodellen for videre drift.....	224
9	Rapportering til Kultur- og likestillingsdepartementet.....	226
9.1	Overordnet måloppnåelse.....	226
9.2	Låne- og garantiordninger	228
9.3	Eksportprogram	230
9.4	Klyngeprogram.....	232
9.5	Investorprogram	232
9.6	Mentortjeneste.....	234
9.7	Kunnskapsgrunnlag kultur og reiseliv	234
9.8	Administrasjon og forvaltning av oppdraget	235
10	Rapportering til Samferdselsdepartementet	236
10.1	Pilot-T	236
11	Styring og kontroll.....	239
11.1	Mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge	239
11.1.1	Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge.....	239
11.1.2	Ny kundeeffektundersøkelse.....	245
11.1.3	Oversikt over gjennomførte evalueringer siste året	246

11.2 Effektiv drift	246
11.2.1 Formålseffektivitet	247
11.2.2 Kostnadseffektivitet.....	250
11.2.3 Effektiviteten i driften av de ulike ordningene	253
11.3 Administrasjons - og gjennomføringskostnader	258
11.4 Rapportering av basiskostnader	265
11.5 Beskrivelse av Innovasjon Norges kontroll av tildelte midler	266
11.6 Sikkerhet og beredskap	267
12 Statistikk og tabeller	267
12.1 Statistikk over forbruk	268
12.1.1 Forbruk og antall i 2021 fordelt per departement	268
12.1.2 Forbruk Nærings- og fiskeridepartementet	269
12.1.3 Forbruk Kommunal- og distriktsdepartementet	270
12.1.4 Forbruk Landbruks- og matdepartementet	270
12.1.5 Forbruk Kunnskapsdepartementet	271
12.1.6 Forbruk Klima- og miljødepartementet.....	271
12.1.7 Forbruk Kultur- og likestillingsdepartementet.....	271
12.1.8 Forbruk Samferdselsdepartementet	271
12.1.9 Forbruk Utenriksdepartementet.....	271
12.2 Statistikk over mål- og resultatstyringsindikatorer	273
12.2.1 Resultatindikator: Addisjonalitet.....	278
12.2.2 Resultatindikator: Kompetanse	283
12.2.3 Resultatindikator: Innovasjonsnivå.....	286
12.2.4 Resultatindikator: Prosjektrisiko	297
12.2.5 Resultatindikator: Driftsrisiko	304
12.3 Omfang og fordeling av brukerbetalte tjenester	310
12.4 Statistikk over finansieringssaker	310
12.4.1 Forklaringer av koder i statistikk for finansieringsvirksomheten	310
12.4.2 Omsøkt tilsagn.....	315
12.4.3 Brutto tilsagn.....	315
12.4.4 Antall tilsagn.....	315

1 Om virksomheten

1.1 Introduksjon til virksomheten

Formålet til Innovasjon Norge er å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Hovedmålet med Innovasjon Norge er at selskapet skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og ulike regioners næringsmessige muligheter. Dette skal nås gjennom delmålene flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer.

Innovasjon Norge tilbyr tjenester innen finansiering, rådgivning, kompetanse, nettverk og profilering, og har flere kontorer i Norge og i utlandet. Innovasjon Norge er et særlovsselskap som eies av Nærings- og fiskeridepartementet og fylkeskommunene.

Innovasjon Norge mottok i 2021 bevilgninger og oppdrag formulert i oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Utenriksdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Samferdselsdepartementet, fylkeskommunene og andre offentlige aktører. Med utgangspunkt i statsbudsjettet gir oppdragsbrevene en samlet oversikt over oppdragsgivernes forventninger og krav til Innovasjon Norges virksomhet. Brevene gir videre oversikt over Innovasjon Norges bevilgningsrammer og føringer knyttet til satsinger, programmer og tjenester. Oppdragsbrevene og rapporteringskalenderen danner utgangspunktet for vår rapportering til departementene gjennom denne årlige rapporten.

1.2 Kontorer i Norge

Innovasjon Norge har tett kontakt med næringslivet i alle norske regioner. I 2021 hadde Innovasjon Norge ti regionkontorer fordelt på 19 steder. Det ble ikke gjennomført endringer i strukturen ved regionkontorene i Norge i 2021.

Inndelingen av Innovasjon Norges regionkontorer følger dagens fylkesstruktur. Eneste unntak er et felles regionkontor for Oslo og Viken. Det var i 2021 to eller flere fysiske kontorsteder i seks fylker: Troms og Finnmark (Tromsø, Vadsø og Alta), Trøndelag (Trondheim og Steinkjer) Møre og Romsdal (Ålesund og Molde), Vestland (Bergen og Sogndal), Vestfold og Telemark (Horten og Skien) og Viken (Grålum og Drammen). I fylkene Nordland (Bodø) Rogaland (Stavanger), Agder (Grimstad), Innlandet (Brummundal) og Oslo er det bare ett kontorsted. Fra januar 2022 er kontorene i Vestfold og Telemark samlet på ett sted (Porsgrunn).

I tillegg til regionkontorene og deres lokalkontorer, er det etablert et Vekst- og gründersenter i Førde. Dette er en felles førstelinje for alle kunder når det gjelder kontakt med Innovasjon Norge, i tillegg til at senteret behandler alle søknader om tilskudd til markedsavklaring.

1.3 Kontorer i utlandet

Innovasjon Norge er Norges offisielle «Trade Promotion Organisation» og har 28 kontorer i 23 land. I flere markeder er Innovasjon Norge ambassadens handelsavdeling, og leder stasjonenes arbeid med eksport og internasjonalisering. Kontorene i utlandet sin hovedoppgave er å sikre at norske bedrifter lykkes med bærekraftig vekst og eksport i internasjonale markeder.

Kontorene er delt inn i tre regioner; Europa og Afrika, Asia og Midtøsten og Americas. Innovasjon Norges tilstedeværelse skal speile norsk næringslivs interesse og potensial i de viktigste globale markedene.

I Europa og Afrika har Innovasjon Norge kontorer i Sverige, Tyskland (München og Hamburg), Storbritannia, Belgia, Frankrike, Spania, Italia, Russland og Kenya. Fem kontorer i Europa har også ansatte som jobber spesifikt med reiseliv. I tillegg er det fire kontorer i Europa (Hellas, Kroatia, Bulgaria og Romania) som jobber utelukkende med EØS-fondene. Kontoret i Nairobi dekker Kenya, Tanzania og Uganda og har en avtale med NORAD gjennom Enterprise Development for Jobs-programmet.

I Asia og Midtøsten har Innovasjon Norge kontorer i India, Vietnam, Singapore, Japan, Sør-Korea, Kina (Beijing og Shanghai) og De Forente Arabiske Emirater (Dubai). Kontorene i Japan og India har samarbeid med Norges Forskningsråd og DIKU og Singapore med Universitetet i Arktis, NTNU og Sintef Ocean/Sintef Community. Kontorene i Japan, Sør-Korea, Kina og Singapore samarbeider med Sjømatrådet. Kontorene i Beijing, Seoul og Tokyo jobber også med investeringsfremme gjennom Invest in Norway. Dubai-kontoret dekker GCC-landene (Gulf Cooperation Council) og Iran.

I Americas har Innovasjon Norge kontorer i USA (New York, Houston, San Fransisco, Washington DC), Canada og Brasil. New York-kontoret har også ansatte som jobber med reiseliv og Brasil en forskning og teknologiutsending. Kontoret i San Francisco har primært fokus på skalering og investeringsfremme. Både San Francisco og New York har ansatte med ansvar for Invest in Norway med mandat for hele Nord-Amerika.

1.3.1 Gjennomgang av internasjonal tilstedeværelse

Som en del av Innovasjon Norges eksportstrategi (se omtale i kapittel 2.2.3) ble det i 2020 og 2021 gjennomført endringer i Innovasjon Norges internasjonale tilstedeværelse. Målet for endringen var å styrke tilstedeværelsen i markeder med størst interesse og potensial, frigjøre ressurser til større strategiske satsinger, samt etablere en mer fleksibel rigg for å sikre riktig kompetanse i relevante markeder. I region Europa og Afrika ble kontorene i Danmark, Finland, Polen, Nederland og Sør-Afrika lagt ned.

Samtidig ble kontoret i Brussel besluttet styrket med to ansatte og flyttet til egne lokaler. Her er Innovasjon Norge representert med en ansatt ved Kunnskapskontoret sammen med Norges Forskningsråd og Senter for internasjonalisering av utdanning. Tyskland ble styrket med to

årsverk og Storbritannia med ett årsverk (fra 2022), et årsverk jobber i tillegg med Invest in Norway.

I Asia ble kontoret i Indonesia og ett av kontorene i India (Mumbai) avviklet. Samtidig ble kontoret i Singapore styrket.

I Americas ble bemanningen i Canada og Brasil redusert. Samtidig ble New York styrket med ett årsverk innenfor helse (Life science) som dekker både eksport og Invest in Norway.

1.4 Årsverk

1.4.1 Fordeling av antall årsverk

Tabellen nedenfor viser antall årsverk ved utgangen av året og inkluderer vikarer, personer uten arbeidsplikt og personer i permisjon fordelt på regionene i Norge (RK+), internasjonalt (UK) og hovedkontoret (HK) for årene 2020 og 2021. Inndelingen i kontorer reflekterer ikke fordeling på kunderettet arbeid og administrasjon- og støttefunksjoner. Ansatte som gjør kunderettet arbeid, finnes på alle kontorer. Tilsvarende er det etablert hovedkontor-/støttefunksjoner i regionene.

Tabell 1.4-1 Utvikling i antall årsverk fordelt på regionene i Norge, internasjonalt og hovedkontoret.

Årsverk ¹	2020	2021 ²
Årsverk i regionene i Norge (RK+)	313	293
Årsverk internasjonalt (UK)	155	133
Årsverk på hovedkontoret (HK)	305	299
Sum	773	725

Per 31.12.2021 var 6,1 prosent (8,2 prosent i 2020) av alle ansatte i midlertidige stillinger (engasjement eller vikariater). Merk at det i tallene for 2020 var om lag 30³ tiltakspakkeressurser som ble midlertidig ansatt for å arbeide med krisepakkene. Disse er avsluttet i løpet av 2021, majoriteten i første halvår. I 2021 er det eksternt rekruttert 62 ansatte (78 ansatte i 2020) og totalt 110 ansatte sluttet i løpet av 2021 (56 ansatte i 2020). I 2021 var turnover for alle ansatte i Innovasjon Norge på 13,4 prosent (7,3 prosent i 2020).

¹ Som årsverk teller alle som er ansatt hos Innovasjon Norge per 31.12 det gjeldende år. Merk at årsverk som har lokasjon Oslo, men tilhører regionskontoret Oslo Viken er plassert under årsverk i regionene (RK). Det er benyttet den ansattes fysiske lokasjon i oversikten.

² Vedrørende omstilling og gevinstrealisering 2021-2024: Budsjettet aktivitetsnivå for 2021 (med tilhørende oppdrag, kostnader og inntekter) danner grunnlag for å beregne og rapportere varige kostnadsreduksjoner i treårs perioden 2022-2024. Disse tallene kan således ikke benyttes til oppfølging av utviklingen i årsverkene i selskapet.

³ Disse rundt 30 fordeler seg med fire på hovedkontoret (HK) og resten på regionene i Norge (RK+).

Fordelingen av og utviklingen i antall faktiske årsverk samt nøkkeltall gjengitt ovenfor er påvirket av kontor- og bemanningsendringer som besluttet løpende av administrasjonen i Innovasjon Norge samt en stram årsverksstyring i påvente av konklusjoner fra virkemiddelgjennomgangen.

1.4.2 Omstilling og realisering av gevinstrealiseringsmål 2022-2024

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat ble det i Statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål for Innovasjon Norge på totalt 100 mill. kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. Styret la til grunn at dette innebærer anslagsvis 70-80 prosent i årsverkskostnader, og besluttet i desember 2021 at det skulle gjennomføres en nedbemanningsprosess i henhold til Arbeidsmiljøloven.

Nærings- og fiskeridepartementets brev av 6. desember 2021 (ref. 21/377-16) fastslår at utgangspunktet for sammenlikning av kostnadsnivå gjennom perioden skal være budsjett og planlagt aktivitetsnivå som forelå ved starten av 2021. Det innebærer at budsjettet aktivitetsnivå for 2021 (med tilhørende oppdrag, kostnader og inntekter) danner grunnlag for å beregne og rapportere varige kostnadsreduksjoner i treårs perioden 2022-2024.

Det innebærer at årsverk per 31.12.2020 (som vist i Tabell 1.4-1) ikke kan benyttes til oppfølging av utviklingen i årsverkene i selskapet. Rapportering av gevinstrealisering på 2021 kostnadsbase skjer i særskilt rapportering.

1.4.3 Regjeringens inkluderingsdugnad

Innovasjon Norge jobber for en mangfoldig arbeidsstyrke og for å bidra til regjeringens inkluderingsdugnad. Likestilling, mangfold og inkludering er innarbeidet i selskapets øvrige rutiner og retningslinjer, og går langs tre akser: rekruttering og karriereutvikling, kompetanseutvikling og lønn- og arbeidsforhold.

Innovasjon Norge balanserer i dag begreper i stillingsannonser når det gjelder krav til kompetanse, erfaring og mangfold. Dette for å sikre et bredt kandidattilfang blant aktuelle søkere, utvidede perspektiver og dermed økt kompetanse for virksomheten. Innovasjon Norge har også deltatt i Integrerings- og mangfoldsdirektoratets kampanje med fokus på etnisk mangfold.

2 Rapportering på overordnet måloppnåelse

2.1 Innledning

2.1.1 Pulsen på næringslivet i 2021

Innovasjon Norge har løpende kontakt med næringslivet over hele Norge og i internasjonale markeder. Gjennom førstelinjen får vi et unikt innblikk i tidlige signaler og tydelige trender som gjør seg gjeldende. De siste årene har vi jevnlig rapportert om signaler som ledd i lyttepost-funksjonen vi har for eiere og oppdragsgivere. Det har gjort det mulig å følge hvilke utfordringer og muligheter norske bedrifter og næringer møtte i løpet av 2021.

I likhet med i 2020 ble også 2021 preget av usikkerhet i takt med smitteutviklingen. Ved inngangen til 2021 rapporterte vi at bedriftene fortsatt opplevde betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen for smittesituasjonen og tiltak som nedstengning og innreiserestriksjoner. For næringer som restaurant- og reiseliv fikk smittetiltak direkte konsekvenser som vil kunne prege næringene i de neste årene, mens andre næringer har vært omtrent uberørt av smittesituasjonen. Bruk av digitale plattformer i markedsarbeidet var viktig også i 2021. Det gjorde det mulig å opprettholde kontakten med eksisterende kunder, men ved inngangen til 2022 er det forventning om fysisk tilstedeværelse i mange internasjonale markeder om man skal lykkes i konkurransen om nye kunder.

De fleste koronatiltakene som Innovasjon Norge hadde ansvaret for ble avvirket i løpet av 2021. Bedriftene i Norges Banks Regionalt nettverk rapporterte om en betydelig øking i aktiviteten etter sommeren 2021. Gjenåpning av samfunnet hadde da bidratt til høyere etterspørsel, og bedriftene hadde tro på at etterspørselen ville øke fremover. Samtidig meldte nær halvparten av bedriftene om kapasitetsbegrensninger. I Economic Survey of Norway som ble publisert i februar 2022 peker OECD på i at Norge har klart seg bedre gjennom pandemien enn mange land.

Tidlig i 2021 pekte flere av Innovasjon Norges regionkontorer på at flere store «grønne» initiativ som hadde blitt langt på is i 2020, igjen var i ferd med å starte opp. Gjennom 2021 observerte vi en klar og økende optimisme knyttet til bærekraftig omstilling, og særlig muligheter for nye grønne og klimavennlige løsninger.

Norges handelsoverskudd satte ny rekord for en måned i desember i 2021. Mye av årsaken er svært høye gass- og oljepriser, men også fastlandseksporten har hatt sterke resultater i 2021.

I Norge er det overordnede bildet at store deler av næringslivet går godt. Et tegn på dette er et markant signal fra mange regioner om betydelig mangel på kompetent arbeidskraft, ikke minst i industrien. Samtidig forventes det at nye usikkerhetstrekk knyttet til krigen i Ukraina, endringer i

internasjonal markeder, energipriser og inflasjons og renteutvikling vil prege bedriftens fremtidsutsikter gjennom 2022.

2.1.2 Innovasjon Norges mål og strategi

Innovasjon Norges hovedmål er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter, ved de tre delmålene:

- Delmål 1: Flere gode gründere
- Delmål 2: Flere vekstkraftige bedrifter
- Delmål 3: Flere innovative næringsmiljøer

Selskapsstrategien til Innovasjon Norge løper fra 2020 til og med 2025, og støtter opp under målene til Innovasjon Norge. Strategiens innretning vurderes årlig i lys av endringer i rammebetingelser, markeder, kundebehov, gjeldende krav til selskapets måloppnåelse og forventninger knyttet til utviklingen fremover.

To år inn i strategiperioden fremstår strategien som robust, og den står seg godt på tross av pandemien. Innovasjon Norges styre har likevel i 2021 valgt å gjøre noen justeringer av strategien for å tilpasse den til endrede rammebetingelser. Strategien får presiseringer på tre områder:

1. EU som premissgiver

Siden selskapsstrategien ble vedtatt har EU lansert den ambisiøse vekststrategien «Grønn giv» som også påvirker Norge og norsk næringsliv i form av store investeringer i fornybar energi. Norge har blitt med i en rekke EU-programmer og Innovasjon Norge har fått en rekke nye oppgaver knyttet til eksempelvis mobilisering til Horisont Europa, DIGITAL og COSME. Det er også viktig for Innovasjon Norge etter hvert å utnytte de mulighetene som ligger i initiativ som InvestEU. For Innovasjon Norge betyr dette at vi må overvåke det som skjer i EU, bidra til at norske interesser ivaretas og lykkes i å synliggjøre og koble norsk næringsliv på de mulighetene som finnes i EU.

2. Sparring - kompetanse og kapital

Innovasjon Norge har fått i oppdrag å være den regionale førstelinjen til hele virkemiddelapparatet, og vi har slik sett fått befestet rollen som sparringpartner. Rollen som førstelinje er mer enn en ren henvisningsrolle til andre virkemiddelaktører. Vi tar rollen som en koordinator og et nav i virkemiddelapparatet som ser, og kjenner, helheten. Som den største aktøren må vi være bevisst dette når vi sammen med de øvrige virkemiddelaktørene bygger «En dør inn». Rollen som sparringpartner for bedrifter og næringsliv ble som en konsekvens av koronapandemien noe nedprioritert. Dette arbeidet må styrkes og prioriteres høyt i 2022.

3. Øke innsatsen for å ta grønne verdikjeder ut i internasjonale marker

I 2021 har Innovasjon Norge styrket sin eksportsatsning gjennom implementering av eksportstrategien fra 2020. I tillegg setter Hurdalsplattformen nye og ambisiøse mål for norsk eksport. Innovasjon Norge vil forsterke sin eksportsatsing for å bidra til ambisjonen om 50 prosent økt eksport fra fastlandsindustrien. En så høy ambisjon må reflekteres i vår strategi, våre budsjetter, vår organisasjonsstruktur, vår kompetanse og teknologi, vår kultur og ledelse og hvordan vi prioriterer. Innovasjon Norge har derfor valgt å styrke ordlyden i vår strategi for å sikre prioritet til eksportområdet.

Delstrategier vedtatt i 2021

For å sikre at Innovasjon Norge jobber målrettet i tråd med hovedstrategien, utarbeides det delstrategier på flere områder. Noen delstrategier ble vedtatt i 2020, og i 2021 har Innovasjon Norge fått delstrategier innen områdene kommunikasjon, finansieringsvirksomheten, samt en delstrategi for bærekraft.

2.1.3 Innføring av kundeporteføljer og porteføljestyring

Innovasjon Norge gjennomførte 1. juni 2021 en restrukturering av flere fagavdelinger på hovedkontoret. Formålet var å utforme og levere helhetlige og treffsikre kundetilbud innen:

- kommersialisering og vekst
- innovativ omstilling
- eksport

Disse kundebehovene går rett til kjernen av Innovasjon Norges strategi, og det ble blant annet opprettet tre nye porteføljeavdelinger med ansvar for å sikre at kundenes behov er godt kjent og at disse er førende for hvordan vi innretter tilbudene til næringslivet. Innovasjon Norges samlede tjenesteportefølje skal innrettes mot de kunde grupper og kundebehov hvor Innovasjon Norges innsats gir størst effekt (addisjonalitet) og tjenestene skal være tilpasset målgruppene behov (kundeorientert).

Porteføljeavdelingene skal sikre mer helhetlig sammenheng av tjenester, og mindre søkelys på enkelttjenester. Reorganiseringen bidrar også til våre ambisjoner om å jobbe mer datadrevet, og for at vi som del av vår digitale transformasjon kan fylle sparringspartnerrollen med til enhver tid relevant innhold.

En slik porteføljestyring vil fremover bidra til en forenkling i tjenestetilbudet, og til en tydeligere prioritering. Endringene skal også bidra til å forenkle oppdragsgiverdialogen, rapportering og tjenesteutviklingen. Det er ansatt porteføljeutviklere som på tvers av porteføljeavdelingene ser helhetlig på handlingsrommet for å avvikle, nedjustere eller effektivisere enkelttjenester.

2.1.4 Innovasjon Norges arbeid med bærekraft

Innovasjon Norges ambisjoner for bærekraft er tydelig i selskapsstrategien, og konkretisert ytterligere i delstrategien for bærekraft. Bærekraft skal være gjennomgående i Innovasjon Norges

virksomhet og forståelsen av bærekraftsrisiko er spesielt prioritert. Innovasjon Norge vil bidra til en næringsutvikling som ikke går på bekostning av mennesker, samfunn eller miljø. Gjennom arbeidet med bærekraft vil Innovasjon Norge fremme næringslivets rolle i oppfølgingen av FNs Bærekraftsmål, Paris-avtalen og EUs Green Deal. Disse setter rammer for hvordan næringslivet kan bidra til å løse globale samfunnsutfordringer.

Bærekraftstrategien for perioden 2021-2025 ble vedtatt av styret i mars 2021. Det er satt fire mål for hvor selskapet skal være i 2025:

1. Bærekraft skal være gjennomgående for all virksomhet i Innovasjon Norge
2. Innovasjon Norge har systemer på plass for vurdering av bærekraftsrisiko
3. Innovasjon Norge har differensierte tjenester og betingelser for bærekraftige prosjekt
4. Innovasjon Norge dokumenterer effekter av bærekraftinnsatsen

Bærekraftstrategien trekker også opp ambisjoner for internt drift av selskapet, konkretisert i en veileder knyttet til eget miljø-klima avtrykk innen områdene innkjøp, eiendomsdrift og reisevirksomhet. Innovasjon Norge har blant annet fått en revidert reisepolicy hvor miljømessige vurderinger nå vektlegges, både gjennom vurdering av behovet for reiser og måten nødvendige reiser gjennomføres på.

Implementeringen av bærekraftsstrategien har nå kommet langt. Det er utarbeidet verktøy for håndtering av EUs taksonomi som skal legges til grunn for finansieringsordninger med miljø-klimamål, og opplæring i verktøyet er igangsatt og gjennomføres fortløpende. Det er utviklet flere e-læringskurs for ansatte, i tillegg til at webinarer fra eksterne om eksempelvis utviklingen i EU også tilgjengeliggjøres for de ansatte. For kundene så tilgjengeliggjøres opplæringskurs i det digitale kompetansesenteret.

Den grønne porteføljen i Innovasjon Norges finansieringsvirksomhet har økt kraftig. I 2021 ble 61 prosent av finansielle midler brukt til prosjekt med positiv miljøeffekt. Resterende prosjekter var nøytrale. Det er lansert en bærekraftapp der ansatte enkelt kan hente ut data om miljø- og samfunns effekt. I tillegg er det koblet informasjon til intern drift i appen. Innovasjon Norge er en Miljøfyrtårnsertifisert bedrift, og appen viser utviklingen innen sentrale parametere som energiforbruk, avfall og lignende. Disse tallene er tilgjengeliggjort i bærekraftappen, som er bra besøkt siden den ble lansert i september 2021.

En sentral oppgave har vært å gjøre det enklere for kollegaer å finne relevant informasjon og nyttige verktøy. Alt relevant materiale er nå samlet på intranettsidene under tittelen «sustainability toolbox». Her samles styrende dokumenter, verktøy, kurs på vår digitale læringsplattform, i tillegg til materiell knyttet til dilemmatrening innen bærekraft. og her finner man ulike case og dilemmaer. Etter at sidene ble lansert i juni 2021 har de vært godt besøkt.

Innovasjon Norge arbeider aktivt for å fremme et ansvarlig næringsliv, både internt i selskapet og blant selskapets kunder, leverandører og samarbeidspartnere. I forbindelse med den nye

åpenhetsloven som ble vedtatt i 2021 har Innovasjon Norge satt i gang et prosjekt for å ytterligere sikre at organisasjonens aktsomhetsvurderinger er i tråd med lovens forventninger. For status på arbeidet med ansvarlig næringsliv vises det til årsberetningen for 2021.

I våre digitale flater forbereder vi også norsk næringsliv på å gjøre vurderinger av om de opptrer i samsvar med miljømålene i EUs taksonomi. I vår pilot på «En dør inn», med det interne navnet «Rask avklaring», spør vi alle bedrifter som benytter dette som inngangsport til virkemiddelapparatet om hvilke av miljømålene i EUs taksonomi som bedriftens prosjekt bidrar til å løse. Dette gjør vi for å kunne ha mulighet til å identifisere bedrifter som kan påvirke disse miljømålene i positiv retning i en tidlig fase. I tillegg kan vi se hvor stor andel som mener at miljøpåvirkning ikke er relevant for deres løsning. Prosjekthjelpen som benyttes av kunder som ønsker å søke om hjelp hos Innovasjon Norge, benytter Innovasjon Norge miljøkryss som første indikasjon, rådgiver må da gjøre en individuell vurdering av om de skal etterspørre mer informasjon om hvordan kundene vurderer sin relasjon til EUs taksonomi. Innovasjon Norge har utviklet et verktøy for kunderådgivere som de benytter i videre sparring.

2.2 Satsinger for å nå hovedmålet

2.2.1 Prioriteringer i 2021

Strategien til Innovasjon Norge skal sikre at vi leverer på hovedmålet og delmålene, og det ble fastsatt følgende overordnede prioriteringer for 2021 i tråd med strategien:

- Vi skal spisse vår innsats for økt vekst og eksport.
- Vi skal aktivt bidra til omstilling – til et grønnere og mer digitalt norsk næringsliv.
- Vi skal sørge for at norsk næringsliv drar nytte av Horisont Europa og andre EU-programmer.
- Vi skal fylle rollen som regional førstelinje i og digital inngangsport til det samlede norske virkemiddelapparatet.

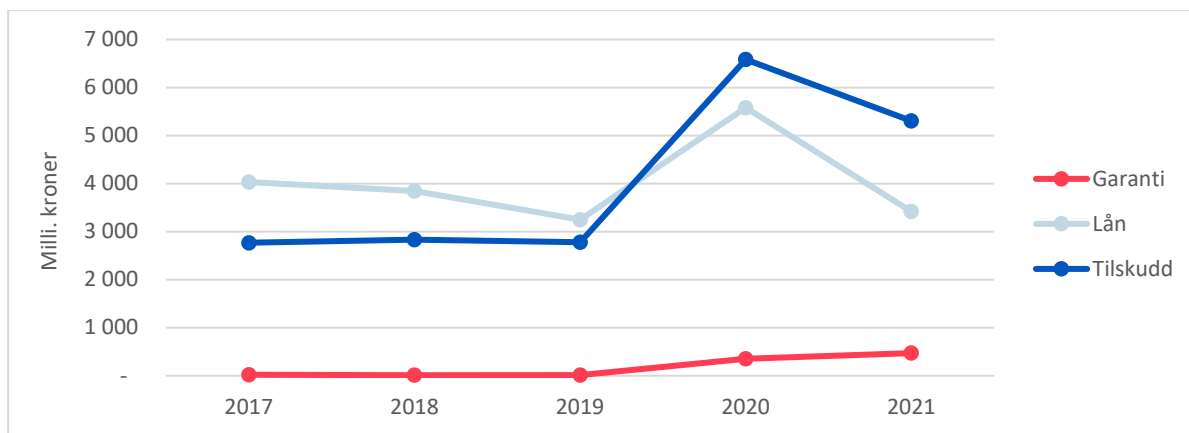
Hvordan Innovasjon Norge har jobbet for å levere på disse prioriteringene blir omtalt i kapittel 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 og 2.2.7. Her omtales først noen hovedstørrelser for finansiering for 2021.

2.2.2 Overordnede hovedtall

I 2021 ble det tildelt tilskudd, lån og garantier på om lag 9,2 mrd. kroner, fordelt på 5,3 mrd. kroner i tilskudd, 3,4 mrd. kroner i lån og 470 mill. kroner i garantier.

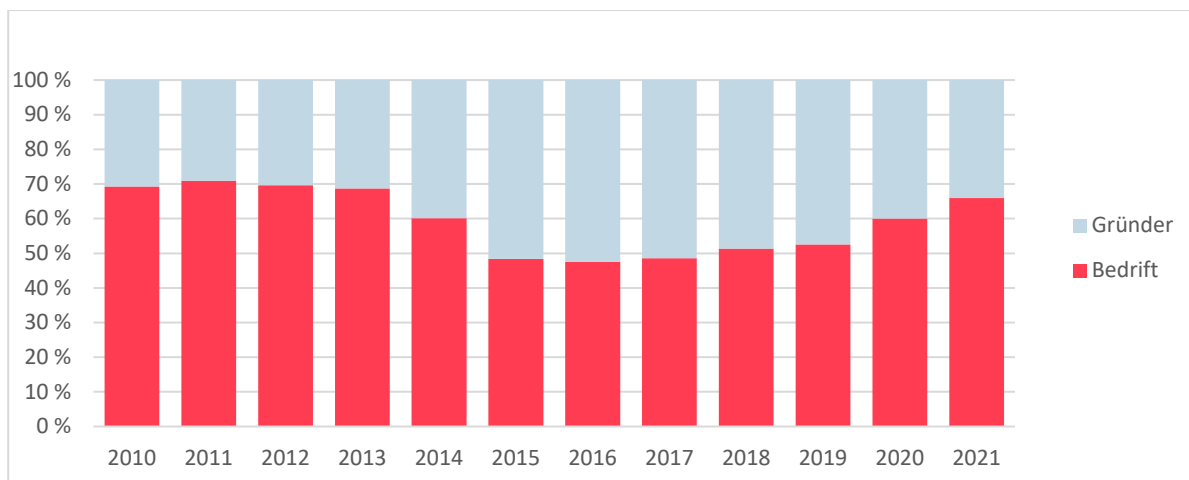
Figur 2.2-1 viser at tilskudd er større enn lån. Før pandemi var lån større enn tilskudd. Det er også en relativt stor økning i garantier.

Figur 2.2-1 Lån, tilskudd og garantier. Mill. kroner.

Figur 2.2-2 viser hvordan andelen gründere og vekstkraftige bedrifter har utviklet seg blant mottakerne av tilskudd, lån og garantier fra Innovasjon Norge har utviklet seg siden 2010.

Figur 2.2-2 Antall tilsagn, fordeling mellom gründere (delmål 1) og vekstkraftige bedrifter (delmål 2) for lån, tilskudd og garantier.

Siden 2016 har andelen vekstbedrifter økt, og er nå omtrent tilbake på nivået før 2014. Det kan være en følge av at gründerplanen ble avsluttet i 2016/2017, og at vi dermed følger disse bedriftene videre med å hjelpe de med skalering og vekst.

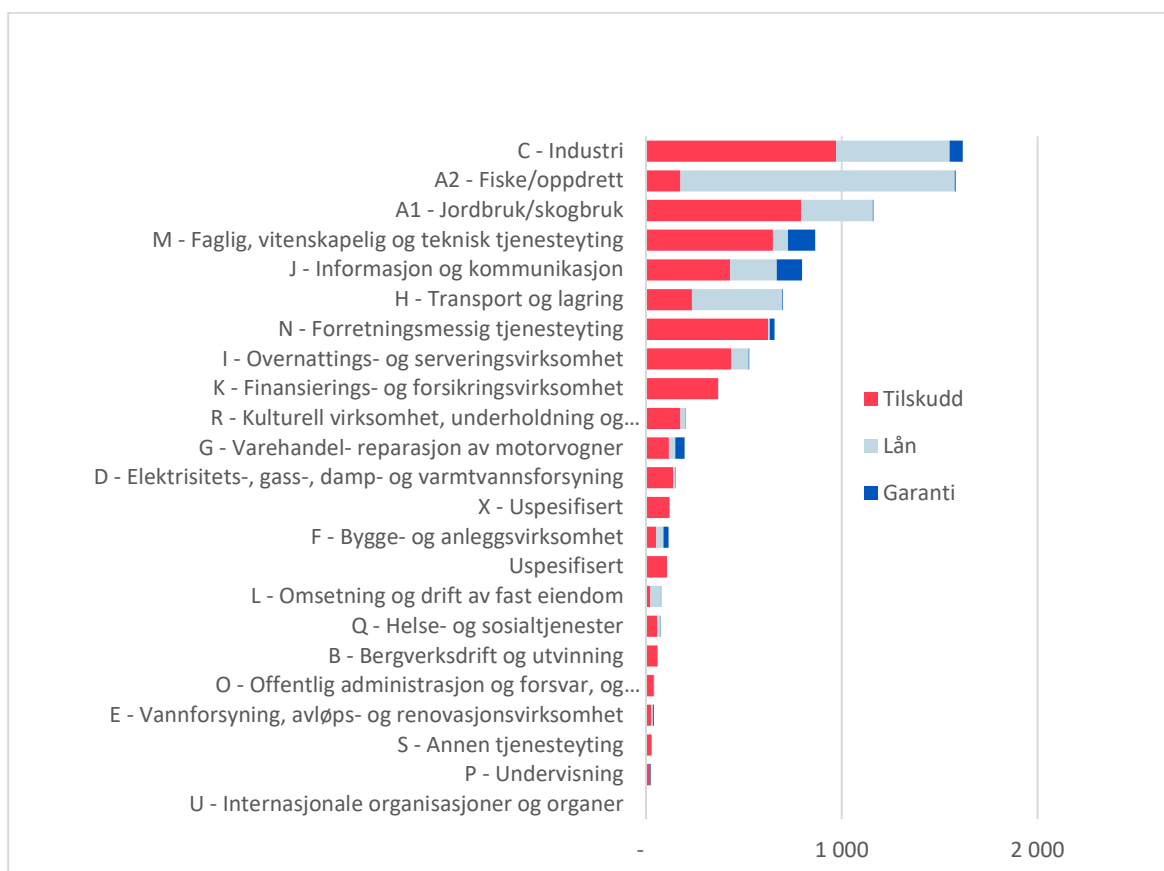
Figur 2.2-3 viser størrelsen på de ulike virkemidlene i mill. kroner.

Figur 2.2-3. Virkemiddelbruk. 2021. Mill. kroner

Figur 2.2-4 viser totalen av alle virkemidler fordelt etter næring.

Figur 2.2-4. Tildelte midler fordelt etter næringer (NACE). 2021. Mill. kroner.

I 2021 var industri den største kundegruppen i Innovasjon Norge. Fordelingen samsvarer godt med de oppdragene som Innovasjon Norge har, herunder forvaltningen av utviklingsmidlene som går over jordbruksavtalen.

2.2.3 Eksport

Norsk eksport

Norge har en lang og stolt eksporttradisjon, og norsk eksport går i hovedsak svært godt. 2021 var året med høyest norsk vareeksport noensinne. Eksportverdien var på 1 378 mrd. kroner. En økning på 77 prosent fra 2020, og 38 prosent høyere enn det tidligere rekordåret 2018.

Dette førte også til et rekordhøyt handelsoverskudd for varer på 531 mrd. kroner. Ifølge Menons Eksportmelding 2021⁴ legger eksporten grunnlaget for om lag hver femte norske arbeidsplass.

Samtidig viser de samme tallene hvor avhengig Norge er av noen få eksportnæringer. En svært stor andel av norsk eksport (om lag 40 prosent) er basert på olje og gass. Høye gass- og oljepriser var hovedgrunnen til det svært sterke eksportåret 2021, men også fastlandseksporten var høyere enn noensinne i 2021.

Norge har sterke industrimiljøer og aktører innenfor grønne vekstnæringer, men svært liten andel «grønn» eksport i dag, ifølge Eksportmeldingen. Skal vi nå målene fra Parisavtalen må verden de neste 5-10 årene rette innsatsen mot å ta i bruk og skalere teknologi og løsninger som tar ned klimagassutslippene. Mange av disse løsningene er på plass, men markedene har vært for umodne med utilstrekkelig etterspørsel til at demonstrasjon og skalering har vært lønnsomt så langt. Dette endrer seg, og norske bedrifter må nå posisjonere seg som leverandører av grønne løsninger til et stadig økende verdensmarked.

Behov for taktskifte i norsk eksport

For å få til et taktskifte innen norsk eksport mener Innovasjon Norge at det må til et helhetlig løft for å bygge nye eksportnæringer. Eksport starter med et sterkt og innovativt næringsliv hjemme. Investeringer i næringsrettet forskning og innovasjon må styres mot næringer med høyt vekst- og eksportpotensial.

Norge har allerede sterke økosystemer hvor mye av fundamentet for å bygge ny næring er på plass. Det bør utarbeides delstrategier for eksport på næringsområder der Norge har sterke økosystemer som kan videreutvikles. Delstrategier vil bidra til mer langsiktighet i det norske eksportarbeidet. Næringer som peker seg ut er ferdigvareindustrien, videreforedling av marine ressurser, tjenestenæringene, helsenæringene og grønne verdikjeder slik som havvind, batterier, grønn skipsfart og hydrogen.

⁴ Menon 2021. Nr 58/2021. *Eksportmeldingen 2021. Et årlig dypdykk i norsk eksport*

Skal man bygge nye eksportnæringer er det avgjørende å tiltrekke seg internasjonal kapital, kompetanse og teknologi. Utenlandsinvesteringer kan, under de riktige omstendighetene, bidra til en rekke positive effekter som blant annet økt produktivitet og vekst i vertslandet. Innovasjon Norge mener det må legges til rette for internasjonale investeringer ved å ha grunnleggende rammebetingelser på plass, slik som regulering av tomter og tilgang til kraft.

Skal Norge nå målet om 50 prosent økt eksport utenom olje og gass innen 2030, må investeringene i eksportfremme økes. Innovasjon Norge erfarer at mange bedrifter, særlig små og mellomstore bedrifter, mangler internasjonaliseringstrategier, underinvesterer i kommersiell kompetanse og undervurderer kompleksiteten i å lykkes med internasjonalt salg.

Norge må også i større grad utnytte mulighetene som ligger i EU. EU har tatt på seg ledertrøya i det grønne og digitale skiftet gjennom grønn giv strategien og Digital Decade strategien. Grønn giv skiller seg fra tidligere klimastrategier fordi politiske mål innen klima kombineres med omstilling av økonomien. Dette innebærer endringer i Norges viktigste eksportmarked med store nye markedsmuligheter som vil vokse frem. Dette gir både muligheter og utfordringer for norsk næringsliv. Produkter og tjenester med lavt eller null klimaavtrykk er de som vil vinne frem.

Batterier

Batterimarkedet er i kraftig vekst, og i Europa alene forventes markedet å øke fra cirka 50 Gwh i 2020 til 725 Gwh i 2040. Tradisjonelt har hoveddelen av produksjonen foregått i Asia, men gjennom European Battery Alliance bygger EU nå opp en europeisk verdikjede som skal sikre europeisk bilindustri så vel som bærekraftsmålene.

European Battery Alliance har uttalt at Norges bidrag inn i verdikjeden for batteri vil være vesentlig for at EU skal nå sine mål. Norge har en sterk prosessindustri og en komplett maritim verdikjede. I tillegg har offentlige innkjøp bidratt til å posisjonere Norge innenfor elektrisk transport til havs, og norsk elbilpolitikk har gjort Norge verdensledende. Norge også tidlig ute i markedet for gjenbruk og resirkulering av batterier.

Bedrifter som Freyr, Beyonder, Morrow og Vianode er etablert den siste tiden og har samlet seg i Battery Norway (under Eydeklyngen), sammen med mer etablerte bedrifter som Batteriretur, Elkem og Glencore. Innovasjon Norge har bidratt med finansiering til samtlige av de viktigste prosjektene, særlig gjennom miljøteknologiordningen. Og klyngeprogrammene har samlet aktørene. Finansielle tilskudd er bevilget til aktører i alle deler av batteriverdikjeden og i alle landsdeler. Gjennom Brand Norway og utekontorene jobber Innovasjon Norge med å promotere næringen. Brusselkontoret jobber i forhold til europeiske muligheter og utfordringer. Invest in Norway jobber i dag tett med Battery Norway og øvrige aktører i Norge i et godt fungerende samspill. Invest in jobber med å tiltrekke og tilrettelegge for utenlandske aktører i verdikjeden.

Med våre nordiske naboer, jobber vi for å styrke og synliggjøre det nordiske batterisamarbeidet, gjennom «Nordic Battery Thursdays». Norden har felles fortrinn knyttet til blant annet fornybar kraft, høy grad av automatisering og digitalisering, og derfor kan Norden tilby en nærmest komplett verdikjede for batteriproduksjon, -bruk og -resirkulering.

Kilde for tallene: NHO, grønne elektriske verdikjeder

Det er også behov for å i større grad se bistand og næringsutvikling i sammenheng. For å bedre dekke behov innen bistand, må evnen til å kople innovative bedrifter med behov innen FN-systemet, utviklingsbankene og humanitære organisasjoner økes. Det er også behov for å utvikle mer innovative finansieringsløsninger for bistand, i samarbeid med finansnæringen, som har offensive FNs bærekrafts mål.

Implementering av Innovasjon Norges eksportstrategi

Innovasjon Norge hadde i 2021 et overordnet mål om å styrke og spisse innsatsen for økt vekst og eksport. Målsetningen bygger på rapporten «Rigget for Eksport - Sterkere, mer strategisk, nær bedriftene», og ny eksportstrategi som ble lansert i kjølvannet av denne.

Strategien legger opp til en betydelig styrking og spissing av tjenestetilbudet på eksport, noe som operasjonaliseres gjennom tre forretningsområder:

1. Strategiske eksportsatsinger – hvor det jobbes etterspørselsdrevet med å bistå grupper av bedrifter med å vinne store eksportkontrakter og andeler i internasjonale markeder gjennom langsiktig bistand fra hele Team Norway
2. Eksportutvikling for bedrifter med stort eksportpotensial
3. Digitalt breddetilbud med generelle eksporttjenester

Strategiske eksportsatsinger eller High Potential Opportunities (HPO) er satsing på store eksportmuligheter og områder der etterspørsel i internasjonale markeder er i samsvar med norske komparative fortrinn. Dette er områder som for eksempel ren energi, grønn skipsfart og grønn mobilitet.

High Potential Opportunities (HPO) prosjekter er konkrete prosjekter, innenfor de strategiske satsingene, der Innovasjon Norge og et koordinert Team Norway bistår grupper av hovedsakelig modne bedrifter i å ta store kontrakter og markedsandeler i aktuelle markeder.

I prosjektene defineres konkrete, kommersielle målsettinger og felles gjennomføringsplaner for alle deltagende aktører. Innovasjon Norge forplikter seg til å stille sine tjenester og virkemidler fra hjemme- og uteapparat til rådighet over en 4-6 års periode for vedtatte HPO-prosjekt. For at et prosjekt skal kunne vurderes som en HPO må størrelsen på markedsmuligheten overstige 500 mill. kroner i kontraktsverdi. Prosjektene må være godt forankret i norsk næringsliv, og innsatsen og bistanden fra Innovasjon Norge og Team Norway må kunne være utløsende for at muligheten realiseres. Satsingene i HPO har i hovedsak fokus på kommersielle muligheter med tydelig grønn og bærekraftig profil, for eksempel havvind, batterier, sirkulærøkonomi og green shipping. Både Innovasjon Norges egne kontor, bedriftsgrupper og klynger samt andre virkemiddelaktører kan søke om HPO-status og støtte for aktuelle prosjekter/markedsmuligheter.

HPO-programmet hadde 4-6 prosjekt som mål i 2021. I desember 2021 var det igangsatt syv prosjekter rettet mot muligheter innen henholdsvis havvind i Europa og USA, grønn shipping Kina, avfallshåndtering i Singapore, tunneler i Chile, forsvars- og luftfartsteknologi i USA, samt Hydrogen i Tyskland med mulig utvidelse til Frankrike. HPO-modellen er blitt svært godt mottatt av næringslivet. Disse fremhever at tydeligere prioriteringer, sterkt eierskap hos deltakende bedrifter, tverrgående koordinering og større og mer langsiktige forpliktelser er særlig positivt.

Innen HPOene på Offshore Wind Europe og Green Maritime China er norske bedrifter nå i posisjon for deltakelse i konkrete anbudsprosesser. Alle prosjektene har bred støtte fra relevante klynger, utenriksstasjoner og handelskamre/foreninger, og flere av prosjektene har ekstern ledelse fra næringslivet. EksFin er partner i relevante HPOer, og Norwep er med i havvindsatsingene, samt prosjektene i Kina og Chile.

Eksportutvikling er en spisset satsing, der Innovasjon Norge målretter og differensierer tilbudet til næringslivet, basert på bedriftens forutsetninger for å lykkes med en internasjonal satsing. Innovasjon Norge har flere tjenester som skal bidra til eksportutvikling for norske bedrifter, eksempelvis workshopkonsepter som sikrer god planlegging og kvalifisering, eksportprogrammer for grupper av bedrifter som skal inn i nytt marked, eller én-til-én-rådgivning i internasjonale markeder. Nytt fra strategien er et key account-program for de mest lovende bedriftene.

2021 har vært et år for pilotering og utvikling av det nye eksportutviklingsprogrammet, der prioriterte bedrifter får tettere oppfølging gjennom hele internasjonaliseringsprosessen. I overkant av 50 bedrifter er

Havvind

Det internasjonale havvind-markedet er i kraftig vekst. Kina er i dag det største og hurtigst voksende markedet, men også USA, andre land i Asia og Europa opplever kraftig vekst. I Europa forventes en kraftig vekst fra dagens 25 GW til 450 GW installert kapasitet innen 2050. Norge har godkjent to områder for havvind i Nordsjøen med inntil 4,5 GW kapasitet totalt, og mulighet for både flytende og bunnfaste løsninger.

Havvind representerer store muligheter for norske industriaktører, som kan levere varer og tjenester langs hele verdikjeden, fra utvikling og installasjon til drift og avvikling. Norske aktører var tidlig ute har særlige konkurransefortrinn innen flytende vind, selv om dette fortrinnet nå er i ferd med å bli innhentet. Rapporter har anslått at Norge kan ta inntil 20 prosent av det flytende markedet globalt, gitt riktige rammebetingelser og nasjonal satsing. Forventet norsk utenlandsomsetning for havvind totalt (eksempelvis Kina) vil i så fall kunne ligge på inntil 100 mrd. kroner i 2030. Total omsetning i perioden 2019-2030 er forventet å kunne bli 550 mrd. kroner, med ytterligere 25-35 mrd. kroner fra utbygging på norsk sokkel.

Innovasjon Norge har prioritert havvind gjennom sin eksportsatsting «High Potential Opportunities» med særskilt fokus på Europa og USA. Innovasjon Norge har også en sterk vekst i lån og tilskudd knyttet til havvind, og norske havvind-aktører og konsortier har hatt stor suksess med sine søknader under Horizon-programmet. Havvind er også en vedtatt satsing for det nyetablerte Eksportstrategirådet, hvor Innovasjon Norge bidrar.

Kilder: Innovasjon Norge, Norwep, RCG, Menon

rekruttert inn i programmet, der de blir fulgt opp tett over tid. For 2022 er det satt mål om 150 bedrifter i programmet. Det vil forutsette en dreining av kapasitet og innsats på eksportområdet for regionkontorene.

Erfaring og undersøkelser viser at bedrifter som mottar et helhetlig tilbud som omfatter både finansielle tjenester og kompetanse-/rådgivningstjenester har bedre forutsetninger for å lykkes, enn om bedrifter bare mottar finansiering. Oppfølgingsansvaret er derfor lagt til regionkontorene, der både internasjonalsiseringsrådgiver og finansieringsrådgivere jobber i team, med bedriften.

Programmet er positivt mottatt av bedriftene som er med, og Innovasjon Norge får også en bedre forståelse for bedriftenes behov, gjennom en helhetlig behovsavklaring, som tar utgangspunkt i bedriftens strategi, planer og målmarked. Helhetlig tilnærming gir også innsikt i hvilke markeder Innovasjon Norge har behov for å styrke sin tilstedeværelse. Her er det avgjørende med et tett samarbeid med Team Norway, og da spesielt ambassadene.

Breddetilbudet for eksport er en del av et større arbeid som Innovasjon Norge leder på vegne av virkemiddelaktørene. Målet er å sikre at brukeropplevelsen blir god og at inngangen til virkemiddelapparatet blir så enkel, oversiktlig og digital som mulig. Innovasjon Norge har her rollen som inngangsport til hele virkemiddelapparatet.

Breddetilbudet for eksport er eksportaktiviteter som leveres uten brukerbetaling, og som formidler fellesgodet til hele næringslivet. Breddetilbudet for eksport består av flere ulike typer tjenester, og inkluderer også veiledning av generell karakter til individuelle bedrifter, primært levert fra utekontorene, og eksport-relaterte webinarer.

Det viktigste resultatet av som følge av ny strategi, er digitalisering av tilbudet og økt selvbetjening. Innovasjon Norges kompetansesenteret som ble lansert høsten 2020, og har raskt fått mye digitalt innhold, og et betraktelig økende antall brukere.

Plattformen inneholder også kompetansetilbud fra andre aktører enn Innovasjon Norge, og tilbyr et bredt spekter av kompetansehevende tiltak, markedsinformasjon, analyser og markedsinnsikt. Norske bedrifter kan på denne plattformen tilegne seg kunnskap og innsikt hvor og når det passer bedriften best, fra hele virkemiddelapparatet og med sterkt reduserte transaksjonskostnader for Innovasjon Norge/virkemiddelaktørene.

Tjenesten er skalerbar og har positive nettverkseffekter. Plattformen vil for eksempel bli tilby digitale og hybride moduler under et nasjonalt «Offshore Wind Entry Program» som er planlagt lansert under Eksportstrategirådet og støttet av Innovasjon Norges HPO på havvind. Dette er et omstillingsprogram for norske offshorebedrifter som ønsker seg inn i havvindnæringer. Kompetanseprogrammet har i tillegg alt et bredt utvalg kurs og programmer knyttet til muligheter i internasjonale havvindmarkeder. Slik understøtter breddetilbudet og kompetansesenteret også store, målrettede eksportsatstinger.

Refleksjoner som følge av den nye eksportstrategien

For å lykkes med eksportstrategien, er det en forutsetning, at Innovasjon Norge øker innsatsen innenfor alle tre forretningsområdene strategien inneholder. I tillegg må mer av dagens innovasjonsarbeid vris mot eksport. Eksportkompetansen ved regionkontorene må også styrkes for å kunne følge opp flere små og mellomstore bedrifter med evne, vilje og potensial for økt internasjonal vekst og eksport.

Innovasjon Norge mener også at det vil være nødvendig å styrke Norges internasjonale tilstedeværelse, om Norge skal evne å koble internasjonal etterspørsel ute med næringsutvikling hjemme, særlig i markeder der det nå gjøres store investeringer i grønn infrastruktur og teknologi på områder der norsk næringsliv har fortrinn. Siden Norges Eksportråd ble en del av dagens Innovasjon Norge har rammene for tilstedeværelse nærmest vært uendret, noe som har ført til en gradvis nedtrapping av uteapparatet. Sammenlignet med andre nordiske land har Norge et betraktelig mindre uteapparat. Etterspørsel fra bedrifter viser også at det er behov for tilstedeværelse i flere markeder.

Mer spissede satsinger og mer modne og komplekse kunder utløser samtidig nye kompetansebehov. Tyngre og mer spisset industri- og markedskompetanse er særlig etterspurt, spesielt i det internasjonale markedet. Innovasjon Norge ser et forsterket behov for en fleksibel rigg for å tilpasse tilstedeværelse, kompetanse og nettverk til næringslivets skiftende behov. Innovasjon Norges internasjonale tilstedeværelse har vært relativt lite fleksibel, og ressursene er i stor grad bundet opp i årsverk ved en fast lokasjon. Erfaring fra både Eksportutvikling og HPO, tilsier at det bør legges til rette for mer fleksibilitet, og et tettere samarbeid med Utenriksdepartementet. Det er også behov for midlertidige prosjektkontor for å følge opp store markedsmuligheter i en begrenset periode.

Eksportutvikling og strategiske satsinger som HPO må også understøttes av et profesjonelt posisjonerings- og markedsføringsapparat. Innovasjon Norge ser behovet for å styrke næringslivets internasjonale markedsarbeid gjennom nye metoder og digital teknologi. I den internasjonale konkurransen er det bedrifter med den sterkeste posisjonen som vinner. Salgs- og markedsarbeidet innenfor business-to-business har lenge vært i endring, samtidig som pandemien har akselerert og befestet behovet for å ta i bruk nye metoder og digital teknologi.

En nylig publisert McKinsey rapport⁵ viste at 96 prosent av alle salgsteam har lagt om til delvis eller heldigitalt salg. Nær 60 prosent av kundene er dessuten villige til å gjøre kjøp over 500 000 amerikanske dollar kun basert på digitale selvbetjeningsløsninger. Dersom Innovasjon Norge effektiv skal bistå kunder i internasjonalt salgsarbeid i konkurranse med store, etablerte aktører, kreves betydelig investering i helhetlige og digitale salgs- og markedsføringskanaler. I 2022

⁵ McKinsey 2021. *How B2B sales have changed during Covid 19*

planlegger Innovasjon Norge å lansere en felles digital plattform for markedsføring av norsk næringsliv internasjonalt.

Innovasjon Norge ser også behovet for å bygge strategiske allianser med de største selskapene for å løfte hele verdikjeder ut i internasjonale markeder. Innovasjon Norge har derfor startet opp arbeidet med å inngå strategiske partnerskap med store lokomotivbedrifter, som kan bidra til at flere små og mellomstore bedrifter får tilgang til internasjonale markeder. Både selskapene og Innovasjon Norge ser at her er det et utnyttet potensial for tettere samarbeid til gjensidig nytte.

Det er i noen tilfeller utfordrende å samle Team Norway om felles mål og gjennomføringsplaner, særlig på energiområdet der enkelte virkemiddelaktører har overlappende mandat. Her ser Innovasjon Norge et behov for felles prioritering og retning for norske eksportsatsinger for å sikre et sterkt og koordinert Team Norway.

Erfaringer fra HPO-arbeidet viste også at det var behov for tydeligere rollefordeling mellom Innovasjon Norge og Eksportstrategirådet. Eksportstrategirådet fikk i oppgave å iverksette større, helhetlige satsinger med utgangspunkt i norske næringslivsfortrinn og etterspørsel i relevante markeder. I disse satsingene skulle Innovasjon Norges rolle, gjennom tilstedeværelsen ute, identifisere og validere markedsmuligheter. Her legges det til grunn at det er og skal være Innovasjon Norges rolle å gjøre norsk næringsliv kjent med og i stand til å gripe globale markedsmuligheter. HPO-arbeidet er viktig også for at Eksportstrategirådet fyller sin rolle, og etterspørselsstyrte HPOer gjennomføres både som del av og uavhengig av Eksportstrategirådets strategiske satsinger.

I 2022 besluttet regjeringen å etablere et Nasjonalt Eksportråd til erstatning for Eksportstrategirådet.

Effekt av Innovasjon Norges eksporttjenester

Innovasjon Norges kundeeffektundersøkelse (førundersøkelsen fra 2021) fra Oxford Research viser at 55 prosent mener at tjenesten selskapet mottok fra Innovasjon Norge i stor grad var avgjørende for at de kom i gang med sin internasjonaliseringsprosess. Det er en økning på sju prosentpoeng fra førundersøkelsen året før.

Etterundersøkelsen viser også at 85 prosent av selskapene som har eksportert, vil benytte Innovasjon Norges tjenester i internasjonale prosjekter i fremtiden, bare 2 prosent ønsker ikke å bruke Innovasjon Norges tjenester igjen.

Også Effektundersøkelsen fra SØA, viser at bedrifter som mottar eksportrådgiving fra Innovasjon Norge gjør det bedre i form av mervekst på viktige områder. Sammenlignet med tilsvarende bedrifter uten slike tjenester, viser undersøkelsen en årlig gjennomsnittlig mervekst på 9,3 prosentpoeng i salgsinntekter, 7,1 prosentpoeng mervekst i verdiskaping, 4,5 prosentpoeng i produktivitet og 3,2 prosentpoeng mervekst i antall årsverk.

Ambisjoner for 2022 – Innovasjon Norges bidrag for taktskifte i norsk eksport

Basert på erfaringer fra implementering av eksportstrategien, og behovet for et taktskifte i norsk eksport, har Innovasjon Norge følgende ambisjoner for 2022:

1. Bruke mer tid og ressurser på regionkontorene til arbeidet med vekst og eksport
2. Etablere en mer fleksibel rigg for å tilpasse tilstedeværelse, kompetanse og nettverk til næringslivets skiftende behov
3. Bygge strategiske allianser for å løfte hele verdikjeder ut i internasjonale markeder
4. Styrke samarbeidet mellom de nordiske virkemiddelaktørene
5. Bidra til at norsk næringsliv posisjonerer seg for store kontrakter gjennom vår satsing
6. Sørge for at bedriftene med størst potensial får et skreddersydd tilbud over tid.
7. Koble eksportbedriftene tettere på «Én dør inn» beskrevet i kap. 2.2.6
8. Styrke næringslivets internasjonale markedsarbeid gjennom nye metoder og digital teknologi.

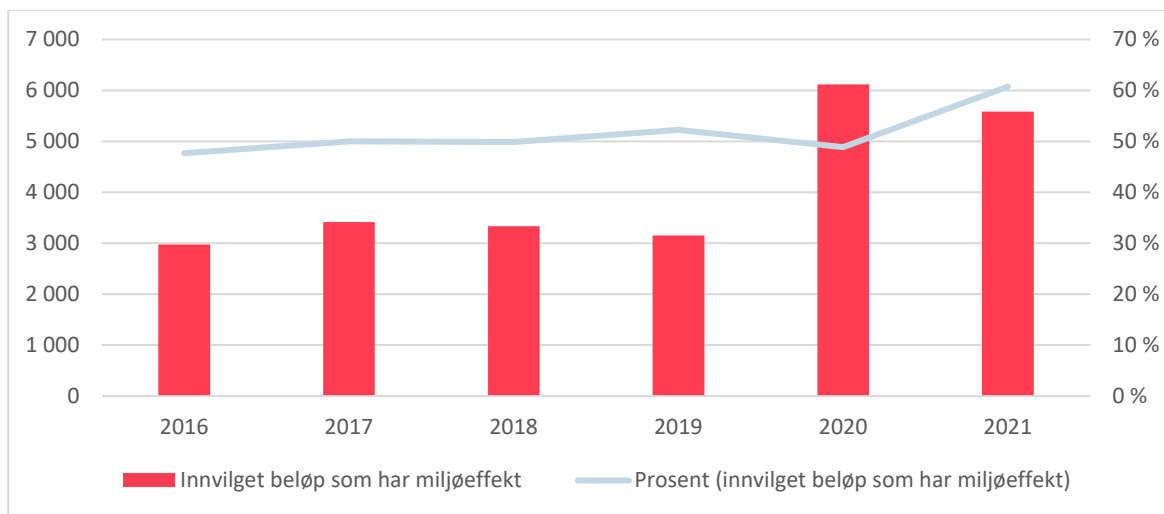
2.2.4 Grønn omstilling

Bevissthet rundt sammenhengen mellom bærekraft og konkurransekraft har økt betydelig de siste årene. Utfordringene knyttet til klima- og miljø er den mest sentrale driveren. EUs ambisiøse mål uttrykt i Green Deal, om et klimanøytralt Europa innen 2050, implementeres i mange tiltakspakker både på finansierings- og regelverksiden. Dette vil få store konsekvenser for både finansielle strukturer og regelverk i EU og EØS-området. Green Deal får derfor store konsekvenser også for norsk næringsliv, og åpner for nye markedsmuligheter.

Utvikling av løsninger på globale samfunnsutfordringer som klima og miljø gir store muligheter for norsk næringsliv. Norge har et kompetent og velorganisert næringsliv med gode forutsetninger for å bidra til å møte bærekraftsmålene, Paris-forpliktelsene og til å utnytte det verdiskapingspotensialet som ligger i de globale samfunnsutfordringene. Det handler om å styrke grønn konkurransekraft og gjøre bærekraft til et strategisk konkurransefortrinn for norske bedrifter.

Innovasjon Norge har mange verktøy som brukes i arbeidet med å omstille etablerte næringer og til å utvikle nye, grønne verdikjeder – grønn industribygging. Våre erfaringer er at markedet er modent. Tjenestene er sterkt etterspurt og 2021 ble et foreløpig toppår for Innovasjon Norges finansielle bidrag til prosjekter med positiv miljøeffekt (Figur 2.2-5). Det sterke miljøfokuset er tydelig i hele landet og gjenspeiles i innovasjonsprosjekter i alle fylker.

Figur 2.2-5 Miljøeffekt. Innvilgende mill. kroner og prosent.

Målrrettede tjenester som miljøteknologiordningen har vært den finansielle spydspissen i tjenesteporteføljen rettet mot grønn omstilling og vekst. Fra 2021 av ble verktøykassa styrket med Grønn Plattform. Med utgangspunkt i stor etterspørsel trekker vi også på bredere ordninger som innovasjonslån, innovasjonskontrakter, offentlig-privat samarbeid og en rekke av våre kompetansetjenester for å bidra til næringslivets grønne skifte. Tross økende etterspørsel ses likevel et behov for enda høyere tempo i det grønne skiftet. Innovasjon Norge har argumentert for å styrke innsatsen ytterligere og ser frem til lansering av nytt grønt vekstlån og grønt investeringstilskudd i 2022, samt å bygge grønne investeringsplattformer for utvalgte sektorer. I tillegg har Innovasjon Norge stort fokus på å benytte Norges deltakelse i flere EU-programmer som en del av et helhetlig innovasjonsøkosystem. Innovasjon Norge er for eksempel nasjonalt kontaktpunkt for EIC Accelerator og bidrar med rådgivning i utviklingen av søknadene til EIC, pitching og trening i å svare på krevende spørsmål fra dommerpanelet i Brussel. En av bedriftene som har fått full pott fra EU er N2 Applied, som med sin forretningsidé å redusere utslipp fra matproduksjon og gjøre om husdyrmøkk til fullverdig gjødsel. N2 Applied har benyttet seg av flere av Innovasjon Norges tjenester, og hentet i 2021 150 mill. kroner fra EU.

Mange næringsklynger har en sterk pådriverrolle for grønn omstilling og er arnested for mange gode prosjekter. For eksempel hadde 11 av 14 grønn-plattform-konsortier utspring i en eller flere klynger. Vi ser også at flere av konsortiene som etableres har en klar og tydelig målretting knyttet til sirkulærøkonomi. Trenden gjenspeiles i finansieringsporteføljen som helhet, hvor vi ser en svært sterk vekst i støtte til innovative sirkulære løsninger siste 3-5 årene.

Omstillingen til et lavutslippssamfunn vil kreve rask omstillingstakt og gjennomgripende innovasjoner, også for å gi norsk næringsliv konkurransekraft i fremvoksende internasjonale markeder. Intensive innovasjonsløp forutsetter effektiv og treffsikker virkemiddelbruk fra forskning til marked. Dette er bakgrunnen til at virkemiddelapparatet har styrket samarbeidet knyttet til grønn vekst. Det er forankret i en egen samarbeidsavtale fra januar 2022 mellom

Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Enova, Gassnova og SIVA. Avtalen omfatter samarbeid om virkemidler, mobilisering, systemutvikling og digitalisering, og gir de fem partnerne en god overbygning og metodikk for sterkere og mer koordinert innsats når det kreves.

Men innovasjon blir ikke verdiskaping, og får ikke positiv miljøeffekt, før løsningene tas i bruk. Sentralt i Innovasjon Norges arbeid med grønn omstilling er derfor å styrke markedsadgang for de nye grønne verdikjedene. I 2021 etablerte Innovasjon Norge fem nye

store eksportsatsinger for grønn omstilling knyttet til ledende norske miljø for havvind, utslippsfri maritim, hydrogen og sirkulærøkonomi. Næringslivet har respondert svært positivt på satsingene og flere bedrifter har allerede kommet i anbudsposisjon på konkrete kontrakter.

Case - N2 Applied

Bedriften N2 Applied har utviklet en løsning som kan gi økt avling og reduserte utslipp, og gjøre bonden selvforsynt med gjødsel. Gjennom den europeiske EIC Accelerator, hvor Innovasjon Norge er nasjonalt kontaktpunkt, har bedriften nå fått full pott og 150 millioner kroner til videre utvikling. «Denne anerkjennelsen, i form av en stor investering fra EU, er nok et tegn på hvor unik og kraftfull teknologien vår er» sier Carl Hansson, administrerende direktør i N2 Applied. Ambisjonen er å forbedre verdens matproduksjon, og bedriften er allerede godt i gang i Norden, Storbritannia, Irland og Sør-Afrika.

Kilde: [Gjør husdyrmokka til gull \(innovasjonorge.no\)](https://www.innovasjonorge.no/nyheter/2022/05/gjor-husdyrmokka-til-gull)

Kilde: [To norske selskaper henter 185 millioner kroner fra EU \(innovasjonorge.no\)](https://www.innovasjonorge.no/nyheter/2022/05/to-norske-selskaper-henter-185-millioner-kroner-fra-eu)

2.2.5 Digital omstilling

Digitalisering er, sammen med det grønne skiftet, den teknologitrenden som kanskje i sterkest grad påvirker norsk næringsliv og konkurransekraft. Nye digitale teknologier utvikles i høyt tempo globalt og benyttes i økende grad i stadig flere næringer. Allerede i 2018 konstaterte regjeringens Digital21-utvalg at digitaliseringen «blir gjennomgripende – den er en industriell revolusjon».⁶

Tempoet har ikke gått ned siden da. Innovasjon Norge har tidligere rapportert om «sjokkdigitalisering» gjennom koronaåret 2020⁷, og ved inngangen av 2022 er fire av fem av verdens største bedrifter basert på digital teknologi⁸. Parallelt anslår Europakommisjonen at dataøkonomien i EU27 vil være verdt 829 mrd. euro innen 2025⁹, og Menon pekte i 2019 på et norsk verdiskapingspotensial knyttet til å utnytte data som ressurs på 150 mrd. kroner i 2020 og som vil kunne dobles innen 2030¹⁰.

Digitalisering kan bidra til økt verdiskaping i hovedsak på to måter:

⁶ [Digital21 strategi 2018.pdf](#)

⁷ Frå lyttepostrapport.

⁸ Apple, Microsoft, Saudi Aramco (ikke digital), Alphabet og Amazon.

⁹ Meld. St. 22 (2020–2021)

Data som ressurs— Datadrevet økonomi og innovasjon

¹⁰ Menon Economics (2019): Er verdiskaping med data noe Norge kan leve av? Menon-publikasjon nr. 88/2019

- *Bruk av digitale muliggjørende teknologier*
Bruker av digitalt baserte teknologier – som automatisering, robotisering, additiv produksjon, skybaserte løsninger med mer – til å utvikle mer effektive salgs- og produksjonsprosesser, bedre produkter og tjenester som igjen bidrar til styrket konkurransekraft for bedriftene.
- *Utnyttelse av data som ressurs*
Verdiskaping som skjer når data er en viktig innsatsfaktor i produksjon av varer og tjenester, eller når data er en driver for innovative løsninger. Ny teknologi som kunstig intelligens og stordataanalyse gjør det mulig å få mer ut av dataene enn tidligere.

Innovasjon Norge bidrar til et mer digitalisert næringsliv, gjennom å tilføre bedrifter nødvendige ressurser som kapital, kompetanse og nettverk.

Innovasjon Norge har bidratt til å styrke tradisjonelle næringer

I 2021 ble 12 prosent av Innovasjon Norges tilsagnsmidler tildelt innovasjonsprosjekter med IKT investeringer¹¹. IKT-bransjen er største mottaker med 45 prosent av tildelte midler til IKT investeringer, fulgt av faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting (17 prosent) og industrien med 12 prosent. IKT og tjenesteytende næringers digitale investeringsvilje er viktig for å styrke kompetansegrunnlaget og legge til rette for økt bruk av digitale teknologier i andre bransjer.

Våre kundeundersøkelser viser at digitalisering står høyt på agendaen. I 2020 svarte over 70 prosent at digitalisering er viktig for bedriftens suksess de neste 2-3 årene¹². Dette reflekteres i liten grad i våre analyser av tilsagn gitt til digitaliseringssegmentet. Dette kan skyldes lav digital modenhet i næringslivet, som igjen medfører lav digitaliseringsevne. På Abelias omstillingsbarometer for 2021 faller Norge tilbake en plass innenfor teknologi og digitalisering. Vi er fremdeles langt fremme og er blant verdens mest digitale folk, men på næringslivets evne til å adoptere teknologi faller vi etter.¹³ Det er mulig at hovedtyngden av næringslivets digitalisering faller utenfor Innovasjon Norges virkemidler. Vi støtter i dag de fremste digitale innovatørene som gjennomfører digitalisering med innovasjonshøyde på internasjonalt nivå og treffer i liten grad bredden i bedrifters behov for risikoavlastning for å digitalisere.

Det er også mulig at vi ikke greier å fange opp alle digitaliseringsprosjektene som har fått tilsagn fordi de nødvendigvis ikke bruker begrepene i ordskyen.

Innovasjon Norge har bidratt til å skape nye norske næringer

Samtidig som det er viktig å fremme digital omstilling i de etablerte bedriftene er det avgjørende å legge til rette for nye innovative bedrifter hvor digitale løsninger og bruk av data utgjør kjernen i forretningsmodellen. Vi er avhengig av at det tradisjonelle næringslivet evner å høste gevinster fra

¹¹ Minimum 50 prosent av prosjektkostnadene skal være tilknyttet IKT for å kalles en IKT investering.

¹² Innovasjon Norges kundeserviceundersøkelse, mai - august 2020.

¹³ Omstillingsbarometeret (abelia.no)

digitalisering før vi kan legge til rette for mer verdiskaping baserte på muliggjørende teknologier og med data som ressurs.¹⁴ I dag er rundt 90 prosent av industrielle data utnyttet¹⁵ og her ligger et stort potensial for nyskapning, særlig innenfor industri hvor Norge er ledende. Nye digitale oppstartsselskaper er avhengig av industriledende selskaper med høy digitaliseringsvilje for å lykkes.

Innovasjon Norge har i 2021 hatt en sentral rolle som sparringspartner for norske oppstartsselskaper som har hentet penger gjennom EIC akseleratoren¹⁶ i Horisont Europa. Dette er selskaper som ved hjelp av muliggjørende teknologi har ambisjoner om disruptive effekter. 59 selskap leverte søknad og av disse kom 16 til finalen. Fem av selskapene endte opp med en total tildeling på rett i underkant av 300 mill. kroner.

Innovasjon Norges bistår oppstartsselskaper med finansiell støtte tidlig i selskapenes utviklingsløp. I 2021 gikk under 10 prosent av oppstartsmidlene innenfor markedsavklaring og kommersialisering til bedrifter i digitaliseringssegmentet.

Innovasjon Norge har bidratt til å videreutvikle kompetansetilbudet

Innovasjon Norges kundeundersøkelse viser at det fremdeles er et stort digitalt kompetansegap i norsk næringsliv. Hele 80 prosent av de spurte svarte at økt digital kompetanse er viktig for bedriftens suksess de neste 2-3 årene¹⁷.

Den mest verdifulle digitale kompetansen oppstår i skjæringspunktet mellom teknologi og industri. I et næringsliv bestående av mange små og mellomstore bedrifter er det ikke gitt at denne koblingen kan skje innenfor egne organisatoriske grenser. I iKuben har bedrifter i Møre og Romsdal gått sammen om å utvikle digital kompetanse og evaluering av klyngens arbeid viser at dette gir gode resultater. Klyngen har drevet frem digitale innovasjonsprosjekt og bidratt til digitalisering gjennom kompetansespredning. I pilotjenesten – digitalt kompetanseløft – klynger som omstillingsmotor (2018-2020) ble arbeidsmodellen løftet til nasjonalt nivå¹⁸ og mer enn 400 bedrifter har fått tilført bedriftsspesifikk digital kompetanse gjennom dette pilotprosjektet. I Digital Europa skal det etableres tilsvarende mulighet for digitalt kompetanseløft gjennom etablering av European Digital Hubs (EDIH). EDIHene skal bygge på eksisterende, nasjonale miljøer som skal bistå med ekspertise tilpasset bedriftenes behov. I Norge har en rekke næringsklynger, katapultsentre, tekniske institutter og akademiske miljøer gått sammen og dannet konsortier som konkurrerer om å få status som EDIHer i Norge. EDIHene skal være operative fra høsten 2022.

¹⁴ Menon publikasjon 88/2019

¹⁵ IDF global datasphere

¹⁶ EIC Accelerator (europa.eu)

¹⁷ Innovasjon Norges kundeserviceundersøkelse, mai - august 2020.

¹⁸ Klyngemiljøene som fikk status som Omstillingsmotor-miljø var:

Systems engineering-klyngen med Kongsberg Innovasjon, Smart energy markets-klyngen med Smart Innovation Norway i Halden, iKuben-klyngen med Protomore kunnskapspark i Molde, Digital Norway – Toppindustrisenteret i Oslo og Manufacturing-klyngen med SINTEF Manufacturing på Raufoss

Innovasjon Norge har gjennom 2021 hatt en aktiv rolle i å prekvalifisering norske miljøer til EUs EDIH-utlysning.

Innovasjon Norges kompetansesenter har i 2021 levert grunnleggende kurs innenfor digitalisering, som til sammen har hatt nærmere 400 deltagere. Vårt kontor i München har bistått åtte bedrifter som har fått opplæring og praktisk innsikt i Industri 4.0. Kontorene våre i New York og San Fransisco har i 2021 gjennomført akseleratorprogrammer for norske scaleups og vekstselskaper som ønsker å hente kapital for å ta digitale forretningsmodeller ut internasjonalt. I San Fransisco gjennomførte 11 norske teknologiselskaper TINC programmet, og 14 selskaper deltok på Entrepreneurial Marketing New York (EMNY).

Veien videre

Digitalisering har kraft til å skape ny konkurransekraft og nye eksportindustrier. Dersom Norge anvender sin industrielle kompetanse innenfor blant annet ingeniør- og teknologifag, kan vi utløse betydelig verdiskaping i årene som kommer. Skal vi lykkes bør arbeidet forankres i ledende norske næringer med høy digitaliseringsevne og vilje.

Dersom vi i tillegg tilrettelegger for at teknologibaserte oppstartsbedrifter kan få bryne seg på industrielle problemer, kan vi utløse en dobbel effekt – økt konkurransevne hos eksisterende bedrifter og ny verdiskaping innenfor nye næringer.

Vår evne til å koble norsk næringsliv opp mot EUs innsats for økt digitalisering av næringslivet blir viktig fremover. Her ligger det store muligheter for selskaper med høy digital modenhet som ønsker å videreutvikle seg og ta posisjoner. I det norske virkemiddelapparatet bør vi bidra til å hente frem selskaper i det øvre digitale segmentet innenfor næringer hvor vi er industrielt ledende. Samtidig må vi bistå bredden som har behov for å beskytte og styrke sin konkurransekraft ved å ta i bruk ny teknologi.

2.2.6 Mobilisere til EU-programmer

Norske bedrifter lykkes på den europeiske arenaen

EUs programmer blir en stadig viktigere døråpner til internasjonale markeder, kompetanse og finansiering for vekst. Med et budsjett på nesten 1 000 mrd. kroner over sju år er EUs program Horisont Europa verdens største forsknings- og innovasjonsprogram, og med Horisont Europa endrer EU kursen. EU setter nå enda tydeligere fokus på innovasjon, kommersialisering og næringsliv, og vekststrategien Green Deal legger føringer for hvordan bærekraftsperspektivet skal ivaretas i all videre politikktutforming i EU. På bakgrunn av dette styrker Innovasjon Norge sin EU-satsing for å mobilisere flere norske bedrifter til EU-programmer.

I 2021 mottok norske små og mellomstore bedrifter 298 mill. kroner i tilskudd (2,9 prosent av tildelte midler) og egenkapital for 203 mill. kroner (3,2 prosent av tildelte midler). De tilsvarende tallene for 2020 var henholdsvis 270 mill. kroner i tilskudd og 455 mill. kroner i egenkapital.

De norske bedriftene som får EU-finansiering har svært ulik størrelse, bransje og bakgrunn. Mange av dem har fått drahjelp av Innovasjon Norges EU-rådgivere regionalt, nasjonalt og i Brussel. Innovasjon Norges oppgave er å gi råd, kjenne mulighetene og hjelpe bedriftene med å navigere i det ofte ukjente farvannet som utgjør EUs støtteordninger. Det ligger en stor anerkjennelse i å nå opp i EUs programmer og få et bevis på at bedriften er blant de ledende i Europa innen sitt felt. Det kan også gjøre det lettere å få finansiering til vekst fra private investorer og banker, med et slikt «best i klassen»-stempel.

I 2021 har Innovasjon Norge fortsatt arbeidet med å mobilisere norsk næringsliv til å delta i andre deler av Horisont Europa enn EIC, spesielt prosjekter knyttet til å løse samfunnsutfordringer (samarbeidsprosjekter) i pilar to. Innovasjon Norge ser en mulighet for å øke returen til norsk næringsliv, både ved at flere bedrifter blir med som partner i prosjekter, men også ved å gjøre store næringslivsaktører i stand til å koordinere store samarbeidsprosjekter.

I løpet av 2021 har EU-rådgivere i Innovasjon Norge bistått i utformingen av flere søknader i pilar to. Gitt at de første utlysningene i Horisont Europa kom sent på året, vet vi foreløpig ikke hvilke prosjekter som mottar finansiering.

I 2021 delfinansierte Innovasjon Norge 17 EU-rådgivere i 22 klynger. Det store antall klynger og EU-rådgivere i 2021 skyldes en periode med overlapp mellom nye klynger med EU-rådgivere (som følge av utlysning i 2020) og klynger som var i slutfasen med EU-rådgiver. Basert på klyngenes innrapporterte resultater og tilbakemeldinger fra klyngene er en egen EU-rådgiver en viktig ressurs både for klyngen, men ikke minst klyngemedlemmene (medlemsbedriftene). Resultater fra 2021 viser at ordningen bidrar til at klynger med EU-rådgiver deltar som partnere i samarbeidsprosjekter, samtidig som flere klynger tar prosjektlederansvar.

I 2021 ble Norge ble assosiert medlem til EU-programmet COSME (2021-2027) med tilbakevirkende kraft til 1. januar samme år. Innovasjon Norge er har fått oppdraget med å følge opp programmet i Norge.

COSME skal styrke konkurransekraften og bærekraften til europeiske bedrifter samtidig som det sikrer likeverdige forhold og et åpent og konkurransedyktig indre marked. Programmet er rettet mot små og mellomstore bedrifter, men også klynger og entreprenører som skal bidra til å skape bærekraftig vekst og arbeidsplasser i Europa. Om lag 10 mrd. kroner er foreslått satt av til virkemidlene under COSME i perioden 2021-2027. En rekke utlysninger ble publisert under programmet i 2021 og Innovasjon Norge har jobbet aktivt med å mobilisere til disse.

I tillegg har Innovasjon Norge i 2021 selv søkt om fullverdig medlemskap i Enterprise Europe Network (EEN) fra 2022. Budsjettet for EEN utgjør nesten 40 prosent av programbudsjettet til COSME. Enterprise Europe Network er verdens største EU-rådgivningsnettverk for bedrifter og gjennom EEN bistår Innovasjon Norge norske bedrifter med å finne markedsmuligheter, teknologier, prosjekter og partnere i utlandet. Innovasjon Norge har i perioden 2014-2021 vært

tilknyttet prosjektet som tredjeland da Norge ikke være med i forgjengerprogrammet til COSME med samme navn (COSME 2014-2020). Svaret på eventuell tiltredelse til den nye programperioden i EEN forventes i løpet av 1. kvartal 2022.

Innovasjon Norge har, i samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet og Forskningsrådet, kommet i gang med norsk oppfølging av Digital Europe Programme 2021-2027 (DIGITAL). Innovasjon Norge har et særskilt ansvar for å legge til rette for deltakelse fra næringslivet, og har gjennomført oppdraget om å prekvalifisere norske miljøer til å delta i utlysningen for etablering av European Digital Innovation Hubs (EDIH) i Norge. Det europeiske nettverket av EDIHene blir sentrale i DIGITAL for å fremme digital transformasjon i små- og mellomstore bedrifter og offentlig sektor. Dette kan bidra til økt konkurransekraft for næringslivet, og bedre tjenester til innbyggerne. EDIH skal hjelpe virksomheter med å ta i bruk digitale løsninger som kunstig intelligens (KI), High Performance Computing (HPC) og cybersikkerhet i Europa.

2.2.7 Innovasjon Norge – en digital organisasjon

Innovasjon Norge har gjort et digitalt taktskifte internt og det er nå god fart i arbeidet. En stadig større andel av Innovasjon Norges produkter får digitale komponenter. Det bidrar til å gjøre Innovasjon Norge mer tilgjengelig hvor som helst og når det passer for kundene. Flere digitale produkter gjør det mulig å frigjøre tid og dreie fokus til mer relasjonsarbeid og sparring. I tillegg er det jobbet mye med oppdraget fra Nærings- og fiskeridepartementet om å etablere «Én dør inn» for bedriftene til det samlede virkemiddelapparatet.

I 2021 har Innovasjon Norge jobbet med å dreie fra å kjøpe eksterne ressurser til å få en større andel interne ressurser. Det er flere gode grunner til dette:

- Redusere risiko
- Reduser kostnader
- Beholde viktig kompetanse internt.

Vi ser at denne styrkingen av digitale ressurser gir fremdrift og resultater.

Viktige leveranser i 2021

I 2021 fikk Innovasjon Norge oppdraget av Nærings- og fiskeridepartementet om å ta en rolle som «Én dør inn», en felles førstelinje for virkemiddelapparatet, med henvisningskompetanse til de andre virkemiddelaktørene. I løpet av 2021 har Innovasjon Norge i:

- mars levert status på egen digital utvikling som kan understøtte dette
- mai levert et forslag til målbilde for «Én dør inn»
- september levert forslag til en liten og smidig pilot, etter dialog med Nærings- og fiskeridepartementet

Rett før jul 2021 leverte Innovasjon Norge et prosjektforslag knyttet til piloten for «Én dør inn» sammen med Forskningsrådet og Eksfin. Det er også avholdt møter med Siva, Kommunal- og distriktsdepartementet, Vestland fylkeskommune og Agder fylkeskommune. Siva ønsker å delta i piloten, og det samme gjør Agder og Vestland fylkeskommuner.

Kjernen i piloten på «En dør inn» kalles «Rask avklaring». Når kundene trenger hjelp til de neste stegene, men ikke vet hvor de skal henvende seg, kan de benytte denne løsningen. Her svarer kundene på noen korte spørsmål, og vi sparrer og hjelper dem videre, enten internt i Innovasjon Norge eller til andre aktører.

Når kundene vet de skal søke hos Innovasjon Norge, kan de benytte «Prosjekthjelpen». Her beskriver kundene sine behov, og sammen med en rådgiver i Innovasjon Norge finner de ut av hvilket virkemiddel som passer best. Det kan også her gjøres koblinger til andre virkemiddelaktører. Se nærmere omtale under kapittel 3.1.4.

I 2021 etablerte Innovasjon Norge en digital læringsplattform, Kompetansesenteret. Gjennom en lett tilgjengelig og brukervennlig plattform, utviklet i tråd med regjeringens ambisjoner om «En dør inn», skal norsk næringsliv få gratis tilgang på kurs, markedsrapporter, oversikt over finansieringsmuligheter, samt strategiske og praktiske verktøy som øker den enkelte bedrifts mulighet for å lykkes med omstilling, vekst og eksport. På mindre enn ett år har Kompetansesenteret fått mer enn 7 000 unike kunder, og mer enn 60 ulike kursmoduler. Kundernes tilbakemeldinger er gode og indikerer at tilbudet treffer på deres forventninger om tilgang til informasjon. Mange virkemiddelaktører (Eksfin, DogA, Sjømatrådet, Utenrikstjenesten) er allerede involvert i Kompetansesenteret, enten med selvstendige moduler eller som del av andre tilbud.

Videre har arbeidet med nytt saksbehandlingssystem for finansiering kalt «IN Flow» vært prioritert. Første leveranse kommer i mars 2022. Målet er å modernisere og effektivisere saksgangen knyttet til finansiering.

På CRM-systemet til Innovasjon Norge, er det jobbet mye med å etablere felles standard og løsning for arrangementer i Innovasjon Norge. Det er i 2021 registrert 152 events i CRM-løsningen, der 44 har hatt Norway events som arrangør og 108 Innovasjon Norge som arrangør. Løsningen har håndtert blant annet Innovasjonstalen og HKH Kronprinsens delegasjon til San Francisco. Det har vært over 9 000 påmeldinger.

Flerbedriftsportalen lanserte nye søknadsløsning i oktober 2021, og en helt ny portal for flerbedriftstjenester blir lansert i februar 2022.

2.2.8 Effekter og resultater

For å vite mer om effekter og resultater av Innovasjon Norges bidrag til norsk næringsliv, blir det hvert år gjennomført resultat- og effektundersøkelser. Undersøkelsene gir estimater på effekter og

andeler for resultatindikatorer som inngår i mål- og resultatstyringssystemet. Indikatorene sier noe om Innovasjon Norges måloppnåelse på hovedmål og delmål, og vesentlige avvik fra tidligere skal følges opp gjennom styringsdialogen.

For nærmere omtale av hvilke indikatorer som inngår i mål- og resultatstyringssystemet, viser vi til kapittel 11.1.1 Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge. I kapittel 12.2 Statistikk over mål- og resultatstyringsindikatorer finnes også en rekke tabeller som viser estimater for indikatorene.

Effektindikatorer

I effektundersøkelsen som Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) gjennomfører for Innovasjon Norge sammenlignes indikatorene salgsinntekter, verdiskaping og produktivitet i bedrifter som har mottatt støtte fra Innovasjon Norge med en kontrollgruppe av liknende bedrifter uten slik støtte. Tabell 2.2-1 viser hovedresultatene for effektindikatorerne fra årets måling for Innovasjon Norges virksomhet i sin helhet og for de fire hovedoppdragene; innovasjonsoppdraget¹⁹, distriktsoppdraget²⁰, landbruksoppdraget²¹ og bankoppdraget²².

Tabell 2.2-1 Effektindikatorer. Gjennomsnittlig årlig merkest i prosentpoeng. 2003-2020.

	Salgsinntekter	Verdiskaping	Produktivitet
Innovasjon Norge	10,4***	9,0***	4,0***
Innovasjonsoppdraget	15,0***	12,4***	6,9***
Distriktsoppdraget	7,3***	7,1***	2,7***
Landbruksoppdraget	9,6***	8,2***	2,9***
Bankoppdraget	7,6***	8,2***	4,0***

***Estimat er statistisk signifikant med p-verdi lik 0,01 eller lavere

Estimatene når vi inkluderer regnskapsåret 2020 er relativt stabile sammenliknet med fjorårets måling.²³ Årets effektmåling viser fortsatt positive og signifikante effekter av støtte fra de enkelte virkemidlene. Når utvalget av kunder endres, endres også kontrollgruppen (som kundene er matchet med), og dette kan påvirke de årlige resultatene²⁴. De er derfor ikke direkte

¹⁹ Finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet.

²⁰ Finansiert av Kommunal- og distriktsdepartementet.

²¹ Finansiert av Landbruks- og matdepartementet.

²² Lavrisikolån til Industri og tjenesteyting, landbruk og fiskeri. Finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet.

²³ Når man bryter ned på oppdrag og delmål, er det ikke helt rett frem å sammenlikne med fjorårets estimater fordi utvalgene vil være forskjellige. For Innovasjon Norge samlet sett, vil det først og fremst være nye data som spiller inn.

²⁴ I 2020 har antall kunder økt relativt mye, mye grunnet økte rammer som følge av pandemien. Når disse kundene matches med øvrige virksomheter, endres kontrollgruppen. Kanskje mer i 2020 enn den har gjort tidligere, særlig hvis kundene i 2020 skiller seg fra tidligere år.

sammenliknbare fra ett år til et annet. Det er heller ingen signifikante endringer i de fire årene vi har gjort dette. Det vil si at konfidensintervallene til de årlige estimatene overlapper.

Det er ingen indikasjoner på at effektene er svakere enn tidligere målinger. En årlig mervekst på ni prosentpoeng i verdiskaping og fire prosentpoeng i produktivitetsvekst, totalt for alle oppdrag er etter vår oppfatning høye estimater på effekter.

Det er ikke hensiktsmessig å sammenlikne estimater på tvers av oppdrag, siden oppdragene har ulike politiske mål knyttet til ordningene. Det er å forvente at estimatene for innovasjonsoppdraget er noe høyere enn for andre oppdrag, fordi det er et krav til innovasjon på høyt nivå under dette oppdraget. Kravet til innovasjonshøyde kan være noe lavere for andre oppdrag. Andre ordninger kan i tillegg også ha andre politiske mål som kan nås gjennom økt verdiskaping. Andre politikkmål kan for eksempel være å ta hele landet i bruk og sikre at folk kan bosette seg der de vil, bygge arbeidsplasser i distriktene eller oppnå produksjonsvekst i landbruket. Vi vil imidlertid fremheve at det er relativt høye estimater også for Bankoppdraget som omfatter lavrisikolån gitt på kommersielle vilkår.

Landbruksoppdraget har litt høyere estimater i årets måling. Men med utgangspunkt i at det er en liten andel av landbruksoppdraget som favnes av denne målingen (kun aksjeselskaper er med), og fordi oppgangen i estimatene er beskjedne, er vår oppfatning at det ikke krever spesiell oppfølging i styringsdialogen.

Samfunnsøkonomisk analyse AS skriver følgende om status for effektmålingene:

«Til tross for at 2020 var et år langt fra normalen, underbygger årets måling resultatene fra tidligere år. Overordnet bekrefter resultatene at Innovasjon Norge bidrar til mervekst for sine kunder. Det er verdt å merke at de ekstraordinære virkemidlene som ble etablert på grunn av pandemien ikke er inkludert i de ordinære effektmålingene.²⁵

Det er særlig støtten til gründere under innovasjonsoppdraget som ser ut til å ha betydelig effekt. Dette drar opp den samlede effekten for hele porteføljen. Fjernes innovasjonsoppdraget faller de estimerte effektene for gründere for porteføljen sett under ett. Høyere estimerte effekter for gründere, sammenliknet med mer etablerte bedrifter, gjelder i hovedsak alle hovedoppdragene. Forskjellene er imidlertid noe mindre for bankoppdraget. Sammenliknet med de øvrige oppdragene gis støtte under bankoppdraget i større grad til etablerte virksomheter. Videre omfatter bankoppdraget kun lavrisikolån, mens risikolån ligger under innovasjonsoppdraget. Lavere estimater for førstnevnte er derfor forventet.

Det er tidligere rapportert resultater for ulike kundekohorter (mottakere i ulike tidsperioder). Resultatene indikerte at Innovasjon Norges bidrag til mervekst har særlig tatt seg opp i

²⁵ For det første har disse virkemidlene andre formål. For det andre er det ennå for tidlig å si hvilken effekt disse virkemidlene har hatt (siste tilgjengelige regnskapsår er 2020).

perioden med Gründerplanen. Innovasjon Norges strategi i perioden framover er å få flere til å vokse, helst internasjonalt. Effektene for etablerte virksomheter har alltid vært lavere enn de estimerte effektene for gründere i de årene effektmålingene har blitt gjennomført. Det kan derfor forventes at de samlede effektene vil, for porteføljen sett under ett, blir noe lavere i årene framover med en dreining av innsatsen mot de mer etablerte virksomhetene. Den positive signifikante effekten av støtte til mer etablerte bedrifter skal imidlertid ikke undervurderes med tanke på samlet verdiskapingsbidrag.

I 2020 startet Samfunnsøkonomisk analyse på arbeidet med å utvikle metoder for å vurdere den samfunnsøkonomiske lønnsomheten av enkeltvirkemidler. Arbeidet med dette har fortsatt inn i 2021. Foreløpige resultater (for et utvalg ordninger) indikerer at det er de første tre årene kundene opplever signifikant mervekst. Den neste treårsperioden ser de ut til å være tilbake til samme vekst som kontrollgruppen (men på et høyere absolutt nivå). Forsøk på å sammenstille samlet verdiskapingsbidrag med samlet ressursbruk er planlagt i løpet av våren 2022.

I arbeidet med å framskaffe mer forståelse for kundereisen i virkemiddelapparatet, har Samfunnsøkonomisk analyse blant annet forsøkt å kartlegge støtte til vekstbedrifter (ett av mange kriterier for suksess). Analysen av vekstbedrifter indikerer at rådgivning innen internasjonale handelsregler og internasjonal markedsrådgivning er særlig viktige for disse virksomhetene.²⁶

Som følge av koronapandemien fikk flere av Innovasjon Norges virkemidler økt ramme. Virkemidlene med økte budsjettammer gikk i større grad enn tidligere til virksomheter som ett til to år tidligere hadde mottatt støtte fra Innovasjon Norge. Kundene i 2020 var også noe eldre og større virksomheter, som i hovedsak hadde hatt relativt høy vekst i de foregående årene.

Det er ønskelig med videre analyser av virksomheters kundereise i virkemiddelapparatet i 2022. Å ta utgangspunkt i virksomheter som oppfyller ett eller flere kriterier (som f.eks. vekstbedrifter eller mottakere av gründerstøtte) forenkler avgrensningene i en slik analyse.»

Resultatindikatorer

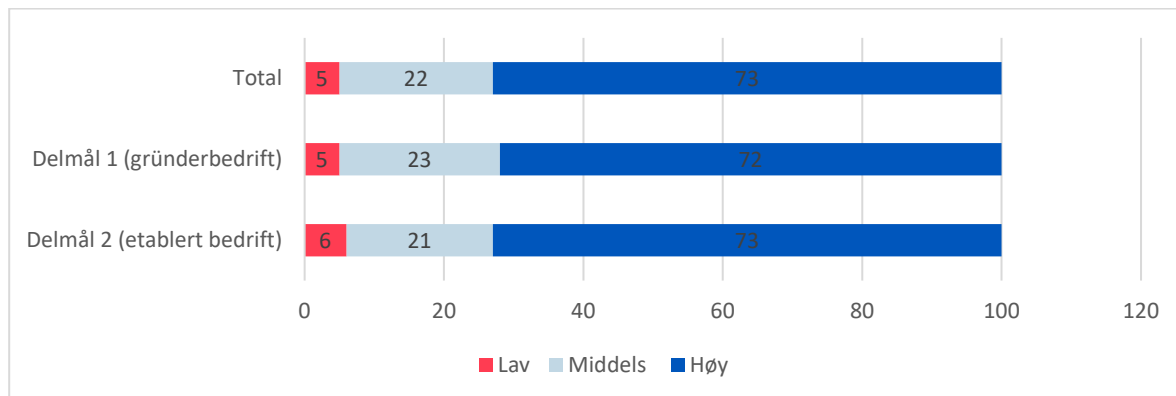
Utvikling i utløsningsgrad

Addisjonaliteten sier noe om i hvilken grad bedriftene oppfatter at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for gjennomføringen av prosjektet. Årets måling, foretatt av Oxford Research i Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2021, viser at fem prosent mener at Innovasjon Norges bidrag ikke var utslagsgivende for at prosjektet ble gjennomført. Dette er om lag på nivå med fjorårets måling som var høyeste måling noen gang. Dette betyr at hele 95 prosent mener at

²⁶ Rådgivningstjenestene utgjør en betydelig høyere andel, malt i antall kunder, blant vekstbedriftene enn for kundeporteføljen samlet.

Innovasjon Norge har vært utslagsgivende for gjennomføring av prosjektet²⁷. Det er små forskjeller mellom bedriftsgruppene (delmål 1 og 2).

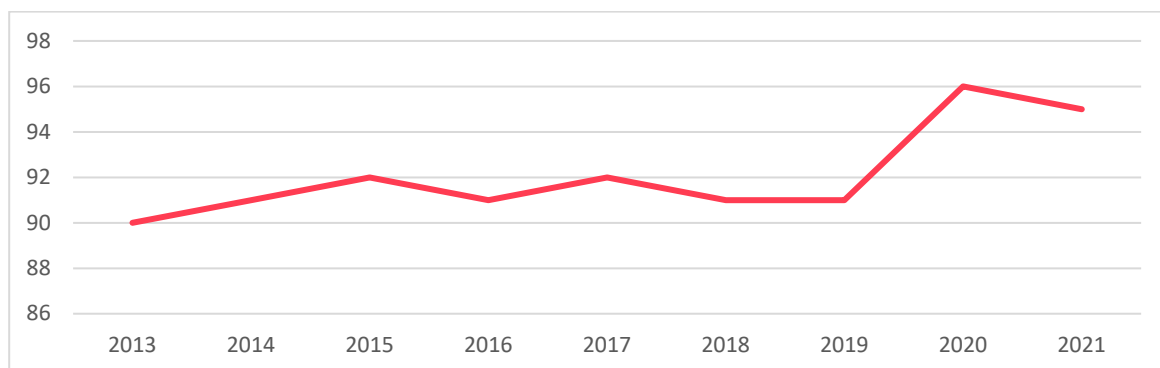
Figur 2.2-6 Addisjonalitet. Prosent av kundene som svarer at tjenesten de fikk fra Innovasjon Norge gav lav, middels eller høy addisjonalitet. Etter delmål.

Tabell 2.2-2 Addisjonalitet. Prosent av kundene som svarer at tjenesten de fikk fra Innovasjon Norge gav middels og høy addisjonalitet. Etter oppdrag.

	2018	2019	2020	2021
Innovasjon Norge	91	91	96	95
Innovasjonsoppdraget	97	97	97	98
Distriktsoppdraget	93	95	97	96
Landbruksoppdraget	91	91	94	95
Bankoppdraget	85	84	90	79

Figur 2.2-7 Addisjonalitet. Prosent av kundene som svarer at tjenesten de fikk fra Innovasjon Norge gav middels og høy addisjonalitet. Innovasjon Norge samlet sett.

²⁷ De som har svart «vet ikke» er fjernet fra populasjonen. Innovasjon Norge har i skrivende stund kun mottatt tallgrunnlaget fra Oxford Research, ikke selve rapporten, så vi tar høyde for at det kan komme noen mindre justeringer i tallgrunnlaget.

Addisjonaliteten har økt under pandemien. Det vil være grenser for hvor nært 100 prosent man kan komme på denne indikatoren, så det er å forvente at den vil reduseres når pandemien er over. Man har avgrenset undersøkelsen til de som har fått ordinære virkemidler under gjeldende oppdrag, ikke de kompensatoriske midlertidige virkemidlene mot inntektstap og manglende likviditet. Det er imidlertid verdt å merke seg at også de ordinære virkemidlene har fått betydelig økninger i 2020 og 2021. Man introduserte et landsdekkende innovasjonstilskudd i et betydelig omfang. Man kunne sett for seg at økte rammer i den størrelsesorden gjorde at man finansierte flere prosjekter hvor man ikke var like utslagsgivende. Tallene viser imidlertid det omvendte. En fortolkning kan være at krisen har endret risikobildet hos bedriftene, slik at de har ansett den økte innsatsen også den med innovasjonsformål, som avgjørende viktig for gjennomføringen av utviklingsprosjektene.

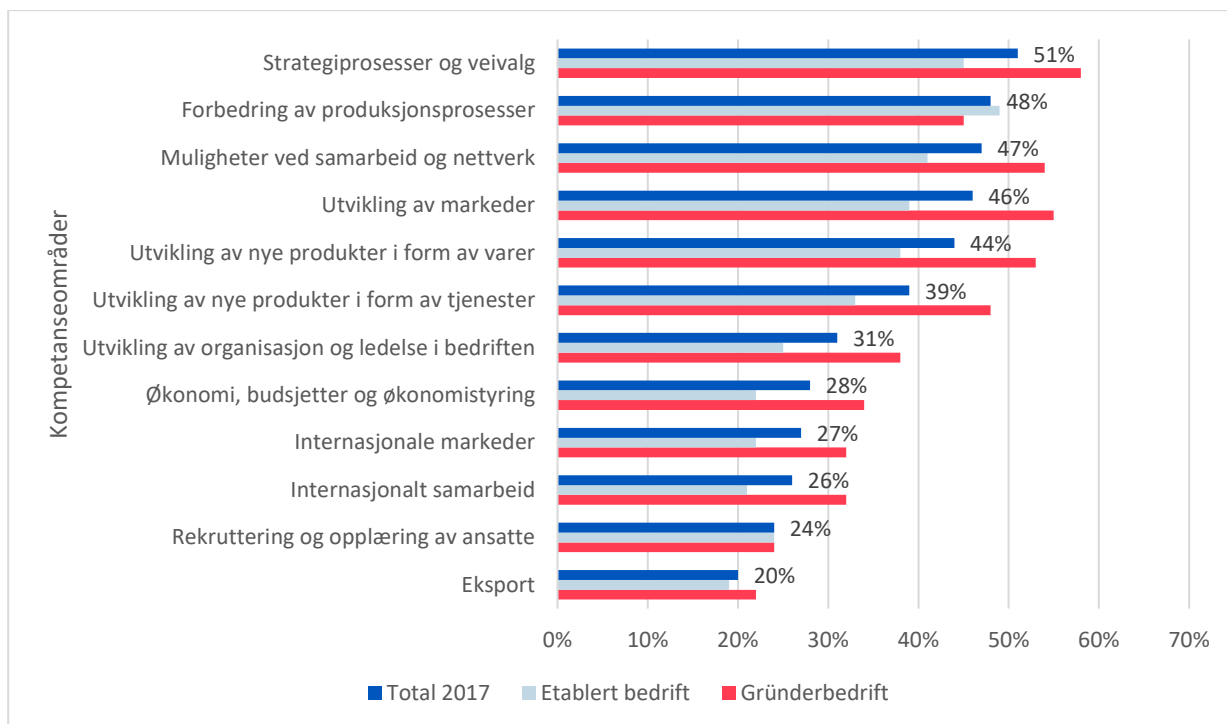
Utvikling i Innovasjon Norges bidrag til kompetanse

Kundeeffektundersøkelsen – etterundersøkelsen 2017 laget av Oxford Research gir de ferskeste resultatene for Innovasjon Norges bidrag til kompetanse.

Overordnet svarer 75 prosent at de har fått økt kompetanse på minst ett kompetanseområde i stor grad (skår 4 og 5). Dette er en økning på fire prosentpoeng sammenliknet med bedriftene som fikk innvilget tilsagn i 2016. Resultatene er nå på samme nivå som 2015-årgangen, som har det høyeste nivået for økt kompetanse som er målt de siste syv årene. I gjennomsnitt fører prosjektene/aktivitetene til kompetanseøkning på 3,6 av 12 mulige områder. Den tilsvarende verdien målt i Etterundersøkelsen 2015 var 3,4.

Figuren viser tall for hele Innovasjon Norges kunder samlet, i tillegg til oppsplitting på delmål 1 gründerbedrift og delmål 2 etablert bedrift. Under delmål 1 og 2 har vi rangert kompetanseområdene for hver målgruppe.

Figur 2.2-8 Prosentandel av kunder som sier de i stor grad har fått økt kompetanse på følgende kompetanseområder.

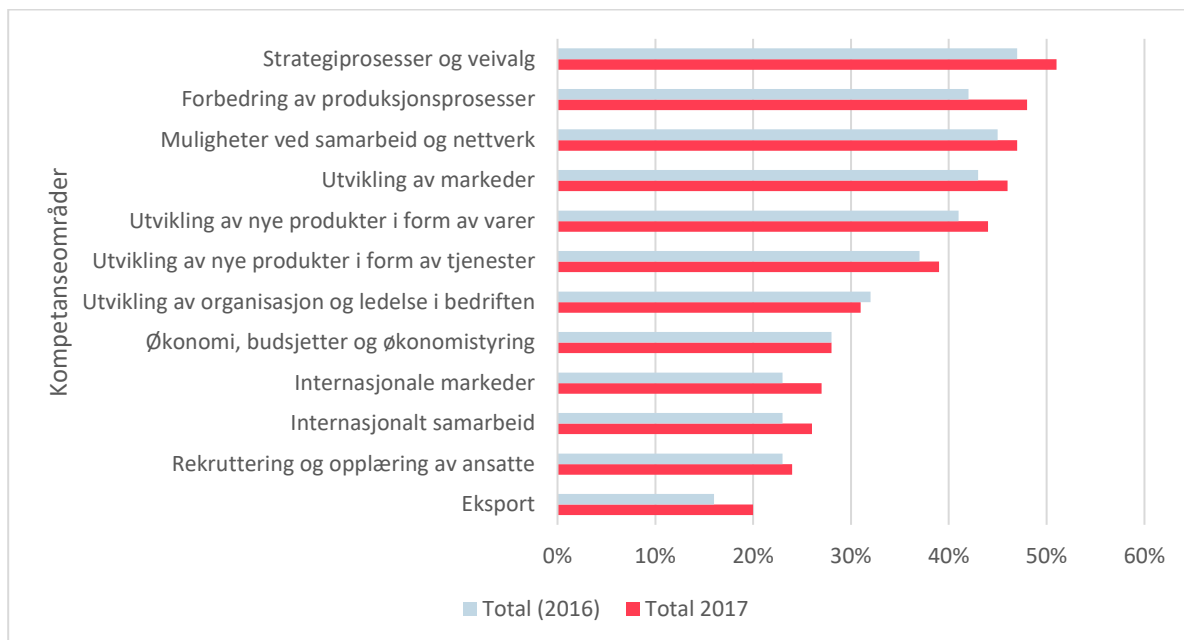
Antall bedrifter som er med i undersøkelsen er 1 486 (2017 kohorten)

Det er først og fremst kompetanse innenfor strategiutvikling, forbedring av produksjonsprosesser, nettverksbygging og markedsutvikling som peker seg ut med høy grad av læring som følge av prosjektet. Like bak følger innovasjonskompetanse i form av prosess- og produktutvikling (både varer og tjenester). De internasjonale kompetanseområdene kommer lavest ut. Det er å forvente, siden eksport og internasjonalisering er mindre aktuelt for store kundegrupper, som for eksempel innenfor tradisjonelt landbruk.

Vi har sammenliknet 2017 med 2016-kohorten. Det er bevegelse i enkelte andeler. Spesielt gjelder dette internasjonal kompetanse knyttet til eksport, samarbeid og markeder ute. For eksport er det også en observasjon at forskjellene mellom gründerne og de mer etablerte bedriftene er redusert. Andelen gründerer holder seg på et nivå over 20 prosent, mens andelen etablerte bedrifter øker og drar snittet opp til 1 av 5 (20 prosent).

Det er også en vesentlig økning andeler knyttet til strategiprosesser og veivalg og innovasjon. Når det gjelder innovasjon er det spesielt forbedring av produksjonsprosesser, men også produktutvikling både knyttet til varer og tjenester.

Figur 2.2-9 Endringer i prosentandel av kunder som sier de i stor grad har fått økt kompetanse på følgende kompetanseområder i 2017-kohorten versus 2016.

Innovasjonshøyde i prosjektene

Innovasjonshøyden i 2021 er tilbake på et mer normalt nivå, litt høyere enn 2019-nivået, men vesentlig bak 2020. En åpenbar årsak til dette er at det ekstraordinære innovasjonstilskuddet er vesentlig mindre i 2021 enn i 2020. Det vil slå direkte inn i tallene. Det traff åpenbart mange relativt unge, innovative små- og mellomstore selskaper i sentrale strøk innenfor bransjer som IKT og faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting, som normalt ikke når opp i konkurransen om nasjonale innovasjonsvirkemidler, ut over Skattefunn.

Tabellen under viser innovasjonsnivå for alle Innovasjon Norges oppdrag/tjenester og målgrupper.

Tabell 2.2-3 Innovasjonshøyde for alle virkemidler. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Innovasjonshøyde	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	16 %	12 %	15 %
Innovasjon på regionalt nivå	7 %	4 %	7 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	7 %	12 %	9 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	40 %	53 %	44 %
Ikke relevant	30 %	19 %	26 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %

I etterundersøkelsen for 2017-kohorten i 2021 slår Oxford Research fast på tema innovasjon:

- Flest prosjekter har ført til utvikling og forbedring av varer (67 prosent), mens færrest har bidratt til organisasjonsutvikling (27 prosent). Sammenlignet med resultatene for 2016-årgangen, har bidraget til prosessutvikling økt med seks prosentpoeng og for vareinnovasjon med tre prosentpoeng.
- I gjennomsnitt bidrar prosjektene til innovasjon i stor grad (skår 4 og 5) på 3,1 av 17 områder. Dette er det høyeste nivået for alle årganger helt tilbake til 2010, og 0,1 områder høyere enn for 2016-undersøkelsen (3,0 områder).
- Av de som har utviklet nye varer, representerer 49 prosent av dem noe helt nytt, mens andelen helt nye tjenester og produksjonsprosesser ligger på 40 og 27 prosent. Andelen helt nye tjenester har økt med fire prosentpoeng fra 2016-kullet.

Det finnes mer detaljerte tabeller for innovasjonsnivå under kapittel 12.2.4 Resultatindikator: Innovasjonsnivå.

Utviklingen i projektrisiko (delmål 1) og driftsrisiko (delmål 2) vurderes separat under hvert delmål.

2.2.9 Prioriteringer i 2022

Strategien til Innovasjon Norge skal sikre at vi leverer på hovedmålet og delmålene, og det er fastsatt følgende overordnede prioriteringer for 2022 i tråd med strategien:

- Vi skal bidra til at norsk næringsliv øker eksporten gjennom å jobbe mer helhetlig med de bedriftene med best forutsetninger.
- Vi skal gjennomgå vårt arbeid med vekst og skalering, og utvikle nye virkemidler som bidrar til bærekraftig vekst i næringsliv.
- Vi skal sørge for at norsk næringsliv drar nytte av Horisont Europa og andre EU-programmer.
- Vi skal aktivt bidra til omstilling – til et grønnere og mer digitalt norsk næringsliv.
- Vi skal fylle rollen som regional førstelinje i og digital inngangsport til det samlede norske virkemiddelapparatet.
- Vi skal sikre at sparring er en del av våre leveranser.

2.3 Delmål 1 – Flere gode gründere

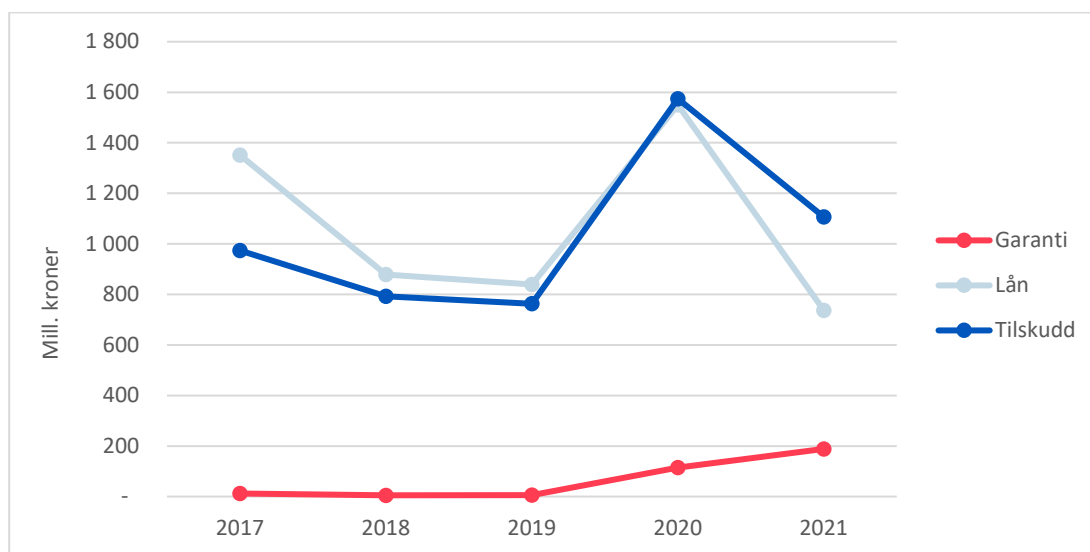
2.3.1 Overordnede hovedtall

Delmål 1 omfatter gründere, det vil si selskaper som er 0-3 år. Innovasjon Norges arbeid for gründere i 2021 dreide seg om å sikre et godt finansieringstilbud, øke kompetansen til oppstartsbedrifter, samt bidra til videreutvikling av økosystemet for oppstart gjennom utlysning av egne midler til aktørene. Gründerbedrifter benytter seg også i økende grad av Innovasjon Norges øvrige finansieringsvirkemidler.

Totalt ble det bevilget 2 mrd. kroner til gründere (0-3 år), fordelt på 1,1 mrd. kroner i tilskudd, 740 mill. kroner i lån og 190 mill. kroner i garantier.

Figur 2.3-1 viser hvor mye gründerne har fått innvilget i mill. kroner fordelt på lån, tilskudd og garantier i perioden 2017-2021. Figuren viser at andelen tilskudd til gründere vært høyere enn andelen lån i 2021. Det skyldes minst to forhold. For det første hadde man i 2021 ekstraordinære midler til innovasjon (657 mill. kroner til sammen, hvorav 235 mill. kroner ble bevilget til oppstartsbedrifter). I tillegg ble det innvilget over én mrd. kroner til krisepakker for reiseliv og eventbransjen. Større tilskuddsrammer fører til relativt sett flere tilskudd for alle typer bedrifter. For det andre har vekstgarantiordningen etablert seg som et attraktivt alternativ for bedrifter i vekstfasen. Her yter Innovasjon Norge garanti overfor kommersiell bank som yter kreditt til låntager. Siden 2019 har derfor lån til oppstartsbedrifter gått ned med rundt 100 mill. kroner, men til gjengjeld har andelen garantier økt med 180 mill. kroner. I sum har altså lån og garantier til oppstartsbedrifter økt sammenliknet med 2019.

Figur 2.3-1: Lån, tilskudd og garantier tildelt gründerbedrifter. Mill. kroner.

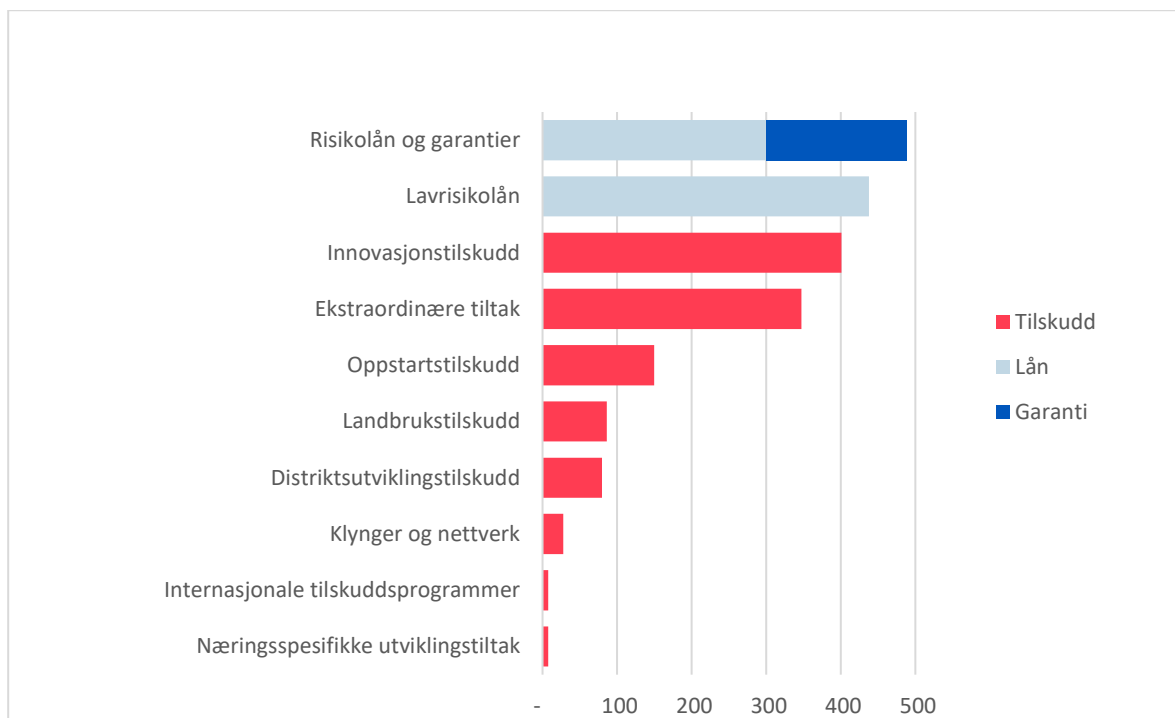

I 2021 ble det bevilget 166 tilsagn om kommersialiseringstilskudd (kun Nærings- og fiskeridepartementet) på totalt 116,4 mill. kroner. I tillegg ble det innvilget 393 tilsagn på til sammen 69,3 mill. kroner fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Av disse utgjorde 280 tilsagn om markedsavklaringstilskudd på til sammen 27,2 mill. kroner. Det ble innvilget 88 tilsagn om oppstartlån på til sammen 125 mill. kroner.

Vi ser at gründere fortsatt utgjør en betydelig andel av øvrige finansieringstjenester. I 2021 gikk 28,7 prosent av bevilgningene (i beløp) fra miljøteknologiordningen til oppstartsbedrifter, samt 35,8 prosent av det ekstraordinære innovasjonstilskuddet, og for innovasjonskontrakter var andelen 33 prosent.

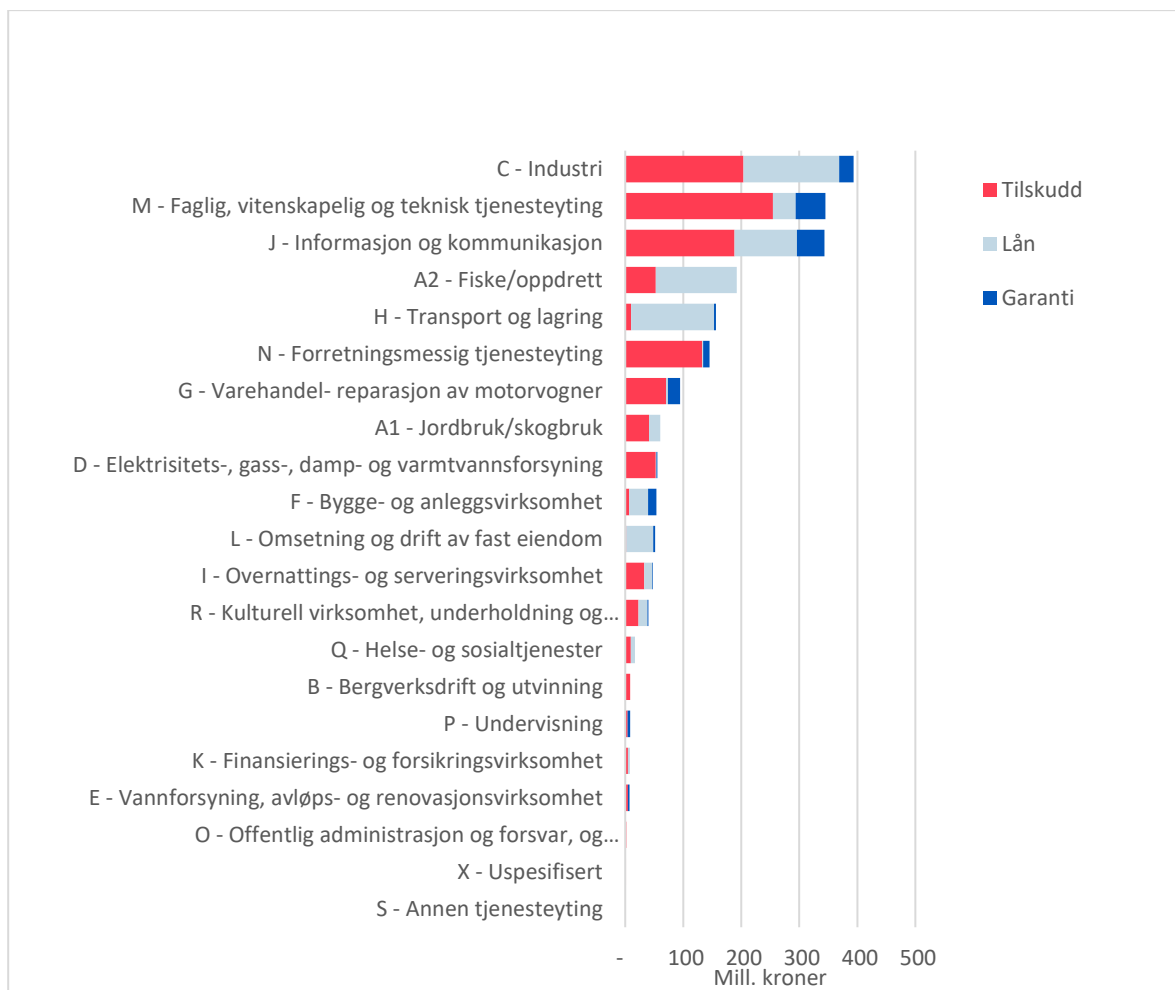
Figur 2.3-2 nedenfor viser hvilke finansieringsordninger unge bedrifter (0-3) benytter seg av. Det kan framstå som noe oppsiktsvekkende at lån, garantier og lavrisikolån ligger høyest for denne målgruppen. Det kan forklares med at en del unge bedrifter er del av konsern eller har solide eiere som gjør at bedriften kvalifiserer for lån.

Figur 2.3-2. Virkemiddelbruk for gründerbedrifter. 2021. Mill. kroner.

Figur 2.3-3 viser næringsvis fordeling av midler bevilget til gründerbedrifter. Krav til innovasjonshøyde og internasjonalt marked gjelder for ordninger finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet både for oppstart (kommersialiseringstilskudd og oppstartlån) og innovasjonsvirkemidler. Dette er sannsynligvis forklaringen på at hovedtyngden av gründere som har mottatt finansiering fra Innovasjon Norge, er tilknyttet næringene industri, faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting og IKT.

Figur 2.3-3: Tildelte midler til gründerbedrifter fordelt etter næringer (NACE). 2021. Mill. kroner.

Gründertilbudet fra Innovasjon Norge omfatter mer enn finansiering. Det brukes betydelige ressurser på dialog med kunder, mentorering, informasjon og rådgivning, workshops og nettverksaktiviteter, og kobling av gründere med relevante samarbeidspartnere. Selv om det har vært begrenset med fysiske møter i 2021, har Innovasjon Norge benyttet ulike digitale kanaler for å nå ut til gründerbedrifter.

2.3.2 Effekter og resultater

I det følgende vil de nyeste estimatene for mål- og resultatstyringsindikatorerne for delmål 1 gjennomgås. For nærmere omtale av hvilke indikatorer som inngår i mål- og resultatstyringssystemet, viser vi til kapittel 11.1.1 Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge. I kapittel 12.2 Statistikk over mål- og resultatstyringsindikatorer finnes også en rekke tabeller som viser estimater for indikatorerne.

Effektindikatorer

Estimatene når vi inkluderer regnskapsåret 2020 er relativt stabile sammenliknet med fjorårets måling.²⁸ Årets effektmåling viser fortsatt positive og signifikante effekter av støtte fra de enkelte virkemidlene. Det er særlig støtten til gründere under innovasjonsoppdraget som ser ut til å ha betydelig effekt. Økt innsats etter finanskrisen og senere Gründerplanen har gitt sterke resultater for gründere. Gründere og små vekstbedrifter drar opp den samlede effekten for hele porteføljen. Se Samfunnsøkonomisk analyse sin vurdering av dette gjengitt i kapittel 2.2.8.

Tabell 2.3-1 Effektindikator. Delmål 1. Gjennomsnittlig årlig mervekst i prosentpoeng. 2003-2020.

	Salgsinntekter	Verdiskaping	Produktivitet
Innovasjon Norge	16,4***	16,9***	11,7***
Innovasjonsoppdraget	23,6***	21,7***	18,2***
Distriktsoppdraget	10,7***	14,8***	8,1***
Landbruksoppdraget	15,3***	14,2***	7,7***
Bankoppdraget	9,6***	9,0***	7,4***

***Estimat er statistisk signifikant med p-verdi lik 0,01 eller lavere

Estimatene for gründerne under de ulike oppdragene er oppgitt i tabellen ovenfor. Det er også i år variasjoner mellom de ulike oppdragene, uten at dette bør tillegges for stor vekt. Fellesnevneren for alle oppdragene er mål om forretningsutvikling og vekst, og økt verdiskaping og produktivitet.

Det er flere årsaker til forskjeller i estimer. Den enkleste årsaken til forskjeller er ulik forekomst av unge, nyetablerte selskaper med høy vekst fra et svakt utgangspunkt. Med gründerplanen og økte landsdekkende rammer har andel gründere økt i Innovasjonsoppdraget. Dette slår ut i effektestimaterne. Videre vil det for enkelte oppdrag være flere andre målsettinger knyttet til oppdraget enn de rent økonomiske. I distriktene for eksempel, kan mål om bosetting gjøre at man prioriterer verdiskaping som virkemiddel og reduserer krav til innovasjonshøyde og produktivitet. Tilsvarende kan det være sektorpolitiske mål for landbruksoppdraget som verdsettes politisk, men som ikke dekkes gjennom de økonomiske effektestimaterne, slik som kulturlandskap og matsikkerhet. Videre favnes ikke virkemidler innen tradisjonelt landbruk av analysene fordi de i stor grad går til enkeltpersonforetak som ikke avlegger regnskap i Brønnøysund. De er derfor ikke med i estimatene.

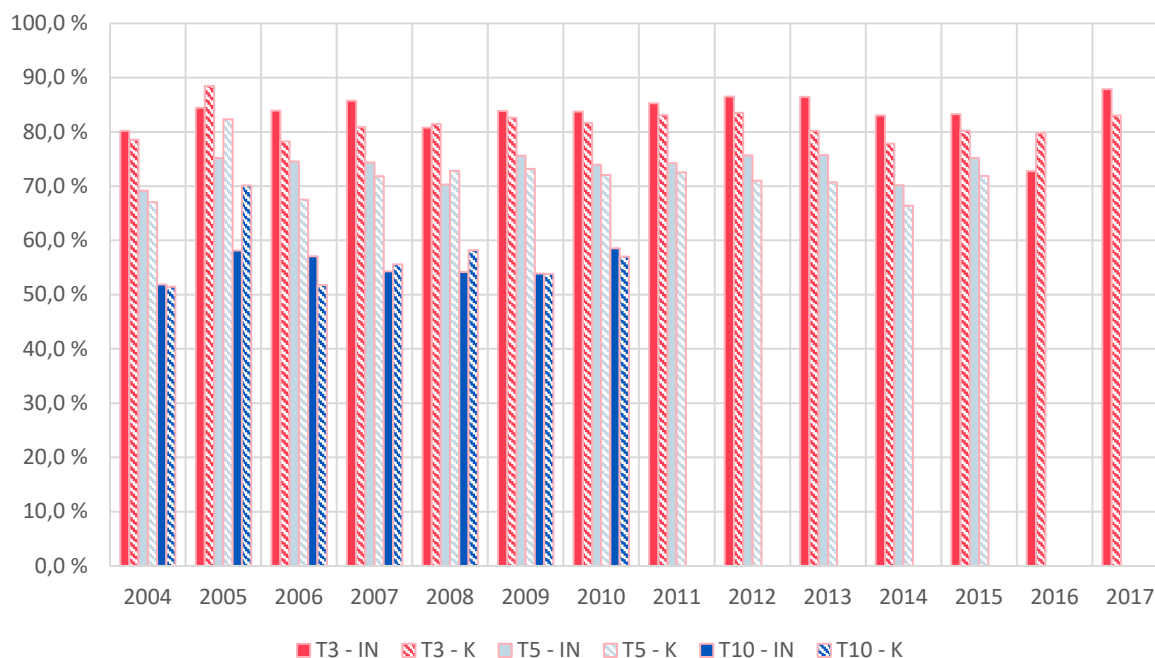
Overlevelsrate

En annen effektindikator for delmål 1 er differansen i overlevelsrate målt i forhold til kontrollgruppen etter fem år.

²⁸ Når man bryter ned på oppdrag og delmål, er det ikke helt rett frem å sammenlikne med fjorårets estimer fordi utvalgene vil være forskjellige. For Innovasjon Norge samlet sett, vil det først og fremst være nye data som spiller inn.

Den nyeste kohorten med overlevelsesestimater etter fem år er 2015-kohorten. Det er høye overlevelsesrater for både Innovasjon Norge gründere (IN) og kontrollbedriftene (K) etter fem år (70-80 prosent), så det er ikke rom for store forskjeller mellom IN-gründerne og kontrollbedriftene. Ifølge SSB statistikk for nyetableringer og vekst, overlevde kun 27,6 prosent av de etablerte i 2014 etter fem år. I figuren under ser vi at selv etter ti år, lever godt over halvparten av både IN-gründerne og kontrollgruppen.

Figur 2.3-4 Overlevelse i prosent etter ulike oppstartsår. Innovasjon Norges gründere (IN) og kontrollgruppe (K).

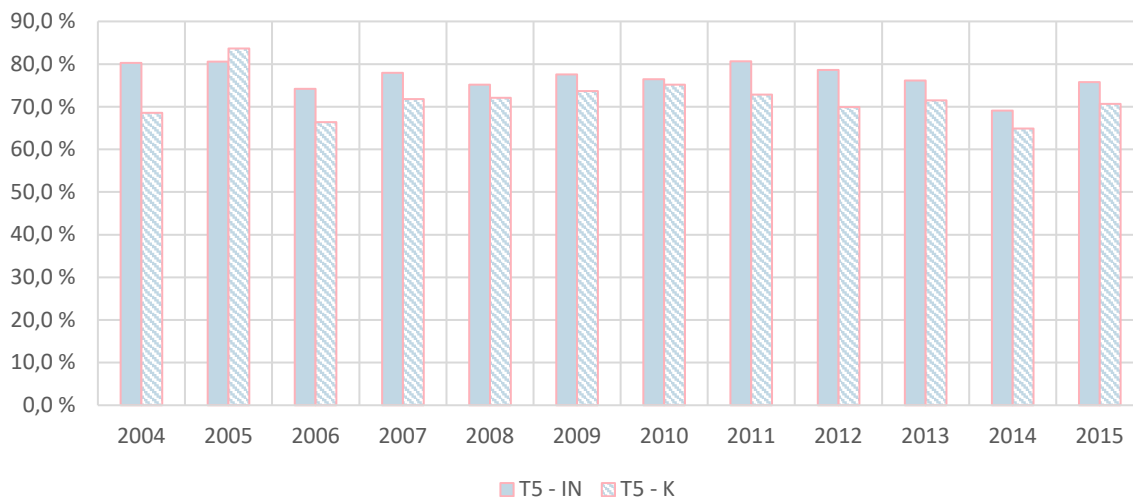

TX-IN er overlevelse i år T+X for Innovasjon Norge kunder.
 TX-K er overlevelse i år T+X for kontrollgruppen.

Differensen målt i overlevelse etter fem år (T5) for 2015-kohorten er kun 3,4 prosentpoeng i favør Innovasjon Norge-gründerne. Differansen synes liten, men når «dødsraten» er 25 prosentpoeng over fem år, utgjør faktisk 3,4 prosentpoeng noe.

I figuren under fremstilles utvikling i overlevelse etter fem år mellom Innovasjon Norge-gründerne og kontrollgruppen for innovasjonsoppdraget. Hovedfunnene er at det er små forskjeller. Likevel er det viktig å følge med på denne indikatoren for å se om det er kommet vesentlige avvik som bør studeres nærmere.

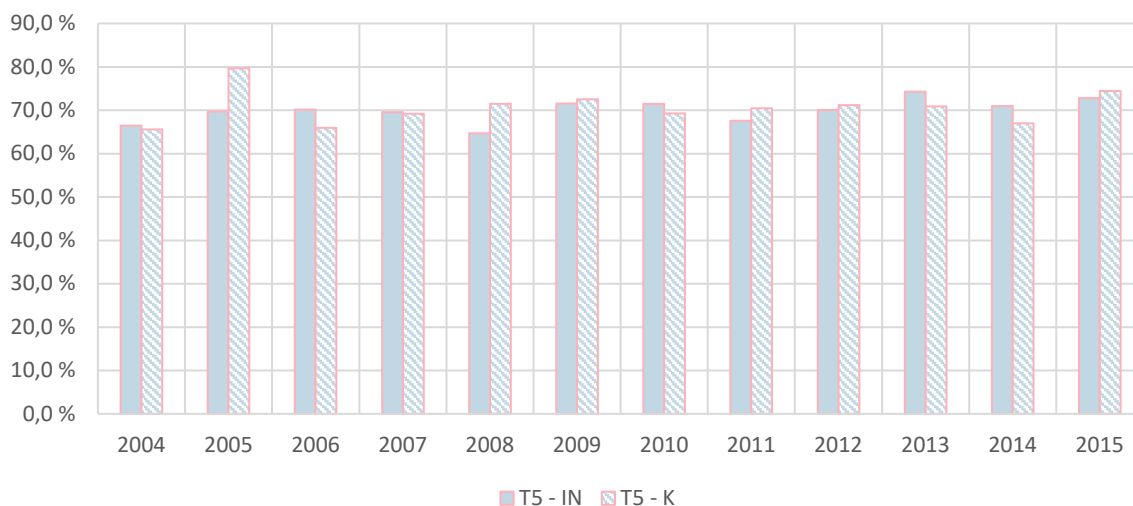
Figur 2.3-5 Overlevelse i prosent. Kohorter av gründerbedrifter med ulike oppstartsår. Innovasjonsoppdraget (NFD)

T5-IN er overlevelse i år T+5 for Innovasjon Norge kunder
 T5-K er overlevelse i år T+5 for kontrollgruppen

Bildet er noe mer variert under distriktsoppdraget når det gjelder overlevelse. Her kommer seks av tolv års kohorter svakere ut enn kontrollgruppen. 2015-kohorten er en av disse, med resultater på 1,7 prosentpoeng lavere andel overlevelse for Innovasjon Norge-gründerne enn kontrollgruppen.

Figur 2.3-6 Overlevelse gründerbedrifter. Kohorter av gründerbedrifter med ulike oppstartsår. Distriktsoppdraget (KMD).

T5-IN er overlevelse i år T+5 for Innovasjon Norge kunder
 T5-K er overlevelse i år T+5 for kontrollgruppen

For bankoppdraget og landbruksoppdraget er antallet gründerne langt færre og de relative andelene varierer mye og tilfeldig. Derfor presenterer vi ikke figurer for disse.

Resultatindikatorer

Utvikling i utløsningsgrad

Addisjonaliteten²⁹ for 2021 holder seg på et historisk høyt nivå, også for gründerne. Årets måling for delmål 1, viser at hele 95 prosent av gründerne mener at Innovasjon Norges deltakelse blir utslagsgivende for gjennomføring av prosjektene. Svarene er hentet fra Innovasjon Norges Kundeeffektundersøkelse – førundersøkelsen 2021, gjennomført av Oxford Research.

Tabell 2.3-2 Addisjonalitet. Prosent av kundene som svarer at tjenesten de fikk fra Innovasjon Norge gav middels og høy addisjonalitet. Delmål 1.

	2018	2019	2020	2021
Innovasjon Norge	93	91	96	95
Innovasjonsoppdraget	98	97	97	99
Distriktsoppdraget	94	92	98	95
Landbruksoppdraget	97	90	94	97
Bankoppdraget	73	71	91	83

Utvikling i Innovasjon Norges bidrag til kompetanse

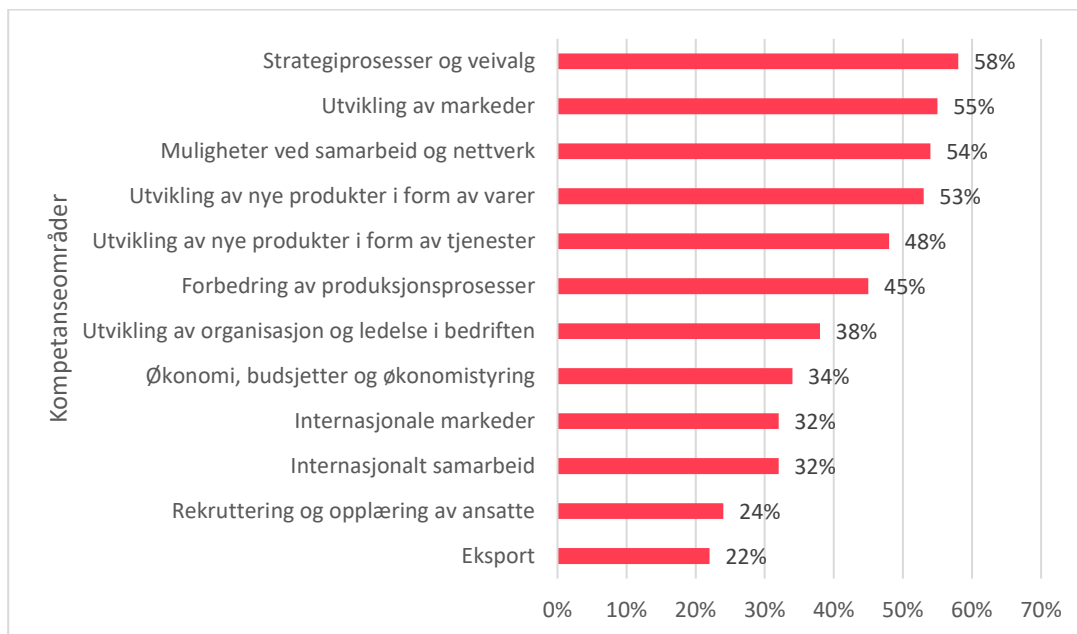
Prosjektene faktiske bidrag til kompetanseheving for gründerne er siste gang målt i etterundersøkelsen for 2017-årgangen.²⁰

Det er gründerne - de yngre bedriftene - som i størst grad får utbytte av kompetanseheving fra leveransene fra Innovasjon Norge. Dette har sammenheng med at yngre bedrifter med mindre erfaring har større behov for kompetanseheving i utviklingen av sin bedrift. Neste figur viser at gründerne opplever kompetanseøkning på flere områder (4,3 områder) enn de etablerte bedriftene (3,1 områder). Det er en svak økning fra 2016 med et snitt på 4,2 områder. Og årene før var dette betydelig lavere (3,8 i 2014 og 3,9 i 2015). Prosjektene bidrag til kompetanse er med andre ord økende de senere årene.

Gründerprosjekter har gjennomgående høyere kompetansebidrag enn prosjektene i de etablerte bedriftene i nær sagt alle kategorier (se også Figur 2.2-8 for sammenstilling av gründer og etablerte bedrifter).

²⁹ Addisjonaliteten sier noe om i hvilken grad bedriftene oppfatter at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for gjennomføringen av prosjektet.

Figur 2.3-7 Prosentandel av kunder som sier de i stor grad har fått økt kompetanse på de ulike kompetanseområdene. Delmål 1.

I tillegg til tjenestenes bidra til kompetanse, er det relevant å skjele til den veiledning og oppfølging Innovasjon Norge gir gründere og mer etablerte bedrifter. Som i tidligere undersøkelser, er det en klar sammenheng mellom bedriftenes alder på søknadstidspunktet og veiledning og oppfølging fra Innovasjon Norge. Gründerne har i høyere grad mer veiledning (60 prosent), som er en økning på seks prosentpoeng fra Etterundersøkelsen 2016 (De etablerte bedriftene har noe lavere grad av veiledning og oppfølging med 52 prosent, men også for disse er det en oppgang på fire prosentpoeng fra 2016-årgangen. Omfanget av veiledning og oppfølging har altså økt relativt mye de senere årene. 95 prosent er fornøyd med Innovasjon Norges veiledning og oppfølging.

Innovasjonshøyde i prosjektene

Innovasjonshøyden har økt i 2021. Det har vært en positiv trend de senere årene for gründere. Utviklingen her avviker litt fra totalen for alle målgrupper, der vi så en svak nedgang tilbake til «normalen». Tabellen under viser innovasjonsnivå for alle Innovasjon Norges tjenester for delmål 1, gründere.

Tabell 2.3-3 Innovasjonshøyde for alle virkemidler. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Innovasjonshøyde	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	6 %	3 %	9 %
Innovasjon på regionalt nivå	7 %	5 %	5 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	10 %	12 %	9 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	56 %	62 %	66 %
Ikke relevant	21 %	18 %	12 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %

Det finnes mer detaljerte tabeller for innovasjonsnivå under kapittel 12.2.4 Resultatindikator: Innovasjonsnivå.

Risikovurdering i prosjektene

Prosjektrisiko er resultatindikator under delmål 1. Andelen høy risiko er stabilt på rundt 50 prosent. Det var vesentlig lavere i 2020 enn i 2019, men i 2021 er man tilbake på 2019-nivå. I et lengre tidsperspektiv er dette fortsatt høyt.

Tabell 2.3-4 Prosjektrisiko for alle virkemidler. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Prosjektrisiko	2019	2020	2021
Høy risiko	51 %	46 %	49 %
Normal risiko	35 %	38 %	37 %
Liten risiko	14 %	16 %	14 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %

Selv om de overordnede tallene er relativt stabile, er det mer variasjon om man bryter det opp i departement og virkemidler. Se tabeller i kapittel 12.2.5 Resultatindikator: Prosjektrisiko.

Mens prosjektrisiko for gründere gikk opp for Innovasjonsoppdraget (Nærings- og fiskeridepartementet uten lavrisikolån) på et overordnet nivå, skjuler man det faktum at prosjektrisikoen for landsdekkende risikolån/innovasjonslån er redusert fra 47 prosent til 32 prosent andel høy prosjektrisiko. I distriktsoppdraget er det også liknende bevegelser, der nivået ser helt uendret ut på et overordnet nivå, men at lavere andeler andelene høy prosjektrisiko for distriktsrettede risikolån fra 38 til 26 prosent, og investeringstilskuddet fra 38 til 30 prosent, oppveies av langt høyere prosjektrisiko mindre risiko i bedriftsutviklingstilskuddet som er opp 20 prosentpoeng fra 19 til 39 prosent.

Til tross for disse endringene er det ikke behov for spesielle oppfølgingstiltak. Det har vært høye andeler også tidligere. Og det nye innovasjonstilskuddet og økt etablerertilskudd under koronaen spiller inn i statistikken her.

2.4 Delmål 2 – Flere vekstkraftige bedrifter

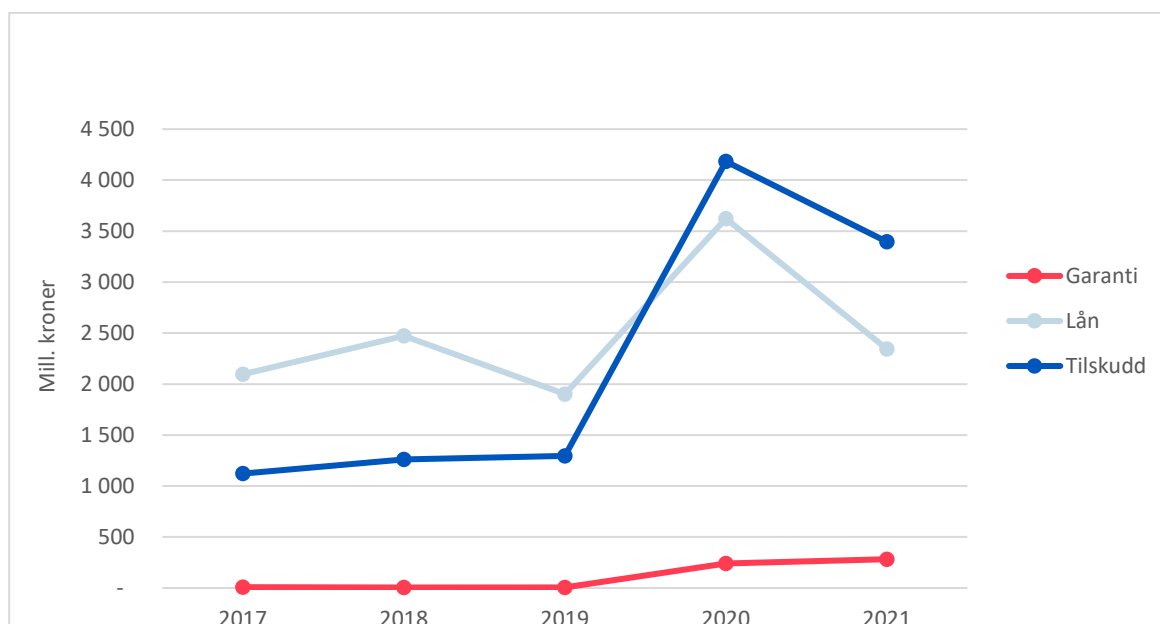
2.4.1 Overordnede hovedtall

Delmål 2 omfatter vekstbedrifter, det vil si selskaper som er over tre år. Det kan være både små- og mellomstore bedrifter, eller større selskaper. Disse bedriftene representerer en stor andel av Innovasjon Norges kunder. De benytter et bredt spekter av våre tilbud, eksempelvis finansiering, behovsavklaring og sparring, ulike kompetanseprogrammer, eksportrådgivning eller bistand som eksempelvis EU-rådgivning. For nærmere omtale av hvordan vi jobber for denne kundegruppen, og hvilke prioriteringer vi har gjort for 2021, viser vi til kapittel 2.2 Satsinger for å nå hovedmålet.

De etablerte bedriftene (over tre år) mottok i 2021 om lag 6 mrd. kroner i finansielle tjenester, fordelt på om 3,4 mrd. kroner i tilskudd, 2,3 mrd. kroner i lån og 300 mill. kroner i garantier.

Figur 2.4-1 viser hvor mye bedriftene over tre år har fått innvilget i mill. kroner fordelt på lån, tilskudd og garantier i perioden 2017-2021.

Figur 2.4-1.: Lån, tilskudd og garantier tildelt vekstkraftige bedriftskunder. Mill. kroner.

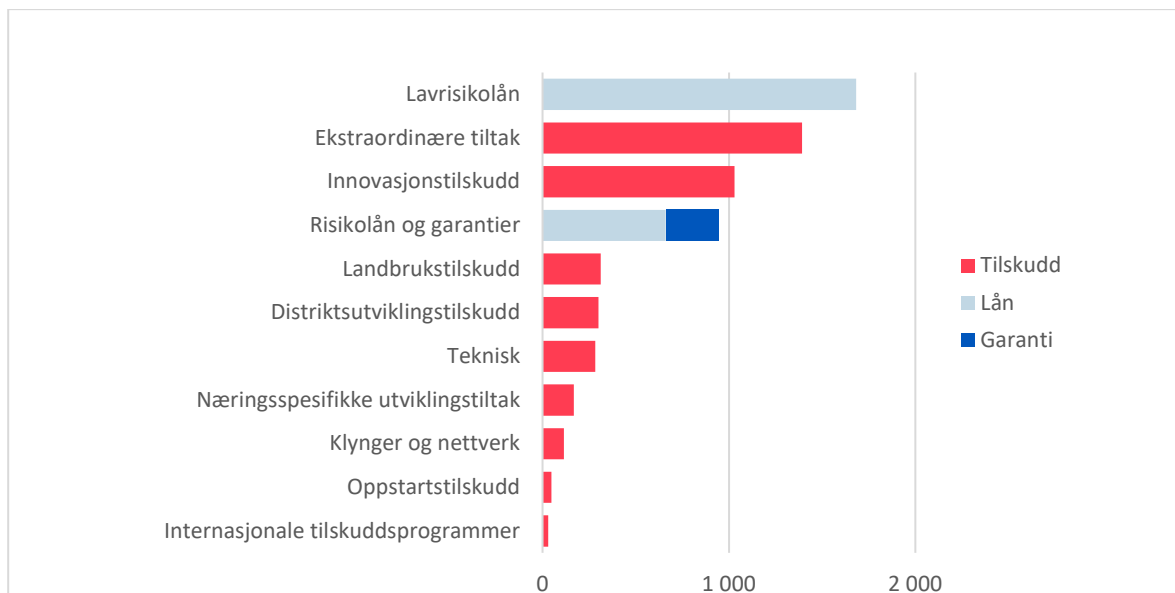

Som Figur 2.4-1 viser, har både tilskudd, lån og garantier økt fra 2019 til 2021. Dette skyldes delvis ekstraordinære tiltak som følge av koronapandemien. Ekstraordinært innovasjonstilskudd utgjorde 650 mill. kroner, samt mer enn én mrd. kroner til krisepakker for reiseliv og eventbransjen. Samtidig har vekstgarantiordningen etablert seg som et attraktivt alternativ for bedrifter i

vekstfasen. Her yter Innovasjon Norge garanti overfor kommersiell bank som dernest gir kreditt til låntager. Siden 2019 har andelen garantier til etablerte bedrifter økt med 275 mill. kroner, og lån har økt med 440 mill. kroner. I sum har altså lån og garantier til etablerte bedrifter økt med 37,5 prosent sammenliknet med 2019.

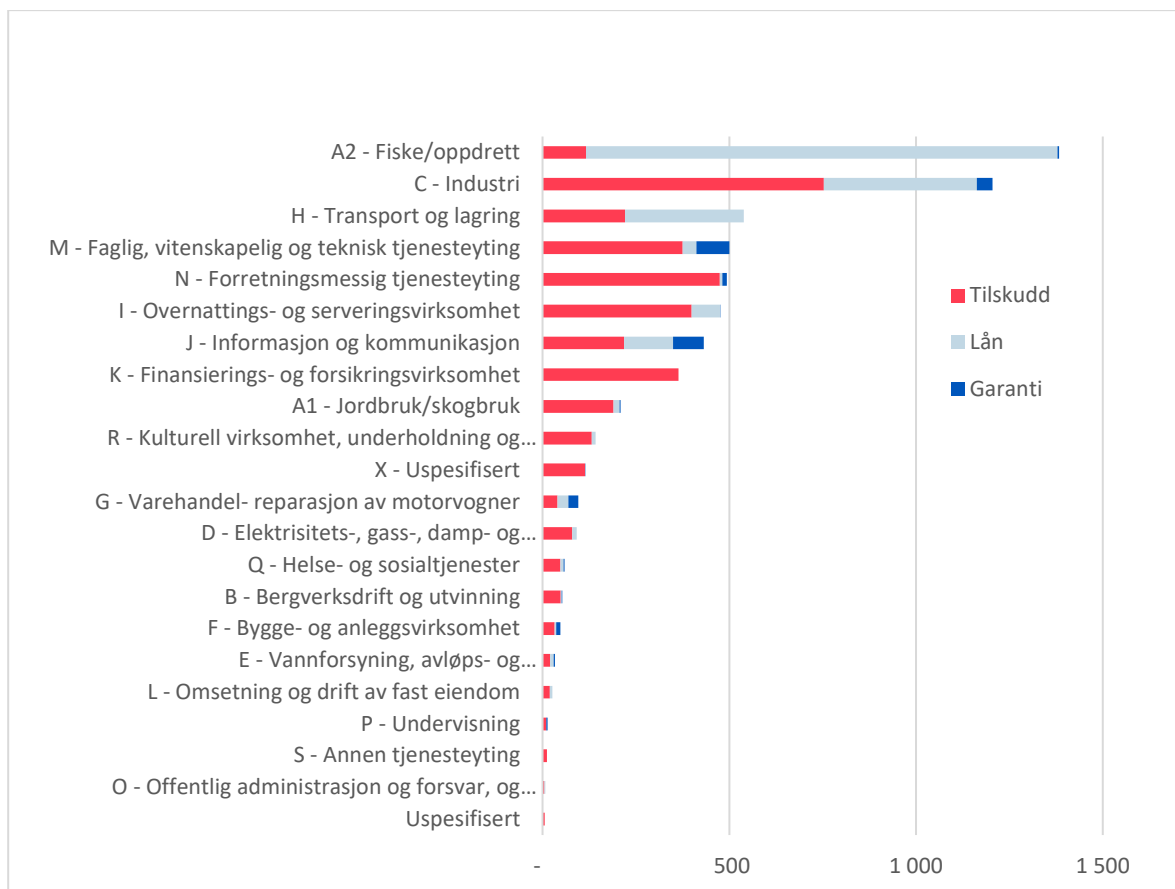
Figur 2.4-2 viser hvilke finansieringsordninger vekstbedrifter (over 3 år) benytter seg av. Det ble innvilget lavrisikolån på 2,5 mrd. kroner totalt. Figuren under viser at lavrisikolån som gikk til vekstbedrifter utgjorde 1,7 mrd. kroner. Tilskuddene som heter ekstraordinære tiltak i figuren omfatter koronatiltak. Innovasjonstilskudd omfatter blant annet miljøteknologiordningen, landsdekkende innovasjonstilskudd, forsknings- og utviklingstilskudd og bioøkonomiordningen. Til sammen utgjør det litt over én mrd.kroner for denne kundegruppen.

Figur 2.4-2. Virkemiddelbruk for vekstbedrifter i 2021. Mill. kroner.

Figur 2.4-3 viser næringsvisfordeling av midler bevilget til etablerte bedrifter.

Figur 2.4-3: Tildelte midler til vekstbedrifter fordelt etter næringer (NACE). 2021. Mill. kroner.

Bedrifter i næringene fiske/oppdrett, industri og transport og lagring var de største mottakerne av finansielle tjenester fra Innovasjon Norge. At fiske/oppdrett utgjør en stor andel kan forklares med omfanget av lån til fiskeflåten. De største næringene som mottok tilskudd var innenfor industri og forretningsmessig tjenesteyting.

2.4.2 Effekter og resultater

I det følgende vil de nyeste estimatene for mål- og resultatstyringsindikatorerne for delmål 2 gjennomgå. For nærmere omtale av hvilke indikatorer som inngår i mål- og resultatstyringsystemet, viser vi til kapittel 11.1.1 Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge. I kapittel 12.2 Statistikk over mål- og resultatstyringsindikatorer finnes også en rekke tabeller som viser estimater for indikatorerne.

Effektindikatorer

Når vi inkluderer regnskapsåret 2020 er estimatene fortsatt relativt stabile sammenliknet med fjorårets måling.³⁰ Årets effektmåling viser fortsatt positive og signifikante effekter av støtte fra de enkelte virkemidlene.

Høy vekst er enklere å oppnå fra et lavt utgangspunkt, og at det derfor er naturlig at estimatene for etablerte bedrifter er lavere enn for gründerne. Den positive signifikante effekten av støtte til mer etablerte bedrifter skal ikke undervurderes fordi vekst i verdiskaping målt i absolutte tall kan være betydelige selv om vekstestimatene her er mer beskjedne enn for gründerne.

Tabell 2.4-1 Effektindikatorer. Delmål 2. Gjennomsnittlig årlig mervekst i prosentpoeng i perioden 2003-2020.

	Salgsinntekter	Verdiskaping	Produktivitet
Innovasjon Norge	6,7***	5,3***	2,1***
Innovasjonsoppdraget	7,9***	5,4***	1,9***
Distriktsoppdraget	6,0***	4,5***	1,9***
Landbruksoppdraget	5,6***	4,5***	1,3
Bankoppdraget	8,0***	7,6***	3,5***

***Estimat er statistisk signifikant med p-verdi lik 0,01 eller lavere
Ingen stjerner betyr ikke signifikant.

Tabellen ovenfor viser også resultatene for de fire oppdragene. Man bør imidlertid ikke sammenlikne effekter på tvers av oppdragene. Vi viser til drøfting under delmål 1 om årsaker (kapittel 2.3.2).

Resultatindikatorer

Utvikling i utløsningsgrad

Addisjonaliteten²³ for 2021 er om lag på samme nivå som i fjor for etablerte bedrifter. Om vi skal trekke fram en endring mellom oppdragene er det bankoppdraget (lavrisikolånene) vi ser en lavere addisjonalitet og som ser ut til å trekke gjennomsnittet svakt ned.

³⁰ Når man bryter ned på oppdrag og delmål, er det ikke helt rett frem å sammenlikne med fjorårets estimater fordi utvalgene vil være forskjellige. For Innovasjon Norge samlet sett, vil det først og fremst være nye data som spiller inn.

Tabell 2.4-2 Addisjonalitet. Prosent av kundene som svarer at tjenesten de fikk fra Innovasjon Norge ga middels og høy addisjonalitet. Delmål 2.

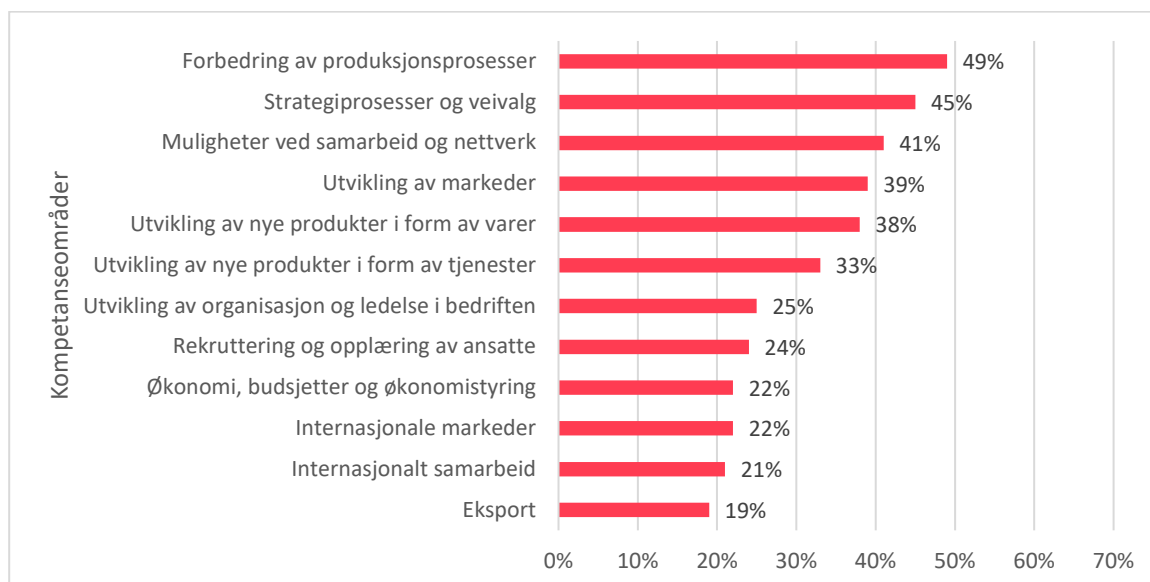
	2018	2019	2020	2021
Innovasjon Norge	90	92	95	94
Innovasjonsoppdraget	95	98	97	97
Distriktsoppdrag	93	98	95	97
Landbruksoppdrag	90	91	94	95
Bankoppdraget	85	89	89	78

Utvikling i Innovasjon Norges bidrag til kompetanse

Etterundersøkelsen for 2017-årgangen²⁴ viser at prosjektene i stor grad bidrar til kompetanseheving i de etablerte bedriftene på kompetanseområdene produksjonsprosesser, strategiprosesser og samarbeid/nettverk.

For 2017-årgangen sier bedriftene i gjennomsnitt at prosjektenes bidrag til kompetanse i gjennomsnitt er på 2,9 ulike områder.

Figur 2.4-4 Prosentandel av kunder som sier de i stor grad har fått økt kompetanse på de ulike kompetanseområdene. Delmål 2.

De etablerte bedriftene skårer lavere enn gründerne på alle kompetanseområder. Oxford Researchs analyse er at etablerte bedrifter i større grad enn gründerne allerede har den nødvendige kompetansen, i tillegg til at de har interne kompetansehevingsstrategier. Det er interessant at de etablerte bedriftene i langt mindre grad enn gründerne melder tilbake store bidrag til produktinnovasjoner, men like mye på prosessinnovasjon.

Forbedring av produksjonsprosesser er nå det klart viktigste kompetanseområdet for de mer etablerte bedriftene. Vi vil også fremheve det faktum at det er en kraftig økning fra fjorårets undersøkelse når det gjelder eksport og de andre kompetanseområdene som knytter seg til det internasjonale.

Innovasjonshøyde i prosjektene

Innovasjonshøyden i prosjektene for etablerte bedrifter er tilbake til 2019-nivå i 2021, etter et ualminnelig høyt nivå i 2020. Dette er nok helt klart en konsekvens av det store volumet på det ekstraordinære innovasjonstilskuddet i 2020 som slår inn i denne statistikken.

Tabellen under viser innovasjonsnivå for delmål 2.

Tabell 2.4-3 Innovasjonshøyde for alle virkemidler. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Innovasjonshøyde	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	12 %	12 %	12 %
Innovasjon på regionalt nivå	9 %	4 %	8 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	8 %	13 %	10 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	44 %	56 %	44 %
Ikke relevant	27 %	16 %	27 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %

Det finnes mer detaljerte tabeller for innovasjonsnivå under kapittel 12.2.4 Resultatindikator: Innovasjonsnivå. Blant annet finnes det oversikter som viser at virkemidlene fra Nærings- og fiskeridepartementet unntatt lavrisikolån (bankoppdraget) viser meget høye andeler innovasjon på internasjonalt nivå.

Driftsrisiko i bedriften

Driftsrisiko er en resultatindikator for delmål 2. Dersom vi ser alle oppdrag samlet, så er andelen med høy driftsrisiko, målt i totale årlige tilsagn i mill. kroner, på 39 prosent i 2020. Høy driftsrisiko er risikoklassene C og D. Ytterligere beskrivelse av hva som inngår i de ulike klassene i driftsrisiko finnes i kapittel 11.1.1 Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge.

Tabell 2.4-4 Driftsrisiko for alle virkemidler. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Driftsrisiko	2019	2020	2021
A	14 %	19 %	16 %
B	43 %	34 %	46 %
C	43 %	46 %	37 %
D	0 %	0 %	2 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %

Etter en betydelig økning i høy driftsrisiko for de etablerte selskapene i 2019 og 2020, brytes denne trenden i 2021 hvor andelen høy driftsrisiko er betydelig lavere enn begge de to foregående årene. Dette er et interessant brudd i riktig retning dersom det gjelder kommersielle lån, men som kan samtidig være en indikasjon på at vi reduserer risikoviljen i de andre ordningene. Noe av nedgangen skyldes «flåtelån», det vil si en nedgang i andel høy driftsrisiko for grunnfinansieringslån til fiskeflåten, og er isolert sett gunstig for vår kredittrisiko. Dette er ikke nok til å forklare hele nedgangen, og er derfor noe Innovasjon Norge skal se nærmere på. For tabeller over driftsrisiko fordelt på departementer og virkemidler, se kapittel 12.2.6 Resultatindikator: Driftsrisiko

2.5 Delmål 3 – Flere innovative næringsmiljøer

2.5.1 Overordnet beskrivelse

Innovasjon Norge har i 2021 styrket innsatsen mot innovative næringsmiljøer. De fremvoksende markedsmulighetene rundt grønn vekst og kutt i klimagassutslipp skaper nå et større behov for tilbud til konsortier, flerbedriftsinitiativer og verdikjeder. Innovasjon Norge har i 2021 styrket koblingene mellom klyngene og internasjonale satsinger for å dra nytte av dynamikken klyngene her i å sikre godt samspill og innovasjonssamarbeid i de nye grønne industriene (se kapittel 3.7.1 om klyngeprogrammet). Klyngene utgjør også strategisk arena for mobilisering til Horisont Europa og øvrige EU-programmer.

Et tydelig eksempel på klyngenes og næringsmiljøenes potensial som springbrett for næringslivssatsinger er Grønn plattform, hvor hele 8 av 11 innvilgede søknader i 2021 hadde sine utspring i klyngene eller klyngebedrifter som kjernen av konsortiet. I 2021 har Innovasjon Norge utformet et kompetansetilbud til grønne konsortier, som skal bidra til å styrke gjennomføringsevne og sikre god retning for samarbeidsprosjektene. Dette tilbudet er i første omgang et tilbud til Grønn plattform-konsortiene, men vil etter hvert også gjøres tilgjengelig i kobling til flere tjenester og tilbud.

Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Enova, Siva og Gassnova signerte i januar 2022 en avtale for å forsterke og videreutvikle samarbeidet om grønn vekst, med mål om å skape enda bedre og mer

sømløst tilbud til forskning og næringsliv, og bidra til innovasjon som akselererer det grønne skiftet. Ambisjonene er at vi sammen skal bruke virkemidlene våre for å bygge og utvikle landslag i verdensklasse.

I 2021 startet Innovasjon Norge et strategisk prosjekt som skal lede til reorientering av satsingen på klynger og nettverk. Formålet er å sikre at kundetilbudet knyttet til delmål 3 i enda større grad bidrar til å møte næringslivets behov og sikre økt omstillingsevne og bidra til vekst og eksport. I lys av mindre budsjetter til klyngeprogrammet i 2022 blir dette arbeidet enda viktigere for å sikre gode prioriteringer og riktig innretning. Resultatet av prosjektet vil være klart i første halvår 2022, og danne grunnlaget for Innovasjon Norges videre kundetilbud til klynger og flerbedriftsinitiativer.

2.5.2 Effekter og resultater

I det følgende vil de nyeste estimatene for mål- og resultatstyringsindikatorerne for delmål 3 gjennomgås. For nærmere omtale av hvilke indikatorer som inngår i mål- og resultatstyringssystemet, viser vi til kapittel 11.1.1 Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge.

Effektindikatorer

For delmål 3 er det som tidligere år vanskelig å ta ut samlede effekt tall på salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet og årsverk. Det er derfor klyngeprogrammets bedrifter som er utgangspunktet for estimatene nedenfor.

Tabell 2.5-1 Effektindikatorer og indikatorer for støttende analyser. Klyngeprogrammet. Gjennomsnittlig årlig mervest i prosentpoeng.

	Første 3 årene	Langtidseffekter (3+ år)	Alle år
Salgsinntekter	15,2***	-6,4	8,9***
Verdiskaping	14,6***	-6,9	6,6***
Produktivitet	1,4	-3,6	-0,6
Antall årsverk	5,8***	-5,9*	2,7*

***Estimat er statistisk signifikant med p-verdi lik 0,01 eller lavere

** Estimat er statistisk signifikant med p-verdi mellom 0,01 og 0,05

* Estimat er statistisk signifikant med p-verdi mellom 0,05 og 0,1

Ingen stjerner betyr ikke signifikant.

Resultatene for effektindikatorerne er relativt stabile sammenlignet med i fjor, utenom effektene på produktivitet. Som tidligere ser vi at det er de første tre årene av klyngen som har størst effekt. Siden det er relativt færre bedrifter med i disse målingene, og variasjon i hvilke klynger som er med i klyngeprogrammet kan resultatene for disse variere mye mer enn for de øvrige effektmålingene Innovasjon Norge gjør.

Resultatindikatorer

Omtale av resultatindikatorer relevant for delmål 3, finnes under enkelttjenestene klyngeprogrammet (kapittel 3.7.1) og bedriftsnettverk (kapittel 4.1.5).

3 Rapportering til Nærings- og fiskeridepartementet

3.1 Innledning

3.1.1 Oppdragsbrev og budsjettposter

Det meste av rapporteringen som er spesifikt knyttet til bevilgninger fra Nærings- og fiskeridepartementet er samlet i dette kapitlet. Rapportering knyttet til hovedmål og delmål finnes under kapittel 2 Rapportering på overordnet måloppnåelse. Der vil det også fremkomme effekter og resultater av Nærings- og fiskeridepartementets bevilgninger. Innovasjon Norges overordnede prioriteringer i 2021 er også omtalt der.

I 2021 mottok Innovasjon Norge, foruten det ordinære oppdragsbrevet, flere tilleggsoppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet blant annet knyttet til regjeringens tiltakspakker for å avhjelpe næringslivets utfordringer som følge av koronapandemien. De mest sentrale dokumentene er:

- 23.12.2020 Ordinært oppdragsbrev for 2021
- 23.02.2021 Retningslinjer for omstillingsordningen for eventbransjen
- 17.03.2021 Endringer i statsbudsjettet for 2021 - tillegg til oppdragsbrev for Innovasjon Norge (+260 mill. kroner i tilskudd til publikumsåpne arrangementer, 600 mill. kroner i innovasjonstilskudd, 1 mrd. kroner i omstillingstilskudd for reiselivs- og eventbransjen)
- 05.07.2021 Innovasjon Norge - endringer i statsbudsjettet for 2021 i RNB 2021 (+350 mill. kroner i tapsavsetninger for innovasjonslån, 50 mill. kroner til restart av reiselivet, +85 mill. kroner til Grønn plattform og +130 mill. kroner i tilskudd til publikumsåpne arrangementer)
- 14.09.2021 Innovasjon Norge - supplerende oppdragsbrev 2021 - to reiselivsprosjekter
- 06.12.2021 Tillegg til oppdragsbrev – igangsetting av prosjekt Rask avklaring
- 23.12.2021 Innovasjon Norge - endringer i statsbudsjettet for 2021 – nysalderingen

I det videre gis først en oversikt over budsjettpostene, deretter omtales Innovasjon Norges arbeid med departementets prioriteringer for 2021 fra det ordinære oppdragsbrevet, samt en omtale av Innovasjon Norges nasjonale koordineringsrolle av IPCEI. Det følger så en rapportering på aktiviteter som er finansiert over flere kapitler/post. Den ordinære omtalen av ordninger under hvert kapittel og post følger videre i kapitlet.

Tabell 3.1-1 Oversikt over budsjettpostene fra Nærings- og fiskeridepartementet og fordeling på virkemidlene. 2021.
Mill. kroner.*

Kapittel og post	Virkemiddel	Årets ramme	Disponibel ramme	Forbruk
Kap. 2421, post 50 Innovasjon - prosjekter, fond	Innovasjonslån	2 000,0	2 000,0	486,2
	Oppstartlån			125,0
	Tilskudd	1 861,9	1 918,9	1 738,6
	Landsdekkende etablerertilskudd	100,0	117,0	116,3
	Garantiordning IN	160,0	160,0	4,5
	Vekstgaranti	500,0	500,0	464,0
	Rentestøtte	0,0	0,0	0,0
Kap. 2421, post 52 Låneordning for pakkereisearrangører - tapsavsetning	Tapsavsetning	0,0	0,0	0,0
Kap. 2421, post 54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy - tapsavsetning	Lån	600,0	454,0	144,0
Kap. 2421, post 70 Basiskostnader	Basiskostnader	0,0	0,0	0,0
Kap. 2421, post 71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	100,4	160,1	73,4
Kap. 2421, post 72 Innovasjonskontrakter	IFU/OFU	290,0	333,9	245,2
Kap. 2421, post 73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd	0,0	9,8	2,1
Kap. 2421, post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	9,0	47,3	20,4
Kap. 2421 post 75 Grønn plattform	Tilskudd	181,1	385,4	340,8
Kap. 2421, post 76 Miljøteknologi	Tilskudd	512,1	730,5	677,0
Kap. 2421, post 78 Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	Administrasjon	3,5	3,5	2,3
Kap. 2421, post 79 Tilskuddsordning til kondemneringstilskudd for skip	Tilskudd	146,3	206,8	150,0
Kap. 2421, post 80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	2,1	2,1	2,2
Kap. 2421, post 90 Lavrisikolån	Ordinære			1 020,1
	Fiskeriformål			1 052,9
	Landbruksformål			355,8

Kapittel og post	Virkemiddel	Årets ramme	Disponibel ramme	Forbruk
Sum lavrisikolån		2 500,0	2 500,0	2 428,8
Kap. 2421, post 91 Låneordning for pakkereisearrangører - lån	Lån	0,0	0,0	0,0
Kap. 0900, post 79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	2,4	2,4	2,2
Kap. 0900, post 82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	300,0	300,0	152,9
Sum		7 406,9	7 912,8	5 437,3

*Beløpene omfatter kun lån, garantier og tilskudd til kunder. Avsetninger til tapsfond for innovasjonslån og garantier inngår ikke her. Med unntak for kap. 2421, post 50, er finansiering av administrasjons- og gjennomføringskostnader, herunder kap. 2421, post 70, ikke medtatt her. Det rapporteres særskilt om dette.

3.1.2 Departementets prioriteringer for 2021 fra det ordinære oppdragsbrevet

I det følgende gjennomgås prioriteringene fra Nærings- og fiskeridepartementet som fremgår av det ordinære oppdragsbrevet av 23.12.2020. Under hver prioritering gis en beskrivelse av hva Innovasjon Norge har gjort for å imøtekomme prioriteringene.

- *Følge opp forbruk og effekter av de ekstraordinære tiltakene og bevilgningene som selskapet har forvaltet i 2020 og skal forvalte i 2021.*

De ekstraordinære tiltakene der Innovasjon Norge har gitt tilsagn i 2021 er omtalt under egne kapitler i oppdragsgiverrapporten. Vi henviser derfor til disse punktene for en nærmere redegjørelse av forbruk og effekter. I første rekke vil det under disse punktene, der det er mulig, rapporteres hvorvidt de ulike ordningene har tjent sin intensjon.

Langsiktige effektmålinger av de ekstraordinære tiltakene vil følge ulike løp. Ulike formål krever ulik tilnærming for evaluering. Suksesskriteriene for de kompensatoriske ordningene er først og fremst knyttet til overlevelse. Enkelte ordninger er allerede evaluert av Riksrevisjonen (ordningen for lovpålagt vedlikehold av taubaner og tivoli). Det bør vurderes hvorvidt det skal gjennomføres egne evalueringer av de ekstraordinære tiltakene, da i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet.

- *Beredskap for eventuelle videre tiltak i 2021*

I Innovasjon Norges oppdragsbrev for 2021, ble selskapet bedt om å være i beredskap for eventuelle nye koronatiltak. Enkelte av ordningene som ble etablert i 2020 ble videreført inn i 2021, i tillegg har det gjennom året vært tett dialog mellom Innovasjon Norge og selskapets oppdragsgivere, særlig Nærings- og fiskeridepartementet, om situasjonen i næringslivet og behov for tiltak for å motvirke effektene av pandemien og unngå en nedbremsing i nødvendig omstillings-, utviklings- og innovasjonsarbeid.

- *Beredskap for nedskalering av organisasjonen etter koronatiltakene.*

For å møte konsekvensene av pandemien, ble Innovasjon Norge i 2020 og delvis i 2021 gitt en rekke oppdrag som økte det samlede omfang av lån og tilskudd kraftig, både i antall saker behandlet og i tilsagnsvolum. Gjennom en kraftig dreining og omprioritering av ressurser, ble den økte arbeidsmengden i all hovedsak løst med eksisterende bemanning. Det ble i tillegg rekruttert om lag 30 midlertidige ressurser, som ga nødvendig avlastning, særlig i den regionale førselinjen og i sentrale fagmiljøer innen finansiering. Disse midlertidige ressursene ble avviklet i løpet av første tertial 2021. Innovasjon Norge har gjennom hele perioden vært kjent med virkemiddelgjennomgangens forslag om å redusere selskapets samlede gjennomføringskostnader. Selskapet har derfor vært svært tilbakeholdne med å øke den permanente bemanningen, selv i en situasjon med en ekstraordinært stor arbeidsmengde.

For å redusere omfanget av en eventuell nedbemanning som følge av et større kutt i selskapets gjennomføringskostnader, som varslet i revidert nasjonalbudsjett, ble det i annet halvår i 2021 iverksatt en streng årsverksstyring. Som konsekvens ble antall fast ansatte (årsverk) redusert fra 740 til 725. I statsbudsjettet for 2022 ble Innovasjon Norge pålagt et kostnadskutt på 100 mill. kroner. Dette kuttet innebærer at selskapet må redusere antall faste ansatte med om lag 75 fra nivået 1.1.2021. I en situasjon der det både skal tas ned kostnader og forventningene til selskapets leveranser innen regional næringsutvikling, eksport og grønn omstilling øker, har arbeidet med digitalisering og gevinstrealisering svært høy prioritet.

- *Videre arbeid med økt eksport og internasjonalisering av norsk næringsliv, gjennom oppfølging av regjeringens eksportbehandlingsplan og selskapets egne anbefalinger som en ny strategisk retning for å styrke innsatsen på dette området.*

2021 er har vært et implementeringsår for ny eksportstrategi, der Innovasjon Norge hadde et overordnet mål om å styrke og spisse innsatsen for økt vekst og eksport. Målsetningen bygger på rapporten «Rigget for Eksport - Sterkere, mer strategisk, nær bedriftene».

Operasjonaliseringen av strategien gjøres gjennom tre forretningsområder; strategiske eksportsatsinger, eksportutvikling for de mest lovende bedriftene, og digitalt breddetilbud. Arbeidet er godt i gang, med større HPO-satsinger, det nye eksportprogrammet Global Gateways, og det digitale og selvbetjente kompetansesenteret.

Innovasjon Norge ser likevel et behov for en ytterlig styrking av eksportarbeidet, for å nå regjeringens mål om økt eksport. Her må det et taktskifte til. Innovasjon Norge vil derfor styrke arbeidet med eksport både hjemme og ute. Det er behov for å styrke den internasjonale tilstedeværelsen og sikre en mer fleksible rigg for å i møtekomme næringslivets skiftende behov.

- *Følge opp «Grønn plattform» og samarbeidet med Siva, Norges forskningsråd og Enova om dette, i samsvar med aktørenes felles innspill og departementets signaler.*

Gjennom etablering av Grønn Plattform i 2021 ble tilbudet til store, grønne innovasjonsløft i næringslivet styrket betydelig. Ordningen bidrar til å bygge grønne konsortier og til å utvikle nye

verdikjeder innenfor områder som sirkulærøkonomien og fornybar energi. Innovasjon Norge bevilget totalt 406 mill. kroner til 12 prosjekter gjennom overføringen i 2021. Med Norges Forskningsråd og Siva sine bevilgninger i tillegg ble det bevilget totalt 1 088 mill. kroner. Mange næringsklynger har en sterk pådriver-rolle for grønn omstilling og fremstår som arnested for mange gode prosjekter. For eksempel hadde 11 av 14 grønn plattform konsortier utspring i en eller flere klynger.

- *Følge opp Horisont Europa-arbeidet i samarbeid med Norges forskningsråd, og i samsvar med signaler og føringer fra NFD og KD.*

EUs nye rammeprogram for forskning og innovasjon startet opp i 2021. Innovasjon Norge har delansvar for programmet sammen med Forskningsrådet. Vi har etablerte nye og gode samarbeidsformer for å lykkes med å mobilisere næringslivet i hele landet til alle deler av programmet. Innovasjon Norge har et særskilt ansvar for pilar 3, innovasjonspilaren og de delene av pilar 2 som er rettet mot næringslivet. For å sikre at kundene møter et enkelt og velkoordinert virkemiddelapparat har de to organisasjonene etablert et felles kontor for mottak av kunder og fordeler ansvar for oppfølging på baksiden. Ledelsen i Forskningsrådet og Innovasjon Norge, samt Kunnskapsdepartementet og Næringsdepartementet møtes jevnlig i en styringsgruppe for Horisont Europa.

- *Synliggjøre gevinster av økt effektivisering og digitalisering av selskapets tjenestetilbud.*

Innovasjon Norge foretar løpende gevindestimeringer for alle digitale endringer som blir utviklet og rullet ut. Gevindestimatene blir gjort på lav, middels og høy effekt. Summen av gevindestimatene, det vil si potensialet for besparelser for de løsningene som er lansert og vil bli lansert i 2021 er beregnet til 19-39 årsverk. Disse estimatene danner grunnlaget for en del av arbeidet i Innovasjon Norges pålagte kutt.

- *Bidra i regjeringens arbeid med oppfølging av den helhetlige gjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet.*

Den helhetlige gjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet gav en rekke anbefalinger som berører Innovasjon Norge. I 2021 har Innovasjon Norge forberedt overtakelsen av StudENT, entreprenørskapsordningen, fra Forskningsrådet i 2022. Videre har Innovasjon Norge lagt til rette for å slutføre overdragelsen av tidligfasevirkemidlene til Investinor. På eksportområdet har Innovasjon Norge bidratt til samarbeid og koordinering med det nye organet, Eksportstrategirådet, samt tatt initiativ til mer systematiske møter i Team Norway samarbeidet.

- *Fortsatt god utnyttelse av samarbeidsavtalene med Det europeiske investeringsfondet, som bl.a. muliggjør økte lånerammer og større fleksibilitet under ordningen for landsdekkende innovasjonslån.*

Innovasjon Norge inngikk i 2017 to samarbeidsavtaler med det Europeiske investeringsfondet (EIF) om risikodeling. Avtalene omfatter henholdsvis risikodeling på Innovasjonslån, der EIF garanterer for 50 prosent av tap på enkeltengasjementer, men også en kontragarantiavtale for Vekstgaranti, med sidestilt risikodeling mellom EIF og Innovasjon Norge. Begge avtalene hadde utløpsdato i

januar 2021. For Innovasjonslåneordningen ble det derfor kun innvilget to tilsagn i starten av året med garanti fra EIF. Når det gjelder kontragarantiavtalen for Vekstgaranti, fikk Innovasjon Norge i forhandlinger med EIF gjennomslag for en forlenget avtale til ut 2022. Denne forlengelsen ga Innovasjon Norge anledning til å utvide rammen til de 14 tilknyttede bankene med 500 mill. kroner, fra 1,9 mrd. kroner til 2,4 mrd. kroner. Innovasjon Norge har hatt løpende dialog med EIF gjennom 2021, og vil fortsette denne dialogen i 2022 med mål om nye samarbeidsavtaler om risikodeling, når de aktuelle finansielle mekanismene blir utlyst.

- *God oppfølging av revidert klyngeprogram og det nye delprogrammet for modne klynger.*

Innovasjon Norge har gjennomført overgangen fra tidligere struktur med Arena, NCE og GCE til Arena, Arena Pro og delprogram for modne klynger. I hovedsak består dette oppfølging fra evaluering i 2017/2018 som sa at man vanskelig kunne identifisere sammenheng med langsiktig økonomisk effekt. Målet er å få til en vridning fra at klyngene kun er infrastrukturaktører til å fungere mer som utviklingsarena for bedriftene. Når det gjelder delprogram for modne klynger har vi ikke nådd målet om notifisering i ESA, og vi har avviklet notifiseringsprosess da ESAs krav ikke er i samsvar med innretning vi mener svarer best på klyngenes behov. Vi har underveis likevel utviklet og implementert tilbudet uten notifisering, men utformet tilbudet innenfor eksisterende rammeverk.

- *Departementet vil be Innovasjon Norge fortsette arbeidet med oppdatering av statistikkbanken for næringspolitiske virkemiddel. Statistikkbanken skal i første omgang oppdateres ut første halvår 2021, men oppdraget kan utvides også utover dette hvis situasjonen i næringslivet tilsier det. I arbeidet vil det fortsatt være viktig med et samarbeid med SSB og de aktørene som leverer inn data til statistikkbanken. Aktørene som leverer inn data, skal også ha tilgang til statistikkbanken til bruk i egen virksomhet. Hyppigheten av oppdateringene kan avklares i dialog med aktørene og departementet. Innovasjon Norge bes også om å benytte statistikkbanken som verktøy i analyser og vurderinger som utarbeides for departementet.*

Under koronakrisen har Innovasjon Norge gitt Samfunnsøkonomisk analyse i oppdrag å etablere en statistikkbank. Statistikkbanken viser hvordan næringslivet har benyttet seg av ordinære og ekstraordinære støtteordninger gjennom koronakrisen. Den ligger åpent tilgjengelig på regjeringen.no. Her har data fra alle virkemiddelaktørene blitt samlet og lagt inn regelmessig slik at myndighetene har kunnet følge med på hvordan krisepakker og påplussinger på eksisterende virkemidler har blitt brukt. Etter avtale med departementet er statistikkbanken blitt av mer permanent karakter og jevnlig oppdateringer gjennomføres. Arbeidet tas videre på nytt anbud i 2022. Innovasjon Norge er i dialog med departementet om hvordan banken kan brukes i analyser av det næringsrettede virkemidlenenes effekt på det grønne skiftet.

- *Innovasjon Norge bes dessuten om å videreføre oppfølgingen av relevante tiltak i helsenæringsmeldingen og i handlingsplan for kvinnelig gründere, jf. innspill fra Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Siva i 2020. Dette inkluderer blant annet det faglige samarbeidet med Norges forskningsråd og andre aktører rundt oppfølging av innspillet av 1. oktober 2020 om modell for Pilot helse, og innspillet av 1. juni 2020 om mobilisering*

av kvinnelige vekstgründere. Videre inkluderer det oppfølging av tiltakspunkt om kompetanse og ressurser ved utekontorene for å møte behovene i helsenæringen og andre fremvoksende næringer.

Innovasjon Norge følger opp Helsenæringsmelding gjennom følgende relevante grupper/komiteer:

- Helse-omsorg 21-rådet: Sekretariat sammen med Nærings- og fiskeridepartementet
- Nortrials –Posisjonering og promoteringsarbeid
- Pilot Helse: Referansegruppe og faglig dialog med Forskningsrådet om ordningen

Når det gjelder Pilot Helse, sitter Innovasjon Norge i referansegruppen, med alle representantene fra de regionale helseforetakene, og påvirker rammen og fokusområder.

I oppfølging av tiltakspunkt om kompetanse og ressurser ved utekontorene for å møte behovene i helsenæringen og andre fremvoksende næringer, har Innovasjon Norge styrket sine utekontorers faglige kompetanse i to nøkkemarkeder, ved å ansette en LifeScience spesialist i USA ved New York kontoret og en helsespesialist i Singapore. I tillegg ble det laget et globalt helsefagteam med kompetanse utvikling og erfaringsdeling.

Innovasjon Norge har i dag ingen særskilte tjenester rettet mot kvinnelige gründere eller krav om kvinneandel på våre tjenester.

- *Innovasjon Norge bes om å videreføre sitt arbeid i oppfølgingen av tiltak i Regjeringens handlingsplan for kvinnelige gründere. I den forbindelsen bes Innovasjon Norge, sammen med Forskningsrådet og Siva, om å komme med forslag til et sammenlignbart system som kan registrere kvinners andel av bruk av de virkemidlene som aktørene forvalter på en hensiktsmessig måte. Vi ber Innovasjon Norge ta initiativ til oppstart. Forslaget bør være klar innen 1. juni 2021.*

Innovasjon Norge sendte den 31. oktober 2021 et brev til Nærings- og fiskeridepartementet sammen med Forskningsrådet og Siva med ett forslag til sammenlignbart system som kan registrere kvinners andel av bruk av de virkemidlene som aktørene forvalter på en hensiktsmessig måte. Her foreslår vi at oppgaven løses ved se på bedrifter/foretak som analyseenhet, og benytte registerdata for å analysere hvilke bedrifter som har mottatt støtte og hvordan kvinner er representert i ulike roller i disse bedriftene. Ved å bruke offentlige registerdata kan man også se på kjennetegn som innvandrersstatus, alder, utdanning, inntekt og formue i tillegg til kjønn.

I oppdragsbrevet fra Nærings- og fiskeridepartementet for 2022 bes Innovasjon Norge om å lede arbeidet om å slutføre forslaget til et sammenlignbart system som skal registrere kvinners andel av bruk av virkemidler forvaltet av Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva.

- *Som et ledd i økt brukervennlighet i det næringsrettede virkemiddelapparatet skal Innovasjon Norge ta rollen som felles førstelinje for virkemiddelapparatet, inkludert henvisningskompetanse til de andre virkemiddelaktørene. Den nærmere utforming av denne oppgaven skal skje i samråd med departementet.*

I 2021 ble Innovasjon Norge av Nærings- og fiskeridepartementet bedt om å ta en rolle som “En dør inn”, en felles førstelinje for virkemiddelapparatet, med henvisningskompetanse til de andre virkemiddelaktørene. I løpet av 2021 har Innovasjon Norge:

- levert status i mars på egen digital utvikling som kan understøtte dette
- levert et forslag i mai til målbilde for “En dør inn”
- levert forslag i september til en liten og smidig pilot, etter dialog med Nærings- og fiskeridepartementet

Rett før jul 2021 leverte Innovasjon Norge et prosjektforslag knyttet til piloten for «En dør inn» sammen med Forskningsrådet og Eksfin. Det er også avholdt møter med Siva, Kommunal- og distriktsdepartementet, Vestland fylkeskommune og Agder fylkeskommune. Siva ønsker å delta i piloten, og det samme gjør Agder og Vestland fylkeskommuner.

3.1.3 Nasjonal koordineringsrolle for IPCEI

Important Projects of Common European Interest (IPCEI) er et virkemiddel som åpner for økt prosjektstøtte og deltagelse i utviklingen av nye europeiske verdikjeder på områder som anses sentrale for grønn og digital omstilling. I Nærings- og fiskeridepartementets brev datert 5. juli 2021 om endringer i statsbudsjettet, ble Innovasjon Norge tildelt rollen som koordinator for IPCEI-initiativ. Nærings- og fiskeridepartementet har et overordnet koordineringsansvar på departementsnivå og Innovasjon Norge har en koordineringsrolle i virkemiddelapparatet.

Koordinatorrollen omfatter et førstelinjeansvar for å fange opp nye IPCEI-initiativ og vurdere potensialet for eventuelt norsk deltakelse i samarbeid med andre berørte virkemiddelaktører.

Det er viktig at norske aktører gis de samme mulighetene som konkurrenter i andre europeiske land på områder der Norge har sterke miljøer. Kanskje vel så viktig som tilgang til FoU-midler gjennom egne notifikasjoner er samarbeidet man får delta i med ledende europeiske miljøer på områdene som prioriteres. Dette vil være avgjørende for innpass i nye europeiske verdikjeder på nye områder. Det er en forutsetning for deltakelse at man får innpass i et samarbeidsprosjekt knyttet til FoU og/eller FoU-infrastruktur med europeiske partnere i andre land. Det blir ingen notifikasjon uten samarbeid.

Det er lange byråkratiske prosesser som det kan være utfordrende for små land som Norge å komme i inngrep med i tide. Invest in Norway har tatt en proaktive rolle i dette arbeidet, etter at de så at enkelte IPCEI initiativ tidligere ikke ble fangte opp av Norge, som for eksempel to IPCEI på batterier og den første på mikroelektronikk (ME).

Innovasjon Norge gjorde en vurdering av norsk deltakelse IPCEI Hydrogen. Nærings- og fiskeridepartementet fant det naturlig at ansvaret for oppfølging av norsk deltakelse ble lagt til Olje- og energidepartementet, som i sin tur valgte Enova som nasjonal koordinator blant virkemiddelaktørene.

I 2021 klarte Innovasjon Norge å få Norge med på IPCEI Mikroelektronikk II (se case under), men bare gjennom indirekte deltakelse, det vil si deltakelse utenfor notifikasjonen og kun bruk av eksisterende virkemidler. Innovasjon Norge har også levert skriftlige vurderinger av norsk deltakelse på IPCEI PV (Sol), IPCEI Cloud og IPCEI Helse. Innovasjon Norge søker stadig etter nye initiativ, både gjennom Brusselkontoret og gjennom vårt kontaktnett i Taftie – nettverket av 32 Innovasjonsbyråer i Europa fra 28 land.

Case IPCEI Mikroelektronikk II

Norske selskaper og organisasjoner har verdensledende løsninger, kunnskap og kompetanse som er relevant for videreutvikling mot neste generasjon løsninger innen mikroelektronikk, prosessorer og kommunikasjon. Videre vil norsk deltakelse gi «cutting edge» kunnskap og ferdigheter gjennom nye måter å samarbeide på, tilgang til nettverk og infrastruktur innen R&D&I og FID på lik linje med andre lands deltakere. Dette ansees som den klart viktigste effekten av å delta i IPCEIs.

Hvis man er for sent ute til å delta i matchmakingen i en IPCEI hvor man søker direkte partnerskap, kan man forsøke å delta gjennom indirekte partnerskap/deltakelse. Indirekte deltakelse i denne IPCEIen, krevde en utlysning etter interesse. Innovasjon Norge iverksatte det. Ni selskaper ble godkjent, og formidlet inn til den tyske koordinatoren for prosjektet. Bedriftene er med i utkast til «chapeau»-teksten til prenotifisering. Takket være en intensiv innsats i slutfasen for å kvalifisere og få de med. Norge er nå tatt opp som en assosiert partner og inkludert/invitert med i medlemslandsmøter for å avklare videre prosess, og Innovasjon Norge er i tett dialog med de norske prekvalifiserte deltakerne for best posisjonering i dette pan-europeiske samarbeidet. De ni selskapene arbeider i starten av 2022 intenst for å komme i inngrep med de planlagte prosjektene for å finne grunnlag for samarbeid.

3.1.4 Rapportering på aktiviteter som er finansiert av flere kapitler og poster

Rapportering på behovsavklaring, sparring og mobilisering

Kundens behov og ambisjoner er utgangspunktet for kundedialogen, det vil si hva bedriften og prosjektet trenger for å oppnå sine ambisjoner på kort og lang sikt. Denne kundedialogen danner grunnlaget for vår rolle som sparringpartner. En rolle hvor vi kan gi bedriftene en god oversikt over hva Innovasjon Norge kan bidra med og henvise til aktuelle partnere i virkemiddelapparatet.

Alle våre rådgivere i kundedialogen har i 2021 gjennomført et treningsprogram for kommunikasjon og relasjonskompetansen for enda bedre levere på vår rolle som sparringpartner for næringslivet. Sparringen blir delt inn i tre nivåer:

1. *Digital sparring*
2. *Generell sparring*
3. *Rollebasert sparring*

Videre følger omtale av de tre nivåene på sparringen.

1. Digital sparring i form av rask avklaring og prosjekthjelpen fra kundens Min side.

Når kunden trenger hjelp til de neste stegene, men ikke vet hvor de skal henvende seg, kan de benytte løsningen «Rask avklaring». I denne løsningen svarer kundene på noen korte spørsmål og vi sparrer og henviser og hjelper kundene videre enten hos Innovasjon Norge eller andre aktører. I 2021 ble det gjennomført sparring på 1111 raske avklaringer.

Når kunden skal søke hos Innovasjon Norge, kan kundene benytte «Prosjekthjelpen». I 2021 ble «Prosjekthjelpen» rullet ut i hele landet i september. «Prosjekthjelpen» er en digital inngang som kunden benytter når de vet at Innovasjon Norge er rett aktør å henvende seg til. Her kan bedriftene prøve ut sine ambisjoner på en digital flate ved å undersøke hva som kan søkes av lån, tilskudd eller kompetanse. Plattformen tilbyr et generisk søknadsverktøy, uavhengig av virkemiddel, og gir støtte i dialogen mellom kunde og rådgiver. «Prosjekthjelpen» tar utgangspunkt i kundenes behov og ikke Innovasjon Norges tjenesteportefølje. Det betyr at kundene i stor grad beskriver hvem de er og hvor de skal, før de sammen med rådgiver i Innovasjon Norge finner ut av hvilket virkemiddel som passer best. Dette kan også være koblinger til andre virkemiddelaktører.

Innovasjon Norge hadde i starten av 2021, 42 forskjellige virkemidler med egne søknadsskjemaer, dette er nå redusert til 21. På sikt er målet med Prosjekthjelpen at kunden kun skal måtte forholde seg til en felles søknadsløsning.

Ved utgangen av 2021 hadde prosjekthjelpen tatt imot om lag 800 sparringshenvendelser, hvorav 540 ble videresendt til behandling i vårt saksbehandlingssystem, og 260 av disse ble besluttet. 350 kunder svarte på spørsmål om hvordan de opplevde bruken av Prosjekthjelpen. 65 prosent scoret løsningen til 4 eller 5 på en skala fra 1-5.

2. Generell sparring som en del av innledende kundedialog med en ny eller eksisterende kunde.

Hensikten med generell sparring er å få innsikt i hva kunden ønsker å oppnå, og hvilke behov som er sentrale å bidra med løsninger til. Denne innsikten som vår rådgivere får i kontakt med kundene, gir en stor erfaringsbase og et grunnlag for å legge til rette for at flere norske bedrifter kan få hjelp og innspill til å utvikle nye gode løsninger, eksportere varer og tjenester, og få tilgang til virkemidler fra oss, virkemiddelapparatet i Norge som helhet og fra EU.

3. Rollebasert sparring. Dypere sparring basert på den formelle rådgiverrollen.

Våre rådgivere med utgangspunkt i sin formelle rolle, kan også gå enda dypere ned i forretningsidéen, forretningsmodellen og prosjektet til kunden.

Sparringrollen er også en aktiv del av mobiliseringen til å jobbe med de riktige kundene. Det er i denne dialogen vi kan utfordre og avklare ambisjoner, evner og kompetanse til å kunne utvikle seg i tråd med vårt mandat.

Basert på Innovasjon Norges interne CRM-data ble det gjennomført til sammen 3 069 leveranser av typen behovsavklaringer i 2021. Alle disse leveransen er levert direkte til enkeltbedrifter.

Rapportering på HUBer - kunnskapsnavet for næringskompetanse

Innovasjon Norge er en kompetanseorganisasjon, med ambisjon om å dele kompetanse i en lærende og endringsdyktig organisasjon. Vi identifiserer, innehar og forvalter relevant næringskompetanse på områder hvor norsk næringsliv har spesielle fortrinn og muligheter. Dette er svært viktig for å utvikle et treffsikkert tilbud av tjenester til våre kunder, og være en god sparringspartner. Gjennom samarbeid mellom fagspesialister på tvers av virkemiddelapparatet sikres en koordinert og kraftfull innsats for næringslivet.

3.2 Kap. 900, post 21 Spesielle driftsutgifter (EXPO 2020)

Formål

Temaet for Norges deltakelse på Expo 2020 er havrommet, med formål å styrke Norges posisjon som verdensledende havnasjon. Deltagelsen skal synliggjøre at Norge og norsk næringsliv er i verdensklasse for bærekraftig havteknologi og havforvaltning. Nærings- og fiskeridepartementet har gitt Innovasjon Norge i oppdrag å organisere og gjennomføre Norges deltakelse. Innovasjon Norge skal sørge for at det blir en arena som oppnår formålene med Norges deltakelse og at Norges paviljong og tilknyttede tematiske aktiviteter skaper oppmerksomhet og begeistring hos publikum.

Hovedaktiviteter

På grunn av koronapandemien ble Expo 2020 utsatt til 2021-22. Utstillingen åpnet 1. oktober 2021 og avsluttes 31. mars 2022. Pandemien har fortsatt å legge betydelige begrensninger på prosjektet og medførte særlig mot slutten av 2021 betydelige utfordringer for driften av paviljongen.

Den norske paviljongbygningen ble ferdigstilt i 2020. I 2021 har Innovasjon Norge og samarbeidspartnere utviklet utstillingskonseptet og sørget for at de innvendige arbeidene ble ferdig til åpningen. Innovasjon Norge har rekruttert samtlige medarbeidere i prosjektet, inkludert operasjonell ledelse og guider til paviljongen, og etablert en organisasjon for drift. Innovasjon Norge har oppdatert en felles kommunikasjonsstrategi, egen hjemmeside og kanaler for sosiale medier.

Fra oktober 2021 gikk prosjektet inn i en driftsfase. Paviljongen er åpen kl. 10-22 hver dag. Det er gjennomført en rekke arrangementer, herunder åpning med deltagelse fra næringsministeren i oktober og et større arrangement for Seatrade i desember. Partnerne kan også bruke paviljongens

fasiliteter for bedriftsspesifikke arrangementer. Samtidig har planleggingen gått for fullt mot Norges dag i februar 2022, i tillegg til andre arrangementer i siste halvdel av utstillingsperioden.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Expo Dubai er et spesialoppdrag som faller utenfor det ordinære mål- og resultatstyringsystemet.

Prosjektet er tidsmessig i rute og møter i hovedsak forventninger formulert i oppdragsbrevet fra Nærings- og fiskeridepartementet. Prosjektets hovedrisiko ligger i prosjektfinansiering. Næringslivets bidrag til prosjektet ligger på 21 mill. kroner mot forventet 30 mill. kroner. Prosjektet har fått økte kostnader som følge av koronatiltak i Dubai, blant annet med bakgrunn i at byggherren pådro seg betydelige kostnader knyttet til utsettelsene. Innovasjon Norge inngikk i 2021 et forlik med byggherren om fordeling av kostnadene. Prognosen viser en total kostnadsoverskridelse på om lag 5 millioner kroner, som i hovedsak er knyttet til timekostnader. Innovasjon Norge har for øvrig inngått avtale med Expo om overtagelse av paviljongen etter avsluttet utstilling. Dette bidrar til en ikke uvesentlig kostnadsreduksjon og derved redusert finansiell risiko. Prosjektet fortsatte å hente inn finansielle næringslivspartnere helt inn i åpningsperioden.

En viktig indikator på at prosjektet blir ansett som vellykket er relevansen det har for profileringen av Norge som pioner for bærekraftige havløsninger. Prosjektets budsjett og oppdragsbrev ga ikke rom for nullpunktsmålinger. Derfor vil kvantifisering av effekten baseres på andre metoder, som besøkstall, arrangementer, tilfredshetsmålinger med mer. Antallet besøkende passerte 150 000 før nyttår 2021. Det er noe under forventet, men likevel godt i lys av kapasitetsbegrensningen paviljongen er pålagt grunnet korona. Tallene viser også at det store flertallet av besøkende blir gjennom publikumsshowet og at paviljongen har betydelig lengre oppholdstid enn andre tilsvarende paviljonger.

3.3 Kap. 900, post 79 Kompensasjonsordning til utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter (tiltaksplan – oppfølging)

Formål

Koronautbruddet med påfølgende strenge smitteverntiltak ga store inntektsfall for mange bedrifter. For å støtte disse bedrifter innførte regjeringen i april 2020 en kompensasjonsordning for næringslivet hvor virksomhetene kunne søke om kompensasjon for faste, uunngåelige kostnader. Vedlikeholdskostnader ble ikke regnet som faste, uunngåelige kostnader og falt dermed utenfor den generelle ordningen. I juni 2020 ble en kompensasjonsordning på 250 mill. kroner etablert, for å kompensere bedrifter med stort omsetningsfall og lovpålagte vedlikeholdskostnader i henhold til lov om fornøyelsesinnretninger og lov om taubane. Med ordningen kunne bedriftene igangsette lovpålagt vedlikehold. Innovasjon Norge fikk ansvar for å gjennomføre ordningen.

Innovasjon Norge fikk i juli 2021 en tilleggsbevilgning på 2,4 mill. kroner for dekning av gjenstående tilsagn fra 2020 som ikke var blitt utbetalt ved utgangen av året.

Hovedaktiviteter

Kompensasjonsordningen gjaldt for bedriftenes kostnader til lovpålagt vedlikehold i perioden 12. mars til 31. oktober 2020, og saksbehandlingen foregikk i hovedsak over 2. halvår 2020. Som følge av forsinkelser med levering av fakturaer fra utenlandske leverandører på utstyr til det lovpålagte vedlikeholdet og samtidig krav om revisorgodkjent sluttregnskap, strakk saksbehandlingen seg inn i 2021. I alt ble det innvilget 16,6 mill. kroner fordelt på 63 tilsagn i 2020 og ett tilsagn på 71 280 kroner i 2021.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Dette er en tiltakspakke, og det fins derfor ikke egne estimater for mål- og resultatstyringsindikatorer.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Det var forventet at behovet for kompensasjoner hos de aktuelle bedriftene skulle være langt mer omfattende enn det regnskapet viser. Omsetningsfallet hos bedriftene var mer begrenset enn antatt og kostnadene til det lovpålagte vedlikeholdet var vesentlig mindre enn forventet nivå da ordningen ble opprettet.

Det ble satt av 2 mill. kroner til gjennomføring av ordningen. Påløpte kostnader i 2020 var på 1,2 mill. kroner, mens de i 2021 endte på 0,2 mill. kroner, totalt 1,3 mill. kroner i avrundet beløp.

3.4 Kap. 900, post 82 Midlertidig tilskuddsordning for publikumsåpne arrangementer (inklusive tiltakspakker)

Formål

Arrangementsbransjen var en av de som ble hardest rammet av koronarestriksjonene, og i desember 2020 etablerte regjeringen en tiltakspakke for offentlige arrangementer som ikke var inkludert i Kulturdepartementets kompensasjonsordning. Målet med denne tiltakspakken var å sikre videreføring av store arrangement, også etter pandemien. Bedrifter i målgruppen kunne motta et tilskudd tilsvarende 60 prosent av dokumentert arrangementsunderskudd dersom man oppfylte et sett med kriterier, blant annet knyttet til verdiskaping. 20 prosent av tilskuddet er knyttet til en betingelse om gjenopptakelse av aktiviteten etter pandemien.

Innovasjon Norge fikk oppdraget med å gjennomføre støtteordningen. Det ble i første omgang bevilget 350 mill. kroner gjeldende for perioden fra 5. mars til 31. desember 2020. Ordningen ble videreført med en bevilgning på 260 mill. kroner for arrangementer i perioden fra 1. januar til 30. juni 2021. Senere ble denne perioden utvidet til å gjelde til og med 31. oktober 2021 uten ytterligere bevilgning.

Hovedaktiviteter

Det ble i 2021 innvilget 152,9 mill. kroner fordelt på 152 tilsagn. Totalt omfattet de innvilgede sakene 183 arrangementer. Rammen ble ikke fullt utnyttet da etterspørselen var mindre grunnet innretningen på tjenesten hvor forventningen fra målgruppen var tilskudd basert tappt inntekt, ikke bokført underskudd.

Saksbehandlingen var todelt. Det ble gjort en innledende vurdering på hvert enkelt arrangements samfunnsmessige betydning, samt om man formelt sett kvalifiserte for ordningen. Videre ble det gjort en støtteutmåling basert på bokført arrangementsregnskap.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Dette er en krisetiltakspakke, og det fins derfor ikke egne estimater for mål- og resultatstyringsindikatorer.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Gjennomføringskostnadene har i 2021 vært på 3,3 mill. kroner.

3.5 Kap. 2421, post 50 Innovasjon - prosjekter, fond

Kap. 2421 post 50 skal i hovedsak brukes til landsdekkende etablerertilskudd, tilskudd til bioøkonomi og avsetning til tapsfond knyttet til innovasjonslån og garantier, herunder vekstgarantier. Utover særskilt øremerkede midler har Innovasjon Norge frihet til å disponere rammen til prosjekter som bidrar til måloppnåelse, økt verdiskaping, og delmålene flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter.

I opprinnelig oppdragsbrev av 23.12.2020 var rammen på denne posten 852,5 mill. kroner, en økning på 357,5 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2020. 350 mill. kroner av økningen var forbeholdt videreføring og utvidelse av ordningen for bedriftsutvikling i reiselivsnæringen. Av dette var 55 mill. kroner øremerket bioøkonomiprogrammet. Utlånsrammen til innovasjonslån ble satt til 2 mrd. kroner, en økning med 600 mill. kroner sammenlignet med ordinært budsjett 2020. I tillegg ble rammen på 600 mill. kroner til låneordningen for nærskipfart og fiskefartøy videreført. Samlet ramme for innovasjonslån var således 2,6 mrd. kroner.

Tabell 3.5-1 Anvendelse av posten fordelt på virkemiddel. Mill. kroner.

Virkemiddel	2020	2021
Landsdekkende etablerertilskudd	526,6	100
Innovasjonslån og garantier (tapsfond)	877,4	340
Rentestøttefond	310	0
Bioøkonomiordningen	85	55
Omstillingstilskudd reiseliv og event	248,8	350

Virkemiddel	2020	2021
Diverse mindre poster		7,5
Total	4 335,8	852,5

Ettersom utlånsrammen for innovasjonslån ikke ble fullt utnyttet i 2021, er ubenyttede midler øremerket tapsfond i tilknytning til krisepakker 2020 og 2021 overført til 2022.

Innvilget beløp til landsdekkende etablerertilskudd i 2021 var i utgangspunktet 100 mill. kroner, men dette ble økt med 31,5 mill. kroner som følge av annulleringer fra 2020.

Ekstraordinært innovasjonstilskudd 2021 ble vedtatt av Stortinget den 23. februar 2021, som tiltakspakke for konsekvensene av covid-19. Rammen var på 600 mill. kroner, inklusive gjennomføringskostnader. Ut over dette ble midler innvilget i 2020 på post 50 gjort overførbare, og annullerte tilsagn fra 2020 har derfor blitt innvilget på nytt i 2021. Totalrammen for ekstraordinært innovasjonstilskudd 2021 tilgjengelig for kunder var derfor til sammen 634,5 mill. kroner.

Tabellen under viser utviklingen i de årlige innvilgningsrammene på kap 2421, post 50 de fem siste årene.

Tabell 3.5-2 Årlige innvilgningsrammer på kap. 2421, post 50. Mill. kroner.

	2017	2018	2019	2020	2021
Rammer post 50	554	514	508	4 465	2 653

3.5.1 Landsdekkende virkemidler for innovasjon

I 2021 omfatter innovasjonskontrakter (kapittel 3.8), miljøteknologiordningen (kapittel 3.12), ekstraordinært innovasjonstilskudd (tiltakspakke) (kapittel 3.5.5) og innovasjonslån (kapittel 3.5.4) våre største ordninger for innovasjonsbasert vekst. Tilskuddsordningene alene utgjorde i 2021 nærmere 1,5 mrd. kroner. Alle ordningene har til formål å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Ordningene finansieres ikke av samme kapittel og post, men har flere likhetstrekk som gjør at en felles omtale er hensiktsmessig.

Kjernen i innovasjonskontrakter er utvikling i tett samarbeid med markedet og pilotkunde, der fokus ligger på kommersialisering, skalering og vekst. Miljøteknologiordningen skal bidra til utvikling og kommersialisering av ny miljøteknologi, det vil si løsninger som er bedre for miljøet enn det som finnes fra før. Det ekstraordinære innovasjonstilskuddet 2021 rettet seg mot innovative vekstbedrifter med formål om å styrke deres konkurransekraft og posisjonere bedriften for internasjonale markeder.

Ordningene retter seg mot ulike faser i innovasjonsløpet. Innovasjonskontrakter skal føre prosjektet fram til en før-kommersiell prototype, mens miljøteknologiordningen skal finansiere pilot- og demonstrasjonsprosjekter nær kommersialisering. Det ekstraordinære innovasjonstilskuddet 2021 favnet flere faser, men der kjernen i prosjektet var utvikling av ny teknologi før kommersialisering. Innovasjonslån kan brukes til kommersialisering av nye løsninger, styrking av arbeidskapitalen, vekst og internasjonalisering. Ordningene utdypes i andre deler av rapporten.

Ordningene har mye til felles, og det er derfor formålstjenlig med samordning av kriterier, nettsider, veiledning av kunder, samt felles rutiner for mobilisering/markedskampanjer, saksbehandling og beslutninger.

Alle innovasjonstilskudd over 4 mill. kroner skal vurderes av et rådgivende panel. Vi har felles administrasjon av alle rådgivende panel (TeamPanel) som sikrer at arbeidet rundt rådgivningstjenesten blir godt ivaretatt og at Innovasjon Norge har nødvendig oversikt og dokumentasjon når det gjelder ekspertise, juridiske rammer og kostnader. Dette senker terskelen for bruk av rådgivende panel og frigir verdifull arbeidstid for saksbehandlerne. I 2021 ble det gjennomført 87 rådgivende panel.

Det er et uttalt mål at Innovasjon Norges ordninger framover kan bidra til at flere norske bedrifter benytter EUs ordninger som springbrett til Europa. I 2021 ble tilbudet for bedrifter som har mottatt Seal of Excellence i EIC Accelerator videreført. Formålet var å gi sikre prosjekter som når høyt opp, men likevel ikke blir finansiert av EU, et alternativt finansieringstilbud fra Innovasjon Norge og prekvalifiserte investormiljø. Den store fordelene med EIC Accelerator er nettopp at bedriftene både får tilskudd fra EU og investorfinansiering. For de som oppnår minst 13 av 15 poeng i EIC Accelerator-evalueringen, tilbyr Innovasjon Norge alternativ finansiering fra innovasjonsvirkemidlene, og en kobling til norske investormiljø. Dette skiller seg fra normal praksis i Innovasjon Norge, da man vanligvis krever at egenkapitalen er på plass eller at investorer er forpliktet før et tilbud blir gitt. Med Seal of Excellence (SoE) får bedriften et tilbud fra Innovasjon Norge under forutsetning av at de innen seks måneder får på plass egenkapitalen fra investorene. Hvis de ikke lykkes, blir tilbudet fra Innovasjon Norge trukket tilbake. Det ble i 2021 innvilget ni tilskudd knyttet til SoE, fordelt på ulike virkemidler.

Samarbeid om innovasjon i virkemiddelapparatet

Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Enova, Siva og Gassnova signerte i januar 2022 en avtale for å forsterke og videreutvikle samarbeidet om grønn vekst. Avtalen skal omfatte samarbeid om utlysninger, virkemidler, mobilisering, analyser, metodikk, kompetanse, systemutvikling og digitalisering. Dette vil føre til et bedre og mer sømløst tilbud til forskning og næringsliv, og bidra til innovasjon som akserellerer det grønne skiftet.

Siden 2016 har Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enova samarbeidet om utvikling av miljøvennlig energiteknologi, Pilot-E, med felles utlysninger av midler fra de tre organisasjonene.

Dette har blitt svært godt mottatt av kundene, og bidrar til at flere kan gå raskere fra ide til marked for klimavennlige produkter og tjenester i Norge og internasjonalt. Den nye avtalen bygger videre på de gode erfaringene fra Pilot-E for å ytterligere bidra til effektivitet og et mer sømløst og målrettet virkemiddelapparat for grønn vekst.

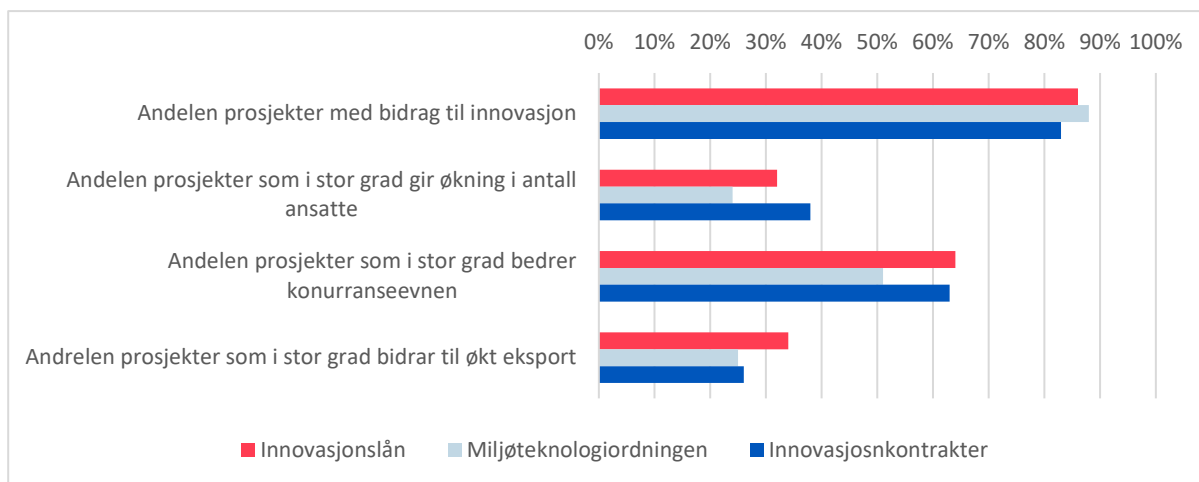
I 2020 bevilget regjeringen 1 mrd. kroner til oppstart av Grønn Plattform, et samarbeid om en felles åpen utlysning med Norges forskningsråd, Innovasjon Norge og Siva. Målet er å sikre grønne prosjekter én felles inngang til aktørene i virkemiddelapparatet og retter seg særlig mot store samarbeidsprosjekter mellom næringsliv og forskningsinstitutter. I forbindelse med første utlysning i 2021 fikk 12 prosjekter et tilskudd i størrelsesorden 40-110 mill. kroner. Disse 12 prosjektene omfatter totalt om lag 150 bedrifter og institutter, med god spredning innen bransje, alder, størrelse og geografi.

I 2022 kommer det en ny utlysning, også denne gang med Norges forskningsråd, Innovasjon Norge og Siva, men Enova er tett på i forbindelse med utlysningen, mobilisering og vurdering.

Resultater

Vi har valgt ut fire indikatorer for kundefølelseundersøkelsen (etterundersøkelsen) for 2017-årgangen. Etterundersøkelsen 2017 viser hva kundene som fikk støtte av Innovasjon Norge i 2017 svarer i 2021 om hvilken nytte de mener fikk av hjelpen fra Innovasjon Norge.

Figur 3.5-1 Etterundersøkelsen 2017

Både 2017-årgangen og tidligere årganger viser at innovasjonslån scorer noe høyere enn begge tilskuddsordningene på de fleste parametre. Det fortjener en refleksjon. Erfaringsmessig har mange innovasjonsprosjekter som mottar tilskudd fra Innovasjon Norge en lang utviklingsfase. Det er ikke uvanlig at utviklingsprosjektet varer i minst tre år, mange krevende innovasjonsprosjekter går over flere faser, og enkelte utviklingsprosjekt har et tidsforløp opp mot ti år. Derfor er det ofte for tidlig å vente resultater av prosjekter fire år etter at tilskuddet ble gitt. Bedriften er knapt

ferdig med utviklingsarbeidet når etterundersøkelsen kommer. Innovasjonslån, på den annen side, adresserer en annen fase for bedriften og prosjektet – nemlig kommersialisering og vekst. Fire år etter, er det i større grad mulig å se resultater.

Videreutvikling

Våren 2021 ble det etablert en ny strategi for Innovasjon Norges finansieringsvirksomhet. Denne gir endringer i det totale finansielle tjenestetilbudet, med økt grad av differensiering i betingelser og utmåling. Innovasjonslån er allerede differensiert i vekstlån og (fra 2022) grønt vekstlån. Helhetlige finansieringsløp fra idé til kommersialisering, gjerne i samspill med andre virkemiddelaktører, EU-finansiering, private banker og investorer, vil bidra til styrket finansiering av innovasjon og kommersialisering av denne.

3.5.2 Bioøkonomiordningen

Formål

Bioøkonomiordningen støtter bedrifter som utvikler produkter og løsninger for effektiv og bærekraftig bruk av bioressurser i eksisterende og nye verdikjeder. Målet er å bygge biobasert industri i Norge og bidra til økt verdiskaping basert på bioressurser fra hav, jord og skog. Det er et mål at ordningen skal være fleksibel og kunne virke utløsende for andre virkemidler i og utenfor Innovasjon Norge.

Bioøkonomiordningen er en samling av virkemidler fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Fra samlingen av de ulike virkemidler i 2017, har også Landbruks- og matdepartementet vært oppdragsgivere inn i ordningen. Fra Klima- og miljødepartementet er tilsagnene knyttet til restsum fra Biogasspilotordningen.

Målgruppen for ordningen er bedrifter, uavhengig av størrelse, som utvikler og tar i bruk løsninger for produksjon, foredling og distribusjon av bioressurser. Midler fra Kommunal- og distriktsdepartementet benyttes til prosjekter i distriktskommuner. Midler fra Nærings- og fiskeridepartementet brukes til prosjekter over hele landet, inkludert internasjonalisering og innovativ bruk av tre.

Hovedaktiviteter

Bioøkonomiordningen er et fleksibelt virkemiddel der ulike prosjekter kan få støtte, eksempelvis innenfor forskning og utvikling (FoU), opplæring/kompetansedeling og markedsrettet forretningsutvikling. På grunn av høy etterspørsel og begrensede rammer, undersøkes muligheten for å bruke andre virkemidler, både innenfor og utenfor Innovasjon Norge, før bioøkonomiordningen benyttes. Muligheter der støtte av forprosjekter i bioøkonomiordningen vil kunne utløse videre finansiering fra andre virkemidler er høyt prioritert. Dette forutsetter blant annet tett dialog med Forskningsrådet, Enova og Siva.

Innovasjon Norge har prioritert mobilisering til følgende fire strategiske områder:

- Merkevarebygging – Sunn mat fra hav og land
- Bioraffinering – Industrialisering basert på nye råvarer og sidestrømmer
- Bygg i tre – Kompetanse og marked
- Biosmart – Digitalisering og automatisering i biosektorene

Det ble i 2021 innvilget 82,4 mill. kroner innenfor bioøkonomiordningen (inkludert Biogasspilotordningen fra Klima og miljødepartementet) til 77 prosjekter, hvorav 55 mill. kroner med virkemidler fra Nærings- og fiskeridepartementet. Etterspørselen har, som tidligere år, vært stor etter de landsdekkende midlene fra Nærings- og fiskeridepartementet. I 2021 har også etterspørselen vært høy innenfor de distriktsrettede midlene fra Kommunal- og distriktsdepartementet (det er innvilget 13,8 mill. kroner til 14 prosjekter).

Prosjekter som har kvalifisert til andre virkemidler i og utenfor Innovasjon Norge, er finansiert fra andre ordninger. Spesielt er andre distriktpolitiske virkemidler og miljøteknologiordningen brukt.

Hovedaktiviteter innenfor de fire strategisk prioriterte områdene i tillegg til felles handlingsplan for bioøkonomi er følgende.

Blå matproduksjon – teknologi og grønne løsninger i fiskeri- og havbruksnæringen

Mer foredling og full utnyttelse av råstoffet var også i 2021 viktig innsatsområde og bioøkonomiordningen har bidratt til flere spennende prosjekter innen denne tematikken. Bærekraftig matproduksjon er et marked i vekst som også etterspør nye teknologiløsninger. Samtidig betyr det store eksportmuligheter for norsk teknologi og norske tjenester innen både fiskeri og oppdrett. I løpet av 2021 er det gjennomført en rekke kartleggingsstudie av markedsmuligheter i Europa blant annet i Spania, Frankrike, Italia, Tyskland og Russland. I Sør-Korea er det også gjennomført en markedsrapport hvor funnene spesielt peker på muligheter innen landbasert oppdrett. Disse mulighetene vil bli fulgt nærmere opp i 2022.

Flere av de viktige internasjonale møteplassene for sjømatnæringen ble, som for andre næringer, enten utsatt, avlyst eller gjennomført i hybrid format. Den første store messen som ble gjennomført fysisk var Aqua Nor i Trondheim. Her deltok Innovasjon Norge på Forskningstorget sammen med blant annet Forskningsrådet, Fiskeri- og havbruksnæringsens forskningsfinansiering, Havforskningsinstituttet, Nofima og Sintef. På Forskningstorget ble det arrangert miniseminarer med korte aktuelle innlegg med tema teknologi for fremtidens havbruk, bedre ressursutnyttelse, frisk og robust fisk, miljø og samfunnsutfordringer.

Bioraffinering – Industrialisering basert på nye råvarer og sidestrømmer

I bioraffinering brukes ny teknologi, for eksempel enzymer, for å oppnå bedre totalutnyttelse og økt verdiskaping. De marine klyngene NCE Blue Legasea og Biotech North arrangerte sammen med Innovasjon Norge en nasjonal konferanse høsten 2021, som løftet frem en rekke prosjekter der

Innovasjon Norge har bidratt, både til utvikling av nye enzymer og anvendelse på nytt råstoff. I 2021 har bioøkonomiordningen har blant annet medfinansiert et ERA-net prosjekt der enzymer bedrer utnyttelsen av kollagen fra torskeskinn.

Innovasjon Norge har gjennom 2021 fortsatt arbeidet med å stimulere produksjonen av nye bærekraftige føringredienser. Gjennom "Grønn Plattform" finansierte Innovasjon Norge et stort mikroalgeprosjekt ved Finnfjord Smelteverk (53 mill. kroner), som har mottatt støtte fra miljøteknologiordningen i tidlig fase. Høsten 2021 er det blitt utarbeidet en stor fellesutlysning fra Forskningsrådet, Innovasjon Norge, SIVA og Enova knyttet til nye førråvarer, med søknadsfrist i mars 2022.

Vi ser i økende grad at bioraffinering også omfatter produksjon av bulkprodukter til erstatning for fossile kjemikalier og energibærere. Selv om slike prosjekter ofte er for store til at bioøkonomiordningen kan gi betydelig medfinansiering, er ordningen meget viktig i en mobiliseringsfase. Et stort flertall slike bioraffineringsprosjekter, spesielt knyttet til utnyttelse av trevirke, avfall eller industriutslipp av CO₂, benytter utenlandsk teknologi. Bioøkonomiordningen har gjennom 2021 både initiert og formidlet kontakt mellom utenlandske teknologileverandører og norske miljøer. Bioøkonomiordningen har også bidratt til internasjonal profilering av norske prosjekter innen bioøkonomi og karbonforvaltning gjennom vår deltagelse i en arbeidsgruppe i OECD (ledet av Nærings- og fiskeridepartementet) der Innovasjon Norge har vært nasjonal koordinator for webinarer og casestudier.

Bygg i tre – Kompetanse og marked

Gjennom 2021 har det vært fortsatt høy aktivitet knyttet til innovasjon og kompetansebygging knyttet til bygg i tre. I alle landets regioner er det egne "tre drivere" - prosjekter som bistår utbyggere og interessenter i informasjon om innovativ bruk av tre og kompetansedeling på tvers av landets regioner i et nasjonal nettverk som Innovasjon Norge koordinerer. Prosjektene er regionalt forankret i det regionale partnerskapet. Fokuset har gjennom 2021 vært industrialisering, digitalisering og sirkularitet. Bioøkonomiordningen er en viktig ordning for innovativ omstilling i bruk av tre, og nivået på søknader (i antall og kroner) ligger på omtrentlig samme nivå som tidligere år.

Gjennom det proaktive arbeidet spiller klyngene, bransjeorganisasjonene og kunnskapsmiljøene viktige roller, og det er tett dialog for felles innsikt, initiativ og aktivitet. Innen sirkulærøkonomi er det verdt å nevne at SirkTre prosjektet ble finansiert gjennom Grønn Plattform. Ulike aktører arbeider sammen om World Conference on Timber Engineering som på grunn av pandemien er flyttet til 2023 i Oslo. I et ledd i videre eksportrettet arbeid er temaet "bygg i tre" på agendaen i planlagt offisielt besøk i Sverige med videre oppfølging.

Agritech - Digitalisering og automatisering i landbrukssektoren

Innovasjon Norges porteføljen av agritech prosjekter i 2021 er i hovedsak gått til prosjekter for

optimalisering av gårdsdriften ved hjelp av digitale plattformer og sensorer som sikrer næringsgrunnlaget for bonden og ivaretar klima og miljø.

Innovasjon Norge fortsetter sitt proaktive arbeid for å fremme bærekraftige teknologiske løsninger til jordbruket i samarbeid med Norsk Landbrukssamvirke og Forskningsrådet. Vår felles årlige, nasjonale konferanse, AgTech 2021, ble også i år gjennomført i tett samarbeid med sentrale, svenske kunnskapsmiljø og bedrifter.

Det er i løpet av fjoråret nedlagt et betydelig arbeid i å utvide innholdet av filmer og bedriftsprofiler via det nasjonale utstillingsvinduet for grønne løsninger, The Explorer.

Som et videre ledd i å styrke eksport av norske agritek-produkter og løsninger, ble det høsten 2021 signert en avtale mellom Innovasjon Norge og kenyas landbruksdepartement - Ministry of Agriculture, Livestock, Fisheries and Cooperatives, som skal befeste gjensidig mål om å styrke samarbeidet for å gjøre kjent og ta i bruk norske løsninger. Det er i etterkant etablert to norske bedriftsnettverk på henholdsvis «Bærekraftig planteproduksjon» og «Bærekraftig husdyr produksjon» til Kenya for å realisere innholdet av denne avtalen.

Felles handlingsplan bioøkonomi (Innovasjon Norge, Forskningsrådet og SIVA)

I 2021 fortsatte arbeidet i felles handlingsplan Bioøkonomi. Arbeidet ble igangsatt gjennom regjeringens bioøkonomistrategi i 2016 med Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA. I 2021 utvidet vi gruppen med ENOVA. Gjennom 2021 utarbeidet gruppen blant annet en felles utlysning for mer bærekraftig fôrproduksjon til husdyr og fisk. Utlysningen ble publisert i desember 2021 og har frist i mars 2022. Bærekraftig fôrutvikling og klimanøytrale bygg er to områder hvor aktørene har et felles mandat som ønskes videreutviklet i 2022. Det er høy interaksjon mellom aktørene med mål om innsikt på tvers av aktørbildet og ikke minst forenkling for kundene/søkerne.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Ordningen gjør det godt når det gjelder nasjonal og internasjonal innovasjonshøyde, som er på 72 prosent. Prosjektene er både rettet mot et hovedsakelig nasjonalt marked (65 prosent) og et internasjonalt marked (35 prosent).

Prosjektene bidrar i høy grad til utvikling av nye produkter i form av varer med 80 prosent i noen og stor grad samlet. Videre er forbedring av produksjonsprosesser viktig i 82 prosent av sakene i noen og stor grad samlet. Muligheter ved samarbeid og nettverk kjennetegner hele 94 prosent av sakene i noen og stor grad samlet.

Kundeeffektundersøkelsen – fòrundersøkelsen 2021 viser høy addisjonalitet på 82 prosent for denne ordningen. Det vil si at 82 prosent av kundene som mottok denne tjenesten sier at bioøkonomiordningen i stor grad var utløsende for prosjektet sitt. 15 prosent sier at den i noen grad var utløsende for prosjektet sitt, og kun 3 prosent sier at den i liten grad var utløsende.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Saksbehandlingen håndteres av et team på rundt ti personer, som har sitt daglig arbeid ved forskjellige kontorer i landet. Det legges ned et betydelig arbeid i samspill med oppdragsgivere og andre virkemiddelaktører som Forskningsrådet, Siva, Enova og DOGA for forenkling og effektivisering for søkere.

Bioøkonomiordningen har administrasjons- og gjennomføringskostnader på 10,4 mill. kroner i 2021. Dette fordeler på direkte prosjektkostnader med 1,6 mill. kroner og timekostnader på 8,7 mill. kroner. Nærings- og fiskeridepartementet finansierer 31 prosent av dette.

3.5.3 Landsdekkende etablerertilskudd (Kommersialiseringstilskudd)

Formål

Landsdekkende etablerertilskudd fra Nærings- og fiskeridepartementets post 50 gjelder kun kommersialiseringstilskudd. Oppdraget for landsdekkende markedsavklaringstilskudd ble flyttet til fylkeskommunene i 2020, og finansiering hentes fra Kommunal- og distriktsdepartementet (se kapittel 4.1.3).

Kommersialiseringstilskuddet skal bidra til at bedriften kan utvikle en skalerbar forretningsmodell rundt forretningsidéen og lansere et produkt eller en tjeneste i markedet. Tilskuddet skal bøte på markedssvikt i oppstartsfasen, da asymmetrisk informasjon og høy risiko i denne fasen normalt gjør at det vanskelig å tiltrekke seg privat kapital. Målgruppen er unge bedrifter med innovative forretningsidéer, der det er et stort potensial for vekst og verdiskaping i Norge.

Hovedaktiviteter

Innvilget beløp til ordningen i 2021 var i utgangspunktet 100 mill. kroner, men dette ble økt med 31,5 mill. kroner som følge av annulleringer fra 2020. Ved utgangen av året var det innvilget 116,4 mill. kroner fra ordningen, fordelt på 166 bedriftsprosjekter. Av samlet innvilget beløp er det også innvilget 20,1 mill. kroner til Innovasjon Norge for gjennomføringskostnader.

De fleste prosjektene som finansieres er lokalisert i de store byregionene.

Det mobiliseres til kommersialiseringstilskudd gjennom nettsider, webinarer [Fra Idé til marked](#) og Gründertelefonen, og regional tilstedeværelse på ulike møteplasser for gründere. De fleste kommersialiseringstilskudd følger av et innledende markedsavklaringstilskudd, og påfølgende tett dialog mellom søker og rådgiver i Innovasjon Norge. Kommersialiseringstilskuddet leveres gjennom alle Innovasjon Norges regionskontor.

I mars 2021 ble Prosjekthjelpen introdusert som verktøy for søknadsutforming og sparring mellom søker og Innovasjon Norge. Kommersialiseringstilskuddet ligger inne blant virkemidlene bedrifter kan sparre og søke på. Denne digitale løsningen har vært svært velkommen, og gjør det mulig å gjennomføre sparring i en digital flate.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

En viktig resultatindikator er innovasjonshøyde i prosjektene. Innovasjon Norge vil prioritere innovative prosjekter med stort potensial for vekst og verdiskaping i Norge. Innovasjonshøyde på internasjonalt nivå indikerer et høyt innovasjonsnivå. Prosjekter som finansieres med landsdekkende etablerertilskudd har normalt høyt innovasjonsnivå, og for 2021 ble 71 prosent innvilget til prosjekter med innovasjon på internasjonalt nivå. Dette er – overraskende nok - en nedgang fra 2020 da innovasjonshøyden på internasjonalt nivå var på hele 77 prosent.

Mottakere av etablerertilskudd har en betydelig gjennomsnittlig årlig mervekst sett i forhold til kontrollgruppen for alle effektindikatorene. De siste målingene fra Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) viser at kunder av landsdekkende etablerertilskudd har en årlig gjennomsnittlig mervekst i salgsinntekter på 19,6 (21,1 ved fjorårets måling) prosentpoeng enn kontrollgruppen, tilsvarende tall for verdiskaping er 16,5 (19,2 ved fjorårets måling), for produktiviteten 13,4 (15,4 ved fjorårets måling) og 11,9 (6,2 ved fjorårets måling) for årsverk. Dette er gode tall, selv om estimatene er jevnt over noe lavere enn ved fjorårets måling. En mulig forklaring kan være at spennet i bedrifter som har mottatt finansiering i 2020 er større enn det vi vanligvis ser (lavere krav til internasjonalt vekstpotensial i 2020). For øvrig viser vi til kapittel 2.2.8 for en generell forklaring på hvorfor effektene av Innovasjon Norge sine ordninger er lavere når regnskapsåret 2020 ble inkludert i datagrunnlaget.

Det gjøres en vurdering av prosjektenes samfunns- og miljøeffekt. I 2021 gikk 31 prosent av kommersialiseringstilskuddene (i beløp) til prosjekter som var vurdert å ha positiv miljøeffekt. Dette er betydelig lavere enn for andre virkemidler, da 61 prosent av all finansiering (i beløp) fra Innovasjon Norge var vurdert å ha positiv miljøeffekt. Tilsvarende var 57 prosent av prosjektene vurdert å ha positiv samfunns effekt,³¹ og dette er noe høyere enn for andre virkemidler (52 prosent i snitt).

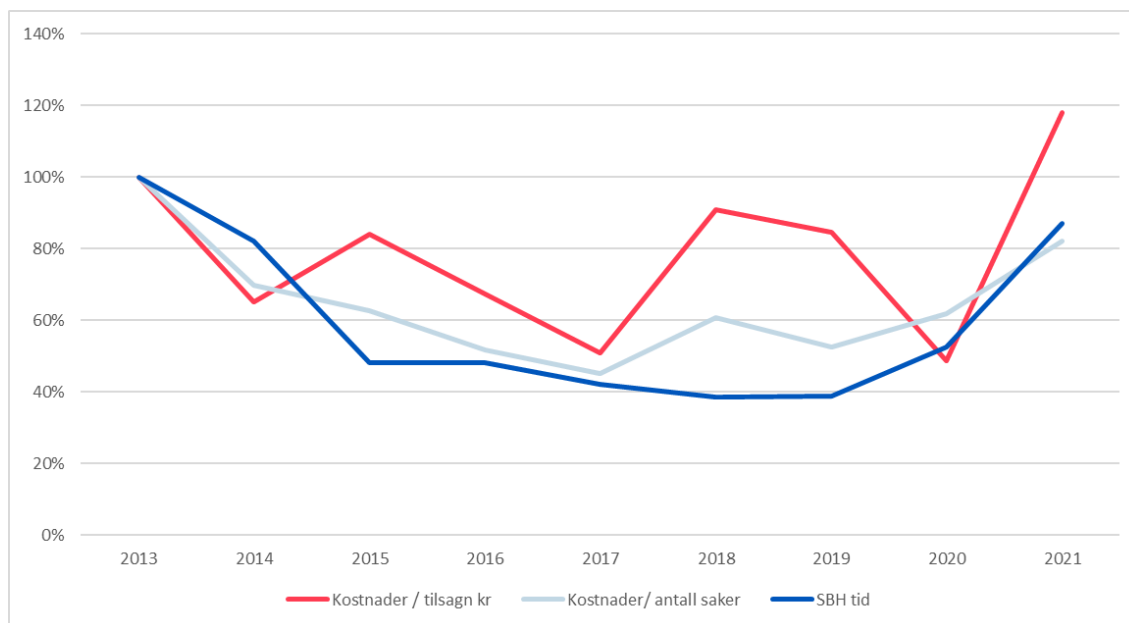
Førundersøkelsen 2021 fra kundeeffektundersøkelsen viser addisjonalitet i stor grad på 76 prosent (77 prosent i 2020) og i middels grad på 23 prosent (21 prosent i 2020) for landsdekkende etablerertilskudd. Kundene synes i stor grad at tjenesten de fikk fra Innovasjon Norge var utløsende for prosjektet sitt.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

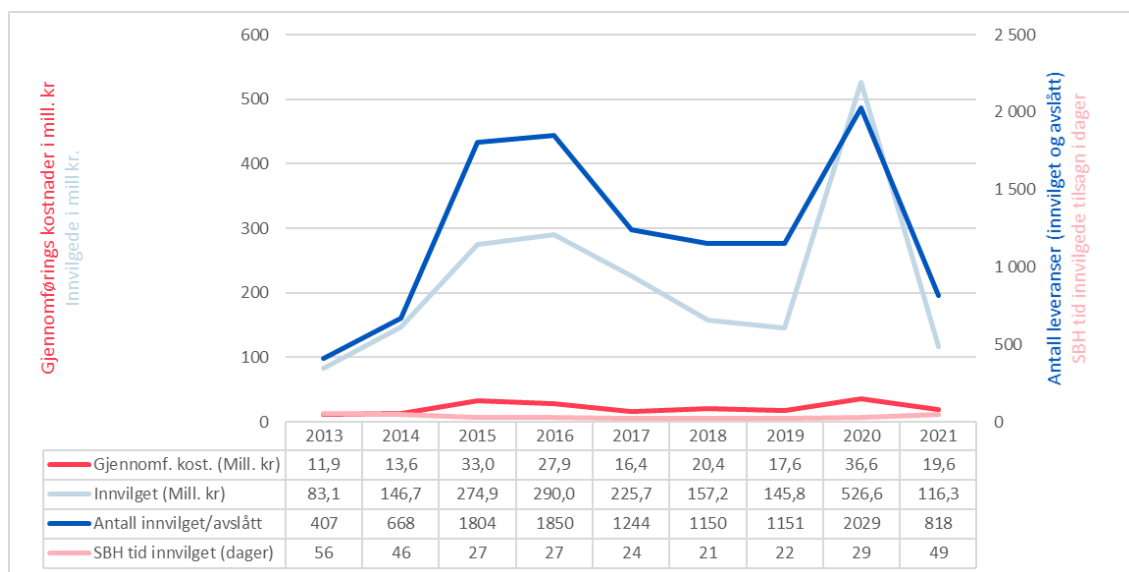
Gjennomføringskostnad i 2021 var 19,6 mill. kroner for landsdekkende etablerertilskudd. Kostnaden knytter seg hovedsakelig til timer ved regionkontorene og Vekst- og gründersenteret.

³¹ Beskrivelse av miljø- og samfunns effekter: www.innovasjonnorge.no/effekter

Figur 3.5-2 Kostnadseffektivitet for Landsdekkende etablerertilskudd over tid. Indeks 2013 = 100

Figur 3.5-3 Kostnadseffektivitet for Landsdekkende etablerertilskudd over tid.

Merk at gjennomføringskostnad her er justert for finansieringen mellom oppdragsgiverne, og det er Nærings- og fiskeridepartementets finansiering som vises i grafen over.

Grafen viser gjennomføringskostnader og saksbehandlingstid for landsdekkende markedsavklaringstilskudd og kommersialiseringstilskudd. Tall for 2021 omfatter kun kommersialiseringstilskudd, mens tidligere år også inkluderer markedsavklaringstilskudd. Det forklarer hvorfor antallet leveranser er lavere i 2021 enn i 2015-2019, og "kostnader" /

“saksbehandlingstid” er høyere. Det innebærer at 2021-tallene ikke uten videre kan sammenlignes med foregående år.

Innovasjon Norge har de senere årene gjennomført tiltak for å effektivisere og redusere kostnader knyttet til leveranse av tjenesten. Dette effektiviseringsarbeidet fortsetter, samtidig som tett sparring med gründere, gjerne i forbindelse med en søknad om finansiering, fortsatt er høyt prioritert.

3.5.4 Innovasjonslån og garantier (inklusive tiltakspakke)

Formål

Innovasjonslån skal i henhold til oppdraget stimulere til utvikling av innovative vekstbedrifter og primært benyttes i tidligfase og kommersialiseringsfase, men ordningen kan også brukes til å finansiere investerings- og utviklingsprosjekter. Garantier for driftskreditt gis til små og mellomstore bedrifter som har problemer med å skaffe seg finansiering i bank på grunn av manglende pantesikkerheter. Under vekstgarantiordningen som ble etablert i 2017, innvilger Innovasjon Norge tapsgarantier overfor samarbeidende norske banker for lån og driftskreditter disse gir til innovative og vekstkraftige bedrifter som mangler pantesikkerheter. Garantiaftalen med det Europeiske investeringsfondet (EIF) om denne ordningen innebærer en risikodeling mellom långivende bank, investeringsfondet og Innovasjon Norge. Siden 2017 har Innovasjon Norge også hatt en avtale med det Europeiske investeringsfondet om å dele risiko for tap på en definert portefølje av våre egne innovasjonslån og risikolån i distriktene. Denne avtalen utløp i slutten av januar 2021.

Hovedaktiviteter

I 2021 ble det totalt innvilget nye lån og garantier for 1 080 mill. kroner, herunder 88 oppstartlån på til sammen 125 mill. kroner. Innovasjonslån med garanti fra Det europeiske investeringsfondet (EIF) opphørte i januar 2021, og det ble følgelig kun innvilget to slike lån på til sammen 15 mill. kroner i 2021. Vekstgarantiordningen, hvor norske banker innvilger nye lån til innovative og vekstkraftige små og mellomstore bedrifter, ble benyttet på 219 nye lån med total låne-/kreditt ramme på 618 mill. kroner. Siden oppstarten i 2017, og frem til utgangen av 2021, har ordningen samlet tilført næringslivet 1,76 mrd. kroner i lån og kreditt.

Vekstgarantiordningen er en porteføljegaranti iverksatt gjennom rammeavtaler med 14 norske banker. Dette innebærer at Innovasjon Norge yter garantier som er begrenset til å dekke 75 prosent av endelig tap på enkeltlån, og maksimalt 20 prosent på porteføljebasis. Det er långivende bank som foretar all kredittvurdering. Garantien utgjør en supplerende sikkerhet i saker hvor låntaker vurderes kredittverdige, men mangler tilfredsstillende sikkerheter for bankfinansiering.

For vekstgarantiordningen har Innovasjon Norge en avtale om risikoavlastning fra Det europeiske investeringsfondet. Kontragarantiavtalen forplikter investeringsfondet til å dekke 50 prosent av Innovasjon Norges tap under ordningen. Avtalen med EIF gjelder for en utlånsportefølje på 3 167

mill. kroner i perioden fra 2017 og ut 2022. Litt over halvparten (56 prosent) av rammen var benyttet ved utgangen av 2021.

Oppstartlån innvilges foretak yngre enn fem år med potensial for innovasjon og vekst. Det kan innvilges lån inntil 1,5 mill. kroner. Alle lån gis med rentefritak i to år, og skal innfris i sin helhet etter fire år. Lånene er innrettet slik at det gir en risikoeksponering tilnærmet 50/50 fordelt på offentlig og privat risikokapital. Det er et krav at det kommer ny kontant egenkapital inn i selskapet sammen med lånet og lånet utbetales i takt med den private kapitalen.

Bakgrunnen for oppstartlånet er et ønske om å dreie mot mer bruk av lån også i tidligere faser, øke tilgangen til kapital og samtidig stimulere privat kapital. Oppstartlån er et alternativ til kommersialiseringstilskudd og passer for bedrifter som har tilgang på egenkapital, men ikke er i posisjon til banklån.

I 2021 mottok Innovasjon Norge totalt 579 søknader om innovasjonslån og garantier mot 1 438 i 2020. En god forklaring på nedgangen fra 2020 til 2021 har vi ikke, men en hypotese er at selskaper i 2020 utnyttet de utvidede rammene dette året og fikk dekket sitt finansieringsbehov, samtidig som nye prosjekter i mindre grad ble igangsatt i 2021.

Avsetning til tapsfond for de landsdekkende risikolånene og garantiene var på til sammen 268,4 mill. kroner. Dette tilsvarer om lag 25 prosent av de samlede tilsagnene.

Tabell 3.5-3 Oversikt over forbruk i 2021. 2020 i parentes. Mill. kroner.

Leveranse	Forbruk	Antall tilsagn
Innovasjonslån	471 (1 081)	112 (295)
EIF-lån	15 (533)	2 (62)
Oppstartlån	125 (722)	88 (396)
Vekstgaranti (maks garantiansvar)	464 (323)	219 (147)
Garantiordning IN	4,5 (27)	3 (7)

I 2021 var fordelingen av antall tilsagn på delmålene 47 prosent til gründere og 53 prosent til vekstkraftige bedrifter, omtrent som i 2020. Oppstartlånet, som retter seg mot foretak yngre enn fem år med potensial for innovasjon og vekst, trekker naturlig nok opp andelen lån til gründere. Målt i innvilget beløp er fordelingen 37 prosent til gründere og 63 prosent til vekstkraftige bedrifter. Fordelingen er omtrent som i 2020 med en svak vridning mot gründere på bekostning av vekstkraftige bedrifter.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Estimatene på effektindikatorerne salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet, årsverk og kapitalrentabilitet er målt av Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) for Innovasjon Norges virkemidler og er sett i forhold til en kontrollgruppe med liknende bedrifter. Sammenligningen har tatt

utgangspunkt i regnskapsdata i perioden 2003-2020, og sammenlikner Innovasjon Norge kunder med en kontrollgruppe. Estimatenes for kunder som har mottatt innovasjonslån og garantier er høye, og for noen indikatorer betydelig høyere enn gjennomsnittet for Innovasjon Norges leveranser sett under ett. Estimatenes viser gjennomsnittlig årlig mervekst i prosentpoeng. Det betyr i praksis at gjennomsnittlig mervekst i verdiskaping for de som får benytte dette tilbudet, er på om lag 15,5 prosentpoeng høyere enn de i den sammenliknede kontrollgruppen. Det er verdt å merke seg at Vekstgarantiordningen ikke inngår i effektmålingene.

Produktivitetsvekst på 8,5 prosentpoeng årlig mer enn kontrollgruppen er også et tilfredsstillende resultat. Gjennomsnittlig produktivitetsvekst i næringslivet varierer normalt mellom en til to prosent i året. Salgsinntekter gir 20,1 prosentpoeng gjennomsnittlig mervekst. Årsverk gir 4,9 prosentpoeng gjennomsnittlig mervekst, og kapitalrentabiliteten 0,9 prosentpoeng. Gjennomsnittlig årlig mervekst som beskrevet over viser positive effekter for mottakere av innovasjonslån og garantier, men minst like viktig er det å merke seg at alle estimatenes for mervekst er signifikante med p-verdi lik 0,0. For fire av indikatorene var også mottakerne av innovasjonslån og garantier den gruppen med høyest eller nest høyest mervekst i forhold til de andre gruppene av virkemidler.

I kundeeffektundersøkelsen, førundersøkelsen, melder 72 prosent av bedriftene som mottok innovasjonslån og garantier i 2021 at finansieringen var avgjørende for gjennomføring av prosjektet. Dette er en svak nedgang fra 2020 hvor 75 prosent av mottakerne svarte at finansieringen hadde høy addisjonalitet. Siden 2017 har denne andelen ligget innenfor et intervall på 68-75 prosent. I etterundersøkelsen for 2017-årgangen av mottakere av innovasjonslån og garantier svarer omtrent halvparten (49 prosent) at prosjektet har medført økt kompetanse. Andelen har ligget på 43-56 prosent i perioden 2013-2017, så 2017 skiller seg ikke ut i forhold til tidligere år. Økt kompetanse på «Utvikling av markeder» er spørsmålet flest bedrifter (62 prosent) svarer bekreftende på. Slik har det vært for de siste fem årgangene av etterundersøkelsen.

Innovasjonsnivået for prosjekter som finansieres med innovasjonslån er fortsatt høy. 90 prosent av tilsagnene er prosjekter med innovasjonshøyde på nasjonalt og internasjonalt nivå. Dette inkluderer ikke vekstgarantiordningen hvor innovasjonsnivået ikke blir vurdert på samme måte. Ambisjonen er å opprettholde et høyt innovasjonsnivå for innovasjonslån.

Tabell 3.5-4 Innovasjonsnivå. Innovasjonslån og garantier (eksklusive Vekstgaranti). Prosent av beløp.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på internasjonalt nivå	76%	77%	75%	81%	87%	81%
Innovasjon på nasjonalt nivå	15%	12%	8%	7%	9%	9%
Innovasjon på regionalt nivå	3%	1%	1%	1%	1%	4%
Innovasjon på bedriftsnivå	2%	2%	1%	2%	1%	4%
Ikke relevant	4%	8%	15%	9%	2%	1%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tjenestene benyttes ellers hovedsakelig til vare- og tjenesteinnovasjon og 86 prosent av innvilget beløp gikk til dette. 87 prosent av innvilgningene gikk til bedrifter med inntil 20 ansatte omtrent på samme nivå som året før. I 2021 har 40 prosent av årets tilsagn blitt vurdert til å ha miljøeffekt mot 38 prosent i 2020. 18 prosent av de samlede tilsagnene er kategorisert som kvinnerettet mot 17 prosent i 2020. Andelene over er eksklusive vekstgarantiordningen siden denne ordningen ikke følger samme rapportering som de andre virkemidlene. For andelen bedrifter med under 20 ansatte og andelen prosjekter med miljøeffekt har vi imidlertid data for Vekstgarantiordningen og disse andelene er henholdsvis 92 prosent og 52 prosent.

Den geografiske fordelingen av tilsagte innovasjonslån i 2021 viser at det for innovasjonslån ble innvilget mest lån i Oslo og Møre og Romsdal, henholdsvis 21 og 16 prosent av innvilget beløp. Møre og Romsdal hadde vesentlig større prosjekter enn de andre fylkene og gjennomsnittlig prosjektstørrelse her var 41 prosent over landsgjennomsnittet.

Garantier som er innvilget i 2021 består nesten utelukkende av vekstgarantier. Kun tre av garantiene er landsdekkende garantier. Vekstgarantiene har en maks ramme på 4 mill. kroner og gjennomsnittet for alle fylkene ligger på 2,1 mill. kroner uten store forskjeller mellom fylkene. En garantiramme på 2,1 mill. kroner betyr en låneramme ut til låntaker på 2,8 mill. kroner. Flest garantier ble gitt til prosjekter i Oslo (34 garantier), etterfulgt av Rogaland (34 garantier) og Vestland (32 garantier).

Innovasjonslån er særlig aktuelle for bedrifter i sentrale strøk, men prosjekter som oppfyller kriteriene andre steder i landet blir også finansiert med innovasjonslån. 77 prosent av tilsagnene målt i beløp har gått til bedrifter lokalisert utenfor virkeområdet, mot 80 prosent i 2020.

Majoriteten av garantier er gått til prosjekter utenfor virkeområdet. 13 prosent av garantiene, målt i kroner, er gått til prosjekter innenfor virkeområdet.

Den næringen som får den største delen av utlånene er informasjon og kommunikasjon med 39,1 prosent. Deretter følger industri med 24,8 prosent og tjenesteyting (faglig, vitenskapelig eller teknisk) med 12,1 prosent. For garantiene er det de samme næringene som dominerer, men rekkefølgen er endret. Det er faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting som har fått mest garantier (målt i beløp) med 29,7 prosent, deretter følger informasjon og kommunikasjon med 27,7 prosent og industri med 13,9 prosent.

Tabell 3.5-5 Driftsrisiko nye tilsagn innovasjonslån og garantier. Vekstgarantier er ikke med i oversikten. Prosent av beløp.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	8%	5%	3%	4%	4%	4%
B	29%	26%	29%	23%	21%	22%
C	63%	69%	68%	73%	75%	74%
D	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Risikobildet av nye innovasjonslån og garantier (eksklusive vekstgaranti) er preget av stabilitet, men med et klart tyngdepunkt på bedrifter med høy driftsrisiko (kode C). Konsentrasjonen om risikoklasse C gikk marginalt tilbake i 2021. Tildelinger av oppstartlån gikk betydelig tilbake fra 2020 til 2021 og skulle således bety en vesentlig tilbakegang i risikoprofilen enn hva vi ser i tabellen. Forklaringen er at landsdekkende innovasjonslån hadde en dreining mot prosjekter med økt risiko, samtidig som disse lånene utgjorde en større andel av virkemidlene innenfor lån og garantier under kap. 2421 post 50 i 2021 enn i 2020. Innovasjonslånene gitt til selskaper med driftsrisiko C økte fra 64 prosent 2020 til 72 prosent i 2021. Driftsrisiko D innebærer at virksomheten anses å ha mer enn 50 prosent sannsynlighet for konkurs. Lån skal dermed normalt ikke innvilges til denne kategorien. Vekstgarantier er ikke inkludert siden risikovurderingen blir gjort av långivende bank og ikke Innovasjon Norge. Selv om klassifiseringen blir konvertert til Innovasjon Norges skala er det bestemt at vi ikke skal bruke denne for å unngå å sammenligne verdier som ikke baserer seg på en standardisert beregningsmetode.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

For landsdekkende låne- og garantiordningene er resultat før tap på utlån 38 mill. kroner (22 mill. kroner i 2020). De bokførte tapene var 103 mill. kroner (mot 78 mill. kroner i 2020). Bokført tap i 2021 utgjør 2,1 prosent av porteføljen ved utgangen av 2021 mot 3,2 prosent ved utgangen av 2020. I et normalt år bør bokførte tap utgjøre mindre enn fem prosent av porteføljen.

Driftskostnadene er økt fra 97 mill. kroner i 2020 til 106 mill. kroner i 2021.

Se for øvrig omtale under kapittel 11.2.3 Effektiviteten i driften av de ulike ordningene, hvor kostnadsutviklingen/-effektiviteten for låneordningene er nærmere gjennomgått.

Det ble innvilget færre innovasjonslån enn ønskelig i 2021, og utlånsrammen ble ikke fullt utnyttet. Utnyttelsen av garantiavtalen med Det europeiske investeringsfondet var heller ikke så stor som ønsket. Årsakene til dette er sammensatt, men en årsak er trolig noe manglende mobilisering i Innovasjon Norge.

Den totale utlånsrammen i 2022 er på 3 100 mill. kroner. Vi budsjetterer imidlertid med faktiske utlån på 1 700 mill. kroner. Budsjettert utlån inkluderer oppstartlån på 175 mill. kroner og nye

produktvarianter innenfor innovasjonslåneordningen. Dette forutsetter at det blir gjennomført en mobilisering på utlåssiden både sentralt og regionalt.

3.5.5 Landsdekkende innovasjonstilskudd (ekstraordinært innovasjonstilskudd)

I kapittel 3.5.1 redegjøres det nærmere for fellestrekk knyttet til innovasjonskontrakter, miljøteknologiordningen, ekstraordinært innovasjonstilskudd og innovasjonslån.

Formål

Ekstraordinært innovasjonstilskudd 2021 (heretter bare innovasjonstilskudd) ble vedtatt av Stortinget den 23. februar 2021, som tiltakspakke for konsekvensene av covid-19. Rammen var på 600 mill. kroner, inklusive gjennomføringskostnader. Ut over dette ble midler innvilget i 2020 på post 50 gjort overførbare, og annullerte tilsagn fra 2020 har derfor blitt innvilget på nytt i 2021. Totalrammen for ekstraordinært innovasjonstilskudd 2021 tilgjengelig for kunder var derfor til sammen på 634,5 mill. kroner.

Målgruppen for innovasjonstilskudd er innovative bedrifter med internasjonalt vekstpotensial. Å gjennomføre et innovasjonsprosjekt bidrar til å styrke bedriftens konkurransekraft og posisjonere bedriften for internasjonale markeder. Et innovasjonsprosjekt har til hensikt å utvikle, eller vesentlig forbedre, et nytt produkt, ny prosess eller tjeneste. For å kvalifisere til tilskudd, må søker beskrive innovasjonen i prosjektet, og innovasjonshøyden skal være på internasjonalt nivå.

Hovedaktiviteter

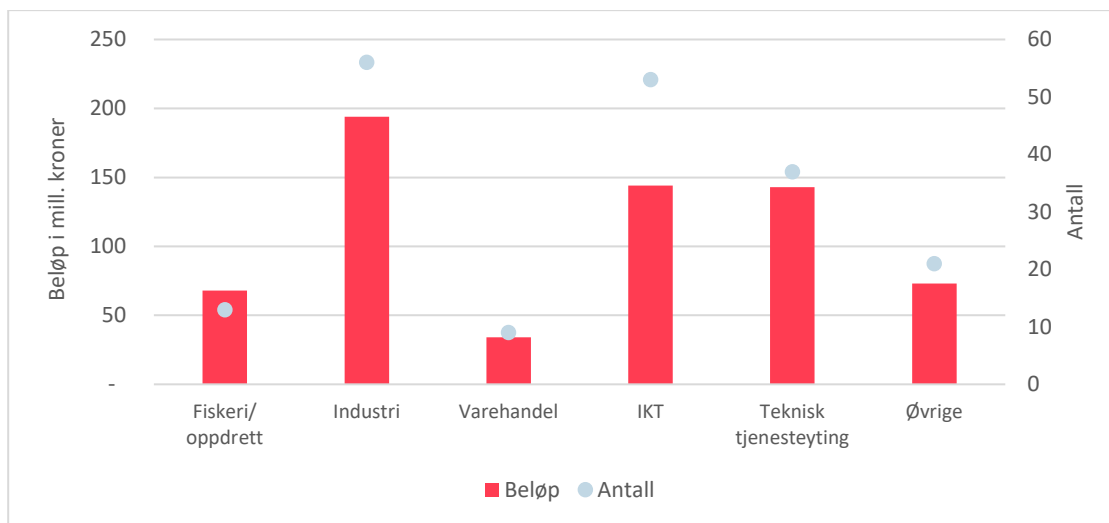
Policy for det ekstraordinære innovasjonstilskuddet ble spisset i 2021 sammenliknet med 2020, blant annet ble det lagt større vekt på «internasjonal innovasjonshøyde» og utviklingsaktiviteter enn i 2020. Åpning for å søke forstudie/forprosjekt ble innskjerpet sammenliknet med 2020, da førsteprioritet var å få igangsatt hovedprosjekter.

I 2021 ble det innvilget 634,5 mill. kroner i tilskudd til kunder, fordelt på 187 prosjekter. I tillegg ble det hentet 21,5 mill. kroner til gjennomføringskostnader for Innovasjon Norge. Totalbeløpet utgjorde da 656 mill. kroner.

Søknadsinngangen var på 1862,3 mill. kroner. Det viser at ordningen ble godt kjent, og at det var stor etterspørsel. I løpet av 2021 ble det avslått, returnert og trukket prosjekter for 1232 mill. kroner. Ved utgangen av året lå det søknader på i underkant av 18 mill. kroner til behandling. I 2022 vil disse bli vurdert for andre virkemidler i Innovasjon Norge før de eventuelt blir returnert eller avslått.

Figuren under viser fordelingen av tilskuddene på ulike bransjer, både i beløp og i antall.

Figur 3.5-4 Fordeling av tilskudd på bransjer. 2021.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Det ekstraordinære innovasjonstilskuddet oppnådde målet for bevilgning av rammen. Tilskuddet fordeler seg på delmål 1 (235 mill. kroner på 62 saker, noe som utgjør 37 prosent) og delmål 2 (399,3 mill. kroner på 125 saker, noe som utgjør 63 prosent). Denne fordelingen stemmer i stor grad med fordeling på øvrige innovasjonstilskudd (innovasjonskontrakter og miljøteknologiordningen).

I kundeeffektundersøkelsene - førundersøkelsen 2021 melder mottakerbedriftene at tilskuddet har høy addisjonalitet. 87 prosent melder tilbake at de ikke ville ha gjennomført prosjektet uten tilskuddet (81 prosent i 2020). Ingen bedrifter opplyser at de ville ha gjennomført prosjektet uansett (1 prosent i 2020). Dette er høyere enn nivået på andre innovasjonstilskudd (miljøteknologiordningen ligger på 75 prosent og innovasjonskontrakter er på 80 prosent).

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Gjennomføringskostnaden for innovasjonstilskuddet var i 2021 29,3 mill. kroner (saksbehandling, rådgivende panel og oppfølging). Det vil si 4,6 prosent av innvilget beløp.

Figur 3.5-5 Kostnadseffektivitet for innovasjonstilskudd over tid.

Gjennomføringskostnader og saksbehandlingstid for ekstraordinært innovasjonstilskudd har gått noe opp fra 2020 til 2021. Det skyldes at rådgiverne ved regionskontorene i 2021 brukte mer tid på å sparre med kunder og vurdere prosjektene enn det man hadde anledning til i 2020. Kostnadseffektiviteten for å løse dette ekstraordinære oppdraget har likevel vært høy også i 2021.

3.5.6 Tilskudd til omstilling av reiselivsnæringen (tiltaksplan)

Formål

Formålet med tjenesten er å bidra til at reiselivsnæringen kan gjennomføre prosjekter for nødvendig omstilling og en mer hensiktsmessig tilpasning av den samlede kapasiteten i næringene, samt bygge opp under målet om størst mulig verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Det kan også bety omstilling til andre næringer, der ressursene kan utnyttes bedre.

Tilskuddsordningen skal bidra til å fremme grønn omstilling og bruk av digitale løsninger for å styrke den enkelte bedrifts og Norge som reisemål sin konkurransekraft i et langsiktig perspektiv.

Hovedaktiviteter

Tjenesten er en tilskuddsordning rettet mot små, mellomstore og store bedrifter innenfor reiselivsnæringen som opplever betydelig omsetningssvikt og likviditetsutfordringer som følge av covid-19. Ordningen dekker hele landet, inkludert Svalbard.

I 2021 var det to utlysninger for virkemiddelet:

- 8. januar med en tilskuddsramme på 300 mill. kroner

- 30. september med en tilskuddsramme på 850 mill. kroner

Felles for begge utlysningene var at søkerne måtte være registrert med en næringskode knyttet til reiselivsnæringen.

I den første utlysningen ble eventnæringen med bedrifter fra kongress-, messe- og utstillingsvirksomhet, samt impresariovirksomhet inkludert i ordningen. Inngangskriteriene var at søkerne måtte kunne dokumentere minimum 30 prosent gjennomsnittlig omsetningsfall for månedene oktober og november 2020 sammenlignet med samme periode i fjor.

I den andre utlysningen ble det lagt ekstra vekt på serveringsnæringen og med krav om at søkerne måtte kunne dokumentere mer enn 30 prosent gjennomsnittlig omsetningsfall for månedene desember 2020, og januar og februar 2021 sammenlignet med desember 2019, og januar og februar 2020.

Tilskuddet er rettet mot eksisterende reiselivsbedrifter og dekker ikke generell kapasitetsutvidelse eller nyetableringer.

Tilskuddsordningen skal finansiere omstillingsprosjekter som kan avhjelpe den akutte likviditetsmangelen reiselivsnæringen er rammet av, slik at aktiviteten kan opprettholdes i virksomhetene i en periode hvor kundegrunnlaget er begrenset og inntektene sterkt reduserte, samt prosjekter for å tilpasse næringen til en midlertidig ny situasjon på etterspørselssiden. Konkret skal tilskuddsordningen finansiere:

- Ekstraordinære kostnader til smitteverntiltak, for eksempel mindre justeringer av anlegg og utstyr, innkjøp av nødvendig utstyr og materiell, nye produksjonsmetoder, opplæring av personalet i smittevernregler, ekstra bemanning knyttet til smittevern med videre.
- Grønn omstilling og kvalitetsheving, herunder opplæring, kompetanseutvikling, endring av drifts- og forretningsmodell, miljøsertifiseringer, legge til rette for kvalitetssikringssystemer som eksempelvis Varde opplevelseskvalitet, utvikling av produkter og konsept til nye målgrupper, mindre investeringer i anlegg og utstyr.
- Økt digitalisering, herunder opplæring, kompetanseutvikling, endring av drifts- og forretningsmodell, endring av distribusjonskanaler, mindre investeringer i digitale løsninger og utstyr.
- Omstilling til andre næringer: forprosjektmidler til omstilling av foretaket til andre næringer for å avklare forretningsidé, herunder markedspotensial og konkurransesituasjon. Tilskudd til dette formålet er begrenset til inntil 500 000 kroner.

I tillegg ble det åpnet opp for samarbeidsprosjekter hvor det var mulig å søke midler til felles utviklingsaktiviteter som er strategisk viktige for å realisere felles mål. Eksempler kan være fellesaktiviteter knyttet til utvikling av konsept og helhetlige pakker, kommunikasjon og distribusjon med videre.

I 2021 ble det innvilget til sammen 984,2 mill. kroner i tilskudd til 835 bedrifter. Disse ble fordelt med 438,4 mill. kroner til 424 bedrifter i første søknadsrunde, og 545,8 mill. kroner til 411 foretak i andre søknadsrunde.

Tabell 3.5-6 Tilskudd til omstilling av reiselivsnæringen fordelt per fylke

Fylke	Runde 1	Runde 2	Sum
Oslo	112 535 748	100 228 403	212 764 151
Troms og Finnmark	65 186 000	92 707 400	157 893 400
Nordland	54 510 928	67 479 086	121 990 014
Viken	46 758 000	62 332 000	109 090 000
Vestland	39 983 000	35 947 000	75 930 000
Rogaland	28 382 000	28 742 000	57 124 000
Innlandet	21 290 178	66 235 379	87 525 557
Agder	16 850 000	23 883 000	40 733 000
Trøndelag	16 650 000	30 560 000	47 210 000
Møre og Romsdal	14 888 000	24 312 500	39 200 500
Svalbard	11 198 000	3 514 000	14 712 000
Vestfold og Telemark	10 159 000	9 900 000	20 059 000
SUM	438 390 854	545 840 768	984 231 622

Samlet søknadsinnngang var på 1 839,8 mill. kroner og 1195 søknader, fordelt på 892,2 mill. kroner og 636 søknader første søknadsrunde, og 947,6 mill. kroner og 559 søknader i andre søknadsrunde. Det ble avslått, returnert og trukket prosjekter for 860 mill. kroner.

Avslag har hovedsakelig blitt gitt på to grunnlag:

- Søkeren oppfylte ikke inngangskriteriene med riktig næringskode
- Søkeren hadde ikke dokumentert omsetningsfall

Prosjektene hadde kostnadstyper som faller utenfor tilskuddsordningen. Når det gjelder fordeling på bransjer så var det overnattings- og serveringsnæringen, formidlingsbransjen, samt attraksjons og opplevelsesnæringene som har dominert innvilgede tilskudd. Det gjenspeiles også i søknadsmassen.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Som følge av at tilskudd til omstilling i reiselivsnæringen er en ekstraordinær tiltakspakke, er den ikke en del av det ordinære mål- og resultatstyringssystemet til Innovasjon Norge. Innovasjon Norge vil anbefale at det på sikt gjennomføres en evaluering om omstillingsordningene til reiselivs- og eventnæringene.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Det ble satt av 52,5 mill. kroner til gjennomføring av ordningen. Av dette var 33,5 mill. kroner brukt per 31.12.2021. Beløpet er benyttet til dekning av timekostnader ført på prosjektet, samt innleie av vikarer i oppfølgingen og utbetalinger av tilskuddene.

3.5.7 Omstillingstilskudd til eventbransjen (tiltakspakke)**Formål**

Formålet med tjenesten er å bidra til at eventbransjen kan gjennomføre prosjekter for nødvendig omstilling og en mer hensiktsmessig tilpasning av den samlede kapasiteten i bransjen, samt bygge opp under målet om størst mulig verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Det kan også bety omstilling til andre næringer, der ressursene kan utnyttes bedre.

Tilskuddsordningen skal bidra til å fremme grønn omstilling og bruk av digitale løsninger for å styrke den enkelte bedrifts og Norges konkurransekraft i arrangementsbransjen i et langsiktig perspektiv.

Omstillingsordningen for eventbransjen var en ordning tilsvarende omstilling for reiselivsnæringen, men med andre inntakskriterier knyttet til næringskodene.

Hovedaktiviteter

Det ble gjennomført et eget webinar med påfølgende utlysning for denne tiltakspakken. Sakene ble behandlet av et sentralt team for å sikre likebehandling, samt for å minske belastningen på de regionale kontorene. Reiselivsutvikling har hatt prosjektledelsen.

Det ble gitt 50 tilsagn på til sammen 38,6 mill. kroner.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Som følge av at tilskudd til omstilling i reiselivsnæringen er en ekstraordinær tiltakspakke, er den ikke en del av det ordinære mål- og resultatstyringssystemet til Innovasjon Norge. Innovasjon Norge vil anbefale at det på sikt gjennomføres en evaluering om omstillingsordningene til reiselivs- og eventnæringene.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Gjennomføringskostnadene er ført sammen med tilsvarende kostnader for tiltakspakken omstilling for reiselivet.

3.6 Kap. 2421, post 52 Låneordning for pakkereisearrangører - tapsavsetning, kap. 2421, post 73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører og kap. 2421, post 91 Låneordning for pakkereisearrangører (tiltaksplan - oppfølging)

Formål

Formålet med tjenesten var å bidra til utbetaling av lovpålagte refusjoner til kunder som følge av pakkereiselovgivningen og unngå konkurser for pakkereisearrangører. Ordningen gjaldt reiser som skulle ha vært arrangert i tidsrommet fra 14. mars til 14. juni 2020 og som ble avbestilt/avlyst på grunn av koronautbruddet.

Hovedaktiviteter

Pakkereiseordningen var en av de første tiltakspakkene til reiselivet i 2020 og ble først lansert som en låneordning, senere omgjort til også å omfatte tilskudd. Endelig ramme for låneordningen var i 2020 på 750 mill. kroner, mens rammen for tilskuddsordningen var på 500 mill. kroner. Senere kom andre pakker under omstillingsordningen for reiselivet. Tilskuddsordningen for pakkereiser fortsatte i 2021 med en ramme på 10,3 mill. kroner. Det ble gitt fem tilsagn, som gjaldt saker som allerede var under behandling i 2020.

Tabell 3.6-1 Oversikt over låne- og tilskuddsrammer og forbruk i 2021. 2020 i parentes. Mill. kroner.

Leveranser	Utlånsramme	Forbruk	Antall tilsagn
Låneordning pakkereiser	0 (750)	0 (268)	0 (80)
Tilskuddsordning pakkereiser	10 (500)	2 (185)	5 (286)
Total	10 (1.250)	2 (453)	5 (366)

For pakkereiseordningen ble det satt av 103,5 mill. kroner til tapsfond for å dekke eventuelle tap som følge av at mange reiselivsoperatørene ikke har hatt inntekter i store deler av koronakrisen. Per 31.12.2021 hadde Innovasjon Norge tapsavskrivning på 0,2 mill. kroner under låneordningen. Tapsavskrivningen skyldes konkurs hos kunden. I tillegg var tre andre kunder under konkursbehandling, og sluttinnberetning forventes i 2022.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Ordningen er en tiltaksplan og er derfor ikke omfattet av Innovasjon Norges mål- og resultatstyringsystem. Det vil komme inntekter i form av renter og avdrag på utlån i løpet av lånenes løpetid. I 2021 mottok vi renter på 5 mill. kroner og avdrag på 79 mill. kroner, mens renteinbetalinger i 2020 var på 1,4 mill. kroner. Pakkereiselånene er innvilget med inntil ett års avdragsfrihet, men det ble innbetalt ekstraordinære avdrag og innfrielse på 4,1 mill. kroner i fjor.

Vi vurderer at ordningen har hatt god effekt, og at den har bidratt godt til at arrangørene har kunnet betale kundene de refusjonene de hadde krav på etter pakkereiselovgivningen.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Det ble satt av 4 mill. kroner til gjennomføring. Per 31.12.2021 var 3,5 mill. kroner brukt, hvorav 0,6 mill. kroner i 2021. Det er kun timekostnader som er ført på prosjektet.

Ordningen har vært svært krevende å administrere. I 2021 var det en del oppfølging av porteføljen, herunder krav om tilbakebetaling av for mye utbetalt finansiering som var et resultat av hvordan ordningen ble rigget. Det ble etablert rutiner for fremtidig oppfølging av porteføljen, inkludert prosess for porteføljeoversikt, mislighold, avdragsutsettelse og tapsavskrivninger. Det er forventet flere misligholdsaker og tap på porteføljen i tiden som kommer.

3.7 Kap. 2421, post 71 Innovative næringsmiljøer

3.7.1 Norwegian Innovation Clusters (Klyngeprogrammet)

Formål

Norwegian Innovation Clusters skal bidra til verdiskaping i næringslivet i Norge gjennom å utløse, forsterke og gjennomføre samarbeidsbasert utvikling, som ikke hadde funnet sted i samme omfang eller i samme hastighet uten offentlig støtte. Samarbeidsbasert utvikling gir synergier gjennom stordriftsfordeler og komplementaritet.

Klyngeprogrammets formål er:

- Å øke innovasjonsevnen og verdiskapingen til de bedriftene som deltar i klyngesamarbeidet.
- Å forsterke klyngenes rolle som tilrettelegger for fornyelse og vekst i norsk næringsliv.
- Å øke klyngenes bidrag til å utvikle attraktive innovasjonsøkosystemer regionalt og nasjonalt.

Programmet støtter etablering og utvikling av klynger gjennom finansiering, kompetanse, rådgivning, profilering og nettverk. Målsettingen er å utvikle gode, effektive klynger som bistår medlemsbedrifter og næringsliv gjennom samarbeidsbaserte utviklingsaktiviteter.

Hovedaktiviteter

44 klynger har fått tjenester fra klyngeprogrammet i 2021. I tillegg til klyngene som inngår i programmet har også nye nettverk som kan utvikle seg til å bli en klynge eller et bedriftsnettverk og klynger som tidligere har vært en del av programmet mottatt bistand.

Gjennom programmets utlysning i 2021 ble det tatt opp to nye Arenaklynger og fire klynger ble løftet opp på Arena Pro-nivået. Delprogrammet for modne klynger ble lyst ut og fire klynger fikk tilsagn til å gjennomføre større utviklingsprosjekter.

Det kom inn totalt 25 prosjektsøknader, fordelt på 11 til Arena og 14 til Arena Pro. Søknadene som kom i 2021 har også en viss geografisk spredning, men det er en overvekt av søknader fra Østlandet, Vestlandet og Trøndelag. Stort sett har alle søknadene en grønn profil i år som i fjor. Det er en klar overvekt av energirelaterte klynger og sirkulærøkonomi. Det er likevel forskjell i at noen er dedikert på nye energiområder eller sirkulering av avfall, mens andre har energi og sirkulærøkonomi som en del av omstillingsarbeidet til klyngens medlemmer.

Følgende klynger ble tatt opp i programmet:

Arena: Circular Wave Cluster og Energi i Nord

Arena Pro: Ocean Hyway Cluster, Norwegian Offshore Wind Cluster, Stimm Aqua Cluster og Norwegian Energy Solution

Det er videre levert en rekke kompetanseutviklingstiltak gjennom programmets lærings- og utviklingsplattform (LUP). Covid-19 har medført at kompetanseutvikling og samlinger i stor grad ble gjennomført på digitale møteplasser. Søknads- og rapporteringsprosessen ble digitalisert i 2021 med større mulighet for å følge opp klyngens prosjekter både for klyngen og Innovasjon Norge.

Delprogram for modne klynger – implementert og lyst ut

Målsettingen med delprogrammet er å utnytte den kompetanse og infrastruktur som er utviklet gjennom oppbygging av de modne klyngene over tid, ved å gi dem mulighet til å gjennomføre større industrielle løft som bidrar til omstilling og utvikling av norsk næringsliv. Det er lagt inn flere forutsetninger, blant annet at effekten skal spres utover den enkeltes klyngens medlemmer.

I Nærings- og fiskeridepartementets budsjett for 2021 ble det øremerket egne midler til ordningen. Etter 1,5 års dialog med ESA valgte Innovasjon Norge i 2021 å avslutte arbeidet med å notisere ordningen, da ønsket innretning ikke var mulig å oppnå. Utlysningen ble gjennomført høsten 2021 med frist 6. oktober, i tråd med det ordinære unntaksregelverket. Det kom i alt åtte søknader fra seks forskjellige klynger.

Med en begrenset ramme valgte klyngeprogrammet å gi tilsagn til følgende:

- Eydeklyngen – Industrieløft Battery Norway
- NCE Media – Et bærekraftig demokrati
- Oslo Cancer Cluster – Muliggjøre innovasjon av presisjonsmedisin gjennom samarbeid
- Norway Health Tech – Innovasjonsplattform for å bringe startup til scaleup

Klyngene som nå har fått tilsagn må definere konkrete delprosjekter/aktiviteter og få innvilget finansiering for disse over en periode på inntil tre år.

Pilot – Hub - Node utlysning

Norwegian Innovation Clusters inviterte nettverk som ønsket å koble seg opp til etablerte klynger, til å søke utlysning Hub-Node. Klyngeprogrammet har blitt utfordret av blant annet Kommunal- og distriktsdepartementet om å ha et tilbud til de mindre nettverk som ikke når opp i programmet. Samtidig har programmet sett behovet for mer konsolidering innenfor enkelte områder, i tillegg til at vi tenker det er svært nyttig at mindre nettverk får tilgang til infrastruktur, nettverk og kompetanse som allerede finnes hos en etablert klynge.

Følgene noder ble del av programmet:

- Havbruksnettverk Helgeland (samarbeid med NCE Aquatech)
- NH2 Helse (samarbeid med Norway health Tech og Norwegian Smart Care Cluster)

Sparring til nytte for næringslivet

Klyngeprogrammets rådgivning, kompetansebygging og kobling er viktige leveranser for å utvikle klynger som viktige aktører for bedriftene. Svært mange klynger har i 2021 blitt utfordret på strategisk retning, for eksempel på internasjonale aktiviteter og sin egen forretningsmodell. Et annet område som det sparres om er kobling til andre aktuelle virkemidler for klyngens medlemmer. Selv i periode med koronapandemien har sparringen blitt opprettholdt digitalt med gode resultater.

Som eksempel på aktuelt virkemiddel som er blitt sparret om kan nevnes utlysningen til Grønn Plattform som ble gjennomført i 2021. Klyngene kunne ikke stå som søkere (kun bedrifter), men av de 11 søknadene som først fikk tilslaget, har hele åtte av disse klynger som koordinator eller som viktig del av konsortiet. Behovet for at det er noen som mobiliserer og fasiliteter den type flerbedriftsprosjekter, er tydelig til stede. Av tidligere evalueringer vet vi at bedrifter i klynger er større brukere av innovasjonsvirkemidler enn bedrifter som ikke er med i klynger.

Internasjonale aktiviteter inklusive EU

Ønsket om økt eksport og nærmere kobling til EU er også vektlagt av klyngeprogrammet i 2021. Fysisk samling for klyngene var i sin helhet viet internasjonalisering med informasjon og erfaringsutveksling. Innovasjons Norges satsing på HPO (High Potential opportunities) er godt presentert, og det er aktuelle klynger involvert i mobilisering og gjennomføring av allerede besluttede HPO'ene.

Gjennom ordningen EU-rådgiver i klyngene, er klyngen godt påkoblet muligheter til å hente finansiering og nettverk i Europa. Det er blitt arbeidet aktivt med å koble klynger sammen for å sikre Norge European Digital Innovation Hubs tilslag. Nå jobber to miljøer med søknader hvor

mange klynger er aktive partnere. Klyngeprogrammet har også mobilisert aktuelle klynger i en call for å rense plast i Middelhavet.

Flerbedriftsportal lansert

Klyngeprogrammet og Innovasjon Norge har jobbet over tid med å utvikle en flerbedriftsportal. Portalen har i første omgang som mål å effektivisere klyngens arbeid både overfor egne medlemmer og i samhandling med virkemiddelaktørene. Portalens søknadsløsning ble tatt i bruk høsten 2021, og alle søknader om finansiering ble levert via denne. Når søknad og beskrivelse av prosjektene er i portalen, kan dette følges opp av klyngefasilitator og av klyngerådgiver i Innovasjon Norge gjennom gode rapporter og prosjektstyring. Effektive klynger med muligheter til å justere arbeidet basert på gode data, betyr enda bedre tjenester for bedriftene. Portalen vil få bredere anvendelse for flerbedriftsprosjekter og konsortier over tid.

Morgendagens klyngeprogram

Innovasjon Norge har satt i gang et arbeid for å vurdere fremtidig innretning på klyngeprogrammet, i lys av de betydelige omstillingsbehovene og vekstambisjonene norsk næringsliv nå står overfor. Innovasjon Norge har som mål med dette arbeidet å sikre sterkest mulig effekt av klyngeprogrammet. Arbeidet ble initiert sent i 2021, og vil fortsette ut i 2022. Klynger og andre relevante aktører vil bli invitert inn og eierdepartementene vil bli holdt orientert i prosessen.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Som en del av mål- og resultatstyringsystemet gjøres det en årlig beregning av medlemsbedriftenes utvikling knyttet til salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet og antall årsverk sammenlignet med en kontrollgruppe med liknende bedrifter.

Tabell 3.7-1 Effektindikatorer og indikator for støttende analyser. Klyngeprogrammet. Gjennomsnittlig årlig merkest i prosentpoeng.

	Første 3 årene	Langtidseffekter (3+ år)	Alle år
Salgsinntekter	15,2***	-6,4	8,9***
Verdiskaping	14,6***	-6,9	6,6***
Produktivitet	1,4	-3,6	-0,6
Antall årsverk	5,8***	-5,9*	2,7*

***gir et statistisk signifikant resultat med p-verdi lik 0,01 eller lavere

* gir et statistisk signifikant resultat med p-verdi mellom 0,05 og 0,1

Effektestimatene viser som tidligere at klyngemedlemmene har høyest utvikling de første tre årene de er med i klyngen. Den årlige gjennomsnittlige verdiskapingen er 14,6 prosentpoeng høyere for bedriftene som er med i klyngen enn for kontrollgruppen, 15,2 prosentpoeng høyere for salgsinntekter og 5,8 prosentpoeng flere årsverk. Alle tallene er signifikante, og tallene er omtrent på samme nivå som året før. Som ved fjorårets måling er det en negativ utvikling sett i

forhold til kontrollgruppen etter de tre første årene, med unntak av antall årsverk er estimatene ikke signifikante.

Det er svært positivt at effekttallene er så markant høyere enn kontrollgruppen for andre år på rad. Vi har stadig sett kvalitativt bedre klynger, med engasjerte bedrifter som ønsker å utnytte samarbeidsmulighetene. Vridningen av programmet i 2018/19 med økt vekt på rådgivning og gjennomføring av konkrete utviklingsprosjekter, kan være noe av forklaringen på de to siste års høyere effekttall enn tidligere. Vi var spent på om koronasituasjonen ville påvirke rapportering basert på 2020 tallene, men det ser ikke ut til å være tilfelle.

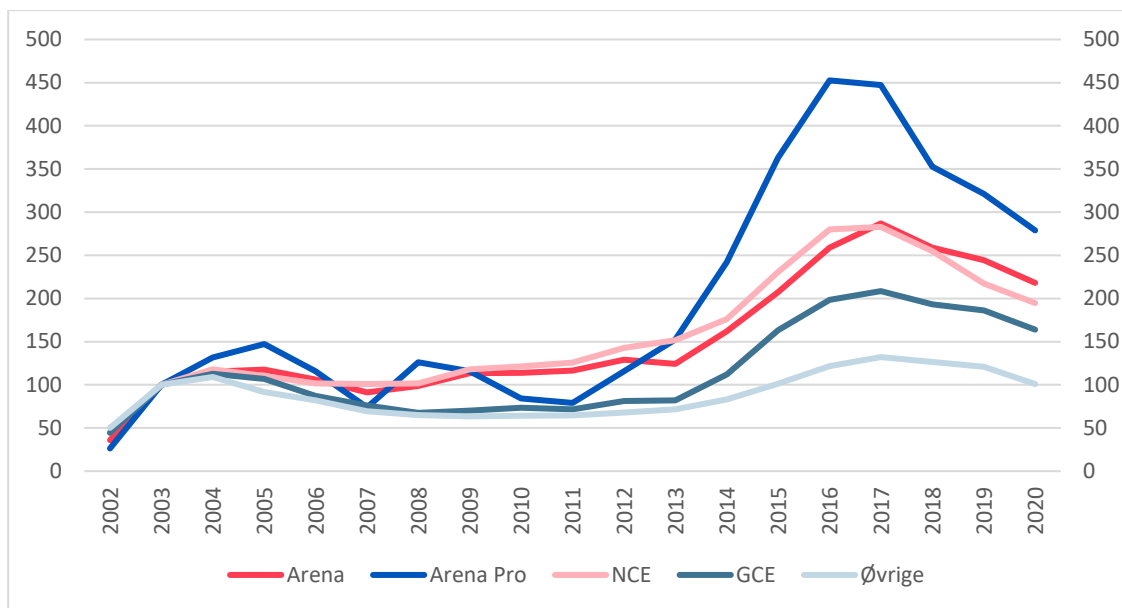
Hvorfor man ikke ser langtidseffektene dette året er vanskeligere å trekke gode konklusjoner på. Mye av den økte klyngeeffekten tas de første årene, men det er viktig å påpeke at forskjellen vedvarer, selv om den ikke øker slik som de første årene. Om dette er resultat av at det er mange bedrifter med store omstillingsutfordringer som er i de klyngene som har fått støtte over tid, eller om det er at effekten av klyngeprogrammet som avtar, er vanskelig å si. Klyngeprogrammet har fremdeles flere store klynger som har omstillingsutfordringer (olje, gass, maritim), og jobber aktivt med dette overfor sine medlemmer.

Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) sin kommentar til effekten med svært positive verdier de første årene er at det er en «catch-up-effekt», hvor bedrifter som ble med i klynger fikk inspirasjon, samarbeidsmuligheter og kompetanse som de ikke ville ha hatt uten medlemskapet i klyngen. Estimatenes ovenfor bruker samme fremgangsmåte som i evalueringen av klyngeprogrammet, se [SØA Report 76-2017](#).

Mål- og resultatstyringsindikatoren «samarbeid innad i næringsmiljøet og med eksterne kunnskapsmiljøer» er en resultatindikator for klyngeprogrammet. Vi har heller ikke i år fått data fra SSBs virkemiddeldatabase, og der inngår data fra Forskningsrådet om deltakere i prosjekter. Juridiske begrensninger gjør at Innovasjon Norge ikke kan få tilgang på disse dataene, og denne indikatoren kan derfor ikke estimeres heller i år.

Innovasjon Norge har midlertid som tidligere fått data som sier noe om ut klyngebedriftenes bruk av SkatteFUNN. Et av målene med klyngeprogrammet er å stimulere til økt innovasjon, og vi har da brukt SkatteFUNN som en indikator på innovasjons- og utviklingsaktivitet. Figuren nedenfor viser utviklingen i bruk av SkatteFUNN blant kjernebedrifter i klyngene.

Figur 3.7-1 Indeks over antall aktive SkatteFUNN-prosjekter hos medlemmer i klynger. Indeks 2003 = 100.

Figuren viser også i år at klyngebedriftene bruker SkatteFUNN mer enn det øvrige næringslivet, noe som Innovasjon Norge mener er en indikasjon på en høy innovasjons- og utviklingsaktivitet. Det er en nedgang i bruk av SkatteFUNN for alle nivå, som antakelig henger sammen med generelt lavere bruk av SkatteFUNN og at det ser ut til å være færre med større prosjekter. Forskjellen på Arena Pro og de andre henger nok sammen med indeksering av færre medlemmer. Men generelt er det en indikasjon på høyere innovasjons- og utviklingsaktivitet hos klyngemedlemmer.

Klyngene rapporterer også årlig om sitt aktivitetsnivå. Antallet samarbeidsprosjekter er særlig interessant å følge utviklingen på. Selv om porteføljen varierer fra år til år, gir det en indikasjon på hvilken type aktiviteter som prioriteres. Klyngene har også i år benyttet klyngeportalen til å rapportere sine aktiviteter. Klyngene rapporterer inn totalt om lag 3300 medlemmer og 2829 unike medlemmer som beskriver at det er mange aktører som er med i flere klynger. Antall unike bedriftsmedlemmer innrapporter er 2116. At klyngene rapporterer et så høyt tall som 96 nyetableringer er både svært spennende og ikke minst gledelig.

Videre rapporteres det om et utstrakt samarbeid med andre klynger, 280 tilfeller, herav 83 internasjonale. Sammenlignet med 2020 er det noen færre nye samarbeid, men noe høyere antall for internasjonale samarbeid. Tilsvarende tall for 2020 er henholdsvis 292 og 61. Endringen er små, men spennende økning i internasjonale relasjoner.

Klyngene rapporterer videre om 372 innovasjonsprosjekter (mot 495 i 2020), og 383 kompetanseprosjekter inklusive utvikling av 84 nye utdanningstilbud (mot 441 i fjor). Det er en stor reduksjon av innovasjonsprosjekter, men det var forventet, da det i 2020 ble gitt ekstra tiltakspakke for stimulering til innovasjonsprosjekter i forbindelse med koronasituasjonen. I tillegg

er det endring i porteføljene hvert år, og klyngene prioriterer noe forskjellig fra år til år. To klynger som har gått ut av programmet hadde et større antall innovasjonsprosjekter i 2020. Men man skal ikke se bort fra at færre fysiske møteplasser kan ha resultert i færre felles samarbeidprosjekter, samt at en endring i rapportering gjennom flerbedriftsportalen har gitt mer korrekt rapportering.

Medlemsbedriftenes fylkesvise tilhørighet

Klyngene har en viktig rolle i utvikling av regionalt næringsliv. De vil ofte ha utgangspunkt i regionale forutsetninger, og de blir ofte regionale tyngdepunkt. Samtidig er Norge et lite land, og for noen sektorer vil det være naturlig å samle bedrifter i en nasjonal setting. Det er derfor interessant å se på fylkesvis fordeling av medlemmene til klyngene, og det fremgår i tabellen under.

Tabell 3.7-2 Fylkesvis fordeling av klyngemedlemmene (bedrifter).

Innovasjon Norges klynger	Agder	Innlandet	Møre og Romsdal	Nordland	Oslo	Rogaland	Troms og Finnmark	Trøndelag	Vestfold og Telemark	Vestland	Viken	Total
Arena Circular Packaging Cluster		1			18	1		1	1	1	12	35
Arena Cluster for Applied AI		1			7				2	1	10	21
Arena Concrete Innovation Cluster (CIC)	1	1		18	2		13	1	1		3	40
Arena Construction City Cluster		1			39	1		1	2	1	11	56
Arena H2Cluster - The Norwegian Hydrogene Cluster			2	1	5		1	1	2	1	6	19
Arena Industrial Green Tech					3				18		2	23
Arena MIDSEC					1	1		22		1	1	26
Arena Marine Recycling Cluster				8	3	1	1			1	1	15
Arena NOSCA Clean Oceans			4	1	1	1	2	2		8	2	21
Arena Norwegian Energy Solutions						35		2			1	38

Innovasjon Norges klynger	Agder	Innlandet	Møre og Romsdal	Nordland	Oslo	Rogaland	Troms og Finnmark	Trøndelag	Vestfold og Telemark	Vestland	Viken	Total
Arena Norwegian Offshore Wind Cluster	8	1	3		23	79		3	11	28	23	179
Arena Norwegian Wood Cluster		6			2							8
Arena Ocean Autonomy Cluster				2	1			10				13
Arena Ocean Hyway Cluster			3		2	1	1		1	11	4	23
Arena Oslo					36					1	1	38
Arena Pro Artic Cluster Team (ACT)	1		36	5			2	2	1	1	2	50
Arena Pro Cod Cluster			32				24	2			1	59
Arena Pro Nordic Edge	2	1	1		7	56		1	1	2	3	74
Arena Pro Norwegian Fashion & Textile Agenda	1	2	2	2	39	5	1	3		13	22	90
Arena Pro Norwegian Smart Care Cluster	6	4	2	1	12	84	1	3	3	17	17	150
Arena Pro Solenergiklyngen	8	6	2	2	31	8		6	8	5	36	112
Arena Pro The WoodWorks! Cluster		4	3	1	1			30			1	40
Arena Pro Vital Infrastruktur Arena (VIA)	11	4	5	2	19	72		2	5	6	19	145
Arena Proptech Innovation			1		8	1			1	28	1	40
Arena RENERGY	1		1		4			27		3	4	40
Arena Stiim Aqua Cluster	3			2	8	48	1	3	1	11	5	82
Arena Sustainable Autonomous Mobility Systems (SAMS)					3				3	1	13	20

Innovasjon Norges klynger	Agder	Innlandet	Møre og Romsdal	Nordland	Oslo	Rogaland	Troms og Finnmark	Trøndelag	Vestfold og Telemark	Vestland	Viken	Total
Arena The Life Science Cluster			2		28			3	1	2	4	40
GCE Blue Maritime			137		5	2	1	3		7	4	159
GCE NODE	116				5	7			2		9	139
GCE Ocean Technology	2	1	3	2	20	25	1	3	5	138	17	217
NCE Aquatech Cluster	1	1	13		6	3		59	2	3	2	90
NCE Blue Legasea			36	1	1	1	1	1	1	1	2	45
NCE Energy Technology	1				55	10		2	37	7	96	208
NCE Eyde	32				2	3			3	1	5	46
NCE Finance Innovation					8	2		1		16	1	28
NCE Heidner Biocluster		25	1		4			2		1		33
NCE Maritime CleanTech	1				7	20	2	1	3	47	8	89
NCE Seafood Innovation Cluster	1	1	1	2	3	4	1			44	1	58
NCE iKuben		2	44		2			1		1	1	51
Total	196	62	266	113	426	471	53	198	115	409	351	2660
Antall klynger "fylket" deltar i	17	17	20	16	38	25	15	29	24	32	37	

* Totalen avviker noe fra antall medlemmer summert fra cellene ved at det er korrigert for registrerte medlemmer uten organisasjonsnummer, medlemmer registrert i flere klynger og forskjell i medlemmer mellom 2020 og 2021. Tabellen gir likevel en indikasjon på spredning av medlemmer utenfor klyngens eget kjerneområde.

I likhet med tidligere år har noen klynger stor spredning av medlemsbedrifter fra hele landet. Dette ser ut til å være innenfor nye sektorområder som helse, smart city, solenergi, men også aqua og tunnelsikkerhet. En annen interessant observasjon er at selv om Troms og Finnmark ikke har store egne klynger, er de 53 bedriftene som er med i klynger i Troms og Finnmark spredt seg på 15 forskjellige klynger.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Norwegian Innovation Cluster, Flerbedriftsportalen og Digitalt kompetanseløft - klyngene som omstillingsmotor hadde totale gjennomføringskostnader på 41,2 mill. kroner, fordelt mellom 12,3 mill. kroner i direkte prosjektkostnader og 28,8 mill. kroner i timekostnader. Dette er noe høyere enn budsjettet. De største overskridelsene er knyttet til utvikling av Klynge/flerbedriftsportalen, mens det er nesten ikke forbruk på Digitalt kompetanseløft, og underforbruk for klyngeprogrammet.

Utvikling av flerbedriftsportalen kom for fullt i gang i 2021, men måtte bytte teknisk løsning grunnet manglende eksternt kompetanse og tekniske løsninger. Kostnader til utviklingen består både av innkjøpte eksterne tjenester, samt en del internt timeforbruk. Klyngeprogrammet vil i 2022 ha langt mindre kostnader til dette utviklingsarbeidet.

Stor vekt på rådgivning og kompetanseutvikling overfor klyngene gjennom et nettverk av regionale klyngerådgivere, er grunnen til den store andelen av interne timekostnader. Covid-19 har likevel medført noe lavere timeforbruk enn budsjettet på dette området.

Lavere budsjett i 2022 vil også medføre lavere gjennomføringskostnader som i hovedsak vil ramme løpende rådgivning til klyngene fra de regionale klyngerådgivere.

3.7.2 Bedriftsnettverk

Dette er omtalt i kapittel 4.1.5.

3.8 Kap. 2421, post 72 Innovasjonskontrakter

I kapittel 3.5.1 Landsdekkende virkemidler for innovasjon redegjøres det nærmere for fellestrekk knyttet til innovasjonskontrakter, miljøteknologiordningen, ekstraordinært innovasjonstilskudd 2021 og innovasjonslån.

Formål

Tjenesten består av to hoveddeler; innovasjonskontrakter (OFU/IFU) og innovasjonspartnerskap.

Formålet med innovasjonskontrakter er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Innovasjonskontrakter skal realisere økt verdiskaping i norske bedrifter gjennom innovasjonsprosjekter i samarbeid med pilotkunder. Innovasjon i samarbeid øker markedsorienteringen hos næringslivet, og dermed potensialet for kommersialisering, skalering og vekst.

Målgruppen er i hovedsak små og mellomstore bedrifter i hele landet som har evne, vilje og muligheter til utvikling. Ordningen passer for prosjekter som er innovative og som har internasjonalt potensial.

Fra 2017 gjelder ordningen også innovative offentlige anskaffelsesprosesser. Fra 2019 tildelte Kommunal- og distriktsdepartementet midler til innovasjonspartnerskap over kap. 553, post 74. Gjennom ordningen tilbyr Innovasjon Norge, sammen med partnerne i Leverandørutviklingsprogrammet og Direktoratet for økonomistyring, risikoavlastning og veiledning til kommuner, fylkeskommuner og offentlige etater som går sammen med næringslivet for å løse samfunnsutfordringer. Innovasjonspartnerskap legger til rette for at innovative gründere og vekstbedrifter kommer i posisjon til å utvikle og levere nye løsninger til store, offentlige markeder. For Kommunal- og distriktsdepartementet er det også viktig at det gjennom ordningen utvikles løsninger som treffer innovasjonsbehov i distriktskommuner. Ordningen fremmer etterspørselsdrevet innovasjon, noe som er en sentral tilnærming til å løse samfunnsutfordringer.

Hovedaktiviteter

Innovasjonskontrakter er landsdekkende og retter seg mot alle bransjer, sektorer og geografiske områder.

Bevilgningen for innovasjonskontrakter og innovasjonspartnerskap for 2021 var på 325,5 mill. kroner. Av dette ble det satt av 23,1 mill. kroner til gjennomføringskostnader. Av tilgjengelig ramme (etter gjennomføringskostnader), ble det satt av 44 mill. kroner til innovasjonspartnerskap og 228 mill. kroner til innovasjonskontrakter. Annulleringer fra tidligere år var på til sammen 40,5 mill. kroner. Ramme tilgjengelig for kunder fra innovasjonskontrakter var derfor 268,5 mill. kroner.

Søknadsinngangen for innovasjonskontrakter i 2021 var på 600 mill. kroner, omtrent som på 2019-nivå. I løpet av året ble 161 saker behandlet, hvorav 80 ble innvilget. De øvrige ble enten avslått, returnert eller trukket. Det lå saker for 60 mill. kroner til behandling ved utgangen av året.

Det ble innvilget 188,4 mill. kroner, fordelt på offentlig pilotkunde (32 mill. kroner) og privat pilotkunde (156,4 mill. kroner). I tillegg var tilgjengelig ramme på innovasjonspartnerskap 65,5 mill. kroner (hensyntatt gjennomføringskostnader og annulleringer) og det ble fordelt 56,7 mill. kroner til denne type prosjekter.

For første gang på mange år, ble ikke rammen for innovasjonskontrakter fullt utnyttet i 2021. Det gjensto 88,7 mill. kroner ved utgangen av året. Det skyldes at søkere i 2021 hadde tilgang på ekstraordinære innovasjonstilskudd uten krav om pilotkunde. Selv om all erfaring viser at samarbeid med pilotkunde gir bedre resultater, er det iblant krevende å få til et forpliktende samarbeid der pilotkundene bidrar minimum 20 prosent til totalprosjektet. Det kan ta tid, og når det finnes alternativ finansiering, er det nærliggende å benytte dette slik at søker kan komme i gang med utviklingsarbeidet.

Fra og med 2022 er rammen for innovasjonskontrakter og innovasjonspartnerskap flyttet til post 50. Det er vesentlig at ubenyttede midler på rammen fra 2021 (88 mill. kroner) blir overført til post 50. Det samme gjelder annulleringer på tidligere års tilsagn som gjøres i løpet av året.

Ordningen benyttes i stor grad til å utvikle produkter knyttet til informasjonsteknologi, og i 2021 utgjorde dette 70 prosent av totalen (130,8 mill. kroner). Ser man på bransjefordeling på markedene produktene retter seg mot, er også IKT-bransjen (37,3 mill. kroner) størst. Deretter kommer helse og omsorg (28,3 mill. kroner), og de havbaserte næringene maritim (17,2 mill. kroner), marin (12 mill. kroner) og olje og gass (23,5 mill. kroner). Også fornybar energi og miljø utgjør en vesentlig andel (13,6 mill. kroner).

I forbindelse med saksbehandling, er det en del vurderinger som gjøres av saksbehandlere. En av disse er hvorvidt prosjektet har «positiv miljø- eller samfunns effekt». For saker innvilget på innovasjonskontrakter med privat kundepartner (IFU) var andelen prosjekter med positiv miljøeffekt 44 prosent, og positiv samfunns effekt var 55 prosent. For innovasjonskontrakter med offentlig kunde (OFU) var andelen med positiv miljøeffekt 24 prosent og andelen med positiv samfunns effekt 96 prosent.³²

Med midler fra Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet finansierte Innovasjon Norge fire nye innovasjonspartnerskap på til sammen 54,5 mill. kroner. Følgende prosjekter er finansiert:

- Bærum kommune – Digital samhandlingsplattform for klimaklok ressursforvaltning av overskuddsmasser: Tildelt 15 mill. kroner fra Nærings- og fiskeridepartementet. Prosjektet skal etablere en sirkulær og mer bærekraftig verdikjede for overskuddsmasser fra bygge- og infrastrukturprosjekter gjennom å øke gjenbruk og gjenvinning av masser og redusere utslipp fra massetransport.
- Hamar kommune – Bærekraftig bruk av data i kommunen: Tildelt 12 mill. kroner fra Nærings- og fiskeridepartementet. Prosjektet vil utvikle en generisk løsning for datahåndtering, gjerne kalt et økosystem, som skal fungere for alle kommuner uavhengig av størrelse og som ikke krever høy teknologisk kompetanse for å ta i bruk.
- NAV Vestland – Utvikling av ny oppfølgingsmetodikk i gruppeprosesser: Tildelt 12,5 mill. kroner fra Kommunal- og distriktsdepartementet. NAV Vestland skal gjennom dette prosjektet utvikle en ny digital oppfølgingsmodell som medfører økt formidling til arbeid, skolegang og innenforskap for ungdom.
- Helse Bergen HF – Økt tilgang til tørket blodplasma ved sykehus: Tildelt 15 mill. kroner (8 mill. kroner fra Nærings- og fiskeridepartementet og 7 mill. kroner fra Kommunal- og distriktsdepartementet). Helse Bergen ønsker å sikre tilgang på tørket blodplasma ved å etablere teknologi for egen lokal produksjon av tørket plasma.

³² For definisjoner på positiv miljø- og samfunns effekt, se www.innovasjon Norge.no/effekter

En forutsetning for tildeling av midler fra ordningen er at det i dag ikke eksisterer løsninger på markedet som kan løse utfordringene den offentlige aktøren står ovenfor. Midlene går derfor til prosjekter med innovasjon på internasjonalt nivå.

I porteføljen er det nå 23 pågående innovasjonspartnerskap. Fire prosjekter ble fullførte i 2021. Totalt er det seks prosjekter som er fullførte. Kommuner, fylkeskommuner, sykehus og andre offentlige etater fra hele landet er representert i porteføljen med varierende tematiske prosjekter.

I 2021 har Innovasjon Norge hatt fokus på digitalisering av leveransemodellen for kompetanse og prosessstøtte, og har som et ledd i dette utviklet en digital veileder. Veilederen skal være et støtteverktøy for aktørene som gjennomfører slike innovasjonssamarbeid.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Ved bruk av innovasjonskontrakter er målet å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme innovasjonsprosjekter, og styrke konkurransevnen til bedrifter innenfor målgruppen.

Innovasjonskontrakter fordeler seg med en tredjedel på delmål 1 (62,4 mill. kroner) og to tredjedeler på delmål 2 (126 mill. kroner). Dette samsvarer med fordelingen for ekstraordinært innovasjonstilskudd 2021 og miljøteknologiordningen.

Innovasjonsnivå sier noe om risikoen involvert, konkurransekraft og markedspotensial dersom prosjektet lykkes. Det stilles derfor høye krav til dette i ordningen, og 99 prosent av midlene har gått til prosjekter med «innovasjon på internasjonalt nivå».

Norge har behov for økt eksport. Utvikling i samarbeid med internasjonale kundefartnere bidrar til raskere introduksjon av internasjonale markeder. I 2021 var andelen prosjekter med internasjonal kundefartner lavere enn i et normalår – kun 15 prosent av innovasjonskontrakter i 2021 hadde internasjonal pilotkunde, samme prosentandel som i 2020. Det er grunn til å tro at dette skyldes at pandemien har lagt strenge restriksjoner på reiseaktivitet og det derfor har vært vanskelig å knytte internasjonale kontakter og etablere internasjonale innovasjonskontrakter.

Ordningen er landsdekkende og leveres av Innovasjon Norge i alle landets fylker. Ordningen benyttes mest i sentrale strøk, og i 2021 har Trøndelag har hatt flest saker på ordningen.

Et uttalt mål er å styrke næringslivets samlede tilgang til risikokapital og styrke deres innovasjonsevne. Innovasjonskontrakter utløser bruk av en samarbeidsmodell gjennom flere virkemidler og betydelig grad av ekstern finansiering. Gjennom kommunikasjon på nettsider og i dialog med kunderådgiver blir bedrifter informert om, og henvist til andre offentlige virkemidler, herunder innovasjonslån, SkatteFUNN og andre virkemiddelaktører. Da ekstraordinært innovasjonstilskudd ble gjeninnført i mars 2021, ble mange prosjekter relevant for innovasjonskontrakter i stedet finansiert med ekstraordinært tilskudd.

Våre beregninger fra finansieringsplanene til kundene, viser at tilskudd på 188,4 mill. kroner fra innovasjonskontakter har, sammen med bidrag fra andre aktører, bidratt til prosjekter i næringslivet til en samlet kostnad på 665 mill. kroner. Det gir en gjennomsnittlig finansieringsandel fra innovasjonskontrakter på 28 prosent. Det har i 2021 i liten grad vært samfinansiering med andre offentlige ordninger, og det er da mulig å si at 1 krone fra innovasjonskontrakter matches med 2,5 kroner i privat kapital.

I Samfunnsøkonomisk analyse AS (SØA) sine estimater for effekter av enkelttjenester, hevder innovasjonskontrakter seg godt og indikerer en god måloppnåelse på effektindikatorene. Innovasjon Norge er spesielt opptatt av årlig mervekst i verdiskaping og produktivitet sammenliknet med en kontrollgruppe med sammenlignbare selskaper. De siste målingene fra SØA viser en gjennomsnittlig årlig mervekst (mer enn kontrollgruppen) på 14,3 prosentpoeng i salgsinntekter, 8 prosentpoeng i verdiskaping, 3,2 prosentpoeng i produktivitet, samt 4,9 prosentpoeng i antall årsverk. Dette innebærer en reduksjon på alle estimatene sammenliknet med fjorårets måling. Estimaten er statistisk signifikante med p-verdi lik 0,01 eller lavere. Det er flere andre ordninger som også har reduserte effektestimater som følge av at regnskapsårets 2020 er blitt med i beregningene. For ytterligere kommentarer rundt dette vises det til kapittel 2.2.8.

Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2021 viser at addisjonalitet holder seg på et høyt nivå for innovasjonskontraktene også i 2021. 80 prosent sier at innovasjonskontrakten i stor grad var utslagsgivende for gjennomføring av prosjektet (87 prosent i 2020) og 13 prosent at den i noen grad var utslagsgivende (10 prosent i 2020). Det betyr at hele 93 prosent mener at innovasjonskontrakten utgjorde en forskjell for realisering av prosjektet – en nedgang fra 2020 – uten at det er noen klar forklaring på dette.

Ved bruk av innovasjonspartnerskap er målet å koble og koordinere et bredere sett av aktører rundt krevende samfunnsutfordringer, og bygge mer modne markeder for innovative gründere og vekstbedrifter.

Innovasjon Norge erfarer at prosjektene som finansieres gjennom ordningen rigger prosjektene slik at de får med seg aktører med liknende utfordringsbilder og relevante myndigheter inn i prosjektene. Dette øker sannsynligheten for at de løsningene som utvikles har et større markedspotensial.

Gjennom dialogaktiviteter i innovasjonspartnerskapene finner oppstartsselskaper ofte nye samarbeidspartnere, som fører til at de stiller sterkere i anbudskonkurransene. I rundt halvparten av prosjektene, er de valgte leverandørene oppstartsselskaper.

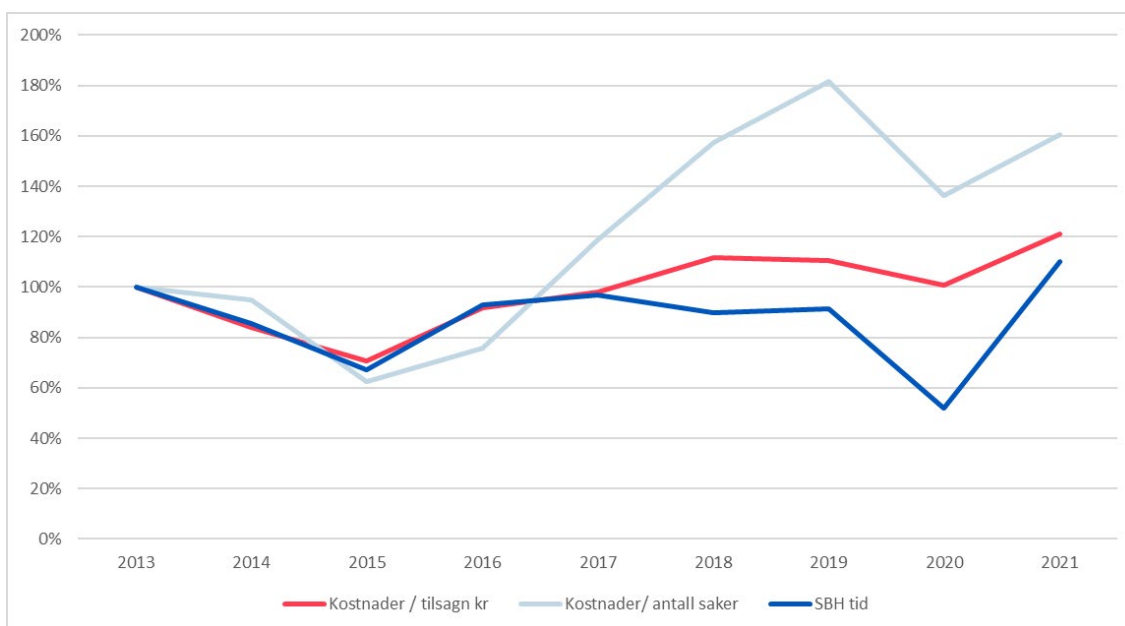
Av de prosjektene som er fullførte er det flere av de offentlige aktørene som har gått til innkjøp av løsningene som er utviklet og som implementerer de i tjenestene.

I 2021 opplevde Innovasjon Norge noe mindre tilfang av prosjekter til ordningen enn tidligere år. Tilbakemeldingene fra potensielle søkere er at det tar lengre tid å koordinere og starte opp innovasjonprosjekter fra hjemmekontoret.

I 2022 ønsker Innovasjon Norge å koble innovasjonspartnerskap tettere opp mot andre av teknologivirkemidlene for å se det mer helhetlig.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

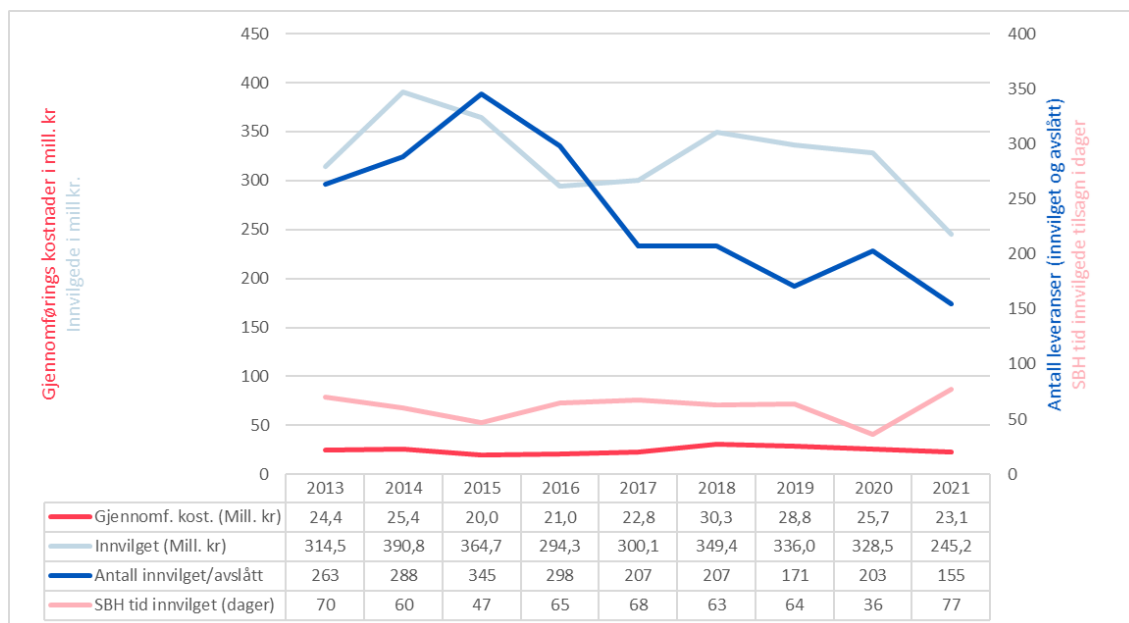
Figur 3.8-1 Kostnadseffektivitet for Innovasjonskontrakter/Innovasjonspartnerskap over tid. Indeks 2013 = 100.

Dette er kostnader og saksbehandlingstid for innovasjonspartnerskap og innovasjonskontrakter sett under ett. For innovasjonskontrakter har gjennomføringskostnader utgjort 9,2 prosent av innvilgede tilsagn. For innovasjonspartnerskap er gjennomføringskostnader 7,2 prosent av innvilgede tilsagn.

Grafen viser at kostnader per tilsagn og i forhold til antall saker behandlet totalt sett, er tilbake på nivået før korona. Saksbehandlingstid er økt utover nivået før korona, noe som kan skyldes at man i 2021 har hatt flere innovasjonprosjekter til behandling (grunnet ekstraordært innovasjonstilskudd) uten at antallet saksbehandlingstimer har økt tilsvarende.

Figur 3.8-2 Kostnadseffektivitet for Innovasjonskontrakter/Innovasjonspartnerskap over tid.

Budsjetterte gjennomføringskostnader for 2021 til mobilisering, veiledning, rådgivende panel, saksbehandling og oppfølging var 35,16 mill. kroner, herunder 6 mill. kroner til innovasjonspartnerskap. Merk at beløpet for innovasjonspartnerskap inkluderer finansiering fra Kommunal- og distriktsdepartementet, som bidro med en ramme på 1,36 mill. kroner, og Samferdselsdepartementet som bidro med en ramme på 1,3 mill. kroner, samt Nærings- og fiskeridepartementets som bidro med 1,15 mill. kroner over post 50.

Forbruk var på totalt 23,1 mill. kroner, fordelt på 17,4 mill. kroner til gjennomføringskostnader for innovasjonskontrakter og 4,1 mill. kroner for innovasjonspartnerskap, samt 1,6 mill. kroner til øvrige driftsoppgaver (analyse, digitalisering).

3.9 Kap. 2421, post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse

Det ble i 2021 bevilget 525,7 mill. kroner over posten. Fordelingen av rammen er gjengitt i tabellen under.

Tabell 3.9-1 Overordnet fordeling av rammen for kap. 2421, post 74. Mill. kroner.

Post 74	2021
Reiseliv	231,5
Rådgivning og kompetansetjenester for eksport og internasjonalisering	294,2
Totalt post 74	525,7

3.9.1 REISELIV

Innovasjon Norge skal bidra til økt verdiskaping i reiselivsnæringen innenfor bærekraftige rammer og har følgende hovedaktiviteter for reiseliv: Profilering av Norge som helårlig reisemål, tilrettelegge for utvikling og salg av norske reiselivsprodukter i samarbeid med reiselivsnæringen, innsamling og sammenstilling av markedsdata og analyser, samt legge til rette for innovasjon og bærekraft i reiselivsnæringen. Året var ellers preget av gjennomføring av tiltakspakker til reiselivs- og eventnæringene, samt utarbeidelse ny nasjonal reiselivsstrategi, som ble overlevert Nærings- og fiskeridepartementet i mai 2021. Tabellen under viser fordelingen av reiselivsmidlene på ulike aktiviteter.

Tabell 3.9-2 Fordeling av rammen for reiseliv. Mill. kroner.

	2021
Visit Norway - Bærekraft, utvikling og finansiering (kapittel 3.9.4)	9
Visit Norway - Markedsutvikling, innsikt, analyse (kapittel 3.9.2, kapittel 3.9.3 og kapittel 3.9.5)	222,1
HUB – Mulighetsområder*	0,4
Sum Post 74 (reiseliv)	231,5

*Omtales i kapittel 3.1.4 Rapportering på aktiviteter som er finansiert av flere kapitler og poster.

3.9.2 Profileringsaktiviteter

Formål

Innovasjon Norge skal profilere Norge som helårlig reisemål. Formålet med profileringen er å skape internasjonal interesse for å oppleve Norge på ulike måter gjennom hele året, og legge til rette for at næringen kan selge sine produkter og opplevelser. På denne måten skal profileringen understøtte utviklingen av et helårlig og mer lønnsomt norsk reiseliv, over hele landet.

Hovedaktiviteter

Profileringsaktiviteten består av kampanjearbeid, aktiviteter i sosiale medier, pressearbeid og visitnorway.com.

Aktivitetene skal løse målsetningen om å bidra til økt verdiskaping gjennom å løfte reiselivet i hele Norge, til alle årstider. Det er et strategisk valg å plassere *historier* sentralt i alle aktiviteter, for å øke sjansen for å nå gjennom i hard konkurranse med andre reisemål, og gjøre varige inntrykk.

Viktigste målindikator er tidsbruk. I dagens mediebilde er det ikke et poeng å nå så mange som mulig, men å gjøre seg bemerket hos dem som nås, og klare å holde på oppmerksomheten deres. Derfor er filmvisninger, tidsbruk på nettsted og minutter med filmvisninger og engasjement i sosiale medier viktige indikatorer på om målet nås. Når forbrukerne bruker tid på å lese historier eller se filmer, er det også mer sannsynlig at de blir påvirket. Da oppnås profilering som virker og

det gir kvalitetsdata som næringen kan nytte seg av i salg av sine produkter. Innovasjon Norge kan ikke selv drive salg for næringen.

I 2021 viet publikum totalt 175 millioner minutter på historier om og fra Norge via Visit Norways kanaler. Dette er en økning på 109 prosent fra 2020 og et resultat vi er svært godt fornøyde med. Det er sentralt å nevne at vi over revidert budsjett fikk økte budsjetttrammer, som ga oss økt aktivitetsnivå og effekt gjennom sommeren og særlig utover i høsthalvåret. Aktivitetene fikk også anerkjennelse i form av 14 internasjonale priser: to gull på «European Excellence Awards», ett sølv på «Content Marketing Awards», ett sølv på «Epica Awards», og fem sølv og fem bronse på «Adrian Awards».

Kampanjer

En sentral aktivitet innen kampanjearbeidet har vært produksjon og visning av film for definerte målgrupper. Innovasjon Norge produserte 136 filmer i 2021. Det ble også gjennomført 26 større kampanjer i 2021, alle bygd rundt egenproduserte konsepter. Filmene ble vist over 58 millioner ganger i minst 15 sekunder, og kampanjene oppnådde ønsket effekt.

Sosiale medier

Ved utgangen av 2021 hadde Visit Norway til sammen to millioner følgere på Facebook, Instagram, Twitter, YouTube og det nyeste kanaltilskuddet, TikTok. Antall følgere økte i alle kanalene, og den samlede følgerveksten var på 13 prosent.

Det er likevel engasjementet som sier mest om budskapene har nådd frem. I 2021 var det åtte millioner reaksjoner, kommentarer og delinger i Visit Norways sosiale kanaler – samme resultat som i 2020. Siden 2021 var et år med reiserestriksjoner og derfor klare begrensinger på hvilke budskap som kunne deles, så er dette et resultat vi er godt fornøyde med.

Tross budskapsbegrensingene delte Visit Norway flere tusen meldinger, bilder og filmer i sine kanaler i 2021. Tre humortunge innslag kan nevnes som høydepunkter: «Where Are You Will?», en engasjerende respons på elbil-reklamen som ble vist under Super Bowl; «Space Race Launch», en kobling mellom vår egen Norwegian Space Travel-kampanje og milliardærreisene til verdensrommet sommeren 2021; og «verdens lengste reisereklame», en fire timer lang livesending på Facebook med komiker Truls Svendsen som leste ekte reiseomtaler om Nord-Norge.

Instagram blir en stadig viktigere kanal for Visit Norway, og i 2021 fikk kontoen anerkjennelse både med omtale i «Tourism Recovery Playbook» som plattformen lanserte sammen med «United Nations World Tourism Organisation» og som et godt eksempel på kommunikasjon i sin «Politics and Government Guide».

YouTube er en viktig del av den overordnede strategien om å forsterke satsningen på videoinnhold. I 2021 utviklet Visit Norway to nye konsepter på YouTube. Det første, «Word of the

Day», hadde premiere høsten 2021 og kan med over fire millioner visninger kalles en suksess. Det andre, «Taking On Norway», skal lanseres i 2022.

Presse

Hovedfokus for pressearbeidet til Visit Norway i 2021 var innsalg av historier til relevante internasjonale medier og norske medier. Dette ble gjort i samarbeid med norske landsdelselskaper for å bidra til utvikling av bærekraftig helårsturisme.

På grunn av pandemien rakk Innovasjon Norge kun å arrangere én internasjonal pressetur, i forbindelse med åpningen av MUNCH i oktober. Fire ytterligere turer var planlagt mot slutten av året, men grunnet kort tidsfrist fra gjenåpningen av Norge og fram til turene, lyktes det ikke å skaffe nok kvalifiserte journalister. Turene ble derfor utsatt til 2022. Det ble også gjennomført tre individuelle turer på slutten av 2021. Presseturene, distribusjon av pressemeldinger og innsalg til internasjonal presse førte til 1 375 presseresultater.

Pressearbeidet skal opprettholde Norges posisjon som attraktivt reisemål. De viktigste tematikkene er nordmenns levemåte, norske byer, natur, kultur og matrelaterte historier. I 2021 var det flere historier fra Norge som fikk oppmerksomhet i internasjonale medier med hjelp fra Innovasjon Norge, deriblant friluftsliv og aktiviteter i naturen, åpningen av MUNCH, og norsk arkitektur og design generelt. Da Lonely Planet kåret Norge til en av de beste landene å besøke i 2022 ble det også gjennomført flere aktiviteter, deriblant et samarbeid med det Kongelige Slott og HKH Kronprins Haakon.

Proaktivt arbeid med norske medier førte til totalt 355 presseresultater i 2021.

Visitnorway.com

Målingen av trafikken på Visitnorway.com ble vanskeligere i 2021. Nye regler for registrering og sporing av besøk på nett skapte et behov for endringer som igjen førte til at en estimert tredjedel av besøkene på nettstedet, ikke lenger legger spor i Google Analytics. Den registrerte trafikknedgangen i 2021 er derfor ikke så dramatisk som den ser ut til. Til sammen ble det registrert 10,9 millioner brukere og 28,1 millioner sidevisninger på Visitnorway.com i 2021, som var henholdsvis 21 og 22 prosent nedgang fra 2020. De viktigste kvalitetsmålingene, sider per besøk og tid per besøk, lå på samme nivå som året før: 1,8 sider og 2 minutter og 17 sekunder.

I april gikk Visit Norway over til et nytt redaksjonelt byrå, Maverix, og 2021 ble derfor et år merket av store endringer og opplæring av et nytt team, men også en jevnt høy produksjon av nye artikler, destinasjonspresentasjoner og filmer. Totalt ble det produsert 95 nye artikler og tre nye filmer for YouTube og Visitnorway.com.

Pandemien preget arbeidet med visitnorway.com også i 2021, og store ressurser ble lagt ned i å informere på 11 språk om de til enhver tid gjeldende reisereglene. Sidene med korona-reiseregler ble besøkt over 3,7 millioner ganger i 2021, og var dermed de klart mest besøkte på nettstedet for andre år på rad.

Redaksjonen fokuserte ellers på å omskrive og oppdatere eksisterende temasider til vårt prisvinnende, mobilvennlige skrolleformat, lage nye temasider, landingssider for kampanjer, samt øke antall artikler som bygger opp under den nye, nasjonale reiselivstrategien, med enda større fokus på bærekraftige reiseopplevelser, deriblant en stor satsing på å utvide *tog-universet* vårt. Redaksjonen benyttet også ekstra restart-midler til å skape en rekke nye artikler innen de fem satsingsområdene «Energy», «City tourism», «Cultural tourism», «Food tourism» og «Adventure».

Redaksjonen produserte også innholdet til den nyrenoverte og redesignede nettsiden og Nordlys-appen «Norway Lights». Her kobles tre dagers nordlysvarsel med attraktive reiseopplevelser i Nord-Norge. Etter lansering i oktober hadde nettsiden mer enn 1,2 millioner sidevisninger.

Nettstedet har en bookingtjeneste hvor kommersielle aktører kan delta med sine produkter gjennom resultatbasert markedsføring. Tjenesten er prestasjonsbasert, som betyr at deltagerbedriftene kun betaler for faktiske salg som kommer på trafikk fra visitnorway.com. I 2020 genererte dette tilbudet 4 305 salg og en omsetning på 14,6 millioner kroner, etter økninger på henholdsvis 22 og 34 prosent fra 2020. Da grensene åpnet i september økte antall bestillinger og i ordreverdi til samme nivå som i rekordåret 2019, og i siste tertial var omsetningen 17 prosent høyere enn i samme periode i 2019.

I tillegg har Innovasjon Norge etablert en innholdsbank på brandnorway.no. Formålet er å forenkle deling, samt vederlagsfritt tilgjengeliggjøre bilder og filmer produsert av Innovasjon Norge og reiselivsnæringen. Tjenesten er åpen for norsk og internasjonal reiselivsnæring, samt media.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Innovasjon Norges arbeid med forbrukermarkedsføring skiller seg fra Innovasjon Norges øvrige aktiviteter, da det kjennetegnes av massekommunikasjon til forbrukermarkedet, uten direkte salg. Det betyr at aktiviteter og effektene av disse måles annerledes enn for øvrige Innovasjon Norge. I 2021 ble det:

- Produsert 136 filmer med historier fra hele Norge, hele året, som skal bidra til å aktualisere Norge som reisemål i alle kanaler
- Distribuert 26 større profilerende kampanjer som resulterte i mer enn 58 millioner filmvisninger på minst 15 sekunder
- Oppnådd over åtte millioner engasjerte handlinger i sosiale medier
- Bidratt til eller bistått med 1 375 presseoppslag internasjonalt og i Norge
- Registrert 15,7 millioner besøk på et reisenettsted i et år med høye barrierer for reiser

Disse resultatene viser at Innovasjon Norge evner å skape store mengder oppmerksomhet, selv i enda et år hvor reiser var umulig det meste av tiden. Aktivitetene engasjerer og skaper reiselyst - som også ender med salg.

3.9.3 Møte- og bedriftsmarkedet, kongresser og arrangementer

Formål

Tjenesten innbefatter alle operative aktiviteter som gjøres mot prioriterte beslutningstagere innenfor segmentene Travel Trade (turoperatører, reiseselgere, reisebyråer) og MICE (møter, incentiver, kongress og arrangement). Oppgaven er å gi råd og koble norsk reiselivsnæring med de rette internasjonale bedriftskundene, med særlig vekt på bærekraft, sesongutvidelse og produktutvikling.

Hovedaktiviteter

B2B-aktiviteter

Fra å gjøre fysiske, operative aktiviteter ble nær alle møteplasser og kanaler digitalisert. Det ble gjennomført over 80 digitale business-to-business-aktiviteter (B2B), med rundt 350 norske bedrifter for hele 16 000 operatører. Dette har blitt vurdert som svært verdifullt av bransjen, og deltagerne melder om god effekt. Vi fikk også muligheten til å gjennomføre en del fysiske visningsturer i november og desember for viktige operatører fra Europa. De norske deltakerne i Innovasjon Norges bransjeaktiviteter får en unik mulighet til å treffe og arbeide direkte med mulige kjøpere i relevante markeder. Slik kan næringen opprettholde kontakten med markedet slik at de er bedre rustet når grensene åpnes igjen.

Digital Norwegian Travel Workshop (NTW)

NTW 2021 ble nok en gang arrangert digitalt. 611 bedrifter deltok, fordelt på 301 norske selgere og 310 kjøpere fra rundt 30 nasjoner. Det ble avholdt over 8000 én-til-én-møter. 95 prosent av deltagerne svarer i evalueringen at de var svært fornøyd med arrangementet, og 98 prosent mente at deltagelsen var verdifull og relevant for deres bedrift.

Tilbakemeldingene var at møtene var gode og at det hadde vært viktig for dem å sette seg i kontakt med kunder og leverandører igjen. De svarer også at det var en god digital møteplass, selv om den ikke erstattet det fysiske arrangementet, hvor nettverksbygging er sentralt.

Meetings, Incentives, Conferences and Exhibitions (MICE)

Innovasjon Norge arbeider målrettet med utvikling og tilrettelegging av møteplasser og aktiviteter, overfor det profesjonelle møtemarkedet sammen med norsk reiselivsnæring. Kundene innenfor dette segmentet er hovedsakelig agenturer og sluttkunder (enkeltbedrifter). Gjennom digitale business-to-business-aktiviteter (B2B), samt to messer på slutten av året, har det vært kontakt med over 2 000 internasjonale møteplanleggere og agenturer, som muligens kan legge fremtidige møter til Norge.

Internasjonale fagkongresser

MICE-satsingen omfatter internasjonale fagkongresser. I 2021 ble de fleste planlagte kongressene enten avlyst, utsatt eller digitale grunnet covid-19. Innovasjon Norge stimulerer fag- og forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt, med mål om at de vil påta seg vertskapsansvaret og

invitere internasjonale kongresser til Norge. Blant annet etableres det møteplasser der beslutningstagere kan møtes. Det internasjonale møte- og kongressmarkedet krever et langsiktig fokus og satsing for å oppnå resultater, hvor videreføringen av arbeidet i henhold til den nasjonale kongress-strategien gir oss muligheter til nettopp dette.

Arrangementsturisme

Opplevelsesindustrien globalt er i sterk vekst. Norge har gode forutsetninger for å kunne ta del i denne positive utviklingen, gjennom økt satsing på arrangementsturisme. Innovasjon Norge har utarbeidet og jobber etter den nasjonale arrangementsstrategien, for å finne gode strukturer slik at Norge lykkes i dette arbeidet. Å utvikle verktøy for målinger er del av dette arbeidet. Også i løpet av 2021 har innsatsen for å få opprettet et nasjonalt ressurscenter for arrangementer stått sentralt. Dette arbeides det videre med. Bruk av arrangementskalkulatoren for å måle regional verdiskaping av arrangementer er videreført og tenkt videreutviklet.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Innovasjon Norge har ikke egne effekt- og resultatstyringsmålinger for disse tjenestene, men sender ut evalueringsskjemaer i forbindelse med arrangementer hvor vi måler deltakernes tilfredshet basert på vår rådgivning og gjennomføring av aktivitetene.

Evaluering av Innovasjon Norges aktiviteter viser svært høy deltagertilfredshet (over 90 prosent) til tross for at de fleste aktivitetene ble gjennomført digitalt.

3.9.4 Innovasjon i reiselivsnæringen

Formål

Det er behov for å tilby flere opplevelsesprodukter i norsk reiseliv, for slik å bidra til å skape sesongforlengelse, helårsarbeidsplasser og økt verdiskaping. For å lykkes med dette trengs ny kompetanse, profesjonalisering av aktørene og samarbeid innenfor bærekraftige rammer. Innovasjon Norge ser en vesentlig større etterspørsel etter utviklingstjenester enn tidligere.

Hovedaktiviteter

Merket for bærekraftig reisemål

Merkeordningen er et verktøy for å systematisere et langsiktig arbeid for økt bærekraft i reiselivet. Den er et redskap for utvikling, og reisemålene må vise en forbedring på sikt. Arbeidet krever samhandling og samarbeid mellom kommune, reiselivsnæring og lokalsamfunn. I merkeordningen var det ved årsskiftet 2021/2022 til sammen 50 reisemål, som strekker seg over 116 kommuner. 21 av disse var ferdigmerket.

Bedriftsnettverk

Ni nye samarbeidsprosjekter ble finansiert gjennom bedriftsnettverksordningen i 2021. Alle var hovedprosjekter. Tilbakemeldinger fra reiselivsnæringen er at bedriftsnettverksordningen er en svært viktig utviklingsarena for produktutvikling, samarbeid og innovasjon. I 2018 ble

bedriftsnettverksordningen evaluert, og reiselivsnettverk og landbruksnettverk var de nettverkene som kom best ut med hensyn til effekt.

Kurs og kompetanse

Antall bedrifter på kurs har gått ned fra 1 363 i 2020 til 500 i 2021. Antall gjennomførte kurs har gått ned fra 98 i 2020 til 41 i 2021. Dette skyldes i hovedsak stor nedgang i etterspørsel andre halvår, samt at Innovasjon Norge kjørte en rekke nasjonale kurs etter nedstegningen 2020, noe som ikke ble gjort i 2021. Evalueringen av kursene viser en snittscore på 6,1 på en skala der sju er best med tanke på tilfredshet og nytteverdi. I 2021 har de fleste kursene foregått digitalt.

Utviklingsprosjekter

Reisemålsutvikling, og prosessverktøyet RISS for utvikling av destinasjoner og utarbeiding av salgbare konsepter, inngår som en del av rådgivningstjenestene. Tilbakemeldingen fra næringen er at dette er viktige verktøy for videreutvikling av reisemål og et godt supplement til Merket for bærekraftige reisemål-prosessene.

Reiselivsprisen

Reiselivsprisen ble ikke utdelt i 2021 på grunn av covid-19.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Innovasjon Norge har ikke hatt tall for addisjonalitet for innovasjon i reiselivsnæringen i fjor, og heller ikke i år. Det foreligger imidlertid tall på kompetanse fra etterundersøkelsen 2017. Kompetanseindikatoren har flere kompetansespørsmål. For spørsmålet om i hvor stor grad kunden opplevde økt kompetanse gjennom mulighet for samarbeid og nettverk, svarte 88 prosent at de opplevde dette i stor grad. Spørsmålet er relevant for disse tjenestene og gir en indikasjon på at Innovasjon Norge treffer godt med tilbudet sitt.

3.9.5 Innsikt og analyse

Formål

Undersøkelser, og øvrig datainnsamling utført av Innovasjon Norge, skal bidra til at Innovasjon Norge og reiselivsnæringen står godt rustet til å forvalte offentlige midler på best mulig måte. Grunnet koronasituasjonen og en uforutsigbar reisesituasjon, har det blitt endringer i hva som gjennomføres av undersøkelser. Noen er midlertidig stanset, samtidig som nye undersøkelser er opprettet.

Hovedaktiviteter

Koronabarometer

Siden våren 2020 har Innovasjon Norge gjennomført et Koronabarometer som tar temperaturen og gir innsikt i reiselyst, forventninger og barrierer både i det norske markedet og i Sverige, Danmark, Tyskland, Nederland, England og Frankrike. Her avdekkes interessen for å reise til utlandet generelt og Norge spesielt. Det ble i 2021 gjennomført tre slike undersøkelser per

marked. Oppsummert så viser resultatene at det er en betydelig reiselyst i Norges nærmarkeder samtidig som Norge er mer populært enn noen gang tidligere. Bærekraft har blitt mye viktigere under pandemien, på tvers av markeder.

Undersøkelse på det norske markedet

Turistundersøkelsen lot seg ikke gjennomføre i 2021, men det ble gjennomført to webundersøkelser på det norske markedet blant nordmenn for å avdekke andel ferie- og fritidsreiser i eget land, hva de hadde gjort av aktiviteter og tilfredshet med norgesferien. Koronabarometeret viser at hele 70 prosent av oss vil i år dra på sommerferie i Norge, noe som er det høyeste tallet noen gang. I fjor dro 63 prosent av oss på norgesferie, mens den kommende sommerferien vil dette tallet stige til 70 prosent, ifølge de ferskeste tallene fra Innovasjon Norge. Det er det høyeste tallet siden målingene startet i 2012.

Innbyggerundersøkelsen

Frem til pandemien ble det gjennomført undersøkelser for å måle nordmenns syn på turisme på godt og vondt, med spesielt fokus på turistvolumet der de bor. Undersøkelsen ble stoppet i 2020, men ved gradvis gjenåpning av samfunnet sommeren 2021, og med utsikt til mulig tilbakevending til normalsituasjon, ble det gjennomført en ny innbyggerundersøkelse i månedsskifte november/desember. Undersøkelsen viser at det er en økende opplevelse av turistunderskudd. Flertallet i befolkningen synes ikke turistvolumet er problematisk. Vi er likevel klar over at man enkelte steder, og på enkelte tider av året, opplever at turismen påvirker reisemålet på en mer negativ måte, for eksempel i form av trengsel, slitasje på natur eller infrastruktur og fellesgoder som ikke er tilpasset besøksnivået.

Turismen har fortsatt flere positive enn negative sider. Flertallet (fem-syv av ti) mener den skape arbeidsplasser, virksomhetsetablering, vekst i antall butikker og spisesteder samt generell fremtidsstro. Gode opplevelser er imidlertid ikke alltid god økonomi. Befolkningen opplever på samme måte som før pandemien at Norge har mye å tilby, samtidig som turistene ikke alltid oppleves å gi tilbake.

Reiselivet startet sommeren 2021 gjenoppbygging etter pandemien. Sammenliknet med situasjonen før pandemien tegnes bildet av ønske om stabilitet fremfor vekst.

Undersøkelser som er stanset inntil videre grunnet pandemien er:

- Turistundersøkelsen
- Merkevaretrackeren
- Norges Turistbarometer

Visit Norway Innsikt

Visitnorway.no/innsikt er Innovasjon Norges primære kanal for bransjekommunikasjon med norsk reiselivsnæring. Nettstedet har spilt en viktig i rolle under koronapandemien og i 2020 var det en

kraftig økning i trafikken. I 2021 gikk trafikken noe ned, og totalt sett var det i fjor 119 805 (-22 prosent) besøkende på sidene, og antall sidevisninger var 257 165 (-9 prosent). Nedgangen reflekterer næringens situasjon som i stor grad har konsentrert seg om det norske markedet.

Formålet med nettstedet er å tilgjengeliggjøres alle rapporter, analyser, nyhets saker, aktivitetsoversikt og digitale verktøy. For overordnet selskapsinformasjon benyttes også Innovasjon Norges øvrige kommunikasjonskanaler.

Det ble i 2021 utført en stor omstrukturering av innholdet og bruken av film økte markant.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Innovasjon Norge har fordelt rammen fra Nærings- og fiskeridepartementet på 179,5 mill. kroner over post 74 for 2021 samt overførte midler fra Nærings- og fiskeridepartementet fra årsoppgjør 2020 på 4,2 mill. kroner. I tillegg fikk reiseliv i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett våren 2021 tildelt 50 mill. kroner i «Restart-midler» for å kick-starte markedsføringen av Norge som reiselivsdestinasjon etter nedstengingen i forbindelse med pandemien.

Det ble også tildelt 2 mill. kroner høsten 2021 til to prosjekter beskrevet i den nye Reiselivsstrategien; «Klimakalkulator for reiselivet» samt «Nasjonal Monitor/kunnskapsplattform for reiselivet». Fra Landbruks- og matdepartementet ble reiseliv tildelt 9,5 mill. kroner. Tabellen viser total kostnad og bidrag fra offentlig finansiering til de ulike aktivitetene.

Næringsinntekten i 2021 var på 9,3 mill. kroner (opp fra 5,3 mill. kroner i 2020). Nivået på inntekt fra reiselivsnæringen er fortsatt på et meget lavt nivå sammenlignet med 2019 og tidligere år. Dette skyldes den fortsatte nedstengingen av reiselivsnæringen siden mars 2020 på grunn av covid-19.

Tabell 3.9-3 Administrasjon- og gjennomføringskostnader og finansiering fordelt på aktivitet

	Kostnader	Offentlig bidrag*	Offentlig bidrag (i prosent)
Markedsutvikling, innsikt, analyse	20,2	20,2	100,0 %
Forbrukermarkedsføring	107,9	102,5	94,9 %
Presse	7,6	7,6	100,0 %
Bransjebearbeidelse, workshops og NTW	23,2	21,6	92,9 %
Visitnorway – teknologi og innhold	15,5	14,2	91,9 %
Meetings og Arrangement	17,9	17,0	94,9 %

	Kostnader	Offentlig bidrag*	Offentlig bidrag (i prosent)
Asia og utviklingsmarkeder	3,0	3,0	99,0 %
Bærekraft, utvikling og finansiering	10,3	10,3	100,0 %
Total	205,6	196,3	95,5 %

I tillegg til det som står i tabellen over har Innovasjon Norges ansatte på hoved- og regionskontorene forvaltet og/eller saksbehandlet ekstraordinære omstillingstilskudd fra regjeringen til reiselivet og tilhørende bransjer i forbindelse med covid-19. Dette arbeidet er i 2021 bokført med administrasjonskostnader på 33,5 mill. kroner, finansiert over Nærings- og fiskeridepartementets post 50.

3.10 RÅDGIVNINGS- OG KOMPETANSETJENESTER FOR EKSPORT OG INTERNASJONALISERING

Nærings- og fiskeridepartementets post 74 finansierer Innovasjon Norges rådgivnings- og kompetansetjenester for å mobilisere og kvalifisere bedrifter til eksport. Midlene skal også bidra til at flere norske bedrifter skal lykkes med bærekraftig vekst i internasjonale markeder. Midlene finansierer en stor del av Innovasjon Norges internasjonale virksomhet.

At norske selskaper lykkes i internasjonale markeder, er svært viktig for utvikling av lønnsomme arbeidsplasser i Norge, og for å understøtte en verdiskapende og positiv omstilling av norsk næringsliv.

Innovasjon Norge skal tilby tjenester som bidrar til økt eksport og internasjonal vekst. Selskapet skal gi innsikt og kunnskap om internasjonale markeds- og konkurranseforhold og markedsmuligheter som bidrar til at norske bedrifter lykkes med sine mål og ambisjoner.

Innovasjon Norge skal sikres grunnlagsdata for å dokumentere effektiv drift for aktivitetene som omtales under, herunder data for leveranser av kompetanse- og rådgivningstjenester til kunder.

Tabell 3.10-1 Fordeling av rammen for rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport og internasjonasjonalisering. Mill kroner.³³

Rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport og internasjonasjonalisering	Frisk ramme 2021	Herav øremerkinger
Arbeid med store satsinger (High potential opportunities)	30,6	
Eksportutvikling og bredde tilbud (inklusive Global Gateways og	59,2	

³³ EØS-finansieringordninger inngår dette delkapittelet. Finansieringen er hentet fra tidligere ubrukte midler, og er derfor ikke med i denne tabellen.

Rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport og internasjonalisering	Frisk ramme 2021	Herav øremerkinger
internasjonal markedsutvikling)		
Internasjonal markedsrådgivning	15,7	
Global Growth	13,4	
Eksportrådgivning, handelsteknisk rådgivning og kompetanse, samt SMB-kontaktpunkt i forbindelse med handelsavtalen med Storbritannia	9	
Behovsavklaring og mobilisering*	14	
Utvikling av markedskompetanse og nettverk ved kontorene i utlandet**	37,9	
Rådgivning om immatrielle rettigheter (IPR)	6,6	
Strategisk posisjonering	27,6	
International Business Events	20	
Næringslivsdelegasjoner	7,6	
EU-programmer	11,1	
Invest in Norway	16,9	10
Gründere, unge vekstselskaper og sosialt entreprenørskap	22,3	
Øvrige prosjekter***	2,2	
Sum kap. 2421, post 74 (rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport og internasjonalisering)	294,2	10

* Behovsavklaring og mobilisering er omtalt under kapittel 3.1.4 Rapportering på aktiviteter som er finansiert av flere kapitler og poster

** Samarbeid med utenriktjenesten inngår her

*** Industriell forsvarsanskaffelser inngår her

Leveranse av de viktigste rådgivnings- og kompetansetjenestene i 2021

Innovasjon Norge vedtok i 2020 en ny eksportstrategi, med tydelig prioritering og spissing av eksportarbeidet, med fokus på større etterspørselsdrevne satsinger og prioritering av innsatsen mot bedrifter som har potensiale for å lykkes med internasjonal vekst. Dette påvirker sammensetningen av leveransene sammenlignet med tidligere år. Det digitale selvbetjente tilbudet er betraktelig utvidet i 2021. Dette erstatter mindre leveranser, og gir rom for større eksportsatsinger og da også tyngre, men færre rådgivningsprosjekter fra utekontorene til prioriterte kunder.

Koronapandemien satt også i 2021 sitt preg på sammensetningen av leveranser av eksporttjenester, spesielt på deltakesle i programmer der det normalt er fysiske besøk i markeder, og på messer og andre internasjonale arrangementer. Noen prosjekter trekker ut i tid, andre arrangementer ble avlyst eller utsatt. Her ser vi imidlertid en økning i andre halvår. Samtidig er det en betraktelig økning i henvendelser til Eksportsentert, særlig i etterkant av webinar-serien om

Brexit, som nådde bredt. Ny teknologi har også gitt nye muligheter, med økt antall digitale møteplasser. Et godt eksempl er den digitale næringslivsdelegasjonen til California som hadde flere følgere enn noen annen delegasjon.

De viktigste eksportrettede tjenestene i 2021, oppsummert:

- Syv store eksportsatsingsprosjekter (HPO) er igangsatt
- 52 selskaper med i nytt spisset eksportutviklingsprogram
- 300 større betalte rådgivningsoppdrag levert fra utekontorene
- 4430 unike brukere av heldigitale og selvbetjente kurs i det nye kompetansesenteret
- 750 eksporttekniske henvendelser til Eksportsenteret
- 340 deltakere på internasjonale events
- 1,2 millioner har besøkt og lest om grønne løsninger fra Norge på The Explorer
- Over 2000 fulgte digital næringslivsdelegasjon til California

3.10.1 Strategiske eksportsatsinger – High Potential Oppportunities (HPO)

Formål

Eksportstrategien forutsetter en tydelig satsing på store eksportmuligheter og områder der etterspørsel i internasjonale markeder er i samsvar med norske komparative fortrinn.

High Potential Opportunities (HPO) er betegnelsen på større eksportsatsingsprosjekter. Dette programmet ble lansert høsten 2020 som en del av den nye eksportstrategien. Programmet skal være etterspørselsdrevet og i stor grad ledet av næringslivet selv, som også bidrar med betydelig egeninnsats og medfinansiering.

Programmet har som formål å bistå og posisjonere norsk næringsliv og grupper av bedrifter til å ta store kontrakter i internasjonale markeder, på områder hvor norske aktører har komparative fortrinn. Basert på mulighetene i markedet og næringslivets behov, sammenstilles tjenester og virkemidler på tvers av Innovasjon Norge og Team Norway for øvrig, og stilles til rådighet over en 4-6 års periode for vedtatte HPO-prosjekt. HPO er med andre ord ikke en tjeneste som sådan, men en måte og jobbe på og et sett prosjekter der en gruppe aktører, innsatsfaktorer og tjenester understøtter et langsiktig, kommersielt mål.

Hovedaktiviteter

2021 har vært et utviklings- og implementeringsår for HPO. Det har vært stort fokus på å forankre konseptet både eksternt og internt, inkludert utstrakt kommunikasjon med andre Team Norway-aktører, klynger og relevante bedrifter. Det er etablert metodikk for søknads-, validerings-, målstyrings- og rapporteringsprosesser. Det har også vært viktig å finne effektive men fleksible mekanismer for å utløse nødvendige tjenester til vedtatte satsinger.

En satsing eller et HPO-prosjekt utløses formelt gjennom en forespørsel og en søknad på Innovasjon Norges portal. Denne kan komme fra bedriftsgrupper og klynger, samt at andre virkemiddelaktører kan søke om HPO-status og støtte. Innovasjon Norge mottok rundt 30 søknader om HPO-prosjekt i 2020, og det ble brukt betydelige ressurser på modning og validering av et utvalg prosjekter. En havvind-satsing rettet mot muligheter i det europeiske markedet ble valgt ut for pilotering, og ytterligere seks prosjekt ble vedtatt i løpet av året.

I HPO-prosjektene er det mulighetene i markedene som styrer satsingene. Som del av søknads- og valideringsprosessen defineres konkrete, kommersielle målsettinger og felles gjennomføringsplaner for alle deltagende aktører. Tjenestene leveres hovedsakelig fra Innovasjon Norges utekontor og Team Norway i det aktuelle markedet, men med bistand fra regionkontor og stabsfunksjoner i Norge. For havvind-satsingen er det for eksempel etablert et tverrgående team med bidragsytere i fem prosjektland, samt finansieringsrådgivere og innovasjonsrådgivere fra Rogalandskontoret. Her inngår også EU-rådgivere og teamet fra Strategisk Posisjonering.

For at et prosjekt skal kunne vurderes som en HPO må størrelsen på markedsmuligheten overstige 500 mill. kroner i kontraktsverdi. Prosjektene skal være godt forankret i norsk næringsliv, og innsatsen og bistanden fra Innovasjon Norge og Team Norway må være utløsende for at muligheten realiseres. Satsingene i HPO skal i hovedsak ha fokus på kommersielle muligheter på grønne og bærekraftige områder, for eksempel havvind, batterier, sirkulærøkonomi, grønn skipsfart med mer.

Når et HPO er vedtatt, forplikter Innovasjon Norge seg til å stille sine tjenester og virkemidler fra hjemme- og uteapparat til rådighet over en 4-6 års periode for vedtatte HPO-prosjekt. Tilbudet som et HPO-prosjektet får, spenner fra finansiering, forankring i politiske prioriteringer og strategisk posisjonering til nettverksbygging og forretningsutvikling for enkeltbedrifter.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

HPO er ikke en del av mål- og resultatstyringssystemet til Innovasjon Norge. HPO-programmet hadde som mål 4-6 prosjekt i 2021. I desember 2021 var det igangsatt syv prosjekter knyttet til muligheter innen havvind i Europa og USA, grønn skipsfart i Kina, avfallshåndtering i Singapore, tunneler i Chile, forsvars- og luftfartsteknologi i USA samt hydrogen i Tyskland med mulighet for utvidelse. Modellen med tydeligere satsing, tverrgående koordinering og langsiktige forpliktelser er blitt svært godt mottatt av næringslivet.

På Offshore Wind Europe og Green Maritime China er norske bedrifter nå i posisjon på konkrete anbudsprosesser. Alle prosjekter har bred støtte fra relevante klynger, utenriksstasjoner og handelskamre/foreninger, og to av prosjektene har ekstern ledelse fra næringslivet. EksFin har blitt involvert i relevante HPOer, og Norwep er med i havvindsatsingene og på prosjektene i Kina og Chile. HPO-satsingene på havvind løftes frem som modell for operasjonalisering av strategiske eksportsatstinger og Team Norway-samarbeid i Eksportstrategirådet.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Administrasjons- og gjennomføringskostandene for de vedtatte HPO-prosjektene og stabsfunksjoner var i 2021 på 20,6 mill. kroner, der 14,2 mill. kroner er timekostnad og 6,4 mill. kroner er direkte prosjektkostnader.

Kostnader og inntekter som genereres gjennom rådgiving, internasjonale business events og Global Growth-programmer gjennomført under HPO-prosjektene, rapporteres på de aktuelle tjenestene. I tillegg til kostnader knyttet til HPO, er det brukt om lag 7 mill. kroner på andre store eksport satsinger som ikke kvalifiserte til HPO, hvorav 1,3 mill. kroner er direkte prosjektkostnader. Dette omfatter satsinger som norsk posisjonering for vinter-OL i Beijing, agritech i Afrika og Akvakultur i Canada.

Se for øvrig kapittel 2.2.3 for en refleksjon over utfordringer og muligheter i programmet.

3.10.2 Eksportutvikling

Innen forretningsområdet Eksportutvikling spisser Innovasjon Norge innsatsen, ved å målrette og differensiere tilbudet til næringslivet. Formålet med forretningsområdet er å kvalifisere og modne bedrifter, samt redusere risiko og sikre raskere internasjonal vekst for bedrifter. Bedriftene mottar ulike tjenester basert på behov og modenhet og forutsetning for å lykkes i internasjonale markeder. Tjenester som bidrar til eksportutvikling for norske bedrifter er:

- Global Gateways by Innovation Norway – nytt key account program for de med best forutsetning for å lykkes (kapittel 3.10.3)
- Internasjonal markedsutvikling – workshop for kvalifisering og planlegging av internasjonal vekst (kapittel 3.10.4)
- Internasjonal markedsrådgivning – betalt rådgivning fra utekontorene (kapittel 3.10.5)
- Global Growth – kompetanseprogram i internasjonale markeder (kapittel 3.10.6)

En nærmere omtale av de ulike tjenestene følger.

3.10.3 Global Gateways

Formål

Dette key account programmet retter seg mot bedrifter som har best forutsetning for å lykkes internasjonalt, og ble utviklet som en følge av den nye eksportstrategien med mål om å differensiere tilbudet, og spisse innsatsen. Formålet med programmet er å redusere risiko og sikre raskere internasjonal vekst for de mest lovende bedriftene.

Erfaring og undersøkelser viser at bedrifter som mottar et helhetlig tilbud som omfatter både finansielle tjenester og kompetanse, har større forutsetning for å lykkes. Programmet legger derfor opp til en mer helhetlig tilnærming til bedriftens behov, og en pakkeføring av både rådgivnings-,

finansierings- og nettverkstjenester. Andre aktører som Eksportfinansiering Norge og NORWEP kobles også på når det er relevant.

Hovedaktiviteter

2021 har vært et utviklings- og implementeringsår for det nye programmet. I første halvår var det fokus på å utvikle konseptet, endre arbeidsprosesser og rekruttere de første kundene. Programmet fikk sommeren 2021 produktnavnet Global Gateways by Innovation Norway.

Global Gateways tilbyr utvalgte bedrifter en dedikert internasjoniseringsrådgiver i Innovasjon Norge som følger opp og legger til rette for at bedriften skal lykkes med sin internasjonale satsing. Rådgiveren er sparringspartner for bedriften og tilbyr en skreddersydd kombinasjon av ulike tjenester. Rådgiveren skal videre følge opp avtalte resultatmål og milepæler, og avslutte prosjekter som ikke har god fremdrift.

Implementering av dette programmet innebærer store endringer i arbeidsmetodikk, med økt datadrevet segmentering, prospektering og proaktiv, oppsøkende aktivitet for sikre at de riktige bedriftene deltar.

Forskjellen fra tidligere er at bedriften får koordinert sine prosjekter i markedene ute, og at det er mer læring mellom prosjektene. Tidligere har bedrifter i større grad gått rett til det markedet der Innovasjon Norge har kontor. Innføring av denne nye key account-metodikken har også ført til konkrete kundeprosjekter i markeder som normalt ikke har en-til-en rådgivning som hovedoppgaver, som for eksempel Øst-Afrika. Det er forventet å se en økning av internasjonal markedsrådgivningsprosjekter fra utekontorene til disse prioriterte kundene i 2022.

Når det nå tas utgangspunkt i bedriftens strategi, planer, behov og målmarked, synliggjøres også behovet for assistanse i markeder der Innovasjon Norge ikke har tilstedeværelse. Her er det avgjørende med et tett samarbeid med Team Norway, og da særlig ambassadene.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

I 2021 har 52 bedrifter forpliktet seg å delta i programmet. Måltall for 2021 var 75, med justert prognose fra 2. tertial på 50-60 bedrifter. I strategien fra 2020 ble det satt en ambisjon om at minst 250 bedrifter deltar i programmet ved utgangen av 2023. Dette er et ambisiøst måltall, og det vil være avhengig av at kapasitetsnivået på regionkontorene økes. Med nye konsepter må det også kontinuerlig vurderes om konseptet treffer kundenes behov og gir ønsket brukereffekt, og gjøres tilpassninger.

I og med at bedriftene skal følges opp over tid, at programmet er nytt, og at de fleste bedriftene ble rekruttert i andre halvdel av 2021, er det for tidlig å si hvilke resultater bedriftene oppnår i markedet. Tilbakemelding fra kunder er positive, og de setter pris på tettere oppfølging.

Resultatoppfølgingen i starten vil hovedsakelig baseres på kundeeffektundersøkelser for internasjonal markedsrådgivingstjenestene fra utekontorene, da dette er den viktigste delleveransen i programmet, der det allerede er effektmålinger tilbake i tid. Fremmover vil det være relevant å sammenligne effekten av rådgivingstjenester for bedrifter som er med i denne key account-ordningen, mot bedrifter som bare mottar rådgiving, uten ekstra sparring og langsiktig oppfølging.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Administrasjons- og gjennomføringskostandene for eksportutvikling er på 9,5 mill. kroner, der 8,7 mill. kroner er timekostnader og 0,9 mill. kroner er direkte produksjonskostnader. Dette er lavere enn budsjettet, da de fleste aktivitetene er knyttet til andre halvår, og at en del av timebruken er registrert på mobiliserings- og behovsavklaringsaktiviteter.

3.10.4 Internasjonal markedsutvikling

Formål

Internasjonal markedsutvikling er et workshopkonsept i eksportutviklingstilbudet til bedrifter som skal vokse og ekspanderer internasjonalt. Denne strategiworkshopen har som formål å sikre at bedriftene tilpasser og konkretiserer sin internasjonale forretningsmodell og plan for markedsintroduksjon. I tillegg til at bedriftene får innsikt i en metodikk for internasjonal forretningsutvikling, kobles de også til markedsrådgivere ved utekontorene. Tilbudet er levert av internasjonaliseringsrådgivere ved regionkontorene i Norge. En av hensiktene for Innovasjon Norge er å styrke koblingen mellom kontorene hjemme og ute, samt å sikre god behovsavklaring i forkant eller i starten av eksportutviklingsprogrammet Global Gateways.

Hovedaktiviteter

Workshop i internasjonale markedsutvikling leveres som en serie av fire digitale halvdagssamlinger, med normalt 4-8 bedrifter sammen. Gjennom workshopen vil bedriftene jobbe med å:

- kartlegge faktorer som kan påvirke forretningsmodellen i nytt marked
- teste hvilke markeder som kan være aktuelle for bedriftens produkt/løsning
- utvikle forretningsmodellen, også i nye markeder
- få en forståelse av kritiske suksessfaktorer for å lykkes internasjonalt
- legge en plan for veien videre mot markedsintroduksjon

Det er avgjørende at de som deltar har en sentral rolle i bedriften, og at de stiller minimum to personer fra hver bedrift. Samlingene fasiliteres av internasjonaliseringsrådgivere sammen med eksperter fra Eksportportsenteret og markedsrådgivere fra utekontorene. Det stilles krav til egeninnsats, med veiledning fra Innovasjon Norge, både under og mellom samlingene.

Koronapandemien førte til at konseptet ble levert digitalt, og ikke som fysiske samlinger. Dette vil viderføres også etter pandemien, da det både er mer effektivt og deltakerne rekrutteres fra hele landet, og ikke regionvis. Bedriftene deltar kostnadsfritt, men må kvalifiseres til å delta.

Tilbudet retter seg både mot etablerte eksportbedrifter som har potensiale for videre vekst, og nyetablerte bedrifter med stort vekstpotensiale, såkalte «born globals».

I 2021 deltok 36 bedrifter. Bedriftene hadde i gjennomsnitt 33 ansatte, og 50 mill. kroner i omsetning. Median omsetningsvekst var på 22,6 prosent. Halvparten av bedriften er etablert før 2010. Flesteparten av bedrifter sorteres under NACE-kodene:

- Informasjon og kommunikasjon
- Faglig, vitenskaplig og teknisk tjenesteyting
- Industri

Her finner vi blant annet bedrifter innen energieffektive løsninger, edtech, intelligente programvarer og helseteknologi.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Det er ikke egne mål- og resultatstyringsindikatorer for tjenesten, men resultat kan sees i sammenheng med internasjonal markedsrådgivning, da dette konseptet leveres i forkant av rådgivningsleveranser fra utekontorene, og som et del av Eksportutviklingsprogrammet Global Gateways. Tilbakemeldinger fra kundene er positive, og det meldes om at verktøyene har blitt brukt i ledergrupper og for å strukturere vekstplaner overfor eget styre. Kunder melder også at de gjerne skulle hatt tilgang til verktøy og metodikk i en tidligere fase.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Rapporteres under totalkostnaden for Eksportutvikling (Global Gateways), timekostandene utgjorde om lag 0,7 mill. kroner.

3.10.5 Internasjonal markedsrådgivning

Formål

Tjenesten internasjonal markedsrådgivning er en individuell rådgivningstjeneste der formålet er å bidra til at gründere og etablerte bedrifter styrker sin evne til å utnytte internasjonale markedsmuligheter, realiserer sitt vekstpotensial og raskere oppnår kommersielle resultater. Internasjonal markedsrådgivning består av ulike leveranser som tilpasses bedriftens behov og fase i internasjonaliseringsprosessen. Tjenesten leveres av markedsrådgivere i utlandet, som har kompetanse om lokalt marked og forretningskultur, kjennskap til hvordan de skal identifisere og koble bedriftene mot de riktige kontaktene og nettverket lokalt, samtidig som de har kjennskap til norsk næringsliv og forstår bedriftenes behov.

Hovedaktiviteter

Eksportstrategien fra 2020 la tydelige føringer for spissing av målgruppen som mottar rådgivningstjenester, samtidig som at generelle eksporttjenester digitaliseres og tilbys som selvbetjening. Tallene fra 2021 viser enda tydeligere denne dreiningen. Antall rådgivningsleveranser er redusert fra om lag 800 til om lag 300, samtidig som at brukerbetalte inntekter har økt med 3 mill. kroner. Det tyder på større og tyngre rådgivningsprosjekter per kunde.

Internasjonal markedsrådgivning leveres både som en del av key account programmet Global Gateways, men også direkte til bedrifter som selv tar direkte kontakt med et utekontor. Det er forventet at en større del av innsatsen fra utekontorene fremover skal rettes mot de prioriterte bedriftene som er med i Global gateways programmet.

Kontorene i Asia står for over 55 prosent av de brukerbetalte inntektene på denne rådgivningstjenesten, og 37 prosent av rådgivningsleveransene. Her er det Beijing, Hanoi og Tokyo som har flest leveranser.

Samtidig ser vi en økning i andel leveranser fra Europa fra å ha 22 prosent av leveransene i 2020 til 41 prosent i 2021. Tyskland er det kontoret som totalt sett har flest leveranser, etterfulgt av de tre nevnte kontorene i Asia.

Det er stor variasjon i kundeporteføljen både når det gjelder størrelse, geografisk tilhørighet, næring og vekst. 31 prosent av bedriftene holder til i Oslo, 16,5 prosent i Viken. Deretter følger Vestland (11,3 prosent), Vestfold og Telemark (8,4 prosent), Rogaland (8,1 prosent) og Møre og Romsdal (5,5 prosent).

Medianomsetningen i 2020 var desidert størst for de bedriftene som holder til i Møre og Romsdal (179 mill. kroner). Medianomsetningen for alle bedriftene i utvalget var 28,4 mill. kroner. Medianomsetningsveksten de siste tre årene var 59 prosent, for bedriftene som mottok rådgivning.

15,5 prosent av bedriftene leverte tjenester tilknyttet informasjonsteknologi. Dette var dermed den største enkeltnæringen (nivå 2 i næringsgruppering 2007) med betalte internasjonale tjenester i 2021. Innenfor denne gruppen var det nokså stort sprik i størrelse. Gjennomsnittsomsetningen for gruppen var i 2020 226 mill. kroner, men medianomsetningen var kun 7,6 mill. kroner. Utover informasjonsteknologibedrifter var 14,9 prosent av kundene industribedrifter, 12 prosent innen gruppen arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse og 9 prosent innen agentur- og engroshandel.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Når det gjelder antall leveranser, ansees resultatene som gode tatt i betraktning de begrensninger pandemien har medført i flere land. Lengre nedstenginger er krevende i markeder der hjemmekontor fungerer mindre optimalt. Med dårlig internett hjemme og redusert mulighet til å

oppsøke nettverk og potensielle kunder lokalt, har prosjekter har blitt satt på vent eller ikke vært mulig å fullføre. Reduksjon i antall kontorer ute har også påvirket antall leveranser.

Samfunnsøkonomisk analyse utarbeider effektestimater for tjenesten internasjonal markedsrådgivning. De nyeste målingene viser at bedriftene som mottar slik rådgivning har:

- 9,3 prosentpoeng årlig gjennomsnittlig merkest i salgsinntekter (12,4 ved fjorårets måling)
- 7,1 prosentpoeng årlig gjennomsnittlig merkest i verdiskaping (8,2 ved fjorårets måling)
- 4,5 prosentpoeng årlig gjennomsnittlig merkest i produktivitet (5,1 ved fjorårets måling)
- 3,2 prosentpoeng årlig gjennomsnittlig merkest i antall årsverk (2,7 ved fjorårets måling)

Resultatene estimeres ved å sammenligne utviklingen hos kundene som mottar internasjonal markedsrådgivning opp mot en kontrollgruppe med lignende foretak. Estimaterne er noe lavere enn fjorårets estimater. Årsaken er at populasjonen er noe endret, for å harmonisere med kundeeffektundersøkelsen. Trolig er det flere eldre og modne bedrifter i utvalget enn tidligere, noe som gir lavere estimater for merkest.

Innovasjon Norges kundeeffektundersøkelse (førundersøkelsen fra 2021) fra Oxford Research viser at 55 prosent mener at tjenesten selskapet mottok fra Innovasjon Norge i *stor* grad var avgjørende for at de kom i gang med sin internasjonaliseringsprosess. Det er en økning på sju prosentpoeng fra førundersøkelsen året før. Om de som svarer i noen grad legges til utgjør det 83 prosent.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Ny strategisk retning fra 2020 innebar en betraktelig økning i forventede brukerbetalte inntekter på rådgivningstjenester fra utekontorene, fra om lag 9,5 mill. kroner i 2019 til om lag 15,7 mill. kroner i 2020 og 2021. I forventingene til økt brukerbetaling fra 2020 var det ikke tatt høyde for koronapandemien, som medførte lavere aktivitet. Budsjettmålene ble ikke nådd, men det er likevel en vesentlig økning inntekter i 2021, fra 8,8 mill. kroner i 2020 til 11,8 mill. kroner i 2021, noe som ligger over inntektsnivået fra før pandemien.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader på internasjonal markedsrådgivning utgjorde 19,9 mill. kroner. Der 18,7 mill. kroner knytter seg til timekostnader, og 1,2 mill. kroner direkte prosjektkostnader. Timeforbruket i 2021 er dermed lavere, og egenbetalingsnivået høyere enn året før.

3.10.6 Global Growth

Formål

Global Growth er Innovasjon Norges flerbedriftsprogram for etablerte bedrifter. Deltakerbedriftene skal ha muligheter til og ambisjoner om å øke sitt internasjonale salg. Erfaring tilsier at det skapes mye verdifull dynamikk mellom deltakerne i prosjektene, samt at det er langt

enkler å komme i inngrep med relevante internasjonale nettverk og mulige kunder med grupper av bedrifter enn ved jobbing én-til-én.

Hovedaktiviteter

Programmet løper normalt over ti måneder og består av workshops, rådgivning og samlinger i Norge og i de aktuelle eksportmarkedene. Formålet er alltid økt internasjonalt salg.

I tillskuddsbrev for 2020 fikk Innovasjon Norge og Doga likelydende oppdrag om Eksportrettet tiltak for design- og ferdigvareindustrien. Dette ble gjennomført som Global Growth prosjekt i tett samarbeid med Norsk Industri og DOGA. Del to av Pilot for ferdigvareindustrien startet opp høsten 2020 med målmarked Tyskland. Restriksjoner knyttet til pandemien har ført til en heldigital gjennomføring så langt, og ambisjonen om å gjennomføre bedriftsbesøk høsten 2021 lot seg ikke gjennomføre. Programmet vil avsluttes i Berlin med kundemøter og nettverksaktiviteter i mai 2022. Arrangementet gjennomføres i samarbeid med Norges ambassade i Berlin.

Nok et pandemiår i 2021 har tvunget deltakerbedriftene fra fysiske samlinger og besøk i eksportmarkedene over til kjøkkenbord og skjerm. Denne overgangen har fungert greit for noen prosjekter, men ikke for alle. Unisone tilbakemeldinger peker på at verdien av å møtes ikke må undervurderes. Dette gjelder ikke bare for å oppnå samarbeids- og nettverkseffekter blant de norske bedriftene, men kanskje spesielt i forbindelse med kundemøter i markedene.

I 2021 ble 11 prosjekter (95 bedrifter) avsluttet i løpet av året, mens 14 prosjekter (110 bedrifter) var i ulike faser av gjennomføring ved inngangen til 2021.

Som en effekt av pandemien trekker mange prosjekter og prosjektinitiativer ut i tid. Dette skyldes både at det er tidkrevende å etablere og vedlikeholde god dynamikk mellom deltakerne digitalt, samt at vi venter på lettelser i reiserestriksjonene så eksportmarkedene atter kan motta besøk.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Effekten av eksportprogrammer som Global Growth oppstår som regel ikke i prosjektperioden, men viser seg over tid. I pandemiperioden 2020/2021 har vi fått rapportert inn meldinger om deltakerbedrifter med eksportsuksess, gode leads og inngåtte intensjonsavtaler, men generelt inntrykk er at mange bedrifter naturlig nok bruker mye tid på krisehåndtering og likviditetsstyring og mindre på eksportutvikling i pandemitider.

Det digitale breddetilbudet Innovasjon Norge etablerte i 2020 har gitt positive utslag for deltakerbedriftene i Global Growth i 2021. Gjennom utvalgte digitale moduler bygges nødvendig kompetanse som bidrar til å sikre at det er godt forberedte bedrifter som møter sine potensielle kunder i de ulike markedene.

Innovasjon Norges eksportstrategi peker på behovet for en tydeligere prioritering av bedrifter som oppfyller konkrete suksesskriterier. Vridningen fra et breddetilbud til et mer spisset og

kommersielt rettet program er igangsatt i 2021, og vil skyte ytterligere fart i 2022. For Global Growth betyr dette at en stor andel av leveransene vil være knyttet opp mot en HPO-satsing.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

I 2021 utgjorde administrasjons- og gjennomføringskostnadene i Global Growth 14,3 mill. kroner. Finansieringen kom fra Nærings- og fiskeridepartementet post 74 med 13,4 mill. kroner, deltakeravgiften utgjorde 0,8 mill. kroner. Mesteparten av kostnadene, 11,5 mill. kroner, er interne timekostnader.

Deltakerne dekker selv sine kostnader knyttet til arbeidstimer og eventuelle reiser og opphold på samlingene.

Kostnadene er generelt noe lavere enn forventet da pandemisituasjonen har forsinket flere prosjekter, og stoppet ellers solide prosjektinitiativer. Brukerbetalingen er lavere enn forventet da aktiviteten er nedjustert og enkelte prosjekter har refundert deler av betalingen grunnet prematur avslutning. Utover ovennevnte er det ingen avvik.

3.10.7 Utvikling av markedskompetanse og nettverk ved kontorene i utlandet og samarbeid med utenriktjenesten

Formål

Som Norges offisielle Trade Promotion Organisasjon, fungerer Innovasjon Norge som ambassadens handelsavdeling og leder stasjonens arbeid med eksportbedriftene i flere markeder. Innovasjon Norges nettverk og innpass i de lokale økosystemene i utemarkedene er en av selskapets viktigste styrker internasjonalt, og helt avgjørende for å kunne oppnå tillit og troverdighet, samt å levere tjenester og prosjekter av høy kvalitet. Å utvikle markedskompetanse, vedlikeholde infrastruktur og nettverk, samt identifisere nye markedsmuligheter, krever ressurser i form av tid.

Innsatsen her er helt avgjørende for å kunne være en betrodd partner og kontakt ikke bare for Innovasjon Norges kunder, men også for det lokale nettverket. Innovasjon Norge åpner dører, introduserer norsk næringsliv til relevante aktører, deltar i møter og assisterer i å etablere kontakt mellom norske bedrifter, nøkkelpersoner og mulige kunder.

Innovasjon Norge har også tatt en rolle som lyttepost i utenlandske markeder under koronapandemien, for å overvåke og rapportere på nye trender, nye markedsmuligheter og endrede kundebehov, samt være tilstede på fysiske møteplasser der norsk næringsliv ikke har hatt mulighet til å delta, grunnet reiserestriksjoner.

Områdetgjennomgangen av næringsfremme i utlandet, utført av PwC med flere i 2018, pekte på et fragmentert tilbud, samt fravær av felles strategiske prinsipper som aktørene i Team Norway jobber etter. Innovasjon Norge har derfor satt en målsetning om å bidra til et samordnet Team Norway som er kostnadseffektivt og lett å bruke. Samarbeid med utenriktjenesten og det øvrige

virkemiddelapparatet (Team Norway) er avgjørende her, og det jobbes i fellesskap om Team Norway strategier.

I Europa ledes arbeidet med Team Norway strategier av regionleder, der Utenriksdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Næringslivets hovedorganisasjon er med i prosessen. Basert på EUs prioriteringer de neste 10 årene, er det i Tyskland, Frankrike, Italia, Spania og Storbritannia hovedfokus innenfor tre sektorer, energiomstilling, dekarbonisering av transport og digitalisering.

Asia og Midtøsten er en stor og differensiert region, der det jobbes med de fleste områder der Norge har konkurransefortrinn. Det jobbes også i Asia med Team Norway strategier, og samarbeidet omtales her også som gjennomgående bra. Fellestrekk for markedene i Asia er energi, grønt, smart og mat.

I Americas er Team Norway strategier for landene USA, Canada og Brasil under utvikling. Arbeidet ledes av ambassadene i Washington D.C., Ottawa og Brasilia i samarbeid med generalkonsulater og alle Team Norway aktørene i markedene. Prioriterte sektorer er i tråd med markedsmulighetene i de ulike landene og inkluderer grønn energiomstilling (spesielt havvind og hydrogen), grønn transport (på land og vann), smarte bygg og helse.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Administrasjons- og gjennomføringskostnader for utvikling av markedskompetanse og nettverk ved kontorene i utlandet er 47,3 mill. kroner i 2021, finansiert over post 74. Dette fordeler seg på direkte prosjektkostnader og timekostnader på henholdsvis 1,5 mill. kroner og 45,8 mill. kroner. Dette er en markant nedgang fra 72,9 mill. kroner i 2020, der aktiviteten på utekontorene var mye mer preget av koronapandemien. I 2021 har det vært sterkt fokus på å øke andelen kunderettede leveranser.

3.10.8 Breddetilbud for eksport

Formål

Breddetilbudet for eksport er et nytt tilbud som har blitt utviklet som en konsekvens av den nye eksportstrategien fra 2020. Breddetilbudet for eksport er eksportaktiviteter som leveres uten brukerbetaling, og som er et fellesgode til hele næringslivet. Breddetilbudet for eksport består av flere ulike typer tjenester. En stor del av tilbudet leveres i det digitale og selvbetjente tilbudet Kompetansesenteret. Tilbudet inkluderer også én til én veiledning av generell karakter til individuelle bedrifter, primært levert fra utekontorene, og eksport-relaterte webinarer. Det er et uttalt mål at tilbudet skal bidra til dreiningen til et mer selektivt eksportarbeidet, hvor man jobber med de bedriftene som har de beste forutsetningene for å lykkes, mens alle parallelt kan dra nytte av det generelle og selvbetjente tilbudet.

Hovedaktiviteter

Tjenesten ble lansert som en tidlig pilot i desember 2020, men har i realiteten blitt utviklet og gjort tilgjengelig i løpet av 2021. I løpet av året har Innovasjon Norge utviklet den digitale plattformen som tilgjengeliggjør informasjon, innsikt og kompetanse til næringslivet (Kompetansesenteret), parallelt med å utvikle innhold til nevnte plattform. Året har vært preget av tidlige iterasjoner og brukertesting av plattform og innhold. Eksportfinansiering (daværende Eksportkreditt og GIEK) og DogA har også tatt plattformen i bruk med eget innhold, og Norwegian Energy Partners (NORWEP), Norges Sjømatråd og Utenrikstjenesten er representert med innhold i samarbeid med Innovasjon Norge.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Breddetilbudet har ikke estimater for indikatorene i mål- og resultatstyringssystemet. Vi vil likevel si noe om hvordan vi vurderer effekter og resultater av tilbudet.

Den selvbetjente digitale tjenesten Kompetansesenteret ble brukt av 4 430 unike kunder i 2021, og det ble gjennomført totalt 7029 kurs i løpet av året. Gjennomsnittlig gjennomføringsrate for alt innhold ligger stabilt gjennom året på 32 prosent som er relativt høyt sammenlignet med tilsvarende tjenester. Kundernes tilbakemeldinger i løpet av 2021 gir tjenesten en score på 4,3 av totalt 5,0 mulige poeng.

101 webinarer knyttet til internasjonalisering, eksport og markeder ble gjennomført i 2021, med totalt 2518 deltagere. Det reelle antall deltagere er antageligvis høyere, da muligheten for faktisk verifisert deltagelse på et webinar ble utviklet i løpet av perioden.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Administrasjons- og gjennomføringskostandene for breddetilbudet er på 31,8 mill. kroner, der 30,4 mill. kroner er timekostnad og 1,4 mill. kroner er direkte prosjektkostnader.

10,2 mill. kroner er knyttet til generell markedsinformasjon levert av utekontorene. 13,7 mill. kroner er knyttet til innholdsutvikling til det digitale selvbetjente tilbudet. 5,1 mill. kroner til utvikling og gjennomføring av formidling av markedsinformasjon gjennom webinarer hovedsakelig levert av utekontorene. I 2021 er det i tillegg brukt ekstra midler til forretningsutvikling av konsept og digital plattform tilsvarende 2,4 mill. kroner.

3.10.9 Eksportrådgivning, handelsteknisk rådgivning og kompetanse, samt SMB-kontaktpunkt i forbindelse med handelsavtalen med Storbritannia.

Formål

Innovasjon Norges kompetansesenter Eksportsenteret leverer tjenesten Eksportrådgivning i form av:

- Digital tilgjengeliggjøring av informasjon på våre nettsider

- Kurs, webinar og kompetansemoduler
- Rådgivning til enkeltbedrifter

Målet med tjenesten er å øke norsk eksportnærings konkurransekraft ved å høyne bedriftenes lønnsomhet og redusere deres risiko knyttet til salg til utlandet gjennom å gi dem innsikt og forståelse av handelstekniske forhold. Eksportsenterets kunder spenner fra små, uerfarne oppstartsselskaper til store eksportselskaper med aktiviteter i mange land.

Eksportsenteret besto i 2021 av tre rådgivere med spesialisering innenfor handelstekniske tema som toll, frihandelsavtaler og opprinnelsesregler, internasjonal kontraktsrett, moms i EU, internasjonal netthandel, leveringsbetingelser med mer. Eksportsenteret er videre kontaktpunkt for den delen av Enterprise Europe Network som omhandler rådgivning om EUs indre marked.

I forbindelse med den nye frihandelsavtalen mellom Norge og Storbritannia, har Eksportsenteret fått i oppgave å være det nasjonale kontaktpunktet for spørsmål knyttet til denne avtalen. Det konkrete arbeidet knyttet til dette ble påbegynt i desember 2021.

Hovedaktiviteter

Eksportsenteret har hatt lavere bemanning i 2021 enn tidligere år. Derfor har fokus vært på å dekke behovet for individuell rådgivning til enkeltbedrifter, samt å avholde jevnlig webinar og bidra med kompetansemoduler i ulike Innovasjon Norge-program. Arbeidet med videreutvikling av nettsidene har måttet prioriteres lavere, men nødvendige oppdateringer av informasjonen på www.eksport.no har blitt gjort, og det har blitt produsert digitale kurs til Kompetansesenteret.

På grunn av pandemien har vi i 2021 ikke kunnet arrangere fysiske fordypningskurs, men i stedet avholdt 15 webinarer i egen regi, med tema som internasjonal netthandel, vareeksport og internasjonale kontrakter. I tillegg arrangerte vi, sammen med International Chamber of Commerce, NHO, Virke og Utlendingsdirektoratet, en seminarserie om Brexit (henholdsvis om personflyt, vareflyt og tjenesteflyt til/fra Storbritannia). Totalt hadde disse 18 webinarne over 800 deltakere. I tillegg har det blitt avholdt sju bedriftsinterne kurs (skreddersydde kurs for enkeltbedrifter), og Eksportsenteret har bidratt med fagkompetanse inn i flere av Innovasjon Norges kompetanseprogrammer.

Individuell rådgivning til enkeltbedrifter er likevel den aktiviteten i Eksportsenteret som tar mest tid og som når flest bedrifter. Gjennom e-post, telefonsamtaler og Teamsmøter mottar norske bedrifter informasjon og rådgivning om spesifikke tema knyttet til deres eksport. Omfanget av leveransene varierer fra korte svar på enkle spørsmål til mer utførlig dybderådgivning som går over noe tid i tilfeller hvor spørsmålsstillingen er mer omfattende og kompleks. I 2021 ga Eksportsenteret nærmere 750 én-til-én rådgivningsleveranser til norske eksportbedrifter. Dette er betydelig flere enn i 2020, hvor vi grunnet starten av pandemien hadde færre henvendelser. Samtidig ser vi at antallet henvendelser har økt i etterkant av våre webinar, hvor vi når bredt ut til bedrifter, som i etterkant har konkrete spørsmål de trenger hjelp med.

Gjennom Enterprise Europe Network (EEN) har Innovasjon Norge som mål å bistå norske bedrifter i å kjenne sine plikter og rettigheter, samt bedre utnytte de mulighetene som finnes i EUs indre marked. I 2021 var EEN Norge hovedarrangør for fire matchmaking-arrangementer, og medarrangør eller support for fem arrangementer. Videre gir Innovasjon Norge norske bedrifter tilgang til markedsinformasjon gjennom EEN-partnere i utlandet og gir tilsvarende informasjon og assistanse til utenlandske bedrifter som via EEN-nettverket ønsker hjelp til aktiviteter og partnersøk i Norge. I 2021 ble i underkant av 100 slike henvendelser besvart, noe som er omtrent på samme nivå som i 2020.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Det finnes ikke egne effekt- eller resultatmålinger for denne tjenesten.

På grunn av tekniske utfordringer, fikk vi i 2021 også inn for få svar på kundetilfredshetsmålingen til at det kan gi et representativt bilde. I det følgende gis derfor en kvalitativ vurdering av aktiviteten for i år.

Direkte tilbakemeldinger fra bedrifter som har fått rådgivning fra Eksportsenteret viser at hjelpen har vært av stor verdi, enten de har hatt behov for strategisk rådgivning for å minimere risiko, effektivisere eksportaktivitetene og øke lønnsomheten, eller har stått i mer akutte problemstillinger som de har trengt hjelp til. De bedriftene som er aller mest fornøyd, er de som har fått dyptgående rådgivning / internopplæring gjennom at Eksportsenterets spesialister bruker en hel dag sammen med bedriften, hvor de går gjennom alle relevante aspekter av deres eksport. Dette er en tjeneste bedriftene må betale for, men oppleves som såpass viktig at det er noe Innovasjon Norge bør gjøre mer av, nå som det ikke lenger er de pandemi-begrensningene for reiser som det har vært de siste to årene.

Samtidig som vi ser at individuell rådgivning er viktig for bedriftene, bidrar webinar og selvbetjent informasjon på nettsidene og Kompetansesenteret til å høyne kunnskapsnivået og øke bedriftenes bevissthet rundt viktige temaer knyttet til eksport. I 2022 kommer vi til å fortsette arbeidet med å gjøre mer informasjon tilgjengelig digitalt, og vil på den måten nå bredere ut til næringslivet.

Arbeidet med Enterprise Europe Network (EEN) har de siste to årene hatt noe mindre omfang enn normalt på grunn av pandemien, blant annet fordi det ikke har vært noen fysiske matchmaking-events og også at det har vært færre henvendelser både fra utenlandske partnere og norske bedrifter. Det videre arbeidet med EEN og hva norsk næringsliv får ut av dette nettverket, vil sannsynligvis øke når Norge gjennom Cosme blir fullverdig EEN-medlem i 2022.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Eksportrådgivning har administrasjons- og gjennomføringskostnader på 8,7 mill. kroner i 2021. Dette fordeler seg på direkte prosjektkostnader og timekostnader med henholdsvis 0,3 og 8,4 mill. kroner. Nærings- og fiskeridepartementet er primær finansieringskilde med 99 prosent. Den resterende prosenten er brukerbetaling fra bedriftsinterne kurs.

3.10.10 Rådgivning om immaterielle rettigheter

Formål

Innovasjon Norge skal bidra til økt kunnskap og bevissthet om beskyttelse og kommersiell utnyttelse av immaterielle verdier. Innovasjon Norge skal tilby kompetansetjenester for å gjøre bedriftene i stand til å ta bedre beslutninger knyttet til immaterielle verdier i sine innovasjonsprosesser og styrke deres konkurransevne. Innovasjon Norge skal ha et godt samarbeid med Patentstyret og andre aktuelle offentlige og private aktører på området.

Innovasjon Norge er en sentral aktør for utvikling av innovasjonsprosjekter. Beskyttelse av immaterielle verdier gjennom bruk av verktøy for å etablere immaterielle rettigheter (IPR) er en naturlig del av slike prosjekter. Undersøkelser viser at norsk næringsliv ønsker å bruke Innovasjon Norge for veiledning om immaterielle verdier og rettigheter. Vi opplevde også i 2021 høy etterspørsel etter en nøytral aktør som kan veilede bedrifter innenfor hele immaterialretts-systemet. Leveransene tar utgangspunkt i imperfeksjonen i markedet og kompletterer tilbudet fra private tjenestetilbydere og Patentstyret. Innovasjon Norge vektlegger hvordan immaterielle verdier kan utnyttes i bedriftenes forretningsutvikling, i innovasjonsprosjekter og ved eksport. Dette øker effekten av deres investeringer i FOU, sikrer konkurransefortrinn og øker bedriftens verdi, noe som gir en større samfunnsøkonomisk effekt enn uten offentlig engasjement.

Hovedaktiviteter

Tjenesten har i 2021 blitt levert på følgende måter:

- Én-til-én rådgivning til gründere, små og mellomstore bedrifter og næringsmiljøer.
- Gjennom Innovasjon Norges kompetanseprogrammer hvor immaterielle rettigheter har en naturlig plass.
- Digitalt gjennom Innovasjon Norges nettsider som gir oversikt og veiledning samt tilbyr avtaleeksemplere med mer.
- Digitalt gjennom kurset «Immaterielle rettigheter for innovasjon og eksport» som ligger tilgjengelig i kompetansesenteret.
- Digitalt gjennom www.iprhjelp.no, hvor bedrifter finner verktøy og sjekklister samt kobling mot ulike tilbydere av spesialisttjenester knyttet til immaterielle rettigheter.
- Kobling av bedrifter til spesialiserte tjenesteleverandører etter at deres behov for rådgivning rundt immaterielle verdier er avdekket og konkretisert.
- Gjennom samarbeid med Innovasjon Norges Vekst- og Gründersenter.
- I samarbeid med Innovasjon Norges regionkontorer, som avdekker kundenes behov for rådgivning om immaterielle rettigheter.
- Leveranser og opplæring rettet mot eksterne miljøer, inkubatorer og møteplasser for gründere.
- Beslutningsstøtte internt i vurdering av finansieringssaker hvor immaterielle verdier og rettigheter er relevant å vurdere.

I 2021 igangsatte IPR-teamet i underkant 670 nye rådgivningsleveranser totalt. Om lag 560 av disse er eksterne leveranser til bedrifter og gründere. I overkant av 100 leveranser var interne leveranser i finansieringssaker hvor det var behov for vurdering av status knyttet til immaterielle rettigheter.

Innovasjon Norges egne IPR-sider og www.iprhjelp.no, (samarbeidsprosjekt med Patentstyret) brukes aktivt. Antall sidevisninger på Innovasjon Norges IPR-sider i 2021 er noe under 15 000 sidevisninger. For portalen www.iprhjelp.no var det over 20 000 sidevisninger.

Kurset om «Immaterielle Rettigheter for Innovasjon og Eksport» er utviklet som en del av Innovasjon Norges digitale satsing, og er tilgjengeliggjort på Kompetansesenteret. IPR-kurset er rangert blant de topp ti faglige kursene med flest deltakere, og er rangert som nummer en når det gjelder gjennomføringsrate (over 40 prosent i snitt).

For å øke bevissthet rundt forretningsmessig bruk av immaterielle rettigheter har Innovasjon Norge også i 2021 holdt foredrag og kurs rettet mot gründere, små og mellomstore bedrifter og bedriftsnettverk. I 2021 ble dette gjennomført på digitale plattformer. Eksempler på arrangement i samarbeid med regionkontorer og andre avdelinger i Innovasjon Norge er; Global Growth og Go Global. Vi har også bidratt på Angle Challenge kursene til Startup Norway. Videre har IPR-teamet også holdt foredrag og kurs internt i Innovasjon Norge og rettet mot andre aktører i virkemiddelapparatet, blant annet ansatte ved inkubatorer og for veiledere i førstelinjetjenesten.

Innovasjon Norge finansierer hvert år et betydelig antall prosjekter hvor kostnader til innlevering av industrielle rettigheter nasjonalt og internasjonalt for å sikre immaterielle verdier inngår. Det bevilges også øremerkede mikrotilskudd (inntil 25 000 kroner per kunde) til IPR-formål i prekvalifiserte prosjekter. Hensikten er å motivere gründere og små og mellomstore bedrifter til å iverksette et aktivt strategisk arbeid for å sikre deres immaterielle verdier. Disse midlene benyttes blant annet til forundersøkelser og juridisk bistand for at kundene skal igangsette arbeid med å utforme en IPR-strategi for å understøtte forretningsstrategien.

Videreutvikling

Innovasjon Norge vil fremover forsterke arbeidet med immaterielle rettigheter på følgende områder:

- Tydeliggjøre rolle og leveranser i forhold til andre IPR-aktører både offentlige og private.
- Jobbe for en bedre koordinering av og samarbeid med private og offentlige aktører for å løse utfordringer relatert til immaterielle rettigheter i norsk næringsliv. Vi planlegger blant annet sammen med Patentstyret nye tiltak for videreutviklingen av iprhjelp.no og samarbeid på andre relevante områder.
- Tydeliggjøre Innovasjon Norges egen IPR-rådgivningstjeneste og kundebehov sett i forhold til både oppstarts- og vekstbedrifter og mot eksportsatsningen.

- I samarbeid med Innovasjon Norges kontorer i Norge og utlandet vil vi prioritere bransjer og bedrifter som har særlig behov for rådgivning om immaterielle rettigheter (ekstra sårbare for kopiering og sikre handlingsrom i eksportmarkeder).
- Videreutvikle våre egne websider og digitale kurstilbud sammen med relevante samarbeidspartnere i offentlig og privat bransje i Norge og internasjonalt.
- Styrke næringslivets forståelse for viktigheten av immaterielle rettigheter med særlig fokus på eksport av varer og tjenester.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Innovasjon Norge vurderer at IPR-rådgivningstjenesten fortsatt fyller et udekket behov i markedet. Dette mener vi understøttes av gode resultater i kundeeffektundersøkelsene.

Førundersøkelsen 2021 viser at 68 prosent (78 i 2020) av respondentene mener tjenesten har høy addisjonalitet og 29 prosent (18 i 2020) mener den har middels addisjonalitet.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Rådgivning om immaterielle rettigheter har administrasjons- og gjennomføringskostnader på 6,8 mill. kroner i 2021. Tjenesten er fullfinansiert av Nærings- og fiskeridepartementet.

3.10.11 Strategisk posisjonering

Formål

Strategisk posisjonering av norsk næringsliv omfatter en rekke fysiske og digitale initiativ og tjenester i rammen av Norges nasjonale merkevare. En nasjonal merkevare er et offentlig fellesgode som gir norske aktører et referansepunkt for differensiering i internasjonale markeder. Å bygge et godt omdømme internasjonalt gir konkurransefordeler, vertskapsattraktivitet, økt eksport og bedre samhandling.

I tillegg til arrangementer og delegasjoner, som rapporteres i andre kapitler, omfatter arbeidet med strategisk posisjonering et eget initiativ for «Team Norway havet» og helhetlig profilering av grønne løsninger. Team Norway havet skal styrke Norges profil som ledende havnasjon gjennom et felles budskap og historiefortelling. Helhetlig profilering av grønne løsninger skjer gjennom The Explorer, Norges offisielle, digitale kanal for internasjonal markedsføring av grønne og bærekraftige løsninger. Mer utfyllende rapportering om The Explorer finnes i kapittel 8.1.

Hovedaktiviteter

Arbeidet med strategisk posisjonering og nasjonal merkevare starter hjemme, ved å samle private og offentlige aktører i en felles ambisjon. I 2021 ble det gjennomført en revidering og konsolidering av merkevareplattformen med ønsket posisjon, visjon og personlighet, felles kommunikasjonskonsept – «Let's explore together» – og et tydelig definert avsendersystem for Norge, samt nytt innhold og malverk. I tillegg drifter Innovasjon Norge en innholdsbank for Innovasjon Norge, Utenriksdepartementet, Team Norway, og andre aktører og partnere.

For Team Norway havet ble det i 2021 gjennomført to piloter med markeds kampanjer tilknyttet utvalgte arrangementer innenfor havbruk og ren energi: Aqua Nor og Wind Europe Electric City. I tillegg var det planlagt en kampanje for grønn skipsfart under Nor-Shipping, som ble utsatt til 2022 grunnet pandemien.

Innovasjon Norge har i 2021 drevet omfattende digital markedsføring for norsk teknologi i viktige eksportmarkeder gjennom The Explorer. De viktigste eksportindustriene som har vært promotert i 2021 i tråd med eksportoppdraget og Invest in er: havvind, hydrogen, batterier, grønn skipsfart, og nullutslippsmobilitet. Profileringen har støttet en rekke strategiske, grønne eksportinitiativ, blant annet en virtuell delegasjon til California, satsing på havvind i USA, grønn skipsfart i Kina, og nordisk samarbeid om verdikjeder for batterier, med mer.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Innovasjon Norge registrerte en solid økning i nye, aktive brukere av innholdsbanken i 2021, i tillegg til et økt antall henvendelser om veiledning og mye nytt innhold. Ved utgangen av 2021 var det 4747 brukere av innholdsbanken (en økning på 45 prosent fra 2020) hvorav 543 fra Innovasjon Norge, 397 fra Utenriksdepartementet, og 543 fra øvrige Team Norway. Resten er bedrifter, byråer, med mer. «Team Norway havet» nådde gjennom sine kampanjer ut til 300 000 relevante personer i havbruksnæringene for Aqua Nor og 2,95 mill. relevante personer i havvindnæringer for Wind Europe.

Totalt har over 1,2 millioner personer besøkt og lest om grønne løsninger fra Norge på The Explorer i 2021. I tillegg har over 20 millioner personer blitt eksponert for annonser om grønne løsninger fra Norge på blant annet LinkedIn og Google. En effektmålingsstudie utført i 2021 i samarbeid med Kantar og LinkedIn fant at målgrupper som blir eksponert for annonsering via The Explorer blir 13,5 prosent mer positivt innstilt til teknologi fra Norge enn ikke-eksponerte målgrupper (referansepunkt fra Kantar er 1,8 prosent).

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Innovasjon Norge har i 2021 brukt totalt 31,8 mill. kroner på strategisk posisjonering gjennom Merkevaren Norge, Team Norway havet, og The Explorer. Klima- og miljødepartementet har bidratt med 10,8 mill. kroner i øremerkede midler til The Explorer, resten av budsjettet kommer fra Nærings- og fiskeridepartementet.

3.10.12 International Business Events

Formål

International Business Events (IBE) er et virkemiddel for å fremme norske forretningsinteresser internasjonalt, samt profilere næringslivet på utvalgte møteplasser innenfor rammen av Norges nasjonale merkevare. Innovasjon Norge bruker International Business Events aktivt som et verktøy for vekst, merkevarebygging, internasjonalisering og eksport. Næringer hvor Norge har

konkurransefortrinn og kan ta en tydelig posisjon prioriteres. Dette bidrar til økt eksport for etablerte næringer og til å løfte frem nye næringer.

Hovedaktiviteter

International Business Events omfatter mange ulike aktiviteter, som nasjonale paviljonger på konferanser og fagmesser, seminarer, bedriftsbesøk, business-to-business-matchmaking, nettverkssamlinger, og mer. Innovasjon Norge samarbeider med utenriktjenesten, næringsorganisasjoner og klynger for å identifisere møteplasser med særlig relevans, der norsk næringsliv har komparative fortrinn, kapasitet, og vilje til å satse langsiktig. Deltagerbedriftene har tydelige internasjonale vekstambisjoner og -potensial.

Koronasituasjonen har satt sitt tydelige preg også på 2021. Det har vært særlig utfordrende for planlagte aktiviteter, spesielt i første halvår. Noen etablerte internasjonale messer – for eksempel Offshore Technology Conference i Houston og Seafood Expo Global i Barcelona – har blitt avlyst eller utsatt til 2022. I siste halvdel av 2021 ble det likevel åpning for å gjennomføre fysiske messer som ADIPEC, WindEurope Electric City, Smart City World Expo. Totalt ble det gjennomført åtte fysiske messer i løpet av 2021.

Mange av de prioriterte eventene i 2021 understøttet store strategiske satstinger som programmet for High Potential Opportunities, spesielt innenfor havvind. Disse inkluderte:

- WindEurope Electric City: Innovasjon Norge, NORWEP og havvindklyngen samlet den norske havvind-bransjen, med 14 norske bedrifter på den norske paviljongen og en felles norsk delegasjon med 50 bedrifter. Det ble også gjennomført om lag 100 business-to-business-møter mellom norske bedrifter og tunge internasjonale industriaktører.
- China Offshore Wind Summit: IN deltok med 12 norske selskaper – tunge industriaktører som Equinor, Jotun, DNV, Ulstein og Kongsberg Maritime, i tillegg til flere mindre selskaper.
- Seanergy: Innovasjon Norge deltok med olje-og energiministeren, samt ni store bedrifter.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Totalt deltok 340 bedrifter på aktivitetene som omfattes av tjenesten i 2021. Målet for året var 450 bedrifter. Avviket skyldes usikkerhet rundt utviklingen av pandemien som førte til færre påmeldinger. Bedriftene som deltok har imidlertid gjennom deltakerundersøkelser rapportert at de har meget bra utbytte av deltakelsen. Omtrent 80 prosent av bedriftene rapporterer at de er godt eller svært godt fornøyde og at dette er svært viktige møteplasser for å profilere teknologi og løsninger overfor et internasjonalt publikum.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

International Business Events hadde administrasjons- og gjennomføringskostnader på 25,1 mill. kroner i 2021, hvorav 15,6 mill. kroner ble finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet. Resten var brukerbetaling (8,2 mill. kroner) og bidrag fra andre offentlige/private aktører (1,2 mill. kroner). Brukerbetaling økte i 2021 vesentlig fra nivået i 2020, fra 2,8 til 8,2 mill. kroner. Til

sammenligning var totalkostnadene i forrige normalår (2019) på 62,5 mill. kroner, hvorav 21,6 mill. kroner ble finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet og resten ble finansiert av brukerbetaling og bidrag fra andre offentlige/private aktører.

Ordringen har totalt sett et underforbruk for 2021, som skyldes at mange av de store fysiske arrangementene ikke ble gjennomført som planlagt. Dette reflekteres også i et vesentlig inntektsbortfall på 28,1 mill. kroner sammenlignet med budsjett.

3.10.13 Næringslivsdelegasjoner

Formål

Innovasjon Norge er ansvarlig for næringslivsdelegasjoner som følger norske statsbesøk og offisielle besøk i utlandet, der kongehus, statsminister og regjeringsmedlemmer er døråpnere for næringslivet. Delegasjoner har en helhetlig innretning på tvers av politikk, næring og kultur, og de skaper vekst, eksport og økt konkurransevne for næringslivet i internasjonale markeder. Innovasjon Norge bruker delegasjoner til å synliggjøre norsk kompetanse, teknologi og enkeltbedrifters forretningsmuligheter. I samarbeid med Team Norway er næringslivsdelegasjonene også et virkemiddel for å posisjonere Norge som en pioner for bærekraft.

Hovedaktiviteter

På grunn av pandemien var det ikke mulig å gjennomføre fysiske besøk og delegasjoner i 2021. Ved hjelp av ny teknologi («mixed reality») ble det som erstatning foretatt et virtuelt offisielt besøk til California 27.-28. april 2021, ledet av kronprins Haakon. California har en internasjonal lederrolle for klimatiltak og grønn teknologi. Hensikten med besøket var å styrke samarbeidet mellom Norge og California på dette området. Besøket var Norges første større virtuelle reise til utlandet. Det ga et bredere publikum mulighet til å følge et offisielt besøk. Besøket ble fulgt opp med digital markedsføring om norsk teknologi rettet mot et californisk publikum. Hovedtemaene for besøket var havvind, grønn mobilitet, og bærekraftig finans.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Det er første gang Innovasjon Norge har organisert et virtuelt næringslivsprogram i forbindelse med et besøk. I det ligger det nybrottsarbeid og mye læring. Innovasjon Norge leverte på overordnet mål for besøket, å styrke Norge og norsk næringslivs posisjon som relevante partnere for California. Besøket bidro videre til å styrke næringslivsdelegasjoner som virkemiddel for samhandling, vekst og eksport.

I California fikk Innovasjon Norge og Team Norway engasjert et bredt spekter av sentrale ledere innen politikk og næringsliv. Innovasjon Norge har mottatt tilbakemeldinger som viser at Norge både imponerte og etablerte grunnlag for tett samarbeid fremover. Sentrale aktører fra norsk næringsliv fikk demonstrert sine visjoner og teknologi på en profesjonell og overbevisende måte. Deltakelsen overgikk forventningene med tanke på antall og relevans. Over 2000 personer fulgte delegasjonssendingen digitalt, noe som er et langt høyere publikum enn fysiske delegasjoner. I

tillegg dekket blant annet NRK delegasjonen med et eget innslag i Kveldsnytt. Under delegasjonen skrev guvernørens kontor i California under en intensjonsavtale med Innovasjon Norge, etter initiativ og forberedelser fra Innovasjon Norge i San Francisco.

Digitale arrangementer gir ikke de samme mulighetene for uformelle samtaler og for å vise frem Norge gjennom mat og kulturinnslag, slik fysiske besøk legger tilrette for. Innovasjon Norge tar likevel med seg verdien av kreativiteten i konseptet og teknologien som begeistrer og overrasker deltagere og publikum.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Det viser seg at en digital delegasjon koster like mye som en fysisk delegasjon, men da det var flere planlagte delegasjoner som ikke kunne gjennomføres i 2021, ble likevel ikke det totale budsjettet for delegasjoner fullt utnyttet. Totalbudsjettet på næringslivsdelegasjoner var på 9,8 mill. kroner fordelt på 7,3 mill. kroner i direkte prosjektkostnader og 4,6 mill. kroner i timekostnader, mens inntektene var budsjettet til 2 mill. kroner.

Innovasjon Norge brukte 2,8 mill. kroner mindre enn budsjettet for planlagte delegasjoner til Dubai og Sverige som ikke ble gjennomført. Direkte prosjektkostnader hadde et underforbruk på 5,4 mill. kroner av samme grunn. Da årets eneste delegasjon ble gjennomført digitalt, kom det ingen inntekter i 2021. Timekostnader ble 600 000 kroner høyere enn budsjettet, som følge av at det gikk med svært mange interne timer til å planlegge og gjennomføre en virtuell delegasjon for første gang, i tillegg til mye arbeid med planlegging av delegasjon til Sverige.

3.10.14 EU-programmer

Innovasjon Norge skal ivareta norsk deltagelse i ulike EU-programmer med norsk assosiering under Nærings- og fiskeridepartementets ansvar, henholdsvis Horisont Europa og COSME.

Horisont Europa

For omtale av Horisont Europa, se kapittel 7.1.

COSME – EUs program for små- og mellomstore bedrifters konkurransevne

I 2021 ble Norge ble assosiert medlem til EU-programmet COSME (2021-2027) med tilbakevirkende kraft til 1. januar samme år. Innovasjon Norge er har fått oppdraget med å følge opp programmet i Norge.

COSME skal styrke konkurransekraften og bærekraften til europeiske bedrifter samtidig som det sikrer likeverdige forhold og et åpent og konkurransedyktig indre marked. Programmet er rettet mot små og mellomstore bedrifter, men også klynger og entreprenører som skal bidra til å skape bærekraftig vekst og arbeidsplasser i Europa kan delta. Om lag 10 mrd. kroner er foreslått satt av til virkemidlene under COSME i perioden 2021-2027. En rekke utlysinger ble publisert under programmet i 2021, og Innovasjon Norge har jobbet aktivt med å mobilisere til disse, spesielt med utlysingen «New Joint Cluster Initiatives (EUROCLUSTERS) for Europe's Recovery», et

klyngeinitiativ som skal koble industrielle økosystemer på tvers av Europa. Her skapes nye kommersielle muligheter for små og mellomstore bedrifter, støtte til små og mellomstore bedrifters grønne og digitale omstilling, samt integrere dem bedre i viktige strategiske europeiske og globale verdikjeder. Utlysingen «COVID-19 Recovery – Sustainable growth in tourism – support to SMEs» skal bidra til at små og mellomstore bedrifter innen turistnæringen øker sin motstandsdyktighet og konkurransevne etter pandemien ved å ta i bruk innovasjon, digitale løsninger og prinsipper innen bærekraft og sirkulær økonomi.

I tillegg har Innovasjon Norge i 2021 selv søkt om fullverdig medlemskap i Enterprise Europe Network (EEN) fra 2022. Budsjettet for EEN utgjør nesten 40 prosent av programbudsjettet til COSME. Enterprise Europe Network er verdens største EU-rådgivningsnettverk for bedrifter og gjennom EEN bistår Innovasjon Norge norske bedrifter med å finne markedsmuligheter, teknologier, prosjekter og partnere i utlandet. Innovasjon Norge har i perioden 2014-2021 vært tilknyttet prosjektet som tredjeland da Norge ikke være med i forgjengerprogrammet til COSME med samme navn (COSME 2014-2020). Svaret på eventuell tiltredelse til den nye programperioden i EEN forventes i løpet av første kvartal 2022.

3.10.15 Invest in Norway

Formål

Invest in Norway-funksjonen skal tilrettelegge for internasjonale investeringer i Norge og posisjonere Norge som et attraktivt land for investorer og talenter.

Innovasjon Norge har seks fulle årsverk i Invest in-funksjonen, hvorav to fulltidsårsverk er tilknyttet kontorene våre i München og San Francisco. Det er i tillegg halve årsverk ved Innovasjon Norges utekontorer i Seoul, Tokyo og Beijing. Regionalt i Norge finansierer fylkeskommuner egne Invest in-funksjoner i Trøndelag, Innlandet og Nordland. Det er til sammen 12 personer som defineres som Invest in Norway.

Noen land har flere hundre ansatte i slike funksjoner. Hovedårsaken er selvsagt at det å tiltrekke utenlandske investeringer i de fleste land er sett på som en forutsetning for å utvikle økonomien. Konkurransen mellom landene er derfor meget hard. I de fleste prosjekter Norge taper er det ikke slik at prosjektet ikke blir realisert, men at de velger et annet land.

Ofte går store internasjonale selskap ut til mange land samtidig, hvor man via long- og short list kommer ned i 2-3 alternativer hvor det så gjøres en «due dilligence». Invest in Norway's rolle er å få loset Norge gjennom konkurransen. I den forbindelse er det verd å merke seg at det i stor grad er den enkelte lokasjon i Norge som utgjør det norske tilbudet. Kunden er ikke interessert i om det er et kraftoverskudd i Norge. De vil vite om det kraft tilgjengelig på en helt konkret tomt i Norge og til hvilken pris.

Til slutt finnes det kun én vinner. Det kan gi en investering på 20 mrd. kroner, 1000 nye ansatte og stor ny netto eksport. Dette som følge av at de aller fleste prosjekter vi jobber med handler om Norge som produksjonssted for eksport til EU og verden for øvrig.

Hovedaktiviteter

Vi har i 2021 og inn i 2022 aldri hatt flere store prosjekter. I 2021 sikret Invest in Norway 17 investeringer til Norge, disse prosjektene bidrar med over 240 arbeidsplasser og 700 mill. kroner i investert kapital. Det er spesielt innen batteriverdikjeden vi ser stor aktivitet som anode og katode materialer inn i de planlagte celle fabrikkene, men også til det europeiske markedet for øvrig.

De utfordringer vi møter, utover at Invest in Norway enheten mangler kapasitet til å utføre disse prosjektene godt nok, er følgende:

Tomter

I Norge er vi ikke godt nok forberedt til å motta store investeringer. Vi opplever at Norge de siste 30-40 år har investert mye i offshore-infrastruktur, men vi har ikke gjort tilsvarende for ny landbasert industri.

I Invest in Norway har vi blant annet de senere år jobbet frem en lokasjonsdatabase med over 200 industriområder i Norge. Den vil i løpet av februar være webbasert og søkbar. Vi har satt nedre grense på 30 mål. Lokasjonsdatabasen inneholder vesentlig informasjon for investorer:

- Stedsangivelse med koordinater
- Størrelse i kvm, dekar og hektar
- Greenfield, brownfield og eller industripark
- Reguleringsstatus: ja, nei eller i prosess
- Krafttilgang i dag, og om 3-5 år; effekt i MW
- Avstand til regionalnett, europavei, havn og liknende.

Den nye kraftkrevende industrien, som datasentre og batteriproduksjon, er svært arealkrevende. En battericellefabrikk kan ha behov for 1000 mål.

I svært mange tilfeller er det kommunen som eier grunnen hvor investeringen kan finne sted. Vi har derfor anbefalt kommuner å starte regulering av større industriarealer. Vi ser veldig positivt på kommuner som har vært strategiske og gjort dette. Et eksempel er kommuner som har regulert slike områder er Haugaland Næringspark på 5000 mål. Vi ser samme ambisjon på Frier Vest, vis-a-vis Herøya, i Sør-Rogaland, i Mosjøen i Vefsen kommune, i Øygarden (Mongstad) og i Arendal, for å nevne noen. Arendal er for øvrig veldig proaktiv. De ser muligheten av å bygge mer industri rundt Morrow, og er i gang med ganske storstilt regulering av områder og utbygging av ny infrastruktur.

Vi opplever også at mange kunder ønsker å være en del av en større industriklynge, for å kunne utnytte eksisterende infrastruktur og utnytte mulighetene innen sirkulærøkonomi, men det er vanskelig å få til større industrietableringer per i dag på grunn av plass.

I tillegg til kommuner og industriparker, er det en tredje viktig aktør, eiendomsinvestorer. Flere av disse synes nå å se mulighetene innenfor ny industri, og det tror vi er svært viktig. Eiendomsinvestorene har kapital som kan brukes til å utvikle områder, ikke bare regulere dem. I tillegg har Statkraft tatt en rolle som utvikler av industrilokasjoner gjennom sin Host Norway funksjon.

Vi opplever ikke at profesjonelle investorer synes eksempelvis to års regulerings tid for et areal er overraskende. Dersom de har jobbet med dette over tid, vet de at dette ikke er unormalt. Det er usikkerhet som kan være mer utslagsgivende. Det er derfor svært viktig at en lokasjonseier er ærlig på hva som ligger av mulige overraskelser hva gjelder grunnforhold, forminner, rødlistearter og folkemening. Det er bedre å si to års regulerings tid hvis man er trygg på det, fremfor å antyde kortere tid hvis det faktisk foreligger usikkerhet.

Hva kan vi da gjøre i Norge for å bli enda mer attraktive?

Vi tror det er viktig å stille kapital til rådighet for kommuner som virkelig vil satse. For mange er det i utgangspunktet et stort løft å gjennomføre regulering av et stort areal. Det er behov for flere store areal som er klare for investeringer, det vil si en tomt som er planert, som har tilgang til essensiell infrastruktur som vei og vann, og hvor det allerede er søkt konsesjon om kraft til tomt.

Kapital kan enten være en offentlig ordning hvor kommuner kan søke om midler, at staten gjennom SIVA kan forskuttere og/eller et privat/offentlig samarbeid hvor en eiendomsinvestor kan komme inn og investere i infrastruktur og hente avkastning i form av utleie eller salg. Det er behov for risikoavlastning for kommunene på dette området.

Kraft og nett

De største prosjektene Invest in Norway jobber med handler om bruk av norsk kraft til verdiskaping i Norge. Det å ha kraft tilgjengelig til en lav nok pris er det mest avgjørende. Dette har imidlertid vært en stor flaskehals i alle de årene vi har jobbet med utenlandske investeringer.

På dette området antar vi det er et skille mellom utenlandske investorer og norske. De norske kjenner systemet og innretter seg deretter. De utenlandske kjenner ikke det norske systemet for nett-tilknytning og blir ofte svært overrasket over hvordan det fungerer. Ikke minst tiden det tar for å bli nett-tilknyttet og størrelsen på anleggsbidraget.

For å nå opp i konkurransen mot de andre landene, må det være mulig å få dekket kraftbehovet innen 3-4 år fra beslutningstidspunktet. Det dreier seg ofte om selskaper som trenger fra 100 MW og oppover.

Vi registrerer at nasjonale nettselskaper som Statnett kommer i en utfordrende situasjon. Oppdelingen av nettet i nasjonal, regional og lokal gjør ofte at alle nivåer blir berørt ved en større utbygging. Invest in Norway har et godt samarbeid med Statnett, og vi forstår hvilke utfordringer organisasjonen nå har med den voldsomme etterspørselsøkningen.

Invest in Norway er kjent med arbeidet i Strømnettutvalget som blant annet skal se på konsesjonsbehandlingstiden (Nakstadutvalget). Vi tror, uavhengig av hastigheten på konsesjonsbehandling, at Norge uansett bør prioritere. For at lokasjoner i Norge skal konkurrere med de beste utenlandske, må vi ha flere investeringsklare lokasjoner. Det innebærer at lokasjonen allerede har nett-tilknytning med ledig kapasitet og/eller allerede har søkt konsesjon og at det er nett i løpet av en tre-års periode.

Da må vi prioritere noen framfor andre, hvilket er utfordrende. En modell vi foreslår er å prioritere 4-6 lokasjoner i Norge, og prioritere dem også hva gjelder nett. En til to lokasjoner i henholdsvis Nord-Norge, Trøndelag, Vestlandet og Østlandet. Det vil si områder med store, regulerte areal, hvor befolkningsgrunnlaget er stort nok for ny industri, hvor logistikken allerede er på plass og som allerede har vist at de har etterspørsel.

Et eksempel er Arendal som skal være vertskap for cellefabrikken til Morrow. De er i gang med å regulere nye areal for ny industri. Logistikken er meget god, og de ligger situert midt i hjertet av prosessindustriklynga Eyde. Dette er et eksempel på en lokasjon som bør prioriteres når det gjelder effekt og tilknytning.

Vi finner tilsvarende lokasjoner eksempelvis både i Sør-Rogaland og Haugalandet, nord for Bergen (Mongstad-Kollsnes), Narvik og Mosjøen/Mo i Rana.

IPCEI - Important Projects of Common European Interest

Invest in Norway var pådriver og initiativtager for at Norge ble med på IPCEI for Hydrogen ved slutten av 2020. Enova fikk mandatet for å koordinere deltagelsen. For å kunne støtte ENOVA og de norske kandidatene ute, valgte Invest in Norway å tilby hjelp med både nettverk, posisjonering og forberedende «matchmaking». Dette da vi så sterk synergi med arbeidet vi ellers gjør for å promotere investeringsmuligheter i Norge.

Konsortiet mellom norske Equinor, Eviny og franske AirLiquide fikk god hjelp av Invest in Norway i både Tyskland og Frankrike, og resultatet ved utgangen av året var åtte intensjonsavtaler mellom konsortiet og fremtidige kunder av flytende hydrogen. Konsortiet har reservert selskapsnavn (Aurora AS) og venter nå på endelig notifisering fra IPCEI (forventet mars 2022). Siden AirLiquide skal eie 40 prosent av Aurora AS, vil dette være en tydelig utenlandsk direkteinvestering.

Parallelt med arbeidet knyttet til IPCEI for hydrogen, fikk Innovasjon Norge i 2021 oppdraget med å kartlegge fremtidige IPCEIs. Vi fanget opp IPCEI for Mikroelektronikk og kommunikasjonsteknologi som høyst relevant for Norge og etter en vurdering med

koordinatorene Tyskland og Frankrike, og anbefalte Nærings- og fiskeridepartementet at Norge burde delta. Vi kom litt sent inn i prosessen, men det ble gjennomført en nasjonal «call for interest», og ni norske foretak ble prekvalifisert for opptak under IPCEI ME/CT. Invest in Norway sitt regionale kontaktpunkt i Trøndelag leder og koordinerer det nasjonale arbeidet, siden regionen har et sterkt økosystem innen mikroelektronikk og kommunikasjonsteknologi. Norge er tatt opp som assosiert medlem i IPCEI ME/CT, og det norske økosystemet og verdiskapingspotensialet innen ME/CT utredes nå nærmere i dialog med industrien for en mulig ytterligere posisjonering.

Invest in Norway bidrar i tillegg i vurderingen av andre IPCEI (etter behov som sol, sky og helse).

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Invest In Norway er ikke en del av Innovasjon Norges mål- og resultatstyringssystem, og det gis derfor en vurdering av innsatsen fra resultatene oppnådd. Invest in Norway har hatt et godt år i 2021 med 17 investeringer til Norge. Dette er ni flere enn året før. Disse prosjektene bidrar med over 240 arbeidsplasser og 700 mill. kroner i investert kapital.

Prosjekter som resulterer i en intensjonsavtale, selskap som kommer med en positiv pressemelding, når selskapet etablerer et selskap i Norge og joint ventures resulterer i at selskaper blir registrert som en suksess hos oss. Vi vet ikke alltid hvor stor investeringen er eller hvor mange arbeidsplasser det er snakk om. Vi legger oss derfor på et forsiktige estimat når vi rapporterer. Det vil si at om vi ikke vet størrelsen på investeringen så skriver vi ingen ting.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Invest in Norway har administrasjons- og gjennomføringskostnader på 17,3 mill. kroner i 2021. Dette fordeler seg på direkte prosjektkostnader på 1,5 mill. kroner og timekostnader på 15,8 mill. kroner. Nærings- og fiskeridepartementet er hovedfinansiyør av Invest in Norway.

3.10.16 Industriell deltagelse ved forsvaranskaffelser

Innovasjon Norges kontor ved Kongelig norsk ambassade i Washington jobber for å legge til rette for norsk industrideltakelse ved store norske anskaffelser av militært utstyr fra USA, samt bedre rammevilkårene for norsk forsvars- og sikkerhetsindustri i USA-markedet. Alt av arbeid fra Innovasjon Norges kontor i Washington søker å utløse Team Norway-effekt. Dette oppnås gjennom operasjonelt og målrettet samarbeid med mange av ambassadens øvrige ressurser fra Utenriksdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Forsvarsdepartementet, samt Forsvarsattacheens stab. Arbeidet omfatter støtte til både etablert norsk forsvarsindustribase, representert ved Forsvars- og sikkerhetsindustriens forening (FSi) og Norwegian-American Defense Industry Council (NADIC) sine medlemsmasser, samt start-up/scale-up-segmentet via innovasjonsprogrammet Hacking 4 Allies og inkubatoren House of NADIC.

På lengre sikt jobber Washingtonkontoret og Team Norway med å få Norge innlemmet i USAs utvidede forsvars- og sikkerhetsindustribase (National Technology & Industrial Base (NTIB)), som

for tiden inkluderer Canada, Storbritannia og Australia. Norsk medlemskap i NTIB vil innebære et kvantesprang når det gjelder markedstilgang, teknologiutveksling og mulighet for å bli med mye tidligere i lange teknologiutviklingsløp.

I 2021 kan følgende hovedlinjer i arbeidet løftes frem:

- Hacking 4 Allies (H4A) pilot ble avsluttet, og programmet ble besluttet videreført som en High Potential Opportunity (HPO), i samarbeid med Forsvarets forskningsinstitutt, og for en periode på tre år. H4A-piloten resulterte eksempelvis i en gjenkjøpskontrakt for norske Alva Industries med Lockheed Martin, og to runder med amerikanske investeringer i norske UBIQ Aerospace.
- H4A er et samarbeid med Forsvarets forskningsinstitutt som akselererer norske start-ups og scale-ups inn i det amerikanske forsvarsmarkedet ved bruk av Hacking 4 Defense-metodologi, coaching og introduksjoner til investor- og innkjøpsmiljø i USA. Programmet svarer således særlig godt på styringssignalene i Regjeringens siste forsvarsindustrielle strategi – Meld. St. 17 (2020-2021) «Samarbeid for sikkerhet – Nasjonal forsvarsindustriell strategi for et høyteknologisk og fremtidsrettet forsvar» – spesielt hva gjelder raskere innovasjonsprosesser, bruk av sivil teknologi, samt små- og mellomstore bedrifter.
- Første årssyklus av H4A-HPO tok inn åtte norske bedrifter i 2021: Anzyz, Avju, Eelume, Green Ammo, Mnemonic, Mode Sensors, Vake, og Yetimove. Disse bedriftene ble valgt ut av en søkermasse på 21 kandidater, og favner teknologi innenfor følgende teknologiområdene: AI-basert anti-terror, kald-klima elektrisk infrastruktur, undervannsrobotikk, bærekraftig treningsammunisjon, cyber-sikkerhet, militær med-tech, stordata-basert maritim overvåking, og autonomi for bærekraftig logistikk.
- Innovasjon Norges kontor i Washington ledet an i Team Norways arbeid mot innstramming av «Buy American»-lovgivning i USAs årlige forsvarslov, hovedsakelig via koordinerte innspill til Kongressen fra DC-baserte Defense MoU Attaches Group (DMAG), en gruppe på 25 land hvor Washington-konorets representant er viseformann. Resultatene oppnådd i 2021 er lovende, ved at konseptene «Buy Allied» og «Ally-shoring» begynner å spre seg i amerikansk politikk som mot-argument til «Buy American». Videre inkluderer årets forsvarslov i USA klausuler som krever at bilaterale avtaler mellom USA og DMAG-landene (Reciprocal Defense Procurement Memoranda of Understanding (RDP MoUs)) blir nøye gjennomgått – dette er positivt fordi det vil øke kjennskapen til disse avtalene i USA militære innkjøpssystem.
- Washington-kontoret organiserte et høynivå Forsvarsrundebord på U.S. Chamber of Commerce under Kronprinsbesøket til USA i desember 2021, titulert «Roundtable on Norwegian-American Technology Transfer & Defense-Industrial Cooperation». Kronprinsen og ambassadøren holdt åpningstaler, som ble etterfulgt av forberedte innspill fra norsk og amerikansk industri, Forsvarsdepartementet og US Departement of Defense. Rundebordet ble konkludert av norske deltakere som svært suksessfullt, og resulterte blant annet i initiativ rundt fordypning av norsk-amerikansk samarbeid innen forskning og utvikling (FoU).

- Innovasjon Norges kontorer i Europa og Asia yter individuell rådgivning til forsvarsindustribedrifter og bidrar til å ledsage bedrifter til å komme i salgsposisjon eller delta i forsvarsindustri-verdikjeder i forbindelse med avtalte industrielle samarbeid, som for eksempel i forbindelse med felles ubåt-anskaffelse mellom Norge og Tyskland.

Ut over det har Innovasjon Norge i 2021 samarbeid med Forsvars- og sikkerhetsindustriens forening og Forsvarsdepartement skaffet det strategiske grunnlaget og definert avtaleverket for å skaffe en stilling som forsvarsindustriråd ved Norges ambassade i Brussel fra 2022. Stillingens innhold er rettet mot å sikre norske selskaper og interesser innpass og en fordelaktig posisjonering i konteksten av EU-programmet «European Defence Fund» (EDF).

3.10.17 EØS-finansieringsordningene

Innovasjon Norge forvalter på vegne av Financial Mechanism Office EFTA-landenes bidrag som går til sosial og økonomisk utjevning i EU. Vi viser til kapittel 6.2 EØS-finansieringsordningene under Utenriksdepartementet for nærmere redegjørelse.

3.10.18 Gründere, unge vekstselskaper og sosialt entreprenørskap

Formål

Prosjektet skal bidra til at oppstartsselskaper har tilgang på risikokapital og kompetanse og til at det bygges et sterkt økosystem og kultur for gründerskap. Inkludert i prosjektet er en videreutvikling av satsingen «møteplasser for vekst».

Fokus har vært på at tiltakene skal bidra til at miljøet for innovasjon og entreprenørskap styrkes samt å øke gründernes kompetanse og kjennskap til følgende områder:

- Vekst og internasjonalisering
- Kapital og finansiering
- Møteplasser og nettverk for forretningsengler og investorer

Hovedaktiviteter

Under denne tjenesten har det vært fire hovedaktiviteter:

- Fundraising for startups (FFS), Norge
- Entrepreneurial Marketing, New York
- Tech Incubator (TINC), Silicon Valley
- Økosystem-utlysning

De tre første aktivitetene markedsføres som Innovasjon Norges globale akseleratorprogrammer.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Ordningen har ikke estimater for mål- og resultatstyringsindikatorer. Det gis derfor en omtale av hovedtall for aktivitetene, samt resultater fra evalueringer. Vår vurdering er at støtten fra Innovasjon Norge oppleves som viktig i dialogen med aktørene og tilbakemeldingen er at Innovasjon Norges nettverk og tilstedeværelse har betydning for utviklingen og kvaliteten på økosystemet for gründere over hele landet.

Fundraising for startups skal bidra til å gjøre unge gründerselskaper investorklare. Programmet leveres av Startup Norway på oppdrag fra Innovasjon Norge. Programmet har til sammen kurset over 500 norske selskaper i hva en investor ser etter og hvordan selskapene kan forberede seg på møtet med profesjonelle investorer. I 2021 har kursene blitt gjennomført 10 ganger med totalt 144 deltagerbedrifter. 77 bedrifter har minst en kvinne i en nøkkelposisjon i selskapet, dette tilsvarer en kvinneandel på 53,47 prosent. Kursene holdes i hele landet i samarbeid med ulike regionkontorer. Grunnet pandemien er alle kursene i år levert digitalt.

Entrepreneurial Marketing New York (EMNY) hjelper unge oppstartsselskaper med å få fart på skalering og vekst. Programmet kombinerer felles seminarer med individuell oppfølging. Deltakerne får tilgang til internasjonale mentorer. I 2021 ble programmet gjennomført to ganger med til sammen 14 deltagerbedrifter. Til sammen var det 33 personer som deltok i programmet, hvorav 11 var kvinner. Programmet ble levert digitalt. Erfaringene fra digitalisering er gode. Det gir en mer kostnadseffektiv leveranse og tilbakemeldingen fra selskapene er at det i sum gir bedre utbytte.

Tech Incubator (TINC) Silicon Valley gjennomførte to programmer i 2021. TINC er rettet mot nordiske teknologibaserte oppstartsselskaper som har testet løsningene sine i hjemmemarkedet, kan vise til gode resultater og er klare for å lære om internasjonal skalering. Grunnet pandemien gikk programmet fra et in-person program i Silicon Valley til et digitalt program gjennomført på kveldstid norsk tid. I 2021 deltok til sammen 21 selskaper fra Norge, Finland, Island og Sverige. 11 av selskapene kom fra Norge. Til sammen deltok 23 personer fra Norge, hvorav fem av de var kvinner. Evalueringene fra deltakerne er gjennomgående gode selv om nettverkseffekten som ventet ble rapportert å være mer utfordrende digitalt.

Økosystem-utlysning (tidligere møteplasser for vekst) ble i 2020/2021 utlyst for første gang. Tidligere har tjenesten blitt levert løpende gjennom at Innovasjon Norges regionkontorer har jobbet proaktivt med sine lokale gründer- og innovasjonsmiljøer. I 2020 ble midlene utlyst (tildelinger i 2021) som en konkurranse nasjonalt, med tydeligere kriterier for prosjektene. Blant kriteriene var samarbeid mellom flere aktører i økosystemet for gründere. Prosjekter med fokus på mangfold og sosialt entreprenørskap ble prioritert. Utlysningen vekket svært bred interesse og Innovasjon Norge mottok over 100 søknader. Økonomisk ramme for utlysningen var 10 mill. kroner og til sammen 23 prosjekter fikk tilbud om finansiering. I desember 2021 ble det publisert ny utlysning med en ramme på 8 mill. kroner.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Gjennomføringskostnader for akseleratorprogrammene omfatter i 2021 blant annet planleggingen, mobiliseringen og gjennomføringen av Fundraising for startups, Entrepreneurial Marketing, New York, Tech Incubator (TINC) Silicon Valley og driften av Nordic Innovation House New York og San Francisco. Til sammen utgjør dette 11,7 mill. Kroner i direkte prosjektkostnader og 5,4 mill. Kroner i timekostnader. I tillegg er det brukt 186 000 kroner i direkte prosjektkostnader og 3,6 mill. kroner i timekostnader til utviklings-, administrasjons- og forvaltningsoppgaver på hovedkontoret.

3.11Kap. 2421, post 75 Grønn plattform, kan benyttes under post 50, 71, 72 og 76 (tiltaksplan)**Formål**

Gjennom Grønn plattform ønsket regjeringen å utløse mer og raskere investeringer i grønne, bærekraftige løsninger og produkter. Det vil styrke norsk eksport og verdiskaping, og gjøre oss i stand til å gjennomføre nødvendig grønn omstilling og skape grønn vekst. Det vil også gjøre norske bedrifter og forskningsinstitusjoner bedre rustet i møte med de mulighetene som åpner seg opp i EUs forsknings- og innovasjonsprogram Horisont Europa og Green Deal.

Hensikten er å utløse muligheter for grønn verdiskaping gjennom større prosjekter. Disse bør omfatte hele verdikjeden fra forskning og kunnskapsproduksjon til testing, kommersialisering og industrialisering av bærekraftige, grønne produkter og tjenester. Forskningsrådet, Innovasjon Norge, og Siva vil forvalte midlene mellom ulike etablerte søknadstyper og virkemidler slik at søkere skal oppleve prosessen som enkel. Enova følger prosessene tett og fokuserer på mulighetene de har for å bidra med finansiering i kommende faser av prosjektet.

Grønn plattform ble lansert i regjeringens tredje tiltaksplan med økonomiske tiltak som følge av koronapandemien i mai 2020. Regjeringen bevilget da én mrd. kroner fordelt over tre år til grønn omstilling i næringslivet.

Hovedaktiviteter

Den samlede rammen for Innovasjon Norge sin andel av grønn plattform for perioden 2020-2022 er 102,5 mill. kroner årlig, samt en engangsbevilgning i 2021 på ytterligere 85 mill. kroner. 50 mill. kroner ble øremerket prosjekter innen sirkulærøkonomi. Hensyntatt gjennomføringskostnader fra årets ramme (6,4 mill. kroner) ble den samlede rammen for denne utlysningen av Grønn plattform 340,76 mill. kroner.

Til fristen 12. mai kom det inn 44 hovedsøknader, hvorav 37 søknader også hadde en tilhørende søknad om Kompetanse og samarbeidsprosjekt (KSP, administreres av Norges Forskningsråd), og 13 søknader inkluderte investering i eksisterende katapult-sentre. Totalt omsøkt beløp var på 4,3 mrd. kroner. En søknad ble trukket før søknadsbehandlingen. De 44 konsortiene besto av til sammen 367 partnere, hvorav 301 bedrifter, 8 offentlige aktører, 58 forskningsinstitusjoner og

fem katapultsentre. De 43 søknaden ble vurdert i henhold til gitte vurderingskriterier av fagpanel bestående av nasjonale og internasjonale (KSP) fagekspertter. 27 av de 43 prosjektene presenterte seg i rådgivende panel for ekspertene. Av disse ble 11 prosjekter innstilt til bevilgning, tre kom på venteliste og 29 ble innstilt til avslag. Videre saksbehandling avdekket klanderverdige forhold i forbindelse med én av søknadene. Konklusjonen ble at 10 prosjekter fikk bevilgning i 2021, og to av prosjektene på venteliste fikk finansiering i 2022. Det siste prosjektet på venteliste fikk avslag. Totalt bevilget Innovasjon Norge 379,4 mill. kroner til de 12 prosjektene. Med Norges Forskningsråd og Siva sine bevilgninger i tillegg ble det bevilget totalt 1 080 mill. kroner i forbindelse med første grønn plattform utlysning. De bevilgede prosjektene består av til sammen 156 unike aktører, hvorav 119 bedrifter, én offentlige aktør, 31 forskningsinstitusjoner og tre katapultsentre. Tildelingene viser god spredning på bransje, geografi, størrelse og alder på selskap.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Grønn plattform er en ny ordning, og er ikke en del av Innovasjon Norges mål- og resultatstyringssystem. Grønn plattform har oppnådd årets mål for bevilgning av rammen.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Gjennomføringskostnader for grønn plattform omfatter i 2021 utarbeidelse av utlysninger og mobilisering, samt saksbehandling av forprosjekter og hovedprosjekter. Til sammen utgjør dette 6,4 mill. kroner.

3.12Kap. 2421, post 76 Miljøteknologi (MILTEK)

I kapittel 3.5.1 Landsdekkende virkemidler for innovasjon redegjøres det nærmere for fellestrekk knyttet til innovasjonskontrakter, miljøteknologiordningen, ekstraordinært innovasjonstilskudd og innovasjonslån.

Formål

Miljøteknologiordningen er en tilskuddsordning som gir risikoavlastning til bedrifter som skal utvikle og gjennomføre pilot- og demonstrasjonsprosjekt innen miljøteknologi. Med miljøteknologi menes teknologier, prosesser, løsninger og tjenester som er bedre for miljøet enn det som brukes i dag. Fra og med lansering av ny policy i juni 2021 har EUs taksonomi vært førende for hvilke prosjekter som kan defineres som miljøteknologi. Hovedprinsippet er at finansiering tilbys de beste og mest støtteverdige pilot- og demonstrasjonsprosjektene, uavhengig av teknologiområder og bransjer.

Som del av Innovasjon Norges oppdrag på miljøteknologi skal Innovasjon Norge ha et kompetansemiljø innen miljøteknologi, blant annet for å veilede søkere i det samlede tilbudet av virkemidler med relevans for utvikling og kommersialisering av miljøteknologi.

Hovedaktiviteter

Rammen for miljøteknologiordningen for 2021 var på 577,8 mill. kroner. Hensyntatt gjennomføringskostnader fra årets ramme (52,24 mill. kroner) og annulleringer fra tidligere år (204,9 mill. kroner) ble den samlede rammen for 2020 ved utgangen av året på 730,5 mill. kroner.

Det ble i 2021 omsøkt 178 miljøteknologiprojekter for til sammen 1 330 mill. kroner. I løpet av 2021 ble det avslått, returnert og trukket 73 prosjekter for til sammen 462,5 mill. kroner. Ved utgangen av året var det bevilget 110 tilskudd på til sammen 677 mill. kroner fra 2021-rammen.

Ved utgangen av året lå det 19 prosjekter på til sammen 189 mill. kroner til behandling på ordningen.

Rebevilgninger

I senere år har det vært bevilget en del store miljøteknologitilsagn til store prosjekter, blant annet gjennom Pilot-E. Disse prosjektene vil iblant ha utfordringer med å ferdigstilles innen tilsagnsåret pluss tre år, og det har derfor i 2021 vært behov for rebevilgning av syv finansieringssaker på til sammen 101,2 mill. kroner. Av dette utgjør 60 mill. kroner en rebevilgning til Boliden, og 28 mill. kroner til Deep Purple (debitorskifte fra KANFA). Dette innebærer at det kun er 103 reelt nye saker innvilget i 2021, og det beløper seg til 576 mill. kroner.

Tilskudd fra miljøteknologiordningen har, sammen med andre aktører, gitt liv til prosjekter med samlede prosjektkostnader på 3 669,7 mill. kroner. Dette beløpet er beregnet fra kundenes finansieringsplaner, og må for øvrig korrigeres for flere forhold:

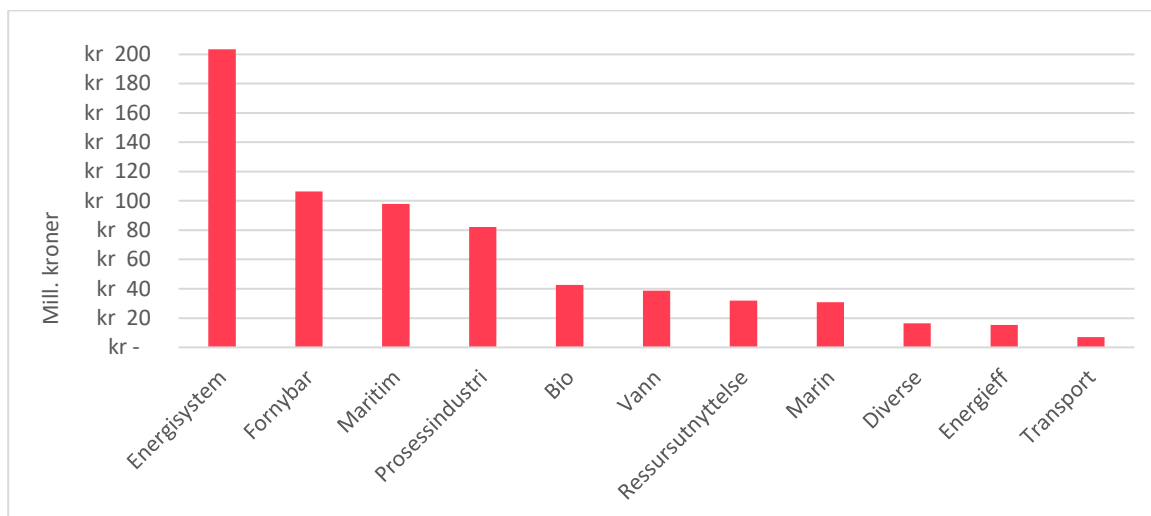
- Rebevilgning av tidligere års tilsagn bør ikke regnes på nytt. Samlede prosjektkostnader må derfor reduseres med 450,6 mill. kroner som følge av dette.
- For samarbeidsprosjekter med mange tilskuddsmottagere vil samlede prosjektkostnader telles flere ganger. Samlede prosjektkostnader må derfor reduseres med 404,1 mill. kroner som følge av dette.
- I tre store prosjekter er det samfinansiering med andre ordninger i Innovasjon Norge. Samlede prosjektkostnader for disse tre prosjektene er 824 mill. kroner. Miljøteknologiordningen har bidratt med 1/3 av Innovasjon Norges finansiering, og har sånn sett kun utløst 1/3 av prosjektkostnadene. Samlede prosjektkostnader må derfor reduseres med 550 mill. kroner.

Korrigert for dette, er det da investert i prosjekter for 2 265 mill. kroner i 2021. Netto tilskudd (hensyntatt rebevilgninger) er på 576 mill. kroner og gjennomsnittlig tilskudd er 25,4 prosent av prosjektkostnadene. Det innebærer at hver krone fra miljøteknologiordningen, vil matches med tre kroner fra andre investorer.

Tematisk fordeling

Tematisk fordeler prosjektene seg på følgende kategorier. Merk at denne fordelingen inkluderer rebevilgninger fra tidligere år:

Figur 3.12.1 Tematisk fordeling for 2021.

Kategorien «Energisystem» utgjør en stor andel av rammen i 2021 (mer enn 200 mill. kroner). Dette er prosjekter innen batteriutvikling, hydrogen og ammoniakk som energibærere, kraftsystem, ladeteknologi med videre. Det har vært en del store prosjekter på disse områdene i 2021, og flere av disse er også rettet mot maritim transport.

Kategorien «Ressursutnyttelse» omfatter prosjekter innen sirkulærøkonomi, der målet er å utnytte ressurser bedre, samt gjenbruke og gjenvinne materialer slik at de forblir i sirkulasjon. Til sammen 32 mill. kroner, fordelt på ni prosjekter, er kategorisert som denne type prosjekter i 2021.

Kategorien «Maritim» utgjør prosjekter for mer miljøvennlige maritime løsninger, og mye handler om fremdriftssystemet. Det har vært en nedgang i prosjekter innenfor fiskeri og akvakultur («Marin») sammenliknet med tidligere år, uten at det er noen dramatik i dette. Det er naturlig at pågangen innenfor ulike bransjer varierer fra år til år. Beløpsmessig er det prosjekter direkte knyttet til disse to næringene for rundt 129 mill. kroner i 2021 (19 prosent av totalen). I oppdragsbrevet for miljøteknologiordningen er det en øremerking av finansiering til demonstrasjon av innovative løsninger i havnæringene (dvs. maritim og marin) på 30 mill. kroner. I realiteten er altså de samlede bevilgningene til disse to næringene langt høyere enn den øremerkede andelen.

Bevilgninger fordelt på bedriftsstørrelse

Innvilget beløp fordelt på bedriftsstørrelse er 40 prosent for liten bedrift, 18 prosent for mellomstor bedrift og 42 prosent for stor bedrift.

Størrelse på tilskudd

Det største tilskuddet som ble gitt i 2021 (ikke hensyntatt rebevilgning til Boliden på 60 mill. kroner), var på 44,5 mill. kroner. Det var til sammen 20 tilskudd over 10 mill. kroner, og disse

utgjorde til sammen 426,25 mill. kroner (to av disse var rebevilgninger – og utgjør til sammen 78 mill. kroner). Til sammenlikning var det kun 17 tilskudd under 1 mill. kroner, disse utgjorde til sammen 9,2 mill. kroner. I intervallet 1-4 mill. kroner var det 50 tilsagn, disse utgjør til sammen 116,3 mill. kroner.

Pilot-E

I Pilot-E-samarbeidet mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enova ble det for sjette gang gjennomført en felles tematisk utlysning. Målet er å stimulere til et raskere utviklingsløp for nye løsninger der man tydelig ser et kommende marked og der det er behov for sammensatt kompetanse og flere bidragsyttere i prosjektene.

I 2021 inneholdt utlysningen tre tema: Utslippsfri maritim nærskipfart, hydrogen - utvikling mot mulige knutepunkt og et energisystem for omstilling. Tolv søknader fra ulike bedriftskonsortier, med til sammen 78 partnere (åtte forskningsinstitutter), ble mottatt innen søknadsfristen, seks innen hydrogen, og tre på hver av de andre. Totalt omsøkt beløp var 1 080 mill. kroner. En felles arbeidsgruppe fra de tre organisasjonene vurderte alle søknadene, åtte bedriftskonsortier gikk videre til intervju og av disse ble seks bedriftskonsortiser innvilget Pilot-E-status, der Innovasjon Norge bidrar med finansiering av fire.

Til sammen vil virkemiddelapparatet bidra med omtrent 66,5 mill. kroner.³⁴ Innovasjon Norges andel er på 33,4 mill. kroner, hvor alt hentes fra miljøteknologiordningen. I tillegg vil ett av prosjektene fra intervjurunden, samt to av de som ikke ble tatt inn til intervju, vurderes for videre løp med Innovasjon Norge.

Kompetansemiljø for miljøteknologi

Innovasjon Norge setter årlig av en andel av rammen for miljøteknologi for å etterkomme bestillingen i oppdragsbrevet om å bygge et kompetansemiljø for miljøteknologi. For å bidra til kommersialisering og internasjonalisering av miljøteknologi, legger organisasjonen innsats i å bygge kompetanse på utvalgte fagområder: ren energi, smarte samfunn, havrommet og bioøkonomi.

Kompetanseoppdraget gjør det mulig for kunderådgivere på regionkontorene å sparre med kunder om bærekraftige forretningsmodeller og gjennomfører kompetansehevende tiltak, eksempelvis seminarer og workshops, for å øke bevisstheten rundt bærekraft.

I 2021 har kompetansemidlene også finansiert et større prosjekter i regi av bærekraftsekretariatet om utvikling og implementering av verktøy for vurdering av bærekraftsrisiko og EUs taksonomi. Som del av arbeidet ble det utviklet opplæringsmoduler både for ansatte og kunder³⁵, samt underlag for verktøy som kan brukes i sparring og saksbehandling. PwC ble engasjert for å bistå

³⁴ Dette inkluderer ikke planlagt finansiering fra Enova. Endelig støttebeløp fra Enova vil først fastsettes når prosjektene skal realiseres/demonstreres.

³⁵ [EUs Green Deal og taksonomien \(innovasjonorge.no\)](https://www.innovasjonorge.no)

Innovasjon Norge i arbeidet. Kostnader knyttet til dette oppdraget har beløpet seg til 825 000 kroner i 2021. Utrulling av opplæring og ferdigstilling av verktøyene ble først gjort på nyåret 2022.

Utekontorene innhenter kunnskap om muligheter og utviklingstrekk for miljøteknologi i ulike markeder, og gjennomfører arrangement og studieturer på området. I 2021 ble det en del endringer i planene, og det ble ikke gjennomført så mange arrangement som planlagt. Likevel ble det gjennomført til sammen 11 prosjekter ved utekontorene (én-til-mange), finansiert av kompetansemidlene fra miljøteknologiordningen. Totalt utgjorde dette 4,75 mill. kroner i 2021. I tillegg kommer generelt arbeid med HPO³⁶ og HUB³⁷ finansiert med midler fra Miljøteknologiordningen.

Alle disse aktivitetene på det grønne området bidrar til akkumulert kunnskap om miljøteknologi i organisasjonen.

Samarbeidet med Innovasjon Norge Shanghai for å mobilisere prosjekter til Jiangsu-provinsen i Kina kan særlig nevnes. Dette er en [samarbeidsmodell](#) mellom Jiangsu Science & Technology og Innovasjon Norge som legger til rette for felles miljøteknologiprojekter mellom norske og kinesiske bedrifter. Det gjennomføres en samkjørt søknadsprosess, der samarbeidsprosjektene blir evaluert både av Jiangsu S&T og Innovasjon Norge. For de prosjektene man enes om, bidrar Innovasjon Norge med finansiering til den norske bedriften, og Jiangsu S&T finansierer den kinesiske samarbeidspartneren. Det ble finansiert fire slike prosjekter i 2021, på til sammen 9 mill. kroner. Fra 2021 ble samarbeidet også utvidet med Zhedong-provinsen i Kina, uten at det foreløpig har resultert i finansiering fra Innovasjon Norge. Gjennom et tilrettelagt Global Growth-program, får norske bedrifter bistand til å finne kinesiske samarbeidspartnere. Dette programmet har blitt gjennomført digitalt i 2021.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Miljøteknologiordningen har oppnådd årets mål for bevilgning av rammen.

Miljøteknologiordningen skal, i henhold til oppdragsbrevet, primært benyttes for å nå delmål 2. I praksis benyttes ordningen også for unge bedrifter. Bevilgninger fra miljøteknologiordningen i 2021 fordeler seg på delmål 1 (194 mill. kroner, som utgjør 28,7 prosent) og delmål 2 (483 mill. kroner, som utgjør 71,3 prosent). Andelen til unge bedrifter er høyere i 2021 enn året før, og tilbake på 2019-nivå. Det må bemerkes flere unge bedrifter som har mottatt finansiering fra miljøteknologiordningen i praksis er spin-off fra store bedrifter.

I kundeforundersøkelsene melder mottakerbedriftene at miljøteknologitilskuddet har høy addisjonalitet. 75 prosent melder tilbake at de ikke ville ha gjennomført prosjektet uten tilskuddet

³⁶ High Potential Opportunity = Store eksportsatsinger

³⁷ HUB = bransjeoverskridende satsingsområder

(82 prosent i 2020). To prosent som sier at de trolig ville ha gjennomført prosjektet uansett (1 prosent i 2020).

Innovasjonsnivået ligger på internasjonalt nivå for 97 prosent av prosjektene, noe lavere enn i et normalår. I policy for miljøteknologiordningen (styrende dokument for ordningen) er det presisert at det er miljøteknologiprojekter med innovasjon på internasjonalt nivå som skal prioriteres.

Innovasjonshøyde og prosjektets risiko henger sammen. De fleste prosjekter finansiert med miljøteknologiordningen har høy risiko, med små årlige variasjoner. I 2021 ble 92 prosent av miljøteknologiprojektene definert til å ha høy risiko, og ingen prosjekter ble vurdert til å ha lav risiko.

Miljøteknologiordningen har vært med i effektundersøkelsene de siste fire årene. Estimatene viser årlig gjennomsnittlig mervekst målt i forhold til sammenliknbare bedrifter i en treårs periode etter at de fikk støtte. Bedriftene i miljøteknologiordningen har årlig gjennomsnittlig mervekst i salgsinntekter på 10,2 prosentpoeng mer enn kontrollgruppen, 6 prosentpoeng mer for verdiskaping, 1,9 prosentpoeng mer for produktiviteten og 5,5 prosentpoeng mer i antall årsverk. Estimatene er noe lavere enn fjorårets estimater. SØA som har beregnet estimatene for Innovasjon Norge begrunner de lavere estimatene med at året 2020 (som er det siste regnskapsåret som er med) var et noe unormalt år med langt flere kunder for Innovasjon Norge. Da vil også gruppen av bedrifter som utgjør kontrollgruppen endres som følge av dette. SØA påpeker at så lenge den årlige gjennomsnittlige merveksten fortsatt er positiv og signifiant gir dette resultatet ikke grunn til bekymring. Det er signifikante estimater både for verdiskaping og salgsinntekter.

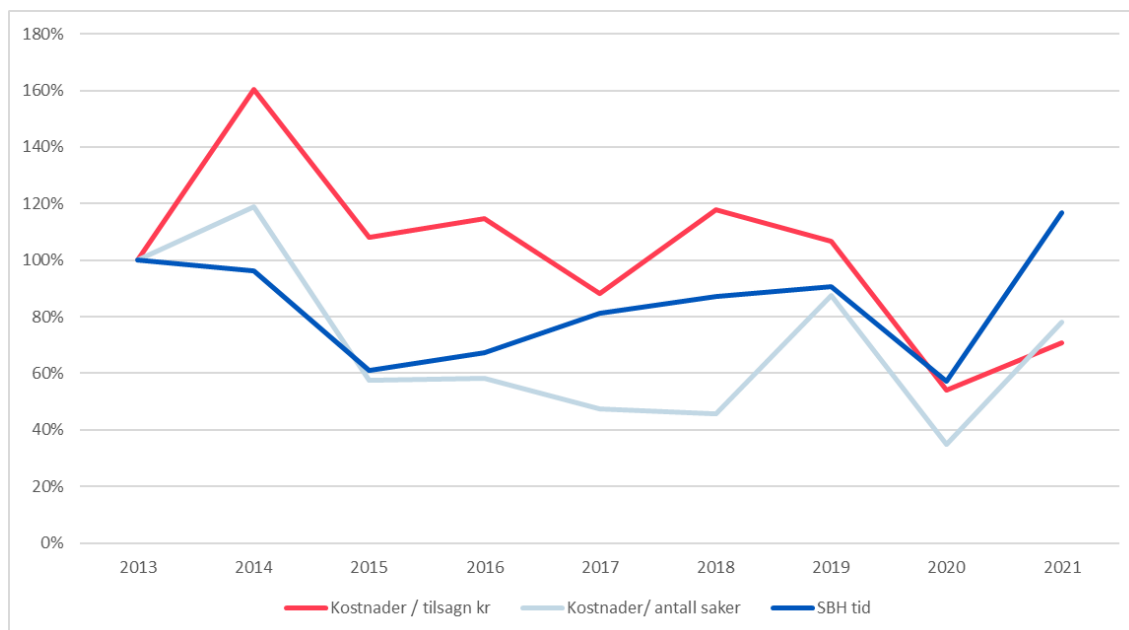
Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Gjennomføringskostnader for miljøteknologiordningen omfatter i 2021 til saksbehandling og oppfølging av enkeltsaker (25,3 mill. kroner), rådgivende panel (1,7 mill. kroner) og mobilisering og generell sparring (13,4 mill. kroner). Til sammen utgjør dette 40,4 mill. kroner.

Kompetanseprogrammet har administrasjon- og gjennomføringskostnader på 9,9 mill. kroner i 2021. Dette omfatter primært prosjekter ved utekontorene og regionskontorene (utgjør 80 prosent).

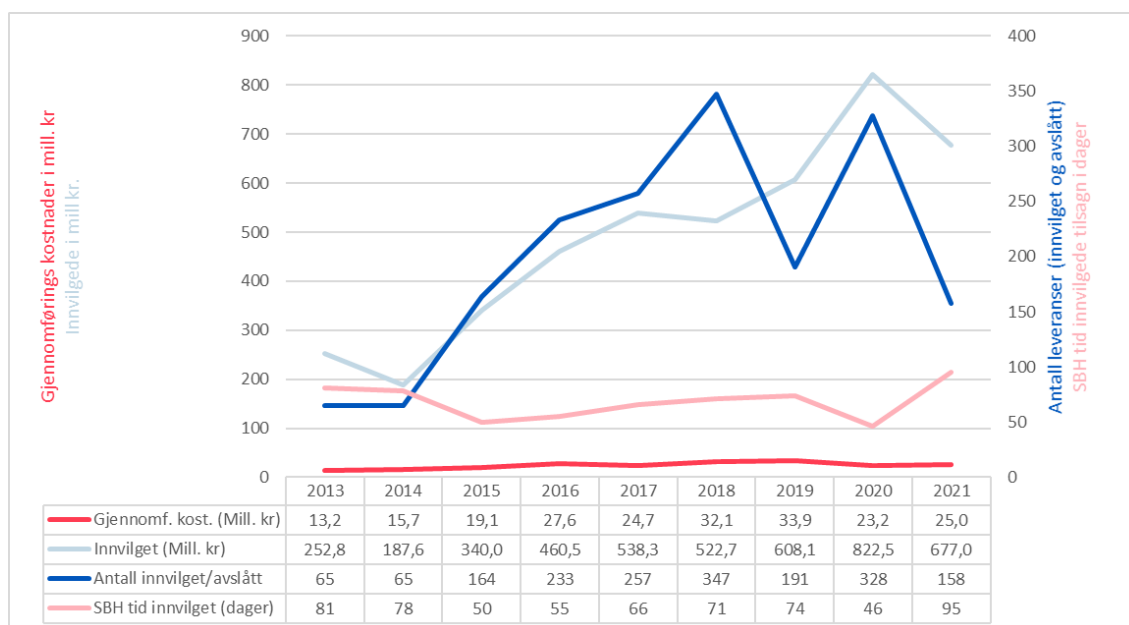
Ellers har det gått med 1,2 mill. kroner til IKT-prosjekter, analyse, HPO og andre mindre prosjekter. Til sammen er det hentet 51,5 mill. kroner fra ordningen for kunne tilby relevante tjenester på området miljøteknologi, en snau million under samlet budsjett.

Figur 3.12-1 Kostnadseffektivitet for Miljøteknologiordningen over tid. Indeks 2013 = 100

Kostnader per innvilget krone og gjennomsnittlig saksbehandlingstid varierer fra år til år, med en markant nedgang i 2020, og som i 2021 var tilbake til før-korona-nivå. Miljøteknologiordningen er en ordning for kompliserte innovasjonsprosjekter som krever mye sparring og bearbeiding, og det er naturlig at dette reflekteres i både saksbehandlingstid og kostnader.

Figur 3.12-2 Kostnadseffektivitet for Miljøteknologiordningen over tid.

Gjennomføringskostnader (inkludert mobilisering, sparring, rådgivende panel, saksbehandling og oppfølging) utgjør i realiteten 40,4 mill. kroner (betydelig mer enn figuren over viser) i 2021. Dette utgjør 6 prosent av innvilget beløp. Ser man kun på kostnader knyttet til saksbehandling (25 mill. kroner) utgjør dette 3,9 prosent av innvilget beløp. Uansett vurderes miljøteknologiordningen å være en et kostnadseffektivt virkemiddel.

3.13 Kap. 2421, post 78 Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond

Formål

Bidra til å bygge opp forvaltningsmiljøer i distriktene til forvaltning av såkornordningen, og å redusere kostnader for fondenes investorer.

Hovedaktiviteter

Bevilge og utbetale administrasjonstilskudd til distriktsrettede såkornfond. Ramme i 2021 er på 3,5 mill. kroner. Det ble mottatt to søknader, fra fondene Fjord Invest Sørvest AS og Norinnova Invest AS. Det er bevilget og utbetalt til sammen 2,4 mill. kroner.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Oppfølging av mål og resultater i såkornfondene er overført til Investinor og rapporteres av dem.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Tildelt administrasjonsstøtte for 2021 ble noe lavere enn forventet behov.

3.14 Kap. 2421, post 79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip

Formål

Kondepneringsordningen skal bidra til at eldre fartøy innen nærskipfartsflåten kondepneres og erstattes av lav- eller nullutslippsfartøy. Ordningen skal bidra til å redusere utslipp til klima og miljø.

Hovedaktiviteter

Kondepneringstilskudd tilbys til rederier innen nærskipfart. Tilskuddet gis til å dekke de miljørelaterte kostnadene der disse klart kan defineres, eventuelt må det foretas en beregning av merkostnadene sammenlignet med en tilsvarende, mindre klima- og miljøvennlig investering. I 2021 har det i all hovedsak ikke vært andre aktiviteter enn saksbehandling på denne tjenesten.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Målsettingen er at prosjektene under ordningen skal oppnå minimum 20 prosent reduksjon av CO₂-utslipp i forhold til fartøy som blir erstattet. Ut fra de beregninger som er gjennomført for

prosjektene som hittil har fått finansiering, vil det minimum oppnås 20 prosent reduksjon av CO₂-utslipp.

Av rammen på 206 mill. kroner ble det i 2021 innvilget kondemneringstilskudd på til sammen 150 mill. kroner til fem selskap.

100 prosent av tilsagnene har miljøeffekt.

3.15 Kap. 2421, post 80 Næringstiltak Svalbard

Formål

Formålet med tjenesten er å fremme omstilling og vekst i næringslivet på Svalbard.

Hovedaktiviteter

2021 var andre år for mobiliseringsoppdraget på Svalbard. Oppdraget er forvaltet av Innovasjon Norge Arktis. Oppdraget er innrettet som mobiliserings- og administrasjonsmidler (2,1 mill. kroner) og Innovasjon Norge skal mobilisere og støtte prosjekter på Svalbard over andre tilgjengelige landsdekkende ordninger. Administrasjonsmidlene brukes til periodevis tilstedeværelse, sparring og mobilisering.

Innovasjon Norge skal fremme omstilling og vekst i næringslivet på Svalbard og skal utføres på en måte som understøtter de svalbardpolitiske målene. I oppdraget oppgis det at Innovasjon Norge skal synliggjøre mulighetene som finnes innenfor eksisterende virkemidler til å utnytte Svalbards potensial som testarena for bærekraftige løsninger og arktisk teknologi. Dette er et oppdrag Innovasjon Norge deler med Siva og Forskningsrådet.

Innovasjon Norge har strategien for Innovasjon og Næringsutvikling på Svalbard som underlag for arbeidet, en strategi som tar utgangspunkt i at samfunnet må videreutvikles gjennom satsing på forskning, reiseliv og annen næringsvirksomhet for å erstatte kullvirksomheten, og at det samtidig skal stimulere til innovasjon og nyetableringer. Man ønsker et mer mangfoldig næringsliv, for å ha flere bein å stå på, og større verdiskaping. Det er imidlertid ikke ønskelig med næringsaktivitet som legger for stort press på den begrensede infrastrukturen i Longyearbyen eller på beredskapsaktiviteten. Næringsutviklingen skal skje innenfor rammene av miljøregelverket og de miljømålene som er satt for øygruppen.

Året var preget av koronasituasjonen. De største konsekvensene i svalbardsamfunnet som følge av koronakrisen knytter seg til akutt og vedvarende stopp i aktiviteten i reiselivet. Samlet sett er aktiviteten og omsetningen betydelig redusert, som har vedvart gjennom to år med pandemi. Lavere aktivitetsnivå i reiselivet har ringvirkninger til andre bransjer som byggenæring, entreprenørnæring og handelsnæring.

Svalbard er i en omstillingssituasjon og koronasituasjonen har forsterket behovet for tiltak på kort sikt, men også på lang sikt hvor det er viktig å mobilisere til ny aktivitet som kan legge grunnlaget for nyskaping og stabile arbeidsplasser. Innovasjon Norge Arktis har jobbet med reisemålsutvikling, merket for bærekraftig reisemål, bedriftsnettverk og kompetansehevede tiltak sammen med reiselivet i lengre tid. Innovasjon Norge har derfor lenge har tett dialog med reiselivsnæringen.

Det ble i 2021 gitt 25 bevilgninger til Svalbard, hvorav 24 av disse var ekstraordinære midler til reiselivet i forbindelse med covid-19.

Koronasituasjonen har også påvirket Innovasjon Norges planlagte aktiviteter i 2021. Status for gjennomføring av aktiviteter er som følger:

- Samarbeid og støtte til prosjekt knyttet til oppdraget mellom Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva, om å utvikle Svalbard til et teststed for bærekraftige løsninger og arktisk teknologi. Innovasjon Norge har støttet forprosjektet til utviklingen av testsenter for bærekraftige energiløsninger på Svalbard, i regi av Store Norske Energi og Sustainable Energy i Norsk Katapult.
- *Utsatt*: kompetansehevingstiltak for næringslivet på Svalbard, da næringslivet har fokusert på å opprettholde lønnsomhet, og da slike aktiviteter fordrer fysiske møter for økt effekt.
- *Utsatt*: Innovasjon Norge har fått tildelt rollen som nasjonalt kompetansesenter for lokalt omstillingsarbeid av Kommunal- og distriktsdepartementet. Innenfor dette er verktøyet «Næringsvennlig kommune» utviklet. Med formål om å bidra til omstilling har Innovasjon Norge satt av 250 000 kroner til å jobbe med næringsvennlig kommune-verktøy sammen med lokale myndigheter. Prosjektet ble utsatt på grunn av forsinkelse i politisk prioritering av prosjektet, samt utskiftning i ledergruppa hos lokale myndigheter, som har hindret forankring. Sluttrapporten er forventet september 2022.
- Gjennomført mobiliseringsmøter med næringsliv, organisasjoner og lokale myndigheter i september 2021, blant annet med Arctic Race ledelsen og lokale aktører om en mulig etappe i Longyearbyen i 2023.
- Samarbeid og dialog med lokale myndigheter omkring fremtidens transport og logistikk-løsninger på Svalbard, hvor Innovasjon Norge er en av deleiere av forstudien sammen med NHO og LO, som bygger opp under ambisjonen om et bærekraftig Svalbardsamfunn.
- Bedriftsbesøk og oppfølging av reiselivsaktører, hvor de ekstraordinære midlene for Svalbard har vært prioritert. Innovasjon Norge har i tett samarbeid med lokale myndigheter støttet evaluering og saksbehandling av Svalbardpakkene.
- Samarbeid omkring bedriftsnettverket for mat, hvor det kulinariske matnettverket gjennomførte matfestival i oktober. Kompetansetiltaksplaner var utsatt på grunn av permittering og nedstenging hos bedriftene.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Det foreligger ikke mål- og resultatstyringsindikatorer for programmet.

Programmet har muliggjort målrettet mobilisering på Svalbard og er nyttig for å kunne bidra ovenfor bedrifter og jobbe fram samarbeidsprosjekter. Ut fra Innovasjon Norges erfaringer i andre omstillingskommuner, ser man at omstilling tar tid, og at mobilisering, rådgiving, samt gjennomføring av forstudier og forprosjekter, er viktige verktøy for å bidra til ny næringsvirksomhet.

Det er i utgangspunktet krevende å mobilisere enkeltaktører på Svalbard til å igangsette innovasjonsprosjekter, og særlig under korona. Erfaringer fra 2021 med å mobilisere enkeltaktører for å nå målsettingene på Svalbard som går utover enkeltbedrifters egne ambisjoner viser seg å også være krevende. Næringslivet bærer preg av å ha hatt en hjørnestensbedrift med et fast marked, og har ikke måtte tenke på forretningsutvikling i vanlig forstand. Disse erfaringene tilsier at bedriftene har behov for tjenester og rådgivning som kan ruste dem bedre til intern utvikling og markedsfokus, samt samarbeid med andre. Fokuset i 2021 var å sette av midler til mobilisering og orientering om mulighetene for finansiering, særlig omkring de ekstraordinære midlene. Fokuset i 2022 vil være å få i gang tiltak, kompetansehevingskurs og opplæring som kommer flere til gode og ruste flere til å starte bedriftsinterne innovasjonsprosjekter og samarbeidsprosjekter som kan resultere i nettverk/klynger. Som tidligere meldt inn, er det en del umodne prosjekter og bedrifter på Svalbard med vekstpotensial om midler med mindre krav til innovasjonsgrad var tilgjengelig. Innovasjon Norge vil i 2022 prioritere flere fysiske møter på Svalbard og fortsette samarbeidet og dialogen rundt videre tiltak for å utvikle Svalbard som en testarena for bærekraftige løsninger og arktisk teknologi.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Gjennomføringskostnadene i 2021 var på 0,1 mill. kroner og ble finansiert fra ubenyttet ramme fra 2020. Kostnadene ble vesentlig lavere enn planlagt og skyldes mindre mulighet for tilstedeværelse på Svalbard på grunn av koronasituasjonen, interne ressursutfordringer, avlysning av planlagt arrangement og at prosjekter knyttet til omstilling ble utsatt i 2021.

Ubenyttet finansiering av administrasjons- og gjennomføringskostnader i 2021 er overført, og vil bli bevilget til bedrifter og utviklingsprosjekter i 2022. Bevilgningen for 2022 på 2,1 mill. kroner vil dekke kostnader relatert til aktiviteter i 2022.

3.16 Kap. 2421, post 90 Lavrisikolån

Formål

Formålet med tjenesten er å bidra til å oppfylle delmålene om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Lavrisikolån innvilges bedrifter med behov for finansiering av et langsiktig kapitalbehov knyttet til anleggsmidler. Det kreves tilfredsstillende økonomi hos låntaker og god pantesikkerhet for lavrisikolån. Lånene gis med konkurransedyktige betingelser. Låneordningen er dels et konkurrerende tilbud til banklån, men først og fremst et supplement, gjerne basert på at Innovasjon Norge og en bank deler lån og sikkerheter. Tilsagn om store lavrisikolån er som

hovedregel basert på en slik deling av langsiktig risiko. Lavrisikolån er orientert mot de deler av markedet hvor konkurransen er moderat eller begrenset.

Hovedaktiviteter

Utlånsrammen på 2,5 mrd. kroner ble nesten fullt utnyttet i 2021. Det ble innvilget nye lån på 2,5 mrd. kroner. Fiskeflåten fikk innvilget nye lån på 1,1 mrd. kroner og var den dominerende næringen.

Lavrisikolån har moderat innovasjonshøyde, men er av stor betydning, spesielt for fiskeflåten og i det distriktspolitiske virkeområdet. Lavrisikolån er en viktig ordning for samarbeid med andre banker om langsiktig finansiering, hvor hensikten er å dele langsiktig risiko og tilby bedriftene lange lån i et marked hvor bankene har behov for å begrense løpetiden blant annet som følge av Basel III.

Tabell 3.16-1 Oversikt over utlånsrammer og forbruk i 2021. 2020 i parentes. Mill. kroner.

Leveranser	Utlånsramme	Forbruk	Antall tilsagn
Landbrukslån		356 (446)	128 (170)
Lån til fiskeflåten		1 053 (1 077)	89 (113)
Lavrisikolån		1 020 (970)	63 (68)
Total	2 500	2 429 (2 493)	280 (351)

57 prosent av lavrisikolånene ble tildelt bedrifter eldre enn fem år og henholdsvis 30 prosent og 13 prosent til nye og unge virksomheter i 2021. Av ordinære lavrisikolån unntatt lån til landbruk og fiskeflåten, var 29 prosent kvinnerettede prosjekter og 52 prosent av prosjektene hadde positiv miljøeffekt. Mens kvinnerettede prosjekter var på omtrent samme nivå som i 2020, har prosjekter med positiv miljøeffekt økt fra 43 prosent. Dette er en interessant utvikling. 57 prosent av lavrisikolånene gikk til distriktspolitisk virkeområde. Tilsvarende tall for 2020 var 52 prosent.

Størst andel tilsagn gikk til Nordland (546 mill. kroner), Møre og Romsdal (491 mill. kroner) og Vestland (442 mill. kroner).

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Lavrisikolån har effektindikatorer som er estimert av Samfunnsøkonomisk analyse i 2021. Effektene estimeres ved å sammenlikne utviklingen hos kundene som har fått støtte av Innovasjon Norge med utviklingen i liknende foretak som ikke har fått støtte av Innovasjon Norge. Effekter er målt som forskjeller i gjennomsnittlig årlig vekstrate mellom Innovasjon Norges kunder og kontrollgruppen i den første treårsperioden etter støtten fra Innovasjon Norge. Beregningene baseres seg på regnskapsdata for foretakene i perioden 2003-2020. Årlig gjennomsnittlig mervest i salgsinntekter er 6,5 prosentpoeng, 8 prosentpoeng for verdiskaping, 3,3 prosentpoeng for

produktivitet. Kunder av lavrisikolån ligger noe lavere enn innovasjonslån, risikolån, garantier, etablerertilskudd og innovasjonskontrakter på de tre effektindikatorene.

Som forventet er innovasjonshøyden for lavrisikolån vesentlig lavere enn for innovasjonslån og tilskuddsordningene. Total innovasjonshøyde målt i innvilget beløp på nasjonalt og internasjonalt nivå var i 2021 på hele 42 prosent, mot 20 prosent i 2020. Andel ikke relevant innovasjonshøyde var på 26 prosent mot 47 prosent i 2020. Fjorårets tall ble forklart ved at lavrisikolån i stor grad innvilges til fiskeflåten og landbruket, og hvor investeringer som finansieres i første rekke går på kapasitet og modernisering. Rapporten viser større grad av innovasjon i 2021.

Det er et krav i ordningen at kundene på kort og mellomlang sikt har god betjeningsevne. Andel tilsagn til kunder med lav driftsrisiko (kode A og B), det vil si god eller tilfredsstillende betjeningsevne, økte fra 78 prosent i 2020 til 79 prosent i 2021.

Andelen prosjekter med høy risiko (C) var spesielt stor i 2017 og 2019. Det høye nivået i 2019 på klasse C skyldes i første rekke noen store fiskeflåtelån, som hadde betryggende sikkerheter. Lån til fiskeflåten utgjorde 43 prosent av de totale utlånene i 2021.

Tabell 3.16-2 Driftsrisiko nye tilsagn. Prosent av beløp.

Driftsrisiko	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	36 %	23 %	31 %	20 %	34 %	20 %
B	45 %	46 %	46 %	44 %	44 %	59 %
C	19 %	31 %	23 %	36 %	22 %	21 %
D	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2021 viser at kunder som rapporterer stor grad av addisjonaliteter på 52 prosent og i middels grad av addisjonalitet er på 29 prosent for lavrisikolån. Addisjonalitetsbegrepet sier noe om hvor utslagsgivende Innovasjon Norges støtte var for gjennomføringen av prosjektet.

Siste evaluering gjort av Menon i 2013 av lavrisikolåneordningen, fremhevet at lavrisikolån synes å være relevant i den grad låneordningen opererer mot regioner der tilstedeværelsen av regionale og nasjonale banker er lav. Analyse og vurdering av samfunnsøkonomisk lønnsomhet pekte mot at ordningen i hovedsak fungerer godt. Evalueringen anbefalte at lavrisikoporteføljen i større grad dreies mot prosjekter innenfor industri og tjenesteyting og mindre på landbruk. Vi har gjennom flere år søkt å flytte en større andel av lavrisikolånene til ordinære lavrisikolån, og har i varierende grad lyktes med dette. Innovasjon Norge legger stor vekt på at lavrisikolåneordningen skal virke som et godt supplement til lån som tilbys i markedet. Kapitalmarkedsutvalget pekte i sin utredning ([NOU 2018:5](#)) på at lavrisikolånene ser ut til å ha en klar geografisk profil, der Innovasjon Norge tilbyr mest lån i de områder hvor sannsynligheten for kapitalmangel er størst.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Tabellen under viser en oversikt over utviklingen i lavrisikordningen frem til og med 2021.

Tabell 3.16-3 Utviklingen i lavrisikolåneordningen fra 2015 til 2021. Mill. kroner.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Timekostnader	73	72	60	70	68	77	80
Direkte prosjektkostnader	20	18	15	14	60	9	18
Sum	93	90	75	84	128	86	98
Tilsagn (beløp)	1958	2486	2498	2 500	2014	2493	2429
Tilsagn (antall)	449	420	458	408	378	351	280
Portefølje 31.12	13848	14003	14144	14378	13829	14172	13608

Som det kommer frem av tabellen har det vært en moderat vekst i porteføljevolum til og med 2018, mens i 2019 ble porteføljen redusert med over 500 mill. kroner, dels som følge av ekstraordinære innfrielse av lån på nesten 1 100 mill. kroner. I 2020 har volumet igjen økt og beholdt nivået i 2021.

Som det går frem av tabellen, har direkte prosjektkostnader blitt redusert med 51 mill. kroner fra 2019 til 2020. Dette skyldes i all hovedsak et digitaliseringsprosjekt InChange med en ekstraordinær belastning på 50 mill. kroner dette året. I 2021 endte direkte prosjektkostnader og timekostnader totalt på 98 mill. kroner.

Lavrisikolåneordningen hadde i 2021 et resultat før tap på 156 mill. kroner mot 182 mill. kroner i 2020. Tap på utlån i 2021 var minus 7,8 mill. kroner (tilbakeføring av tap) mot 91 mill. kroner i 2020. Hele 2021-resultatet på 164 mill. kroner ble overført til eier.

4 Rapportering til Kommunal- og distriktsdepartementet

4.1 Innledning

4.1.1 Om regional- og distriktsoppdraget

Innovasjon Norge har oppdrag knyttet til Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett både via fylkeskommunene (kap. 553, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling) og direkte

fra departementet (kap. 553, postene 65 Omstilling og 74 Klynger og innovasjon). Post 61 skal bidra til vekst i verdiskaping, sysselsetting og nyskaping i de enkelte regionene. Særskilte distriktpolitiske virkemidler under denne posten skal bidra til å utløse ny aktivitet i næringslivet i distriktsområdene som ikke ivaretas gjennom nasjonale virkemidler.

Post 65 finansierer Innovasjon Norges arbeid som nasjonal rådgiver for lokalt omstillingsarbeid overfor kommuner/regioner med sårbar næringsstruktur eller svikt i næringsgrunnlaget. De enkelte omstillingsområdene er utpekt av fylkeskommunene. Post 74 finansierer følgende aktiviteter: Norwegian Innovation Clusters, privat/offentlige innovasjonspartnerskap og bioøkonomiordningen. Innovasjon Norge bestemmer selv fordelingen mellom disse formålene. Norwegian Innovation Clusters, innovasjonspartnerskap og bioøkonomiordningen er fellessatsinger som er finansiert over flere departementers budsjetter. Rapporteringen for disse er i forståelse med oppdragsgiverne samlet under kapittel 3.

De regional- og distriktpolitiske virkemidlene, inklusive de nasjonale knyttet til post 74, inngår som viktige verktøy i realiseringen av fylkeskommunenes regionale innovasjons- og utviklingsstrategier. De forvaltes med utgangspunkt i disse og omforente handlingsplaner for aktørene i det regionale partnerskapet som skal operasjonalisere strategiene. Også de nasjonale virkemidlene som hører inn under andre departementers oppdrag er sentrale for regional næringsutvikling. Forskjeller i næringsstruktur og ulike regionale strategier basert på regionenes relative styrker og svakheter, gjør at enkeltvirkemidlers relevans og anvendelse også varierer mellom regionkontorer og fylker.

Samarbeidet i de regionale partnerskapene har fungert bra også i 2021. Det forsterkede samarbeidet som ble utviklet i det første året av pandemien, ble styrket ytterligere i 2021. Møtehyppigheten og behovet for løpende operativ koordinering har vært noe lavere, mens det strategiske utviklingsarbeidet har blitt viktigere. Innovasjon Norge opplever at det er stor grad av samstemthet om de viktigste strategiske prioriteringene og retningsvalgene i de ulike regionene og at disse i sum understøtter de nasjonale prioriteringene.

4.1.2 Om budsjettpostene

Tabellene nedenfor gir en oversikt over hvilke budsjettposter som inngår i rapporteringen under dette kapitlet – herunder overførte midler fra tidligere års poster som er erstattet med kap. 553, post 61. Videre vises hvilke virkemidler som inngår. Årets ramme er bevilgninger fra oppdragsbrev 2021. Disponibel ramme inkluderer annulleringer fra tidligere års tilsagn og udisponerte bedriftsrettede midler fra tidligere år. Forbruk vises som netto beløp i mill. kroner.

Tabell 4.1-1 Oversikt over ramme og forbruk fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Mill. kroner.

Kapittel og post	Virkemiddel	Årets ramme	Disponibel ramme	Forbruk
Kap. 553, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån - tapsavsetning			25,4
	Garanti - tapsavsetning			0,8
	Tilskudd	567,1	662,6	502,0
	Sum	567,1	662,6	528,2
Kap. 553, post 65 Omstilling	Tilskudd	3,0	7,6	6,0
Kap. 553, post 74 Klynger og innovasjon	Tilskudd	121,0	138,9	115,8
Kap. 553, post 63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd	12,5	22,2	7,0
Sum		703,6	831,3	657,0

Tabell 4.1-2 Forbruk av restmidler fra tidligere budsjettposter. Mill. kroner.

Kapittel og post	Virkemiddel	Årets ramme	Disponibel ramme	Forbruk
Kap. 550, post 62 Bedriftsretta låne- og tilskotsordninger i distrikta	Tilskudd	0,0	34,8	16,0
Kap. 551, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	0,0	12,2	6,6
Kap. 551, post 61 Kompens. for økt arbeidsgiveravgift	Tilskudd	0,0	0,6	0,3
Kap. 553, post 60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd	0,0	2,7	0,6
Sum		0,0	50,3	23,5

Tabell 4.1-3 Oversikt over rammer for Kommunal- og distriktsdepartementets budsjettpost 551.60 (frem til og med 2016), 550.62 (2017 og 2018) og 553.61 (2020 og 2021). Mill. kroner.

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ³⁸	2021
Mill. kroner	562	544	425	409	375	402	341	318	676	567

³⁸ Fra og med 2020 inkluderer rammen midler til Bedriftsnettverk, Mentortjenesten og Landsdekkende etablerertilskudd som tidligere ble finansiert fra nasjonale rammer på NFDs, KDDs og KUDs budsjett.

4.2 Kap. 553, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling

4.2.1 Tilskudd til bedriftsutvikling og investeringer (inklusive restmidler fra kap. 550, post 62, kap. 551, post 60 og kap. 551, post 61 (RDA))

Bevilgningene fra posten hører inn under hovedmål én for Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene. Målgruppen for ordningene er bedrifter og gründere i virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte.

De årlige oppdragsbrevene på posten kommer fra fylkeskommunene. Innovasjon Norge kan benytte innvilgningsrammene til tilskudd til bedrifter, til påfyll av tapsfond i forbindelse med utlån og garantier og til etablererordninger. Tjenesten skal bidra til å skape flere gode gründere og vekstkraftige bedrifter i distriktene.

Tilsagnene under de bedriftsrettede låne- og tilskuddsordningene i 2021 fordelte seg med 69,3 mill. kroner i etablerertilskudd (herav om lag 32 mill. kroner³⁹ i tilskudd til markedsavklaring behandlet av Vekst- og gründersenteret i Førde og om lag 37,3 mill. kroner i Kommersialiseringstilskudd behandlet av regionkontorene), 417 mill. kroner i bedriftsrettede tilskudd, 212 mill. kroner i distriktsrettede risikolån og 2,5 mill. kroner i garantier. Beløpsmessig ble det innvilget 119,5 mill. kroner mindre i bedriftsrettede tilskudd i 2021 enn i 2020. For risikolån var nedgangen på 99 mill. kroner.

Kap. 553, post 61 var ny budsjettpost i 2020 og avløste den tidligere budsjettposten kap. 550, post 62. Denne var ny i 2017 og avløste den tidligere budsjettposten kap. 551, post 60. Disponibel budsjetttramme på post 61 i 2021 var 663 mill. kroner. I 2021 ble det innvilget 528 mill. kroner i tilskudd og avsetning til tapsfond over posten. Dette inkluderer dekning av den delen av Innovasjon Norges gjennomføringskostnader som hentes fra årets ramme.

Disponibel budsjetttramme under kap. 550, post 62 var i 2021 på 35 mill. kroner, som følge av overføringer fra tidligere år, samt annulleringer av tidligere års tilsagn gjennom året. I 2021 ble det innvilget 16 mill. kroner i tilskudd over posten.

Disponibel budsjetttramme under kap. 551, post 60 var i 2021 på vel 12 mill. kroner, som følge av overføringer fra tidligere år samt annulleringer av tidligere års tilsagn gjennom året. I 2021 ble det innvilget 6,6 mill. kroner i tilskudd over posten.

³⁹ Av dette var vel 27,2 mill. kroner finansiert under den landsdekkende delen av bevilgningen og ca. 4,7 mill. kroner fra rammen for distriktsrettede tilskudd.

Innovasjon Norge vil i 2022 ta en gjennomgang av restmidler fra gamle budsjettposter med sikte på å få brukt opp disse slik at vi kan stenge for nye tilsagn fra flest mulig av de gamle postene fra og med 1.1.2023. Dette vil også forenkle rapporteringen på sikt.

Formål

Fylkeskommunene benytter Innovasjon Norge som operatør for den bedriftsrettede satsingen i distriktene. Tjenesten skal bidra til å realisere nasjonale og fylkeskommunale mål for regional utvikling tilpasset regionale forutsetninger. Den benyttes til prosjekter med sysselsettings- og verdiskapingspotensial, som i noen tilfeller også kan bidra til å fremme internasjonalisering av bedriftene. Bedriftsrettede tiltak som bygger opp under innovasjon, bruk av ny teknologi, digitalisering og skifte til en mer grønn økonomi skal prioriteres. De distriktsrettede virkemidlene er komplementære til de nasjonale innovasjonsvirkemidlene og brukes normalt til prosjekter hvor disse ikke er aktuelle.

Hovedaktiviteter

Dette omfatter prosjekter støttet under kap. 553/61, 550/62 551/60 og 551/61.

Tabell 4.2-1 Leveranser av bedriftsutviklingstilskudd og investeringstilskudd. 2020 og 2021. Mill. kroner og antall.

Leveranse	Ramme	Innvilget beløp		Innvilget antall	
		2020	2021	2020	2021
Investeringstilskudd	Kap. 553.61	169	148	151	147
Bedriftsutvikling	Kap. 553.61	263	248	337	307
Investeringstilskudd	Kap. 551.60	2	0	1	0
Bedriftsutvikling	Kap. 551.60	24	6,5	61	22
Investeringstilskudd	Kap. 550.62	22	4	44	3
Bedriftsutvikling	Kap. 550.62	57	11	104	23
RDA-tilskudd	Kap. 551.61	12	0,3	16	1
Sum		549	418	714	503

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

I 2021 var andelen bedrifts- og investeringstilskudd (inklusive kommersialiseringstilskudd) som gikk til gründere og bedrifter som er yngre enn tre år ca. 25 prosent. Totalt gikk 30 prosent av de samlede finansielle tjenestene under Kommunal- og distriktsdepartementet til gründere i 2021, mot 26 prosent i 2020.

Tabell 4.2-2 Innovasjonsnivå. Andel av beløp (prosent).

Tjeneste	Innovasjonsnivå	2019	2020	2021
Bedriftsutviklingstilskudd	Innovasjon på internasjonalt nivå	42,6	25,4	38,3
	Innovasjon på nasjonalt nivå	23,9	21,8	20,2
	Innovasjon på regionalt nivå	11,1	18,6	13,8
	Innovasjon på bedriftsnivå	7,8	9,8	5,1
	Ikke relevant	14,6	24,3	22,6
Investeringstilskudd	Innovasjon på internasjonalt nivå	20	27,3	23,4
	Innovasjon på nasjonalt nivå	24,1	27	26,3
	Innovasjon på regionalt nivå	27,6	24	29,8
	Innovasjon på bedriftsnivå	23,5	16,2	16,4
	Ikke relevant	4,7	5,5	4,1

Av bedriftsutviklingstilskuddet gikk 58 prosent av innvilget beløp til prosjekter med innovasjon på nasjonalt eller internasjonalt innovasjonsnivå. For investeringstilskuddet var denne andelen på 50 prosent.

Tjenestene benyttes hovedsakelig til produkt- og tjenesteinnovasjon. Om lag 60 prosent av alle innvilgede tilskudd målt i kroner gikk til dette. 71 prosent av innvilgningene gikk til bedrifter med inntil 20 ansatte. Denne andelen er noe lavere enn i 2020 da den lå på 80 prosent.

I 2021 gikk 34 prosent av innvilget beløp til kvinnerettede prosjekter. 48 prosent av samlet innvilget beløp på virkemidlene fra Kommunal- og distriktsdepartementet gikk til prosjekter med positiv miljøeffekt. Av de bedriftsrettede tilskuddene ble flest innvilgninger gitt til bransjene industri (33 prosent) og faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting (12 prosent).

47 prosent av totalt innvilget beløp på bedriftsrettet utviklingstilskudd og 43 prosent for distriktsrettet investeringstilskudd var miljørettet i 2021. Det er flest prosjekter tilknyttet «bedre utnyttelse av biologiske ressurser» og «andre tiltak/løsningsalternativer som gir positiv effekt på det ytre miljø».

Ifølge kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen, som gjennomføres av Oxford Research, har denne tilskuddsordningen gjennomgående høy utløsende effekt (addisjonalitet), og denne har ligget på et høyt nivå over tid. Undersøkelsen for 2021 viser at for bedriftsutviklingstilskudd var andelen av midlene som gikk til prosjekter hvor de i noen eller i stor grad hadde utløsende effekt på 95 prosent (det samme som i 2020). For investeringstilskudd var den tilsvarende andelen på 98 prosent. Også her var andelen den samme som i 2020.

Andelen prosjekter hvor tilskuddene i noen eller stor grad bidro til økt kompetanse var henholdsvis 65 prosent for bedriftsutviklingstilskudd og 89 prosent for investeringstilskudd. På kompetansesiden har disse tilskuddene størst effekt på utvikling av nye markeder, utvikling av nye produkter i form av tjenester, strategiprosesser og veivalg, samt økte markedsmuligheter ved samarbeid og nettverk.

De siste effektestimatene fra konsultentselskapet Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) viser at bedrifter som har fått investeringstilskudd og/eller bedriftsutviklingstilskudd har en signifikant bedre årlig gjennomsnittsutvikling enn kontrollgruppen (liknende bedrifter som ikke har fått slike tilskudd). Forskjellene er størst for utviklingen i salgsinntekter og verdiskaping, både for investeringstilskuddet og for bedriftsutviklingstilskuddet. Dette er naturlig i og med at slike tilskudd gjerne innvilges i forbindelse med kapasitetsøkning.

Tabell 4.2-3 Effektindikatorer og indikatorer for støttende analyser. Gjennomsnittlig årlig mervekst i prosentpoeng. 2003-2020. Fjorårets estimater i parentes (2003-2019).

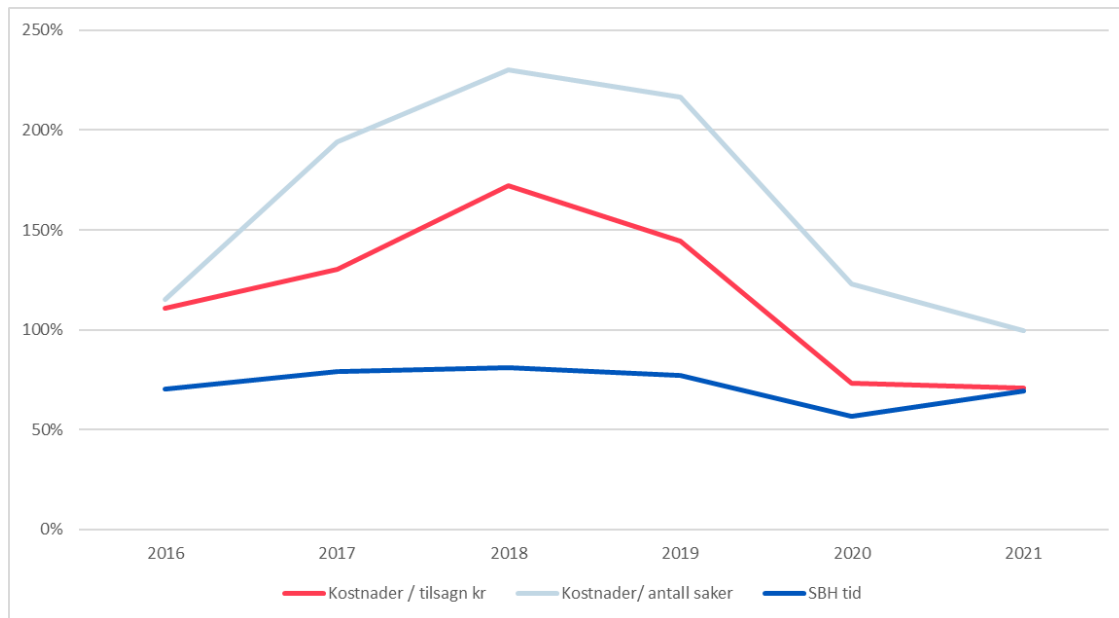
Indikator	Investeringstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd
Salgsinntekter	10,5(11,6)***	6,8(7,6)***
Verdiskaping	8,4(9,4)***	5,2(6,0)***
Produktivitet	2,2(3,3)***	1,8(2,4)***
Antall årsverk	4,5(4,6)***	3,2(3,4)***
Kapitalrentabilitet	0,1(0,1)	0,1(0,2)

*** Statistisk signifikant med p-verdi på 0,01 eller lavere.

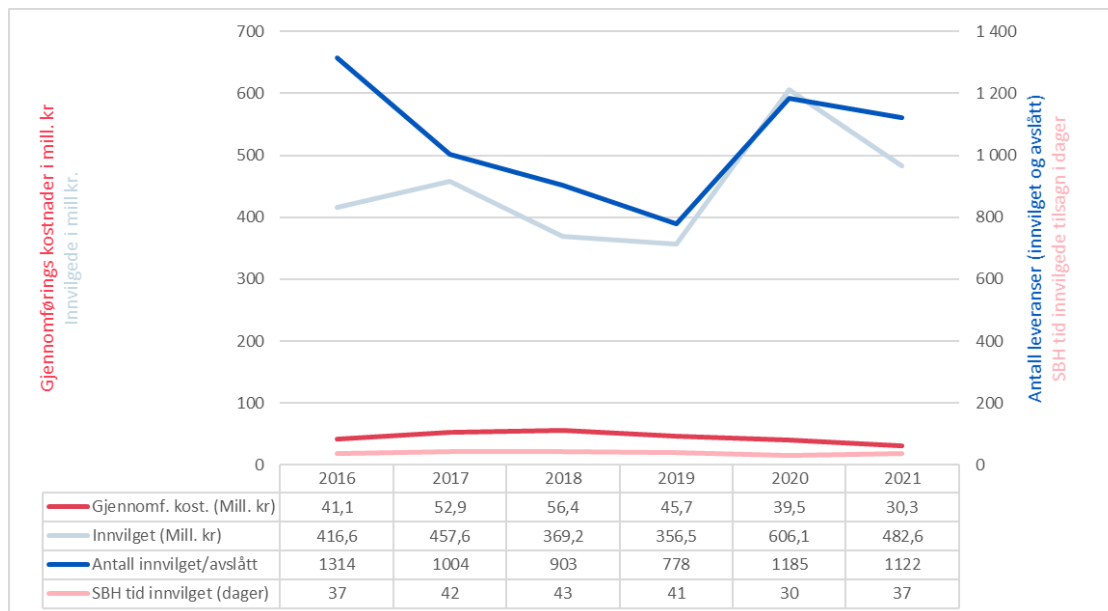
Estimatene er noe lavere enn fjorårets estimater. SØA som har beregnet estimatene for Innovasjon Norge begrunner de lavere estimatene med at året 2020 (som er det siste regnskapsåret som er med) var et noe unormalt år med langt flere kunder for Innovasjon Norge. Da vil også gruppen av bedrifter som utgjør kontrollgruppen endres som følge av dette. SØA påpeker at så lenge den årlige gjennomsnittlige merveksten fortsatt er positiv og signifiant gir dette resultatet ikke grunn til bekymring. Det er signifikante estimater både for verdiskaping og salgsinntekter.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Figur 4.2-1 Kostnadseffektivitet for Kommunal- og distriktsdepartementets post 61 over tid, indeks 2013 = 100.

Figur 4.2-2 Kostnadseffektivitet for Kommunal- og distriktsdepartementets post 61 over tid.

Gjennomføringskostnadene knyttet til de bedriftsrettede distriktsvirkemidlene som inngår i kap. 553, post 61 som fra og med 2021 også omfatter etablerertilskudd til kommersialisering, består av 30 mill. kroner i timekostnader og 0,2 mill. kroner i direkte prosjektkostnader; totalt 30,2 mill. kroner. Kostnadene er totalt redusert de siste tre årene grunnet redusert timeforbruk.

4.2.2 Lån og garantier

Formål

Distriktsrettede risikolån skal bidra til å dekke særlig små og mellomstore bedrifters behov for risikoavlastning i investerings- og utviklingsprosjekter som er vanskelig å finansiere i kredittmarkedet, og hvor Innovasjon Norges medvirkning er utløsende for gjennomføring av prosjektet.

Distriktsrettede garantier for driftskreditt gis til små og mellomstore bedrifter som mangler pantesikkerheter for lånefinansiering i bank. Det legges vekt på at nye lån og garantier skal styres mot prosjekter som bidrar til økt verdiskaping i distriktene gjennom å utvikle flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter.

Hovedaktiviteter

I alt ble det innvilget 212 mill. kroner i distriktsrettede risikolån i 2021 mot 311 mill. kroner i 2020. Samtidig ble det innvilget 471 mill. kroner i landsdekkende innovasjonslån. I alt 117 mill. kroner av innvilgede innovasjonslån fra den landsdekkende ordningen ble gitt til bedrifter innenfor det distriktspolitiske virkeområdet (DPV). Dette er en nedgang på 134 mill. kroner fra 2020, da det ble innvilget 250 mill. kroner i landsdekkende innovasjonslån rettet mot distrikt.

Tabell 4.2-4 Tilsagn distriktsrettede risikolån og garantier. Mill. kroner.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Distriktsrettede risikolån	294	530	372	310	311	212
Distriktsrettede garantier	3	13	2	3	6	3

I 2021 ble det også innvilget lavrisikolån på 1,373 mrd. kroner til bedrifter lokalisert innenfor distriktspolitisk virkeområde. Lavrisikolånene har dermed en klar distriktsprofil. Dette er en låneordning på markedsbetingelser som ikke belaster statsbudsjettet. Innenfor ordningen gis lån til fiskeflåten, landbruket og til industri og tjenesteyting. Totalt utlån til distriktspolitisk virkeområde utgjorde 1,828 mrd. kroner eller 53 prosent av årets nye utlån (3,421 mrd. kroner). I 2020 var andelen på 52 prosent.

Innovasjon Norge inngikk i januar 2017 en avtale med det Europeiske investeringsfondet (EIF) under instrumentet InnovFin SME Guarantee i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon – Horisont 2020. Dette ha styrket Innovasjon Norges utlånskapasitet i kraft av risikodeling med EIF.

Avtalen ble utvidet i 2019 og ble avsluttet i første halvår 2021. Utlånsporteføljen av distriktsrettede risikolån og landsdekkende innovasjonslån som avtalen dekket, kunne samlet beløpe seg til 1,9 mrd. kroner. De lånene som var omfattet av samarbeidet måtte være på minimum 4 mill. kroner og maksimalt 50 mill. kroner, ha nedbetalingstid på maksimalt ti år og

oppfylle definerte kriterier for vekst og innovasjon. I 2021 ble det ikke innvilget distriktsrettede risikolån med garanti fra EIF på, men det ble innvilget til sammen 35 mill. kroner i 2020.

Garantiordningen for driftskreditt er et nyttig supplement til tjenestetilbudet, selv om den bare unntaksvis benyttes. Det ble innvilget to garantier på totalt 2,5 mill. kroner i 2021, mot fem garantier på totalt 5,8 mill. kroner i 2020. Framveksten av Vekstgaranti, som inngår i den landsdekkende Innovasjonslåneordningen, har gitt et bedre tilbud til bedrifter i store deler av landet. Fra 2017, da piloteringen av Vekstgarantiordningen startet, og fram til utgangen av 2021, er det innvilget 641 garantier fra Innovasjon Norge for lån og kreditter fra bankene på tilsammen 1 765 mill. kroner, hvorav 13,4 prosent av beløpet til bedrifter innenfor distriktpolitisk virkeområde. I 2021 ble det fra bankene gitt 219 garantier for lån og kreditter på til sammen 619 mill. kroner, hvorav 13 prosent av beløpet til bedrifter innenfor distriktpolitisk virkeområde.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

I 2021 utgjorde nye lån og garantier til gründere 41 prosent av de totale innvilgningene (beløp) under ordningen. Dette var en oppgang fra 28 prosent i 2020. 207 mill. kroner i lån og garantier ble innvilget til prosjekter innenfor det distriktpolitiske virkeområdet i 2021, hvilket representerer 97 prosent av totalt innvilgede lån og garantier. Bransjemessig var industri (45 prosent) og omsetning og drift av fast eiendom (11 prosent) de områdene som fikk innvilget mest lån og garantier. Tjenestene benyttes hovedsakelig til prosess- og produktinnovasjon. 82 prosent av antall innvilgede saker (lån og garantier) gikk i 2021 til bedrifter med inntil 20 ansatte, mens innvilget beløp til denne gruppen utgjorde 73 prosent. Tilsvarende nivåer for 2020 var på henholdsvis 86 prosent og 81 prosent.

36 prosent av innvilget beløp gikk til prosjekter med positiv miljøeffekt mot 56 prosent i 2020. Kvinnerettede prosjekter utgjorde 22 prosent mot 30 prosent i 2020. Dette er fortsatt lavere enn Kommunal- og distriktsdepartementets mål om en kvinneandel på 40 prosent slik det er formulert i oppdragsbrevet. Erfaringen er at dette målet er vanskelig å nå for risikolån når de øvrige betingelsene for ordningen samtidig må ivaretas.

Tabell 4.2-5 Innovasjonsnivå. Andel av beløp (prosent).

Innovasjonsnivå	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	20	11	11	19	24	19
Innovasjon på regionalt nivå	13	10	14	15	12	26
Innovasjon på nasjonalt nivå	27	22	22	16	31	27
Innovasjon på internasjonalt nivå	26	38	46	18	22	14
Ikke relevant	14	19	7	32	11	15
Totalsum	100	100	100	100	100	100

Innovasjonsnivået/innovasjonshøyden i ordningen svinger noe fra år til år. Innovasjonshøyden er betydelig lavere enn for den landsdekkende risikolåneordningen (innovasjonslån). Den relativt høye andelen «ikke relevant» skyldes i første rekke at noen lån innvilges til kapitalstyrking og omstillingsprosjekter. Distriktsutviklingsmidlene er komplementære til de nasjonale innovasjonsvirkemidlene. De nyttes derfor i større grad til prosjekter hvor styrket konkurransevne, vekst i verdiskapingen og nye arbeidsplasser i distriktene er de viktigste kriteriene for finansieringsmedvirkningen, og ikke innovasjonshøyden.

Kalkulert risiko for nye tilsagn om distriktsrettede risikolån har de siste årene ligget stabilt på i underkant av 30 prosent. Det er en del lavere enn snittet for landsdekkende innovasjonslån. En grunn til dette er nok at lån i distriktene i større grad enn innovasjonslånene delfinansierer anleggsinvesteringer og i mindre grad utviklingsrelaterte prosjekter.

Beregninger fra Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) tyder på at bedrifter som mottar lån og garantier fra Innovasjon Norge har en bedre utvikling enn kontrollgruppen av bedrifter som ikke har fått slike lån. Den gjennomsnittlige årlige merveksten er større for lån enn for tilskudd på alle indikatorene, men spesielt på salgsinntekter og verdiskaping. En del av forskjellene kan trolig forklares med ulikheter i prosjektene, men estimatene underbygger at det fortsatt kan være riktig å dreie tjenesteb Bruken ytterligere fra tilskudd mot lån. I tabellen under er også tilsvarende tall for landsdekkende innovasjonslån satt inn.

Tabell 4.2-6 Effektindikatorer og indikatorer for støttende analyser. Gjennomsnittlig årlig mervekst i prosentpoeng. 2003-2020. Fjorårets estimater i parentes (2003-2019).

Indikator	Distriktsrettet risikolån	Innovasjonslån
Salgsinntekter	15,7 (20,0) ***	20,1 (23,9) ***
Verdiskaping	11,8 (15,9) ***	15,5 (18,1) ***
Produktivitet	4,9 (7,0) ***	8,5 (9,4) ***
Antall ansatte	6,3 (7,7) ***	4,9 (5,2) ***
Kapitalrentabilitet	-0,1 (0,4) *	0,9 (0,6) *

*** Statistisk signifikant med p-verdi 0,01 eller lavere

* Statistisk signifikant med p-verdi mellom 0,05 og 0,1

Estimatene er noe lavere enn fjorårets estimater. SØA, som har beregnet estimatene for Innovasjon Norge, begrunner de lavere estimatene med at året 2020 (som er det siste regnskapsåret som er med) var et noe unormalt år med langt flere kunder for Innovasjon Norge. Da vil også gruppen av bedrifter som utgjør kontrollgruppen endres som følge av dette. SØA påpeker at så lenge den årlige gjennomsnittlige merveksten fortsatt er positiv og signifikant gir dette resultatet ikke grunn til bekymring. Det er signifikante estimater både for verdiskaping og salgsinntekter.

Addisjonalitet for distriktsrettede risikolån var ifølge Kundeeffektundersøkelsen - førundersøkelsen av 2021-årgangen høy. 78 prosent av kundene svarte at lånene i høy grad hadde utløsende effekt på prosjektet som ble finansiert. På en rekke andre indikatorer får ordningen også en høy score målt ut fra andelen som svarer at lånene i høy grad har bidratt til forbedring i bedriften. Det gjelder blant annet samarbeidsbidrag (80 prosent), kompetansebidrag (68 prosent) og betydning for overlevelse (67 prosent).

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Gjennomføringskostnadene økte fra 36 mill. kroner i 2020 til 37 mill. kroner i 2021. I 2021 ble det bokført tap på 26 mill. kroner. Det utgjorde to prosent av brutto distriktsrettet utlånsportefølje (1 294 mill. kroner) ved årsskiftet. I 2020 ble det bokført tap på lån og garantier med 16 mill. kroner. I et normalår bør bokførte tap utgjøre mindre enn fem prosent av porteføljen.

Ordningen går med overskudd etter at administrasjonskostnader er dekket. Overskuddet på ordningen utgjorde 19 mill. kroner før tap i 2021, mot 18 mill. kroner i 2020. I likhet med de andre låneordningene har denne ordningen de siste årene vært preget av gode tider hos de fleste av våre kunder.

4.2.3 Etablerertilskudd

Formål

Etablerertilskuddet består av markedsavklarings- og kommersialiseringstilskudd. Formålet med etablerertilskuddet er å gi gründerne mulighet til å utvikle en effektiv forretningsmodell rundt forretningsidéene sine, samt til å lansere et produkt eller en tjeneste i markedet. Etablerertilskuddet er et aktuelt virkemiddel i tidlig fase, det vil si på et tidspunkt i oppstartsprosessen hvor det uten Innovasjon Norges medvirkning, normalt er vanskelig å tiltrekke seg privat kapital. Målgruppen er innovative prosjekter med stort potensial for vekst og verdiskaping i Norge.

Hovedaktiviteter

Det mobiliseres særskilt til ordningen gjennom Innovasjon Norges nettsider, ukentlige «Fra Idé til marked»-webinar og Vekst- og gründertelefonen. Markedsavklaringstilskuddet leveres av Vekst- og gründersenteret i Førde, mens kommersialiseringstilskuddet leveres gjennom alle Innovasjon Norges regionkontorer.

For markedsavklaringstilskuddet foregår sparring i all hovedsak per telefon og digitalt. For kommersialiseringstilskuddet, så avklarer man først hvilke prosjekter man skal gå videre med, og de som går videre får sparring på forretningsutvikling fra sitt regionkontor.

Tabell 4.2-7 Fordeling av antall tilsagn og beløp i mill. kroner til etablerertilskudd. 2021.

Leveranse	Ramme	Forbruk	Antall tilsagn
Markedsavklaring (KDD)		32	328
Kommersialiseringstilskudd (KDD)		37	65
Totalt		69	393

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Samfunnsøkonomisk Analyse (SØA) sine estimater for effektindikatorerne vekst i salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet og årsverk, målt opp mot en kontrollgruppe av sammenliknbare bedrifter, viser årlig mervekst over en treårsperiode hos de gründerne som har benyttet distriktsrettede etablerertilskudd. Det er ikke tatt hensyn til om de også har benyttet andre Innovasjon Norge-tjenester. I disse tallene er alle med og analyseperioden strekker seg fra 2003-2020.

De siste målingene fra Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) viser at kunder av distriktrettet etablerertilskudd hadde en årlig gjennomsnittlig mervekst i salgsinntekter på 12,4 (14,6 i 2020) prosentpoeng mer enn kontrollgruppen, tilsvarende tall for verdiskaping var 12,8 (14,8 i 2020)), for produktiviteten 7,8 (8,4 i 2020)) og 8,5 (5,7 i 2020)) for årsverk. Estimatenes er lavere enn ved fjorårets måling. Dette gjelder for flere av de andre tjenestene også. 2020 var et spesielt år, med nye kundegrupper, for mer omtale av hva det kan ha å si for estimatene se kapittel 2.2.8. Alle estimater for denne tjenesten er signifikante med p-verdi 0,01 eller lavere.

Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2021 viser at addisjonaliteten er høy for denne tjenesten. 63 prosent svarte at den i stor grad var utslagsgivende for prosjektets realisering, mens 33 prosent svarte at tjenesten i middels grad var utslagsgivende. Kun fire prosent mener at tjenesten i liten grad var utslagsgivende. Andelen som svarte at tilskuddet i stor grad var utslagsgivende for prosjektets realisering var noe lavere enn i tilsvarende undersøkelse for 2020-årgangen da den var 72 prosent. For de to svaralternativene «i stor grad» og «i noen grad» samlet, var det en økning fra 97 i 2020 til 99 prosent i 2021.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Ved inngangen til 2021 valgte vi å dele det interne prosjektet for timeføring på etablerertilskudd i to: ett prosjekt for distriktsrettede tilskudd som innvilges av regionkontorene, hvor også distriktsrettet etablerertilskudd til kommersialisering inngår, og ett prosjekt for etablerertilskudd til markedsavklaring, som hovedsakelig benyttes av Vekst- og gründercenteret og noen støttefunksjoner. Kostnadene knyttet til forvaltning av distriktsrettede tilskudd er omtalt under kapittel 4.2.1. Nedenfor rapporteres kun kostnadene knyttet til forvaltning av etablerertilskudd til markedsavklaring.

For markedsavklaringstilskudd har vi ved uttaket av gjennomføringsfinansiering lagt til grunn en gjennomføringsandel på 15 prosent basert på erfaringstall fra tidligere år (mot 20 prosent i 2020). Per 31.12.2021 ligger de faktiske påløpte gjennomføringskostnadene på 23 prosent i gjennomsnitt. Dette er noe høyere enn forventet.

Det kan se ut til at enkelte ikke har fått med seg at timene for kommersialiseringstilskudd og markedsavklaringstilskudd skal føres på to ulike prosjekter i 2021 og at de derfor har ført for mange timer på prosjektet for markedsavklaringstilskudd og for få timer på prosjektet for distriktsrettede tilskudd. Dette påvirker ikke den samlede kostnaden for de fylkeskommunale oppdragene, bare fordelingen av kostnadene mellom ordningene.

En annen forklaring på at kostnadene med markedsavklaringstilskudd ble høyere enn forventet i 2021 kan være at vi i 2021 ikke hadde ekstraordinære tiltakspakkemidler fra Nærings- og fiskeridepartementet til markedsavklaringstilskudd. Disse midlene bidro til å finansiere en betydelig del av forvaltningskostnadene i 2020, en mulighet som vi ikke har hatt i 2021.

4.2.4 Mentortjenesten for gründere

Formål

Mentortjenesten er et tilbud om strategisk veiledning og oppfølging av daglig leder i en gründerbedrift. Gjennom tjenesten får daglig leder tilbud om én-til-én samtaler med en mentor over en periode på 2-12 måneder. Målet er at tjenesten skal utvide daglig leders nettverk og kompetanse, og dermed styrke selskapets forutsetninger for å lykkes gjennom oppstartsfasen.

Hovedaktiviteter

Tjenesten er et tilbud til alle gründerbedrifter i vår målgruppe og tildeles i tråd med føringer i regionale oppdragsbrev. 172 bedrifter fikk tildelt mentor i 2021. Det var et noe lavere antall enn i 2020 hvor 187 selskaper fikk mentor.

Vi jobber med å videreutvikle ordningen og ønsker i større grad å tilby tjenestepakker til våre gründere hvor vi kombinerer finansieringstjenester med kompetansetjenester slik som mentortjenesten.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Tjenesten er under langtidsevaluering gjennom et forskningssamarbeid mellom Innovasjon Norge og UiO. Et RCT-studie (randomized control trials) ble igangsatt i 2019, med 300 tilfeldig utvalgte kunder. Resultatene fra denne studien er ikke klare, men dette vil være verdifull innsikt i arbeidet med å videreutvikle tjenesten.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Administrasjons- og gjennomføringskostnadene for den ordinære mentorordningen beløp seg til om lag 3,5 mill. kroner. Innovasjon Norges timekostnader utgjorde 1,7 mill. kroner. For denne

tjenesten kostnadsføres også koblingshonorar som administrasjons- og gjennomføringskostnader. Disse utgjorde rundt 1,8 mill. kroner.

4.2.5 Bedriftsnettverk

Formål

Bedriftsnettverk skal bidra til at flere små og mellomstore bedrifter med vekstambisjoner etablerer strategisk, kommersielt og markedsrettet samarbeid med andre bedrifter. Hensikten er å styrke bedriftenes innovasjonsevne og konkurransekraft, og realisere vekstpotensial i nasjonale eller internasjonale markeder. Det skal lede til økt verdiskaping i bedriftene som deltar.

Fylkeskommunene har fra 2020 hatt oppdragsgiveransvaret for bedriftsnettverk. Innovasjon Norges regionkontorer leverer tjenesten på bakgrunn av føringer i oppdragsbrev.

Hovedaktiviteter

Bedriftsnettverk har i 2021 vært finansiert over Kommunal- og distriktsdepartementets kap. 553, post 61 og kap. 553, post 74.

Nye bedriftsnettverk i 2021 og 2020 er finansiert med post 61-midler gjennom fylkeskommunene. Forbruket var 36,9 mill. kroner i 2021 mot 25,8 mill. kroner i 2020. Det økte forbruket skyldes økt antall prosjekter. I 2021 gikk 82 prosent av midlene til hovedprosjekter, mot 73 prosent i 2020. Resterende midler gikk til forprosjekter.

Midler fra post 74 har finansiert pågående bedriftsnettverk etablert før 2020. Forbruket i 2021 var 5,8 mill. kroner mot 21,6 mill. kroner i 2020. Lavere forbruk skyldes at prosjekter er avsluttet. En del prosjekter har svak fremdrift som følge av pandemien. Det har ført til at finansieringsbehov er forskjøvet til 2022. Ubrukte midler på rundt 12 mill. kroner vil bli brukt i 2022, som vil være det siste året med finansiering fra post 74.

Midler fra post 74 har også finansiert bedriftsnettverk under leverandørutviklingsprogrammet, N2 Nord-Norge. Rammen var 12 mill. kroner. Forbruket var 1,8 mill. kroner i 2021 og 7,8 mill. kroner i 2020. Gjenstående 2,4 mill. kroner vil bli brukt i 2022, som vil være det siste året.

Det ble støttet 29 nye bedriftsnettverk (hovedprosjekter) i 2021, mot 32 nye i 2020. Det utgjorde 83 prosent av antall innkomne søknader i 2021 og 87 prosent i 2020. Nye bedriftsnettverk i 2021 hadde 210 deltakerbedrifter, mot 350 bedrifter i 2020. I tillegg kommer forskning- og utdanningsaktører og andre kunnskapsaktører.

De 29 nye bedriftsnettverkene i 2021 fordeler seg slik på fylker; fire i Nordland, fire i Trøndelag, tre i Møre og Romsdal, fem i Vestland, tre i Rogaland, to i Agder, to i Vestfold og Telemark, tre i Oslo og tre i Innlandet. Troms og Finnmark og Viken hadde ikke nye bedriftsnettverk i 2021.

Det kan gis forprosjektstøtte for å øke tilgangen på kvalifiserte prosjekter. 30 forprosjekter fikk støtte i 2021. Det var omtrent som i 2020. Dessutan bidrar regionkontorene til å utvikle kvalifiserte søknader gjennom veiledning og sparring med kunden. Bedriftene samarbeider om kompetansetiltak og markedsdrevet innovasjon og utvikling - med utgangspunkt i behov og muligheter i nasjonale og internasjonale markeder.

Samarbeidsprosjektene preges av tverrfaglighet, bærekraftig vekst, bruk av digitale teknologier og internasjonalisering. 83 prosent av de nye bedriftsnettverkene i 2021 var internasjonalt rettet, mot 78 prosent i 2020.

Under gis noen eksempler på hva bedriftene samarbeider om i de nye bedriftsnettverkene i 2021. Temaene gjenspeiler viktige utviklingstrekk og fokusområder i norsk næringsliv.

- Eksport av batteridrevne passasjerfartøy til bruk på indre vannveier i Kina
- Eksport av skipsløsninger og utstyr til offshore vind industrien i Kina
- Eksport av agritek-løsninger rettet mot jordbærproduksjon i California
- Helhetlige løsninger for vedlikehold av fôrflåter i havbruksnæringen
- Ny verdikjede for oppsamling og utnyttelse av slam fra havbruksnæringen
- PropTech-løsninger rettet mot digital transformasjon i BAE-næringen
- Felles digital plattform for utvikling av sky baserte digitale tjenestetilbud
- Bruk av moderne 3D-strikketeknologi i møbel- og tekstilindustrien
- Digitalisering, automatisering og bærekraftig utvikling i skoindustrien

Prosjektporteføljen omfattet totalt 114 bedriftsnettverk ved utgangen av 2021. Dette er pågående bedriftsnettverk etablert i perioden 2017-2021 og som til sammen har om lag 1.140 deltakerbedrifter. I tillegg kommer forsknings- og utdanning og andre kunnskapsaktører. I 2020 omfattet porteføljen 106 bedriftsnettverk med om lag 1.070 bedrifter.

Ved utgangen av 2021 var 60 prosent av deltakerbedriftene lokalisert innenfor distriktpolitisk virkeområde, og 40 prosent utenfor. I 2020 var 62 prosent innenfor og 38 utenfor.

Det er aktive bedriftsnettverk i alle fylker, men flest i Nordland, Trøndelag, Vestland, Oslo og Innlandet. Det var samme mønster i 2020.

Det er god spredning på næringer. Det er flest bedriftsnettverk med deltakere innen industri, marine næringer, informasjons- og kommunikasjonsteknologi, faglig og forretningsmessig tjenesteyting, reiseliv og kreative næringer.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

På oppdrag fra Innovasjon Norge utviklet Menon Economics i 2021 en ny metode for økonomisk effektmåling i bedrifter som følge av deltakelse i bedriftsnettverk. Den nye metoden er en indikatormodell med kvalitative hovedindikatorer og kvantitative underindikatorer. Metodikken

ble i 2021 testet ut i en pilotundersøkelse for året 2020, og resultatene dannet grunnlag for rapporteringen for 2020. Den nye metoden er også lagt til grunn for spørreundersøkelse til deltakerbedriftene og rapportering av resultater for 2021. Menon Economics har gjennomført undersøkelsen.

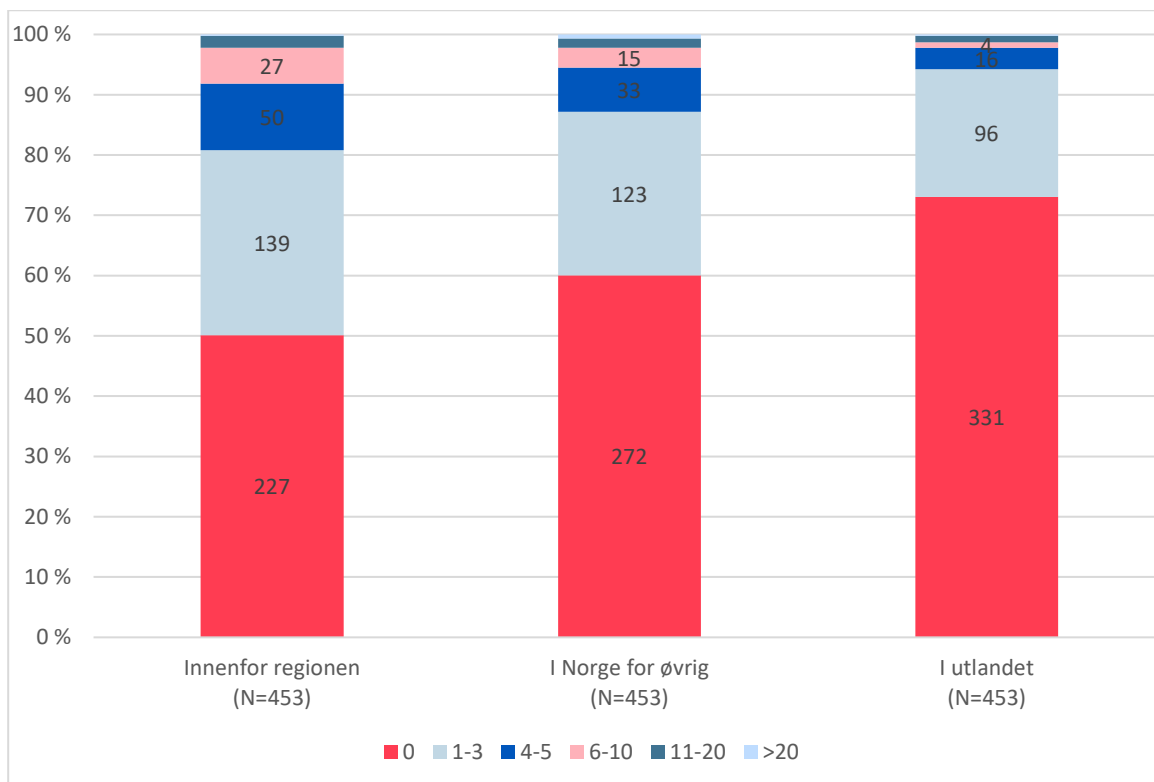
Resultater fra bedriftsnettverksundersøkelsen 2021 presenteres i det følgende. Rapporteringen er basert på resultatene fra undersøkelsen og er knyttet opp til de fire hovedindikatorene; mobilisering, samarbeid, innovasjon og økonomisk utvikling.

Økt mobilisering av deltakerbedrifter og partnere

Det er indikasjoner på at mobiliseringen har økt ved at mange nye prosjekter er opprettet og nye bedrifter er blitt tilknyttet eksisterende nettverk. Antallet deltakerbedrifter i prosjektporteføljen har økt i 2021. Det er noe færre bedrifter per prosjekt i 2021 enn i 2020. Mobilisering av eksterne partnere utenfor bedriftsnettverket holder seg relativt høy, og var omtrent på nivå med 2020 for mobilisering i regionen, og svakt økende for mobilisering i Norge og internasjonalt.

Figuren under viser at halvparten av bedriftene, oppgir å ha etablert samarbeid med nye partnere utenfor bedriftsnettverket, men innenfor regionen i 2021, noe som gjør dette til den vanligste formen for eksternt samarbeid.

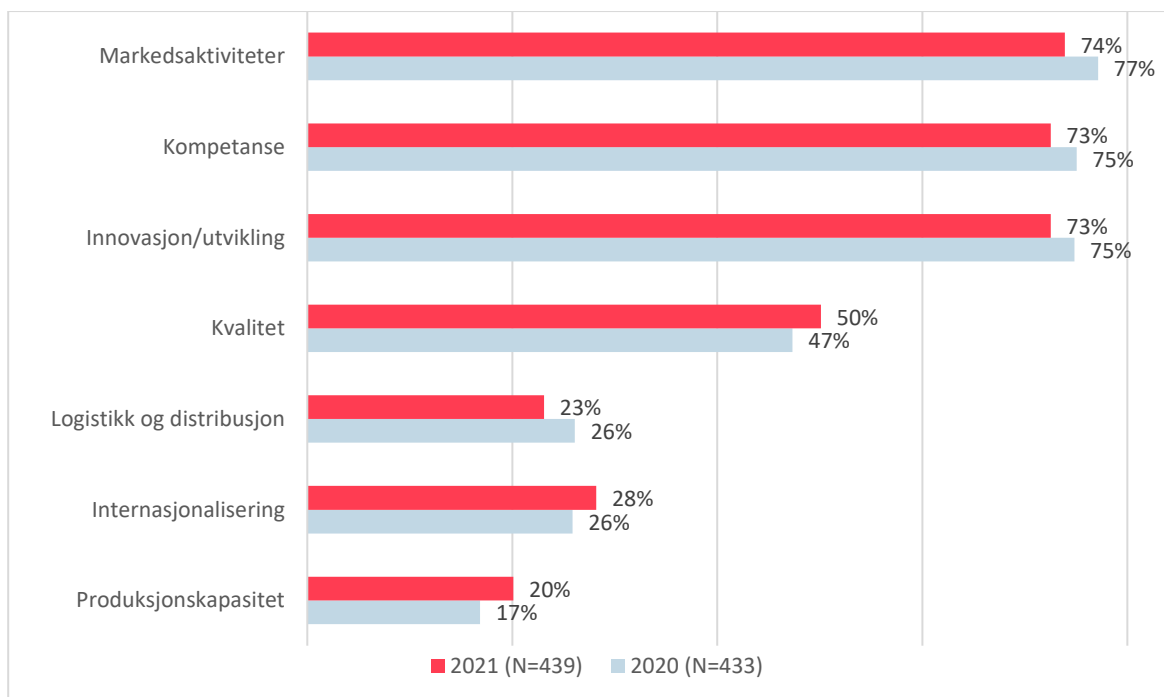
Figur 4.2-3 Antall nye partnere utenfor bedriftsnettverket som bedriftene har etablert samarbeid med i 2021.

Bedriftsnettverkene bidrar til samarbeid på viktige strategiske områder for bedriftene

Det er særlig knyttet til markedsaktiviteter, kompetanse og innovasjon/utvikling. Det er også på disse områdene at bedriftsnettverkene har opplevd størst effekt av samarbeidet. Dette funnet, og bedriftenes vurdering av prosjektlederen, støtter oppunder at samarbeidet på disse områdene har vært vellykket. Det har i mindre grad vært samarbeid om eksport, produksjon og logistikk og distribusjon. Figuren under viser hvor stor andel av bedriftene som samarbeider på de ulike områder.

Figur 4.2-4 Andel av antall bedrifter som samarbeider på ulike områder. N=433

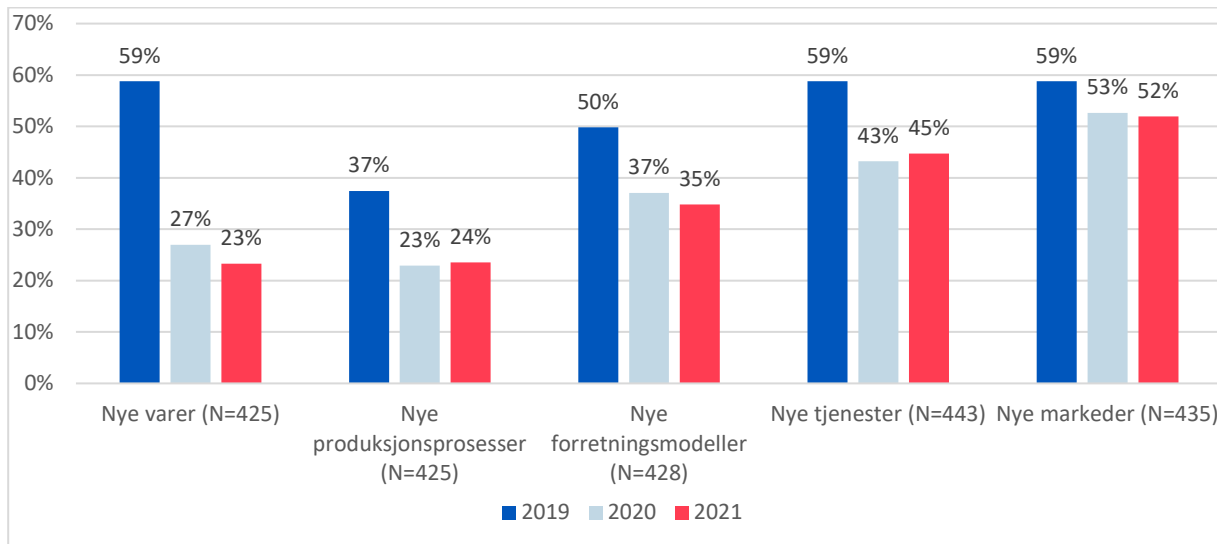

Bedriftsnettverkene bidrar til innovasjon i deltakerbedriftene

Innovasjonsaktiviteten i bedriftene er i større grad rettet mot nye markeder og tjenester, og i mindre grad mot varer og produksjonsprosesser. Sammenlignet med 2020, er det små endringer i 2021, med kun marginale endringer på de ulike typer innovasjoner.

Figuren under viser hvor stor andel av bedrifter som har introdusert ulike typer innovasjoner som følge av deltakelsen i bedriftsnettverkene.

Figur 4.2-5 Andel av antall bedrifter som har introdusert ulike typer innovasjoner som følge av deltakelsen i bedriftsnettverket.

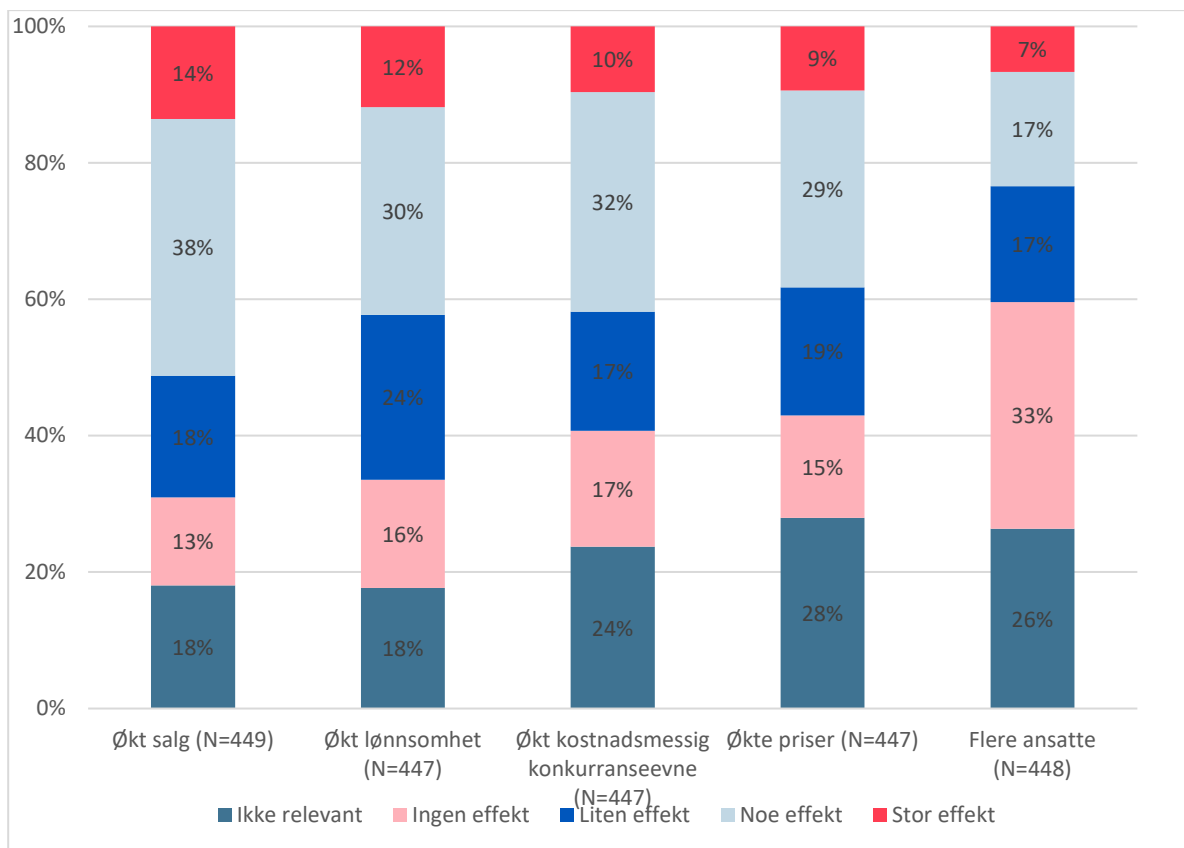

Bedriftene oppgir at deltakelse i bedriftsnettverk har ført til økonomiske effekter i 2021

Det gjelder særlig effekter i form av økt salg og lønnsomhet. Dette er konsistent med at det er mest samarbeid på markedssiden. 14 prosent av bedriftene opplevde stor effekt på salg, mens 38 prosent opplevde noe effekt. 12 prosent opplevde stor positiv effekt på lønnsomhet, og 30 prosent noe økt lønnsomhet. I tillegg forventer bedriftene større effekter de neste tre årene, sammenlignet med oppnådde effekter i 2021. Sammenlignet med 2020 er det små endringer i oppnådde effekter, men når det gjelder forventninger til effekter de neste tre årene, hadde bedriftene større forventninger i 2021 enn de hadde i 2020. Dette gjelder særlig for effekt på lønnsomhet og antall ansatte.

Median omsetningsvekst per næring i 2020 viser store variasjoner. Deltakere innen overnatting og serveringsvirksomhet, forretningsmessig tjenesteyting, og transport hadde fall i omsetningen på 15-24 prosent. Dette skyldes trolig pandemien. Regnskapstall for 2021 er ikke tilgjengelig enda. Figuren under viser selvrappporterte økonomiske effekter i 2021 som følge av deltakelse i bedriftsnettverk.

Figur 4.2-6 Økonomiske effekter i 2021 som følge av deltakelse i bedriftsnettverk.

Kundeeffektundersøkelse – førundersøkelsen 2021

Undersøkelsen retter seg mot administratorbedriftene. Svarene deres indikerer at bedriftsnettverk har meget høy utløsende effekt (addisjonalitet) med 97 prosent prosent i kategorien addisjonalitet i stor grad og tre i kategorien addisjonalitet i noen grad. Tilsvarende tall for 2020 var 91 og ni prosent.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Bedriftsnettverk hadde administrasjons- og gjennomføringskostnader i 2021 på 5,3 kroner som er finansiert fra Kommunal- og distriktsdepartementet via fylkeskommunene (kap. 553, post 61). Beløpet fordeler seg med 0,4 mill. kroner i direkte prosjektkostnader og 4,9 mill. kroner i timekostnader. Budsjettet var på 6 mill. kroner. Underforbruket skyldes noe lavere timekostnader hos regionkontorene.

I tillegg kommer timekostnader på 1,4 mill. kroner som finansieres fra Kommunal- og distriktsdepartementet (kap. 553, post 74). Dette gjelder arbeid med pågående bedriftsnettverk etablert før fylkeskommunene overtok oppdragsgiveransvaret i 2020.

4.3 Kap. 553, post 63 Arktis 2030

Formål

Formålet med Arktis 2030 er å ta hånd om norske interesser i nord og Norges rolle som en ansvarlig og sentral polarnasjon. Tilskuddsmidlene skal medvirke til helhetlig nordområdepolitikk i tråd med nordområdestrategien til regjeringen. Direkte bedriftsrettede tilskudd forvaltes av Innovasjon Norge gjennom oppdragsbrev fra Troms og Finnmark fylkeskommune.

For å ta ut potensialet i våre naturressurser og vår kompetanse er det behov for sterkere bedrifter og miljøer som evner å utnytte disse konkurransefortrinnene. Teknologi og løsninger som utvikles for arktiske forhold kan være med å løse globale samfunnsutfordringer. I Arktis 2030 har Innovasjon Norge i perioden 2014-2021, gjennom våre kontorer og nettverk globalt, opparbeidet viktig markedsinnsikt for teknologi og løsninger fra Arktis.

Hovedaktiviteter

Innovasjon Norge Arktis ble i februar 2021 tildelt totalt 12,5 mill. kroner under Arktis 2030 til gjennomføring av oppdraget. Tildelingen inkluderer administrasjons- og gjennomføringskostnader.

Innovasjon Norge har gjennom arbeidet med Arktis 2030 jobbet med å synliggjøre forretningsmulighetene i nordområdene for bedrifter, investorer og internasjonale kompetansemiljø. Innovasjon Norge har også jobbet aktivt for å synliggjøre den arktiske kompetansen norske bedrifter har utviklet som følger av operasjoner i ugjestmilde og ekstreme områder. Erfaringene viser at norske selskaper fra hele landet besitter en sterk kompetanse på teknologi for kaldt klima og lange avstander og at ordningen har vært viktig for å styrke og å utløse dette potensialet. Løsninger som utvikles av norske selskaper for arktiske forhold har fortrinn som bør tydeliggjøres for et internasjonalt marked.

Etter som programmet var ubemannet fra mars til september var det ingen aktiviteter relatert til programmet i denne perioden. Fra september var begge rådgiverstillingene ansvarlige for programmet besatt. Da det har vært begrensede muligheter for fysiske møter grunnet smittesituasjonen har noe av mobiliseringen blitt gjennomført digitalt. Rådgiverne på programmet har likevel benyttet anledningen til noen mobiliseringsreiser, som Harstad, Senja, Hammerfest, Furuflaten, samt gjennomført mobiliseringsmøter på Svalbard. Planlagte mobiliseringsturer til Vadsø, Alta, Narvik og Mo i Rana kunne ikke gjennomføres grunnet smittesituasjonen.

I 2021 ble følgende prioriteringer lagt for de bedriftsrettede tilskuddene under Arktis 2030:

- Utvikling av teknologi og løsninger for arktiske forhold
- Utvikling av innovative næringsmiljø i Arktis

Innovasjon Norge brukte i 2021 disse satsingsområdene i mobilisering, kommunikasjon og prioritering av midlene. Prosjektene som støttes av Innovasjon Norge skal bidra til økt

næringsaktivitet og verdiskaping i norske nordområder. Det er også ønskelig at prosjektene bidrar til samarbeid mellom nasjonale og internasjonale aktører for å bygge sterkere økosystem i nordområdene.

Innovative næringsmiljø i Arktis: Prosjektene vi har støttet under prioriteringen “innovative næringsmiljø i Arktis” har vært flerbedriftsprosjekter med aktiviteter som utvikler ny kunnskap og nye samarbeid mellom flere bedrifter.

Utvikling av teknologi og løsninger for arktiske forhold: Prosjektene Innovasjon Norge har støttet under prioriteringen “teknologi og løsninger for arktiske forhold” har vært bedriftsutviklingsprosjekter for enkeltbedrifter.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

I alt ble fem bedriftsprosjekter innvilget i 2021.

Tabell 4.3-1 Bedriftsprosjekter Arktis 2030 per fylke.

Arktis 2030	Antall	Beløp
Nordland	1	750 000
Svalbard	1	600 000
Troms og Finnmark	3	1 650 000
Adm. bevilgning	1	4 000 000
Total	6	7 000 000

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

For gjennomføringen av oppdraget har Innovasjon Norge Arktis benyttet to fulltidstillinger i totalt seks måneder. Disse har jobbet med administrasjon, mobilisering og kommunikasjon av oppdraget.

Gjennomføringskostnader i 2021 var budsjettet med 4 mill. kroner. Totalt ble 1,6 mill. kroner benyttet. Årsaken til avviket er at ingen av de to stillingene som var tillagt ansvaret for gjennomføringen av oppdraget var besatt i perioden mars til september 2021. Reise - og møtekostnader var også marginale grunnet smittesituasjonen som gjorde det vanskelig å reise og å delta på konferanser. Ubenyttet finansiering av administrasjons- og gjennomføringskostnader i 2021 er overført til å dekke kostnader relatert til aktiviteter i 2022.

4.4 Kap. 553, post 65 Omstilling

Formål

Regional omstilling gjennomføres som et program med varighet på inntil seks år og retter seg mot kommuner/områder med sårbar næringsstruktur eller svikt i næringsgrunnet. Hovedmålet med omstillingsmidlene er å bidra til å sikre eksisterende og skape nye lønnsomme arbeidsplasser i kommunene som utpekes som omstillingsområder, gi disse en sterkere og mer variert næringsstruktur samt å styrke omstillingsevnen i kommunen og næringslivet. Kommunal- og distriktsdepartementet har gitt Innovasjon Norge rollen som Nasjonalt kompetansesenter for lokalt omstillingsarbeid og ansvaret for rådgiving, veiledning og kvalitetssikring overfor omstillingsområdene.

Hovedaktiviteter

I 2021 hadde kompetansesenteret oppfølgingsansvar for 22 omstillingsområder som også inkluderer fire områder i strategi- og forankringsfasen.

Innovasjon Norge har også i 2021 vektlagt videreutvikling av gode verktøy som kan brukes i omstillingsarbeidet, men i noe mindre utstrekning enn tidligere. Oppstartshåndboken for nye omstillingsområder er forbedret og videreutviklet med maler og retningslinjer, slik at kompetansesenteret kan bistå nye omstillingsområder med å etablere rutiner for å skape en god og effektiv organisasjon.

Verktøyet programstatusvurdering som ble ferdig revidert i 2021, er til bruk for omstillingsstyret i egenvurdering av omstillingsorganisasjonens arbeid og identifisering av forbedringspunkter til neste års handlingsplan. Verktøyet fokuserer nå mer på bærekraft, utviklingsevne og robusthet, i tillegg til målene med arbeidsplasser. Det ble i 2021 igangsatt en pilot i Sykkylven for videreutvikling av verktøyet «Kompetanseprogram for handel og service». Det er engasjert en godkjent Merkurkonsulent. Målet er å bringe inn blant annet bærekraft, digitalisering inn i verktøyet overfor bedriftene. For SMB Utvikling (bedringsutviklingsprogram) ble det igangsatt en forstudie for å få inn temaene bærekraft, digitalisering og det grønne skiftet inn overfor bedriftene. Revidering og fornyelse av regionalomstilling.no ble gjennomført også i 2021. Det ble gjennomført et webinar våren 2021 for programlederne, fylkeskommunene, Kommunal- og distriktsdepartementet, samt Innovasjon Norge. Tema var rapportering, måling og evaluering av omstillingsarbeidet.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Kompetansesenteret ber hvert år omstillingsorganisasjonene om å rapportere til Innovasjon Norge på oppnådde resultater og aktiviteter fra det enkelte omstillingsprogram. For 2021 viser oppsummeringen av rapporteringen følgende resultater:

Tabell 4.4-1 Regional omstilling. Resultater for 2021 samt inneværende programperiode inklusive 2021.

	2021	I programperioden inkl. 2021
Antall nye arbeidsplasser skapt	170	996
Antall arbeidsplasser sikret	152	658
Antall nye bedrifter	49	195
Antall kompetansehevende tiltak	122	446
Antall nettverk og samarbeidstiltak	148	324
Antall andre programrelaterte tiltak	158	403

Ti av de 170 nye arbeidsplassene i 2021 kom i omstillingsprogram i tidlig fase, 42 i program i gjennomføringsfasen og 118 når omstillingsarbeidet går inn i slutfasen. Dette viser at det tar noe tid før resultatene av omstillingsarbeidet foreligger og en kan forvente ytterligere resultater også etter at omstillingsprogrammene er ferdig. Det var i 2021 flere omstillingsprogram som var i avslutningsfasen enn i 2020. Dette kan ha bidratt til en økning av antall arbeidsplasser fra 2020 til 2021. Det er også en stor økning i antall gjennomførte kompetansehevende tiltak og nettverks- og samarbeidstiltak i 2021 sammenlignet med 2020. Dette kan ha sammenheng med at omstillingsorganisasjonene under pandemien har satset på denne type tiltak overfor næringslivet. Det er også sett på andre virkemidler fra Innovasjon Norge som har holdt seg jevn også tiden etter at en har fått omstillingsstatus. Tidligere år har de vært en økning i bruken av andre virkemidler, fra Innovasjon Norge, som etter hvert har avtatt i omstillingsperioden. Det vi ser nå at bruken av andre virkemidler fra Innovasjon Norge har holdt seg på samme nivå i omstillingsperioden. Det er viktig å være klar over at kommunene og næringslivet de to siste årene har mottatt ulike ekstraordinære støtteordninger som kan ha bidratt til positiv effektiv med hensyn på å opprettholde næringslivet og igangsetting av nye prosjekter.

Det har vært stor etterspørsel etter verktøyene til Regional omstilling i 2021. Dette er verktøy som Innovasjon Norge gjennom midlene fra Kommunal- og distriktsdepartementet har bidratt til medfinansiering av. I 2021 medfinansierte Regional omstilling 28 prosjekter hovedsakelig innenfor SMB Utvikling (bedriftsutviklingsprogram), Næringsvennlig kommune samt videreføring etter omstillingsperioden. I og med at rammen for Regional omstilling har blitt redusert i 2022 vil Innovasjon Norge prioritere nye områder, men med en mindre finansieringsandel overfor omstillingsområdene.

Det er gjennomført sluttevalueringer for omstillingsprogrammene i Rollag, Tinn, Bindal og Lierne. Sluttevalueringen er gjennomført av Oxford Research AS. I alle evalueringen gir Oxford en vurdering av at omstillingsprogrammet har hatt en betydning for både arbeidsplassvekst og økt samarbeid mellom bedrifter. En utfordring som Oxford peker på, er rekruttering av personer til de nye arbeidsplassene. Det er en utfordring i mange distriktskommuner med rekruttering av arbeidskraft til både næringslivet og kommunene.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Kompetansesenteret fikk over statsbudsjettet i 2021 tilført 13 mill. kroner fra Kommunal- og distriktsdepartementet. 10 mill. kroner ble avsatt til gjennomføringskostnader og 3 mill. kroner til medfinansiering av verktøy utviklet av kompetansesenteret.

Kompetansesenteret hadde et totalt forbruk av administrasjons- og gjennomføringskostnader på 10,1 mill. kroner, hvorav time- og reisekostnader utgjorde 6,5 mill. kroner. Finansiering av sluttevalueringer, utvikling av verktøy, gjennomføring av programstatusvurderinger, utvikling av weben utgjorde 3,7 mill. kroner.

I tillegg ble det gitt bevilgninger til 28 prosjekter og en medfinansiering på 5,9 mill. kroner i tilskudd til omstillingsområdene. Det var overført midler fra tidligere år til medfinansiering av prosjekter til omstillingsområdene.

4.5 Kap. 553, post 74 Norwegian Innovation Clusters og bedriftsnettverk**4.5.1 Norwegian Innovation Cluster (Klyngeprogrammet)**

Dette punktet er omtalt i kapittel 3.7.1.

4.5.2 Innovasjonspartnerskap

Dette punktet er omtalt i kapittel 3.8.

4.5.3 Bioøkonomiordningen

Dette punktet er omtalt i kapittel 3.5.2.

4.6 Kap. 541, post 22 Utvikling, gjennomføring og samordning av IT-og ekompolitikken**Formål**

Innovasjon Norge har sammen med Digitaliseringsdirektoratet og Forskningsrådet fått ansvaret for oppfølging av norsk deltagelse i EU-programmet «Digital Europe programme (2021-2027)». Programmet skal bidra til digital transformasjon i næringslivet og offentlig sektor. Økt bruk av digitale teknologier skal styrke næringslivets konkurransekraft, bedre offentlige tjenester, og bidra til å løse globale utfordringer innen klima, miljø og helse. Programmet har også en geopolitisk dimensjon, hvor EU ønsker å utvikle «strategisk autonomi» innen digitale teknologier, for å bli mer teknologisk uavhengig av andre land.

Hovedaktiviteter

I løpet av 2021 har Innovasjon Norge kommet godt i gang med oppfølging av programmet, og etablert et tett samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet og Forskningsrådet. Av de tre virkemiddelaktørene har Innovasjon Norge et særskilt ansvar for å legge til rette for deltakelse fra næringslivet.

Innovasjon Norge har i løpet av 2021 gjennomført oppdraget om å prekvalifisere norske miljøer til å delta i utlysningen for etablering av European Digital Innovation Hubs (EDIH) i Norge. Det europeiske nettverket av EDIHene blir sentrale i DIGITAL for å fremme digital transformasjon i små- og mellomstore bedrifter og offentlig sektor. Slik digital transformasjon er avgjørende for å sikre økt konkurransekraft for næringslivet, og bedre tjenester til innbyggerne. Mer spesifikt skal en EDIH bistå virksomheter med å ta i bruk digitale løsninger innen kunstig intelligens (KI), High Performance Computing (HPC) og cybersikkerhet i Europa. I etterkant av EoI-utlysningen i 2020 har mange av de åtte prekvalifiserte norske EDIH'ene i tråd med anbefaling fra Innovasjon Norge, valgt å gå sammen for å danne sterkere konsortier. To nasjonale konsortier vil søke på den lukkede EU-utlysningen med søknadsfrist 22.02.22.

Innovasjon Norge har videre bidratt i mobiliseringen til aktuelle utlysninger for næringslivet i andre utlysningrunde som åpnet i februar 2022. Spesielt er utlysningene på Test and Experimentation Facilities (TEFs) relevant for norske miljøer, spesielt klynger og katapultsentre. Innovasjon Norge samarbeider tett med SIVA om mobilisering til TEF.

Siden Digital Europa programmet er et nytt program, har Innovasjon Norge prioritert å gjennomføre en rekke kommunikasjonsaktiviteter både internt i organisasjonen og eksternt for å gjøre programmet kjent. I januar gjennomførte Digitaliseringsdirektoratet, Forskningsrådet og Innovasjon Norge et informasjonseminar med 360 påmeldte, herunder om lag 150 næringsaktører.

Digitaliseringsdirektoratet har, som leder av koordineringsgruppen, en formell rolle i programkomiteen til Digital Europa. Innovasjon Norge involveres i forkant av møtene og kommer med faglige innspill for å påvirke utviklingen i programmet for å gjøre det mest mulig relevant for norsk næringsliv.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Oppdraget er nytt, EU-programmet er under utvikling, og arbeidet med å utarbeide en strategi for norsk deltagelse blir igangsatt først i 2022. Koordineringsgruppen jobber parallelt med å utvikle nøkkeltallsindikatorer for norsk oppfølging. Første utlysning kom i 17. november 2021 med frist februar 2022. Utover at koordineringsgruppen forventes å mobilisere norske miljøer og små og mellomstore bedrifter til relevante utlysninger, har den eneste konkrete måsetningen i 2021 for Innovasjon Norges del vært å prekvalifisere norske miljøer til EDIH-utlysningen.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Innovasjon Norge ble opprinnelig tildelt 1 mill. kroner til gjennomføring av oppdraget. Bevilgningen ble i løpet av høsten 2021 supplert med ytterligere 1,5 millioner kroner overførbare til 2022. 2021 var et oppstartsår, der første utlysning først fant sted på slutten av året. Totale gjennomføringskostnader for 2021 beløper seg til i overkant av 1,5 millioner som i all hovedsak er knyttet til timeforbruk.

5 Rapportering til Landbruks- og matdepartementet

5.1 Innledning

Landbruksoppdraget er et stort og viktig oppdrag for Innovasjon Norge med nærmere 1,1 mrd. kroner i disponible midler i 2021. Oppdraget er hovedsakelig knyttet til innenlands produksjon og marked og til kontorene i Norge.

Oppdraget skal bidra til de overordnede målene for landbruks- og matpolitikken som er matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser.

Landbruksoppdraget omfatter tjenester som skal stimulere til modernisering og effektivisering i det tradisjonelle landbruket, øke sysselsetting, vekst og innovasjon innen andre landbruksbaserte næringer og øke verdiskaping i biobaserte næringer gjennom markedsorientering og bærekraftig utnyttelse av bioressursene.

Tabell 5.1-1: Ramme fra Landbruks- og matdepartementet. 2021. Mill. kroner.

Kapittel og post	Ordning	Årets ramme*	Disponibel ramme	Forbruk
Kap. 1142, post 78	Omstilling av pelsdyrhold	58,5	63,7	63,7
Kap. 1150, post 50	Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	91,8	95,2	99,9
Kap. 1150, post 50	Midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket	623,1	739,4	707,5
Kap. 1150, post 50	Utviklingsprogrammet, jordbruksavtalen	82	94,1	90,9
Kap. 1150, post 51	Utviklingsprogrammet, reindriftsavtalen	6,7	10,2	7,9
Sum		862,1	1 002,6	969,9

* For Omstilling av pelsdyrhold inngår finansiering av administrasjons- og gjennomføringskostnader i tallene. For de øvrige ordningene er det kun midler til kunder som inngår i tallene.

5.2 Kap. 1142, post 78 Omstillingsmidler til pelsdyrnæringen

Formål

Formålet med tjenesten er å bidra til omstilling for pelsdyrholdere som må avvikle driften etter Stortingets vedtak om Lov om forbud mot hold av pelsdyr. Totalt er det stilt 121,7 mill. kroner til disposisjon for Innovasjon Norge.

Hovedaktiviteter

Innovasjon Norge hadde større pågang etter midler i 2021 enn forventet. I utgangspunktet skulle ordningen gå over fem år, men på grunn av den store interessen for omstilling ble det i revidert nasjonalbudsjett stilt ytterligere 15 mill. kroner til disposisjon. Samlet ramme for Innovasjon Norge er derfor økt fra 95 mill. kroner til 121,7 mill. kroner der de siste 15,2 mill. kronene stilles til disposisjon i 2022.

Tabell 5.2-5.2-1 Oversikt over årets ramme, disponibel ramme, forbruk og tilsagn på kap. 1142, post 78. Mill. kroner.

Årets ramme	Disponibel ramme	Forbruk	Tilsagn
58,5	63,7	63,7	35

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Ordningen er klart mest brukt i Trøndelag og Rogaland med 22 av 35 tilsagn. Det gjenspeiler at de to fylkene hadde rundt 55 prosent av pelsdyrbesetningene i 2018.

Tabell 5.2-2 Fylkesvis oversikt over tilsagn på kap. 1142, post 78.

Fylke	Antall tilsagn	Tilsagn i mill. kroner
Viken	1	2,0
Innlandet	6	9,7
Vestfold og Telemark	1	2,0
Agder	2	3,9
Rogaland	10	19,3
Vestland	1	0,4
Trøndelag	12	22,5
Nordland	2	3,9
Sum	35	63,7

30 av tilsagnene med et samlet beløp på 54,4 mill. kroner er gitt til prosjekter på gårdsbruk innen husdyrhold eller planteproduksjon, mens 5 prosjekter med et samlet beløp på 9,3 mill. kroner er gitt til prosjekter innen andre næringer.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Administrasjons- og gjennomføringskostandene er på 0,4 mill. kroner og dekkes innen udisponert ramme for administrasjons- og gjennomføringskostnader for 2020.

5.3 Kap. 1150, post 50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket**Formål**

Programmets formål er å stimulere jord- og skogbrukere til å produsere, bruke og levere fornybar energi i form av brensel, ferdig varme eller annen energi. I tillegg til å gi økt verdiskaping skal programmet bidra til at ny landbruksrelatert teknologi tas i bruk og testes. Prosjekter som bidrar til å redusere klimautslipp prioriteres.

Programmet gir primært investeringsstøtte til investeringer i fornybar energi i landbruket, men yter også støtte til og gjennomfører informasjons- og kompetansehevende aktiviteter, som kan frembringe flere investeringsprosjekter innen både teknologi og energi.

Hovedaktiviteter

Det ble innvilget 100,2 mill. kroner til 245 prosjekter i 2021, som er det største antallet prosjekter siden programmet ble startet i 2003. Saksbehandlingen gjennomføres med et team på åtte personer fra flere regionkontorer i Norge.

Grunnet koronasitasjonen og stor pågang av saker var det i hovedsak fokus på saksbehandling i 2021, har det likevel blitt jobbet proaktivt med deltakelse på konferanser og fagmøter der Innovasjon Norge har deltatt på digitale plattformer.

Tabell 5.3-1 Oversikt over årets ramme, disponibel ramme, forbruk og tilsagn på kap. 1150, post 50. Mill. kroner.

Årets ramme	Disponibel ramme	Forbruk	Tilsagn
91,8	95,2	100,2	245

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Hovedtyngden av programmets innsats er rettet mot Innovasjon Norges delmål om flere vekstkraftige bedrifter. Programmet styres etter en målsetting om økt produksjon og bruk av fornybar energi og reduserte klimagassutslipp. I tillegg skal programmet bidra til å introdusere ny teknologi til landbruket.

Det ble støttet ny produksjon av fornybar energi på 43 GWh i 2021. I programmets levetid utgjør den samlede produksjonen av fornybar energi 551,6 GWh. Dette tilsvarer energibehovet til 37 000 eneboliger. Gårdsvarmeanlegg og varmesalganlegg utgjør den største andelen av sakene.

Det ble støttet fem prosjekter innen introduksjon av ny teknologi som i sum utgjorde 4,1 mill. kroner. Dette var prosjekter knyttet til ny type biogassanlegg på gårdsnivå, håndtering av gjødsel og uttesting av redskapsbærer for dyrkingssystem for frukt og grøntproduksjoner. Aktivitetene rettet mot kompetanse er spisset mot økt bruk av biogass i 2021.

Tabell 5.3-2 Fordeling av antall prosjekter, tilskudd og energimengder på kap. 1150, post 50.

Prosjekttype	Antall saker			Innvilget i mill. kroner			Energimengde i GWh		
	2003-2019	2020	2021	2003-2019	2020	2021	2003-2019	2020	2021
Biogass, biokull, biodrivstoff	44	4	3	25,3	13,6	9,3	4,3	3,5	1,2
Brenselproduksjon	168	7	3	66,1	3,1	2,1	0	0	0
Forprosjekt	220	7	7	20,9	0,5	0,7	0	0	0
Forstudie	249	8	2	9	0,3	0,1	0	0	0
Gårdsvarme Næring	1224	163	209	343,4	57,7	69,5	212,8	23,5	35,2
Gårdsvarme Bolig	569	1	7	17,8	0,1	0,8	24,3	0	0,4
Komp. og utredning	178	3	5	35,3	1,9	4,1	0	0	0
Varmesalgslanlegg	239	14	7	253,9	11,6	11,3	197,3	8,7	5,7
Veksthus	34	3	2	18,5	1,4	2,4	32,5	1,3	1,0
Sum	2925	210	245	790	90,2	100,2	471	37	43

Interessen for å gjennomføre klima og miljøinvesteringer i landbruket øker, og pågangen av søknader er nå så stor at rammene disponeres i april/mai. I 2021 lå det 140 søknader til behandling ved utgangen av året i påvente av bevilgning i 2022. Denne trenden fortsetter inn i 2022, og medfører større usikkerhet for kundene og mange prosjekter må settes på vent.

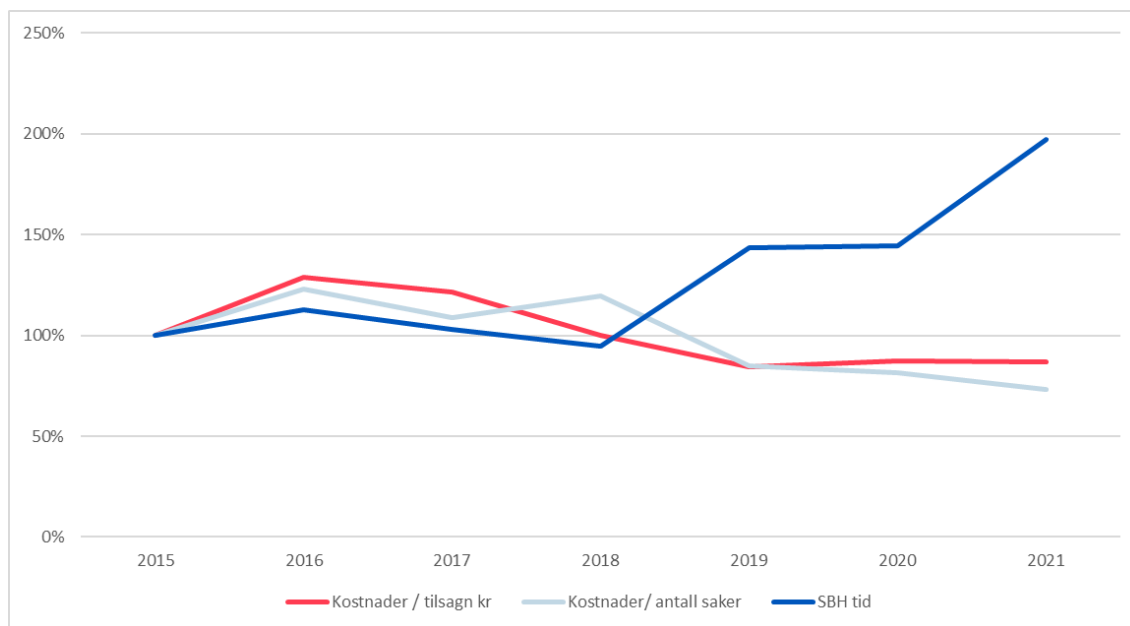
Kundene vurderer at støtten bidrar forholdsvis beskjedent til økt kompetanse, men gir forbedring av produksjonsprosesser der en tredjedel mener den bidrar i stor grad. 83 prosent av kundene mener at støtten har vært utslagsgivende for å gjennomføre investeringen, det vil si at tilskuddsordningen har høy addisjonalitet. Dette harmonerer godt med det Innovasjon Norge opplever ved vurdering av søknader og kundedialog.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

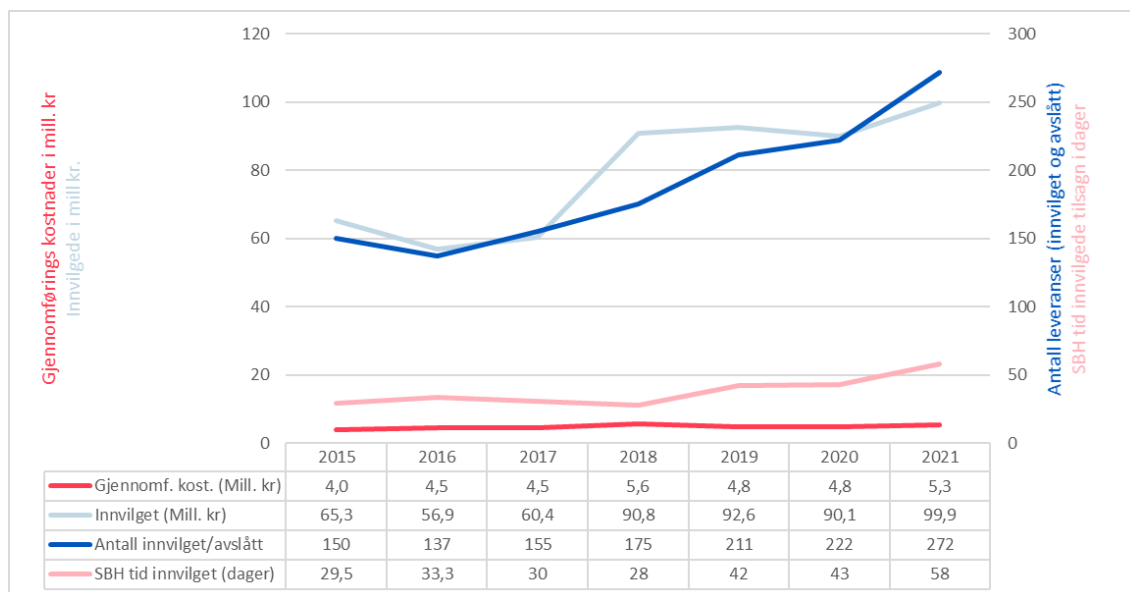
Verdiskapningsprogrammet for fornybar energi og teknologi i landbruket har administrasjon- og gjennomføringskostnader på 5,3 mill. kroner i 2021. Dette fordeler seg på direkte prosjekt-kostnader med 0,2 mill. kroner og timekostnader på 5,1 mill. kroner. Landbruks- og matdepartementet finansierer oppdraget.

Økningen i saksbehandlingstid skyldes rekordhøy inngang av søknader og at prioriterte prosjekter ble liggende i påvente av frigjorte midler/nye rammer.

Figur 5.3-1 Kostnadseffektivitet for Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket over tid. Indeks 2015.

Figur 5.3-2 Kostnadseffektivitet for Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket over tid⁴⁰

⁴⁰ På grunn av en teknisk feil er innvilget beløp for Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket 11,6 mill. kroner lavere i uttrekket som var gjort for 2019. Dette er korrigert her.

5.4 Kap. 1150, post 50 Midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket

Formål

Formålet med midler til Investering og bedriftsutvikling i landbruket (IBU-midler) er å legge til rette for langsiktig og lønnsom verdiskaping, samt bidra til sysselsetting, bosetting og et variert landbruk i alle deler av landet med utgangspunkt i landbrukets ressurser generelt og landbrukseiendommene spesielt.

Hovedaktiviteter

Innovasjon Norge hadde en rekordstor pågang etter midler i 2021, og i mars var midlene disponert med innvilgede og mottatte søknader i flere fylker.

Samlet er det i bevilget 707,5 mill. kroner i tilskudd fordelt med 615,4 mill. kroner (87 prosent) til investeringer innen tradisjonelt landbruk, mens 92,0 mill. kroner (13 prosent) av midlene gikk til utvikling av andre landbruksbaserte næringer. Inkludert i midlene til tradisjonelt landbruk er 120 mill. kroner øremerket investeringer innen grøntnæringen.

I tillegg ble det bevilget 4 mill. kroner til tapsfond for risikolån slik at samlet bevilgning blir på 711,5 mill. kroner.

Dette er om lag 60 mill. kroner mer enn i 2020, og skyldes både en økning i årets ramme, annulleringer og udisponerte midler fra forrige år. Andelen andre landbruksbaserte næringer falt med 2 prosent.

Med tradisjonelt landbruk menes primærproduksjonene innenfor husdyr-, jord- og hagebruk. Med andre landbruksbaserte næringer menes for eksempel videreforedling av produkter fra tradisjonelt jord- og hagebruk samt tjenester tilknyttet reiseliv, opplevelser og Inn på tunet.

Støtte til tradisjonelt landbruk er i hovedsak knyttet til delmål 2 flere vekstkraftige bedrifter, mens en betydelig del av de vel 13 prosent som går til andre landbruksbaserte næringer er knyttet til delmål 1 flere gode gründere.

Tabell 5.4-1 Oversikt over årets ramme, disponibel ramme, forbruk og tilsagn på kap. 1150, post 50. Mill. kroner.

Årets ramme	Disponibel ramme	Forbruk	Tilsagn
623,1	739,4	711,5*	1 156

*Inklusive 4,0 mill. kroner til tapsfond risikolån

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Det gis en mer utfyllende rapport om tjenesten til Landbruks- og matdepartementet i forbindelse med jordbruksforhandlingene.

Sentrale føringer er at midlene skal bidra til økt matproduksjon der det er markedsmessig grunnlag for det, bedre dyrevelferd og bidra til flere lønnsomme arbeidsplasser innen andre landbruksbaserte næringer.

Samlet investeringstilskudd til tradisjonelt landbruk på 615 mill. kroner har utløst investeringer for i underkant av 2,6 mrd. kroner, eller i underkant av 2 mrd. kroner i annen kapital. Dette er nærmere 400 mill. kroner høyere enn for 2020.

Innen melkeproduksjonen er andelen for den prioriterte målgruppen 15 – 30 kyr redusert fra om lag 55 prosent før utbygging i 2020 til om lag 50 prosent i 2021. Reduksjonen kan skyldes både tilfeldige svinginger eller det kan være et uttrykk for kostnadsvekst og utfordrende lønnsomhet for denne gruppen.

Melkeproduksjon er den viktigste husdyrproduksjonen i distriktene, og for å oppfylle kravet om løsdrift er det ifølge NIBIO-rapporten [Investeringsbehov innen melkeproduksjon](#) fra 2021 rundt 4 500 bruk som må legges om til løsdrift innen 2034. Tabellen under viser den fylkesvise fordelingen av investeringsprosjekter innen melkeproduksjon.

Tabell 5.4-2 Fylkesdelt oversikt over investeringstilskudd til melkeproduksjon. Beløp i mill. kroner.

Fylke	Antall prosjekter	Forbruk
Viken	18	16,6
Innlandet	37	56,2
Vestfold og Telemark	7	6,0
Agder	16	19,7
Rogaland	32	35,7
Vestland	26	47,8
Møre og Romsdal	20	29,1
Trøndelag	34	46,3
Nordland	15	25,8
Troms og Finnmark	18	17,1
Sum	223	300,2

Tilskudd til investeringer innen planteproduksjoner som korn, potet, grønnsaker, frukt og bær er stabilt på 25-26 prosent av tilskuddene til tradisjonelt landbruk til tross for økte øremerkede midler til frukt, grønt og veksthus. Dette skyldes at det har blitt frigjort andre midler som har blitt benyttet til investeringer innen husdyrhold.

I underkant av 300 mill. kroner (49 prosent) av tilskuddene til tradisjonelt landbruk er merket med kjennetegn «miljø», det vil si at prosjektet bidrar til mindre utslipp av klimagasser, reduserte

utslipp til vann, energieffektivisering og bedre utnyttelse av avfall, restråstoff og biologiske ressurser. Dette er en marginal økning fra 2020.

Bruk av tre som klima- og miljøvennlig byggematerialer stimuleres med økt investeringstilskudd, og omfanget har økt fra 142 prosjekter og 33,7 mill. kroner i 2020 til 176 prosjekter og 43,3 mill. kroner i 2021. Bruken av ordningen er størst i fylker med de største rammene, det vil si Innlandet, Trøndelag og Vestland. Størst økning fra 2020 både i antall og prosentvis har det vært i Viken og Vestfold og Telemark. Innen storfekjøttproduksjon og sauehold kvalifiserer 52 og 53 prosent av prosjektene til ekstra klima- og miljøstøtte, mens tilsvarende tall for melkeproduksjon er 37 prosent. Dette er en betydelig økning fra 2020 da andelene var heholdsvis 23 prosent prosent for sauehold, 25 prosent for melkeproduksjon og 33 prosent for storfekjøttproduksjon. Dette viser at ordningen er blitt bedre kjent, og at det derfor har blitt større muligheter for å nyttiggjøre seg ordningen da man kan ta hensyn til den fra tidlig i planleggingen.

Innen andre landbruksbaserte næringer utgjør tjenester tilknyttet produksjon av næringsmidler og drikkevarer samt reiselivs- og opplevelsestilbud den største andelen. Samlet er det regnet med at prosjektene innen andre landbruksbaserte næringer vil bidra til omtrent 320 nye årsverk, det er en økning på i overkant av 30 årsverk fra 2020.

Samlet er kvinneandelen av tilskuddene 44 prosent, ned fra 54 prosent i 2020. Det skal da legges til at kvinneandelen var på et rekordhøyt nivå i 2020, så det er for tidlig å fastslå om reduksjonen er en trend eller om det er et tilfeldig utslag. Kvinneandelen er fortsatt klart høyest for andre landbruksbaserte næringer, og det er særlig innen investeringer i tradisjonelt landbruk at kvinneandelen er redusert. Siden investeringer i tradisjonelt landbruk utgjør over 60 prosent av midlene slår en reduksjon her også sterkt ut på kvinneandelen totalt.

30 prosent av tilskuddene går til ungdom under 35 år, ned fra 32 prosent i 2020 og litt i overkant av 2019. Det er vanskelig å kunne se på dette annet enn tilfeldige svinger.

61 prosent av tilskuddene er gitt til bedrifter innen det distriktpolitiske virkeområdet, det er om lag det samme som i 2020. Andelen er om lag lik for tradisjonelt landbruk og andre landbruksbaserte næringer.

Midler til investering og bedriftsutvikling inngår i Innovasjon Norges kundefeffektundersøkelser. De siste årene er kundefeffektundersøkelsene delt etter virkeområdet for midlene.

Førundersøkelsen 2021 viser at at 72-80 prosent av bedriftene mener at støtten har hatt høy addisjonalitet. Det er blant de høyeste resultatene for etablerertilskudd og andre landbruksbaserte næringer.

Med hensyn til kompetanse kommer IBU-ordningene noe lavere ut enn gjennomsnittet for alle tjenestene i Innovasjon Norge, og lavest for tradisjonelt landbruk som i mye mindre grad består av

«myk» bedriftsutvikling enn innen andre landbruksbaserte næringer. I tillegg har det tradisjonelle landbruket en vel utbygd veiledningstjeneste.

Vurderingen av driftsrisiko er omlag den samme som i 2020.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

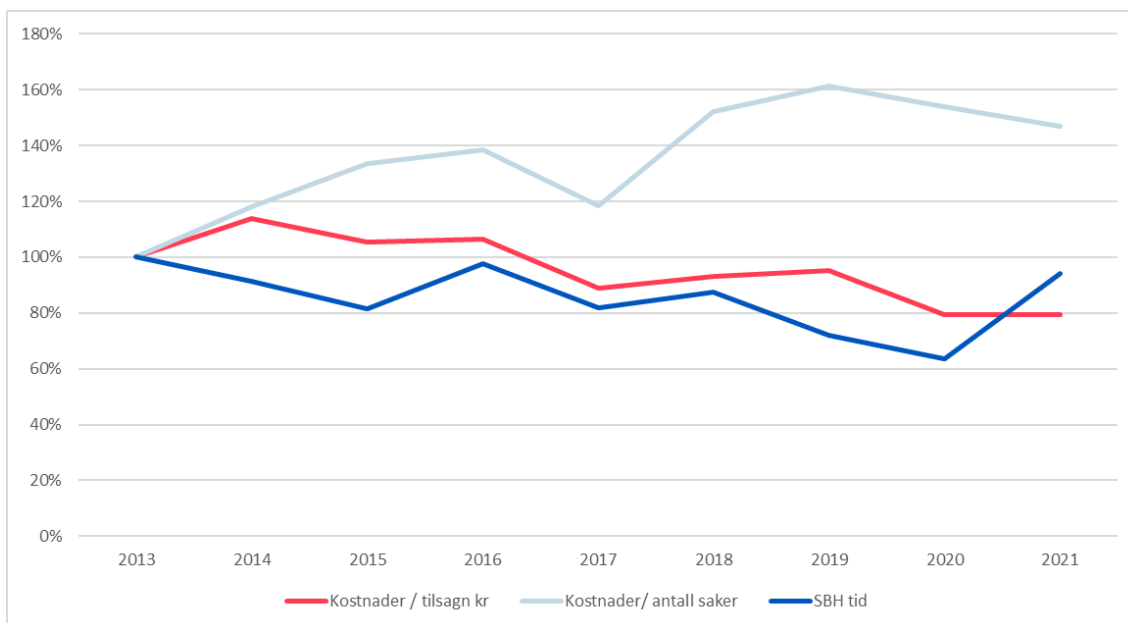
Investering og bedriftsutvikling har administrasjon- og gjennomføringskostnader på 42,1 mill. kroner. Dette fordeler seg med 40,9 mill. kroner i timekostnader og 1,3 mill. kroner i direkte prosjektkostnader. I direkte prosjektkostnader inngår 750 000 kroner til de regionale og den nasjonale bedriftsutviklingsprisen i landbruket. Det inngår også timekostnad på 400 000 kroner for omstillingsordningen for pelsdyrbønder (som føres på egen prosjektkonto).

Kostnadene er langt mindre enn tildelt vederlag, og skyldes en kombinasjon av at rammene var disponert tidlig på året, at man på grunn av covid-19 i mye mindre grad fikk gjennomført mobiliseringene og bedriftsbesøkene på høsten og at ansatte ble omdisponert til å arbeide med ulike koronaordninger gjennom Innovasjon Norge.

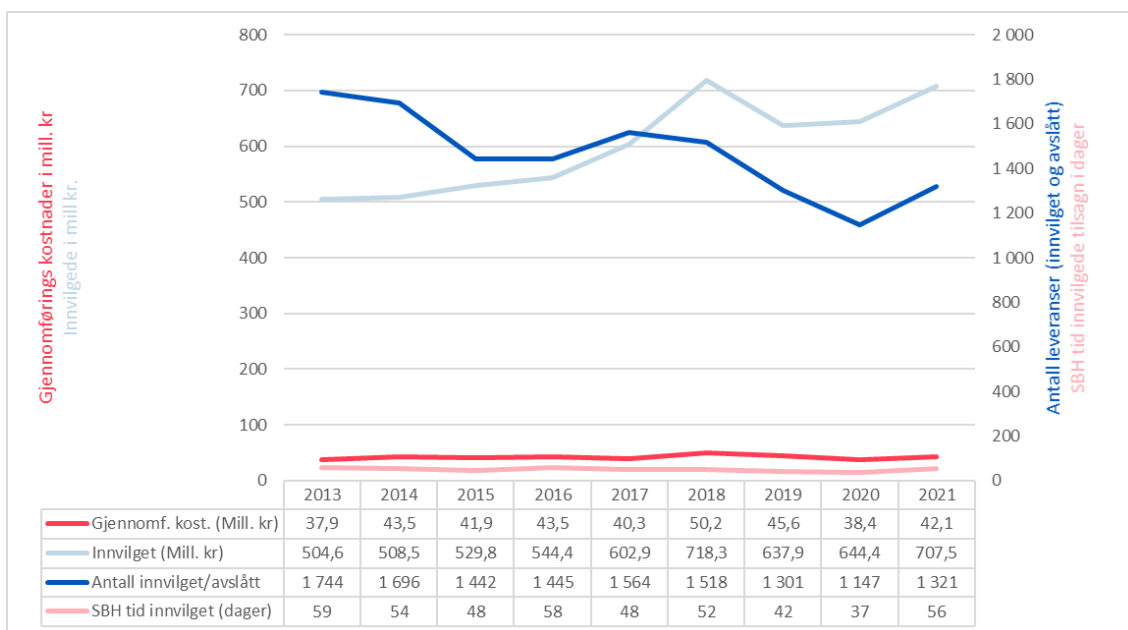
Kostnadene som føres på Midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket omfatter i tillegg prosjektvurdering og saksbehandling også kostnader til «backoffice», partnerskapsarbeid, deltakelse i ulike eksterne prosjektgrupper og all annen innsats på landbruksområdet som ikke har særskilt finansiering. Kostnader fordelt på antall saker eller tilsagn gir derfor ikke noe fullgodt bilde på kostnadseffektiviteten av saksbehandlingen og det kunderettede arbeidet.

Økningen i saksbehandlingstid skyldes både kapasitetsutfordringer ved rekordhøy inngang av søknader tidlig på året og at prioriterte prosjekter ble liggende i påvente av frigjorte midler/nye rammer.

Figur 5.4-1 Kostnadseffektivitet for IBU over tid. Indeks 2013 = 100.

Figur 5.4-2 Kostnadseffektivitet for IBU over tid⁴¹

⁴¹ Dette er BU-ordningen (581) + Forvaltning av tilskudd LMD post 50 (59100003)

5.5 Kap. 1150, post 50 Utviklingsprogrammet - landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping (Landbrukets utviklingsfond (LUF))

Formål

Utviklingsprogrammet skal bidra til å skape økt vekst og verdiskaping innen nye næringer basert på landbrukets og reindriftens ressurser. Programmet skal stimulere til flere nye gründere, økt lønnsomhet og konkurransevne gjennom bedriftsutvikling, samarbeid, kompetanse- og omdømmeaktiviteter.

Hovedaktiviteter

Tabell 5.5-1 Oversikt ramme, forbruk og antall tilsagn på kap. 1150, post 50. Mill. kroner.

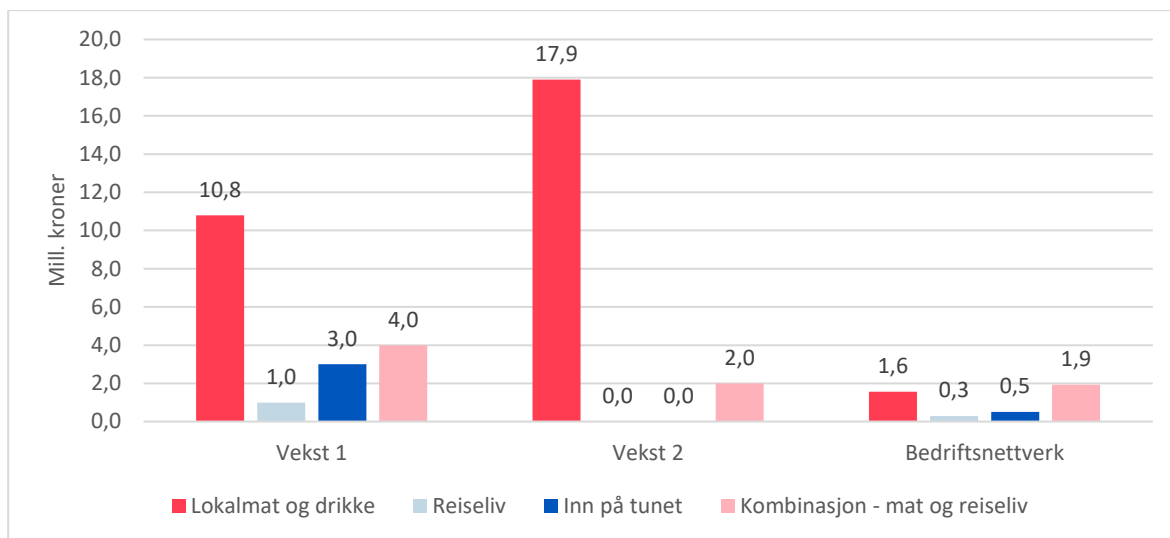
	Årets ramme	Disponibel ramme	Forbruk	Antall tilsagn
Finansiering				
Herunder vekst 1 og 2			39,1	34
Herunder bedriftsnettverk			4,7	25
Kompetanse			0,6	15
Omdømme			33,1	26
Covid-19-prosjekt			13,4	21
TOTALT	82,1	93,6	90,8	121

Totalt ble det bevilget rundt 91 mill. kroner fordelt på 121 saker i 2021. Sammenlignet med 2020 skyldes nedgangen på vel 20 prosent hovedsakelig en lavere etterspørsel etter støtte til covid-19 prosjekt.

Finansiering

Det ble bevilget 43,8 mill. kroner fordelt på 59 prosjekt i 2021. Se Figur 5.5-1 og Tabell 5.5-2 for bransjemessig og geografisk fordeling av finansieringstiltakene.

Figur 5.5-1 Finansieringstiltak fordelt på bransje. Mill. kroner.

Tabell 5.5-2 Finansieringstiltak fordelt på fylker. Kroner.

Fylker	Vekst	Bedriftsnettverk
Troms og Finnmark	100 000	0
Nordland	5 000 000	800 000
Trøndelag	3 800 000	600 000
Møre og Romsdal	1 000 000	95 000
Vestland	4 000 000	90 000
Rogaland	6 000 000	400 000
Agder	3 100 000	130 000
Vestfold og Telemark	2 100 000	375 000
Viken	9 900 000	1 000 000
Oslo	0	405 000
Innlandet	4 085 000	700 000

Vekstsatsingen er delt i to trinn og skal bidra til at bedrifter som ønsker å vokse får avlastning i form av tilskudd til myke kostnader i forbindelse med vekstprosjektet. Tidligere evalueringer har slått fast at 80 prosent av bedriftene rapporterer om høy addisjonalitet. I 2021 ble det gitt 19 mill. kroner til 23 Vekst 1-saker, som er en svak nedgang fra 2020. Det ble utdelt 20 mill. kroner til Vekst 2-prosjekt fordelt på elleve saker. De fleste Vekst 2-bedriftene har tidligere mottatt Vekst 1-støtte. Det er flest vekstbedrifter innenfor kategorien lokalmat- og drikke, i 2021 økte vekststøtten til Inn på Tunet-tilbydere spesielt.

Av de 126 vekstbedriftene som er registrert som aksjeselskap og mottok støtte i perioden 2013-2018 er det 70 bedrifter som hadde bokført omsetning og resultat i støtteåret og to år etter. Disse hadde en omsetningsøkning på 33 prosent i snitt fra støtteår til siste år i vekstprosjektet. Resultatforbedringen i samme periode var på rundt 195 000 kroner i snitt. Snittet for omsetningsendring fra 2019 til 2020 var en økning på 17,5 prosent, dette bekreftet at flere bedrifter innenfor utviklingsprogrammets målgrupper opplevde en økning i etterspørsel av sine produkter og tjenester under pandemien, samtidig er situasjonen over tid krevende og det er for tidlig å si noe om effekten på lengre sikt.

Ved å dele bedriftene i to grupper kan man si noe om ulikheter mellom dem i forkant/under et vekstprosjekt og for de som er i ferd med å avslutte, eller har avsluttet et vekstprosjekt. Med utgangspunkt i regnskapstall for 2020 kan man se at:

- Bedriftene som mottok vekststøtte i årene 2013-2018 (n=70) hadde en gjennomsnittlig omsetning på 9,4 mill. kroner og et årsresultat på 330 000 kroner, medianen er om lag 118 000 kroner
- Bedriftene som fikk støtte i 2019 og 2020 (n=28) hadde en gjennomsnittlig omsetning på om lag 6,6 mill. kroner og et gjennomsnittlig årsresultat på 640 000 kroner, medianen er på rundt 280 000 kroner.

Dette kan tyde på at vekststøtten bidrar til at bedriftene faktisk opplever vekst i omsetning selv om det er flere faktorer som spiller inn. Med hensyn til resultatet er medianen mellom de to gruppene relativt lik. Dette kan skyldes flere ting, flere av bedriftene som har avsluttet vekstprosjektet har vokst kraftig og trekker opp snittet, gruppen som er underveis i prosjektet har ikke hatt samme tid til å vokse og forbedre resultatet. Et annet forhold er at en større andel av de eldre bedriftene har negativt resultat som er med på å dra ned både snitt og median.

Bedriftsnettverk er et viktig tilbud til programmets målgrupper som bidrar til økt samarbeid både innad og på tvers av målgruppene. Virkemiddelet har blant annet bidratt til en koblingsboks mellom produsenter/tilbydere og kjøpere, etablerte nettverk har gitt en forenkling for begge gruppene. Evalueringen av tjenesten fra 2018 slo fast at landbruksnettverkene kom gjennomgående bedre ut enn de generelle nettverkene. I 2021 ble det bevilget 4,7 mill. kroner fordelt på 25 saker til bedriftsnettverk, beløpsmessig er dette en nedgang på 45 prosent fra 2020, antallet saker er likevel stabilt. Nedgangen kan skyldes at bedriftene har hatt fokus på egne prosjekter i pandemiperioden. Nettverk finansiert i 2021 fordelte seg på følgende faser:

- Forstudie: 13 (+7 fra 2020)
- Forprosjekt: 9 (-3 fra 2020)
- Hovedprosjekt: 3 (-6 fra 2020), med ett prosjekt hvert av de tre prosjektårene.

Muligheten for finansiering av covid-19 prosjekt ble videreført i 2021. Også her har mat og drikke-kategorien utgjort den største andelen, produsentene har lagt om fra hotell- og

restaurantvirksomhet til dagligvarehandel og eget utsalg/direktelevering. Reiselivsprosjektene har vært preget av tilpasninger til norske turister og mindre grupper. Felles for prosjektene uavhengig av bransje har vært digital tilstedeværelse med tilhørende aktiviteter som digital strategi, redesign av profil med mer. Etterspørselen sank i andre halvår, sammenlignet med 2020 var finansieringen av denne typen prosjekt om lag 65 prosent lavere.

Kompetanse

Innovasjon Norge tilbyr forretningsmessig kompetanse til Utviklingsprogrammets målgrupper gjennom sine generelle ordninger. Bevilgningen til feltet har holdt seg stabilt de siste årene med unntak av i pandemiåret da det ble satt i gang ekstraordinære tiltak.

Som en oppfølging av [vekstevalueringen](#) mottar alle bedrifter som får vekststøtte tilbud om mentor. Av tolv finansierte mentorsaker i 2020 har ti vekstbedrifter benyttet seg av tilbudet. Flere av bedriftene har brukt mentor i forkant av vekstfinansieringen.

To kurs fra reiselivets kursportefølje ble gjennomført på ordinært vis for utviklingsprogrammets målgrupper. I forbindelse med pandemien i 2020 ble det øremerket 1 mill. kroner til gjennomføring av digitaliserte kurs fra reiselivsporteføljen, de udisponerte midlene i potten ble videreført i 2021 og det ble gjennomført to kurs i løpet av året. Inn på TUNET Norge SA mottok støtte for å profesjonalisere sitt oppstartskurs som ble digitalisert som følge av pandemien.

Omdømme

Omdømmeporteføljen er under revidering, arbeidet har blitt forsinket på grunn av pandemien og vil derfor ferdigstilles først i 2022. 2019 var det første året med ny strategi for VisitNorway, som også ga endringer for hvordan det jobbes med det landbruks- og bygdebaserte reiselivet, omdømmegjennomgangen vil derfor ikke inkludere dette tiltaket.

De største omdømmetiltakene Grüne Woche i Berlin 2022 og Matstreif i Oslo 2021 ble avlyst som følge av pandemien. Alternativt konsept for Matstreif, Mat*Larm, ble gjennomført som andre pilotår i samarbeid med Hanen. Det Norske Måltid ble fra 2020 er en del av de nasjonale omdømmearrangementene under utviklingsprogrammet, konkurransen ble gjennomført som en hybrid med fysiske delfinaler og digital finale. Innovasjon Norge jobber fortløpende med å koble arrangementet tettere på øvrige tiltak i Utviklingsprogrammet.

Programmet har også finansiert prosjekter etter søknad, blant annet Sider-VM , Norsk Gastronomis bruk av norske råvarer på sine arrangement og Norsk Bonde- og Småbrukarlag videreutvikling av arbeidet med REKO-ringene. I forbindelse med covid-19 ble det åpnet for kompensasjon av deltakeravgift for Bondens marked-medlemmer, denne ble videreført i 2021 og utvidet til også å gjelde administrasjonskostnader og sikkerhetstiltak.

Bondens marked Norge og Norsk Gardsost har mottatt støtte avtalt gjennom jordbruksforhandlingene. I tillegg har fem regionale Bondens marked mottatt utviklingsstøtte på 100 000 kroner.

Det ble brukt 9,5 mill. kroner på landbruks- og bygdebaserte reiselivstiltak i 2021. Blant annet ble syv store kampanjer som var full- eller delfinansiert med Landbruks- og matdepartementets midler utført: [Gårdsferie – Sense the Farm](#), [Rural Luxury](#), [Foodie Roadtrip](#), [Mountains and Bikes](#), [The Pilgrim Project](#), [Law of Nature](#) og [Relation Equation](#). Kampanjene ble bygget opp rundt filmer produsert i 2019 og 2020. I tillegg har nytt kampanjemateriell for 2022 blitt produsert.

Visit Norways egne kanaler i sosiale medier blir en stadig viktigere del av markedsføringen. I 2021 ble hundrevis av innlegg, bilder og filmer som synliggjør det bygde- og landbruksbaserte reiselivet publisert til Visit Norways 2 millioner følgere i de ulike kanalene. Det ble gjort et betydelig arbeid innenfor spesielt mat og drikke på www.visitnorway.com i løpet av året, både av nyproduksjon, men også oppdateringer av relevante sider.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Det gis en mer utfyllende rapport om programmet til Landbruks- og matdepartementet i forbindelse med jordbruksforhandlingene.

Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping har hatt en høy addisjonaltet over flere år. Førundersøkelsen 2021 viser at 76 prosent av respondentene har angitt addisjonaltet til å være høy. Dette viser at tjenesten er av stor betydning for de som ønsker å investere i slike prosjekter, og at en stor andel av prosjektene ikke ville blitt gjennomført uten støtte fra Innovasjon Norge.

Etterundersøkelsen 2017 viser at de støttede prosjektene i stor grad har bidratt til innovasjon innen varer (79 prosent), marked (77 prosent) og tjenester og prosess (begge 65 prosent). Samme undersøkelse viser at programmets kunder rangerer følgende tre indikatorer med mest bidrag etter mottatt støtte gjennom programmet:

- Samarbeidsbidrag (91 prosent)
- Kompetansebidrag (81 prosent)
- Innovasjon (69 prosent)

Dette henger godt sammen med programmets finansieringstiltak og kompetansehevede tiltak som tilbys. Kundene angir kompetanseområdet internasjonalisering og eksport som lavere enn de andre kompetanseområdene i undersøkelsen.

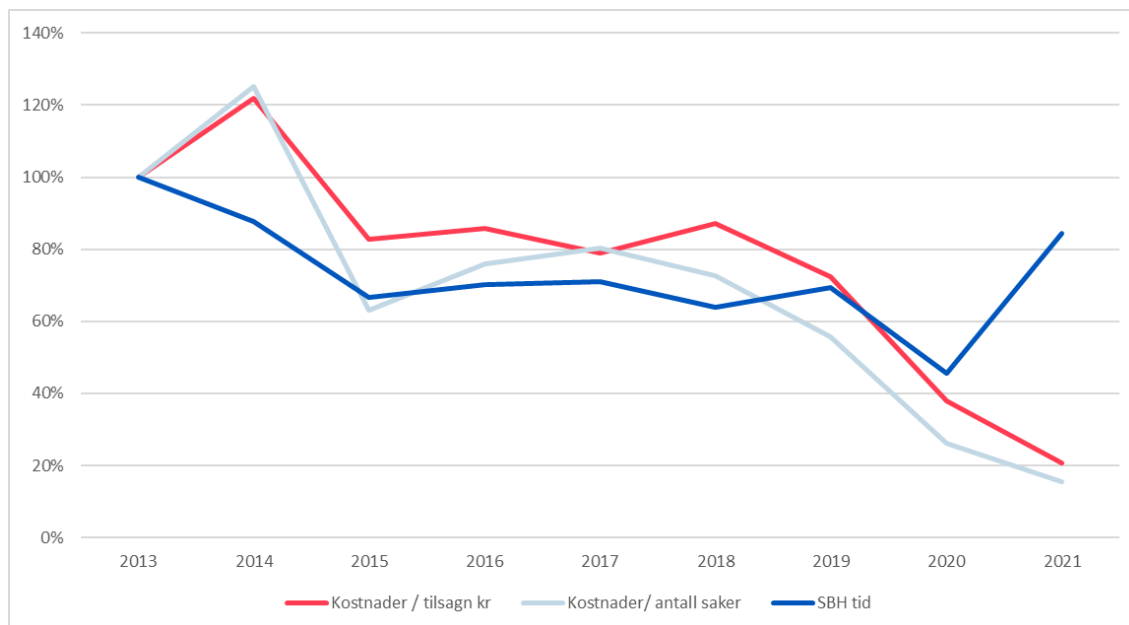
Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Jordbruksavtaledelen av utviklingsprogrammet har administrasjon- og gjennomføringskostnader på 8,5 mill. kroner i 2021. Dette fordeler seg på timekostnader med 7,7 mill. kroner og direkte prosjektkostnader med 0,8 mill. kroner.

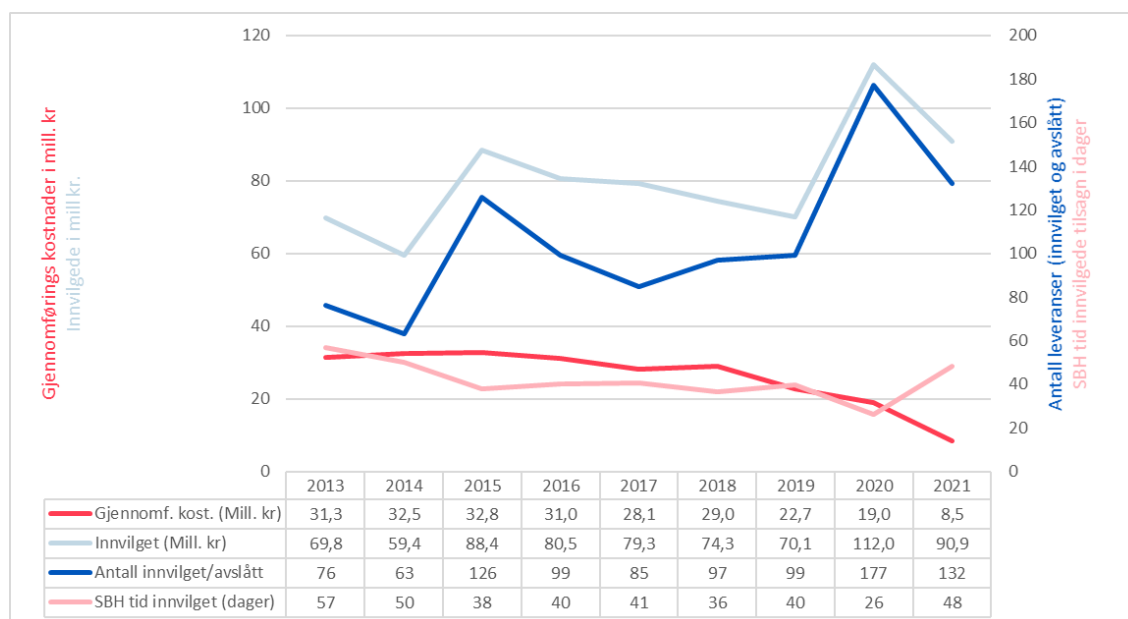
Dette er om lag på nivå med 2020, og underforbruk i forhold til budsjett skyldes hovedsakelig at man i mindre grad fikk gjennomført mobiliseringene og bedriftsbesøkene på høsten og at ansatte ble omdisponert til å arbeide med ulike koronaordninger gjennom Innovasjon Norge. Inkludert i direkte prosjektkostnader er også evaluering og gjennomføring av programmets omdømmeportefølje som ble forsinket slik at kostnader påløpte i 2021.

Figur 5.5-3 viser at en stor nedgang i gjennomføringskostnader i 2021 sammenlignet med 2020. Det skyldes at navngitte oppdrag (Matstreif og Internationale Grüne Woche) er holdt utenom ordinære administrasjons- og gjennomføringskostnader, disse ble heller ikke gjennomført i 2021. Videre har det heller ikke i 2021 vært mulig å kunne ha samme mobiliserende og eksterne rolle som før pandemiutbruddet, pandemien har også ført til utsatte samlinger og reiser. Tilsagnsvolumet og antall saker har gått ned i forhold til 2020. Det skyldes hovedsakelig langt færre koronaprojekt. Økningen i saksbehandlingstid skyldes delvis det samme; færre koronaprojekt som krever rask handling og større andel ordinære prosjekter som krever mer sparring og kundedialog.

Figur 5.5-2 Kostnadseffektivitet for Utviklingsprogrammet - landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping over tid. Indeks 2013 = 100.

Figur 5.5-3 Kostnadseffektivitet for Utviklingsprogrammet - landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping over tid

5.6 Kap. 1151, post 51 Utviklingsprogrammet - landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping (Reindriftens utviklingsfond (RUF))

Formål

Hovedmålet med Reinprogrammet har siden oppstarten vært å oppnå mer verdiskaping innen produksjon, kommersialisering og salg av reinkjøtt og biprodukter fra rein. Det har vært et uttalt mål at satsingen skal komme reineieren til gode. Det betyr at støtte til videreforedlingsbedrifter skulle ha en økonomisk effekt for reindriften, enten i form av økt pris eller økt salgsvolum. Videre er samisk, reineier eid reiseliv definerte ansvarsområder tillagt tjenesten utover Innovasjon Norges ordinære reiselivsarbeid.

Hovedaktiviteter

Det er i 2021 bevilget 8,1 mill. kroner fordelt på 13 prosjekter. Saksinngangen er marginalt ned fra 2020, mens innvilget beløp er på samme nivå som 2020. Etterspørselen tilskrives både behov for omstilling, men også investeringsvilje ute i bedriftene. Det bør nevnes at det ikke er bevilget midler til konferanse eller omdømmetiltak som Matstreif i 2021, som ville utgjort om lag 1 mill. kroner. Videre har kunder i målgruppen for programmet fått over 3 mill. kroner av nasjonale koronamidler og regionale utviklingsmidler.

Arbeidet i 2021 har vært preget av Covid-19 og følger av dette.

Det som normalt sett hadde vært årets viktigste møteplass for næringen med assosierte, konferansen for reinkjøtt-næringen, ble heller ikke i 2021 gjennomført fysisk. Allerede på tampen av 2020 ble planlegging for en digital gjennomføring i 2021 vurdert som mulig alternativ. 20. april til 22. april 2021 ble en digital konferanse gjennomført med relativt god deltakelse over tre miniseminarer. Det varierte fra 40 til 80 deltakere på seminarene som hadde følgende tema:

- Reindriftsavtalen 2021, presentert av Avdelingsdirektør Landbruks- og matdepartementet - Morten Floor og leder NRL – Ellinor Jåma
- Samisk reiseliv post covid-19, nye muligheter eller større utfordringer? presentert av Klyngeleder Arena365 – Børre Berglund
- Hvordan sikre at reinkjøtt blir en lønnsom næring også i fremtiden – et forbrukerperspektiv, presentert av Vegard Skuterud – TASK AS

Tematikken i den digitale konferansen ble utarbeidet av Innovasjon Norge og Markedsutvalget for reinkjøtt i samarbeid og ble tatt godt imot av deltakerne. Den tekniske gjennomføringen gikk bra, med involverte fra Landbruksdirektoratet avdeling reindrift i Alta, Markedsutvalget for reinkjøtt og Innovasjon Norge Arktis.

På omdømmesiden ble det dessverre ikke mulig å gjennomføre felles markedsføringstiltak i 2021. Hverken Samenes nasjonaldag 6. februar, Matstreif eller SMAK Nordnorsk matfestival ble gjennomført. Årsaken er åpenbar, og tross delvis åpning av landet og varierende smittesituasjoner var nok risikoen for høy for arrangørene til å gjennomføre større arrangementer. Trøndersk Matfestival ble gjennomført sommeren 2021, på et optimalt tidspunkt i forhold til smitte. Med god planlegging og tiltak kunne noen av bedriftene delta der. Innovasjon Norge har registrert at produsentene jevnt over har deltatt individuelt på lokale og regionale messer og marked i løpet av året, noe som er både gledelig og ikke minst viktig for bedriftene.

31. mars 2021 ble kompetanseprogrammet for produktutvikling ferdigstilt. Bakgrunnen for kompetanseprogrammet var videreføring av det første programmet gjennomført i perioden 2018-2019 og bestilling fra avtalepartene i reindriftsavtalen 2020-2021.

I april 2020 var det planlagt oppstart av hovedprosjekt «produktutvikling» hvor åtte påmeldte bedrifter skulle delta. Første samling ble kjørt digitalt i juni, noe som fungerte relativt godt rent faglig. Når det ble lempet på restriksjoner ble det, på bakgrunn av spørreundersøkelser vedrørende risiko blant deltakerne og avklaring med smittevernansvarlig i Innovasjon Norge, besluttet å gjennomføre studietur for bedriftene til Nofima på Ås, samt bedrifter i og rundt Oslo i starten av september. Samlingen forløp på en veldig god måte og bedriftsbesøkene lot seg gjøre med gode smitteverntiltak. Tredje samling i programmet var planlagt gjennomført i Tromsø siste uken i november 2020, men ble også gjennomført digitalt grunnet den lokale/regionale smitteutviklingen.

Den siste samlingen i programmet ble gjennomført i februar 2021, også denne digital grunnet smittesituasjonen. Dette vil si at tre av fire samlinger i programmet ble gjennomført digitalt. Programmet hadde en økonomisk ramme på om lag 2 mill. kroner og endelig kostnad ble 10 prosent lavere grunnet digitale samlinger som tok ned reisekostnadene til både prosjektleder og rådgivere.

Programmets overordnede mål var å bidra til vekst og høyere verdiskaping i deltakende bedrifter, gjennom kompetansetilførsel og bistand med fokus på produktutvikling. De som har deltatt i programmet har utviklet sin kompetanse og fått verktøy, og opplæring i disse som brukes i bedriftens videre utvikling. Fagsamlingene har vekslet mellom opplæring, gruppearbeid og erfaringsutveksling. Det har skjedd utvikling langs tre dimensjoner: Individuelt, bedriftsnivå og nettverk/ samarbeid. Den enkelte bedrift satte sine mål med basis i sitt ståsted og sitt utviklingsbehov.

Målene har vært todelt; mål for selve programperioden og mål etter programperioden. Alle bedriftene utviklet og løftet frem minimum ett innovasjonsprosjekt. Prosjekt som er definert, betyr prosjekt som det er utarbeidet prosjektbeskrivelse eller prosjektplan for. 14 innovasjonsprosjekt med et samlet kapitalbehov på rundt 11 mill. kroner går nå videre med finansiering fra virkemiddelapparatet (Innovasjon Norge, Sametinget, fylkeskommune og Norges Forskningsråd). Mye av grunnlaget for fremtidig vekst og verdiskaping er lagt i programperioden og mye av resultateffektene av prosjektene forventes å komme etter at prosjektene er gjennomført.

Alle bedriftene har gjort en sluttevaluering av deltakelsen. I denne evalueringen fremkommer det at nytte av programmet samlet sett er 5,3 i gjennomsnitt. Dette er en samlet vurdering av fagsamlingene og rådgivers bidrag.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Det er få saker under dette programmet, og derfor er det ikke foretatt målinger av indikatorer for denne ordningen. Det gis også en fyldig rapportering fra tjenesten som innspill til de årlige reindrifftsforhandlingene. Denne ble sendt avtalepartene 11.12.2021 og tar for seg virksomheten samme år.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Midlene fra Reindriffts Utviklingsfond (RUF) i utviklingsprogrammet har administrasjons- og gjennomføringskostnader på 1,4 mill. kroner. Dette er et mindre forbruk på 0,3 mill. kroner i forhold til rammen på 1,7 mill. kroner, som tilskrives lavt forbruk av direkte prosjektkostnader relatert til covid-19.

6 Rapportering til Utenriksdepartementet

6.1 Innledning

Innovasjon Norge forvalter oppdrag fra Utenriksdepartementet som støtter opp om norske, utenrikspolitiske prioriteringer som bærekraftsmålene og 2030-agendaen. Oppdragene stimulerer til at næringslivets kapasitet og kompetanse skal inngå som en del av løsningen. Ordningene forvaltet av Innovasjon Norge omfatter EØS-finansieringsordningene, Humanitært Innovasjonsprogram (HIP Norway), Visjon 2030 og Enterprise Development for Jobs. Innovasjon Norge mottar årlige oppdragsbrev for ordningene fra henholdsvis Utenriksdepartementet, Norad og EØS-midlenes sekretariat (Financial Mechanism Office, FMO).

I gjennomføringen av oppdragene legger Innovasjon Norge vekt på partnerskap mellom privat sektor, sivilt samfunn, multilaterale aktører og nasjonale myndigheter i samarbeidsland. Felles for oppdragene er at de skal bidra til sosial og økonomisk utvikling i mottakerland og samtidig styrke bilaterale relasjoner koblet til norsk næringsliv. Oppdragene bidrar dermed til næringsfremme, næringsutvikling og implementering av regjeringens utviklingspolitikk. Oppdragene inngår i arbeid med Innovasjon Norges strategiske prioriteringer for 2020-2025 der ett av målene er å bidra til å løse globale samfunnsutfordringer.

6.2 EØS-finansieringsordningene

Formål

Det overordnede formålet med EØS-oppgavet er å øke det bilaterale samarbeidet mellom Norge og de 15 land som mottar EØS-midler på totalt 2,8 mrd. Euro over programperioden. Dette skal bidra til sosial og økonomisk utjevning i EU sine nyere medlemsland. Søkere til ordningen er bedrifter i mottakerlandene. Prosjekter i samarbeid med norske partnere har prioritet. EØS-finansieringsordningene er et nyttig verktøy for norske bedrifter som ønsker å satse internasjonalt. Deltakelse i samarbeidsprosjekter gir muligheter utvikling av teknologi og testing av nye løsninger i nye markeder i Baltikum, Sentral- og Sør-Europa.

Hovedaktiviteter

Gjennom EØS-oppgavet leverer Innovasjon Norge finansiering, kompetanseheving, partnersøk og rådgiving rettet mot bedrifter i mottakerlandene, samt mot aktører i Norge som ønsker å satse internasjonalt i samarbeid med små og mellomstore bedrifter i EØS-partnerlandene. I programperioden for 2014–2021, som omfatter prosjektgjennomføring frem til 2024, forvalter Innovasjon Norge næringsutviklingsprogrammer i Romania, Bulgaria, Hellas og Kroatia. I tillegg forvaltes et energiprogram i Romania og programmet for Sosial dialog og anstendig arbeid som gjennomføres i 13 land. Samlet sett forvalter Innovasjon Norge om lag 1,96 mrd. norske kroner.

I tillegg er Innovasjon Norge programpartner for næringslivsprogrammer i Estland, Latvia, Litauen, Polen, Slovakia og Portugal, samt i miljøprogrammet i Portugal. Her bidrar Innovasjon Norge med kompetanse på god forvaltningspraksis og grønn sektorekspertise som rådgivere for programforvaltere i gjennomføring av programmene.

Hovedfokuset i 2021 har vært å vurdere prosjektsøknader i forbindelse med utlysning av midler i Kroatia, Hellas, Bulgaria og Romania og i programmet for Sosial dialog og anstendig arbeid. I tillegg har vi forberedt utlysninger av midler i de samme programmene. Under næringsutviklingsprogrammene er det inngått 24 prosjektkontrakter i Bulgaria, fire i Hellas, 18 i Kroatia og 22 i Romania. I energiprogrammet i Romania har 18 prosjekter fått støtte i 2021, mens det i programmet for Sosial dialog og anstendig arbeid er inngått én kontrakt.

Den andre hovedaktiviteten har vært mobilisering av norske bedrifter, både til programmene forvaltet av Innovasjon Norge og til programmene hvor Innovasjon Norge er programpartner. Hovedvekten har vært på bilaterale arrangementer, matchmaking, kompetanseheving og partnersøk med tanke på videreutvikling av prosjektresultater og identifisering av mulige prosjektpartnere. Covid-19 har ført til at en lang rekke aktiviteter har blitt gjennomført digitalt.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Resultater fra førundersøkelsen 2021 viser at 80 prosent av kundene oppgir høy grad av addisjonalitet for denne tjenesten. Tilsvarende tall i fjor var 74 prosent. Resultatet indikerer at Innovasjon Norges ambisjoner og policy rundt implementeringen av EØS-midlene er vellykket.

Mange prosjekter er under implementering, og noen prosjekter er slutført i 2021. Omtrent to tredjedeler av næringsprosjektene i Kroatia, Hellas, Romania og Bulgaria vil bidra til miljørelaterte effekter, resten er utviklingsprosjekter innen blå sektor, IKT eller velferdsteknologi.

Tabell 6.2-1 Oversikt over støtte innvilget i 2021.

EØS-Program	Totalbeløp innvilget (mill. kroner)	Antall prosjekter i 2021	Antall prosjekter med norsk partner
Næringsprogrammet i Bulgaria	111,6	24	8
Næringsprogrammet i Hellas	16,5	4	0
Næringsprogrammet i Kroatia	64,8	18	7
Næringsprogrammet i Romania	182,6	22	10
Energiprogrammet i Romania	97,2	18	4
Programmet for Sosial dialog og anstendig arbeid	0,9	1	1
SUM	473,8	87	30

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

EØS-oppdraget har totalt sett administrasjon- og gjennomføringskostnader på 37,9 mill. kroner i 2021. Dette fordeler seg på direkte prosjektkostnader med 2,3 mill. kroner og timekostnader på 35,6 mill. kroner. Gjennomføringsavtalene med FMO er finansieringskilde for prosjektgruppen med 100 prosent finansiering.

6.3 Humanitært innovasjonsprogram (HIP Norway)**Formål**

Humanitært innovasjonsprogram tilrettelegger for og finansierer innovasjonsløp i partnerskap mellom humanitære organisasjoner og private aktører. Det langsiktige målet med tilskuddsordningen er mer effektiv humanitær respons som redder liv, lindrer nød og ivaretar menneskers verdighet. HIP Norway består av to delprogrammer; en innovasjonslab som støtter tidligfase innovasjonsprosjekter frem mot duglighetsbevis (proof of concept), og et skaleringsprogram som støtter spredning og skalering av nye løsninger. Tilskuddsordningen er bygget over samme lest som Innovasjon Norges program for innovasjonspartnerskap mellom offentlig og private aktører.

Hovedaktiviteter

Programmet har én årlig utlysning av tilskuddsmidler der prosjekter får innvilget milepælsbasert finansiering over to år. Nitten prosjekter som fikk innvilget tilskudd i 2018-2020 har mottatt løpende rådgivning i 2021. Det jobbes med nyskapende løsninger innen flere områder, inkludert digitalt tilgjengelige forsikringsordninger for kvinnelige småbønder, bærekraftige forretningsmodeller for ernæringsrik mat, og en kontantbasert bistandsløsning som skal sikre tilgang til helsetjenester etter endt sykehusbehandling. Prosjektene er alle påvirket av koronapandemien, men de fleste prosjektene har også evnet å tilpasse seg en mer digital forvaltning og vist god fremdrift på tross av dette.

Programmet mottok 51 søknader til årets utlysning, 43 innovasjonslab- og åtte skaleringssøknader. Den totale summen det ble søkt om var 295 mill. kroner. De mottatte søknadene var av gjennomgående god kvalitet og møtte programmets målsetninger. Fem innovasjonslabprosjekter og fem skaleringsprosjekter ble innvilget tilskudd. Programmet har krav om matchende finansiering fra privatsektor. Gjennom de fem skaleringsprosjektene som ble tatt opp i programmet i 2021 har tilskuddet blitt matchet med 25,5 mill. kroner fra private aktører.

HIP Norway oppfordrer til at de humanitære organisasjonene skal samarbeide om felles prosjekter. Fire av prosjektene som ble bevilget midler i 2021 inkluderer samarbeid mellom to eller flere humanitære organisasjoner. En analyse av søknader til programmet fra oppstart i 2018 og frem til 2021 viser en økning på 175 prosent i søknader fra samarbeidende organisasjoner. Dette er gledelig og viser at programmet stimulerer til dialog også utover de prosjektene som får bevilget midler.

Innovasjon Norge bidrar som en aktiv sparringspartner i alle prosjekter som innvilges støtte. I 2021 har vi planlagt og gjennomført aktiviteter for å videreutvikle humanitær-private innovasjonspartnerskap som verktøy for å løse humanitære utfordringer og fremme samarbeid mellom humanitære aktører og privat næringsliv. HIP Norway har hatt god erfaring med å bruke digitale verktøy under pandemien.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Som følge av forsinkelser relatert til pandemien, markerte 2021 det første året med ferdigstilte sine prosjektløp etter programmets oppstart. Fire prosjekter ble avsluttet i løpet av 2021. Et eksempel er CARE, som i samarbeid med flere privatsektorpartnere avsluttet sitt innovasjonslabprosjekt der de har jobbet frem en modell for bærekraftig flyktingerespons. De fikk gjennom årets utlysning innvilget tilskudd for skalering av denne modellen. Et konsortium av fire norske NGOer som i samarbeid med sin privatsektor partner Gravity har jobbet frem en digital ID løsning som skal kunne brukes av på tvers av humanitære organisasjoner i kontekster med lav nettilgang, gjennomførte sin pilot sommeren 2021. Utfallet av piloten var positivt, og viste både at en slik digital ID løsning kan hjelpe ID-løse til å motta kontantbasert nødhjelp, og at en slik løsning kan utformes på en måte som gir hver enkelt kontroll over egne data. Et sentralt element av løsningens duglighetsbevis er at interoperabilitet og samarbeid på tvers av humanitære organisasjoner er essensielt for å nå ID-løse med en trygg og funksjonell ID-løsning.

2021 markerte det siste året i den planlagte pilotperioden til HIP-Norway. Programmet har vært gjenstand for en følgeevaluering som ble avsluttet våren 2021. Utfallet av evalueringen var positivt. Den konkluderte blant annet med at:

- HIP Norway imøtekommer en markedssvikt der det er mangel på risikoavlastende kapital for FoU-aktiviteter i humanitær sektor.
- HIP Norway kobler og fremmer nye partnerskap mellom aktører i sektorer som tradisjonelt ikke har samarbeidet om innovasjon tidligere. I møte mellom ulike aktørgrupper fremmes det kunnskap om nye markedssegmenter.
- Programmet er en reell impuls til å fremme en kultur for innovasjon innad i humanitære aktørers virksomheter.

Utenriksdepartementet besluttet i 2021 at programmet skal videreføres fra og med 2022.

Innovasjon Norge har fortsatt arbeidet med å spre kunnskap om innovative anskaffelser som verktøy for innovasjon og partnerskap. Denne innsatsen har ringvirkninger i organisasjonene. De enkelte prosjektene opererer ikke i et vakuum, men i en sektor der det har vist seg vanskelig å ta opp og skalere innovasjoner. Ved å adressere og støtte opp om organisasjonenes arbeid med disse rammevilkårene bidrar Innovasjon Norge til å styrke suksessraten til hver enkelt innovasjon og til å styrke innovasjonsarbeid i sektoren generelt.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

HIP Norway har i 2021 hatt administrasjon- og gjennomføringskostnader på 4,8 mill. kroner. Dette fordeler seg på direkte prosjektkostnader med 0,8 mill. kroner og timekostnader på 4 mill. kroner. Direkte prosjektkostnader inkluderer aktiviteter for kompetanseheving. Utenriksdepartementet er primære finansieringskilde for programmet.

6.4 Visjon 2030 (Norad)**Formål**

Innovasjon Norge forvalter programmet Visjon 2030 på oppdrag fra Norad. Det overordnede formålet er å bekjempe fattigdom ved å fremme utvikling av innovative norske løsninger som bidrar til å nå bærekraftsmål tre og fire, helse og utdanning i utviklingsland.

Innovasjon Norge forvalter totalt 117 mill. kroner over perioden 2017-2023 som blir gitt i tilskudd til norske bedrifter med nyskapende løsninger som kan videreutvikles og oppskaleres. Prosjektene skal gjennomføres i ett eller flere av de 85 landene som mottar norsk bistand. Utviklingsland er krevende markeder og prosjektene må ha en lokal partner for å sikre at løsningen er forankret i nasjonale prioriteringer og utviklingsplaner.

Hovedaktiviteter

Programmet har årlige utlysninger av tilskuddsmidler i tråd med kriterier fastsatt av Norad. Hovedaktiviteter i 2021 har vært gjennomføring av utlysninger, mobilisering av søkerbedrifter, behandling av prosjektsøknader og tildeling av midler. I tillegg har vi jobbet med løpende oppfølging av pågående prosjekter fra tidligere utlysningsrunder. Innovasjon Norge er en viktig sparringpartner for bedriftene og bidrar med rådgivning ved prosjektoimplementering i krevende markeder, herunder bistand til å etablere samarbeidsavtaler med prosjektpartnere. Dette kan være FN-organisasjoner, frivillige organisasjoner lokale bedrifter eller academia. Alle prosjektene har blitt påvirket av pandemien som i varierende grad har ført til forsinkelser og ulike tilpasninger.

I 2021 ble det mobilisert søkerbedrifter og behandlet søknader knyttet til en ekstraordinær utlysning innen helse og koronapandemien. I tillegg ble det behandlet søknader og tildelt midler til prosjekter innen utdanning og yrkesfaglig opplæring. Av 52 søknader som ble behandlet i 2021 mottok 19 prosjekter totalt 37 millioner kroner i støtte. Blant prosjektene finner vi eksempelvis en løsning for spyttbasert covid-19 prøvetaking, en plattform for opplæring innen akvakultur samt et prosjekt for å videreutvikle en læringsplattform for barn og unge i utviklingsland. Fire prosjekter ble avsluttet i 2021. Blant disse er Removaid AS som har utviklet en løsning for sikker fjerning av prevensjonsimplantater. Laerdal Global Health AS har avsluttet et prosjekt i Tanzania der innovative treningsprodukter og medisinsk utstyr har redusert barnedødelighet med 40 prosent. Prosjektene videreføres på ulike vis i samarbeid med FN og frivillige organisasjoner.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Bedriftene bes, hvis mulig, om å rapportere på sannsynligheten for at samfunnseffekt oppnås. Mange bedrifter rapporterer om sannsynlig samfunnseffekt, men bedriftene mangler verktøy, kompetanse og ressurser for å gjennomføre effektmåling av egne prosjekter. Fafo har derfor fått i oppdrag å gjennomføre følgeforskning på prosjekter fra den første utlysningen, samt utvalgte prosjekter fra den andre hovedutlysningen. Så langt er fire avsluttede prosjekter evaluert. En foreløpig rapport fra Fafo viser at prosjektene i hovedsak når sine mål og at de har gode sjanser for oppskalering.

Visjon 2030 blir sett på som et unikt program som leverer på bærekraftsagendaen. Programmet gir risikoavlastning som er avgjørende for prosjekter som ellers ikke ville blitt gjennomført. Viktigheten av gode lokale samarbeidspartnere som FN, frivillige organisasjoner eller academia blir fremhevet. Dette har vært særdeles viktig gjennom koronapandemien.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Visjon 2030 har i 2021 hatt administrasjon- og gjennomføringskostnader på 2,5 mill. kroner. Dette er hovedsakelig timekostnader. Det er brukt mindre direkte prosjektkostnader enn budsjettet grunnet restriksjoner på reiser og fysiske samlinger under pandemien. Norad er primær finansieringskilde for programmet.

6.5 Enterprise Development for Jobs (Norad)

Formål

Formålet til programmet Enterprise Development for Jobs (EDFJ) eller Bedriftsstøtte for næringsutvikling, er å bidra til fattigdomsbekjempelse gjennom å skape arbeidsplasser i prioriterte utviklingsland. I tillegg skal programmet bidra til økt tilgang på fornybar energi og dermed bidra til sosial og økonomisk utvikling i mottakerland. Samtidig bidrar ordningen til økt verdiskaping og risikoreduksjon både for lokale og norske bedrifter. Innovasjon Norges rolle er å mobilisere og posisjonere norsk næringsliv gjennom informasjon, reisestøtte, konsulentbistand og kompetansehevende tiltak. I tillegg bistår vi Norad med å vurdere søknader.

Hovedaktiviteter

Som i 2020 har restriksjoner knyttet til pandemien skapt utfordringer i forbindelse med aktiviteter ute i utviklingsmarkedene. Majoriteten av aktivitetene og tiltakene programmet gjennomfører skjer normalt ute i markedene, hvilket tidvis har vært krevende i året som gikk. Blant annet var det planlagt en reise med landbruksbedrifter til Sør-Afrika som ble avlyst. Allikevel er det gjennomført flere kompetansehevende og nettverksbyggende aktiviteter, samt digitale arrangementer for mobilisering og kunnskapsdeling. I tillegg kommer deltakelse på eksterne arrangementer.

Innovasjon Norge har gjennom programmet arrangert eller bidratt til seks arrangementer og flere aktiviteter. Blant disse ønsker vi å trekke frem følgende:

Næringslivets konferanse for internasjonalisering og utvikling som ble gjennomført som en live-sendt studioproduksjon i samarbeid med Norad og NHO.

I samarbeid med med NABA og NORWEP tok programmet initiativ til å gjennomføre en norsk næringslivsdelegasjon til Nigeria og Ghana, bestående av 22 bedrifter og organisasjoner fra ulike sektorer prioritert i programmet. Arrangementet fant sted i november og favnet blant annet deltakelse på Nordic-Nigeria Connect og gjennomføring av Norway-Ghana Investment Forum som begge ble gjennomført som to dagers konferanser med plenumsseanse, break-out sessions og business-to-business møter. I tillegg ble det gjennomført bedriftsbesøk, møter med lokale myndigheter og to mottakelser i regi av de respektive norske ambassadene. Gjennom EDFJ programmet hadde vi et særlig fokus på lokal næringsutvikling som fører til arbeidsplasser, samt økt tilgang på fornybar energi i begge land. I forkant av næringslivsdelegasjonen gjennomførte vi et innspillsmøte med over seksti deltakere fra virkemiddelapparatet og private aktører.

Innovasjon Norge hadde gjennom EDFJ også en spesiell rolle i NABA Summit 2021. Nairobi-kontoret var vertskap og fasiliterte Øst-Afrika sesjonen med hundre deltakere lokalt, og videolenke til det globale møtet som fant sted i Oslo. Det ble gjennomført sesjoner på tematikk som blant annet fornybar energi, som deltakerne i Oslo, Harare, og Lagos kunne følge digitalt. Som samlingspunkt for seansen fikk vi mulighet til å ytterligere utvide vårt lokale nettverk og skape en møteplass for bedriftene som bedriver næringsutvikling i regionen.

Innovasjon Norges Øst-Afrika kontor, og EDFJ programmet initierte i 2021 også et Commercial Development Project i Øst-Afrika, som løp gjennom store deler av året. Arbeidet vil bli utvidet ytterligere i 2022. Prosjektet bygget på fjorårets Green Growth-prosjekt med fokus på landbruksteknologi og omfavner i tillegg næringsutvikling i forbindelse med off-grid fornybar energi til forbruk og lagring, samt løsninger for vann og vanning. Gjennom prosjektet har vi blant annet kartlagt behov og lokale rammeverk for off-grid energi til kommersiell sektor i Øst-Afrika og støttet opprettelsen av et bedriftsnettverk for landbruksbedrifter. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med Innovasjon Norges avdeling for biobaserte næringer. Det var egentlig planlagt to turer til markedet som ble avlyst som følge av pandemien. Den ene av disse, en næringslivsdelegasjon til Øst-Afrika planlegges nå gjennomført i første kvartal 2022.

I februar 2021 bistod Innovasjon Norge Norad med vurdering av 23 søknader i forbindelse med Norads utlysning i EDFJ-programmet som fant sted i slutten av 2020. Innovasjon Norge benyttet sin kjennskap til bedriftene fra arbeid gjennom programmet og trakk på ressurser ved regional- og utekontor som kjenner bedriftene fra andre sammenhenger. Majoriteten av disse ble innvilget støtte fra Norad. I tillegg er det jevnlig gjennomført møter og gitt assistanse til bedrifter og organisasjoner som bidrar til overordnet måloppnåelse i programmet.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

I 2021 mottok fire bedrifter rådgivning fra Innovasjon Norges utekontorer gjennom programmet, til partnersøk og forundersøkelser i utviklingsmarkeder. Tre av disse bedriftene har levert søknad til 2021 utlysningen i Norad programmet som blir vurdert i løpet av første kvartal 2022.

Innovasjon Norge har vært involvert i arbeidet med de aller fleste av de norske søkerne i programmet, totalt 41 prosjekter fordelt på 24 selskaper. Blant søkerne Innovasjon Norge mobiliserte til forrige utlysning ble majoriteten innvilget støtte fra Norad. Næringslivsdelegasjonen til Nigeria og Ghana bidro til seks søknader knyttet til disse markedene, hvorav fire fra norske bedrifter.

Blant deltakerne på næringslivsdelegasjonen til Nigeria og Ghana oppgav over halvparten at arrangementet hadde bidratt direkte til en investeringsbeslutning i ett eller begge markedene, og samtlige av deltakerne oppgav i samme undersøkelse at arrangementet hadde skapt verdi for selskapet. De oppgir også at turen har resultert i nye kontakter og partnerskap lokalt.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Enterprise Development for Jobs har i 2021 hatt administrasjons- og gjennomføringskostnader på 2,5 mill. kroner. Dette er hovedsakelig timekostnader og inkluderer konsulentstøtte fra Innovasjon Norges utekontorer til bedrifter som ønsket å etablere seg eller ekspandere i utviklingsland. Det er brukt 0,1 mill. kroner på reise og prosjektkostnader, noe som er lavere enn tidligere år som følge av restriksjoner på reise og arrangement under pandemien.

7 Rapportering til Kunnskapsdepartementet

7.1 Mobilisering til Horisont Europa

Formål

Hovedformålet med Innovasjon Norges mobilisering til EU-programmer er å sikre at norske bedrifter får mest mulig igjen for Norges tilknytning til EU gjennom EØS-avtalen, og at norske aktører får god utnyttelse av rammeprogrammene for forskning og innovasjon. Horisont Europa har en rekke markedsnære aktiviteter og et stadig sterkere fokus på kommersialisering og innovasjon, dette åpner for bred deltakelse fra næringslivet. Bedriftene trenger imidlertid bistand for å identifisere muligheter, finne partnere, med selve søknadsprosessen og i oppfølgingen av tildelt støtte.

Under Horisont Europa er Innovasjon Norge hovedansvarlig for pilar 3, Innovativt Europa og nasjonalt kontaktpunkt (NCP) for European Innovation Council (EIC) og European Innovative Ecosystemes (EIE), NCP for tilgang til risikokapital og NCP for plug-in. Videre er Innovasjon Norge ekspert i programkomiteen for EIC og EIE, samt i strategisk konfigurering. I pilar to er Innovasjon Norge delansvarlig sammen med Forskningsrådet som er hovedansvarlig og Innovasjon Norge har innmeldte eksperter og/eller NCPer i samtlige klynger. I siste kvartal 2020 etablerte Forskningsrådet og Innovasjon Norge et felles team for å sikre best mulig koordinering av innsatsen.

Hovedaktiviteter

Dybderådgivning EU

Innovasjon Norges strategi for mobilisering til de markedsnære programmene i Horisont Europas pilar to og tre, med spesiell vekt på European Innovation Council pilot (EIC er dybderådgivning regionalt. 277 bedrifter fikk dybderådgivning fra regionale EU-rådgivere i 2021. Deler av tjenesten leveres også gjennom det europeiske nettverket Enterprise Europe Network (EEN), isærgjelder dette partnersøk og arrangementer, for å koble bedrifter med mulige partnere.

EIC Accelerator

I oktober 2019 åpnet European Innovation Council (EIC) opp for at næringslivet kunne søke om egenkapital i tillegg til tilskudd under EIC Accelerator. Dette var en nyvinning Innovasjon Norge har vært en pådriver for ettersom tilgang på risikovillig kapital ble sett på som en utfordring for norske bedrifter. Innovasjon Norges tilbud om pitche-trening og forberedelse for å møte juryen ble en enda viktigere del av totaltilbudet i lys av denne endringen og er arbeid som ble videreført og ytterligere styrket i løpet av 2021

I 2021 mottok norske små og mellomstore bedrifter 298 mill. kroner i tilskudd og egenkapital, (2,9 prosent av alle midlene tilgjengelige), hvorav 203 millioner kroner var i form av egenkapital (3,15 prosent av alle midlene tilgjengelige) fra programmet EIC Akselerator.

Samarbeidsprosjekter

I 2021 har Innovasjon Norge fortsatt arbeidet med å mobilisere norsk næringsliv til å delta i andre deler av Horisont Europa enn EIC, spesielt prosjekter knyttet til å løse samfunnsutfordringer (samarbeidsprosjekter) i pilar to. Innovasjon Norge ser en mulighet for å øke returen til norsk næringsliv, både ved at flere bedrifter blir med som partner i prosjekter, men også ved å gjøre store næringslivsaktører i stand til å koordinere store samarbeidsprosjekter.

I løpet av 2021 har EU-rådgivere i Innovasjon Norge bistått i utformingen av flere søknader i pilar to. Gitt at de første utlysningene i Horisont Europa kom sent på året vet vi foreløpig ikke hvilke prosjekter som mottar finansiering.

Arrangementer

I 2021 avholdt Innovasjon Norge en rekke arrangementer rettet mot norsk næringsliv. Som året før var de fleste arrangementene digitale grunnet koronapandemien. 9. mars arrangerte Innovasjon Norge, i samarbeid med Forskningsrådet en nasjonal kick off for for Horisont Europas innovasjonspilar (Pilar 3) med over 200 deltakere, mens det utover våren ble avholdt en seminarrekke for de tematiske klyngene i programmets pilar 2. Gjennom syv timelange sendinger gikk ekspertertene i Forskningsrådet og Innovasjon Norge gjennom de tematiske inndelingene i Horisont Europa for å gi norske aktører innsikt i de gode mulighetene i EU-programmet.

Av øvrige arrangementer ønsker vi å trekke frem den femte Sirkulærøkonomikonferansen ble avholdt 25. September 2021, i samarbeide med NTNU, SINTEF og Forskningsrådet. 120 deltakere stilte fysisk hos Deichmann i Oslo, mens 773 deltakere fulgte arrangementet digitalt. Sammen med Norges forskningsråd og NHO gjennomførte vi en seminarrakke rettet mot næringslivet. Ellers ble det avholdt flere konferanser og matchmakingsvent som eksempelvis DIGI-B-CUBE Cross-sectoral Workshop and Matchmaking som ble avholdt 20. januar i samarbeid med Digital Norway og gjennom Enterprise Europe Network. 69 bedrifter, inkludert 19 norske deltok på arrangementet for å finne partnere til EU-prosjekter.

EU-rådgivere i klyngen

Ordningen med EU-rådgiver i klyngen ble etablert i 2016, og har utspring i Innovasjon Norges satsing på økt næringslivsdeltagelse i EU-programmer. Gjennom ordningen delfinansierer Innovasjon Norge en EU-rådgiver i en eller flere klynger med mål om å øke norske klyngers økonomiske retur fra EU-programmer gjennom en EU-rådgiver som bistår klyngene til å søke og lykkes i EU-prosjekter, samt øke klyngenes strategiske fokus EU både som marked og som finansieringskilde.

I 2021 delfinansierte Innovasjon Norge 17 EU-rådgivere i 22 klynger. Det store antall klynger og EU-rådgivere i 2021 skyldes en periode med overlapp mellom nye klynger med EU-rådgivere (som følge av utlysning i 2020) og klynger som var i slutfasen med EU-rådgiver. Basert på klyngenes innrapporterte resultater og tilbakemeldinger fra klyngene er en egen EU-rådgiver en viktig ressurs både for klyngen, men ikke minst klyngemedlemmene (medlemsbedriftene). Resultater fra 2021 viser at ordningen bidrar til at klynger med EU-rådgiver deltar som partnere i samarbeidsprosjekter, samtidig som flere klynger tar prosjektlederansvar. Selv om Innovasjon Norge har gode erfaringer med ordningen besluttet Innovasjon Norge i 2021 å gi Oxford Research oppdrag i å gjennomføre en effektevaluering av ordningen mtp. måloppnåelse og kostnadseffektivitet.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter skiller seg fra andre deler av EUs rammeprogrammer og det er det europeiske investeringsfondet (EIF) og Den europeiske investeringsbanken (EIB) som forvalter og implementerer finansielle instrumenter på vegne av Europakommisjonen. Som nasjonalt kontaktpunkt har Innovasjon Norge tilbudt informasjonstjenester, fasilitering av prosesser og rådgivning innen alle finansielle instrumenter i Horisont 2020. I nåværende programperiode vil

finansielle instrumenter være samlet under InvestEU og Innovasjon Norge vil opprettholde sitt rådgivningstilbud for potensielle kunder. Rådgivning tilbys i alle faser, fra undersøkelser av foreliggende muligheter til konkrete prosesser, i henhold til aktørens preferanser.

Innovasjon Norges kontor i Brussel

Innovasjon Norge ser store gevinster av tilstedeværelsen i Brussel under paraplyen Kunnskapskontoret med felles tilstedeværelse med Forskningsrådet og HK-dir. I januar 2022 utvidet Brüsselkontoret med to nye stillinger, som skal følge EUs politiske prosesser og jobbe i nettverk der det er av betydning for norsk næringsliv. Dette vil også styrke arbeidet med Horisont Europa.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Dybderådgivning EU

I 2021 fikk 277 bedrifter dybderådgivning av Innovasjon Norges EU-rådgivere. De positive resultatene det siste året er et resultat av gode norske prosjekter kombinert med målrettede mobiliseringstiltak som er tilpasset målgruppen og virkemidlet i en «mer for færre»-tilnærming. I 2019 kartla Samfunnsøkonomisk analyse og Technopolis, på oppdrag fra Innovasjon Norge, norske bedrifter som deltar i SMB-instrumentet (nå EIC Accelerator). Analysen tilsier at de aller fleste små og mellomstore bedriftene som har lyktes med å få finansiering fra fase to i SMB-instrumentet har mottatt EU-rådgivning fra Innovasjon Norge. Datagrunnlaget indikerer videre at klyngerådgivernes bistand i søknadsprosessen øker sjansen for å lykkes i intervjuer antyder at klyngene ikke ville vært i stand til å tilby EU-rådgivningen uten finansiering fra Innovasjon Norge. Videre vektlegger analysen at Innovasjon Norge har vist stor tilpasningsevne i sine rådgivningstjenester, blant annet med innføring av pitche-trening i 2018 for bedrifter som kommer videre etter første vurderingsrunde i fase to. Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2021 gir en høy addisjonalitet på 63 prosent for denne tjenesten (55 prosent i 2019). Det vil si at 63 prosent av de spurte bedriftene mener at tjenesten i stor grad er utslagsgivende for egen aktivitet. 30 prosent mener at denne tjenesten i noen grad er utslagsgivende for egen aktivitet, mens 7 prosent mener den i liten grad er utslagsgivende.

Resultater for 2021

Tabell 7.1-1 European Innovation Council (Accelerator)

	Beløp	Andel av tilgjengelige midler
Tilskudd	95 mill. kroner	2,9 %
Egenkapital	200 mill. kroner	3,15 %

EU-nettverk

Våren 2021 lyste Innovasjon Norge og Forskningsrådet ut midler til EU-nettverk i Horisont Europa. Målet med EU-nettverkene er å skape nye tverrsektorielle partnerskap og samarbeidskonstellasjoner for europeisk samarbeid. Nettverkene skal bidra til at aktører fra ulike sektorer (næringsliv, offentlig sektor, akademia og frivillige organisasjoner) sammen produserer

søknader til Horisont Europa. Målgruppen er aktører som har potensial for å delta i et EU-prosjekt. Høsten 2021 ble 22 500 000 kr bevilget i en treårsperiode til totalt 15 EU-nettverk. 10 av nettverkene er tematiske og fem er regionale⁴².

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

EU-rådgivning har administrasjon- og gjennomføringskostnader på 29,6 mill. kroner i 2021. Dette fordeler seg på direkte prosjektkostnader med 1,5 mill. kroner og timekostnader på 28,1 mill. kroner. Nærings- og fiskeridepartementet og Kunnskapsdepartementet bidrar til finansieringen av disse tjenestene. I tillegg dekkes en andel av Europakommisjonen for timekostnader knyttet til Horisont Europa-tjenester levert gjennom Enterprise Europe Network.

8 Rapportering til Klima- og miljødepartementet

8.1 Utvikling av The Explorer og samarbeidsmodellen for videre drift

Formål

Helhetlig profilering av grønne løsninger skal bidra til økt eksport av klima- og miljøvennlig teknologi og innsats for FNs bærekraftsmål. Profileringen skjer per i dag gjennom den digitale tjenesten The Explorer, som er Norges offisielle kanal for internasjonal markedsføring av grønne og bærekraftige løsninger. Tjenesten er del av en langsiktig strategi for å bygge en nasjonal merkevare og posisjonere Norge og norske bedrifter internasjonalt. Tjenesten rapporteres også til Nærings- og fiskeridepartementet under paraplyen «strategisk posisjonering», se kapittel 3.10.11 Strategisk posisjonering for mer kontekst.

Hovedaktiviteter

Innovasjon Norge har gjennom 2021 drevet omfattende digital markedsføring for norsk teknologi i viktige eksportmarkeder gjennom The Explorer. Arbeidet har vært tett koordinert med Innovasjon Norges andre strategiske eksportsatsinger. De viktigste norske eksportindustriene som har vært promotert i 2021 er: havvind, hydrogen, batterier, grønn skipsfart, og nullutslippsmobilitet på land og vann.

Markedsføring på The Explorer fulgte i 2021 Norges første digitale, offisielle besøk og næringslivsdelegasjon til California. Besøket var ledet av kronprins Haakon, og temaene var

⁴² Da oppstarten var høsten 2021 er det fremdeles for tidlig å rapportere om konkrete resultater slik som innsendte søknader, gjennomslag etc. Se Forskningsrådets hjemmesider for informasjon om de enkelte EU-nettverkene: <https://www.forskningsradet.no/utlysninger/2021/eu-nettverk/>

havvind og elektrisk mobilitet. Den digitale profileringen av grønne løsninger gjorde at publikum i California fikk en langt større eksponering for norske leverandører av grønn teknologi enn ellers. Profileringen har videre støttet en rekke andre strategiske, grønne eksportinitiativ, blant annet satsing på havvind i USA, grønn skipsfart i Kina, og nordisk samarbeid om verdikjeder for batterier, med mer. The Explorer blir aktivt brukt av norske ambassader, Innovasjon Norges utekontor og andre representanter for det offisielle Norge.

Innovasjon Norge har i 2021 forankret en modell for innhenting av privat finansiering av tjenesten gjennom salg av markedsføring til norske bedrifter. Modellen baserer seg på digital «retargeting», som vil si at Innovasjon Norge tilbyr bedrifter annonsering mot oppvarmede datasegmenter, i konteksten av Norges nasjonale merkevare.

Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

I løpet av 2021 publiserte Innovasjon Norge 60 nye løsninger og 28 nye artikler på The Explorer. Ved utgangen av året var 460 løsninger og 145 artikler publisert på tjenesten. Volumet av løsninger profilert på plattformen er 98 prosent grønne og 2 prosent bærekraftige, sistnevnte innenfor strengt definerte kategorier som helse, utdanning og sikkerhet.

Gjennomsnittlig antall besøkende til TheExplorer.no i 2021 har vært over 100 000 personer i måneden. Totalt har over 1,2 millioner personer lest om grønne løsninger fra Norge på The Explorer i 2021. I tillegg har over 20 millioner personer blitt eksponert for annonser om grønne løsninger fra Norge gjennom digital markedsføring på blant annet LinkedIn og Google, i tillegg til en rekke kinesiske plattformer. En effektmålingsstudie utført i 2021 i samarbeid med Kantar og LinkedIn fant at målgrupper som blir eksponert for annonsering via The Explorer blir 13,5 prosent mer positivt innstilt til teknologi fra Norge enn ikke-eksponerte målgrupper (referansepunkt fra Kantar er 1,8 prosent).

Høsten 2021 hadde Innovasjon Norge et mål om brukerbetaling av ti annonsekampanjer. Resultatet ble fem brukerbetalinger på totalt 50 000 kroner, og tre til åtte bedrifter som uttrykte interesse for brukerbetaling, men som ikke hadde anledning eller ikke fant en passende kampanje å delta på.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Innovasjon Norge har i 2021 brukt 19,9 mill. kroner på drift av tjenesten. Klima- og miljødepartementet har i 2021 bidratt med 10,8 mill. kroner i øremerkede midler. Av totalen har 14 mill. kroner gått til direkte prosjektkostnader: utvikling, teknisk drift og markedsføring. Timekostnader beløper seg til 5,9 mill. kroner.

9 Rapportering til Kultur- og likestillingsdepartementet

Oppdraget fra Kultur- og likestillingsdepartementet skal forsterke Innovasjon Norges innsats overfor bedrifter med vekstambisjoner og potensial innen kulturell og kreativ næring og gi virksomhetene enklere tilgang til finansiering og kompetanse som muliggjør entreprenørskap, verdiskaping og vekst.

Målet er å øke norske bedrifters og investorers investering i kulturelle og kreative produkter og tjenester, rettigheter og talenter, samt utvikle flere vekstkraftige virksomheter som omsetter kulturelt og kreativt innhold nasjonalt og internasjonalt.

Som kulturell og kreativ næring regnes næringsvirksomhet basert på fremstilling av kulturelle uttrykk. Visuell kunst, utøvende kunst, musikk, litteratur, film, dataspill, TV og radio, trykte og digitale medier, arkitektur, design og reklame inngår i betegnelsen.⁴³

Rammen for oppdraget for 2021 var på totalt 31,2 mill. kroner, hvorav 4 mill. kroner allokert til administrasjon og forvaltning. Oppdraget består av fem konkrete tiltak:

- Låne- og garantiordninger (10 mill. kroner)
- Eksportprogram (8 mill. kroner)
- Klyngeprogram (2 mill. kroner)
- Investorprogram (2,2 mill. kroner)
- Mentortjeneste (5 mill. kroner)

I tillegg til gjennomføring av oppdragets fem tiltak er det et overordnet mål å bidra til at flere bedrifter innen kulturell og kreativ næring kommer i posisjon for å kvalifisere til de generelle virkemidlene i Innovasjon Norge. Overordnet måloppnåelse samt hovedaktiviteter og resultater for hvert av tiltakene, er beskrevet nedenfor.

9.1 Overordnet måloppnåelse

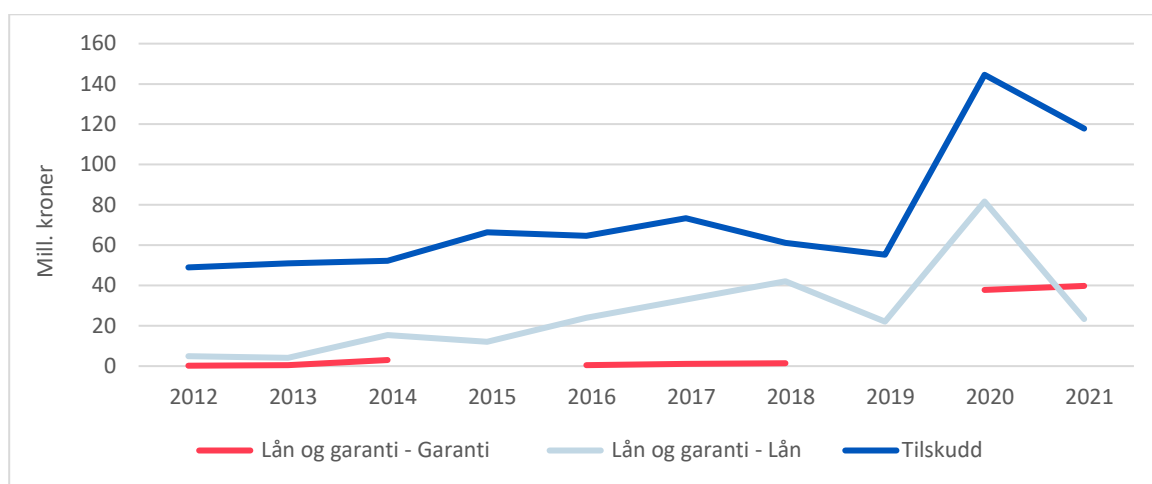
I likhet med 2020 ble også 2021 et år preget av koronapandemien. Flere bedrifter innen kulturell og kreativ næring har opplevd betydelig fall i inntekter over en lenger periode og uvisshet med tanke på fremtidens marked. Denne usikkerheten gjør det utfordrende både for enkeltbedrifter og

⁴³ De elleve bransjene som utgjør kreativ næring, med tilhørende NACE-koder, benyttes som datagrunnlag for overordnet måloppnåelse. Innovasjon Norge benytter samme utvalg av NACE-koder som BI Centre for Creative Industries og Menon i rapporten «Kreativ næring i Norge 2008-2014», med unntak av utdanning og undervisning. Håndplukkede NACE-koder i nevnte rapport er ikke inkludert, med unntak av dataspill (32.400 Produksjon av spill og leker).

hele næringer å forutse hva som vil være gode strategier fremover. Investeringsviljen har derfor vært begrenset og avventende.

Overordnede tall for Innovasjon Norges portefølje viser en nedgang i innvilgede kroner fra 2020 til 2021, fra om lag 12,5 mrd. kroner til om lag 9,2 mrd. kroner. Den samme utviklingen gjelder for kreativ næring, hvor vi ser en nedgang fra 269,7 mill. innvilgede kroner i 2020 til 180,9 mill. kroner i 2021. Sammenlignet med 2019 er det likevel en vekst på hele 133,4 prosent. Andelen innvilgede kroner til kulturell og kreativ næring av Innovasjon Norges totale portefølje holder seg stabil på ca. 2 prosent.

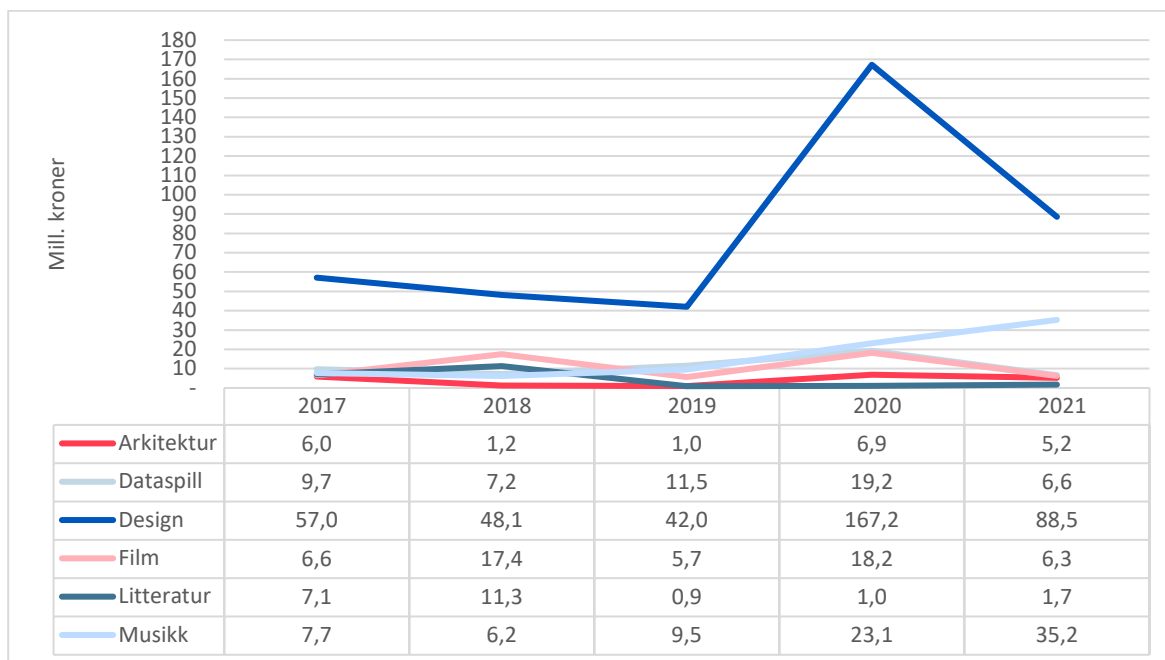
Figur 9.1-1 Utvikling i innvilgede mill. kroner til kulturell og kreativ næring (tilskudd, lån og garantier), 2012-2021

Som grafen ovenfor viser, var andelen tilskudd i 2021 høyere enn andelen lån. Denne tendensen ser vi også generelt i Innovasjon Norge. Det kan skyldes særlig to forhold. For det første hadde man i 2021 ekstraordinære midler til innovasjon (657 mill. kroner til sammen, hvorav 235 mill. kroner ble bevilget til oppstartsbedrifter). I tillegg ble det innvilget over én mrd. kroner til krisepakker for reiseliv og eventbransjen. Vi ser at økte tilskuddsrammer fører til relativt sett mer tilskudd til alle typer bedrifter, noe som også har gitt utslag for kulturell og kreativ næring. For det andre har vekstgarantiordningen etablert seg som et attraktivt alternativ for bedrifter i vekstfasen. Tallene kan tyde på at dette også er gjeldende for kreativ næring, men det er verdt å legge merke til at dette i all hovedsak gjelder for bedrifter innen industridesign.

Design er også den av de kreative bransjene som har høyest andel av totalt innvilgede kroner til næringen. Ordninger finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet, som oppstartsvirkemidler og innovasjonsvirkemidler, har krav til innovasjonshøyde og internasjonalt marked noe som kan forklare den høye representasjonen fra design, mer spesifikt industridesign. Det samme ser man for Innovasjon Norges tildelinger totalt sett, hvor det er industri, faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting og IKT som får høyest uttelling.

Figur 9.1-2 Utvikling i innvilgede mill. kroner fordelt på utvalgte bransjer (tilskudd, lån og garantier), 2017-2021

De fem øvrige bransjene i figuren over viser i all hovedsak en vekst i perioden 2019 til 2021, med unntak av film og dataspill, hvor innvilgede kroner har gått noe ned fra 2020. Litteratur har fortsatt lavest uttelling, men innvilgede kroner til bransjen har likevel nesten doblet seg fra 2020 til 2021, fra 1 mill. kroner til 1,7 mill. kroner. Når det gjelder innvilgede kroner til musikk er det de ekstraordinære utlysningene; tilskudd til arrangører av publikumsåpne arrangementer og omstillingstilskudd for eventbransjen og reiseliv (finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet), som forklarer den store økningen fra 2020 til 2021.

For å bedre datagrunnlaget fikk vi i 2020 etablert nye statistikkvariabler, som er knyttet opp mot det interne saksoppfølgingssystemet. Sammenlignet med 2020 har andelen nasjonalt rettede prosjekter økt, fra 25 prosent i 2020 til 41 prosent i 2021. Dette kan ha en direkte sammenheng med koronapandemien og usikkerheten for aktører som er særlig avhengige av utstrakt internasjonal virksomhet. Andelen bedrifter innenfor distriktspolitisk virkeområde har gått noe ned, fra 40 prosent i 2020 til 35 prosent i 2021. Variabelen som går på bedriftenes størrelse viser relativt lik fordeling i 2021 som i 2020. Hele 88 prosent av bedriftene er små og mellomstore bedrifter med 0-19 ansatte. Det samme gjelder for aldersvariabelen, hvor vi ser at hovedtyngden av bedriftene i porteføljen er over tre år gamle.

9.2 Låne- og garantiordninger

Formål

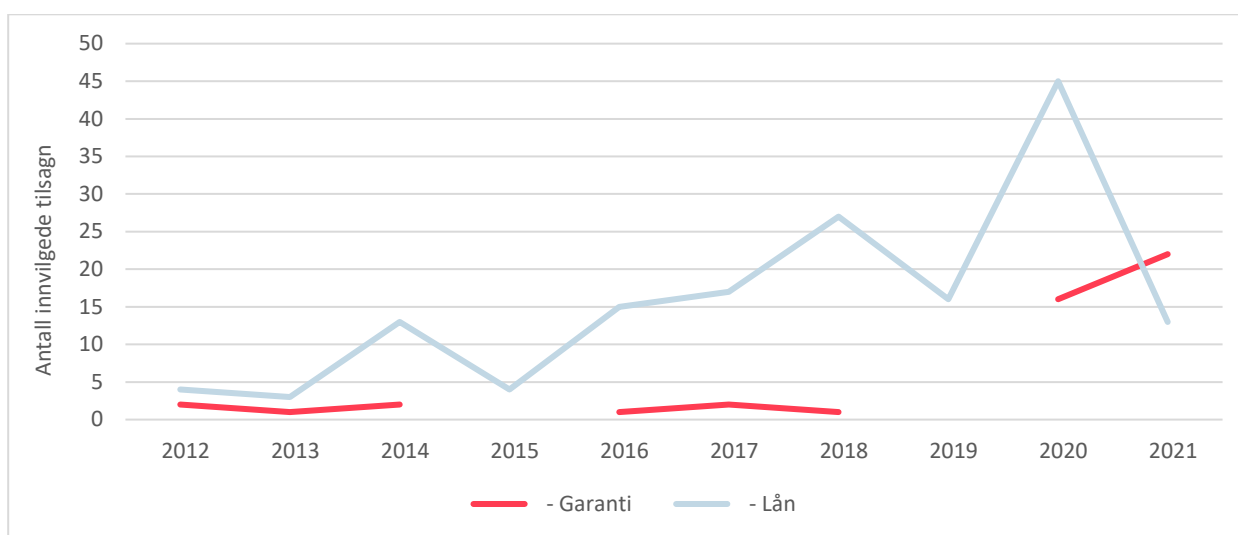
Tiltaket skal bidra til å få frem flere gode gründere og vekstkraftige bedrifter innen kulturell og kreativ næring og å utløse privat kapital til investeringer gjennom å avlaste risiko i slike virksomheter.

Hovedaktiviteter

Låne- og garantiordninger har vært en del av Innovasjon Norges oppdrag på kulturell og kreativ næring siden 2017. Tiltaket håndteres i tråd med eksisterende ordninger, uten lemping av kriterier.

Siden 2017 har lån til bedrifter innen kulturell og kreativ næring gått ned fra i overkant 30 mill. kroner til i overkant av 20 mill. kroner, men til gjengjeld har innvilgede garantier økt fra om lag 1 mill. kroner til nærmere 40 mill. kroner. I sum har altså lån og garantier til bedrifter innen kulturell og kreativ næring økt, sammenlignet med 2017.

Figur 9.2-1 Antall lån og garantier til kreativ næring.

Årsaken til nedgangen i antall lån fra 45 i 2020 til 13 i 2021, er sammensatt. For en relativt liten næring vil små endringer ha stor innvirkning på porteføljen. Et aspekt er at det var en unaturlig høy topp i 2020 grunnet koronapandemien og regjeringens krisepakker. I 2021, etter en lenger periode med pandemi og fall i inntekter som følge av dette, ser vi at det både er ekstra utfordrende og kanskje heller ikke ønskelig for bedriftene å benytte seg av lån som virkemiddel. En stor andel av innvilgede lån har tidligere vært oppstartlån rettet mot bedrifter yngre enn fem år. Denne tendensen har endret seg. I 2021 var antallet innvilgede oppstartlån syv, mot 21 i 2020. Den samme utviklingen ser man også for Innovasjon Norges totale portefølje, hvor antall oppstartlån har gått ned fra 396 i 2020 til 88 i 2021. Det er likevel positivt å se at andelen innvilgede oppstartlån til kulturell og kreativ næring fra den totale porteføljen har økt fra 5,3 prosent i 2020 til 7,9 prosent i 2021.

Antall garantier til bedrifter fra kulturell og kreativ næring har økt fra 16 i 2020 til 22 i 2021. Samtlige garantier er bevilget under vekstgarantiordningen. Vekstgarantiordningen er en porteføljegaranti iverksatt gjennom rammeavtaler med 14 norske banker. Dette innebærer at Innovasjon Norge yter garantier som er begrenset til å dekke 75 prosent av endelig tap på

enkeltlån og maksimalt 20 prosent på porteføljebasis. Det er långivende bank som foretar all kredittvurdering. Garantien utgjør en supplerende sikkerhet i saker hvor låntaker vurderes kredittverdig, men mangler tilfredsstillende sikkerheter for bankfinansiering. For vekstgarantiordningen har Innovasjon Norge en avtale om risikoavlastning fra Det europeiske investeringsfondet (EIF). Kontragarantiavtalen forplikter investeringsfondet til å dekke 50 prosent av Innovasjon Norges tap under ordningen. Avtalen med Det europeiske investeringsfondet gjelder for en utlånsportefølje på 3 167 mill. kroner i perioden fra 2017 og ut 2022. Litt over halvparten (56 prosent) av rammen var benyttet ved utgangen av 2021.

9.3 Eksportprogram

Formål

Formålet med eksportprogrammene er å støtte norske bedrifter fra kulturell og kreativ næring som har internasjonale ambisjoner og vekstpotensial, med kompetanse og kapital i et tidsbegrenset, skreddersydd program. Programmet har som mål å styrke aktørens internasjonale konkurransekraft.

Hovedaktiviteter

Eksportprogrammene for kreativ næring har siden 2017 vært en fast del av oppdraget fra Kultur- og likestillingsdepartementet til Innovasjon Norge. For programbeskrivelse vises det til tidligere oppdragsgiverrapporter.

Kreativ teknologi ut i verden

Eksportprogrammet Kreativ teknologi ut i verden var en del av oppdraget for 2020, men grunnet pandemien ble selve lanseringen etter avtale med departementet utsatt til januar 2021.

Målgruppen for programmet ble satt til norske bedrifter som ivaretar teknologiske løsninger og digitale tjenester knyttet til skapelse, produksjon, formidling, salg eller distribusjon av kunstnerisk, kulturelt og kreativt innhold.

657 Oslo ble valgt ut som samarbeidspartner etter en forenklet anbudsrunde der det ble bedt om tilbud som dekket fagkompetanse innen feltene kulturell og kreativ næring, teknologi og digitalisering, skalering og forretningsutvikling samt nettverk innenfor det norske gründer- og oppstartsmiljøet.

Programmet fikk stor oppmerksomhet og hele 41 bedrifter søkte om deltagelse. Tolv av bedriftene fikk mulighet til å presentere søknaden sin foran et panel med utvalgte fagekspert, og åtte bedrifter vant til slutt frem og ble tatt opp i programmet (Troms (én), Møre og Romsdal (én), Vestland (én) og Oslo (fem)). Hovedtyngden av bedriftene i Kreativ teknologi ut i verden har teknologi som en grunnleggende komponent i forretningsmodellen. Teknologi er ofte nøkkelen til skalerbare forretningsmodeller, dette gjelder også for kulturell og kreativ næring.

Kompetanseprogrammet ble i 2021 gjennomført med en kombinasjon av fysiske og digitale samlinger, med oppstart i juni. I løpet av året ble det gjennomført totalt fire samlinger, med tematikk innenfor blant annet forretningsstrategi og IPR. For 2022 er merkevarebygging, presentasjonsteknikk, forretningsutvikling og markedsbesøk på planen.

Musikk ut i verden

Eksportprogrammet Musikk ut i verden hadde oppstart i januar 2020 og fikk en tøff start grunnet pandemien. Siden programmet i 2020 hovedsakelig måtte baseres på digitale samlinger, var det i 2021 et mål å kunne gjennomføre flere samlinger fysisk.

Første samling i 2021 ble arrangert i mars. Denne ble gjennomført digitalt, og tema for samlingen var digital lisensiering og pengestrømmer internasjonalt. Den første fysiske samlingen ble arrangert i juni, og hadde fokus på erfaringsutveksling. Høstens to samlinger ble arrangert fysisk og hadde forretningsutvikling som hovedtema, herunder forretningsmodeller og investorkapital.

Som følge av pandemien har det vært nødvendig å forlenge programperioden. De siste samlingene samt planlagt markedsbesøk og avslutningskonferanse, vil derfor gjennomføres første halvdel av 2022.

BD360 – restmidler fra Arkitektur ut i verden

Det ble bestemt at restmidler fra Arkitektur ut i verden skulle benyttes til gjennomføringen av to ulike tiltak; en seminarrekke med fokus på kompetansedeling, markedsinnsikt og eksport, samt internasjonale digitale veikart for utvalgte eksportmarkeder. Tiltakene skulle gjennomføres i samarbeid med DOGA, og målsettingen var å mobilisere en større del av den norske arkitektbransjen og bidra til økt kunnskap om forretningsutvikling og internasjonal strategi.

Grunnet pandemien måtte vi tilpasse flere av tiltakene og gjennomføringen av de underveis. Det første seminaret, Internasjonalisering for arkitektbedrifter, ble besluttet gjennomført digitalt, i stedet for fysisk, i september 2020. Det andre seminaret, Forretningsutvikling for arkitekter, ble avholdt fysisk og utsatt fra november 2020 til september 2021. Som siste del av seminarrekken, ble det i desember 2021 arrangert en digital studietur til New York med fokus på bærekraftig arkitektur, i samarbeid med Det norske generalkonsulatet i New York, Future Built og DOGA.

De opprinnelig planlagte veikartene for utvalgte eksportmarkeder synes mindre relevante i lys av de seneste to årene med pandemi. Tilbudet vil derfor dreies mot digitale presentasjoner, hvor norske arkitekter får anledning til å presentere seg for internasjonale aktører. Dette er et pågående arbeid for våren 2022.

Gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Den totale rammen for Kreativ teknologi ut i verden var 8 mill. kroner, hvor det ble satt av 2 mill. kroner til gjennomføringen av kompetanseprogrammet (innleid fagekspertise, markedsbesøk og liknende) og 6 mill. kroner i tilskudd til bedriftene. Musikk ut i verden hadde samme totale ramme,

8 mill. kroner. Det ble avsatt 6,6 mill. kroner i tilskudd til bedriftene og 1,4 mill. kroner til kompetanseprogrammet.

Tabellen under viser oversikten over kostnader tilknyttet de omtalte eksportprogrammene. Restmidlene vil benyttes til planlagte aktiviteter i 2022 eller overføres tilbake til rammen når programmet er avsluttet.

Tabell 9.3-1 Oversikt over direkte prosjektkostnader (DPK) for eksportprogrammene i perioden 2017-2021 i mill. kroner

Prosjekt	Ramme for DPK	Restmidler ved utgangen av 2021
Kreativ teknologi ut i verden (oppdrag 2020)	2,0	1,1
Musikk ut i verden (oppdrag 2019)	1,4	1,0
Arkitektur ut i verden/BD360 (oppdrag 2017)	2,5	0,4

9.4 Klyngeprogram

Formål

Formålet med klyngeprogrammet er å bidra til profesjonelle strategiske samarbeid som styrker innovasjonsevnen og den internasjonale konkurransekraften, og som gir grunnlag for videre vekst. Midlene i tiltaket skal gå til gjennomføring av forprosjekter, med mål om at flere aktører innen kulturell og kreativ næring på sikt kvalifiserer seg for deltagelse i klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters.

Hovedaktiviteter

Vi mottok i 2021 ingen søknader om forprosjekt klynge, noe som er forståelig gitt omstendighetene med koronapandemien. Vi mottok likevel enkelte henvendelser fra miljøer som ser på muligheten for etablering av et forprosjekt på lenger sikt. Dette er initiativer som vil følges opp i 2022.

Den totale rammen for klyngeprogram var på 2 mill. kroner og dette vil overføres til 2022.

9.5 Investorprogram

Formål

Investorprogrammet skal bidra til økt kunnskap og kompetanse om kulturell og kreativ næring for bedrifter og investorer, og formålet er å øke den private investeringen i næringen.

Hovedaktiviteter

Investorprogrammet gjennomføres som et samarbeid mellom Innovasjon Norge og Startup Norway og består nå av flere spor som alle bygger på hverandre, for å nå målet om økt privat investering i næringslivet.

Bedriftsmodulen «Fundraising for Startups Creative Industries» er rettet mot å øke bedriftenes kompetanse på å innhente kapital og utvikle en vekststrategi for selskapet. Investormodulen «Creative Startups Roundtable» er rettet mot å skape større bevissthet omkring kreativ næringsliv. I tillegg er det et mål å fasilitere gode diskusjoner mellom bedrifter og investorer, som på sikt kan føre til økt investering i de utvalgte selskapene og næringslivet generelt. Parallelt med disse to sporene ble det gjennomført en innholdskampanje for å bidra til økt synlighet.

Fundraising for Startups Creative Industries er et kompetanseprogram med fire samlinger som går over en periode på to måneder. 14 bedrifter kvalifiserte til deltagelse, mot ni i 2019. Bedriftene var i hovedsak Oslo-baserte, men det var også bedrifter fra Møre og Romsdal (én), Agder (én) og Viken (tre) representert.

Som deltager i programmet mottar bedriftene også mentoring fra investorer og får tilbakemelding på flere variabler som team, forretningsmodell, innovasjonshøyde, marked, traction og likenende. Antallet involverte investorer økte fra fem i 2019 og 2020 til tolv i 2021.

Tilbakemeldingene fra deltagerne i Fundraising for Startups var meget positive. Scoren, på en skala fra 1 til 5, har økt betydelig i løpet av årene, fra 3,9 i 2019 til 4,25 i 2021.

Investormodulen ble for første gang arrangert i 2020 og er en todagers samling for erfarne investorer med interesse for å lære mer om kulturell og kreativ næringsliv. Antall investorer økte fra 20 i 2020 til 35 i 2021, hvor 25 ble tatt opp i programmet, mot 15 i 2020. Også antall søknader fra bedrifter økte fra 15 i 2020 til 26 i 2021. Deltagende bedrifter holdt seg på tolv, som erfaringsmessig er et godt antall deltagere. Samlet vurdering fra bedriftene, på en skala fra 1 til 5, har økt fra 4,0 i 2020 til 4,5 i 2021.

Behovet for et tiltak med fokus på innhenting av privat kapital ser ut til å øke, og erfaring viser at flere av bedriftene lykkes med å innhente investorkapital etter endt deltagelse. For å videreutvikle porteføljen, ønsker vi for 2022 å følge enkelte av bedriftene over litt lenger periode og etablerer derfor piloten Scaleup Studio for de bedriftene i porteføljen med størst potensial. Disse vil motta individuell oppfølging med fokus på strategi og forretningsutvikling, over en periode på seks måneder.

Gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Av rammen på 2,2 mill. kroner i 2021 ble det brukt 1,1 mill. kroner på gjennomføringen av de ulike aktivitetene. Restmidler vil overføres til 2022.

9.6 Mentortjeneste

Formål

Formålet med mentortjenesten er å bistå gründere og bedrifter med vekstpotensial og -ambisjon med strategisk veiledning og oppfølging, for å bidra til at omstillings- og/eller vekstprosessen går raskere og at sjansen for å lykkes øker.

Hovedaktiviteter

Midlene skal gå til en egen utlysning for å rekruttere flere kvalifiserte mentorer og bidra til at flere bedrifter innen den kulturelle og kreative næringen både får kjennskap til og benytter seg av tjenesten. Utlysningen skal fokusere på omstilling og eksport. Det ble i 2021 etablert et fundament for det videre arbeidet samt organiseringen av tjenesten, men på grunn av ressursituasjonen er selve gjennomføringen utsatt til 2022.

Arbeidet er basert tidligere erfaringer, blant annet kulturnæringsatsingen fra 2013 til 2016 med tiltaket Mentortjeneste for kulturnæringen. Erfaringene herfra viste at det var for få kvalifiserte mentorer til å håndtere bedrifter fra næringen. Utlysningen mot mentorer blir derfor avgjørende for å lykkes med tiltaket. Vi tar også med oss erfaringer fra Innovasjon Norges ordinære mentortjeneste samt arbeid med krisementor under pandemien i det videre utviklingsarbeidet.

Den totale rammen for mentortjenesten var på 5 mill. kroner og dette vil overføres til 2022.

9.7 Kunnskapsgrunnlag kultur og reiseliv

Formål

Oppdraget er å få gjennomført en utredning om kulturturisme. I dette inngår å se på effekten kulturturisme kan ha på et reisemål, dets næringsliv og kulturliv.

Hovedaktiviteter

Tiltaket kom som et tilleggsoppdrag i desember 2018 og har av ulike årsaker blitt utsatt. Den innledende fasen av arbeidet ble gjennomført i mars 2020. Grunnet begrensningen i reiseaktiviteter for utenlandske turister i hele 2020, men også 2021, ble selve intervju- og undersøkelsesfasen satt på vent.

Parallelt med dette tiltaket fikk vi i 2021 et tilleggsoppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, Restart reiseliv, hvor kulturturisme var et av fokusområdene. Vi ser klare synergier mellom Restart reiseliv og oppdraget på å utvikle kunnskapsgrunnlaget om kulturturisme. Restmidlene på 1,3 mill. kroner, av totalt 1,4 mill., vil derfor inkluderes i budsjettet for Restart reiseliv, i perioden januar til juni 2022.

9.8 Administrasjon og forvaltning av oppdraget

Totale timekostnader til administrasjon og forvaltning av oppdraget beløp seg i 2021 til 2,7 mill. kroner, et underforbruk på 1,3 mill. kroner. Kostnadene inkluderte i overkant av ett årsverk ved hovedkontoret samt timeinnsats fra åtte regionkontor. En av de ansatte knyttet til oppdraget var i deler av 2021 i permisjon, noe som er årsaken til underforbruket og mindre timekostnader sammenlignet med 2020. Restmidlene vil overføres til 2022.

Det overordnede arbeidet med oppdraget på kulturell og kreativ næring omfatter mer enn de enkelte tiltakene i oppdragsbrevet. For å lykkes med oppdraget, og på denne måten bidra til at flere innen målgruppen kommer i posisjon for å kvalifisere til de generelle virkemidlene i Innovasjon Norge, er det flere aktiviteter som er fulgt opp og igangsatt.

Det er avgjørende for virkemiddelapparatet å være tilstede og tilgjengelig over hele landet, og dette gjelder også for satsingen på kulturell og kreativ næring. Det nå veletablerte fagnettverket for kulturell og kreativ næring som ble igangsatt i 2017, inkluderer 25 representanter fra regionkontor og hovedkontor. Det arrangeres faste månedelige digitale arbeidsmøter for å drøfte felles problemstillinger og dele beste praksis på tvers av kontor, og for å bli en enda bedre sparringspartner for bedrifter fra kulturell og kreativ næring.

De etablerte digitale møtene med vår samarbeidspartner Kulturrådet ble også gjennomført i 2021. Modellen har vist seg å være nyttig for begge parter, både for kunnskapsdeling og for gjennomføringen av de respektive oppdragene.

Arbeidet med rammeprogrammet Horisont Europa er en vesentlig del av Innovasjon Norges hovedfokus og er derfor også viktig for arbeidet med kulturell og kreativ næring. Innovasjon Norge hadde i 2020 en representant som observatør i skyggekomiteen for den tematiske undergruppen under Pillar 2 Global Challenges and European Industrial Competitiveness, Cluster 2 Culture, Creativity and Inclusive society, hvor kulturell og kreativ næring er en integrert del. I 2021 er det oppnevnt en egen representant som National Contact Point (NCP) for Kultur, kreativitet og inkluderende samfunn, som deltar på vegne av Innovasjon Norge i samarbeidet med Norges Forskningsråd. På denne måten er kulturell og kreativ næring bedre ivaretatt når det gjelder informasjon om muligheter som rammeprogrammet representerer for vekstbedrifter innen kulturell og kreativ næring.

10 Rapportering til Samferdselsdepartementet

10.1 Pilot-T

Formål

Formålet med Pilot-T er å få nye, smarte mobilitetsløsninger raskere i bruk gjennom å utvikle og teste/pilotere teknologier og forretningsmodeller med potensial til å påvirke fremtidens transportsystem slik at det blir effektivt, miljøvennlig og trygt. Pilot-T forvaltes av Innovasjon Norge og Forskningsrådet i tett dialog og samarbeid. Bevilgningen for 2021 var på totalt 62 mill. kroner over kap. 1301 post 50, hvorav 31 mill. kroner ble forvaltet av Innovasjon Norge.

Gjennom Pilot-T finansierer Innovasjon Norge og Forskningsrådet prosjekter hvor flere aktører går sammen for å løse utfordringer innen transportsektoren. Det er forventet at ny teknologi – særlig knyttet til informasjonsteknologi – har potensial for å bidra til å nå målet om et transportsystem med bedre fremkommelighet, sikkerhet og reduserte utslipp. Med ordningen er det ønskelig å bygge opp et innovativt norsk næringsliv som kan være med i konkurransen om å levere fremtidens mobilitetsløsninger til transportsektoren nasjonalt og internasjonalt. Gjennom Pilot-T har Innovasjon Norge lansert et tilbud som fremmer både etterspørselsdrevet og bedriftsdrevet innovasjon. I 2018 ble hoveddelen av bevilgningen brukt på to offentlig-private innovasjonspartnerskap, mens en mindre del ble brukt på bedriftsprosjekter. For 2019 ble det besluttet å ha en felles utlysning med Forskningsrådet for å få frem bedriftsprosjekter med kort vei til markedet. I 2020 ble bevilgningen brukt til både innovasjonspartnerskap og til bedriftsprosjekter. I 2021 har bevilgningen blitt brukt til å finansiere bedriftsprosjekter.

Hovedaktiviteter

Bedriftsprosjekter

Forskningsrådet og Innovasjon Norge hadde en felles mobilisering til Pilot-T, men søkerne søkte enten hos Forskningsrådet eller hos Innovasjon Norge. Innovasjon Norge valgte som tidligere år å ha løpende søknadsfrist og saksbehandling, mens Forskningsrådet hadde en søknadsfrist og samlet behandling av sine søknader. I mai ble det arrangert to digitale informasjonsmøter om Pilot-T utlysningen. Det ene sammen med Forskningsrådet og ITS Norway og det andre sammen med Forskningsrådet og SAMS klyngen. Under disse møtene ble flere bedriftseksempler trukket frem til inspirasjon for mulige søkere. Det var stor interesse for og deltakelse på disse informasjonsmøtene. To nye bedriftsprosjekter på til sammen 5,65 mill. kroner ble i 2021 finansiert av Samferdselsdepartementet sin Pilot-T bevilgning:

- Traftsys AS – Pilotering av ny teknologi for bedre sikkerhet og fremkommelighet i krevende veg- og tunnelsystemer. Innvilget beløp var 2,45 mill. kroner.

- Bikeloop AS – Infrastruktur for miljøvennlige transport løsninger. Innvilget beløp var 3,2 mill. kroner.

Det er verdt å nevne at Innovasjon Norge i 2021 hadde ekstraordinært innovasjonstilskudd tilgjengelig som følge av pandemien. Dette har nok ført til at søknadsinngangen og antall tilskudd har vært begrenset på Pilot-T. I begynnelsen av 2022 opplever Innovasjon Norge flere henvendelser om Pilot-T-ordningen og man ser nå en mer normal søknadsinngang på ordningen.

Innovasjonspartnerskap

I løpet av året 2021 var det tre muligheter for offentlige aktører å søke midler til å gjennomføre et innovasjonspartnerskap. Med midler fra Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet finansierte Innovasjon Norge fire nye innovasjonspartnerskap på til sammen 54,5 mill. kroner. Flere samferdselsetater og samferdselsavdelinger i fylkeskommuner deltok på søknadswebinarer og viste interesse for ordningen, men ingen nye innovasjonspartnerskap innenfor samferdselssektoren ble finansiert i 2021. Det var i 2021 seks pågående innovasjonspartnerskap med samferdsel som tematikk:

- Statens vegvesen - Klimagassreduksjon i grunnarbeider. Samarbeider med bedriftskonsortiet Multiconsult AS, Cautus Geo og Norcem.
- Møre og Romsdal fylkeskommune - Nye løsninger for vedlikehold og bygging av fylkeskommunale broer. Samarbeider med bedriftene Prodtex AS og Aas-Jacobsen AS
- Avinor - Løsninger som kan automatisere bagasjehåndtering mellom bagasjehall og fly.
- Kystverket - Øke sjøsikkerheten med portabel sensorteknologi tilpasset Kystverket og Lostjenestens behov. Samarbeider med bedriften AD Navigation AS.
- Troms og Finnmark fylkeskommune - Løsninger for å oppdage skred over vei, sikre umiddelbar stenging og varsling for å redusere risikoen for liv og helse. Samarbeider med bedriftskonsortiet bestående av Norconsult AS, NORSAR og Alcatel Submarine Networks AS.
- Gjøvik kommune, Ringsaker kommune, Hamar kommune og Lillehammer kommune - Smart vinterveg. Samarbeider med bedriften Betelo AS.

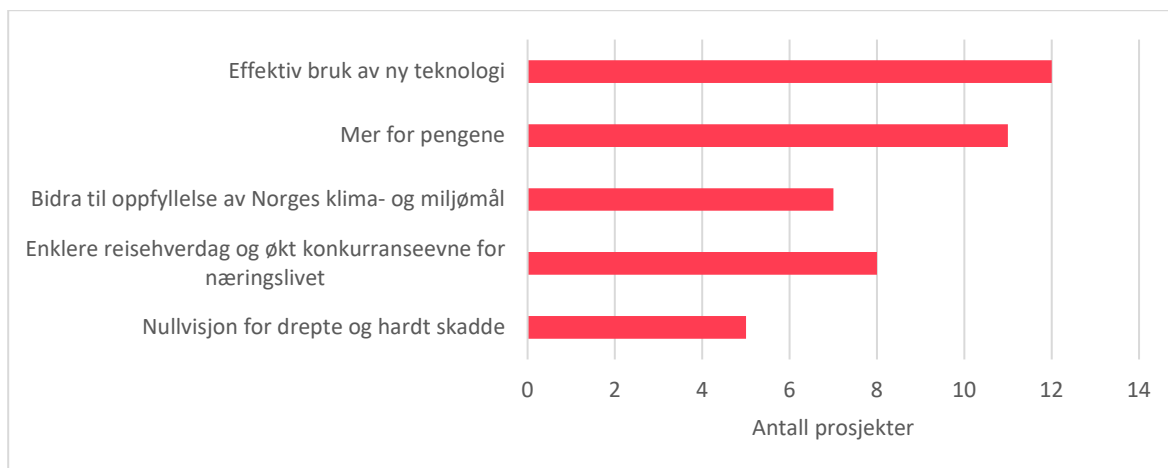
Rapportering på mål- og resultatstyringsindikatorer

Innovasjon Norge har gjort en intern kartlegging av Pilot-T prosjekter som har mottatt finansiering i perioden 2018-2020 (alle prosjekter før 2021). Kartleggingen viste at FoU-midlene (forstått som midler kanalisert gjennom Pilot-T) i stor grad bidrar til målsetningene i nasjonal transportplan (2022-2033). Alle prosjektene som har blitt finansiert i perioden 2018-2020 bidrar til ett eller flere av målene.

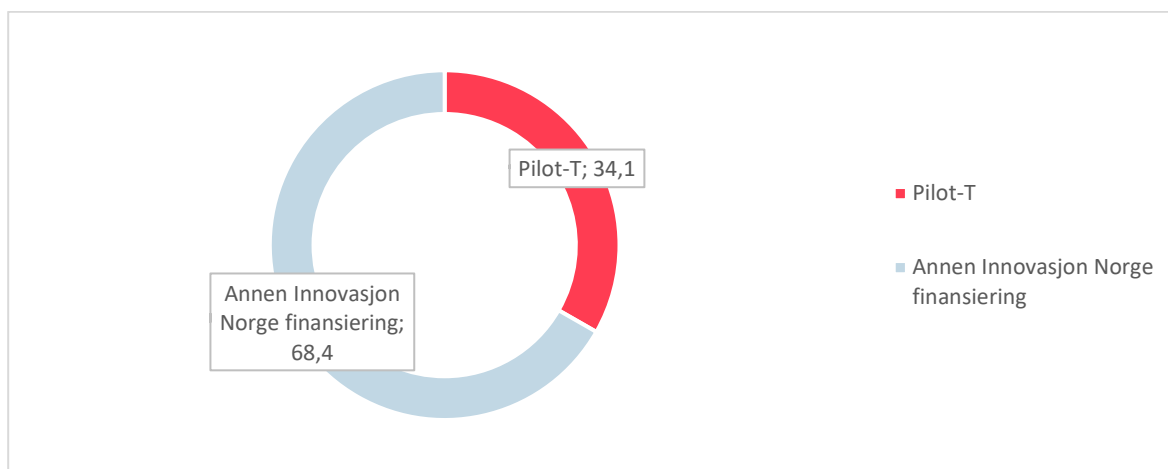
Tabell 10.1-1 Prosjektene fra Pilot-T sitt bidrag til målsettinger i nasjonal transportplan i perioden 2018-2020.

Oversikt over prosjektenes bidrag til nasjonal transportplan
Periode: 2018 -2020
Prosjekter: 16
Tilskudd: 58,7 mill. norske kroner
Områder: Veier, broer, kystgående, urbant, luftfart
Teknologier: Sensorikk, AI, ITS plattform, automasjon, elektrifisering, simulering, autonomi
Forretningsmodeller: Delingsøkonomi, privat/kollektiv

Figur 10.1-1 Antall prosjekter (fra Pilot-T og annen Innovasjon Norge finansiering) som bidrar til et gitt mål i nasjonal transportplan i perioden 2018-2020.

Figur 10.1-2 Innovasjon i samferdsel. Beløp innvilget i 2020. Mill. kroner.

I tillegg gir Pilot-T ordningen Innovasjon Norge en mulighet til å sette samferdselsutfordringer på agendaen for næringslivet. Dette har gitt en mobiliserende effekt utover rammen for Pilot-T midlene, og har gitt Innovasjon Norge mulighet til å med-finansiere innovative samferdselsprosjekter også med andre midler (for eksempel miljøteknologi, oppstartfinansiering, ekstraordinært innovasjonstilskudd eller via EU-finansiering). Eksempelvis er ett av de første «High Potential Opportunity» eksportprogrammene støttet av Innovasjon Norge, basert på samferdselsløsninger med tunnel-teknologi.

Ved bruk av innovasjonspartnerskap er målet å koble og koordinere et bredere sett av aktører rundt krevende utfordringsbilder og bygge mer modne markeder for innovative gründere og vekstbedrifter. Gjennom dialogaktiviteter i innovasjonspartnerskapene finner selskaper ofte nye samarbeidspartnere, som fører til at de stiller sterkere i anbuds konkurransene ettersom de evner å levere mer helhetlige tilbud. I løpet av våren 2021 arrangerte Troms og Finnmark fylkeskommune gjennom sitt innovasjonspartnerskap flere dialogaktiviteter og matchmakingaktiviteter sammen med ITS Norway og potensielle leverandører. Dette resulterte i stor mobilisering og at de mottok mange gode tilbud fra nye bedriftskonstellasjoner.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og eventuelle avvik

Pilot-T er en del av arbeidet med innovasjonspartnerskap som i 2021 har hatt et forbruk i gjennomførings- og administrasjonskostnader på 7,3 mill. kroner av et budsjett på 12,5 mill. kroner. Kostnadene er fordelt på Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Samferdselsdepartementet, hvorav Samferdselsdepartementet har bidratt med en ramme på nesten 2,6 mill. kroner. Timer utgjør hoveddelen av kostnadene. Typiske aktiviteter som er tilknyttet oppdraget er mobilisering av søkere, søknadsveiledning, saksbehandling, og oppfølging av vedtatte prosjekter.

Innovasjonspartnerskapene som er finansiert av Pilot-T-midler i 2018 og 2020 er blitt tett fulgt opp med rigging av prosjektene, prosessveiledning, tilført innovasjonskompetanse, mobilisering av bedrifter og annen bistand til å gjennomføre ulike aktiviteter.

11 Styring og kontroll

11.1 Mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge

11.1.1 Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge

Innovasjon Norge har et mål- og resultatstyringssystem som er godt etablert. Det er fastsatte mål, og estimatene av mål- og resultatstyringsindikatorne brukes til å overvåke, lære og til å styre virksomheten. Innovasjon Norges mål er som følger:

- *Hovedmål:* Innovasjon Norge skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter.
- *Delmål 1:* Flere gode gründere
Delmål 2: Flere vekstkraftige bedrifter
Delmål 3: Flere innovative næringsmiljøer

I 2013 ble et nytt mål- og resultatstyringssystem (MRS) for Innovasjon Norge fastsatt i tråd med Meld St. 22 (2011-2012) Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA. Etter noen års erfaringer med dette systemet har Innovasjon Norge i samarbeid med departementene foretatt mindre justeringer i mål- og resultatstyringsindikatorerne, som omtalt i brev av 4. januar 2017 fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Tabell 11.1-1 Indikatorer som inngår i mål- og resultatstyringssystemet til Innovasjon Norge.

	Delmål 1: Flere gode gründere	Delmål 2: Flere vekstkraftige bedrifter	Delmål 3: Flere innovative næringsmiljøer
Effekt-indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> - Omsetningsvekst - Produktivitetsvekst - Vekst i verdiskaping - Overlevelsesrate 	<ul style="list-style-type: none"> - Omsetningsvekst - Produktivitetsvekst - Vekst i verdiskaping 	<ul style="list-style-type: none"> - Omsetningsvekst - Produktivitetsvekst - Vekst i verdiskaping
Resultat-indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> - Utvikling i utløsningsgrad - Utvikling i Innovasjon Norges bidrag til kompetanse - Innovasjonshøyde i prosjektene - Risikovurdering i prosjektene 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvikling i utløsningsgrad - Utvikling i Innovasjon Norges bidrag til kompetanse - Innovasjonshøyde i prosjektene - Driftsrisiko i bedriftene 	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbeid innad i næringsmiljøet og med eksterne kunnskapsmiljøer - Mobilisere deltagere i næringsmiljøer
Støttende analyser	<ul style="list-style-type: none"> - Vekst i sysselsetting - Vekst i lønnsomhet - Eventuelle dyptgående analyser 	<ul style="list-style-type: none"> - Vekst i sysselsetting - Vekst i lønnsomhet - Eventuelle dyptgående analyser 	<ul style="list-style-type: none"> - Vekst i sysselsetting - Vekst i lønnsomhet - Eventuelle dyptgående analyser

Det skilles mellom effektindikatorer, resultatindikatorer og støttende analyser. Effektindikatorerne sikter til virkninger på et overordnet nivå, mens resultatindikatorer er direkte virkninger på enkeltaktører. Indikatorer under støttende analyser brukes ikke direkte for å vurdere måloppnåelse, men gir utfyllende informasjon om resultater og effekter.

Målingen av de ulike indikatorene som inngår kommer fra ulike kilder:

- Effektmålinger utført av Samfunnsøkonomisk analyse (SØA)
- Kundeeffektundersøkelse (KEU) utarbeidet av Oxford Research
- Internt datagrunnlag fra saksbehandlingssystemet SOPP

- Årsrapportering og medlemstall fra klyngene, og registrering av antall deltagere i klyngeprosjekter og bedriftsnettverksprosjekter
- Spørreundersøkelse til bedriftsnettverksprosjekter
- Data fra virkemiddeldatabasen som ligger hos SSB

Analysene utført av SØA gir tallgrunnlag både for effektindikatorer og støttende analyser. SØA overtok oppdraget i 2018 etter Statistisk sentralbyrå (SSB), og SØA benytter samme metode som SSB. Metoden er beskrevet i rapport fra SSB 2015/35 Effect on firm performance of support from Innovation Norway⁴⁴.

Effektene estimeres ved å sammenlikne utviklingen hos kundene som har fått støtte av Innovasjon Norge med utviklingen i liknende foretak som ikke har fått støtte fra Innovasjon Norge. Dette er en veletablert metode for å beregne effekter av offentlig støtte. Sammenlikningsgrunnlaget eller kontrollgruppen for Innovasjon Norge-kundene velges ved å finne foretak som likner så mye som mulig på kundene med hensyn til størrelse, alder, næring og geografi. For en god del Innovasjon Norge-kunder er det ikke mulig å finne foretak som er like nok. Disse blir dermed ikke med i analysen. Innovasjon Norge forvalter en rekke virkemidler. Selv om det gis støtte til mange virksomheter hvert år, blir antall mottakere for de fleste virkemidler for lite til at det lar seg gjøre å danne et godt nok datagrunnlag for enkeltår. Analysen samler derfor flere årganger. Effekter er målt som forskjeller i gjennomsnittlig årlig vekstrate mellom Innovasjon Norge-kunder og kontrollgruppen i den første treårsperioden etter støtte fra Innovasjon Norge (årlig mervekst i forhold til kontrollgruppen). Beregningene er basert på regnskapstall for bedriftene fra 2003 til 2019.

Kundeeffektundersøkelsen (KEU) er en spørreundersøkelse rettet til kunder som har fått tjenester av Innovasjon Norge. De siste årene er det Oxford Research og Pöyry som har gjennomført undersøkelsene på vegne av Innovasjon Norge. Kundeeffektundersøkelsen har både en førundersøkelse og en etterundersøkelse av de samme kundene. Førundersøkelsen sendes ut fortløpende etter at kunden har mottatt tjenesten fra Innovasjon Norge, og dekker kundenes forventninger knyttet til nytten av tjenesten. Etterundersøkelsen sendes ut fire år etter dette, og dekker hvilken nytte kundene mener de faktisk har oppnådd. I oppdragsgiverrapporten bruker vi siste tilgjengelige førundersøkelse når vi omtaler utvikling i utløsningsgrad, som i kundeeffektundersøkelsen omtales som addisjonalitet. Når det gjelder indikatoren utvikling i Innovasjon Norges bidrag til kompetanse, bruker vi siste tilgjengelige etterundersøkelse.

Internt datagrunnlag fra saksbehandlingssystemet SOPP brukes for å angi resultatindikatorene innovasjonshøyde, driftsrisiko og prosjektrisiko. Det er den enkelte saksbehandler i Innovasjon Norge som gjør en kvalifisert vurdering av disse tre indikatorene når de behandler våre kunder.

⁴⁴ http://ssb.no/forskning/mikrookonomi/bedriftsatferd/_attachment/237374? ts=14f4b02a260

De øvrige kildene er kun relevante for resultatindikatorer under delmål 3, og omtales nærmere i beskrivelsen av indikatorene.

I det følgende gjennomgås de ulike indikatorene, hvor det også angis kilden til indikatorene.

Omsetningsvekst

Omsetningsvekst måles ved salgsinntekter. En indikasjon på at Innovasjon Norge lykkes med å bidra til målsettingen om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer, er at Innovasjon Norges kunder har høyere vekst i salgsinntekter enn sammenliknbare foretak som ikke er kunder.

Kilde er beregninger foretatt av SØA.

Produktivitetsvekst

Produktivitet måles i analysene som verdiskaping per årsverk. En indikasjon på at Innovasjon Norges lykkes med sine målsettinger er at Innovasjon Norges kunder har høyere vekst i produktivitet enn sammenliknbare foretak som ikke er kunder.

Kilde er beregninger foretatt av SØA.

Vekst i verdiskaping

Verdiskaping måles i analysene som driftsresultat pluss lønnskostnader og av- og nedskrivninger. En indikasjon på at Innovasjon Norges lykkes med sine målsettinger er at Innovasjon Norges kunder har høyere vekst i verdiskaping enn sammenliknbare foretak som ikke er kunder.

Kilde er beregninger foretatt av SØA.

Overlevelsesrate

Forskjellen i overlevelsesrate måles fem år etter at Innovasjon Norges tjenester ble benyttet. En indikasjon på at Innovasjon Norge lykkes med målsetting om å bidra til flere gode gründere er at nyetablerte bedrifter som er kunder hos Innovasjon Norge overlever i større grad enn sammenliknbare bedrifter som ikke er kunder.

Kilde er beregninger foretatt av SØA.

Utvikling i utløsningsgrad

For å måle utløsningsgrad, bruker vi begrepet addisjonalitet som er en betegnelse for i hvilken grad Innovasjon Norge har vært utslagsgivende for gjennomføringen av et prosjekt. Vi skiller gjerne mellom lav, middels og høy addisjonalitet.

- *Lav addisjonalitet* vil si at prosjektet ville blitt gjennomført i samme skala og med samme tidsskjema uavhengig av støtten fra Innovasjon Norge.
- *Middels addisjonalitet* vil si at prosjektet ville bli gjennomført i samme skala, men på et senere tidspunkt eller i mindre skala, men på samme tidspunkt uten støtte fra Innovasjon Norge.

- *Høy addisjonalitet* vil si at prosjektet ville bli gjennomført i mindre skala og på et senere tidspunkt eller prosjektet ville ikke gjennomført i det hele tatt dersom prosjektet ikke hadde fått støtte fra Innovasjon Norge.

Kilde er førundersøkelsen i kundeeffektundersøkelsen fra Oxford Research.

Utvikling i Innovasjon Norges bidrag til kompetanse

Kundene blir spurt om prosjektet har bidratt til kompetanse på en rekke områder. Verdien som rapporteres her er gjennomsnittsverdi for alle kompetanseområdene. Kundene blir spurt om i hvilken grad prosjektet har ført til økt kompetanse om produktutvikling, prosessutvikling, markedsutvikling, strategi, organisasjon og ledelse, bruk av avansert teknologi, opparbeiding av bedre nettverk, internasjonale markeder og eksport.

Kilde er etterundersøkelsen i kundeeffektundersøkelsen fra Oxford Research.

Innovasjonshøyde i prosjektene

Innovasjonshøyde og innovasjonsnivå er begreper som brukes synonymt. Innovasjonshøyde anslås av kundeansvarlig og dokumenteres for hvert kundeprosjekt i Innovasjon Norges saksbehandlingssystem. Tallene viser til rapporteringsåret. Nivåene for Innovasjonshøyde er definert som følger:

- *Innovasjon på bedriftsnivå* omfatter prosjekter i nye eller eksisterende bedrifter som ikke representerer noe nytt enten i form av nye produkter, tjenester, produksjonsprosesser eller organisasjonsformer annet enn for den aktuelle bedrift.
- *Innovasjon på regionalt nivå* omfatter prosjekter i nye eller eksisterende bedrifter som tar sikte på produksjon av produkter og tjenester eller bruk av produksjonsprosesser og organisasjonsformer som tidligere ikke er produsert eller benyttet i andre bedrifter i regionen. Formålet skal primært benyttes første gang slike introduseres i regionen, men kan også omfatte prosjekter som styrker regionalt prioriterte innovasjonsmiljø.
- *Innovasjon på nasjonalt nivå* omfatter prosjekter i nye eller eksisterende bedrifter som tar sikte på å utvikle og introdusere produkter og tjenester som er nye på det nasjonale marked og prosjekter som omfatter utvikling og bruk av nye produksjonsprosesser eller organisasjonsformer som ikke er introdusert på nasjonalt nivå. Det omfatter også introduksjon av tidligere eksporterte produkter og tjenester på nye markeder utenlands.
- *Innovasjon på internasjonalt nivå* omfatter prosjekt i nye eller eksisterende bedrifter som tar sikte på å utvikle og introdusere produkter og tjenester som er nye på et internasjonalt marked. Videre omfatter formålet prosjekter som fører til nye produksjonsprosesser og organisasjonsformer som ikke er kjent internasjonalt.
- *Ikke relevant* omfatter prosjekter som ikke er innovasjonsprosjekter.

Kilde er SOPP (saksbehandlingssystem).

Risikovurdering i prosjektene

Prosjektrisiko er en vurdering av hver enkelt finansieringssak som gjøres av kunderådgiveren under saksbehandling. Prosjektrisiko vurderes på en skala fra 1: svært liten risiko i prosjektet til 6: ekstrem høy risiko i prosjektet. I denne rapporteringen er skalaen delt inn i tre. Liten risiko, normal høy risiko og særlig høy risiko. Særlig høy risiko gis til prosjekter hvor det er høy risiko i prosjektet og hvor det er i høy grad er usikkert om prosjektet oppnår den inntjening som er lagt til grunn for beslutning.

Kilde er SOPP (saksbehandlingssystem).

Driftsrisiko i bedriftene

Driftsrisiko beregnes ut fra bedriftenes regnskap og brukes som en del av vurderingen av gjennomføringsevnen til bedriften. Driftsrisiko deles inn i fire klasser fra A til D. I figurene i rapporten vises risikoklasse A og B som lav risiko og C og D som høy risiko. Nye tilsagn om lån og tilskudd skal i tråd med våre retningslinjer ikke gis til bedrifter i klasse D, da dette innebærer at det er mer enn 50 prosent sannsynlighet for at bedriften ikke vil overleve.

Kilde er SOPP (saksbehandlingssystem).

Samarbeid innad i næringsmiljøet og med eksterne kunnskapsmiljøer

Indikatorene måles gjennom registreringer av antall deltakere både i klyngeprosjektene og bedriftsnettverksprosjektene. I bedriftsnettverksprosjektene sendes det ut en spørreundersøkelse til deltagerbedriftene. For å måle samarbeidsindikatoren i klyngeprogrammet vil vi bruke SSBs virkemiddeldatabase som inneholder informasjon om prosjektsamarbeid. For at det skal være et attraktivt og innovativt næringsmiljø bør det også være samarbeid mellom deltakerne i næringsmiljøet, og mellom disse deltakerne og eksterne kunnskapsmiljøer. Dette kan være et uttrykk for kvaliteten på næringsmiljøet.

Kilde er registrering av antall deltagere i prosjektene, spørreundersøkelse til bedriftsnettverksprosjekter, samt data fra virkemiddeldatabasen som SSB administrerer.

Mobilisere deltakere til næringsmiljøer

Resultatindikatoren mobilisere deltakere til næringsmiljøer, er målt gjennom utviklingen i antall aktive deltakere i miljøene og utvikling i antall nye bedrifter som etableres i næringsmiljøene. Om et næringsmiljø vokser kan være en indikator på om miljøet fremstår som innovativt og attraktivt for nye bedrifter.

Kilde er årsrapportering og medlemstall fra klyngene.

Vekst i sysselsetting

Denne indikatoren måles ved årsverk, og er med på å supplere effektindikatorene. En indikasjon på at Innovasjon Norges lykkes med sine målsettinger er at Innovasjon Norges kunder har høyere vekst i årsverk enn sammenliknbare foretak som ikke er kunder.

Kilde er beregninger foretatt av SØA.

Vekst i lønnsomhet

Denne indikatoren er målt med kapitalrentabilitet, og er med på å supplere effektindikatorne. En indikasjon på at Innovasjon Norges lykkes med sine målsettinger er at Innovasjon Norges kunder har høyere vekst i kapitalrentabilitet enn sammenliknbare foretak som ikke er kunder.

Kilde er beregninger foretatt av SØA.

Eventuelle dyptgående analyser

Mål- og resultatstyringssystemet åpner for at man tar inn supplerende analyser, som kan styrke kunnskapsgrunnlaget.

11.1.2 Ny kundeffektundersøkelse

Som et resultat av omfattende endringer i både design og utsendelse av kundeffektundersøkelsen, vil det forekomme endringer i rapportering fra kundeffektundersøkelsen fra og med 2022. Dette betyr at i oppdragsgiver rapporten 2022 vil det være et brudd i tidsseriene som kommer fra kundeffektundersøkelsen. I det nye undersøkelsesdesignet har det, som tidligere ble omtalt som førundersøkelsen, blitt kortet ned til kun tre spørsmål og leveres som et vedlegg til kundetilfredshetsundersøkelsen. Etterundersøkelsen sendes ikke lenger ut fire år etter at en tjeneste er levert, men sendes derimot fortløpende ut til:

1. virksomheter som har mottatt finansielle leveranser fra Innovasjon Norge. Undersøkelsen sendes ut tre måneder etter innlevert sluttrapport i prosjektet.
2. virksomheter som har mottatt et utvalg av tjenester fra Innovasjon Norges eksportportefølje i løpet av det siste kalenderåret.

For kunder som kun har mottatt ikke-finansielle tjenester i løpet av et kalenderår sendes undersøkelsen som hovedregel ut året etter.

I det nye designet av undersøkelsen legges det større vekt på å undersøke hvordan Innovasjon Norges leveranser har bidratt til å heve kompetansen i mottakerbedriften, samt å undersøke synergieffekter og samspill mellom ulike tjenester. En annen viktig endring fra tidligere år er at etterundersøkelsen har blitt kortet ned betydelig. Endringer av kundeffektundersøkelsen skjer etter tilbakemeldinger fra kunder og saksbehandlere om at undersøkelsen tidligere opplevdes som unødig lang, og at den stilte flere spørsmål som var lite relevante for respondenten.

Det har også vært et ønske om at undersøkelsen skal kunne brukes mer aktivt til tjenstedesign. Innovasjon Norge vil fra og med 2022 vil ha eierskap til dataene fra undersøkelsen. Disse vil lagres i en datasjøl og vil kunne aggregeres og presenteres i automatiserte dashboards som tillater brukeren å gjøre detaljerte undersøkelser basert på oppdaterte data. Hensikten er at resultater fra

undersøkelsen skal bearbeides på en måte som gjør den relevant for beslutningsprosesser på ulikt nivå. I tillegg vil det, som tidligere, bli produsert årlige rapporter med funn fra undersøkelsen.

11.1.3 Oversikt over gjennomførte evalueringer siste året

Følgende evalueringer har blitt gjennomført:

- **Regional omstilling.** Sluttevaluering inkludert læringsseminar for Ringeriksregionen, Lærdal, Måsøy, Nordkapp og Gratangen er gjennomført i 2019-2020. Tinn og Rollag ble ferdig i 2021. Bindal og Lierne kommer på nyåret i 2022. Rammeavtale Oxford Research AS.
- **Metaevaluering/Bred kunnskapsbygging** på overordnede tema - kunnskapsutvikling for Innovasjon Norge. Igangsatt 1. kvartal 2020. Berører tema som eksport, grønn omstilling, digitalisering mv. Rammeavtale med SINTEF over 4 år, 2020-2024.
- **Bedriftsnettverk.** MRS-utvikling: Metodeutvikling for økonomisk effektmåling. Pilotsurvey etter ny mal i 2021. Samarbeid med fylkeskommunene. Ferdigstilt 1. kvartal 2021. Menon Economics AS.
- **Humanitært innovasjonsprogram (HIP - Humanitarian Innovation Program).** Før- og følgeevaluering. Juni 2021. Oxford Research AS.
- **Klyngesluttevalueringer.** Gjennomført evalueringer på NCE Tourism, NCE Smart Energy og Norway Health Tech, NCE Media (Vestland) og Tequity Cluster (Trondheim). Rammeavtale Menon Economics AS.
- **Følgeevaluering av verdiskapingsprogrammet China 2022** – posisjonering overfor China og læring av metodikk. Ferdigstilles 1. juni 2021. Menon Economics AS.
- **Kunnskapsgrunnlag for prioritering av omdømmetiltak** under Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping. Oxford Research AS. Ferdigstilles 1. halvår 2021.
- **Kundeeffektundersøkelser i 2021:** Førundersøkelsen for 2021-årgangen. Etterundersøkelsene for 2017-årgangen. Oxford Research AS. Etter mal fra 1994 til og med 2021.

11.2 Effektiv drift

Innovasjon Norge følger selskapets drift løpende gjennom året med fokus på måloppnåelse, effektiv drift og ansvarlig forvaltning av fellesskapets midler.

Innovasjon Norge følger opp og dokumenterer selskapets effektivitet på to områder:

- *Formålseffektivitet;* Innovasjon Norge når sine mål først og fremst gjennom å levere på oppdrag og mål som selskapet til enhver tid har. Derfor er det primære målet å sikre at selskapet er formålseffektivt, som måles innenfor rammen av oppdragsgiveres forventninger og selskapets strategi:
 - Utløse økte investeringer i næringslivet, herunder stimulere privat innsats og kapital
 - Det skal skje noe som ellers ikke ville ha skjedd (addisjonalitet)
 - Gi tydelige effekter på verdiskaping, salgsinntekter og produktivitet

- *Kostnadseffektivitet*; herunder at kostnadene ved å levere effektene ikke er større enn nødvendig.
- Gitt formåleffektivitet (ovenfor) skal Innovasjon Norge være mest mulig kostnadseffektiv ved at forholdet mellom levert kroneverdi og kostnadene ved å levere (det vil si utviklingen i kostnadsandel) skal være rimelig og forklarlig. Populært sagt skal det «ikke koste en krone mer enn nødvendig»

Innovasjon Norge leverte i 2021 tjenester for 10,1 mrd. kroner til næringslivet. Nest etter 2020 (13,3 mrd. kroner) har Innovasjon Norge aldri tidligere levert så mye. Sett bort fra 2020 var den tidligere toppnoteringen fra 2017 på 7,3 mrd. kroner og leveransene for 2021 er over 40 prosent høyere. Selskapets driftskostnader øker fra 2020, men er noe under 2019. Samlet gir dette den nest beste kostnadseffektiviteten enn noe tidligere år, kun slått av 2020.

11.2.1 Formåleffektivitet

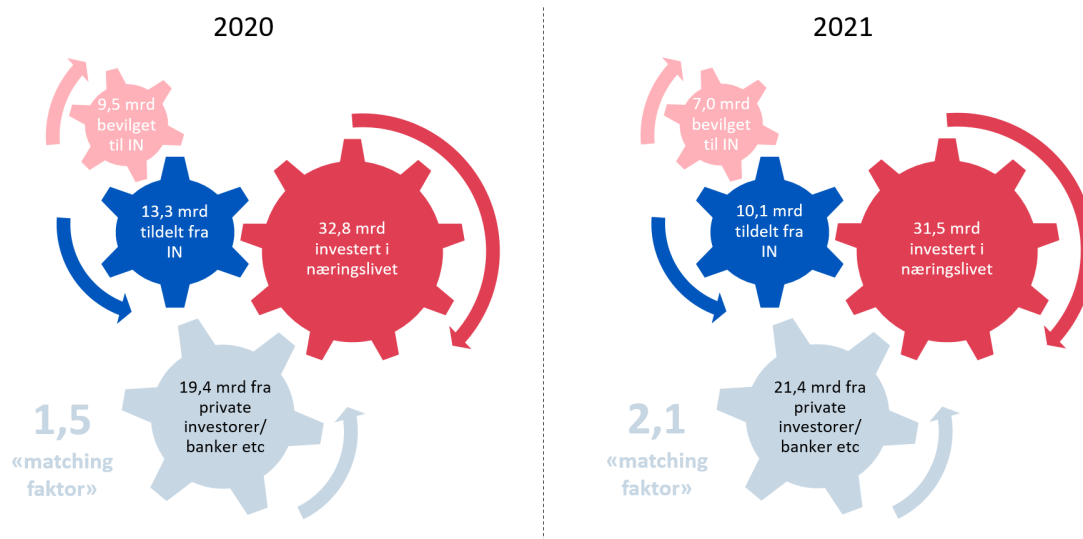
Oppdragsgiverrapporten 2021 og årsrapporten 2021 har omfattende dokumentasjon på de effekter, resultater og aktiviteter som leveres.

Den samlede bevilgningen til Innovasjon Norge i 2020 var 7 mrd. kroner, en reduksjon fra 9,5 mrd. kroner i 2020, men en stor økning fra 4,1 mrd. kroner i siste pre-korona året 2019. I tillegg til de årlige bevilgningene bidro utlån- og tilskuddsvirksomheten til en samlet innsats i form av tilskudd og lån til næringslivet fra Innovasjon Norge på i alt 10,1 mrd. kroner i 2021, sammenlignet med 13,3 mrd. kroner i 2020. Når private investorer og andre går inn med kapital og egeninnsats i tillegg, viser Innovasjon Norges anslag at 31,5 mrd. kroner går til investeringer i næringslivet. Dette er en økning sammenlignet med 2019, da tilsvarende tall var 17,9 mrd. kroner og på nivå med rekordåret 2020. Totalt blir faktoren som kombineres med en krone fra Innovasjon Norge på 2,1, en økning fra 1,5 i 2020 og 1,7 i 2019.

Forholdstallet 2,1 fremkommer primært fra finansieringsplanene til enkeltprosjekter. Prosessen er slik at for det enkelte lånetilsagn/tilskudd må kunden inkludere en finansieringsplan, og det er summen av disse enkeltstående finansieringsplanene som utgjør hva vi omtaler som 21,4 mrd. kroner fra andre for 2021. Videre er summen av Innovasjon Norges bidrag og bidraget fra andre, det vi kaller investeringer i næringslivet. Dette er tilsvarende beregninger som tidligere år.

Vi gjør spesielt oppmerksom på at dette er aggregerte tall og det er noen svakheter i metoden. For eksempel er det en risiko for at man dobbelt regner noen finansieringsplaner i de tilfeller hvor for eksempel flere tilskuddsmottagere har gått sammen i samarbeidsprosjekter. Antar man dette er tilnærmet konsistent over tid gir dette likevel en tilnærming på hva som utløses og hvordan dette utvikler seg over tid.

Figur 11.2-1 Illustrasjon på kapital fra Innovasjon Norge og andre.

Ser man nærmere på hvorfor faktoren av kapital som kombineres med Innovasjon Norges tildelinger øker fra 1,5 i 2020 til 2,1 i 2021, har dette ulike årsaker, men det var en forventet utvikling da 2020 var sterkt påvirket av pandemien. Den samlede bevilgningen til Innovasjon Norge holder seg på et høyt nivå også for 2021 for å stimulere til at innovasjonsaktiviteten ble opprettholdt til tross for resultatsvikt og likviditetsutfordringer i bedriftene også i 2021.

Innovasjon Norge erfarte tidlig at pandemien resulterte i betydelig usikkerhet og likviditetsmessige utfordringer for bedriftene. Vesentlig var også påvirkningen på investorers evne og vilje til å investere i prosjekter og bedrifter forbundet med usikkerhet og høy risiko. Redusert investeringskapasitet og økende risikoaversjon var i 2020 en medvirkende årsak til nedgang i forholdstallet, dette har vært mindre fremtredende i 2021 og vi ser derfor en bedring i forholdstallet.

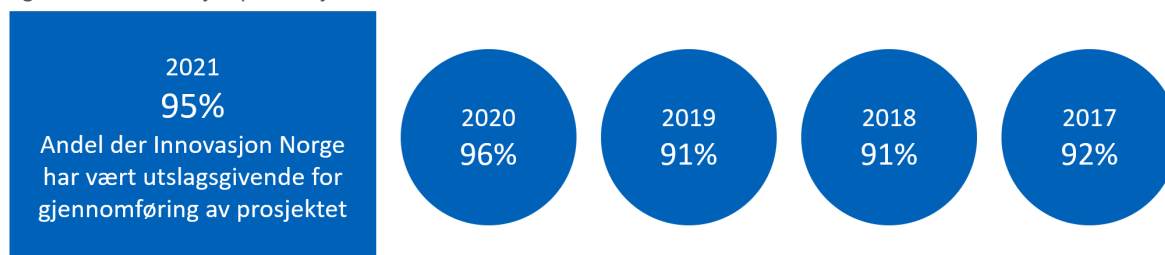
Innovasjon Norge har krav om at tilskudd og lån er å anse balansert sett opp mot hva som er rimelig å forvente av bidrag fra bedriften og dens eiere, investorer og andre finansieringskilder. I utmålingen av støtte skal det ikke gis mer enn hva som er nødvendig for at prosjekter realiseres. Dette er forhold som vurderes i lys av den økonomiske situasjonen, og 2021 var således ett år som krevde noe mindre offentlige bidrag enn det mer usikre 2020. Dette gjør at forholdstallet går opp.

I 2020 foretok Innovasjon Norge flere justeringer i sitt tilbud og finansielle policy for å effektivt kunne stimulere til innovasjonsaktiviteter som hadde påvirkning på forholdstallet. Hensikten med de midlertidige endringene var å benytte handlingsrommet og tilpasse policy og finansielle virkemidler slik at Innovasjon Norge på best mulig måte, innenfor gjeldende mandat, kunne redusere konsekvensene av krisen for bedriftene og påvirkningen på innovasjonsevnen. Det mest

vesentlige var at Innovasjon Norge, i tråd med føringer og signaler fra oppdragsgiver, anvendte handlingsrommet i Det alminnelige gruppeunntaksregelverket (GBER) for å yte økt støtteintensitet. Åpningen for bruk av maksimalsatser hadde sin bakgrunn i behov for økt risikopremie og redusert tilgang til likviditet i markedet. Dette ble gjort både i tilknytning til enkeltsaker og i tilknytning til endringer på standardiserte ordninger. Eksempelvis ble det åpnet for å anvende maksimalsatser i regelverket til enkeltstående prosjekter, og man utvidet også antallet artikler i regelverket som det kan ytes støtte under. Det ble også foretatt endringer i standardiserte enkeltordninger som etablerertilskudd og oppstartlån hvor støtteintensiteten i ordningene ble økt betydelig. Videre økte Innovasjon Norge engasjementsgrensen for risikolån og reduserte krav til betryggende sikkerhet. Dette gjorde det mulig for Innovasjon Norge å støtte langt flere bedrifter enn normalt, men da ofte med en høyere finansieringsandel enn i et normalår. Grepene beskrevet her var mer påkrevet i 2020 enn i 2021 og således er det logisk at forholdstallet går opp når deler av dette igjen trappes ned til mer normal praksis.

Som beskrevet i kapittel 11.1.1 Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge bruker vi i oppdragsgiverrapporten siste tilgjengelige førundersøkelse fra kundeeffektundersøkelsen når vi omtaler utvikling i utløsningsgrad, som i undersøkelsen omtales som addisjonalitet. I førundersøkelsen fra 2021 svarer 95 prosent⁴⁵ at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for deres prosjekt. Addisjonaliteten for 2021 er som 2020 høyere enn den har vært de siste årene. Det er vanskelig å være sikker på årsaken til dette, men det er grunn til å tro at Innovasjon Norge har spilt en viktigere rolle i 2020/2021 enn tidligere år grunnet koronakrisen.

Figur 11.2-2 Illustrasjon på addisjonaliteten

Kunder som Innovasjon Norge har støttet viser en årlig gjennomsnittlig mervekst på alle effektindikatorer; 10,4 prosentpoeng i salgsinntekter, 9,0 prosentpoeng i verdiskaping og 4 prosentpoeng i produktivitet. Det er Samfunnsøkonomisk analyse som har gjort estimatene på vegne av Innovasjon Norge. Tallene viser årlig gjennomsnittlig mervekst sammenliknet med en kontrollgruppe med liknende bedrifter. De nye og oppdaterte estimatene bekrefter og styrker det positive bildet som er med på å beskrive selskapets formålseffektivitet. Det vises ellers til øvrig omtale under kapittel 2 Rapportering på overordnet måloppnåelse.

⁴⁵ Oxford Research AS Kundeeffektundersøkelsen - førundersøkelsen 2021. De som har svart «vet ikke» er fjernet fra populasjonen. Innovasjon Norge har i skrivende stund kun mottatt tallgrunnlaget fra Oxford Research, ikke selve rapporten, så vi tar høyde for at det kan komme noen mindre justeringer i tallgrunnlaget.

11.2.2 Kostnadseffektivitet

Kostnadseffektivitet i Innovasjon Norge er definert som forholdet mellom hva vi leverer i kroner og selskapets samlede kostnader.

Selskapets drift følges løpende gjennom året med vekt på måloppnåelse, effektiv drift og ansvarlig forvaltning av fellesskapets midler. Selskapets kostnadsutvikling er krevende å lese ut av årsregnskapet fordi kostnadene omfatter både leveranse kostnader, kunderettede aktiviteter og prosjekter. Det utarbeides driftsindikatorer som gir informasjon om utviklingen i selskapets kostnadseffektivitet som gir styret og ledelsen grunnlag for å diskutere utviklingen.

Innovasjon Norge har i 2021 valgt å følge opp utviklingen på:

- Selskapsnivå (totale driftskostnader i prosent av samlede leveranser)
- Låneordningene i Innovasjon Norge, herunder sammenligning med norske banker
- De største tilskuddsordningene. I oppdragsgiverrapporten finner en dette under følgende avsnitt:
 - Kapittel 3.5 Kap. 2421, post 50 Innovasjon - prosjekter, fond (Nærings- og fiskeridepartementet)
 - Kapittel 3.8 Kap. 2421, post 72 Innovasjonskontrakter (Nærings- og fiskeridepartementet)
 - Kapittel 3.12 Kap. 2421, post 76 Miljøteknologi (MILTEK) (Nærings- og fiskeridepartementet)
 - Kapittel 4.2 Kap. 553, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling (Kommunal- og distriktsdepartementet)
 - Kapittel 5.3 Kap. 1150, post 50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket (Landbruks- og matdepartementet)
 - Kapittel 5.4 Kap. 1150, post 50 Midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket (Landbruks- og matdepartementet)
 - Kapittel 5.5 Kap. 1150, post 50 Utviklingsprogrammet - landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping (Landbrukets utviklingsfond (LUF)) (Landbruks- og matdepartementet)
- Kostnadseffektivitet knyttet til rådgivning, kompetansetjenester og annen profilering.

Generelt er kostnadsandelen størst på små ordninger, ordninger med særskilte kriterier eller prosesser, samt nye ordninger. Innovasjon Norge har derfor valgt å vurdere kostnadseffektivitet for de største ordningene og de som har løpt over flere år.

Innovasjon Norge vurderer utviklingen mellom årene i egen virksomhet over tid. Låneordningene våre sammenligner vi også med norske banker. Beregning av kostnadseffektivitet med hensyn til våre rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester er metodisk krevende. Innovasjon Norge søker derfor kontinuerlig å forbedre og utvikle en entydig metode og et sett av konsistente indikatorer for utregning av denne type kostnadsberegninger. Dette utviklingsarbeidet

er ikke ferdig, men gjennomføres parallelt med innføring og bruk av ny datateknologi i hele selskapet.

Tabell 11.2-1 Kostnadseffektivitetsvurderinger for 2021 dekker følgende andeler av samlede leveranser

		Totalt mrd. kroner	Andel vurdert	Ikke inkludert p.t.
NFD	Lån	3,184	100 %	
	Tilskudd	3,990	92 %	Klyngeprogrammet, bioøkonomiordningen og gründerplanen
	Rådgivning, kompetanse, nettverk og profilering	0,455	59 %	Reiselivsprofilering ++
KMD/FK	Lån	0,2112	100 %	
	Tilskudd	0,657	74 %	Klyngeprogrammet, Bedriftsnettverk, diverse
LMD	Lån	0,025	100 %	Små ordninger
	Tilskudd	0,970	93 %	Noen små ordninger
Øvrig		0,159	-	Små og/eller nye ordninger, samt EØS.
Totalt		10,139	86 %	

Totale driftskostnader i prosent av samlede leveranser

Kostnadseffektivitet i Innovasjon Norge er forholdet mellom hva vi leverer (kroner) og kostnadene ved å levere. Innovasjon Norge har fastsatt et internt mål om at utviklingen i selskapets samlede kostnadseffektivitet skal over en fireårs periode oppfylle de krav til effektivisering som staten selv setter i de årlige statsbudsjetter.

Selskapets kostnadseffektivitet må sees i sammenheng med oppnådde effekter i norsk næringsliv (formålseffektivitet). Målet er ikke isolert sett å ha lav kostnadsandel, men en riktig kostnadsandel gitt de målgrupper, prioriteringer og virkemiddel som er nødvendige for å oppnå størst formålseffekt. Innovasjon Norge er innforstått med at selskapet, med sitt brede mandat, desentrale organisering, internasjonale tilstedeværelse og brede tjenestespekter, vil ha kostnadselementer som øvrige virkemiddelaktører ikke har.

Innovasjon Norge har i 2021 som for 2020 rekordstore leveranserammer drevet av regjeringens koronatiltak. Selv om leveranserammene for 2021 er lavere enn rekordåret 2020 er den ennå 70 prosent høyere enn siste normalår (2019). Ved utgangen av 2021 er samlede leveranser 10,1 mrd. kroner, altså rundt 50 prosent høyere enn 2019. Samtidig er samlede kostnader ved årsslutt 1,5 mrd. kroner. Kostnadseffektiviteten i Innovasjon Norge – beregnet som forholdet mellom hva vi leverer (kroner) og kostnadene ved å levere – viser derfor en kraftig forbedring sammenlignet med et normalår som 2019. Det er krevende å sammenlikne kostnadsprosenten for 2020 og 2021 med tidligere år på grunn av koronaeffekter på både leveranse og kostnadssiden. Ser man på andel

kostnader per levert krone rullerende de siste fire årene går prosenten fra 20,5 til 15,9. Dette er altså langt bedre enn hva Innovasjon Norge har fastsatt som målsetting; hvilket er å slå de årlige kravene som settes i ABE-reformen (avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen) som akkumuleres til 2 prosentpoeng for samme periode.

Det vises til tabellene under kapittel 11.3 Administrasjons - og gjennomføringskostnader for mer detaljer på leveranser og kostnadsutvikling for den enkelte virkemiddel/tjeneste.

Tabell 11.2-2 Effektivitetsendring. Beløp i mill. kroner.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Samlede leveranser til kunden	5 900	6 100	6 125	6 714	7 269	7 188	6 745	13 330	10 139
Samlede kostnader	1 467	1 425	1 387	1 378	1 374	1 459	1 550	1 409	1 537
Andel kostnader per levert krone	24,9%	23,4%	22,6%	20,5%	18,9%	20,3%	23,0%	10,6%	15,2%
Andel kostnader pr levert krone rullerende siste fire år⁴⁶				22,8%	21,2%	20,5%	20,6%	16,8%	15,9%
Endring i prosent poeng år for år					-1,5	-0,7	+0,1	-3,8	-0,9

Utviklingen i selskapets kostnadseffektivitet i kommende år 2022–2025

Utviklingen i selskapets kostnadseffektivitet i 2022 er forventet å reduseres relativt til 2020/2021 siden tilsvarende størrelse på krisepakker ikke er forventet i 2022. Det er langt mer krevende å predikere hvordan kostnadseffektivitet vil utvikle seg relativt til 2019. Følgende momenter kan spille en rolle for utviklingen i kostnadseffektiviteten de kommende årene:

- *Koronapandemiens videre effekt på norsk næringsliv i 2022 og årene fremover*
Koronapandemien vil i stor grad påvirke kostnadseffektivitet til Innovasjon Norge. Både gjennom størrelsen på eventuelle krisepakker og innretningene på disse (lån/tilskudd versus rådgivning/sparring) samt mulighetene for Innovasjon Norge til å levere på rådgivning- og sparringstjenestene og dertil kostnader som påløper.
- *Regjeringens virkemiddelgjennomgang*
Beslutninger som følger av virkemiddelgjennomgangen vil påvirke kostnadseffektivitet for Innovasjon Norge. Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat er det i Statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 mill. kroner for Innovasjon Norge som skal realiseres innen utgangen av 2024. Dette vil naturligvis bidra til at kostnadseffektiviteten forbedres gitt tilsvarende leveranser som før.

⁴⁶ Denne er regnet rullerende ved å benytte «samlede leveranser til kunde» over fire år delt på «samlede kostnader» over fire år.

- *Budsjett 2022*
Kostnadsnivået er forventet noe høyere enn i 2021 og er drevet av digitaliseringsløpet. Om man offensivt ser for seg at leveransene tilsvarer et gjennomsnitt av de fire siste årene, gir dette en kostnadseffektivitet på 17 prosent hvilket i en historisk sammenheng ville vært veldig bra.
- *Øke digitale ressurser fra om lag 10 prosent til 25 prosent i 2025*
Innovasjon Norge har et ambisiøst digitaliseringsløp de neste årene. Isolert sett driver dette kostnader frem til man realiserer gevinster. Målet er å digitalisere ulike deler av organisasjonen for å forenkle kundenes tilgang til det offentlige tjenestetilbudet, noe som vil gi effektivitetsgevinster i årene fremover.

11.2.3 Effektiviteten i driften av de ulike ordningene

Låneordningene i Innovasjon Norge

Netto rentemargin for låneordningene ble 14 mill. kroner høyere i 2021 enn i 2020 (448 mill. kroner, mot 434 mill. kroner i 2020). Samlet resultat før tap på alle låneordningene ble likevel svakere i 2021 (214 mill. kroner, mot 222 mill. kroner i 2020). Et svakere resultat før tap skyldes i all hovedsak høyere belastning av direkte prosjektkostnader på låneordningene og lavrisikolån spesielt, enn i 2020.

Lavrisikolån hadde et resultat etter tap på 164 mill. kroner (91 mill. kroner i 2020). I 2021 gir netto tap en tilbakeføring av tap på 7,8 mill. kroner, sammenlignet med et tap på 91 mill. kroner i 2020. 2021-resultat før tap for risikolåneordningene var 58 mill. kroner (40 mill. kroner i 2020), mens samlede tap på utlån for risikolån var 122 mill. kroner (94 mill. kroner i 2020).

Om kostnadseffektiviteten i Innovasjon Norge

Kostnadseffektiviteten knyttet til låneordningene i Innovasjon Norge i 2021 må vurderes blant annet i forhold til:

- at aktivitetsnivået i 2020 som følge av koronapandemien og økte utlånsrammer var på et ekstraordinært nivå
- at brutto utlånsvolum er 220 mill. kroner lavere i 2021 enn i 2020
- at omfanget av nye tilsagn er betydelig lavere i 2021 sammenlignet med året før
- at redusert timeforbruk skyldes et lavere aktivitetsnivå i 2021 sammenlignet med året før

Med hensyn til kostnadsnivået for lånevirkosomheten kan bildet for 2021 oppsummeres slik:

- Timeforbruket er redusert fra 154 000 til 143 000 timer, og timeprisen knyttet til utlånsvirksomheten er økt fra 1 275 kroner til 1 413 kroner (11 prosents økning). Dette medfører en samlet økning i timekostnader for låneordningene fra 196 mill. kroner i 2020 til

202 mill. kroner i 2021. Den øke timeprisen er primært drevet av økte digitaliseringsambisjoner for Innovasjon Norge totalt.

- Direkte prosjektkostnader i lånevirkomheten har fra 2020 til 2021 økt fra 23 mill. kroner til 43 mill. kroner. Av økningen skyldes om lag 18 mill. kroner kostnader knyttet til omstillingsavsetningen gjort i relasjon til effektiviseringsmålet på totalt 100 mill. kroner som skal realiseres innen utgangen av 2024 og 1 mill. kroner kostnader knyttet til implementeringen av nytt saksbehandlingssystem for finansieringssaker (IN Flow). Majoriteten av kostnader knyttet til implementering av nytt saksbehandlingssystem aktiveres og vil avskrives over flere år etter at systemet tas i bruk. Kostnadene belastes både låne- og tilskuddsordninger i henhold til fastsatt fordelingsnøkkel.
- Sum driftskostnader for låneordningene beløper seg dermed i 2021 til om lag 246 mill. kroner mot 219 mill. kroner i 2020. Sum driftskostnader for lånevirkomheten målt mot gjennomsnittlig brutto utlånsvolum ble da 1,27 prosent (1,12 prosent i 2020).

Det samlede bildet av det foranstående og de etterfølgende ulike måtene å beregne kostnadseffektiviteten på, viser at lånevirkomheten fremstår som mindre effektiv i 2021 i forhold til 2020. Dette er ikke særlig overraskende siden 2020 hadde ekstraordinært store volum i både kroner og antall, og 2021 er belastet med en ekstra omstillingskostnad vi ikke hadde i 2020.

Ulike beregningsmetoder for kostnadseffektivitetsvurderingene

Nøkkeltallene for vurderingen av kostnadseffektiviteten for låneordningene i Innovasjon Norge er:

Tabell 11.2-3 Driftskostnader i prosent av netto renteinntekter (kostnadsgrad)

Netto renteinntekter	2017	2018	2019	2020	2021
Lavrisiko	25 %	30 %	52 % ⁴⁷	32 %	40 %
Risiko	68 %	65 %	70 %	80 %	75 %

Dette er et godt nøkkeltall for å fortelle om inntjening etter dekning av driftskostnader. Indikatoren benyttes som en hovedindikator i bankene, men egner seg ikke spesielt godt alene for Innovasjon Norge, ettersom egen inntjening ikke er primærfokus.

Tabell 11.2-4 Driftskostnader i prosent av brutto lånevolum

Brutto utlån	2017	2018	2019	2020	2021
Lavrisiko	0,53 %	0,58 %	1,03 % ⁴⁸	0,61 %	0,76 %
Risiko	2,49 %	2,35 %	2,41 %	1,76 %	2,49 %

⁴⁷ Merk at dette inkluderer en ekstra belastning på cirka 50 mill. kroner for 2019 knyttet til InChange. Justert for dette ville tallet vært 34 prosent.

⁴⁸ Merk at dette inkluderer en ekstra belastning på cirka 50 mill. kroner for 2019 knyttet til InChange. Justert for dette ville tallet vært 0,67 prosent.

Dette nøkkeltallet er også noenlunde i samsvar med nøkkeltall som blir brukt av banker, som riktignok beregner prosenten av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Tabell 11.2-5 Driftskostnader i prosent av nye tilsagn.

	Lavrisikolån	Risikolån distriktsrettede	Innovasjonslån ⁴⁹
Driftskostnader i prosent av nye tilsagn i kroner			
2018	3,4 %	8,3 %	6,5 %
2019	7,1 % ⁵⁰	9,7 %	9,2 %
2020	3,4 %	11,5 %	4,2 %
2021 ⁵¹	4,2 %	17,3 %	17,4 %
Tilsagn mill. kroner			
2018	2 500	372	899
2019	2 014	310	826
2020	2 493	311	2 336
2021	2 429	211	611
Antall nye tilsagn			
2018	408	110	291
2019	378	106	309
2020	351	116	753
2021	280	76	202

Kostnadspådraget på lånevirkosomheten i Innovasjon Norge knytter seg mye til aktivitetsomfanget på nye tilsagn. Denne indikatoren er derfor en viktig indikator sett opp mot kostnadsandel i de to øvrige indikatorene.

Rådgivning, kompetansetjenester og annen profilering

Innovasjon Norge brukte 269 mill. kroner på rådgivning, kompetansetjenester og annen profilering i 2021, med mål om å få fram flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Aktivitetene omfatter rådgivning og kompetansetjenester inn mot innovasjon og entreprenørskap, internasjonal rådgivning inn mot å mobilisere for vekst og eksport, samt andre profileringsaktiviteter.

⁴⁹ Merk at her er det bare innovasjonslån og ikke garantier eller risikolån for nærskipfart og fiskefartøy i tilsagns/antall.

⁵⁰ 2019: Merk at dette inkluderer en ekstra belastning på cirka 50 mill. kroner for 2019 knyttet til InChange. Justert for dette ville tallet vært 4,6 prosent.

⁵¹ 2021: Merk at tallene her inkluderer en ekstra belastning på cirka 18 mill. kroner for knyttet til omstillingsavsetning knyttet til IN2022 (effektiviseringsmål på totalt 100 mill. kroner for Innovasjon Norge som skal realiseres innen utgangen av 2024). Justert for dette ville tallene vært 3,9 prosent, 16, prosent og 16,1 prosent. Økningen innenfor risikolån distriktsrettende og innovasjonslån er primært drevet av volum (redusert) og ikke økte kostnader.

For rådgivning, kompetanse, nettverk og profileringstjenester er en vurdering av kostnadseffektivitet metodisk krevende. Innovasjon Norge har i dialog med tilsvarende organisasjoner erfart at andre også finner dette krevende. Verdien av rådgivnings- og kompetansetjenester settes til kostpris, da disse aktivitetene ikke skal skape overskudd. Omfanget av en enkelt tjeneste, målt i antall timer, varierer sterkt avhengig av behovsfase og marked. Tradisjonelle effektivitetsmål er derfor vanskelige å bruke.

Vurdering av effektiviteten i rådgivning- og kompetansetjenester bør se kundeeffektene av rådgivningen i relasjon til den samlede rådgivningsinnsatsen. Dette kan oppnås gjennom eksterne evalueringer. Innovasjon Norge har derfor valgt å inkludere en vurdering av kostnadseffektivitet i alle evalueringer fremover. Målet er, sammen med eksterne kompetansemiljøer, å finne stadig bedre data for kommende års vurderinger. Det vises til kommentarer under den enkelte tjeneste for øvrige vurderinger.

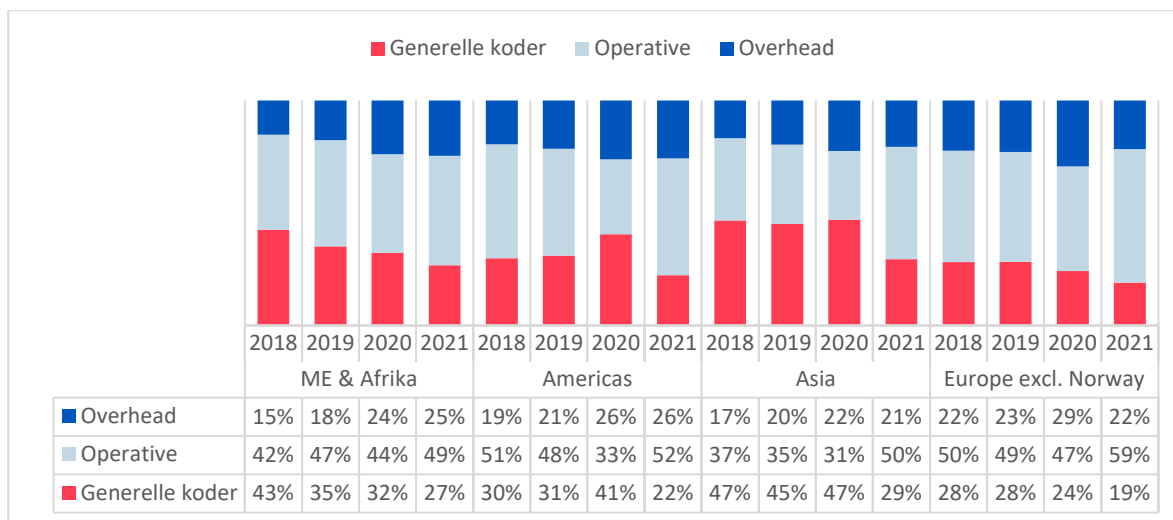
Innovasjon Norge investerer mye tid i å vedlikeholde kontorenes markedskompetanse og relevans samt identifisere nye markedsmuligheter. Å sikre det riktige nettverket krever ressurser i form av timer. I tillegg må kontorene benytte tid på å mobilisere de riktige norske bedriftene. Vridningen mot flerbedriftsprogrammer de siste par årene, der Innovasjon Norge selv står for region, har krevd en strukturert og målrettet jobbing for å identifisere konkrete muligheter for norske bedrifter, klynger og næringsmiljøer, og å styrke markedskompetansen og nettverkene.

Koronapandemien har i 2020 og 2021 krevd at Innovasjon Norge har måtte endre til å levere flere av sine tjenester digitalt. Dette er en vridning som er godt i gang, men som man skal fortsette med.

Innovasjon Norge følger opp hvor stor andel av tilgjengelige årsverk som benyttes på typiske «generell kundekontakt»⁵²-koder. Figuren under viser fordelingen for henholdsvis 2018, 2019, 2020 og 2021 for utekontorene til Innovasjon Norge.

⁵² Dette er definert som følgende prosjektgrupper (merk at de har endret seg noe over tid). 544 Behovsavklaring, 545 Mobilisering og 557 Market Intelligence and Networking (tidligere 630 Generell kundekontakt). Merk at i figuren under er reiseliv holdt helt utenom.

Figur 11.2-3 Andel av et gjennomsnittsårsverk benyttet på "generell kundekontakt" per verdensdel.

Det er i tre observasjoner man kan lese ut av figuren:

1. Det var forventet at koronapandemien ville påvirke operativ andel negativt. Dette ser vi også igjen i tallene siden andelen overhead er økt i alle verdensdeler relativt til 2019. Det vises ikke i figuren, men det er utekontorene som har levert en lavere operativ andel enn budsjettert for året 2021 (som for 2020). Både regionskontorene og hovedkontoret har levert mer operativ tid enn budsjettert hvilket i stor grad nok skyldes krisepakker og høy operativ andel på midlertidige årsverk rekruttert for å ta unna økt «krisepakke-volum» - selv om disse årsverkene ble gradvis faset ut i løpet av 2021.
2. Kontorene i mindre modne markeder som Afrika og Asia har tradisjonelt hatt det største behovet for nettverksbygging og investeringer i markedsavklaringer (generelle koder (rødt)), mens markedene i Europa vil ha en mindre andel (og større leveransegrad). Amerika hadde i 2020 et kraftig brudd i denne trenden og vi klarte ikke da peke på en spesifikk forklaring, vi ser at for 2021 bryter igjen denne trenden ned og Afrika og Asia har en større andel enn Amerika og Europa hvilket er forventet.
3. Alle regionene viser en positiv trend ved at de blå søylene som er konkrete operative prosjekter blir relativt sett større. Det kan for 2021 pekes spesifikt til initiativene knyttet til økt satsning på eksport som primær driver for dette. I tillegg er det nærliggende å anta at reduserte årsverkstall gjør at alt annet like vil konkrete leveranser øke om etterspørselen er konstant fra ett år til et annet.

Profilering av Norge som reisemål

Reiselivsbransjen har vært svært utsatt gjennom pandemien i både 2020 og 2021. Både frafall av internasjonale turister og tilhørende inntekter, samt nedstenging og ustabilitet i markedet, har gitt bransjen store utfordringer. Innovasjon Norge har gitt fleksible betingelser til sine kunder i denne perioden, samtidig som næringsinntekter knyttet til selskapets markedsaktiviteter har blitt

reduisert grunnet kundenes investeringsvilje og -evne (fra 42,6 mill. kroner i 2019 til 5,3 mill. kroner i 2020 og 9,3 mill. kroner i 2021.) Bransjen har fått tilbud om lavere inngangsterskel i tilpassede markedsaktiviteter, spesialtilpassede webinarer og digitale møteplasser. Konkurransen om internasjonale turister vil være stor når det igjen blir tillatt å reise på tvers av landegrensener. Innovasjon Norge har derfor hatt som et av sine viktigste mål å opprettholde Norges posisjon internasjonalt, gjennom profilerende markedsføring i prioriterte markeder og jevnlig kontakt med turoperatører og partnere ute i verden. I perioder hvor grensene har vært åpne har Innovasjon Norge gjennomført operative markedsaktiviteter i nærmarkedene.

11.3 Administrasjons - og gjennomføringskostnader

Driftskostnadene for selskapet består av gjennomføringskostnader og basiskostnader. Nærings- og fiskeridepartementet finansierer selskapets basiskostnader i tråd med basiskostnadsmodellen gjennom en særskilt bevilgning (kap. 2421, post 70). Denne skal gi selskapet en grunnkapasitet uavhengig av oppdragsmengde og dekke selskapets basiskostnader.

Gjennomføringskostnader skal dekke alle kostnader som er knyttet til å gjennomføre og levere hvert enkelt oppdrag. Den enkelte oppdragsgiver skal dekke alle gjennomføringskostnader utover basiskostnadene for sine oppdrag, med unntak av aktiviteter som skal være selvfinansierende. Selskapets låne-, garanti- og fondsordninger skal hver for seg være selvfinansierende og dekke alle sine administrasjons- og gjennomføringskostnader.

En samlet oversikt over driftskostnader (gjennomføringskostnader og basiskostnader) vises i tabellen nedenfor.

Det skilles mellom direkte prosjektkostnader (DPK), som er innkjøpte varer og tjenester som kan henføres direkte til et prosjekt, og bemannings- og andre driftskostnader (egen bemanning og overhead). I årsregnskapets note 13 finnes en aggregert oversikt over hva som inngår i direkte prosjektkostnader.

Tabell 11.3-1 Oversikt over driftskostnader for 2021, 2020 i parentes. Beløp i mill. kroner.

	Direkte prosjekt kostnader (DPK)	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring
Basiskostnader	0 (0)	247 ⁵³ (169)	247 (169)
Gjennomføringskostnader finansieringstjenester	56 (40)	446 (445)	503 (485)
Gjennomføringskostnader	276 (278)	511 (477)	787 (755)

⁵³ Basiskostnader inkluderer de 75 mill. kroner som ble bevilget Innovasjon Norge i nysalderingsproposisjonen for 2021-budsjettet som er inntektsført i 2021 som en del av omstillingsavsetningen knyttet til effektiviseringsmålet på 100 mill. kroner innen utløpet av 2024.

	Direkte prosjekt kostnader (DPK)	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring
Øvrige tjenester			
Sum driftskostnader	333⁵⁴ (318)	1 204 (1 091)	1 537 (1 409)

Andel gjennomføringskostnader vil variere

Gjennomføringskostnader knyttet til en tjeneste omfatter alle kostnader som påløper i tjenestens levetid: utviklings-/implementeringskostnader ved oppstart av ny tjeneste, markedsføring og mobilisering av valgte kundegrupper, kundedialog og behovsavklaring, kvalifisering og saksbehandling, leveranse av tjeneste, oppfølging av kunde/engasjement i etterkant, bruk av selskapets støttefunksjoner i dette arbeidet (jurister, bankfaglig, sektorspesialister og samfunnsansvar med mer), direkte drift og forvaltning av tjenesten/programmet og rapportering til ledelse og oppdragsgivere. Andel gjennomføringskostnader er normalt større for nye tjenester på grunn av utvikling og markedsføring, samt for tjenester med særegne kriterier eller prosesser utenfor standardssystemene.

Tjenesteporteføljen bygger i hovedsak på fem tjenestetypene: finansiering, rådgiving, nettverk, profilering og kompetanse. Tjenestetypene representerer i stor grad ulike leveransemodeller. Mens finansieringstjenester har en forutgående behovsavklaring, kundebehandling og beslutning, og deretter leveres som en utbetaling til kunden i form av lån/tilskudd, vil rådgivingstjenester i stor grad leveres av egne ansatte og være en langt mer arbeidsintensiv leveranse. Andel gjennomføringskostnader vil derfor variere betydelig avhengig av leveranseform.

Andelen direkte prosjektkostnader for et virkemiddel påvirkes også av valg av leveransemodell. Innovasjon Norge kan velge å sette ut drift og gjennomføring av enkelte ikke-finansielle tjenester som kurs og rådgivning til eksterne tjenesteleverandører når det er mest hensiktsmessig. Da blir andelen direkte prosjektkostnader vanligvis høy, mens kostnader til egen bemanning og overhead går ned.

Gjennomføringskostnader for virkemidler med høy andel av finansiering

Gjennomføringskostnader for virkemidler med høy andel av finansiering for 2021 er vist i Tabell Tabell 11.3-2, og tilsvarende for 2020 er vist i Tabell 11.3-3. Forholdet mellom aktivitetsnivå målt som samlet leveranse til kunde og gjennomføringskostnader, kan variere betydelig mellom virkemidler. Dette er vist i kolonnen til høyre.

⁵⁴ DPK inkluderer omstillingskostnader på netto 14 mill. kroner (2020: 0 mill. kroner) og lønnskostnader med 4 mill. kroner (2020: 3 mill. kroner) som i årsregnskapet er inkludert i regnskapslinjen lønnskostnader. DPK fremkommer derfor i årsregnskapet med 315 mill. kroner (2020: 315 mill. kroner).

Følgende virkemidler har hatt mer enn +/- 10 mill. kroner i endringer i gjennomføringskostnader fra 2020 til 2021:

- Lavrisikolån viser en økning i gjennomføringskostnader på 17 mill. kroner. 8 mill. kroner av dette er knyttet til omstillingsavsetningen gjort i relasjon til effektiviseringsmålet på totalt 100 mill. kroner som skal realiseres innen utgangen av 2024. Det øvrige av økningen er primært drevet av økt timepris som følge av flere faktorer men blant annet økt satsning på digitalisering. Det vises også til kapittel 3.16 Kap. 2421, post 90 Lavrisikolån.
- Omstillingstilskudd reiseliv viser en økning i gjennomføringskostnader på 26 mill. kroner. Dette er drevet av aktivitetsnivået og man ser at også leveransene har økt voldsomt. Korona har truffet reiselivsnæringen hardt og dette er operasjonaliseringen av flere av tiltakspakkene som var lansert av regjering for å begrense slike effekter. Det vises også til kapittel 3.5.6 Tilskudd til omstilling av reiselivsnæringen (tiltakspakke).
- Forvaltning av Nærings- og fiskeridepartementets tilskudd (primært innovasjonstilskudd) viser en reduksjon i gjennomføringskostnader på 15 mill. kroner (en økning på 47 mill. kroner fra 2019 til 2020). Dette skyldes et lavere aktivitetsnivå enn 2020 som var et år preget av ekstraordinære krisemidlene knyttet til korona. Flere midlertidige ressurser er gradvis faset ut gjennom 2021 etter hvert som behovet har avtatt. Det vises også til kapittel 3.5.5 Landsdekkende innovasjonstilskudd (ekstraordinært innovasjonstilskudd).
- Landsdekkende etablerertilskudd viser en reduksjon i gjennomføringskostnader på 21 mill. kroner (en økning på 14 mill. kroner fra 2019 til 2020). Dette er drevet av at oppdraget for markedsavklaringstilskuddet ble flyttet til fylkeskommunene i 2020, og finansiering hentes fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Det vises også til kommentarer under kapittel 3.5.3 Landsdekkende etablerertilskudd (Kommersialiseringstilskudd).

Tabell 11.3-2 Gjennomføringskostnader for virkemidler med høy andel finansiering for 2021. Beløp i mill. kroner.

Virkemiddel	Finansiert av	DPK	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring	Levert kunde ⁵⁵	Andel gjennomføring ⁵⁶
Lavrisikolån	Renteinntekter (NFD 2421.90)	18,4	84,5	102,9	2 429	4 %
Innovasjonslån og garantier	Renteinntekter (NFD 2421.50)	24,6	81,5	106,1	1 224	9 %
Distriktsrettede risikolån og garantier	Renteinntekter (KMD 553.61, LMD 1150.50)	0,0	36,5	36,5	239	15 %
Pakkereisearrangører - lån	NFD 2421.70	0,0	0,3	0,3	0	N/A
Sum lån		43,0	202,8	245,8	3 892	6 %

⁵⁵ Beløpene «Levert kunde» viser tilsagn for året. Merk at for SOPP-tilsagn til Innovasjon Norge så inngår dette i tallet.

⁵⁶ Andel gjennomføring = sum gjennomføring / levert kunde

Virkemiddel	Finansiert av	DPK	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring	Levert kunde ⁵⁵	Andel gjennomføring ⁵⁶
Omstillingstilskudd reiseliv	NFD 2421.50	2,1	31,3	33,5	1 018	3 %
Forvaltning Nfd tilskudd (primært innovasjonstilskudd) ⁵⁷	NFD 2421.50, NFD 2421.79, NFD 900.79	1,1	32,4	33,5	968	3 %
Fylkesvise og sentrale bygdeutviklingsmidler ⁵⁸	LMD 1150.50, Statsforvalter	1,3	40,9	42,1	771	5 %
Miljøteknologi	NFD 2421.76	2,1	29,2	31,3	677	5 %
Distriktsutvikling-, etablerings- og RDA-tilskudd ⁵⁹	KMD 553.61	0,7	41,4	42,1	483	9 %
Grønn plattform	NFD 2421.75	0,2	6,2	6,4	341	2 %
Innovasjonskontrakter	NFD 2421.72, NFD 2421.76, KMD 553.74, SD 1301.50, NFD 2421.50	3,1	20,0	23,1	280	8 %
Landsdekkende etablerertilskudd ⁶⁰	NFD 2421.50	0,0	19,6	19,6	116	17 %
Bioenergiprogrammet	LMD 1150.50	0,2	5,1	5,3	100	5 %
Utviklingsprogrammet- landbruks- og reindriftsbasert vekst ⁶¹	LMD 1150.50, LMD 1151.51	0,7	8,4	9,1	99	9 %
Bioøkonomiordningen (program for industriell bioraffinering)	KMD 550.70, NFD 2421.50	1,6	8,7	10,4	82	13 %
Pakkereisearrangører - tilskudd	NFD 2421.70	0,0	0,3	0,3	2	14 %
Sum tilskudd		12,6	236,4	249,0	4 938	5 %

⁵⁷ Inkluderer (utover innovasjonstilskudd) også for 2021 tilskudd til kondemneringsordning for skip (NFD 2421.79), tilskudd til arrangører av publikumsåpne arrangementer ifm korona krisen (NFD 900.82) og tilskudd til lovpålagt vedlikehold av taubaner og fornøylesinstallasjoner (NFD 900.79)

⁵⁸ Inkluderer for 2020 og 2021 også tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold (LMD 1142.78)

⁵⁹ Markedsavklaringsstilskuddet ble flyttet til fylkeskommunene i 2020, og finansiering hentes fra KDD. Både kostnader og leveranser ligger fra 2021 under «Distriktsutvikling-, etablerings- og RDA-tilskudd» mens det for 2020 lå under «Landsdekkende etablerertilskudd».

⁶⁰ Markedsavklaringsstilskuddet ble flyttet til fylkeskommunene i 2020, og finansiering hentes fra KDD. Både kostnader og leveranser ligger fra 2021 under «Distriktsutvikling-, etablerings- og RDA-tilskudd» mens det for 2020 lå under «Landsdekkende etablerertilskudd».

⁶¹ Kun andelen som er knyttet til administrasjon av tilskuddene. Inkluderer altså ikke kostnader relatert til Internasjonale Grüne Woche (IGW), Matstreif og Temasatsing. Disse ligger under «næringslivsprofilering» i Tabell 11.3-4.

Virkemiddel	Finansiert av	DPK	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring	Lvert kunde ⁵⁵	Andel gjennomføring ⁵⁶
Presårnkapitalordningen ⁶²		0,0	0,0	0,0	2	N/A
Sum Presårn		0,0	0,0	0,0	2	N/A
Sum gjennomføringskostnader med høy andel av finansiering		56,3	446,2	502,5	8 832⁶³	6 %

Tabell 11.3-3 Gjennomføringskostnader for virkemidler med høy andel av finansiering for 2020. Beløp i mill. kroner.

Virkemiddel	Finansiert av	DPK	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring	Lvert kunde ⁶⁴	Andel gjennomføring ⁶⁵
Innovasjonslån og garantier	Renteinntekter (NFD 2421.50)	15,5	81,9	97,3	2 833	3 %
Lavrisikolån	Renteinntekter (NFD 2421.90)	7,7	78,5	86,1	2 493	3 %
Distriktsrettede risikolån og garantier	Renteinntekter (KMD 553.61, LMD 1150.50)	0,0	35,8	35,8	343	10 %
Pakkereisearrangører - lån	NFD 2421.91, NFD 2421.70	0,4	1,0	1,4	268	1 %
Sum lån		23,5	197,2	220,7	5 937	4 %
Forvaltning Nfd tilskudd (primært innovasjonstilskudd) ⁶⁶	NFD 2421.50, NFD 900.79, NFD 2421.79	0,9	47,1	48,0	2 136	2 %
Miljøteknologi	NFD 2421.76, NFD 2421.75	2,5	31,6	34,2	830	4 %

⁶² Pre-sårn og Sårnkapitalordningen er rapportert sammen. Sårnfondene er overført til Investinor første halvdel 2020. Således ikke relevant å rapportere noen andel gjennomføring.

⁶³ I tillegg kommer tilsagn til: Nettverk, Eksporthjelp til nødhjelpsmarkedet (tidligere NOREPS), Rådgivning, Innovasjon i reiselivsnæringen, Kulturell og kreativ næring slik at "totale finansieringstjenester BRUTTO tilsagn (2021)" er 9 196 mill. kroner.

⁶⁴ Beløpene «Lvert kunde» viser tilsagn for året. Merk at for SOPP-tilsagn til Innovasjon Norge så inngår dette i tallet.

⁶⁵ Andel gjennomføring = sum gjennomføring / lvert kunde

⁶⁶ Merk at for 2020 er denne omdøpt fra «Forvaltning av diverse NFD post 50 tilskudd». Inkluderer for 2020 også tilskudd til kondemneringsordning for skip (NFD 2421.79) samt tilskudd til lovpålagt vedlikehold av taubaner og fornyelsesinstallasjoner (NFD 900.79)

Virkemiddel	Finansiert av	DPK	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring	Levert kunde ⁶⁴	Andel gjennomføring ⁶⁵
Fylkesvise og sentrale bygdeutviklingsmidler ⁶⁷	LMD 1150.50, LMD 1142.78, Statsforvalter	1,1	38,0	39,1	689	6 %
Landsdekkende etablerertilskudd	NFD 2421.50, KMD 553.61	0,3	40,1	40,4	595	7 %
Distriktsutvikling-, etablerings- og RDA-tilskudd	KMD 553.61, KMD 550.62, KMD 551.61	0,8	37,7	38,5	549	7 %
Innovasjonskontrakter	NFD 2421.72, NFD 2421.76, KMD 553.74, SD 1301.50, NFD 2421.50	3,1	22,6	25,7	460	6 %
Omstillingstilskudd reiseliv	NFD 2421.50	0,0	7,2	7,2	249	3 %
Pakkereisearrangører - tilskudd	NFD 2421.73, NFD 2421.70	0,4	1,0	1,4	185	1 %
Utviklingsprogrammet- landbruks- og reindriftsbasert vekst ⁶⁸	LMD 1150.50, LMD 1151.51	0,8	8,8	9,7	120	8 %
Bioøkonomiordningen (program for industriell bioraffinering)	NFD 2421.50, KMD 550.70, LMD 1149.72, LMD 1137.71, KMD 553.74	1,7	9,5	11,2	118	10 %
Bioenergiprogrammet	LMD 1150.50	0,4	4,4	4,8	90	5 %
Sum tilskudd		12,2	248,1	260,2	6 022	4 %
Preså Kornkapitalordningen ⁶⁹	NFD 2421.74, NFD 2421.77	3,9	0,0	3,9	3	
Sum Preså Korn		3,9	0,0	3,9	3	
Sum gjennomføringskostnader med høy andel av finansiering		39,6	445,2	484,8	11 962⁷⁰	4 %

⁶⁷Inkluderer for 2020 og tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold (LMD 1142.78)

⁶⁸ Kun andelen som er knyttet til administrasjon av tilskuddene. Inkluderer altså ikke Internationale Grüne Woche (IGW), Matstreif og Temasatsing. Disse ligger under «næringslivsprofilering» i Tabell 11.3-4.

⁶⁹ Pre-så Korn og Så Kornkapitalordningen er rapportert sammen. Så Kornfondene er overført til Investinor første halvdel 2020 og således ikke noen leveranser til kunde å rapportere og andel gjennomføring er ikke aktuell.

⁷⁰ I tillegg kommer tilsagn til: Nettverk, Rådgivning, Eksportbistand til nødhjelpsmarkedet (tidligere NOREPS), Innovasjon i reiselivsnæringen, Kulturell og kreativ næring slik at "totale finansieringstjenester BRUTTO tilsagn (2020)" er 12 520 mill. kroner.

Gjennomføringskostnader for øvrige virkemidler

Tabellen nedenfor viser fordeling av direkte kostnader og bemanningskostnader for grupper av virkemidler med liten andel finansiering i henholdsvis 2020 og 2021.

Tabell 11.3-4 Fordeling av gjennomføringskostnader for øvrige virkemidler for 2021, 2020 i parentes. Beløp i mill. kroner.

Virkemiddel	Finansiert i 2021 av ⁷¹	DPK	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring
Reiselivsprofilering	NFD 2421.74, LMD 1150.50	121,0 (90,4)	74,4 (74,3)	195,3 (164,6)
Rådgiving ⁷²	NFD 2421.74, KD 285.53, KMD 553.61, NFD 2421.50	19,6 (27,9)	117,6 (81,0)	137,2 (108,9)
Rådgivning og formidling ved ute- og distriktskontorene, hjemhenting og nettverksbygging	NFD 2421.74, NFD 2421.76, KMD 553.61, NFD 2421.72, NFD 2421.50	3,4 (8,8)	105,3 (131,9)	108,7 (140,7)
Næringslivsprofilering ⁷³	NFD 2421.74, KLD 1400.50, NFD 2421.76	43,2 (46,6)	51,1 (31,0)	94,2 (77,6)
Nettverk ⁷⁴	NFD 2421.71, KMD 553.74, NFD 2421.74, KMD 553.61, NFD 2421.50, KMD 553.63, NFD 2421.76, NFD 2421.72	15,5 (15,9)	50,9 (53,2)	66,5 (69,1)
Kompetanse ⁷⁵	KMD 553.61, NFD 2421.74, LMD 1150.50, KMD 550.62	20,1 (36,6)	21,5 (24,2)	41,6 (60,8)

⁷¹ Kolonnen "Finansiert i 2021 av" er sortert etter største kapittel/post, men begrenset benevnelse av kapittel/post ved 1 mill. kroner. I tillegg kan det forekomme innbetalinger fra kunder, for eksempel ved reiselivsprofilering, internasjonal rådgivning, messer og så videre.

⁷² Inkluderer blant annet bredde tilbud eksport (fra 2021), rådgivning om internasjonal markedsrådgivning, grunder, kommersialisering og vekst, EU-rådgivning, eksportrådgivning, immaterielle rettigheter.

⁷³ Inkluderer blant annet store fellesprosjekter (HPO) (fra 2021), international business events, strategisk posisjonering (The Explorer) og næringslivsdelegasjoner. I tillegg inkluderes andelen av «utviklingsprogrammet- landbruks- og reindriftsbasert vekst» som ikke er knyttet til finansieringstjenesten (Internationale Grüne Woche (IGW), Matstreif og Temasatsing) – marginal kostnad for 2021 pga. korona.

⁷⁴ Inkluderer blant annet Norwegian Innovation Clusters (klyngeprogrammet), HUB – mulighetsområder og bedriftsnettverk.

⁷⁵ Inkluderer blant annet Global Growth, FRAM marked.

Virkemiddel	Finansiert i 2021 av ⁷¹	DPK	Egen bemanning og overhead	Sum gjennomføring
EØS-finansieringsordningene	UD 117.76, NFD 2421.74	2,3 (1,9)	35,6 (30,5)	37,9 (32,4)
Strategisk IT (In Change/IN Flow) ⁷⁶	NFD 2421.50, KMD 552.72, LMD 1150.50, NFD 2421.76	20,0 (18,4)	3,3 (3,4)	23,3 (21,8)
EXPO	NFD 900.21, (OED 1800.72, UD)	12,2 (12,5)	6,7 (4,5)	18,9 (16,9)
Invest in Norway	NFD 2421.74	1,5 (2,1)	15,8 (11,5)	17,3 (13,5)
Innovasjon i reiselivsnæringen	NFD 2421.74	2,0 (4,4)	8,2 (8,2)	10,3 (12,6)
Regional omstilling	KMD 553.65	3,7 (1,2)	6,5 (6,5)	10,1 (7,7)
UD-finansierte oppdrag ⁷⁷	UD 140.21, UD 160.70	0,8 (1,7)	6,5 (6,9)	7,3 (8,6)
Forsvarsanskaffelser	NFD 2421.74	3,4 (3,0)	2,1 (1,8)	5,5 (4,7)
Kulturell og kreativ næring	KUD 325.71	2,5 (1,2)	2,7 (3,0)	5,2 (4,2)
Evaluering og analyser	KMD 553.74, NFD 2421.50, NFD 2421.74	4,8 (5,3)	0,0 (0,0)	4,8 (5,3)
Enterprise Development for Jobs	Norad	0,1 (0,2)	2,4 (4,5)	2,5 (4,7)
Diverse ⁷⁸	Øvrig	0,4 (0,3)	0,2 (0,5)	0,6 (0,9)
Sum gjennomføringskostnader øvrige virkemidler		276,4 (278,2)	510,8 (476,7)	787,2 (754,9)

11.4 Rapportering av basiskostnader

Basiskostnader finansieres med Nærings- og fiskeridepartementet kap. 2421, post 70 og omfatter:

- Direkte personalkostnader for administrerende direktør, lederne ved regionkontorene og lederne på utekontorene, med unntak av utekontor som er dedikert særskilte ordninger
- Honorar til styret og valgkomiteén
- En grunnkapasitet til å ta imot henvendelser ved regionkontorene
- Strategiarbeid og virksomhetsstyring som ikke er relatert til særskilte oppdrag
- Styringsdialog med eierne

⁷⁶ Inkluderer fra 2021 også IN Flow som er nytt saksbehandlingssystem for finansieringssakeri Innovasjon Norge.

⁷⁷ Inkluderer Humanitært Innovasjonsprogram, Visjon 2030 og Barents 2020/ProRUs (i 2020).

⁷⁸ Følgende er blant annet under diverse for 2021; Musikk Expo ready 2020 (0,4 mill. kroner), Næringstiltak på Svalbard (0,1 mill. kroner). Samt for 2020 tallene Næringstiltak på Svalbard (0,6 mill. kroner), NBIO Rio services (0,2 mill. kroner)

- Innspill til nasjonal og regional politikkutforming
- Deltakelse i utviklingsprosesser på nasjonalt og regionalt plan
- Fysisk og digital infrastruktur knyttet til funksjoner som dekkes av basiskostnadene

Tabell 11.4-1 Basiskostnader med finansiering over kap. 2421, post 70. Mill. kroner.

	2020	2021
Grunnkapasitet distriktskontor	28,2	29,1 ⁷⁹
Innovasjonspolitisk rådgiver	29,2	35,7
Ledelse og virksomhetsstyring	109,7	105,1
Styrehonorarer	2,4	2,3
Sum	169,5	172,1

Det gjøres spesielt oppmerksom på at det i tillegg påløper basiskostnader som dekkes av selvfinansierende ordninger samt øvrige ordninger. Tabellen over er derfor kun ment å vise hvorledes bevilgingen over Nærings- og fiskeridepartementet kap. 2421, post 70 benyttes. Tabellen består av både faktiske kostnader man finner igjen i Innovasjon Norges regnskap og kalkulatoriske estimater basert på beskrivelsen av Nærings- og fiskeridepartementet kap. 2421, post 70 fra Nærings- og fiskeridepartementets oppdragsbrev for 2021. I tillegg ønsker vi å presisere at beløpet i tabellen ikke er «én til én» av hva som inntektsføres av Nærings- og fiskeridepartementet kap. 2421, post 70. For denne informasjonen henviser vi til årsregnskapet til Innovasjon Norge. For 2021 nevnes det også at oppstillingen her ikke inkluderer de 75 mill. kroner som ble bevilget Innovasjon Norge i nysalderingsproposisjonen for 2021-budsjettet.

11.5 Beskrivelse av Innovasjon Norges kontroll av tildelte midler

Innovasjon Norge har gode rutiner for oppfølging av tildelte midler. Det kan oppsummeres slik:

1. Alle beslutninger skal være i tråd med styrende dokumenter (strategi, policy og andre retningslinjer).
2. All støtte skal være innenfor rammen av statsstøtteregulverket.
3. Beslutninger skal tas av personer med fullmakt og beslutningstager har ansvar for å sikre at beslutningene er i samsvar med punkt 1 og 2.
4. Utbetaling av tilskudd baserer seg på revisorgodkjent prosjekregnskap og innfridde vilkår i tilbuds brevet. Forskuddsutbetaling skjer etter gitte satser og for mye utbetalt forskudd følges opp og kreves tilbakebetalt. Utbetaling skal godkjennes av fullmaktshaver.

⁷⁹ Grunnkapasitet ved distriktskontor er en kalkulatorisk kostnad, og for 2021 er det fastsatt til inntil ett årsverk per kontorsted (eksklusive Svalbard). Totalt er det 19 kontorsteder for 2021. Tilsvarende metode er benyttet i både i 2021 og i 2020.

5. Det foretas interne stikkprøver for å kontrollere at tildelingen er gitt i henhold til oppdraget, fullmakter og regelverk, samt kvalitet på saksframlegget. Disse blir fulgt opp individuelt og ligger til grunn for opplæring/rutinebeskrivelser i Finansieringshåndboka.
6. Der det oppdages alvorlige avvik knyttet til punktene over, blir dette fulgt opp av finansieringsdivisjonen i samarbeid med andre relevante divisjoner.
7. Internrevisor foretar gjennomgang og stikkprøver ut over dette.

Det har ikke vært noen særskilte kontrolltiltak ut over dette, som har vært nødvendig i året som har gått.

11.6 Sikkerhet og beredskap

Innovasjon Norge er underlagt sikkerhetsloven. Sikkerhetsloven setter krav til at det implementeres et styringssystem for sikkerhet og at dette skal være en integrert del av virksomhetens øvrige styringssystem. Videre er det krav om at sikkerhetstilstanden i virksomheten skal kontrolleres regelmessig.

I løpet av 2021 har selskapet hatt fokus på å implementere styringssystem for sikkerhet, og integrere denne med virksomhetens øvrige styringssystem. Sikkerhetstilstanden i virksomheten ble forbedret og kontrollert jevnlig, både i det fysiske og digitale domenet, for å møte dagens trusselbilde. Leders årlige gjennomgang av det forebyggende sikkerhetsarbeidet ble gjennomført.

Selskapet har hatt høyt fokus på å bidra inn i den nasjonale koronadugnaden, og har en tverrfaglig stab ledet av viseadministrerende direktør for å håndtere smitterisikoen og koronarelaterte hendelser. I 2021 har selskapet hatt flere beredskapstreninger, i tillegg til en beredskapsøvelse, for å teste selskapets evne til å kunne respondere og håndtere hendelser.

12 Statistikk og tabeller

I dette kapitlet finnes statistikk som er relevant for oppdragsgiverne. Først presenteres statistikk over forbruk per departement, deretter presenteres de nyeste estimatene for mål- og resultatstyringsindikatorerne. Avslutningsvis finnes statistikk for omfang og fordeling av brukerbetalte tjenester, samt statistikk over finansieringssaker.

Det er litt ulike inndelinger i virkemiddelgrupper i dette kapitlet. I utgangspunktet bruker vi en inndeling i virkemiddelkategori. Resultatindikatorerne fra Kundeeffektundersøkelsen fra Oxford Research har imidlertid sin egen kategorisering av virkemidler, og effektindikatorerne fra Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) har også en egen inndeling.

12.1 Statistikk over forbruk

Her følger statistikk over forbruk, og med forbruk menes innvilget beløp 2021 (minus annulleringer i tilsagnsåret).

12.1.1 Forbruk og antall i 2021 fordelt per departement

Tabell 12.1-1: Forbruk fordelt på departement. 2021. Beløp i mill. kroner.⁸⁰

Myndighet	Gründer		Bedrift		Personkunde		Annet		Totalt Mill. kr.
	Mill.kr.	Andel	Mill. kr.	Andel	Mill.kr.	Andel	Mill. kr.	Andel	
KD	-	0 %	20	96 %	-	0 %	1	4 %	21
KLD	12	89 %	1	8 %	-	0 %	0	3 %	14
KDD	260	30 %	567	65 %	0	0 %	48	6 %	876
KUD	3	24 %	9	76 %	-	0 %	-	0 %	11
LMD	89	9 %	311	31 %	578	58 %	17	2 %	995
NFD	1 658	23 %	5 081	71 %	325	5 %	110	2 %	7 174
SD	3	28 %	5	44 %	-	0 %	3	28 %	11
UD	8	8 %	30	32 %	-	0 %	57	60 %	94
Totalsum	2 033	22 %	6 023	66 %	903	10 %	237	3 %	9 196

Tabell 12.1-2: Forbruk fordelt på departement. 2021. Antall tilsagn.

Myndighet	Gründer		Bedrift		Personkunde		Annet		Totalt
	Ant. tilsagn	Andel	Ant. tilsagn	Andel	Ant. tilsagn	Andel	Ant. tilsagn	Andel	
KD		0 %	4	80 %		0 %	1	20 %	5
KLD	2	50 %	1	25 %		0 %	1	25 %	4
KDD	669	51 %	586	45 %	1	0 %	58	4 %	1 314
KUD	4	40 %	6	60 %		0 %		0 %	10
LMD	156	10 %	628	39 %	783	49 %	26	2 %	1 593
NFD	657	26 %	1 654	66 %	113	5 %	81	3 %	2 505
SD	1	25 %	2	50 %		0 %	1	25 %	4
UD	6	19 %	13	41 %		0 %	13	41 %	32
Totalsum	1 495	27 %	2 894	53 %	897	16 %	181	3 %	5 467

⁸⁰ Gründer (0-3 år fra stiftelsesdato)

Bedrift (over 3 år fra stiftelsesdato og tilsagnsdato)

Personer (søkt med norsk personnummer)

Annet (ikke tilgjengelig stiftelsesdato eller norsk personnummer eller tilsagnsmottaker er stiftelser, foreninger el.)

12.1.2 Forbruk Nærings- og fiskeridepartementet

Tabell 12.1-3: Forbruk Nærings- og fiskeridepartementet. I kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	2020	2021
Distriktsutviklingstilskudd	Næringsutviklingstilskudd	2 000 000	2 150 000
Ekstraordinære tiltak	Koronatiltak	3 209 030 509	1 829 665 166
Gammel	Gamle ordninger	837 118	
Innovasjonstilskudd	Bioøkonomiordningen	84 995 500	55 000 000
	Forsknings- og utviklingstilskudd	328 511 901	245 160 877
	Landsdekkende innovasjonstilskudd	6 807 000	349 830 454
	Miljøteknologi	822 539 700	677 035 510
	Rådgiving	9 058 000	1 950 000
Klynger og nettverk	Bedriftsnettverk	750 000	
	Klyngeprogrammet	89 227 400	73 400 000
Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	1 076 938 346	1 052 859 769
	Lavrisikolån industri og tjenesteyting	969 816 800	1 020 123 001
	Lavrisikolån landbruk	445 980 676	355 759 200
Næringsspesifikke utviklingstiltak	Andre næringsspesifikke tilskudd	8 783 416	8 357 050
	Tilskudd til maritim næring	14 000 000	150 000 000
Oppstartstilskudd	Andre oppstartstilskudd	2 484 394	10 089 471
	Landsdekkende etablerertilskudd	317 649 113	116 339 737
Risikolån og garantier	Landsdekkende garantier	350 739 000	468 469 500
	Landsdekkende innovasjonslån		36 000 000
	Landsdekkende risikolån	2 336 185 500	575 160 862
	Næringsspesifikke risikolån	146 000 000	144 000 000
Teknisk	Diverse NFD	3 399 000	2 262 000
Totalsum		10 225 733 373	7 173 612 597

12.1.3 Forbruk Kommunal- og distriktsdepartementet

Tabell 12.1-4: Forbruk Kommunal- og distriktsdepartementet. I kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	2020	2021
Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	355 402 443	262 049 569
	Investeringstilskudd	193 663 010	151 508 260
	Næringsutviklingstilskudd	33 063 764	15 155 000
	Regional omstilling	980 400	5 976 300
Innovasjonstilskudd	Bioøkonomiordningen	24 843 241	13 779 000
	Forsknings- og utviklingstilskudd	24 000 000	23 320 000
	Mentortjenesten	15 713 150	5 390 139
Klynger og nettverk	Bedriftsnettverk	68 692 947	44 478 746
	Klyngeprogrammet	97 492 000	71 174 000
Oppstartstilskudd	Distriktsrettet etablerertilskudd	49 593 627	42 058 832
	Landsdekkende etablerertilskudd	19 532 952	27 242 387
Risikolån og garantier	Distriktsrettede garantier	5 800 000	2 500 000
	Distriktsrettede risikolån	310 536 000	211 573 000
Totalsum		1 199 313 534	876 205 233

12.1.4 Forbruk Landbruks- og matdepartementet

Tabell 12.1-5: Forbruk Landbruks- og matdepartementet. I kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	2020	2021
Innovasjonstilskudd	Bioøkonomiordningen	3 543 500	
Landbrukstilskudd	Andre landbrukstilskudd	90 097 815	99 854 600
	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	571 096 529	587 488 133
	Tilskudd til grøntproduksjon	73 309 000	120 004 523
	Tilskudd til omstilling fra pelsdyrhold	44 945 000	63 665 000
	Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	120 175 060	98 788 483
Risikolån og garantier	Risikolån landbruk	26 483 000	25 394 000
Totalsum		929 649 904	995 194 739

12.1.5 Forbruk Kunnskapsdepartementet

Tabell 12.1-6: Forbruk Kunnskapsdepartementet. I kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	2020	2021
Innovasjonstilskudd	Tilskudd til EU-rådgivning	23 103 000	20 633 000
Totalsum		23 103 000	20 633 000

12.1.6 Forbruk Klima- og miljødepartementet

Tabell 12.1-7: Forbruk Klima- og miljødepartementet. I kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	2020	2021
Innovasjonstilskudd	Bioøkonomiordningen	4 350 000	13 616 265
Næringsspesifikke utviklingstiltak	Tilskudd til maritim næring	7 250 000	
Totalsum		11 600 000	13 616 265

12.1.7 Forbruk Kultur- og likestillingsdepartementet

Tabell 12.1-8: Forbruk Kultur- og likestillingsdepartementet. I kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	2020	2021
Næringsspesifikke utviklingstiltak	Andre næringsspesifikke tilskudd	6 830 000	11 400 000
Totalsum		6 830 000	11 400 000

12.1.8 Forbruk Samferdselsdepartementet

Tabell 12.1-9: Forbruk Samferdselsdepartementet. I kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	2020	2021
Næringsspesifikke utviklingstiltak	Andre næringsspesifikke tilskudd	34 050 000	11 375 000
Totalsum		34 050 000	11 375 000

12.1.9 Forbruk Utenriksdepartementet

Tabell 12.1-10: Forbruk Utenriksdepartementet. I kroner.

Virkemiddelkategori	Virkemiddelkode	2020	2021
Internasjonale tilskuddsprogrammer	1177 Tilskudd til NGOer og FN-organisasjoner, tidligfase i produktutvikling, UD	38 942 150	28 794 902

Virkemiddelkategori	Virkemiddelkode	2020	2021
	1178 Tilskudd til NGOer og FN-organisasjoner, skaleringsfase i produktutvikling, UD	10 000 000	25 455 050
	1179 Tilskudd til NGOer og FN-organisasjoner, adm, UD	4 000 000	4 000 000
	1182 Tilskudd til piloteringsprosjekter i helse, UD	23 122 903	14 487 047
	1183 Tilskudd til piloteringsprosjekter i utdanning, UD	5 594 250	21 195 947
	1225 Tilskudd til NGOer og FN-organisasjoner, humanitær innovasjon, UD	8 000 000	
Totalsum		89 659 303	93 932 946

Tabell 12.1-11: Forbruk Utenriksdepartementet. EØS-midler. I euro.

Virkemiddelkategori	Virkemiddelkode	2020	2021
Internasjonale tilskuddsprogrammer	1014 Bulgaria environment projects	339 000	
	1133 Romania Business - Bilateral Fond	100 000	
	1151 EØS-tilskudd til innovasjon, Hellas	5 939 250	1 648 039
	1152 EØS-tilskudd til innovasjon innen energi, Romania	6 391 500	8 727 815
	1153 EØS-tilskudd til innovasjon, Romania	1 082 600	
	1154 Norske EØS-tilskudd til innovasjon, Bulgaria	227 000	11 468 500
	1155 Norske EØS-tilskudd til innovasjon, Romania		17 930 028
	1156 Norske EØS-tilskudd til innovasjon innen energi, Romania	13 796 500	952 000
	1157 EØS-tilskudd, bilateral ordning, Hellas	18 630	
	1159 Norske EØS-tilskudd til innovasjon, Kroatia		7 177 096
	1163 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Kroatia	283 000	
	1166 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Estland	176 000	
	1168 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Latvia	217 000	
	1169 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Litauen	176 580	
	1170 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Malta	14 580	
	1171 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Polen	2 849 000	
	1172 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Romania	1 418 810	

Virkemiddelkategori	Virkemiddelkode	2020	2021
	1173 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Slovakia	83 000	
	1174 EØS-tilskudd til trepartssamarbeid i arbeidslivet, Slovenia		85 440
Totalsum		33 112 450	47 988 918

12.2 Statistikk over mål- og resultatstyringsindikatorer

De nyeste estimatene for mål- og resultatstyringsindikatorer presenteres i dette delkapittelet. Mer informasjon om indikatorene som inngår i Innovasjon Norges mål- og resultatstyringssystem finnes i kapittel 11.1.1 Kort innføring i mål- og resultatstyring i Innovasjon Norge. Effektindikatorer og indikatorer for støttende analyser

Her presenteres estimater for salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet, årsverk og kapitalrentabilitet, det vil si indikatorer for effekter og støttende analyser. Beregningene er foretatt av Samfunnsøkonomisk analyse (SØA), og er basert på regnskapstall for foretakene i perioden 2003-2020.

Estimatene presenteres inndelt etter:

- Hovedoppdrag (Tabell 12.2-1)
- Virkemiddel (SØA) (Tabell 12.2-2)

Hovedoppdragene er grupperinger av virkemidler. De fire hovedoppdragene er innovasjonsoppdraget, distriktsoppdraget, landbruksoppdraget og bankoppdraget. Innovasjonsoppdraget er i hovedsak finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet, distriktsoppdraget er i hovedsak finansiert av Kommunal- og distriktsdepartementet, landbruksoppdraget er i hovedsak finansiert av Landbruks- og matdepartementet og bankoppdraget er i hovedsak finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet.

Hvor sikre resultatene er, fremgår av tabellen i kolonnene for p-verdi og signifikans. Eksempelvis vil en p-verdi som er 0,01 eller lavere gir *** i signifikanskolonnen. Det er det sikreste resultatet. Generelt gir flere stjerner et sikrere resultat.

***gir et statistisk signifikant resultat med p-verdi lik 0,01 eller lavere

**gir et statistisk signifikant resultat med p-verdi mellom 0,01 og 0,05

* gir et statistisk signifikant resultat med p-verdi mellom 0,05 og 0,1

Tabell 12.2-1 Effektindikatorer og indikatorer for støttende analyser. Gjennomsnittlig årlig merkest i prosentpoeng. 2003-2020. Etter hovedoppdrag og delmål.

Hovedoppdrag	Indikator	Delmål	Gjennomsnittlig årlig merkest (prosentpoeng)	P-verdi	Signifikans
IN - Alle	Salgsinntekter	Delmål 1	16,4	0,000	***
IN - Alle	Salgsinntekter	Delmål 2	6,7	0,000	***
IN - Alle	Salgsinntekter	Alle	10,4	0,000	***
IN - Alle	Verdiskaping	Delmål 1	16,9	0,000	***
IN - Alle	Verdiskaping	Delmål 2	5,3	0,000	***
IN - Alle	Verdiskaping	Alle	9,0	0,000	***
IN - Alle	Produktivitet	Delmål 1	11,7	0,000	***
IN - Alle	Produktivitet	Delmål 2	2,1	0,000	***
IN - Alle	Produktivitet	Alle	4,0	0,000	***
IN - Alle	Antall årsverk	Delmål 1	9,9	0,000	***
IN - Alle	Antall årsverk	Delmål 2	2,5	0,000	***
IN - Alle	Antall årsverk	Alle	5,0	0,000	***
IN - Alle	Kapitalrentabilitet	Delmål 1	0,4	0,024	**
IN - Alle	Kapitalrentabilitet	Delmål 2	0,1	0,098	*
IN - Alle	Kapitalrentabilitet	Alle	0,2	0,003	***
I - Innovasjon	Salgsinntekter	Delmål 1	23,6	0,000	***
I - Innovasjon	Salgsinntekter	Delmål 2	7,9	0,000	***
I - Innovasjon	Salgsinntekter	Alle	15,0	0,000	***
I - Innovasjon	Verdiskaping	Delmål 1	21,7	0,000	***
I - Innovasjon	Verdiskaping	Delmål 2	5,4	0,000	***
I - Innovasjon	Verdiskaping	Alle	12,4	0,000	***
I - Innovasjon	Produktivitet	Delmål 1	18,2	0,000	***
I - Innovasjon	Produktivitet	Delmål 2	1,9	0,005	***
I - Innovasjon	Produktivitet	Alle	6,9	0,000	***
I - Innovasjon	Antall årsverk	Delmål 1	14,8	0,000	***
I - Innovasjon	Antall årsverk	Delmål 2	2,2	0,000	***
I - Innovasjon	Antall årsverk	Alle	7,0	0,000	***
I - Innovasjon	Kapitalrentabilitet	Delmål 1	0,2	0,665	
I - Innovasjon	Kapitalrentabilitet	Delmål 2	0,3	0,188	
I - Innovasjon	Kapitalrentabilitet	Alle	0,3	0,092	*
B - Bank	Salgsinntekter	Delmål 1	9,6	0,001	***
B - Bank	Salgsinntekter	Delmål 2	8,0	0,000	***

Hovedoppgave	Indikator	Delmål	Gjennomsnittlig årlig merkest (prosentpoeng)	P-verdi	Signifikans
B - Bank	Salgsinntekter	Alle	7,6	0,000	***
B - Bank	Verdiskaping	Delmål 1	9,0	0,000	***
B - Bank	Verdiskaping	Delmål 2	7,6	0,000	***
B - Bank	Verdiskaping	Alle	8,2	0,000	***
B - Bank	Produktivitet	Delmål 1	7,4	0,000	***
B - Bank	Produktivitet	Delmål 2	3,5	0,000	***
B - Bank	Produktivitet	Alle	4,0	0,000	***
B - Bank	Antall årsverk	Delmål 1	3,1	0,087	*
B - Bank	Antall årsverk	Delmål 2	4,0	0,000	***
B - Bank	Antall årsverk	Alle	4,1	0,000	***
B - Bank	Kapitalrentabilitet	Delmål 1	0,7	0,009	***
B - Bank	Kapitalrentabilitet	Delmål 2	0,0	0,928	
B - Bank	Kapitalrentabilitet	Alle	0,1	0,463	
D - Distrikt	Salgsinntekter	Delmål 1	10,7	0,000	***
D - Distrikt	Salgsinntekter	Delmål 2	6,0	0,000	***
D - Distrikt	Salgsinntekter	Alle	7,3	0,000	***
D - Distrikt	Verdiskaping	Delmål 1	14,8	0,000	***
D - Distrikt	Verdiskaping	Delmål 2	4,5	0,000	***
D - Distrikt	Verdiskaping	Alle	7,1	0,000	***
D - Distrikt	Produktivitet	Delmål 1	8,1	0,000	***
D - Distrikt	Produktivitet	Delmål 2	1,9	0,000	***
D - Distrikt	Produktivitet	Alle	2,7	0,000	***
D - Distrikt	Antall årsverk	Delmål 1	7,0	0,000	***
D - Distrikt	Antall årsverk	Delmål 2	2,1	0,000	***
D - Distrikt	Antall årsverk	Alle	3,7	0,000	***
D - Distrikt	Kapitalrentabilitet	Delmål 1	0,5	0,052	*
D - Distrikt	Kapitalrentabilitet	Delmål 2	0,1	0,359	
D - Distrikt	Kapitalrentabilitet	Alle	0,1	0,196	
L - Landbruk	Salgsinntekter	Delmål 1	15,3	0,000	***
L - Landbruk	Salgsinntekter	Delmål 2	5,6	0,005	***
L - Landbruk	Salgsinntekter	Alle	9,6	0,000	***
L - Landbruk	Verdiskaping	Delmål 1	14,2	0,000	***
L - Landbruk	Verdiskaping	Delmål 2	4,5	0,004	***
L - Landbruk	Verdiskaping	Alle	8,2	0,000	***

Hovedopdrag	Indikator	Delmål	Gjennomsnittlig årlig merkest (prosentpoeng)	P-verdi	Signifikans
L - Landbruk	Produktivitet	Delmål 1	7,7	0,007	***
L - Landbruk	Produktivitet	Delmål 2	1,3	0,209	
L - Landbruk	Produktivitet	Alle	2,9	0,000	***
L - Landbruk	Antall årsverk	Delmål 1	4,3	0,015	**
L - Landbruk	Antall årsverk	Delmål 2	3,1	0,000	***
L - Landbruk	Antall årsverk	Alle	3,1	0,000	***
L - Landbruk	Kapitalrentabilitet	Delmål 1	0,9	0,005	***
L - Landbruk	Kapitalrentabilitet	Delmål 2	0,0	0,982	
L - Landbruk	Kapitalrentabilitet	Alle	0,3	0,130	

Tabell 12.2-2 Effektindikatorer og indikatorer for støttende analyser. Gjennomsnittlig årlig merkest i prosentpoeng. 2003-2020. Etter virkemiddel (SØA).

Virkemiddel (SØA)	Indikator	Gjennomsnittlig årlig merkest (prosentpoeng)	P-verdi	Signifikans
Innovasjonslån og garantier	Salgsinntekter	20,1	0,000	***
Innovasjonslån og garantier	Verdiskaping	15,5	0,000	***
Innovasjonslån og garantier	Produktivitet	8,5	0,000	***
Innovasjonslån og garantier	Antall årsverk	4,9	0,000	***
Innovasjonslån og garantier	Kapitalrentabilitet	0,9	0,000	***
Landsdekkende etablerertilskudd	Salgsinntekter	19,6	0,000	***
Landsdekkende etablerertilskudd	Verdiskaping	16,5	0,000	***
Landsdekkende etablerertilskudd	Produktivitet	13,4	0,000	***
Landsdekkende etablerertilskudd	Antall årsverk	11,9	0,000	***
Landsdekkende etablerertilskudd	Kapitalrentabilitet	0,1	0,907	
Innovasjonskontrakter	Salgsinntekter	14,3	0,000	***
Innovasjonskontrakter	Verdiskaping	8,0	0,000	***
Innovasjonskontrakter	Produktivitet	3,2	0,000	***
Innovasjonskontrakter	Antall årsverk	4,9	0,000	***
Innovasjonskontrakter	Kapitalrentabilitet	-0,2	0,441	
Lavrisikolån	Salgsinntekter	6,5	0,000	***
Lavrisikolån	Verdiskaping	8,0	0,000	***
Lavrisikolån	Produktivitet	3,3	0,000	***
Lavrisikolån	Antall årsverk	3,3	0,000	***
Lavrisikolån	Kapitalrentabilitet	0,0	0,862	
Investeringsstilskudd	Salgsinntekter	10,5	0,000	***

Virkemiddel (SØA)	Indikator	Gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng)	P-verdi	Signifikans
Investeringsstilskudd	Verdiskaping	8,4	0,000	***
Investeringsstilskudd	Produktivitet	2,2	0,000	***
Investeringsstilskudd	Antall årsverk	4,5	0,000	***
Investeringsstilskudd	Kapitalrentabilitet	0,1	0,400	
Distriktsrettede risikolån og garantier	Salgsinntekter	15,7	0,000	***
Distriktsrettede risikolån og garantier	Verdiskaping	11,8	0,000	***
Distriktsrettede risikolån og garantier	Produktivitet	4,9	0,000	***
Distriktsrettede risikolån og garantier	Antall årsverk	6,3	0,000	***
Distriktsrettede risikolån og garantier	Kapitalrentabilitet	-0,1	0,685	
Bedriftsutviklingsstilskudd	Salgsinntekter	6,8	0,000	***
Bedriftsutviklingsstilskudd	Verdiskaping	5,2	0,000	***
Bedriftsutviklingsstilskudd	Produktivitet	1,8	0,000	***
Bedriftsutviklingsstilskudd	Antall årsverk	3,2	0,000	***
Bedriftsutviklingsstilskudd	Kapitalrentabilitet	0,1	0,322	
Distriktsrettet etablererstilskudd	Salgsinntekter	12,4	0,000	***
Distriktsrettet etablererstilskudd	Verdiskaping	12,8	0,000	***
Distriktsrettet etablererstilskudd	Produktivitet	7,8	0,000	***
Distriktsrettet etablererstilskudd	Antall årsverk	8,5	0,000	***
Distriktsrettet etablererstilskudd	Kapitalrentabilitet	0,2	0,617	
Fram	Salgsinntekter	-0,6	0,714	
Fram	Verdiskaping	-0,9	0,494	
Fram	Produktivitet	-0,6	0,494	
Fram	Antall årsverk	-0,7	0,397	
Fram	Kapitalrentabilitet	-0,1	0,751	
Internasjonal markedsrådgivning	Salgsinntekter	9,3	0,000	***
Internasjonal markedsrådgivning	Verdiskaping	7,1	0,000	***
Internasjonal markedsrådgivning	Produktivitet	4,5	0,003	***
Internasjonal markedsrådgivning	Antall årsverk	3,2	0,003	***
Internasjonal markedsrådgivning	Kapitalrentabilitet	-0,1	0,820	
Miljøteknologiordningen	Salgsinntekter	10,2	0,000	***
Miljøteknologiordningen	Verdiskaping	6,0	0,024	**
Miljøteknologiordningen	Produktivitet	1,9	0,359	
Miljøteknologiordningen	Antall årsverk	5,5	0,001	***
Miljøteknologiordningen	Kapitalrentabilitet	0,1	0,883	

12.2.1 Resultatindikator: Addisjonalitet

I dette delkapittelet finnes det tabeller som sier noe om addisjonaliteten, det vil si hvor utløsende støtten fra Innovasjon Norge var for prosjektet til kunden. Kilde er Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2021 (og tidligere årganger) fra Oxford Research.⁸¹ Spørreundersøkelsen er foretatt i etterkant av at kunden fikk støtten fra Innovasjon Norge.

Det er følgende inndeling i statistikk for addisjonalitet:

- Samlet for hele Innovasjon Norge (Tabell 12.2-3, Tabell 12.2-4 og Tabell 12.2-5)
- Innovasjonsoppdraget (Tabell 12.2-6, Tabell 12.2-7 og Tabell 12.2-8)
- Bankoppdraget (Tabell 12.2-9, Tabell 12.2-10 og Tabell 12.2-11)
- Distriktsoppdraget (Tabell 12.2-12, Tabell 12.2-13 og Tabell 12.2-14)
- Landbruksoppdraget (Tabell 12.2-15, Tabell 12.2-16 og Tabell 12.2-17)
- Etter tjenestegruppering i Kundeeffektundersøkelsen (Tabell 12.2-18)

Innovasjonsoppdraget er i hovedsak finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet, distriktsoppdraget er i hovedsak finansiert av Kommunal- og distriktsdepartementet, landbruksoppdraget er i hovedsak finansiert av Landbruks- og matdepartementet og bankoppdraget er i hovedsak finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet.

Tjenestegrupperingen er Oxford Research sin egen gruppering av Innovasjon Norges tjenester (tjenestegruppering KEU).

Samlet for hele Innovasjon Norge

Tabell 12.2-3 Addisjonalitet. For hele Innovasjon Norges virksomhet. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	9	23	68
2020	4	20	76
2021	5	22	73

⁸¹ Det som har svart «vet ikke» er fjernet fra populasjonen. Innovasjon Norge har i skrivende stund kun mottatt tallgrunnlaget fra Oxford Research, ikke selve rapporten, så vi tar høyde for at det kan komme noen mindre justeringer i tallgrunnlaget.

Tabell 12.2-4 Addisjonalitet. For hele Innovasjon Norges virksomhet. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 1.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	9	23	68
2020	4	20	76
2021	5	23	72

Tabell 12.2-5 Addisjonalitet. For hele Innovasjon Norges virksomhet. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 2.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	8	23	69
2020	5	19	76
2021	6	21	73

Innovasjonsoppdraget

Tabell 12.2-6 Addisjonalitet. Innovasjonsoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	3	23	74
2020	3	18	79
2021	2	20	79

Tabell 12.2-7 Addisjonalitet. Innovasjonsoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 1.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	3	25	72
2020	3	19	78
2021	1	22	77

Tabell 12.2-8 Addisjonalitet. Innovasjonsoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 2.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	2	19	79
2020	3	17	80
2021	3	16	81

Bankoppdraget

Tabell 12.2-9 Addisjonalitet. Bankoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	16	22	61
2020	10	13	77
2021	21	19	60

Tabell 12.2-10 Addisjonalitet. Bankoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 1.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	29	22	49
2020	9	19	72
2021	17	25	58

Tabell 12.2-11 Addisjonalitet. Bankoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 2.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	12	22	67
2020	11	11	79
2021	22	17	61

Distriktsoppdraget

Tabell 12.2-12 Addisjonalitet. Distriktsoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	5	21	74
2020	3	22	75
2021	4	24	72

Tabell 12.2-13 Addisjonalitet. Distriktsoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 1.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	8	19	73
2020	2	22	76
2021	5	25	70

Tabell 12.2-14 Addisjonalitet. Distriktsoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 2.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	2	23	75
2020	5	21	74
2021	3	21	75

Landbruksoppdraget

Tabell 12.2-15 Addisjonalitet. Landbruksoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	10	24	67
2020	6	20	74
2021	5	22	74

Tabell 12.2-16 Addisjonalitet. Landbruksoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 1.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	10	24	66
2020	6	22	72
2021	3	20	77

Tabell 12.2-17 Addisjonalitet. Landbruksoppdraget. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Delmål 2.

	I liten grad	I noen grad	I stor grad
2019	9	24	67
2020	6	19	75
2021	5	22	73

Etter tjenestegruppering i Kundeeffektundersøkelsen

Tabell 12.2-18 Addisjonalitet. Etter tjenestegruppering i kundeeffektundersøkelsen (KEU). Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Førundersøkelsen 2021.

Tjenestegruppering KEU	I liten grad	I noen grad	I stor grad
Bedriftsnettverk	0 %	3 %	97 %
Bedriftsutviklingstilskudd - Distrikt	5 %	18 %	77 %
Bioenergiprogrammet	4 %	16 %	80 %
Bioøkonomiordningen	3 %	15 %	82 %
Bygdeutviklingsmidler - Stipend	0 %	20 %	80 %
Bygdeutviklingsmidler - Tilleggsnæring	4 %	24 %	72 %
Bygdeutviklingsmidler - Tradisjonell	6 %	22 %	72 %
Ekstraordinært innovasjonstilskudd	0 %	13 %	87 %
Etablerertilskudd (KDD)	4 %	33 %	63 %
Etablerertilskudd (NFD)	1 %	23 %	76 %
EØS midline	10 %	10 %	80 %
FRAM Strategisk ledelse	11 %	7 %	82 %
Global Growth	0 %	11 %	89 %
IN Horizon Europe	7 %	30 %	63 %
Innovasjonskontrakter	7 %	13 %	80 %
Internasjonal markedsrådgivning	17 %	29 %	55 %
Investeringstilskudd - Distrikt	0 %	27 %	73 %
IPR-rådgivning	3 %	29 %	68 %
Lavrisikolån	19 %	29 %	52 %
Lavrisikolån - GFL-flåte	21 %	16 %	63 %

Tjenestegruppering KEU	I liten grad	I noen grad	I stor grad
Lavrisikolån - Landbrukslån	20 %	16 %	63 %
Mentortjenesten	8 %	23 %	69 %
Miljøteknologi	2 %	24 %	75 %
Risikolån - Distriktsrettede	10 %	19 %	71 %
Risikolån - Innovasjonslån	3 %	25 %	72 %
Tilskudd - Landsdekkende	0 %	13 %	87 %
Utviklingsprogrammet for landbruk	0 %	24 %	76 %
Totalt for alle	5 %	22 %	73 %

12.2.2 Resultatindikator: Kompetanse

I dette delkapittelet presenteres tabeller som sier noe om økning i kompetanse hos Innovasjon Norges kunder, som følge av tjenesten de har fått. Kilde er Kundeeffektundersøkelsen – etterundersøkelsen 2017 fra Oxford Research, som sendes ut fire år etter at kunden har mottatt en tjeneste fra Innovasjon Norge.⁸²

Det er følgende inndeling i statistikk for kompetanse:

- Samlet for hele Innovasjon Norge (Tabell 12.2-19)
- Etter hovedoppdrag (Tabell 12.2-20)

Hovedoppdrag er innovasjonsoppdraget, distriktsoppdraget, landbruksoppdraget og bankoppdraget. Innovasjonsoppdraget er i hovedsak finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet, distriktsoppdraget er i hovedsak finansiert av Kommunal- og distriktsdepartementet, landbruksoppdraget er i hovedsak finansiert av Landbruks- og matdepartementet og bankoppdraget er i hovedsak finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet.

Tabell 12.2-19 Kompetanse. Samlet for hele Innovasjon Norge. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Etterundersøkelsen 2017.

	Spørsmål	I liten grad	I noen grad	I stor grad
Totalt	Økt kompetanse - Utvikling av nye produkter i form av varer	33 %	22 %	44 %
	Økt kompetanse - Internasjonalt samarbeid	53 %	21 %	26 %
	Økt kompetanse - Internasjonale markeder	52 %	22 %	26 %

⁸² Det som har svart «vet ikke» er fjernet fra populasjonen.

	Spørsmål	I liten grad	I noen grad	I stor grad
	Økt kompetanse - Eksport	64 %	16 %	20 %
	Økt kompetanse - Utvikling av nye produkter i form av tjenester	37 %	24 %	39 %
	Økt kompetanse - Forbedring av produksjonsprosesser	25 %	27 %	48 %
	Økt kompetanse - Utvikling av markeder	23 %	31 %	46 %
	Økt kompetanse - Utvikling av organisasjon og ledelse i bedriften	35 %	34 %	31 %
	Økt kompetanse - Strategiprosesser og veivalg	20 %	30 %	51 %
	Økt kompetanse - Rekruttering og opplæring av ansatte	46 %	30 %	24 %
	Økt kompetanse - Økonomi, budsjetter og økonomistyring	38 %	35 %	28 %
	Økt kompetanse - Muligheter ved samarbeid og nettverk	23 %	30 %	47 %
Delmål 1	Økt kompetanse - Utvikling av nye produkter i form av varer	37 %	25 %	38 %
	Økt kompetanse - Internasjonalt samarbeid	60 %	18 %	21 %
	Økt kompetanse - Internasjonale markeder	59 %	19 %	22 %
	Økt kompetanse - Eksport	65 %	16 %	19 %
	Økt kompetanse - Utvikling av nye produkter i form av tjenester	43 %	24 %	33 %
	Økt kompetanse - Forbedring av produksjonsprosesser	24 %	27 %	50 %
	Økt kompetanse - Utvikling av markeder	28 %	33 %	39 %
	Økt kompetanse - Utvikling av organisasjon og ledelse i bedriften	41 %	33 %	25 %
	Økt kompetanse - Strategiprosesser og veivalg	25 %	30 %	45 %
	Økt kompetanse - Rekruttering og opplæring av ansatte	45 %	31 %	24 %
	Økt kompetanse - Økonomi, budsjetter og økonomistyring	43 %	35 %	22 %
	Økt kompetanse - Muligheter ved samarbeid og nettverk	27 %	32 %	41 %
Delmål 2	Økt kompetanse - Utvikling av nye produkter i form av varer	29 %	19 %	52 %
	Økt kompetanse - Internasjonalt samarbeid	43 %	24 %	32 %
	Økt kompetanse - Internasjonale markeder	43 %	25 %	32 %
	Økt kompetanse - Eksport	62 %	16 %	22 %
	Økt kompetanse - Utvikling av nye produkter i form av tjenester	29 %	22 %	48 %
	Økt kompetanse - Forbedring av produksjonsprosesser	28 %	27 %	45 %
	Økt kompetanse - Utvikling av markeder	17 %	28 %	55 %
	Økt kompetanse - Utvikling av organisasjon og ledelse i bedriften	28 %	34 %	38 %
	Økt kompetanse - Strategiprosesser og veivalg	13 %	29 %	58 %

Spørsmål	I liten grad	I noen grad	I stor grad
Økt kompetanse - Rekruttering og opplæring av ansatte	46 %	29 %	24 %
Økt kompetanse - Økonomi, budsjetter og økonomistyring	31 %	35 %	34 %
Økt kompetanse - Muligheter ved samarbeid og nettverk	18 %	28 %	54 %

Tabell 12.2-20 Kompetanse. Etter hovedoppdrag. Prosentvis fordeling mellom de ulike svaralternativene. Etterundersøkelsen 2017.

Spørsmål	Hovedoppdrag	I liten grad	I noen grad	I stor grad
Økt kompetanse - Utvikling av nye produkter i form av varer	Bankoppdraget	64 %	18 %	18 %
	Distriktsoppdraget	26 %	28 %	46 %
	Innovasjonsoppdraget	29 %	18 %	53 %
	Landbruksoppdraget	51 %	26 %	24 %
Økt kompetanse - Internasjonalt samarbeid	Bankoppdraget	97 %	2 %	1 %
	Distriktsoppdraget	49 %	33 %	18 %
	Innovasjonsoppdraget	42 %	23 %	36 %
	Landbruksoppdraget	91 %	5 %	5 %
Økt kompetanse - Internasjonale markeder	Bankoppdraget	90 %	4 %	5 %
	Distriktsoppdraget	47 %	32 %	21 %
	Innovasjonsoppdraget	40 %	25 %	35 %
	Landbruksoppdraget	91 %	5 %	4 %
Økt kompetanse - Eksport	Bankoppdraget	96 %	4 %	0 %
	Distriktsoppdraget	65 %	21 %	14 %
	Innovasjonsoppdraget	53 %	20 %	27 %
	Landbruksoppdraget	96 %	2 %	2 %
Økt kompetanse - Utvikling av nye produkter i form av tjenester	Bankoppdraget	64 %	22 %	14 %
	Distriktsoppdraget	30 %	23 %	47 %
	Innovasjonsoppdraget	21 %	23 %	55 %
	Landbruksoppdraget	61 %	21 %	18 %
Økt kompetanse - Forbedring av produksjonsprosesser	Bankoppdraget	17 %	17 %	66 %
	Distriktsoppdraget	27 %	27 %	47 %
	Innovasjonsoppdraget	29 %	30 %	41 %

Spørsmål	Hovedoppdrag	I liten grad	I noen grad	I stor grad
Økt kompetanse - Utvikling av markeder	Landbruksoppdraget	22 %	25 %	53 %
	Bankoppdraget	55 %	25 %	20 %
	Distriktsoppdraget	17 %	35 %	47 %
	Innovasjonsoppdraget	11 %	31 %	58 %
Økt kompetanse - Utvikling av organisasjon og ledelse i bedriften	Landbruksoppdraget	47 %	28 %	25 %
	Bankoppdraget	36 %	38 %	26 %
	Distriktsoppdraget	31 %	38 %	31 %
	Innovasjonsoppdraget	30 %	32 %	38 %
Økt kompetanse - Strategiprosesser og veivalg	Landbruksoppdraget	53 %	29 %	18 %
	Bankoppdraget	32 %	25 %	43 %
	Distriktsoppdraget	18 %	36 %	45 %
	Innovasjonsoppdraget	12 %	26 %	62 %
Økt kompetanse - Rekruttering og opplæring av ansatte	Landbruksoppdraget	33 %	32 %	35 %
	Bankoppdraget	35 %	38 %	27 %
	Distriktsoppdraget	42 %	35 %	24 %
	Innovasjonsoppdraget	45 %	29 %	26 %
Økt kompetanse - Økonomi, budsjetter og økonomistyring	Landbruksoppdraget	53 %	31 %	15 %
	Bankoppdraget	30 %	36 %	33 %
	Distriktsoppdraget	35 %	39 %	26 %
	Innovasjonsoppdraget	35 %	34 %	31 %
Økt kompetanse - Muligheter ved samarbeid og nettverk	Landbruksoppdraget	33 %	38 %	30 %
	Bankoppdraget	38 %	35 %	26 %
	Distriktsoppdraget	18 %	32 %	50 %
	Innovasjonsoppdraget	19 %	23 %	59 %
	Landbruksoppdraget	39 %	35 %	26 %

12.2.3 Resultatindikator: Innovasjonsnivå

Innovasjonsnivå og innovasjonshøyde er begreper som brukes synonymt. Innovasjonshøyde deles inn i innovasjon på bedriftsnivå, innovasjon på regionalt nivå, innovasjon på nasjonalt nivå og

innovasjon på internasjonalt nivå. Kilden til indikatoren er SOPP (saksbehandlingssystem) der hver saksbehandler har gjort en kvalifisert vurdering.

Det er følgende inndeling i statistikk for innovasjonshøyde:

- Samlet for hele Innovasjon Norge (Tabell 12.2-21, Tabell 12.2-22 og Tabell 12.2-23)
- Nærings- og fiskeridepartementet (både for alle virkemidler, samt for alle virkemidler uten lavrisikolån) (Tabell 12.2-24, Tabell 12.2-25, Tabell 12.2-26, Tabell 12.2-27, Tabell 12.2-28 og Tabell 12.2-29)
- Kommunal- og distriktsdepartementet (Tabell 12.2-30, Tabell 12.2-31 og Tabell 12.2-32)
- Landbruks- og matdepartementet (Tabell 12.2-33, Tabell 12.2-34 og Tabell 12.2-35)
- Etter virkemiddelkategori (Tabell 12.2-36)

Samlet for hele Innovasjon Norge

Tabell 12.2-21: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. Alle departementer. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	15 %	15 %	16 %	12 %	15 %
Innovasjon på regionalt nivå	5 %	6 %	7 %	4 %	7 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	10 %	10 %	7 %	12 %	9 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	40 %	40 %	40 %	53 %	44 %
Ikke relevant	30 %	29 %	30 %	19 %	26 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-22: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. Alle departementer. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	5 %	6 %	6 %	3 %	9 %
Innovasjon på regionalt nivå	4 %	7 %	7 %	5 %	5 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	10 %	13 %	10 %	12 %	9 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	55 %	58 %	56 %	62 %	66 %
Ikke relevant	27 %	16 %	21 %	18 %	12 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-23: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. Alle departementer. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	10 %	9 %	12 %	12 %	12 %
Innovasjon på regionalt nivå	7 %	7 %	9 %	4 %	8 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	13 %	11 %	8 %	13 %	10 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	42 %	43 %	44 %	56 %	44 %
Ikke relevant	29 %	30 %	27 %	16 %	27 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Nærings- og fiskeridepartementet

Alle virkemidler

Tabell 12.2-24: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	10 %	8 %	10 %	9 %	10 %
Innovasjon på regionalt nivå	3 %	4 %	6 %	2 %	5 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	8 %	9 %	6 %	11 %	7 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	45 %	47 %	48 %	61 %	51 %
Ikke relevant	34 %	31 %	31 %	17 %	26 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-25: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	3 %	4 %	5 %	2 %	6 %
Innovasjon på regionalt nivå	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	5 %	13 %	8 %	11 %	5 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	63 %	64 %	64 %	67 %	74 %
Ikke relevant	29 %	18 %	21 %	19 %	13 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-26: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	7 %	5 %	8 %	10 %	10 %
Innovasjon på regionalt nivå	4 %	6 %	8 %	2 %	6 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	12 %	8 %	5 %	11 %	9 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	43 %	47 %	49 %	62 %	48 %
Ikke relevant	35 %	34 %	29 %	15 %	28 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Alle virkemidler uten lavrisikolån

Tabell 12.2-27: Innovasjonsnivå for alle virkemidler uten lavrisikolån. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	1 %	1 %	1 %	1 %	5 %
Innovasjon på regionalt nivå	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	9 %	7 %	7 %	8 %	5 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	80 %	79 %	82 %	82 %	64 %
Ikke relevant	10 %	12 %	9 %	7 %	26 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-28: Innovasjonsnivå for alle virkemidler uten lavrisikolån. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	1 %	0 %	0 %	1 %	2 %
Innovasjon på regionalt nivå	0 %	1 %	1 %	1 %	0 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	8 %	7 %	9 %	11 %	6 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	89 %	87 %	87 %	86 %	85 %
Ikke relevant	2 %	5 %	4 %	2 %	7 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-29: Innovasjonsnivå for alle virkemidler uten lavrisikolån. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	1 %	2 %	1 %	1 %	6 %
Innovasjon på regionalt nivå	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	9 %	6 %	4 %	7 %	4 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	74 %	74 %	80 %	81 %	57 %
Ikke relevant	16 %	17 %	13 %	9 %	32 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kommunal- og distriktsdepartementet

Tabell 12.2-30: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. KDD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	9 %	10 %	13 %	12 %	10 %
Innovasjon på regionalt nivå	13 %	15 %	14 %	17 %	18 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	22 %	23 %	20 %	24 %	24 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	41 %	41 %	35 %	30 %	34 %
Ikke relevant	15 %	11 %	19 %	16 %	15 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-31: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. KDD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	6 %	6 %	9 %	10 %	9 %
Innovasjon på regionalt nivå	12 %	20 %	21 %	27 %	19 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	26 %	17 %	19 %	27 %	29 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	35 %	49 %	27 %	24 %	37 %
Ikke relevant	20 %	9 %	24 %	12 %	7 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-32: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. KDD. Totale årlig tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	12 %	12 %	16 %	15 %	11 %
Innovasjon på regionalt nivå	14 %	13 %	11 %	14 %	19 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	18 %	28 %	20 %	24 %	22 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	45 %	35 %	36 %	29 %	30 %
Ikke relevant	11 %	13 %	16 %	19 %	18 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Landbruks- og matdepartementet

Tabell 12.2-33: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. LMD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	57 %	56 %	52 %	50 %	50 %
Innovasjon på regionalt nivå	8 %	9 %	8 %	8 %	9 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	4 %	3 %	4 %	7 %	4 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	2 %	1 %	2 %	1 %	1 %
Ikke relevant	30 %	31 %	34 %	33 %	37 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-34: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. LMD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	35 %	40 %	35 %	40 %	48 %
Innovasjon på regionalt nivå	14 %	25 %	45 %	32 %	21 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	10 %	6 %	6 %	11 %	17 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	11 %	10 %	1 %	2 %	0 %
Ikke relevant	29 %	19 %	13 %	15 %	14 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 12.2-35: Innovasjonsnivå for alle virkemidler. LMD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Innovasjonsnivå (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Innovasjon på bedriftsnivå	47 %	55 %	49 %	44 %	49 %
Innovasjon på regionalt nivå	22 %	17 %	15 %	14 %	19 %
Innovasjon på nasjonalt nivå	10 %	6 %	10 %	17 %	4 %
Innovasjon på internasjonalt nivå	2 %	0 %	7 %	2 %	4 %
Ikke relevant	19 %	22 %	19 %	23 %	25 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Etter virkemiddelkategori

Tabell 12.2-36: Innovasjonsnivå etter virkemiddelkategori. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Virkemiddel- kategori	Underkategori for virkemiddelkategori	Innovasjonsnivå	2019	2020	2021
Distriktsutviklings- tilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	Innovasjon på bedriftsnivå	8 %	10 %	5 %
		Innovasjon på regionalt nivå	11 %	19 %	14 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	24 %	22 %	20 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	43 %	25 %	38 %
		Ikke relevant	15 %	24 %	23 %
	Investeringsstilskudd	Innovasjon på bedriftsnivå	24 %	16 %	16 %
		Innovasjon på regionalt nivå	28 %	24 %	30 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	24 %	27 %	26 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	20 %	27 %	23 %
		Ikke relevant	5 %	5 %	4 %
	Næringsutviklingstilskudd	Innovasjon på bedriftsnivå	5 %	7 %	4 %
		Innovasjon på regionalt nivå	7 %	22 %	20 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	0 %	18 %	6 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	58 %	27 %	19 %
		Ikke relevant	30 %	26 %	51 %
	Regional omstilling	Innovasjon på bedriftsnivå	0 %	0 %	23 %
		Innovasjon på regionalt nivå	0 %	5 %	1 %
		Ikke relevant	100 %	95 %	76 %

Virkemiddel-kategori	Underkategori for virkemiddelkategori	Innovasjonsnivå	2019	2020	2021	
Ekstraordinære tiltak	Koronatiltak	Innovasjon på bedriftsnivå		1 %	1 %	
		Innovasjon på regionalt nivå		1 %	0 %	
		Innovasjon på nasjonalt nivå		8 %	2 %	
		Innovasjon på internasjonalt nivå		76 %	37 %	
		Ikke relevant		13 %	60 %	
Innovasjonstilskudd	Bioøkonomiordningen	Innovasjon på bedriftsnivå	2 %	2 %	1 %	
		Innovasjon på regionalt nivå	6 %	7 %	5 %	
		Innovasjon på nasjonalt nivå	29 %	28 %	19 %	
		Innovasjon på internasjonalt nivå	43 %	50 %	72 %	
		Ikke relevant	20 %	12 %	3 %	
	Forsknings- og utviklingstilskudd		Innovasjon på bedriftsnivå	0 %	1 %	0 %
			Innovasjon på regionalt nivå	0 %	0 %	0 %
			Innovasjon på nasjonalt nivå	4 %	4 %	1 %
			Innovasjon på internasjonalt nivå	96 %	94 %	98 %
			Ikke relevant	0 %	1 %	1 %
	Landsdekkende innovasjonstilskudd		Innovasjon på nasjonalt nivå	15 %	0 %	0 %
			Innovasjon på internasjonalt nivå	40 %	3 %	97 %
			Ikke relevant	45 %	97 %	3 %
	Mentortjenesten		Innovasjon på bedriftsnivå	4 %	4 %	14 %
			Innovasjon på regionalt nivå	3 %	3 %	8 %
Innovasjon på nasjonalt nivå			9 %	6 %	16 %	
Innovasjon på internasjonalt nivå			48 %	22 %	56 %	
Ikke relevant			36 %	65 %	6 %	
Miljøteknologi		Innovasjon på nasjonalt nivå	2 %	2 %	3 %	
		Innovasjon på internasjonalt nivå	98 %	98 %	97 %	
Rådgiving		Innovasjon på bedriftsnivå	15 %	1 %	5 %	
		Innovasjon på nasjonalt nivå	7 %	4 %	0 %	
		Innovasjon på internasjonalt nivå	56 %	12 %	13 %	

Virkemiddel-kategori	Underkategori for virkemiddelkategori	Innovasjonsnivå	2019	2020	2021
		Ikke relevant	22 %	83 %	82 %
	Tilskudd til EU-rådgivning	Innovasjon på bedriftsnivå	2 %	0 %	0 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	0 %	3 %	0 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	57 %	38 %	3 %
		Ikke relevant	41 %	59 %	97 %
Internasjonale tilskudds-programmer	Næringsutvikling og bistand	Innovasjon på bedriftsnivå	5 %	0 %	4 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	95 %	82 %	94 %
		Ikke relevant	0 %	18 %	3 %
Klynger og nettverk	Bedriftsnettverk	Innovasjon på bedriftsnivå	5 %	1 %	3 %
		Innovasjon på regionalt nivå	13 %	28 %	27 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	32 %	28 %	41 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	40 %	22 %	27 %
		Ikke relevant	10 %	20 %	2 %
	Klyngeprogrammet	Innovasjon på bedriftsnivå	1 %	3 %	0 %
		Innovasjon på regionalt nivå	2 %	0 %	0 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	17 %	11 %	11 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	70 %	72 %	79 %
		Ikke relevant	10 %	14 %	10 %
Landbrukstilskudd	Andre landbrukstilskudd	Innovasjon på bedriftsnivå	87 %	79 %	84 %
		Innovasjon på regionalt nivå	6 %	3 %	7 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	5 %	17 %	6 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	0 %	0 %	2 %
		Ikke relevant	3 %	1 %	1 %
	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	Innovasjon på bedriftsnivå	52 %	57 %	52 %
		Innovasjon på regionalt nivå	6 %	5 %	6 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	2 %	3 %	1 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	0 %	0 %	0 %
		Ikke relevant	40 %	35 %	40 %
	Tilskudd til grøntproduksjon	Innovasjon på bedriftsnivå		46 %	36 %

Virkemiddel-kategori	Underkategori for virkemiddelkategori	Innovasjonsnivå	2019	2020	2021
		Innovasjon på regionalt nivå		12 %	9 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå		5 %	2 %
		Ikke relevant		38 %	53 %
	Tilskudd til omstilling fra pelsdyrhold	Innovasjon på bedriftsnivå		35 %	53 %
		Innovasjon på regionalt nivå		5 %	6 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå		9 %	3 %
		Ikke relevant		51 %	38 %
	Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Innovasjon på bedriftsnivå	17 %	13 %	17 %
		Innovasjon på regionalt nivå	21 %	23 %	23 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	16 %	21 %	15 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	16 %	5 %	10 %
		Ikke relevant	31 %	38 %	34 %
Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	Innovasjon på bedriftsnivå	15 %	7 %	12 %
		Innovasjon på regionalt nivå	17 %	4 %	12 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	2 %	17 %	24 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	5 %	0 %	19 %
		Ikke relevant	62 %	72 %	33 %
	Lavrisikolån industri og tjenesteyting	Innovasjon på bedriftsnivå	16 %	48 %	21 %
		Innovasjon på regionalt nivå	8 %	4 %	15 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	15 %	21 %	4 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	34 %	8 %	51 %
		Ikke relevant	28 %	17 %	9 %
	Lavrisikolån landbruk	Innovasjon på bedriftsnivå	35 %	44 %	42 %
		Innovasjon på regionalt nivå	1 %	0 %	2 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	1 %	3 %	1 %
		Ikke relevant	63 %	52 %	54 %
Næringsspesifikke utviklingstiltak	Andre næringsspesifikke tilskudd	Innovasjon på bedriftsnivå	2 %	4 %	0 %
		Innovasjon på regionalt nivå	13 %	3 %	11 %

Virkemiddel- kategori	Underkategori for virkemiddelkategori	Innovasjonsnivå	2019	2020	2021
		Innovasjon på nasjonalt nivå	19 %	7 %	5 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	44 %	66 %	49 %
		Ikke relevant	22 %	19 %	34 %
	Tilskudd til maritim næring	Innovasjon på bedriftsnivå	0 %	0 %	100 %
		Innovasjon på regionalt nivå	0 %	38 %	0 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	7 %	28 %	0 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	83 %	34 %	0 %
		Ikke relevant	10 %	0 %	0 %
Oppstartstilskudd	Andre oppstartstilskudd	Innovasjon på bedriftsnivå	1 %	0 %	0 %
		Innovasjon på regionalt nivå	0 %	1 %	5 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	10 %	20 %	42 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	9 %	0 %	35 %
		Ikke relevant	80 %	79 %	18 %
	Distriktsrettet etablerertilskudd	Innovasjon på bedriftsnivå	3 %	4 %	1 %
		Innovasjon på regionalt nivå	22 %	41 %	18 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	23 %	12 %	31 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	47 %	16 %	36 %
		Ikke relevant	5 %	26 %	13 %
	Landsdekkende etablerertilskudd	Innovasjon på bedriftsnivå	0 %	0 %	0 %
		Innovasjon på regionalt nivå	0 %	1 %	0 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	12 %	19 %	15 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	73 %	77 %	71 %
		Ikke relevant	14 %	3 %	14 %
	Pre-såkornfond	Ikke relevant	100 %		
Risikolån og garantier	Distriktsrettede garantier	Innovasjon på regionalt nivå	44 %	10 %	30 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	9 %	0 %	0 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	9 %	81 %	70 %
		Ikke relevant	38 %	9 %	0 %

Virkemiddel-kategori	Underkategori for virkemiddelkategori	Innovasjonsnivå	2019	2020	2021
	Distriktsrettede risikolån	Innovasjon på bedriftsnivå	19 %	24 %	19 %
		Innovasjon på regionalt nivå	15 %	12 %	25 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	16 %	31 %	27 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	17 %	21 %	13 %
		Ikke relevant	32 %	11 %	15 %
Landsdekkende garantier	Landsdekkende garantier	Innovasjon på nasjonalt nivå	0 %	9 %	11 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	100 %	42 %	33 %
		Ikke relevant	0 %	49 %	56 %
	Landsdekkende innovasjonslån	Innovasjon på internasjonalt nivå			100 %
Landsdekkende risikolån	Landsdekkende risikolån	Innovasjon på bedriftsnivå	2 %	1 %	5 %
		Innovasjon på regionalt nivå	1 %	1 %	5 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	8 %	9 %	9 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	81 %	87 %	80 %
		Ikke relevant	9 %	1 %	1 %
Næringsspesifikke risikolån	Næringsspesifikke risikolån	Innovasjon på regionalt nivå	0 %	27 %	0 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	0 %	12 %	31 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	0 %	60 %	69 %
		Ikke relevant	100 %	0 %	0 %
Risikolån landbruk	Risikolån landbruk	Innovasjon på bedriftsnivå	56 %	24 %	45 %
		Innovasjon på regionalt nivå	15 %	21 %	19 %
		Innovasjon på nasjonalt nivå	0 %	23 %	8 %
		Innovasjon på internasjonalt nivå	8 %	0 %	0 %
		Ikke relevant	22 %	31 %	28 %

12.2.4 Resultatindikator: Prosjektrisiko

Prosjektrisiko sier noe om hvor høy risiko det er i prosjektet med tanke på inntjening. Kilden til indikatoren er SOPP (saksbehandlingssystem), hvor hver saksbehandler i Innovasjon Norge har gjort en kvalifisert vurdering. Det gjøres oppmerksom på at enkelte av prosjektene ikke har blitt angitt noen risikokategori av saksbehandler, og disse fremkommer ikke av tabellen.

Denne indikatoren er mest relevant for delmål 1 Flere gode gründere, så vi rapporterer kun for delmål 1 i det følgende.

Det er følgende inndeling i statistikk for prosjektrisiko:

- Samlet for hele Innovasjon Norge (Tabell 12.2-37)
- Nærings- og fiskeridepartementet (både for alle virkemidler, samt for alle virkemidler uten lavrisikolån) (Tabell 12.2-38 og Tabell 12.2-39)
- Kommunal- og distriktsdepartementet (Tabell 12.2-40)
- Landbruks- og matdepartementet (Tabell 12.2-41)
- Etter virkemiddelkategori (Tabell 12.2-42)

Samlet for hele Innovasjon Norge

Tabell 12.2-37: Prosjektrisiko for alle virkemidler. Alle departementer. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Prosjektrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Høy risiko	35 %	41 %	51 %	46 %	49 %
Normal risiko	55 %	51 %	35 %	38 %	37 %
Liten risiko	10 %	8 %	14 %	16 %	14 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Nærings- og fiskeridepartementet

Alle virkemidler

Tabell 12.2-38: Prosjektrisiko for alle virkemidler. NFD. Totale årlige tilsagn i mill. kroner. Delmål 1.

Prosjektrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Høy risiko	37 %	43 %	56 %	47 %	53 %
Normal risiko	52 %	50 %	31 %	36 %	33 %
Liten risiko	11 %	7 %	13 %	17 %	14 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Alle virkemidler uten lavrisikolån

Tabell 12.2-39: Prosjektrisiko for alle virkemidler uten lavrisikolån. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Prosjektrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Høy risiko	61 %	59 %	65 %	60 %	67 %
Normal risiko	39 %	40 %	34 %	39 %	32 %
Liten risiko	0 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kommunal- og distriktsdepartementet

Tabell 12.2-40: Prosjektrisiko for alle virkemidler. KDD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Prosjektrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Høy risiko	32 %	35 %	32 %	40 %	39 %
Normal risiko	66 %	61 %	56 %	55 %	53 %
Liten risiko	2 %	5 %	12 %	5 %	9 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Landbruks- og matdepartementet

Tabell 12.2-41: Prosjektrisiko for alle virkemidler. LMD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 1.

Prosjektrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
Høy risiko	12 %	19 %	5 %	10 %	13 %
Normal risiko	50 %	42 %	52 %	55 %	59 %
Liten risiko	38 %	39 %	44 %	35 %	28 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Etter virkemiddelkategori

Tabell 12.2-42: Prosjektrisiko etter virkemiddelkategori. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	År	Liten risiko	Normal risiko	Høy risiko	Ikke relevant	Uspesifisert
Distriktsutviklings-tilskudd	Bedriftsutviklings-tilskudd	2019	7 %	37 %	31 %	0 %	25 %
		2020	2 %	32 %	19 %	0 %	47 %
		2021	4 %	31 %	39 %	1 %	25 %
	Investeringstilskudd	2019	5 %	52 %	42 %	0 %	1 %
		2020	5 %	56 %	38 %	0 %	1 %
		2021	2 %	67 %	30 %	0 %	0 %
	Næringsutviklings-tilskudd	2019	16 %	49 %	15 %	2 %	18 %
		2020	3 %	43 %	14 %	0 %	40 %
		2021	0 %	17 %	27 %	0 %	57 %
Regional omstilling	2019	1 %	0 %	0 %	12 %	86 %	
	2020	0 %	0 %	0 %	25 %	75 %	
	2021	10 %	0 %	0 %	3 %	87 %	
Ekstraordinære tiltak	Koronatiltak	2020	1 %	26 %	43 %	0 %	29 %
		2021	7 %	43 %	37 %	1 %	12 %
Innovasjonstilskudd	Bioøkonomiordningen	2019	3 %	44 %	28 %	1 %	23 %
		2020	8 %	21 %	41 %	0 %	29 %
		2021	5 %	32 %	56 %	0 %	7 %
	Forsknings- og utviklingstilskudd	2019	0 %	14 %	84 %	0 %	2 %
		2020	0 %	15 %	63 %	0 %	22 %
		2021	0 %	12 %	58 %	0 %	30 %
	Landsdekkende innovasjonstilskudd*	2019	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
		2020	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
		2021	0 %	0 %	97 %	0 %	3 %
Mentortjenesten	2019	3 %	11 %	17 %	0 %	69 %	
	2020	0 %	3 %	4 %	0 %	92 %	
	2021	0 %	18 %	8 %	1 %	73 %	

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	År	Liten risiko	Normal risiko	Høy risiko	Ikke relevant	Uspesifisert	
	Miljøteknologi	2019	0 %	11 %	88 %	0 %	1 %	
		2020	3 %	11 %	76 %	0 %	9 %	
		2021	0 %	6 %	93 %	0 %	1 %	
	Rådgiving	2019	0 %	63 %	10 %	3 %	24 %	
		2020	3 %	7 %	0 %	0 %	90 %	
		2021	19 %	0 %	0 %	0 %	81 %	
	Tilskudd til EU-rådgivning	2019	7 %	13 %	10 %	1 %	69 %	
		2020	3 %	10 %	3 %	0 %	83 %	
		2021	0 %	0 %	7 %	0 %	93 %	
Internasjonale tilskuddsprogrammer	Næringsutvikling og bistand	2019	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %	
		2020	0 %	2 %	23 %	0 %	75 %	
		2021	0 %	16 %	22 %	0 %	62 %	
Klynger og nettverk	Bedriftsnettverk	2019	0 %	2 %	0 %	0 %	98 %	
		2020	0 %	2 %	0 %	0 %	98 %	
		2021	1 %	5 %	1 %	0 %	92 %	
	Klyngeprogrammet	2019	16 %	61 %	6 %	0 %	17 %	
		2020	10 %	55 %	22 %	3 %	10 %	
		2021	16 %	57 %	22 %	5 %	1 %	
	Landbrukstilskudd	Andre landbrukstilskudd	2019	52 %	43 %	0 %	0 %	5 %
			2020	44 %	51 %	0 %	0 %	4 %
			2021	53 %	39 %	4 %	0 %	4 %
Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler		2019	36 %	51 %	9 %	0 %	4 %	
		2020	41 %	46 %	11 %	0 %	1 %	
		2021	40 %	50 %	9 %	0 %	1 %	
Tilskudd til grøntproduksjon		2020	40 %	50 %	8 %	0 %	2 %	
		2021	39 %	52 %	7 %	0 %	1 %	
Tilskudd til omstilling fra pelsdyrhold		2020	16 %	80 %	0 %	0 %	4 %	

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	År	Liten risiko	Normal risiko	Høy risiko	Ikke relevant	Uspesifisert
		2021	14 %	76 %	9 %	0 %	1 %
	Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	2019	38 %	24 %	5 %	16 %	16 %
		2020	16 %	41 %	11 %	12 %	20 %
		2021	31 %	44 %	4 %	13 %	8 %
Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	2019	55 %	33 %	12 %	0 %	0 %
		2020	75 %	24 %	0 %	1 %	0 %
		2021	77 %	23 %	0 %	0 %	0 %
	Lavrisikolån industri og tjenesteyting	2019	27 %	62 %	11 %	0 %	0 %
		2020	53 %	36 %	10 %	0 %	0 %
		2021	46 %	46 %	9 %	0 %	0 %
	Lavrisikolån landbruk	2019	33 %	50 %	13 %	0 %	4 %
		2020	34 %	48 %	14 %	0 %	4 %
		2021	40 %	45 %	11 %	1 %	3 %
Næringsspesifikke utviklingstiltak	Andre næringsspesifikke tilskudd	2019	1 %	14 %	27 %	0 %	58 %
		2020	0 %	1 %	43 %	0 %	55 %
		2021	5 %	25 %	18 %	1 %	50 %
	Tilskudd til maritim næring	2019	0 %	34 %	56 %	0 %	10 %
		2020	0 %	98 %	0 %	0 %	2 %
		2021	0 %	100 %	0 %	0 %	0 %
Oppstartstilskudd	Andre oppstartstilskudd	2019	33 %	29 %	0 %	8 %	30 %
		2020	0 %	50 %	0 %	2 %	48 %
		2021	12 %	58 %	14 %	15 %	0 %
	Distriktsrettet etablerertilskudd	2019	8 %	55 %	38 %	0 %	0 %
		2020	4 %	41 %	28 %	0 %	27 %
		2021	1 %	59 %	26 %	0 %	14 %
	Landsdekkende etablerertilskudd	2019	1 %	30 %	55 %	0 %	14 %

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	År	Liten risiko	Normal risiko	Høy risiko	Ikke relevant	Uspesifisert
		2020	0 %	42 %	54 %	0 %	4 %
		2021	0 %	36 %	49 %	0 %	15 %
	Pre-så Kornfond	2019	0 %	0 %	0 %	100 %	0 %
Risikolån og garantier	Distriktsrettede garantier	2019	0 %	47 %	53 %	0 %	0 %
		2020	0 %	66 %	34 %	0 %	0 %
		2021	0 %	100 %	0 %	0 %	0 %
	Distriktsrettede risikolån	2019	16 %	51 %	33 %	0 %	0 %
		2020	16 %	45 %	38 %	1 %	0 %
		2021	10 %	64 %	26 %	0 %	0 %
	Landsdekkende garantier	2019	0 %	80 %	20 %	0 %	0 %
		2020	0 %	7 %	1 %	0 %	92 %
		2021	0 %	1 %	0 %	0 %	99 %
	Landsdekkende innovasjonslån	2021	0 %	0 %	100 %	0 %	0 %
	Landsdekkende risikolån	2019	3 %	59 %	38 %	0 %	0 %
		2020	2 %	51 %	47 %	0 %	0 %
		2021	4 %	64 %	32 %	0 %	0 %
	Næringsspesifikke risikolån	2019	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
		2020	21 %	45 %	34 %	0 %	0 %
		2021	28 %	72 %	0 %	0 %	0 %
	Risikolån landbruk	2019	18 %	48 %	34 %	0 %	0 %
		2020	40 %	49 %	11 %	0 %	0 %
		2021	25 %	71 %	4 %	0 %	0 %
Total		2021	20 %	36 %	31 %	1 %	12 %

*Det har vært noen utfordringer med tallgrunnet for denne tjenesten. Prosentandelen gir derfor trolig ikke et riktig bilde.

12.2.5 Resultatindikator: Driftsrisiko

Driftsrisiko beregnes ut fra bedriftenes regnskaper og brukes som en del av vurderingen av gjennomføringsevnen til bedriften. A angir lav risiko, mens D angir høy risiko. Kilden til indikatoren er SOPP (saksbehandlingssystem), hvor hver saksbehandler i Innovasjon Norge har gjort en kvalifisert vurdering. Det gjøres oppmerksom på at enkelte av bedriftene ikke har fått angitt noen risikokategori av saksbehandler, og disse fremkommer ikke av tabellene.

Denne indikatoren er mest relevant for delmål 2 Flere vekstkraftige bedrifter, så vi rapporterer kun for delmål 2 i det følgende.

Det er følgende inndeling i statistikk for driftsrisiko:

- Samlet for hele Innovasjon Norge (Tabell 12.2-43)
- Nærings- og fiskeridepartementet (både for alle virkemidler, samt for alle virkemidler uten lavrisikolån) (Tabell 12.2-44 og Tabell 12.2-45)
- Kommunal- og distriktsdepartementet (Tabell 12.2-46)
- Landbruks- og matdepartementet (Tabell 12.2-47)
- Etter virkemiddelkategori (Tabell 12.2-48)

Samlet for hele Innovasjon Norge

Tabell 12.2-43: Driftsrisiko for alle virkemidler. Alle departementer. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Driftsrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
A	17 %	23 %	14 %	19 %	16 %
B	45 %	41 %	43 %	34 %	46 %
C	37 %	36 %	43 %	46 %	37 %
D	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Nærings- og fiskeridepartementet**Alle virkemidler**

Tabell 12.2-44: Driftsrisiko for alle virkemidler. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Driftsrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
A	17 %	24 %	12 %	18 %	15 %
B	45 %	40 %	43 %	34 %	46 %
C	38 %	36 %	44 %	49 %	37 %
D	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Alle virkemidler uten lavrisikolån

Tabell 12.2-45: Driftsrisiko for alle virkemidler uten lavrisikolån. NFD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Driftsrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
A	14 %	12 %	11 %	10 %	11 %
B	35 %	39 %	35 %	32 %	37 %
C	50 %	49 %	54 %	58 %	48 %
D	1 %	0 %	0 %	0 %	4 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kommunal- og distriktsdepartementet

Tabell 12.2-46: Driftsrisiko for alle virkemidler. KDD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Driftsrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
A	9 %	17 %	12 %	29 %	21 %
B	49 %	42 %	43 %	37 %	44 %
C	41 %	41 %	45 %	34 %	35 %
D	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Landbruks- og matdepartementet

Tabell 12.2-47: Driftsrisiko for alle virkemidler. LMD. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner. Delmål 2.

Driftsrisiko (andel beløp)	2017	2018	2019	2020	2021
A	43 %	36 %	40 %	29 %	29 %
B	39 %	46 %	43 %	49 %	54 %
C	17 %	17 %	17 %	22 %	17 %
D	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Totalsum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Etter virkemiddelkategori

Tabell 12.2-48: Driftsrisiko etter virkemiddelkategori. Totale årlige tilsagn i prosent av mill. kroner.

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	År	Lav	Høy
Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	2019	52 %	48 %
		2020	60 %	40 %
		2021	49 %	51 %
	Investeringsstilskudd	2019	44 %	56 %
		2020	64 %	36 %
		2021	58 %	42 %
	Næringsutviklingstilskudd	2019	67 %	33 %
		2020	59 %	41 %
		2021	34 %	66 %
Regional omstilling	2019	91 %	9 %	
	2020	82 %	18 %	
	2021	90 %	10 %	
Ekstraordinære tiltak	Koronatiltak	2020	35 %	65 %
		2021	36 %	64 %
Innovasjonstilskudd	Bioøkonomiordningen	2019	71 %	29 %
		2020	55 %	45 %
		2021	34 %	66 %

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	År	Lav	Høy
	Forsknings- og utviklingstilskudd	2019	27 %	73 %
		2020	31 %	69 %
		2021	43 %	57 %
	Landsdekkende innovasjonstilskudd*	2019	49 %	51 %
		2020	100 %	0 %
		2021	63 %	37 %
	Mentortjenesten	2019	6 %	94 %
		2020	7 %	93 %
		2021	6 %	94 %
	Miljøteknologi	2019	35 %	65 %
		2020	40 %	60 %
		2021	40 %	60 %
	Rådgiving	2019	94 %	6 %
		2020	76 %	24 %
		2021	54 %	46 %
	Tilskudd til EU-rådgivning	2019	35 %	65 %
		2020	50 %	50 %
		2021	80 %	20 %
Internasjonale tilskuddsprogrammer	Næringsutvikling og bistand	2019	0 %	100 %
		2020	9 %	91 %
		2021	24 %	76 %
Klynger og nettverk	Bedriftsnettverk	2019	68 %	32 %
		2020	66 %	34 %
		2021	44 %	56 %
	Klyngeprogrammet	2019	49 %	51 %
		2020	61 %	39 %
		2021	67 %	33 %
Landbrukstilskudd	Andre landbrukstilskudd	2019	94 %	6 %
		2020	50 %	50 %
		2021	30 %	70 %

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	År	Lav	Høy
	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	2019	92 %	8 %
		2020	92 %	8 %
		2021	91 %	9 %
	Tilskudd til grøntproduksjon	2020	96 %	4 %
		2021	91 %	9 %
	Tilskudd til omstilling fra pelsdyrhold	2020	94 %	6 %
		2021	89 %	11 %
	Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	2019	78 %	22 %
		2020	73 %	27 %
		2021	72 %	28 %
Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	2019	51 %	49 %
		2020	68 %	32 %
		2021	89 %	11 %
	Lavrisikolån industri og tjenesteyting	2019	78 %	22 %
		2020	82 %	18 %
		2021	65 %	35 %
	Lavrisikolån landbruk	2019	98 %	2 %
		2020	92 %	8 %
		2021	90 %	10 %
Næringsspesifikke utviklingstiltak	Andre næringsspesifikke tilskudd	2019	51 %	49 %
		2020	50 %	50 %
		2021	45 %	55 %
	Tilskudd til maritim næring	2019	47 %	53 %
		2020	94 %	6 %
		2021	0 %	100 %
Oppstartstilskudd	Andre oppstartstilskudd	2019	37 %	63 %
		2020	20 %	80 %
		2021	68 %	32 %
	Distriktsrettet etablerertilskudd	2019	13 %	87 %
		2020	32 %	68 %

Virkemiddelkategori	Underkategori for virkemiddelkategori	År	Lav	Høy
		2021	16 %	84 %
	Landsdekkende etablerertilskudd	2019	3 %	97 %
		2020	4 %	96 %
		2021	16 %	84 %
	Pre-så Kornfond	2019	0 %	100 %
Risikolån og garantier	Distriktsrettede garantier	2019	9 %	91 %
		2020	0 %	100 %
		2021	0 %	100 %
	Distriktsrettede risikolån	2019	27 %	73 %
		2020	38 %	62 %
		2021	45 %	55 %
	Landsdekkende garantier	2019	13 %	87 %
		2020	40 %	60 %
		2021	0 %	100 %
	Landsdekkende innovasjonslån	2021	58 %	42 %
	Landsdekkende risikolån	2019	26 %	74 %
		2020	25 %	75 %
		2021	24 %	76 %
	Næringsspesifikke risikolån	2020	100 %	0 %
		2021	97 %	3 %
	Risikolån landbruk	2019	74 %	26 %
		2020	48 %	52 %
		2021	60 %	40 %
Teknisk	Diverse NFD	2019	0 %	100 %
		2020	33 %	67 %
		2021	0 %	100 %
Total		2021	52 %	48 %

*Det har vært noen utfordringer med tallgrunnet for denne tjenesten. Prosentandelen gir derfor trolig ikke et riktig bilde.

12.3 Omfang og fordeling av brukerbetalte tjenester

Innovasjon Norges brukerbetalte tjenester er normalt i hovedsak tilknyttet reiselivsvirksomheten, næringslivsprofilering (delegasjoner og fellesstands) og internasjonal markedsrådgivning. Tabellen under viser inntektene fra eksterne brukerbetalte tjenester fordelt på regionkontorer (RK), utekontorer (UK) og hovedkontoret (HK).

Brukerbetalinger er økt med 10 mill. kroner sammenliknet med 2020 men redusert med 110 mill. kroner sammenliknet med 2019. Hovedårsaken til det kraftige fallet sammenliknet med 2019 er avlyste/utsatte arrangementer som følge av korona. De største avvikene er på profilering av Norge som reisemål (reiselivssatsingen) og norske fellesstands i utlandet (International Business Events (IBE)). For disse har korona enten medført avlyste aktiviteter eller at aktiviteten er skjøvet frem i tid.

Som forventet har noe eksterne inntekter kommer tilbake i 2021 sammenliknet med 2020 men også 2021 var preget av korona. Trenden med fallende eksterne inntekter har vedvart i flere år også før korona. En av hovedårsakene til dette er at store kommersielle aktører over tid har utviklet egen markedsførings- og salgskompetanse gjennom digitale/sosiale markedsføringskanaler. Dette er en trend som trolig vil fortsette.

Tabell 12.3-1 Omfang og fordeling av brukerbetalte tjenester 2021. Brukerbetaling i mill. kroner.

Type tjeneste	RK	UK	HK	Totalt
Internasjonal markedsrådgivning	- (-)	11,8 (8,8)	- (-)	11,8 (8,8)
Profilering av Norge som reisemål	- (-)	0,9 (0,8)	8,4 (4,4)	9,3 (5,3)
Norske fellesstands i utlandet	- (-0,1)	2,8 (1,2)	5,4 (1,7)	8,2 (2,9)
Øvrige tjenester	1,3 (1,5)	5,3 (4,8)	0,1 (1,0)	6,7 (7,4)
Kompetanseprogram (FRAM/Global Growth)	0,5 (1,1)	0,8 (2,3)	- (-0,2)	1,3 (3,3)
Næringslivsdelegasjoner	- (-)	- (-)	- (0,0)	- (0,0)
Sum	1,8 (2,5)	21,6 (17,9)	14,0 (7,0)	37,3 (27,5)

12.4 Statistikk over finansieringssaker

12.4.1 Forklaringer av koder i statistikk for finansieringsvirksomheten

Nedenfor følger en beskrivelse av ulike statistikk-kodene som inngår i statistikken for finansieringsvirksomheten. Alle prosjekter som innvilges støtte skal kategoriseres i forhold til disse kodene.

Innovasjonsnivå

Følgende innovasjonsnivåer gjelder fra og med 01.01.2009:

1. Innovasjon på bedriftsnivå
2. Innovasjon på regionalt nivå
3. Innovasjon på nasjonalt nivå
4. Innovasjon på internasjonalt nivå
5. Ikke relevant

Det skal kun angis ett innovasjonsnivå per prosjekt. Innovasjonsnivåene er definert i kapittel 11.1.1

Type innovasjon

Følgende innovasjonstyper gjelder fra og med 01.01.2009:

1. Produkt-/tjenesteinnovasjon
2. Prosessinnovasjon
3. Organisatorisk innovasjon
4. Markedsmessig innovasjon
5. Ikke relevant

Det skal kun velges én innovasjonstype per prosjekt. Hvis prosjektet inneholder flere typer innovasjoner, skal kun den viktigste innovasjonstypen angis. For prosjekter innenfor arbeidsområdet innovasjonsmiljøer, må type innovasjon velges ut fra hvilke typer innovasjon flertallet av foretakene innenfor klyngen vil kunne oppnå flere av eller få bedre kvalitet på gjennom å delta i klyngeprosjektet eller på aktiviteter i regi av dette.

Innovasjonstypene er definert som følger:

Produkt-/tjenesteinnovasjon

Produkt-/tjenesteinnovasjon er en vare eller tjeneste som enten er ny eller vesentlig forbedret med hensyn til dens egenskaper, tekniske spesifikasjoner, innebygd software eller andre immaterielle komponenter eller brukervennlighet. Innovasjonen skal være ny for foretaket; den må ikke nødvendigvis være ny for markedet.

Prosessinnovasjon

Prosessinnovasjon omfatter nye eller vesentlig forbedrede produksjonsteknologi/-metoder og nye eller vesentlige forbedrede metoder for levering av varer og tjenester. Innovasjonen skal være ny for foretaket; foretaket må ikke nødvendigvis være den første til å introdusere denne prosessen.

Organisatorisk innovasjon (som oftest innovasjon på bedriftsnivå)

Organisatorisk innovasjon er gjennomføring av ny eller vesentlig endret struktur i foretaket eller nye eller vesentlig endrede ledelsesmetoder for å øke foretakets bruk av kunnskap, kvaliteten i varer og tjenester eller effektiviteten i arbeidsprosesser.

Markedsmessig innovasjon (som oftest innovasjon på bedriftsnivå)

Markedsmessig innovasjon er introduksjon av ny eller vesentlig endret design, samt introduksjon av nye eller vesentlig endrede salgsmetoder for å gjøre foretakets produkter mer attraktive eller for å åpne for nye markeder.

Ikke relevant

Denne koden skal benyttes for prosjekter som ikke er innovasjonsprosjekter. Dersom kode «5. Ikke relevant» for innovasjonsnivå benyttes, skal også denne koden benyttes for type innovasjon og vice versa.

Kjennetegn**Kvinnerettet**

Det vil si at prosjektet oppfyller minst ett av følgende kriterier:

1. Kvinner som er med på å starte eller er medeier i egen virksomhet eller eiendom hvor prosjektet gjennomføres.
2. Er spesielt rettet mot å øke kompetansen til kvinner ansatt i foretaket.
3. Kvinner utgjør mer enn 30 prosent av styremedlemmene eller ledelsen i en bedrift.
4. Bidrar til å øke antall kvinnelige eiere, styremedlemmer, ledere eller er spesielt rettet mot å øke antall sysselsatte kvinner.
5. For flerbedrifts-, nettverks- og klyngeprosjekter skal kjennetegnet benyttes dersom kvinner utgjør mer enn 30 prosent av styringsgruppens medlemmer eller det gjennomføres aktivitet for å øke kvinners deltakelse.

Miljøeffekt

Positiv miljøeffekt knyttet til (fra og med 26.02.2018):

1. *Reduksjon i utslipp av klimagasser*
Direkte eller indirekte. Omfatter CO₂, NO_x, SO_x, lystgass, metan med mer.
2. *Redusert luftforurensing ellers*
Svevestøv, med mer.
3. *Produksjon av fornybar energi*
Herunder utvikling av nye løsninger for økt fornybar energiproduksjon.
4. *Energiutnyttelse av avfall, avløps slam, spillvarme, avgasser (Waste to Energy)*
5. *Energieffektivisering*
Både installasjon av egne energieffektiviseringstiltak og utvikling av nye løsninger for redusert energibruk.
6. *Bedre utnyttelse av biologiske ressurser*
Inklusiv sidestrømmer. Herunder mer miljøvennlige løsninger for akvakultur, fiskeri og landbruk.
7. *Bedre utnyttelse av uorganiske ressurser og mineraler*
Herunder mer miljøvennlige løsninger for prosessindustri. Effektivisering av olje/gassproduksjon kvalifiserer ikke for miljøkryss.
8. *Materialgjenvinning*
Herunder bedre utnyttelse av restråstoff og tilrettelegging for gjenbruk, gjenvinning og sirkulærøkonomi. Ikke forbrenning av avfall.

9. *Vannbehandling*

I form av redusert skadelig utslipp til vann, samt vannrensing og miljøvennlig produksjon av ferskvann.

10. *Redusert bruk av kjemikalier, antibiotika og andre skadelige stoffer.*

11. *Andre tiltak/løsninger*

For utviklingsprosjekter må løsningen være bedre eller mer kostnadseffektiv enn den beste tilgjengelige teknologien (BAT) på området i dag.

Innovasjon Norge fokuserer på selve produktet eller produksjonsprosessen som er omsøkt i prosjektet. Andre forhold knyttet til bærekraft i bedriften må ivaretas andre steder i saksinnstillingen (samfunnsansvar).

Viktig å merke seg at det her er spørsmål om miljøeffekt på det ytre miljø (ikke arbeidsmiljø, dyrevelferd med videre). Det er mulig å velge flere kategorier.

Samfunnseffekt

Positiv samfunnseffekt knyttet til (fra og med 10.05.2016):

1. *Bedre folkehelse*

Herunder medtech, velferdsteknologi, helsebringende tjenester, mat med positiv helseeffekt og annet.

2. *Et tryggere samfunn/økt beredskap og sikkerhet*

(Ikke våpenproduksjon)

3. *Arbeidsplasser i distriktskommuner*

Skape flere arbeidsplasser eller opprettholde eksisterende arbeidsplasser i henhold til Kommunal- og distriktsdepartementet sin definisjon som følge av prosjektet.

4. *Økt mangfold*

Kjønn, alder, flerkultur, minoritetsgrupper og andre underrepresenterte grupper.

5. *Økt dyrevelferd*

6. *Fremme lokal kultur og produkter*

Herunder bærekraftig turistnæring.

7. *Utvikling av det lokale næringsmiljøet/lokalsamfunnet*

Herunder å bevare og styrke livskvaliteten i lokalsamfunnet, inkludert sosiale strukturer, tilgang til ressurser, fasiliteter og fellesgoder for alle.

8. *Økt tilgang på utdanning, forskning eller andre kunnskapshevende tiltak*

9. *Løsning på andre utfordringer i samfunnet*

Nasjonalt eller internasjonalt (sosial ulikhet, fattigdom, sult, matsikkerhet, konflikter, vannforsyning, konflikter, rettferdig handel med videre).

Samfunnsutfordringer rundt klima/miljø ivaretas av respons under «Miljøeffekt» og ikke her. Vi fokuserer på selve produktet eller produksjonsprosessen som er omsøkt i prosjektet. Det er mulig å velge flere kategorier.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologirettet

Kjennetegnet ble tatt i bruk fra og med 07.01.2017. Økt bruk av IKT er et nasjonalt satsingsområde. Bruk av IKT er ikke knyttet til noen bestemt bransje og vil heller ikke kunne fanges opp av de andre bedrifts- og prosjektopplysningene som registreres. Det vil ikke være hensiktsmessig at alle prosjekter hvor kun en del er knyttet til fysiske IKT-investeringer eller andre IKT-investeringer, blir gitt dette kjennetegnet. For prosjekter som skal avmerkes som IKT, må minst 50 prosent av prosjektkostnadene være knyttet til IKT i form av fysiske investeringer, programvare, FoU, kompetanseheving med videre.

Næringsområde

Den tidligere kategoriseringen «Satsing» er fra 2017 erstattet med kategoriseringen «Næringsområde» som kun skal angi hvilket næringsområde prosjektet retter seg mot. Følgende næringsområder gjelder (fra og med 07.01.2017):

- S-001 Energi og miljø
- S-002 Helse
- S-005 Landbruk
- S-006 Marin
- S-007 Maritim
- S-008 Olje og gass
- S-009 Reiseliv
- S-010 Kreativ næring
- S-999 Øvrige områder

Veiledning for valg av næringsområde:

Det skal kun velges ett næringsområde per prosjekt. Valget skal gjøres ut fra en vurdering av hvilket av de sju næringsområdene som prosjektet primært retter seg mot. Dersom prosjektet faller utenfor de sju næringsområdene, men likevel kan støttes, skal alternativ 999 Øvrige områder avkrysses.

Internasjonal/nasjonal orientering

<i>Nasjonalt rettet</i>	Prosjektet/samarbeidet med Innovasjon Norge har et nasjonalt fokus og skal primært styrke kundens posisjon i hjemmemarkedet.
<i>Internasjonalt rettet – Eksport</i>	Prosjektet/samarbeidet med Innovasjon Norge har et internasjonalt fokus og skal primært styrke kundens posisjon i internasjonale markeder gjennom økt eksport.
<i>Internasjonalt rettet - Annet</i>	Prosjektet/samarbeidet med Innovasjon Norge har et internasjonalt fokus og skal styrke kundens posisjon i hjemmemarkedet eller i internasjonale markeder gjennom: <ul style="list-style-type: none"> - tilgang til unik teknologi - samarbeid med kompetansetilbydere i verdensklasse

	- tilgang til internasjonal kapital - outsourcing av produksjon, eller liknende
--	--

12.4.2 Omsøkt tilsagn

For å få fram den samlede etterspørselen etter ulike virkemidler for en tidsperiode brukes omsøkt tilsagn (antall og beløp). Her telles alle omsøkte virkemidler som finnes til behandling i perioden som har en av følgende leveransesstatuser: Avslått, Returnert, Trukket, Innvilget og Under arbeid. Omsøkt-tallene gir uttrykk for summen av alle omsøkte virkemidler som har vært gjenstand for en eller annen behandling i perioden. Her vil man også få med omsøkte virkemidler i saker som kom inn før denne tidsperioden, men som har blitt behandlet på en eller annen måte i løpet av perioden.

Omsøkt-tallene gir et bedre uttrykk for det samlede behovet for ulike virkemidler for en tidsperiode enn bare isolert å se på hvor mange søknader om ulike virkemidler som kom inn når og med hvilke omsøkte beløp.

Tabeller for omsøkt tilsagn presenteres på sidene som følger (starter på side 1).

12.4.3 Brutto tilsagn

Bruttotall – alle tilsagn i 2021 kroner fordelt på:

- Totale finansieringstjenester
- Bransje
- Geografi
- Distriktpolitisk virkeområde
- Innovasjonsnivå
- Type innovasjon
- Bedriftsstørrelse
- Kjennetegn
- Næringsområde
- Delmål
- Internasjonalt

Tabeller for brutto tilsagn presenteres på sidene som følger (starter på side 3).

12.4.4 Antall tilsagn

Antall – antall tilsagn gitt i 2021 fordelt på:

- Totale finansieringstjenester
- Bransje
- Geografi

- Distriktpolitisk virkeområde
- Innovasjonsnivå
- Type innovasjon
- Bedriftsstørrelse
- Kjennetegn
- Næringsområde
- Delmål
- Internasjonalt

Tabeller for antall tilsagn presenteres på sidene som følger (starter på side 20).

Totalt finansieringstjenester OMSØKT tilsagn i NOK

Budsjettpost	Virkemiddel	Totalt	
		Omsøkt i NOK	Andel
N/A	N/A	23 343 915	0%
	N/A	23 343 915	0%
N/A		23 343 915	0%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	1 117 882 500	8%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	1 836 687 545	13%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	763 691 968	5%
	Sum lavrisikolån	3 718 262 013	25%
Sum lavrisikolån		3 718 262 013	25%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	249 428 148	2%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	3 076 050 079	21%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	871 609 025	6%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	543 982 000	4%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	62 000 000	0%
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	68 100 000	0%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	472 583 415	3%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	51 829 700	0%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	85 718 877	1%
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	79 577 275	1%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	604 742 000	4%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	1 296 818 843	9%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd	2 262 000	0%
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	564 119 000	4%
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	100 000	0%
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	8 028 920 362	55%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	38 442 330	0%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	2 971 378	0%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	410 000	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	573 991 790	4%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	47 127 458	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	229 003 479	2%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	39 922 856	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	3 500 000	0%
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	7 279 500	0%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	8 340 000	0%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	120 801 000	1%
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	1 071 789 791	7%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	161 333 455	1%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	99 425 389	1%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	891 868 562	6%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	121 789 651	1%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	19 372 873	0%
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	11 243 963	0%
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	1 305 033 893	9%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		10 405 744 046	71%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	64 561 446	0%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	36 791 000	0%
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	35 707 175	0%
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	188 461 956	1%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	326 128	0%
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	30 286 297	0%
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	54 950 203	0%
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	4 000 000	0%
UD 160.70 Helse	Tilskudd	63 633 500	0%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	38 458 294	0%
Diverse tilskudd	Tilskudd	1 131 000	0%
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	3 721 000	0%
	Sum andre virkemidler	522 027 999	4%
Sum andre virkemidler		522 027 999	4%
Sum Totalt		14 669 377 973	100 %

N/A er søknader som per rapporteringstidspunkt ikke enda har fått tilordnet virkemiddel og dermed også kap. og post i henhold til finansieringskilde.

Totale finansieringstjenester OMSØKT i antall tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Totalt	
		Omsøkt i antall tilsagn	Andel
N/A	N/A	492	6%
	N/A	492	6%
N/A		492	6%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	71	1%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	232	3%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	113	1%
	Sum lavrisikolån	416	5%
Sum lavrisikolån		416	5%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	829	10%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	1 461	17%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	325	4%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	254	3%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	4	0%
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	26	0%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	14	0%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	14	0%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	134	2%
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	145	2%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	44	1%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	169	2%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd	2	0%
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	13	0%
NFD 2421.80 Næringsstiltak på Svalbard	Tilskudd	1	0%
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	3 435	41%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	38	0%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	10	0%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	2	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	409	5%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	832	10%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	108	1%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	88	1%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2	0%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	7	0%
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	29	0%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	56	1%
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	1 581	19%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	1 202	14%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	213	3%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	29	0%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	135	2%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	473	6%
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	13	0%
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	2 065	25%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		7 081	85%
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	4	0%
Diverse tilskudd	Tilskudd	2	0%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	6	0%
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	44	1%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	34	0%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	1	0%
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	200	2%
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	7	0%
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	1	0%
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	52	1%
UD 160.70 Helse	Tilskudd	16	0%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	14	0%
	Sum andre virkemidler	381	5%
Sum andre virkemidler		381	5%
Sum Totalt		8 370	100 %

N/A er søknader som per rapporteringstidspunkt ikke enda har fått tilordnet virkemiddel og dermed også kap. og post i henhold til finansieringskilde.

Totale tilsagn finansieringstjenester BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Total	
		Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	1 020 123 001	11%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	1 052 859 769	11%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	355 759 200	4%
Sum lavrisikolån		2 428 741 970	26%
Sum lavrisikolån		2 428 741 970	26%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	116 339 737	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	1 738 573 601	19%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	611 160 862	7%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	468 469 500	5%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	144 000 000	2%
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	73 400 000	1%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	156 397 000	2%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	32 020 000	0%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	56 743 877	1%
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkerisearrangører	Tilskudd	2 149 865	0%
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	20 396 521	0%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	340 760 000	4%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	677 035 510	7%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd	2 262 000	0%
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	150 000 000	2%
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	2 150 000	0%
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		4 591 858 473	50%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	15 958 044	0%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	6 573 811	0%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	605 000	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	27 242 387	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	42 058 832	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	433 034 859	5%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2 500 000	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	211 573 000	2%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	7 000 000	0%
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	5 976 300	0%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	115 833 000	1%
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		868 355 233	9%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	99 854 600	1%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	90 877 520	1%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	587 488 133	6%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	120 004 523	1%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	25 394 000	0%
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	7 910 963	0%
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		931 529 739	10%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		6 391 743 445	70%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	63 665 000	1%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	20 633 000	0%
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd	300 000	0%
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	11 400 000	0%
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	152 940 874	2%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	71 280	0%
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	11 375 000	0%
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	54 249 952	1%
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	4 000 000	0%
UD 160.70 Helse	Tilskudd	14 487 047	0%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	21 195 947	0%
Diverse tilskudd	Tilskudd	13 616 265	0%
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	7 550 000	0%
Sum andre virkemidler		375 484 365	4%
Sum andre virkemidler		375 484 365	4%
Sum Total		9 195 969 780	100%

Bransje BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	A1 - Jordbruk/skogbruk		A2 - Fiske/oppdrett		B - Bergverksdrift og utvinning		C - Industri		D - Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning		E - Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet		F - Bygge- og anleggsvirksomhet	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	3 581 000	0%	275 100 000	27%			268 150 000	26%	8 750 000	1%			17 500 000	2%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål			1 048 715 325	100%										
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	342 994 200	96%					10 725 000	3%						
Sum lavrisikolån		346 575 200	14%	1 323 815 325	55%	0	0%	278 875 000	11%	8 750 000	0%	0	0%	17 500 000	1%
Sum lavrisikolån		346 575 200	14%	1 323 815 325	55%	0	0%	278 875 000	11%	8 750 000	0%	0	0%	17 500 000	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd			2 400 000	2%	400 000	0%	11 611 000	10%	3 025 000	3%	600 000	1%	1 350 000	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	4 420 000	0%	80 755 000	5%	1 125 000	0%	218 966 325	13%	5 400 000	0%	2 885 000	0%	9 800 000	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån			59 945 862	10%	3 200 000	1%	151 810 000	25%	800 000	0%	10 000 000	2%	7 100 000	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	3 000 000	1%	4 629 000	1%	1 500 000	0%	64 900 000	14%	1 500 000	0%	6 000 000	1%	25 623 000	5%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån							50 000 000	35%						
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	3 000 000	4%	6 000 000	8%	3 000 000	4%	1 500 000	2%	5 250 000	7%			4 000 000	5%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU			5 918 000	4%	1 200 000	1%	29 409 000	19%					4 575 000	3%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU														
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap													2 050 000	4%
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd														
NFD 2421.74 Reiseiv, profilering og kompetanse	Tilskudd	375 000	2%					250 000	1%					375 000	2%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd			39 800 000	12%	44 860 000	13%	103 700 000	30%	26 000 000	8%			9 800 000	3%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi			19 150 000	3%			321 722 510	48%	65 775 000	10%	16 575 000	2%	2 600 000	0%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd														
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd														
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd														
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		10 795 000	0%	218 597 862	5%	55 285 000	1%	953 868 835	21%	107 750 000	2%	36 060 000	1%	67 273 000	1%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	945 000	6%					4 962 792	31%			350 000	2%	500 000	3%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd							2 482 208	38%						
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	195 000	32%												
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	100 000	0%	500 000	2%			2 268 589	8%			100 000	0%	200 000	1%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	200 000	0%					6 222 309	15%	650 000	2%	300 000	1%	843 000	2%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	3 972 420	1%	7 754 500	2%	3 350 000	1%	164 785 540	38%	1 356 000	0%	3 695 000	1%	5 405 246	1%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti							1 750 000	70%						
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån			18 280 000	9%			95 658 000	45%	2 500 000	1%			12 500 000	6%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis							950 000	14%						
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd														
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	11 660 000	10%	8 759 000	8%	3 000 000	3%	5 900 000	5%	5 400 000	5%			4 000 000	3%
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		17 072 420	2%	35 293 500	4%	6 350 000	1%	284 979 438	33%	9 906 000	1%	4 445 000	1%	23 448 246	3%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	68 366 600	68%					4 835 000	5%	13 240 000	13%			2 225 000	2%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	5 401 500	6%					36 418 520	40%						
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	522 514 873	89%					36 815 570	6%	425 000	0%				
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	115 404 523	96%					2 450 000	2%						
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	20 194 000	80%					5 200 000	20%						
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	1 610 963	20%					4 450 000	56%						
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		733 492 459	79%	0	0%	0	0%	90 169 090	10%	13 665 000	1%	0	0%	2 225 000	0%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		761 359 879	12%	253 891 362	4%	61 635 000	1%	1 329 017 363	21%	131 321 000	2%	40 505 000	1%	92 946 246	1%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	53 040 000	83%					2 000 000	3%					1 300 000	2%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd														
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd														
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd														
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	137 128	0%												
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd														
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd													3 150 000	28%
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd														
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd														
UD 160.70 Helse	Tilskudd							5 345 000	37%						
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd			4 000 000	19%										
Diverse tilskudd	Tilskudd							1 030 000	8%	12 136 265	89%				
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	405 000	5%					1 445 000	19%						
Sum andre virkemidler		53 582 128	14%	4 000 000	1%	0	0%	9 820 000	3%	12 136 265	3%	0	0%	4 450 000	1%
Sum andre virkemidler		53 582 128	14%	4 000 000	1%	0	0%	9 820 000	3%	12 136 265	3%	0	0%	4 450 000	1%
Sum Total		1 161 517 207	13%	1 581 706 687	17%	61 635 000	1%	1 617 712 363	18%	152 207 265	2%	40 505 000	0%	114 896 246	1%

Bransje BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	G - Varehandel- reparasjon av motorvogner		H - Transport og lagring		I - Overnattings- og serveringsvirksomhet		J - Informasjon og kommunikasjon		K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet		L - Omsetning og drift av fast eiendom		M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	10 850 000	1%	357 000 000	35%	55 560 334	5%					23 631 667	2%		
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	3 200 000	0%	944 444	0%										
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål					1 000 000	0%								
Sum lavrisikolån		14 050 000	1%	357 944 444	15%	56 560 334	2%	0	0%	0	0%	23 631 667	1%	0	0%
Sum lavrisikolån		14 050 000	1%	357 944 444	15%	56 560 334	2%	0	0%	0	0%	23 631 667	1%	0	0%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	4 250 000	4%			190 000	0%	44 430 307	38%	12 100 000	10%			20 514 030	18%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	38 390 000	2%	65 495 100	4%	384 749 617	22%	152 676 960	9%	49 780 000	3%	3 465 000	0%	164 770 800	9%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	7 400 000	1%	6 500 000	1%	19 500 000	3%	239 005 000	39%	3 300 000	1%	5 000 000	1%	73 800 000	12%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	47 467 500	10%	3 000 000	1%	2 850 000	1%	129 900 000	28%			3 000 000	1%	139 100 000	30%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån			94 000 000	65%										
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd													25 450 000	35%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	2 765 000	2%					59 590 000	38%					47 930 000	31%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU			4 490 000	14%			14 435 000	45%			795 000	2%	3 250 000	10%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap							19 055 877	34%						
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd							398 500	19%						
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd					100 000	0%	1 400 000	7%			750 000	4%	5 527 500	27%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd							17 300 000	5%					99 300 000	29%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	30 250 000	4%	7 000 000	1%			51 950 000	8%					160 013 000	24%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd									2 262 000	100%				
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			143 500 000	96%										
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd														
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		130 522 500	3%	323 985 100	7%	407 389 617	9%	730 141 644	16%	67 442 000	1%	13 010 000	0%	739 655 330	16%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd					1 476 000	9%	1 890 000	12%					1 048 952	7%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd					240 000	4%					200 000	3%	75 000	1%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis														
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	1 354 730	5%	150 000	1%	96 098	0%	10 912 893	40%			100 000	0%	8 901 591	33%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	2 735 000	7%	600 000	1%	1 700 000	4%	8 316 700	20%			80 000	0%	7 318 000	17%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	19 997 000	5%	11 637 000	3%	29 776 331	7%	21 091 534	5%	23 116 597	5%	4 023 000	1%	49 278 066	11%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti														
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	11 500 000	5%	2 500 000	1%	14 140 000	7%					24 250 000	11%	2 500 000	1%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis													2 050 000	29%
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd													4 626 182	77%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	1 600 000	1%					1 170 000	1%					31 800 000	27%
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		37 186 730	4%	14 887 000	2%	47 428 429	5%	43 381 127	5%	23 116 597	3%	28 653 000	3%	107 597 791	12%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					145 000	0%					8 748 000	9%	570 000	1%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	11 045 000	12%			2 423 000	3%					1 050 000	1%	4 100 000	5%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	1 475 000	0%			8 253 680	1%	260 000	0%			300 000	0%	308 000	0%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	2 040 000	2%												
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån														
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd							700 000	9%						
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		14 560 000	2%	0	0%	10 821 680	1%	960 000	0%	0	0%	10 098 000	1%	4 978 000	1%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		182 269 230	3%	338 872 100	5%	465 639 726	7%	774 482 771	12%	90 558 597	1%	51 761 000	1%	852 231 121	13%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd			1 925 000	3%	2 000 000	3%					2 000 000	3%		
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd													2 370 000	11%
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd													300 000	100%
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	800 000	7%					2 900 000	25%						
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd					42 733	0%	4 248 723	3%			333 029	0%	1 857 798	1%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd					71 280	100%								
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd							2 450 000	22%						
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd														
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd														
UD 160.70 Helse	Tilskudd													7 500 000	52%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd							13 162 994	62%						
Diverse tilskudd	Tilskudd											450 000	3%		
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	600 000	8%			3 000 000	40%			1 500 000	20%				
Sum andre virkemidler		1 400 000	0%	1 925 000	1%	5 114 013	1%	22 761 717	6%	1 500 000	0%	2 783 029	1%	12 027 798	3%
Sum andre virkemidler		1 400 000	0%	1 925 000	1%	5 114 013	1%	22 761 717	6%	1 500 000	0%	2 783 029	1%	12 027 798	3%
Sum Total		197 719 230	2%	698 741 544	8%	527 314 073	6%	797 244 488	9%	92 058 597	1%	78 175 696	1%	864 258 919	9%

Bransje BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	N - Forretningsmessig tjenesteyting		O - Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning		P - Undervisning		Q - Helse- og sosialtjenester		R - Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter		S - Annen tjenesteyting		U - Internasjonale organisasjoner og organer	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære														
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål														
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	1 040 000	0%												
Sum lavrisikolån		1 040 000	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Sum lavrisikolån		1 040 000	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	2 870 000	2%	600 000	1%	550 000	0%	2 499 000	2%	190 400	0%				
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	397 309 588	23%	1 967 175	0%	440 000	0%	1 700 000	0%	128 412 582	7%	550 000	0%		
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	2 500 000	0%	2 500 000	0%			15 600 000	3%	3 200 000	1%				
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	22 875 000	5%			7 125 000	2%	3 000 000	1%	1 500 000	0%				
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån														
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	6 000 000	8%					3 100 000	4%			8 000 000	11%		
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					1 110 000	1%	3 900 000	2%						
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU							9 050 000	28%						
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			18 640 000	33%			16 748 000	30%			250 000	0%		
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd	1 751 365	81%												
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	7 613 100	37%			879 971	4%	450 000	2%	175 950	1%	1 650 000	8%		
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd														
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi									2 000 000	0%				
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd														
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	6 500 000	4%												
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd														
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		447 419 053	10%	23 707 175	1%	10 104 971	0%	56 047 000	1%	135 478 932	3%	10 450 000	0%	0	0%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	3 335 000	21%	75 000	0%					170 300	1%				
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	2 401 500	37%	800 000	12%			98 580	1%	240 000	4%	36 523	1%		
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	410 000	68%												
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	678 000	2%			331 240	1%	256 156	1%	393 090	1%	100 000	0%		
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	5 597 063	13%	2 246 760	5%	750 000	2%	100 000	0%	800 000	2%				
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	48 824 138	11%	240 000	0%	2 622 500	1%	2 454 920	1%	14 818 200	3%	1 781 500	0%		
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	750 000	30%												
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	5 415 000	3%							22 330 000	11%				
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis														
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd			834 618	14%							161 500	3%		
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	7 500 000	6%	12 500 000	11%			10 000 000	9%	600 000	1%	7 000 000	6%		
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		74 910 701	9%	16 696 378	2%	3 703 740	0%	12 909 656	1%	39 351 590	5%	9 079 523	1%	0	0%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	1 600 000	2%					125 000	0%						
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	5 225 500	6%			1 550 000	2%	1 155 000	1%	615 000	1%	1 844 000	2%		
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	6 337 410	1%			3 865 000	1%	5 548 600	1%	1 385 000	0%				
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd							110 000	0%						
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån														
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd			250 000	3%	400 000	5%			500 000	6%				
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		13 162 910	1%	250 000	0%	5 815 000	1%	6 938 600	1%	2 500 000	0%	1 844 000	0%	0	0%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		535 492 664	8%	40 653 553	1%	19 623 711	0%	75 895 256	1%	177 330 522	3%	21 373 523	0%	0	0%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avviking av pelsdyrhold	Tilskudd	1 400 000	2%												
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd											595 000	3%		
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd														
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	800 000	7%							1 400 000	12%				
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	113 972 526	75%			2 722 066	2%			23 371 038	15%	6 255 833	4%		
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd														
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	3 200 000	28%												
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd														
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd														
UD 160.70 Helse	Tilskudd					992 047	7%	650 000	4%						
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd			2 025 000	10%	1 007 953	5%							1 000 000	5%
Diverse tilskudd	Tilskudd														
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis									600 000	8%				
Sum andre virkemidler		119 372 526	32%	2 025 000	1%	4 722 066	1%	650 000	0%	25 371 038	7%	6 850 833	2%	1 000 000	0%
Sum andre virkemidler		119 372 526	32%	2 025 000	1%	4 722 066	1%	650 000	0%	25 371 038	7%	6 850 833	2%	1 000 000	0%
Sum Total		655 905 190	7%	42 678 553	0%	24 345 777	0%	76 545 256	1%	202 701 560	2%	28 224 356	0%	1 000 000	0%

Bransje BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Uspesifisert		X - Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære					1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål					1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål					355 759 200
Sum lavrisikolån		0	0%	0	0%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		0	0%	0	0%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd			8 760 000	8%	116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd			25 515 454	1%	1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån					611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti			1 500 000	0%	468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån					144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd			8 100 000	11%	73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap					56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkeisearrangører	Tilskudd					2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd			850 000	4%	20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd					340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi					677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd					2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd					150 000 000
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd			2 150 000	100%	2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		0	0%	46 875 454	1%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd			1 205 000	8%	15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd					6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd			800 000	3%	27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd			3 600 000	9%	42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis			13 055 367	3%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån					211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis			4 000 000	57%	7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd			354 000	6%	5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd			4 944 000	4%	115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		0	0%	27 958 367	3%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd			20 050 000	22%	90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis					587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd					120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån					25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd					7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		0	0%	20 050 000	2%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		0	0%	94 883 821	1%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd					63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd			17 668 000	86%	20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd			5 500 000	48%	11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd					152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd					71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd			2 575 000	23%	11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	54 249 952	100%			54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	4 000 000	100%			4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd					14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd					21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd					13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis					7 550 000
Sum andre virkemidler		58 249 952	16%	25 743 000	7%	375 484 365
Sum andre virkemidler		58 249 952	16%	25 743 000	7%	375 484 365
Sum Total		58 249 952	1%	120 626 821	1%	9 195 969 780

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Geografi BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	03-Oslo		11-Rogaland		15-Møre og Romsdal		18-Nordland		21-Svalbard		30-Viken		
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære			153 750 000	15%	272 837 667	27%	88 700 000	9%					
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål			5 500 000	1%	204 562 500	19%	422 110 000	40%			1 650 000	0%	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål			4 700 000	1%	13 460 000	4%	35 290 000	10%			15 100 000	4%	
	Sum lavrisikolån		0	163 950 000	7%	490 860 167	20%	546 100 000	22%	0	0%	16 750 000	1%	
Sum lavrisikolån			0	163 950 000	7%	490 860 167	20%	546 100 000	22%	0	0%	16 750 000	1%	
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	22 201 000	19%	8 335 000	7%	7 400 000	6%	4 259 337	4%			13 580 000	12%	
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	314 284 035	18%	144 575 200	8%	155 642 092	9%	186 880 014	11%	14 248 860	1%	161 818 738	9%	
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	131 050 000	21%	56 700 000	9%	97 950 000	16%	14 850 000	2%			26 625 000	4%	
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	79 612 500	17%	71 325 000	15%	36 600 000	8%	16 200 000	3%			56 017 500	12%	
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån			44 000 000	31%			40 000 000	28%					
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	13 400 000	18%	16 500 000	22%	8 000 000	11%	6 000 000	8%					
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	17 550 000	11%	29 722 000	19%	8 135 000	5%	12 458 000	8%			7 400 000	5%	
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					1 250 000	4%	2 000 000	6%					
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	9 448 000	17%					7 055 877	12%			16 600 000	29%	
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkerisearrangører	Tilskudd	955 779	44%	909 919	42%							284 167	13%	
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	6 457 971	32%	2 900 000	14%	503 000	2%	400 000	2%			3 155 000	15%	
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	85 000 000	25%	49 260 000	14%	5 500 000	2%					60 200 000	18%	
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	32 900 000	5%	90 275 000	13%	10 900 000	2%	92 174 000	14%			49 150 000	7%	
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd													
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			96 000 000	64%	6 500 000	4%							
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd									2 150 000	100%			
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		712 859 285	16%	610 502 119	13%	338 380 092	7%	382 277 228	8%	16 398 860	0%	394 830 405	9%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd					350 000	2%	2 557 792	16%			265 000	2%	
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd					265 000	4%	2 422 208	37%					
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis													
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	6 547 277	24%	3 154 193	12%	1 000 000	4%	200 000	1%			4 694 430	17%	
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	4 540 000	11%			2 913 000	7%	4 725 000	11%			1 125 000	3%	
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	19 581 345	5%	8 406 000	2%	17 544 639	4%	84 318 458	19%			6 948 034	2%	
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti													
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån			2 500 000	1%	25 400 000	12%	33 433 000	16%					
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis							750 000	11%	600 000	9%			
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd			860 000	14%	1 024 500	17%	562 618	9%			174 500	3%	
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	10 240 000	9%	17 250 000	15%	9 900 000	9%	5 150 000	4%			1 040 000	1%	
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		40 908 622	5%	32 170 193	4%	58 397 139	7%	134 119 076	15%	600 000	0%	14 246 964	2%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	1 200 000	1%	6 262 000	6%	1 828 000	2%					30 054 000	30%	
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	10 796 020	12%	10 895 000	12%	1 944 500	2%	7 124 500	8%			13 274 500	15%	
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	96 000	0%	47 785 000	8%	43 197 000	7%	41 142 660	7%			72 832 192	12%	
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	84 000	0%	20 909 000	17%	1 058 500	1%	4 300 623	4%			19 939 200	17%	
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån			2 000 000	8%	1 650 000	6%	4 600 000	18%					
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	700 000	9%					123 000	2%					
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		12 876 020	1%	87 851 000	9%	49 678 000	5%	57 290 783	6%	0	0%	136 099 892	15%
Sum risikolån, tilskudd og programmer			766 643 927	12%	730 523 312	11%	446 455 231	7%	573 687 087	9%	16 998 860	0%	545 177 261	9%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avviking av pelsdyrhold	Tilskudd			19 245 000	30%			3 925 000	6%			2 000 000	3%	
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd					900 000	4%							
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd													
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	3 500 000	31%			800 000	7%							
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	23 631 748	15%	15 119 679	10%	1 895 359	1%	2 514 233	2%			78 791 528	52%	
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd											3 200 000	28%	
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	5 725 000	50%											
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	32 760 299	60%											
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	4 000 000	100%											
UD 160.70 Helse	Tilskudd	5 492 047	38%					2 245 000	15%			650 000	4%	
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	4 325 947	20%	4 000 000	19%	2 640 000	12%					5 800 000	27%	
Diverse tilskudd	Tilskudd			1 030 000	8%	450 000	3%							
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis											550 000	7%	
	Sum andre virkemidler		79 435 041	21%	39 394 679	10%	6 685 359	2%	8 684 233	2%	0	0%	90 991 528	24%
Sum andre virkemidler			79 435 041	21%	39 394 679	10%	6 685 359	2%	8 684 233	2%	0	0%	90 991 528	24%
Sum Total			846 078 968	9%	933 867 991	10%	944 000 757	10%	1 128 471 320	12%	16 998 860	0%	652 918 789	7%

Geografi BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	34-Innlandet		38-Vestfold og Telemark		42-Agder		46-Vestland		50-Trøndelag		54-Troms og Finnmark	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	50 734 200	5%	18 751 134	2%			241 750 000	24%	85 300 000	8%	108 300 000	11%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål			7 150 000	1%	47 644 444	5%	176 700 000	17%			187 542 825	18%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	88 580 000	25%	22 125 000	6%	17 700 000	5%	23 050 000	6%	69 887 000	20%	65 867 200	19%
	Sum lavrisikolån	139 314 200	6%	48 026 134	2%	65 344 444	3%	441 500 000	18%	155 187 000	6%	361 710 025	15%
Sum lavrisikolån		139 314 200	6%	48 026 134	2%	65 344 444	3%	441 500 000	18%	155 187 000	6%	361 710 025	15%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	4 300 000	4%	10 220 000	9%	7 250 000	6%	7 600 000	7%	9 639 400	8%	1 395 000	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	116 080 489	7%	49 579 000	3%	90 275 137	5%	168 351 482	10%	136 612 200	8%	169 655 900	10%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	26 400 000	4%	47 295 862	8%	74 080 000	12%	72 600 000	12%	49 210 000	8%	14 400 000	2%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	24 637 500	5%	10 875 000	2%	35 223 000	8%	66 975 000	14%	63 225 000	13%	7 779 000	2%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån									10 000 000	7%	50 000 000	35%
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd					1 500 000	2%	14 500 000	20%	7 000 000	10%		
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	3 790 000	2%	7 987 000	5%	10 800 000	7%	19 760 000	13%	37 495 000	24%	1 300 000	1%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	2 450 000	8%	4 490 000	14%			4 950 000	15%	2 835 000	9%	14 045 000	44%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	12 000 000	21%					11 640 000	21%				
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkerisearrangører	Tilskudd												
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	875 100	4%	675 000	3%	1 300 000	6%	2 832 000	14%	975 000	5%	323 450	2%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	19 000 000	6%					37 000 000	11%	36 500 000	11%	48 300 000	14%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	6 279 000	1%	46 500 000	7%	106 060 000	16%	160 887 510	24%	81 910 000	12%		
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd							750 000	33%			1 512 000	67%
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd							47 500 000	32%				
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd												
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	215 812 089	5%	177 621 862	4%	326 488 137	7%	615 345 992	13%	435 401 600	9%	308 710 350	7%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	3 878 952	24%	670 300	4%	1 845 000	12%	3 931 000	25%	565 000	4%	1 895 000	12%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	996 523	15%			360 000	5%	1 425 000	22%	1 006 500	15%	98 580	1%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis			195 000	32%					410 000	68%		
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	1 334 670	5%	1 953 775	7%	1 689 098	6%	3 624 768	13%	2 291 176	8%	753 000	3%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	2 501 700	6%	1 754 063	4%	2 550 000	6%	6 487 000	15%	3 115 309	7%	6 701 000	16%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	59 811 900	14%	24 817 067	6%	15 609 000	4%	62 175 700	14%	52 032 500	12%	52 605 752	12%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti							750 000	30%	1 750 000	70%		
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	43 655 000	21%	7 000 000	3%	7 300 000	3%	15 500 000	7%	39 250 000	19%	37 535 000	18%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis											1 650 000	24%
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	419 632	7%	47 250	1%					1 170 000	20%	1 156 300	19%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	9 500 000	8%	4 600 000	4%	959 000	1%	34 900 000	30%	10 800 000	9%	5 370 000	5%
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	122 098 377	14%	41 037 455	5%	30 312 098	3%	128 793 468	15%	112 390 485	13%	107 764 632	12%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	15 979 000	16%	3 250 000	3%	360 000	0%	1 950 500	2%	38 871 100	39%	100 000	0%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	5 556 500	6%	3 106 500	3%	4 061 500	4%	8 422 000	9%	6 946 500	8%	550 000	1%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	91 334 180	16%	43 357 000	7%	35 124 000	6%	81 754 000	14%	89 405 000	15%	41 461 101	7%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	19 342 000	16%	24 660 000	21%	3 893 000	3%	19 166 000	16%	6 612 000	6%	40 200	0%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	3 453 000	14%							4 185 000	16%	9 506 000	37%
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd									4 450 000	56%	2 387 963	30%
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	135 664 680	15%	74 373 500	8%	43 438 500	5%	111 292 500	12%	150 469 600	16%	54 045 264	6%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		473 575 146	7%	293 032 817	5%	400 238 735	6%	855 431 960	13%	698 261 685	11%	470 520 246	7%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avviking av pelsdyrhold	Tilskudd	9 700 000	15%	2 000 000	3%	3 925 000	6%	420 000	1%	22 450 000	35%		
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd							1 315 000	6%				
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd							300 000	100%				
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd							800 000	7%			800 000	7%
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	2 545 138	2%	9 840 211	6%	897 979	1%	3 366 879	2%	13 696 364	9%	641 756	0%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	71 280	100%										
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd							2 450 000	22%				
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd												
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd												
UD 160.70 Helse	Tilskudd	1 700 000	12%	1 400 000	10%					650 000	4%	2 350 000	16%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd					1 000 000	5%	3 430 000	16%				
Diverse tilskudd	Tilskudd							590 000	4%	11 546 265	85%		
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	1 500 000	20%	2 000 000	26%			3 000 000	40%	500 000	7%		
	Sum andre virkemidler	15 516 418	4%	15 240 211	4%	5 822 979	2%	15 671 879	4%	48 842 629	13%	3 791 756	1%
Sum andre virkemidler		15 516 418	4%	15 240 211	4%	5 822 979	2%	15 671 879	4%	48 842 629	13%	3 791 756	1%
Sum Total		628 405 764	7%	356 299 162	4%	471 406 158	5%	1 312 603 839	14%	902 291 314	10%	836 022 027	9%

Geografi BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	99-Flere fylker/Utland		X-Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære					1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål					1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål					355 759 200
Sum lavrisikolån		0	0%	0	0%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		0	0%	0	0%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	20 160 000	17%			116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	30 570 454	2%			1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån					611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti					468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån					144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	6 500 000	9%			73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap					56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd					2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd					20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd					340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi					677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd					2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd					150 000 000
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd					2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		57 230 454	1%	0	0%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd					15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd					6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd					27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	5 646 760	13%			42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	29 184 464	7%			433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån					211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	4 000 000	57%			7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	561 500	9%			5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	6 124 000	5%			115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		45 516 724	5%	0	0%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	18 200 000	20%			90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis					587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd					120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån					25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	250 000	3%			7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		18 450 000	2%	0	0%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		121 197 178	2%	0	0%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd					63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	18 418 000	89%			20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	5 500 000	48%			11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd					152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd					71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd					11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd			21 489 653	40%	54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd					4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd					14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd					21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd					13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis					7 550 000
Sum andre virkemidler		23 918 000	6%	21 489 653	6%	375 484 365
Sum andre virkemidler		23 918 000	6%	21 489 653	6%	375 484 365
Sum Total		145 115 178	2%	21 489 653	0%	9 195 969 780

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Distrikspolitiske virkemiddel BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Innenfor virkeområde		Utenfor virkeområdet		Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	473 185 334	46%	399 937 667	39%	147 000 000	14%	1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	632 259 769	60%	363 250 000	35%	57 000 000	5%	1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	267 234 200	75%	81 635 000	23%	6 890 000	2%	355 759 200
Sum lavrisikolån		1 372 679 303	57%	844 822 667	35%	210 890 000	9%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		1 372 679 303	57%	844 822 667	35%	210 890 000	9%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	13 954 337	12%	97 045 400	83%	5 340 000	5%	116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	691 335 761	40%	965 659 248	56%	80 870 592	5%	1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	132 600 000	22%	439 060 862	72%	34 400 000	6%	611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	92 716 500	20%	357 030 000	76%	18 723 000	4%	468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskerifartøy	Innovasjonslån	100 000 000	69%	44 000 000	31%			144 000 000
NFD 2421.71 Innovative nærmiljøer	Tilskudd	13 000 000	18%	45 800 000	62%	8 000 000	11%	73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	28 628 000	18%	126 669 000	81%	1 100 000	1%	156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	16 045 000	50%	14 725 000	46%	1 250 000	4%	32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	7 055 877	12%	40 240 000	71%		17%	56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd			2 149 865	100%			2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	2 236 550	11%	17 256 971	85%	303 000	1%	20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	82 200 000	24%	258 560 000	76%			340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	213 134 000	31%	451 001 510	67%	12 900 000	2%	677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd	2 262 000	100%					2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			143 500 000	96%	6 500 000	4%	150 000 000
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd						100%	2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		1 395 168 025	30%	3 002 697 856	65%	169 386 592	4%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	14 608 044	92%				8%	15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	6 107 288	93%				7%	6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av nærmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis			605 000	100%			605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	2 753 000	10%	23 689 387	87%	800 000	3%	27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	31 772 072	76%	10 186 760	24%	100 000	0%	42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	344 493 050	80%	67 631 309	16%	11 089 000	3%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2 500 000	100%					2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	204 273 000	97%			7 300 000	3%	211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	3 000 000	43%	4 000 000	57%			7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	3 530 300	59%	2 446 000	41%			5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	28 470 000	25%	73 684 000	64%	9 859 000	9%	115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		641 506 754	74%	182 242 456	21%	29 148 000	3%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	44 026 600	44%	52 263 000	52%	3 565 000	4%	99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	27 039 000	30%	63 138 520	69%	100 000	1%	90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	369 053 641	63%	191 929 492	33%	26 445 000	5%	587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	51 746 323	43%	67 630 200	56%	628 000	1%	120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	18 691 000	74%	5 953 000	23%	750 000	3%	25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	6 960 963	88%	950 000	12%			7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		517 517 527	56%	381 864 212	41%	31 488 000	3%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		2 554 192 306	40%	3 566 804 524	56%	230 022 592	4%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	28 570 000	45%	29 895 000	47%	5 200 000	8%	63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd			19 733 000	96%	900 000	4%	20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd	300 000	100%					300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	800 000	7%	10 600 000	93%			11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	14 885 114	10%	137 582 587	90%	473 173	0%	152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	71 280	100%					71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd			5 650 000	50%	5 725 000	50%	11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd			32 760 299	60%	21 489 653	40%	54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd			4 000 000	100%			4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd	4 595 000	32%	8 892 047	61%	1 000 000	7%	14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd			18 555 947	88%	2 640 000	12%	21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd	12 586 265	92%	1 030 000	8%			13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	3 550 000	47%	3 500 000	46%	500 000	7%	7 550 000
Sum andre virkemidler		65 357 659	17%	272 198 880	72%	9 713 173	3%	375 484 365
Sum andre virkemidler		65 357 659	17%	272 198 880	72%	9 713 173	3%	375 484 365
Sum Total		3 992 229 268	43%	4 683 826 071	51%	450 625 765	5%	9 195 969 780

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Innovasjonsnivå BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Innovasjon på bedriftsnivå		Innovasjon på regionalt nivå		Innovasjon på nasjonalt nivå		Innovasjon på internasjonalt nivå		Ikke relevant		Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	212 859 200	21%	151 825 000	15%	42 000 000	4%	518 600 000	51%	94 838 801	9%			1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	124 500 000	12%	123 700 000	12%	256 400 000	24%	200 000 000	19%	348 259 769	33%			1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	149 218 000	42%	8 100 000	2%	5 000 000	1%			193 441 200	54%			355 759 200
Sum lavrisikolån		486 577 200	20%	283 625 000	12%	303 400 000	12%	718 600 000	30%	636 539 770	26%	0	0%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		486 577 200	20%	283 625 000	12%	303 400 000	12%	718 600 000	30%	636 539 770	26%	0	0%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd					10 140 000	9%	86 039 737	74%	20 160 000	17%			116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	17 365 000	1%	8 252 000	0%	41 044 075	2%	651 363 525	37%	1 020 549 001	59%			1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	27 160 000	4%	27 100 000	4%	53 700 000	9%	498 005 000	81%	5 195 862	1%			611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti					500 000	0%	1 500 000	0%	2 500 000	1%	#####	99%	468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån					44 000 000	31%	100 000 000	69%					144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd					8 950 000	12%	57 750 000	79%	6 700 000	9%			73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					500 000	0%	155 897 000	100%					156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					795 000	2%	31 225 000	98%					32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap					250 000	0%	56 493 877	100%					56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd											2 149 865	100%	2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	100 000	0%	3 997 000	20%	5 739 471	28%	4 455 000	22%	6 105 050	30%			20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd							340 760 000	100%					340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi					20 475 000	3%	656 560 510	97%					677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd									2 262 000	100%			2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	150 000 000	100%											150 000 000
NFD 2421.80 Nærings tiltak på Svalbard	Tilskudd									2 150 000	100%			2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		194 625 000	4%	39 349 000	1%	186 093 546	4%	2 640 049 649	57%	1 065 621 913	23%	#####	10%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	739 252	5%	9 176 000	58%	1 257 792	8%	1 930 000	12%	2 855 000	18%			15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	100 000	2%	2 435 000	37%	2 687 288	41%	365 000	6%	986 523	15%			6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					195 000	32%			410 000	68%			605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd			90 000	0%	11 058 630	41%	15 993 757	59%	100 000	0%			27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	400 000	1%	7 733 372	18%	13 133 700	31%	15 145 000	36%	5 646 760	13%			42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	39 449 112	9%	81 366 427	19%	103 817 820	24%	145 637 240	34%	62 732 760	14%	31 500	0%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti			750 000	30%			1 750 000	70%					2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	41 040 000	19%	53 875 000	25%	56 915 000	27%	28 063 000	13%	31 680 000	15%			211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	200 000	3%	400 000	6%			1 650 000	24%	4 750 000	68%			7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	1 394 500	23%	58 000	1%					4 523 800	76%			5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	150 000	0%	1 600 000	1%	15 719 000	14%	86 420 000	75%	11 944 000	10%			115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		83 472 864	10%	157 483 799	18%	204 784 230	24%	296 953 997	34%	125 628 843	14%	31 500	0%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	83 856 600	84%	7 380 000	7%	6 275 000	6%	1 500 000	2%	843 000	1%			99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	13 288 000	15%	21 297 500	23%	14 371 000	16%	10 190 000	11%	31 731 020	35%			90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	305 484 327	52%	36 480 570	6%	8 175 000	1%	460 000	0%	236 888 236	40%			587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	43 413 823	36%	10 461 500	9%	2 600 000	2%			63 529 200	53%			120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	11 301 000	45%	4 885 000	19%	2 000 000	8%			7 208 000	28%			25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	3 650 000	46%	1 870 000	24%	274 513	3%			2 116 450	27%			7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		460 993 750	49%	82 374 570	9%	33 695 513	4%	12 150 000	1%	342 315 906	37%	0	0%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		739 091 614	12%	279 207 369	4%	424 573 289	7%	2 949 153 646	46%	1 533 566 662	24%	#####	7%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	33 595 000	53%	4 000 000	6%	2 000 000	3%			24 070 000	38%			63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd							595 000	3%	20 038 000	97%			20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					300 000	100%							300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd							5 900 000	52%	5 500 000	48%			11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd											#####	100%	152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd											71 280	100%	71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd							8 800 000	77%	2 575 000	23%			11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd											54 249 952	100%	54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd											4 000 000	100%	4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd							13 487 047	93%	1 000 000	7%			14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	1 292 994	6%					19 902 953	94%					21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd					590 000	4%	12 576 265	92%	450 000	3%			13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	550 000	7%	3 000 000	40%	905 000	12%	1 595 000	21%	1 500 000	20%			7 550 000
Sum andre virkemidler		35 437 994	9%	7 000 000	2%	3 795 000	1%	62 856 265	17%	55 133 000	15%	#####	56%	375 484 365
Sum andre virkemidler		35 437 994	9%	7 000 000	2%	3 795 000	1%	62 856 265	17%	55 133 000	15%	#####	56%	375 484 365
Sum Total		1 261 106 808	14%	569 832 369	6%	731 768 289	8%	3 730 609 911	41%	2 225 239 432	24%	#####	7%	9 195 969 780

* Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Type Innovasjon BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Markedsmessig innovasjon		Organisatorisk innovasjon		Produkt-/tjenesteinnovasjon		Prosessinnovasjon		Ikke relevant		Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	2 500 000	0%	8 800 000	1%	586 434 200	57%	327 550 000	32%	94 838 801	9%			1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	3 200 000	0%			366 400 000	35%	335 000 000	32%	348 259 769	33%			1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål			9 000 000	3%	76 608 000	22%	76 710 000	22%	193 441 200	54%			355 759 200
Sum lavrisikolån		5 700 000	0%	17 800 000	1%	1 029 442 200	42%	739 260 000	30%	636 539 770	26%	0	0%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		5 700 000	0%	17 800 000	1%	1 029 442 200	42%	739 260 000	30%	636 539 770	26%	0	0%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	3 480 000	3%			88 199 737	76%	4 500 000	4%	20 160 000	17%			116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	15 400 075	1%	3 506 000	0%	575 474 025	33%	123 644 500	7%	1 020 549 001	59%			1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	10 000 000	2%	7 500 000	1%	525 465 000	86%	63 000 000	10%	5 195 862	1%			611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti					2 000 000	0%			2 500 000	1%	463 969 500	99%	468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån					104 000 000	72%	40 000 000	28%					144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd			11 000 000	15%	51 950 000	71%	3 750 000	5%	6 700 000	9%			73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					144 137 000	92%	12 260 000	8%					156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					32 020 000	100%							32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap					56 743 877	100%							56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd											2 149 865	100%	2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	1 402 000	7%	600 000	3%	9 550 000	47%	2 739 471	13%	6 105 050	30%			20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd					287 960 000	85%	52 800 000	15%					340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	10 900 000	2%			492 050 510	73%	174 085 000	26%					677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd									2 262 000	100%			2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd					9 000 000	6%	141 000 000	94%					150 000 000
NFD 2421.80 Nærings tiltak på Svalbard	Tilskudd									2 150 000	100%			2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		41 182 075	1%	22 606 000	0%	2 378 550 149	52%	617 778 971	13%	1 065 621 913	23%	466 119 365	10%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	100 000	1%	1 048 952	7%	8 089 092	51%	3 865 000	24%	2 855 000	18%			15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd			400 000	6%	4 387 288	67%	800 000	12%	986 523	15%			6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					195 000	32%			410 000	68%			605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	200 000	1%	400 000	1%	26 177 387	96%	465 000	2%					27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	700 000	2%	700 000	2%	33 494 072	80%	1 518 000	4%	5 646 760	13%			42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	28 790 540	7%	7 877 500	2%	237 907 559	55%	95 695 000	22%	62 732 760	14%	31 500	0%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					2 500 000	100%							2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	16 750 000	8%			136 523 000	65%	26 620 000	13%	31 680 000	15%			211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis			200 000	3%	1 650 000	24%	400 000	6%	4 750 000	68%			7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	994 500	17%	58 000	1%			400 000	7%	4 523 800	76%			5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	1 500 000	1%	13 210 000	11%	79 600 000	69%	9 579 000	8%	11 944 000	10%			115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		49 035 040	6%	23 894 452	3%	530 523 398	61%	139 342 000	16%	125 528 843	14%	31 500	0%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					29 137 000	29%	70 404 600	71%	313 000	0%			99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	14 411 000	16%	2 900 000	3%	41 580 500	46%	255 000	0%	31 731 020	35%			90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	5 543 000	1%	25 297 000	4%	262 698 481	45%	210 164 834	36%	83 784 818	14%			587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	5 778 000	5%			51 836 523	43%	49 094 500	41%	13 295 500	11%			120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	1 000 000	4%	1 900 000	7%	12 786 000	50%	2 500 000	10%	7 208 000	28%			25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd			644 513	8%	4 200 000	53%	950 000	12%	2 116 450	27%			7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		26 732 000	3%	30 741 513	3%	402 238 504	43%	333 368 934	36%	138 448 788	15%	0	0%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		116 949 115	2%	77 241 965	1%	3 311 312 051	52%	1 090 489 905	17%	1 329 599 544	21%	466 150 865	7%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd					32 095 000	50%	7 500 000	12%	24 070 000	38%			63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd					595 000	3%			20 038 000	97%			20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd			300 000	100%									300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	1 600 000	14%			4 300 000	38%			5 500 000	48%			11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd											152 940 874	100%	152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd											71 280	100%	71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd					8 800 000	77%			2 575 000	23%			11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd											54 249 952	100%	54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd											4 000 000	100%	4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd					13 487 047	93%			1 000 000	7%			14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd					17 195 947	81%	4 000 000	19%					21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd					1 030 000	8%	12 136 265	89%	450 000	3%			13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	3 550 000	47%			2 000 000	26%	500 000	7%	1 500 000	20%			7 550 000
Sum andre virkemidler		5 150 000	1%	300 000	0%	79 502 994	21%	24 136 265	6%	55 133 000	15%	211 262 106	56%	375 484 365
Sum andre virkemidler		5 150 000	1%	300 000	0%	79 502 994	21%	24 136 265	6%	55 133 000	15%	211 262 106	56%	375 484 365
Sum Total		127 799 115	1%	95 341 965	1%	4 420 257 245	48%	1 853 886 170	20%	2 021 272 314	22%	677 412 971	7%	9 195 969 780

* Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Bedriftstørrrelse BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	0-19		20-50		51-100		101-250		>250		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	751 871 867	74%	236 251 134	23%			32 000 000	3%			1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	802 859 769	76%	250 000 000	24%							1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	355 759 200	100%									355 759 200
Sum lavrisikolån		1 910 490 836	79%	486 251 134	20%	0	0%	32 000 000	1%	0	0%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		1 910 490 836	79%	486 251 134	20%	0	0%	32 000 000	1%	0	0%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	104 939 737	90%	11 400 000	10%							116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	1 177 517 711	68%	303 781 823	17%	124 465 562	7%	86 483 505	5%	46 325 000	3%	1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	438 220 862	72%	121 540 000	20%	46 400 000	8%	5 000 000	1%			611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	468 469 500	100%									468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	94 000 000	65%	50 000 000	35%							144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	67 650 000	92%	5 750 000	8%							73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	129 887 000	83%	22 950 000	15%	500 000	0%	3 060 000	2%			156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	29 975 000	94%	2 045 000	6%							32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	21 743 877	38%							35 000 000	62%	56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkerisearrangører	Tilskudd	1 751 365	81%	398 500	19%							2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	18 059 021	89%	1 150 000	6%	755 000	4%	182 500	1%	250 000	1%	20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	138 360 000	41%	9 100 000	3%	17 100 000	5%	83 100 000	24%	93 100 000	27%	340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	345 223 000	51%	129 890 000	19%	57 975 000	9%	40 285 000	6%	103 662 510	15%	677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd	2 262 000	100%									2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	150 000 000	100%									150 000 000
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	2 150 000	100%									2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		3 190 209 073	69%	658 005 323	14%	247 195 562	5%	218 111 005	5%	278 337 510	6%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	10 800 252	68%	4 142 792	26%			940 000	6%	75 000	0%	15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	5 143 023	78%	1 122 208	17%	308 580	5%					6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	605 000	100%									605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	27 242 387	100%									27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	41 705 832	99%	353 000	1%							42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	307 172 198	71%	67 171 241	16%	33 276 420	8%	8 620 000	2%	16 795 000	4%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2 500 000	100%									2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	153 623 000	73%	52 450 000	25%	5 500 000	3%					211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	5 750 000	82%	1 050 000	15%	200 000	3%					7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	4 616 300	77%							1 360 000	23%	5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	87 733 000	76%	8 400 000	7%			200 000	0%	19 500 000	17%	115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		646 890 992	74%	134 689 241	16%	39 285 000	5%	9 760 000	1%	37 730 000	4%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	95 639 600	96%	1 815 000	2%	900 000	1%	1 500 000	2%			99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	85 416 020	94%	4 421 500	5%	200 000	0%	240 000	0%	600 000	1%	90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	586 588 133	100%	900 000	0%							587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	111 351 523	93%	6 653 000	6%	2 000 000	2%					120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	24 441 000	96%	953 000	4%							25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	5 310 963	67%			1 500 000	19%	700 000	9%	400 000	5%	7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		908 747 239	98%	14 742 500	2%	4 600 000	0%	2 440 000	0%	1 000 000	0%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		4 745 847 304	74%	807 437 064	13%	291 080 562	5%	230 311 005	4%	317 067 510	5%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	63 665 000	100%									63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	19 733 000	96%	900 000	4%							20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd	300 000	100%									300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	11 400 000	100%									11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	64 900 325	42%	32 799 891	21%			55 240 658	36%			152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	71 280	100%									71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	8 925 000	78%	2 450 000	22%							11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	4 794 749	9%	3 630 431	7%	3 829 500	7%	4 835 000	9%	37 160 272	68%	54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	4 000 000	100%									4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd	14 487 047	100%									14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	15 472 953	73%	1 000 000	5%	3 430 000	16%	1 292 994	6%			21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd	13 166 265	97%	450 000	3%							13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	7 550 000	100%									7 550 000
Sum andre virkemidler		228 465 619	61%	41 230 322	11%	7 259 500	2%	61 368 652	16%	37 160 272	10%	375 484 365
Sum andre virkemidler		228 465 619	61%	41 230 322	11%	7 259 500	2%	61 368 652	16%	37 160 272	10%	375 484 365
Sum Total		6 884 803 759	75%	1 334 918 520	15%	298 340 062	3%	323 679 657	4%	354 227 782	4%	9 195 969 780

Kjennetegn BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Kvinnerettet		Miljøeffekt		Samfunnseffekt		Informasjons- og kommunikasjonsteknologirettet		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	486 540 200	48%	815 231 000	80%	552 140 200	54%	0	0%	1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	97 258 825	9%	817 710 825	78%	90 534 444	9%	0	0%	1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	138 995 000	39%	212 461 700	60%	317 952 200	89%	0	0%	355 759 200
Sum lavrisikolån		722 794 025	30%	1 845 403 525	76%	960 626 844	40%			2 428 741 970
Sum lavrisikolån		722 794 025	30%	1 845 403 525	76%	960 626 844	40%	0%		2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	20 204 030	17%	35 449 030	30%	64 818 737	56%	57 169 307	49%	116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	624 023 682	36%	693 760 554	40%	1 255 438 246	72%	427 927 124	25%	1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	98 300 000	16%	327 980 000	54%	307 955 000	50%	317 625 000	52%	611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	0	0%	244 066 500	46%	0	0%	0	0%	533 757 000
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	10 000 000	7%	144 000 000	100%	0	0%	0	0%	144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	52 800 000	72%	60 700 000	83%	73 400 000	100%	4 000 000	5%	73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	15 987 000	10%	68 743 000	44%	85 930 000	55%	91 405 000	58%	156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	3 250 000	10%	7 740 000	24%	30 770 000	96%	28 320 000	88%	32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	0	0%	47 995 877	85%	56 743 877	100%	0	0%	56 743 877
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	12 346 021	61%	6 243 950	31%	18 406 021	90%	4 240 000	21%	20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	96 760 000	28%	340 760 000	100%	266 560 000	78%	51 500 000	15%	340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	209 575 000	31%	677 035 510	100%	431 970 510	64%	68 070 000	10%	677 035 510
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	0	0%	150 000 000	100%	0	0%	0	0%	150 000 000
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	100 000	5%	2 050 000	95%	2 150 000	100%	0	0%	2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		1 143 345 733	25%	2 806 524 421	61%	2 594 142 391	56%	1 050 256 431	23%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	5 528 792	35%	7 192 792	45%	11 903 792	75%	1 340 000	8%	15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	3 310 788	50%	4 563 708	69%	4 645 788	71%	323 580	5%	6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	410 000	68%	195 000	32%	605 000	100%	0	0%	605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	5 542 354	20%	12 154 775	45%	17 883 095	66%	0	0%	27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	13 981 063	33%	10 446 000	25%	23 456 072	56%	11 072 000	26%	42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	156 911 905	36%	193 609 312	45%	277 247 599	64%	57 256 704	13%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	0	0%	0	0%	750 000	30%	0	0%	2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	47 898 000	23%	86 770 000	41%	128 688 000	61%	0	0%	211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	4 400 000	63%	6 400 000	91%	6 200 000	89%	1 050 000	15%	7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	1 426 000	24%	0	0%	5 556 668	93%	161 500	3%	5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	58 329 000	50%	92 303 000	80%	109 983 000	95%	3 870 000	3%	115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		297 737 902	34%	413 634 587	48%	586 919 014	68%	75 073 784	9%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	20 455 000	20%	88 641 600	89%	48 036 100	48%	250 000	0%	99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	57 835 020	64%	20 963 000	23%	57 823 500	64%	388 000	0%	90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	272 941 644	46%	250 242 555	43%	333 918 305	57%	0	0%	587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	36 688 523	31%	55 959 200	47%	60 259 200	50%	0	0%	120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	5 850 000	23%	9 928 000	39%	18 259 000	72%	0	0%	25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	2 573 000	33%	5 794 513	73%	4 590 963	58%	0	0%	7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		396 343 187	43%	431 528 868	46%	522 887 068	56%	638 000	0%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		1 837 426 822	29%	3 651 687 876	57%	3 703 948 473	58%	1 125 968 215	18%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	30 120 000	47%	38 320 000	60%	48 545 000	76%	0	0%	63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	2 065 000	10%	19 013 000	92%	20 633 000	100%	0	0%	20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd	0	0%	0	0%	300 000	100%	300 000	100%	300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	2 800 000	25%	800 000	7%	7 900 000	69%	3 200 000	28%	11 400 000
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	3 200 000	28%	6 350 000	56%	8 175 000	72%	2 450 000	22%	11 375 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd	6 850 000	47%	1 642 047	11%	14 487 047	100%	2 292 047	16%	14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	10 917 994	52%	7 032 953	33%	21 195 947	100%	21 195 947	100%	21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd	450 000	3%	13 616 265	100%	12 586 265	92%	0	0%	13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	945 000	13%	1 900 000	25%	3 400 000	45%	945 000	13%	7 550 000
Sum andre virkemidler		57 347 994	15%	88 674 265	24%	137 222 259	37%	30 382 994	8%	375 484 365
Sum andre virkemidler		57 347 994	15%	88 674 265	24%	137 222 259	37%	30 382 994	8%	375 484 365
Sum Total		2 617 568 841	28%	5 585 765 666	61%	4 801 797 576	52%	1 156 351 209	13%	9 195 969 780

Næringsområde BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	S-001 Energi og miljø		S-002 Helse		S-005 Landbruk		S-006 Marin		S-007 Maritim		S-008 Olje og gass		S-009 Reiseliv	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	8 750 000	1%			38 581 000	4%	286 000 000	28%	346 250 000	34%	5 600 000	1%	131 567 001	13%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål							1 052 859 769	100%						
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål					352 409 200	99%	1 500 000	0%					1 850 000	1%
	Sum lavrisikolån	8 750 000	0%	0	0%	390 990 200	16%	1 340 359 769	55%	346 250 000	14%	5 600 000	0%	133 417 001	5%
Sum lavrisikolån		8 750 000	0%	0	0%	390 990 200	16%	1 340 359 769	55%	346 250 000	14%	5 600 000	0%	133 417 001	5%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	13 790 000	12%	12 419 000	11%	1 195 000	1%	5 550 000	5%	5 235 000	4%	1 975 000	2%	640 000	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	67 150 000	4%	78 695 000	5%	30 292 175	2%	122 739 825	7%	73 720 000	4%	17 825 000	1%	926 290 921	53%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	43 280 000	7%	44 625 000	7%	19 500 000	3%	106 745 862	17%	31 950 000	5%	44 000 000	7%	18 000 000	3%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	1 500 000	0%												
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån							50 000 000	35%	94 000 000	65%				
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	11 250 000	15%	4 600 000	6%	3 000 000	4%	17 500 000	24%	11 000 000	15%	3 000 000	4%		
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	7 450 000	5%	14 865 000	10%			15 633 000	10%	23 037 000	15%	14 300 000	9%		
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU			12 300 000	38%										
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			16 748 000	30%										
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd														
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	600 000	3%	450 000	2%	300 000	1%	250 000	1%					8 057 050	40%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	123 200 000	36%					89 300 000	26%	43 500 000	13%	44 860 000	13%		
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	391 651 510	58%	2 900 000	0%	15 850 000	2%	55 889 000	8%	100 320 000	15%	775 000	0%		
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd														
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd									150 000 000	100%				
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd														
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	659 871 510	14%	187 602 000	4%	70 137 175	2%	463 607 687	10%	532 762 000	12%	126 735 000	3%	952 987 971	21%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd			490 000	3%	3 360 000	21%			257 792	2%			6 426 300	40%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	1 010 000	15%	98 580	1%			765 000	12%	422 208	6%			3 650 000	56%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					195 000	32%							410 000	68%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	7 018 307	26%	3 010 103	11%	200 000	1%	1 793 000	7%	1 250 000	5%	300 000	1%	824 098	3%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	1 975 000	5%	3 815 000	9%	2 100 000	5%	1 800 000	4%	1 750 000	4%	1 150 000	3%	8 915 063	21%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	35 797 500	8%	17 345 920	4%	28 830 620	7%	24 038 500	6%	42 124 000	10%	3 037 500	1%	96 564 703	22%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					1 750 000	70%							750 000	30%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	5 500 000	3%	2 000 000	1%	24 650 000	12%	37 030 000	18%	10 500 000	5%			54 748 000	26%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	1 350 000	19%							1 250 000	18%				
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd													109 625	2%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	11 100 000	10%	10 000 000	9%	14 610 000	13%	21 909 000	19%	12 500 000	11%	3 000 000	3%	1 600 000	1%
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	63 750 807	7%	36 759 603	4%	75 695 620	9%	87 335 500	10%	70 054 000	8%	7 487 500	1%	173 997 789	20%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	3 378 000	3%			94 876 600	95%								
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd			155 000	0%	74 836 020	82%							15 041 500	17%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis			2 135 000	0%	577 827 223	98%							7 450 910	1%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd					118 784 523	99%							1 220 000	1%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån					24 109 000	95%							1 285 000	5%
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd					5 787 963	73%							500 000	6%
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	3 378 000	0%	2 290 000	0%	896 221 329	96%	0	0%	0	0%	0	0%	25 497 410	3%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		727 000 317	11%	226 651 603	4%	1 042 054 124	16%	550 943 187	9%	602 816 000	9%	134 222 500	2%	1 152 483 170	18%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd					55 740 000	88%							2 000 000	3%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	750 000	4%							900 000	4%	595 000	3%		
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					300 000	100%								
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd														
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd														
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd														
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd														
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd														
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd														
UD 160.70 Helse	Tilskudd	992 047	7%	13 495 000	93%										
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	1 007 953	5%					4 000 000	19%						
Diverse tilskudd	Tilskudd	11 546 265	85%			2 070 000	15%								
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	995 000	13%			405 000	5%							3 600 000	48%
	Sum andre virkemidler	15 291 265	4%	13 495 000	4%	58 515 000	16%	4 000 000	1%	900 000	0%	595 000	0%	5 600 000	1%
Sum andre virkemidler		15 291 265	4%	13 495 000	4%	58 515 000	16%	4 000 000	1%	900 000	0%	595 000	0%	5 600 000	1%
Sum Total		751 041 582	8%	240 146 603	3%	1 491 559 324	16%	1 895 302 956	21%	949 966 000	10%	140 417 500	2%	1 291 500 171	14%

Næringsområde BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	S-010 Kreativ næring		S-999 Øvrige områder		X Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære			203 375 000	20%			1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål							1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål							355 759 200
Sum lavrisikolån		0	0%	203 375 000	8%	0	0%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		0	0%	203 375 000	8%	0	0%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	5 725 707	5%	68 510 030	59%	1 300 000	1%	116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	67 193 688	4%	354 666 992	20%			1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	11 500 000	2%	291 560 000	48%			611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti			3 000 000	1%	463 969 500	99%	468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipst og fiskefartøy	Innovasjonslån							144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	7 450 000	10%	15 600 000	21%			73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	3 260 000	2%	77 852 000	50%			156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	6 030 000	19%	13 690 000	43%			32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			39 995 877	70%			56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd					2 149 865	100%	2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	1 439 471	7%	9 300 000	46%			20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd			39 900 000	12%			340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi			109 650 000	16%			677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd			2 262 000	100%			2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd							150 000 000
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd			2 150 000	100%			2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		102 598 866	2%	1 028 136 899	22%	467 419 365	10%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	955 000	6%	4 468 952	28%			15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	225 000	3%	403 023	6%			6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis							605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd			12 846 879	47%			27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	2 490 000	6%	18 063 769	43%			42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	21 327 500	5%	163 937 116	38%	31 500	0%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti							2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	1 875 000	1%	75 270 000	36%			211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis			4 400 000	63%			7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd			5 866 675	98%			5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	6 410 000	6%	34 704 000	30%			115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		33 282 500	4%	319 960 414	37%	31 500	0%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd			1 600 000	2%			99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd			845 000	1%			90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis			75 000	0%			587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd							120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån							25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd			1 623 000	21%			7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		0	0%	4 143 000	0%	0	0%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		135 881 366	2%	1 352 240 313	21%	467 450 865	7%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd			5 925 000	9%			63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd			18 388 000	89%			20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd							300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	11 400 000	100%					11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd					152 940 874	100%	152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd					71 280	100%	71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd			11 375 000	100%			11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd					54 249 952	100%	54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd					4 000 000	100%	4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd							14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	2 292 994	11%	13 895 000	66%			21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd							13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis			2 550 000	34%			7 550 000
Sum andre virkemidler		13 692 994	4%	52 133 000	14%	211 262 106	56%	375 484 365
Sum andre virkemidler		13 692 994	4%	52 133 000	14%	211 262 106	56%	375 484 365
Sum Total		149 574 360	2%	1 607 748 313	17%	678 712 971	7%	9 195 969 780

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering

Delmål BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Gründer*		Bedrift*		Personkunde*		Annet*		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	288 081 667	28%	730 460 334	72%	1 581 000	0%			1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	125 129 444	12%	927 730 325	88%					1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	17 000 000	5%	15 388 000	4%	323 371 200	91%			355 759 200
Sum lavrisikolån		430 211 111	18%	1 673 578 659	69%	324 952 200	13%	0	0%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		430 211 111	18%	1 673 578 659	69%	324 952 200	13%	0	0%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	88 394 337	76%	27 945 400	24%					116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	320 878 800	18%	1 384 341 726	80%			33 353 075	2%	1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	213 135 000	35%	398 025 862	65%					611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	186 037 500	40%	282 432 000	60%					468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	4 000 000	3%	140 000 000	97%					144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	9 950 000	14%	41 600 000	57%			21 850 000	30%	73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	52 630 000	34%	103 767 000	66%					156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	9 740 000	30%	22 280 000	70%					32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			16 748 000	30%			39 995 877	70%	56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkeisearrangører	Tilskudd			2 149 865	100%					2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	3 223 450	16%	12 067 571	59%			5 105 500	25%	20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	80 000 000	23%	260 760 000	77%					340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	193 978 000	29%	483 057 510	71%					677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd			2 262 000	100%					2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			150 000 000	100%					150 000 000
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd			2 050 000	95%			100 000	5%	2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		1 161 967 087	25%	3 329 486 934	73%	0	0%	100 404 452	2%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	1 610 000	10%	14 173 044	89%			175 000	1%	15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	960 000	15%	5 515 231	84%			98 580	1%	6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	195 000	32%	410 000	68%					605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	26 543 967	97%	698 420	3%					27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	31 352 072	75%	10 706 760	25%					42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	92 103 017	21%	329 555 836	76%	31 500	0%	11 344 506	3%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2 500 000	100%							2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	86 233 000	41%	125 340 000	59%					211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	1 150 000	16%	5 850 000	84%					7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	1 010 300	17%	978 000	16%			3 988 000	67%	5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	14 689 000	13%	68 294 000	59%			32 850 000	28%	115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		258 346 356	30%	561 521 291	65%	31 500	0%	48 456 086	6%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	20 660 000	21%	77 994 600	78%			1 200 000	1%	99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	16 087 500	18%	59 668 520	66%			15 121 500	17%	90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	23 071 230	4%	77 307 530	13%	487 109 373	83%			587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	13 041 123	11%	38 815 700	32%	68 147 700	57%			120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	3 650 000	14%	6 838 000	27%	14 906 000	59%			25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	150 000	2%	6 660 963	84%			1 100 000	14%	7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		76 659 853	8%	267 285 313	29%	570 163 073	61%	17 421 500	2%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		1 496 973 296	23%	4 158 293 538	65%	570 194 573	9%	166 282 038	3%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	12 300 000	19%	43 865 000	69%	7 500 000	12%			63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd			19 883 000	96%			750 000	4%	20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd			300 000	100%					300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	2 700 000	24%	8 700 000	76%					11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	65 467 374	43%	77 517 744	51%			9 955 756	7%	152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd			71 280	100%					71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	3 200 000	28%	5 025 000	44%			3 150 000	28%	11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd			799 749	1%			53 450 203	99%	54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd			4 000 000	100%					4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd	6 542 047	45%	6 945 000	48%			1 000 000	7%	14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	1 007 953	5%	17 895 000	84%			2 292 994	11%	21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd	12 136 265	89%	1 030 000	8%			450 000	3%	13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	2 000 000	26%	5 550 000	74%					7 550 000
Sum andre virkemidler		105 353 639	28%	191 581 773	51%	7 500 000	2%	71 048 953	19%	375 484 365
Sum andre virkemidler		105 353 639	28%	191 581 773	51%	7 500 000	2%	71 048 953	19%	375 484 365
Sum Total		2 032 538 046	22%	6 023 453 970	66%	902 646 773	10%	237 330 991	3%	9 195 969 780

*Gründer (0-3 år fra stiftelses- og tilsagnsdato)

*Bedrift (over 3 år fra stiftelses- og tilsagnsdato)

*Personkunde (søkt med norsk personnummer)

*Annet (ikke tilgjengelig stiftelsesdato eller norsk personnummer eller tilsagnsmottaker er stiftelse, forening eller lignende)

Internasjonalt BRUTTO tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Internasjonalt rettet - Annet		Internasjonalt rettet – Eksport		Nasjonalt rettet		Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	165 860 334	16%	687 700 000	67%	166 562 667	16%			1 020 123 001
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	1 800 000	0%	914 416 325	87%	136 643 444	13%			1 052 859 769
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	1 590 000	0%			354 169 200	100%			355 759 200
Sum lavrisikolån		169 250 334	7%	1 602 116 325	66%	657 375 311	27%	0	0%	2 428 741 970
Sum lavrisikolån		169 250 334	7%	1 602 116 325	66%	657 375 311	27%	0	0%	2 428 741 970
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	30 805 000	26%	66 015 737	57%	19 519 000	17%			116 339 737
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	294 393 971	17%	829 776 914	48%	614 402 716	35%			1 738 573 601
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	90 700 000	15%	461 865 000	76%	57 095 862	9%	1 500 000	0%	611 160 862
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti			4 500 000	1%	463 969 500	99%			468 469 500
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån			104 000 000	72%	40 000 000	28%			144 000 000
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	6 500 000	9%	54 200 000	74%	12 700 000	17%			73 400 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	9 455 000	6%	140 810 000	90%	6 132 000	4%			156 397 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	16 950 000	53%	11 225 000	35%	3 845 000	12%			32 020 000
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	27 388 000	48%	21 105 877	37%	8 250 000	15%			56 743 877
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd							2 149 865	100%	2 149 865
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	6 127 000	30%	4 348 950	21%	9 920 571	49%			20 396 521
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	84 260 000	25%	157 900 000	46%	98 600 000	29%			340 760 000
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	16 225 000	2%	632 445 510	93%	28 365 000	4%			677 035 510
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd					2 262 000	100%			2 262 000
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	48 500 000	32%	101 500 000	68%					150 000 000
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	2 050 000	95%			100 000	5%			2 150 000
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		633 353 971	14%	2 589 692 988	56%	1 365 161 649	30%	3 649 865	0%	4 591 858 473
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	3 685 300	23%	6 483 792	41%	5 788 952	36%			15 958 044
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	240 000	4%	3 658 708	56%	2 638 580	40%	36 523	1%	6 573 811
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	410 000	68%	195 000	32%					605 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd					27 242 387	100%			27 242 387
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	9 336 760	22%	15 683 000	37%	17 039 072	41%			42 058 832
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	64 582 166	15%	213 009 999	49%	155 411 194	36%	31 500	0%	433 034 859
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti			2 500 000	100%					2 500 000
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	24 238 000	11%	108 335 000	51%	79 000 000	37%			211 573 000
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	1 800 000	26%			5 200 000	74%			7 000 000
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd					5 976 300	100%			5 976 300
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	13 810 000	12%	71 439 000	62%	30 584 000	26%			115 833 000
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		118 102 226	14%	421 304 499	49%	328 880 485	38%	68 023	0%	868 355 233
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					99 854 600	100%			99 854 600
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	5 685 000	6%	6 111 500	7%	79 081 020	87%			90 877 520
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	8 105 000	1%	2 532 000	0%	576 851 133	98%			587 488 133
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	2 750 000	2%			117 254 523	98%			120 004 523
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån					25 394 000	100%			25 394 000
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	1 200 000	15%	574 513	7%	6 136 450	78%			7 910 963
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		17 740 000	2%	9 218 013	1%	904 571 726	97%	0	0%	931 529 739
Sum risikolån, tilskudd og programmer		769 196 197	12%	3 020 215 500	47%	2 598 613 860	41%	3 717 888	0%	6 391 743 445
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	2 000 000	3%			61 665 000	97%			63 665 000
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	2 370 000	11%	18 263 000	89%					20 633 000
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					300 000	100%			300 000
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	5 500 000	48%	5 900 000	52%					11 400 000
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd							152 940 874	100%	152 940 874
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd							71 280	100%	71 280
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	2 575 000	23%	8 800 000	77%					11 375 000
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd							54 249 952	100%	54 249 952
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd							4 000 000	100%	4 000 000
UD 160.70 Helse	Tilskudd	7 200 000	50%	7 287 047	50%					14 487 047
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	6 240 000	29%	14 955 947	71%					21 195 947
Diverse tilskudd	Tilskudd					13 616 265	100%			13 616 265
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	1 500 000	20%	5 550 000	74%	500 000	7%			7 550 000
Sum andre virkemidler		27 385 000	7%	60 755 994	16%	76 081 265	20%	211 262 106	56%	375 484 365
Sum andre virkemidler		27 385 000	7%	60 755 994	16%	76 081 265	20%	211 262 106	56%	375 484 365
Sum Total		965 831 531	11%	4 683 087 819	51%	3 332 070 436	36%	214 979 994	2%	9 195 969 780

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering

Totale tilsagn finansieringstjenester ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Total	
		Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	63	1%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	89	2%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	128	2%
Sum lavrisikolån		280	5%
Sum lavrisikolån		280	5%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	169	3%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	1 137	21%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	202	4%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	222	4%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	5	0%
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	34	1%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	66	1%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	13	0%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	10	0%
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd	5	0%
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	63	1%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	31	1%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	107	2%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd	2	0%
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	5	0%
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	2	0%
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		2 073	38%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	29	1%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	22	0%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	2	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	280	5%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	113	2%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	690	13%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2	0%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	76	1%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	6	0%
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	27	0%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	58	1%
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		1 305	24%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	245	4%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	121	2%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	889	16%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	267	5%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	23	0%
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	13	0%
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		1 558	28%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		4 936	90%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	35	1%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	5	0%
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd	1	0%
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	10	0%
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	151	3%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	1	0%
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	4	0%
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	11	0%
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	1	0%
UD 160.70 Helse	Tilskudd	11	0%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	9	0%
Diverse tilskudd	Tilskudd	4	0%
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	8	0%
Sum andre virkemidler		251	5%
Sum andre virkemidler		251	5%
Sum Total		5 467	100%

Bransje ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	A1 - Jordbruk/skogbruk		A2 - Fiske/oppdrett		B - Bergverksdrift og utvinning		C - Industri		D - Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning		E - Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet		F - Bygge- og anleggsvirksomhet	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	2	3%	13	21%			21	33%	1	2%			2	3%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål			87	98%										
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	118	92%					7	5%						
Sum lavrisikolån		120	43%	100	36%	0	0%	28	10%	1	0%	0	0%	2	1%
Sum lavrisikolån		120	43%	100	36%	0	0%	28	10%	1	0%	0	0%	2	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd			4	2%	1	1%	22	13%	5	3%	1	1%	2	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	5	0%	21	2%	2	0%	82	7%	2	0%	4	0%	6	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån			12	6%	1	0%	39	19%	1	0%	1	0%	3	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	3	1%	3	1%	1	0%	28	13%	1	0%	2	1%	12	5%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån							1	20%						
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	1	3%	2	6%	1	3%	2	6%	3	9%			2	6%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU			4	6%	1	2%	14	21%					3	5%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU														
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap													1	10%
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd														
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	1	2%					3	5%					1	2%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd			3	10%	5	16%	12	39%	1	3%			2	6%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi			6	6%			42	39%	12	11%	6	6%	2	2%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd														
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd														
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd														
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		10	0%	55	3%	12	1%	245	12%	25	1%	14	1%	34	2%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	1	3%					6	21%			1	3%	1	3%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd							8	36%						
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	1	50%												
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	1	0%	5	2%			23	8%			1	0%	2	1%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	1	1%					19	17%	1	1%	1	1%	3	3%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	11	2%	16	2%	4	1%	214	31%	6	1%	6	1%	15	2%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti							1	50%						
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån			15	20%			30	39%	1	1%			3	4%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis							2	33%						
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd														
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	5	9%	5	9%	1	2%	10	17%	3	5%			2	3%
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		20	2%	41	3%	5	0%	313	24%	11	1%	9	1%	26	2%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	204	83%					6	2%	11	4%			5	2%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	14	12%					51	42%						
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	707	80%					94	11%	1	0%				
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	257	96%					7	3%						
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	19	83%					4	17%						
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	6	46%					3	23%						
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		1207	77%	0	0%	0	0%	165	11%	12	1%	0	0%	5	0%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		1237	25%	96	2%	17	0%	723	15%	48	1%	23	0%	65	1%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	29	83%					1	3%					1	3%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd														
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd														
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd														
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	3	2%												
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd														
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd													1	25%
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd														
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd														
UD 160.70 Helse	Tilskudd							3	27%						
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd			1	11%										
Diverse tilskudd	Tilskudd							1	25%	2	50%				
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	1	13%					3	38%						
Sum andre virkemidler		33	13%	1	0%	0	0%	8	3%	2	1%	0	0%	2	1%
Sum andre virkemidler		33	13%	1	0%	0	0%	8	3%	2	1%	0	0%	2	1%
Sum Total		1390	25%	197	4%	17	0%	759	14%	51	1%	23	0%	69	1%

Bransje ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	G - Varehandel- reparasjon av motorvogner		H - Transport og lagring		I - Overnattings- og serveringsvirksomhet		J - Informasjon og kommunikasjon		K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet		L - Omsetning og drift av fast eiendom		M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	3	5%	10	16%	7	11%					4	6%		
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	1	1%	1	1%										
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål					1	1%								
Sum lavrisikolån		4	1%	11	4%	8	3%	0	0%	0	0%	4	1%	0	0%
Sum lavrisikolån		4	1%	11	4%	8	3%	0	0%	0	0%	4	1%	0	0%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	7	4%			1	1%	74	44%	2	1%			36	21%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	14	1%	32	3%	356	31%	60	5%	5	0%	3	0%	53	5%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	6	3%	3	1%	2	1%	87	43%	2	1%	2	1%	31	15%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	28	13%	1	0%	2	1%	59	27%			2	1%	64	29%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån			4	80%										
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd													13	38%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	2	3%					27	41%					13	20%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU			1	8%			6	46%			1	8%	2	15%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap							2	20%						
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd							1	20%						
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd					1	2%	2	3%			1	2%	16	25%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd							2	6%					6	19%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	5	5%	2	2%			7	7%					24	22%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd									2	100%				
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			4	80%										
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd														
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		62	3%	47	2%	362	17%	327	16%	11	1%	9	0%	258	12%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd					3	10%	4	14%					2	7%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd					2	9%					1	5%	1	5%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis														
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	15	5%	2	1%	1	0%	112	40%			1	0%	90	32%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	9	8%	1	1%	7	6%	21	19%			1	1%	22	19%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	19	3%	4	1%	59	9%	67	10%	3	0%	10	1%	82	12%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti														
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	3	4%	1	1%	7	9%					6	8%	1	1%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis													3	50%
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd													15	56%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	1	2%					2	3%					14	24%
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		47	4%	8	1%	79	6%	206	16%	3	0%	19	1%	230	18%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					2	1%					11	4%	3	1%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	12	10%			7	6%					2	2%	2	2%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	7	1%			32	4%	1	0%			2	0%	1	0%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	2	1%												
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån														
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd							1	8%						
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		21	1%	0	0%	41	3%	2	0%	0	0%	15	1%	6	0%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		130	3%	55	1%	482	10%	535	11%	14	0%	43	1%	494	10%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd			1	3%	1	3%					1	3%		
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd													3	60%
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd													1	100%
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	1	10%					4	40%						
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd					1	1%	3	2%			2	1%	10	7%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd					1	100%								
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd							1	25%						
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd														
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd														
UD 160.70 Helse	Tilskudd													5	45%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd							5	56%						
Diverse tilskudd	Tilskudd											1	25%		
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	1	13%			1	13%			1	13%				
Sum andre virkemidler		2	1%	1	0%	4	2%	13	5%	1	0%	4	2%	19	8%
Sum andre virkemidler		2	1%	1	0%	4	2%	13	5%	1	0%	4	2%	19	8%
Sum Total		136	2%	67	1%	494	9%	548	10%	15	0%	51	1%	513	9%

Bransje ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	N - Forretningsmessig tjenesteyting		O - Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger		P - Undervisning		Q - Helse- og sosialtjenester		R - Kulturell virksomhet, underholdning og		S - Annen tjenesteyting		U - Internasjonale organisasjoner og organer	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære														
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål														
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	2	2%												
Sum lavrisikolån		2	1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Sum lavrisikolån		2	1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	5	3%	1	1%	1	1%	4	2%	1	1%				
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	363	32%	2	0%	1	0%	2	0%	116	10%	1	0%		
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	1	0%	1	0%			8	4%	2	1%				
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	10	5%			3	1%	1	0%	1	0%				
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån														
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	2	6%					2	6%			3	9%		
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					1	2%	1	2%						
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU							3	23%						
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			2	20%			4	40%			1	10%		
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd	4	80%												
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	25	40%			3	5%	1	2%	2	3%	4	6%		
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd														
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi									1	1%				
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd														
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	1	20%												
NFD 2421.80 Nærings tiltak på Svalbard	Tilskudd														
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		411	20%	6	0%	9	0%	26	1%	123	6%	9	0%	0	0%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	5	17%	1	3%					1	3%				
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	6	27%	1	5%			1	5%	1	5%	1	5%		
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	1	50%												
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	7	3%			4	1%	3	1%	4	1%	1	0%		
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	19	17%	1	1%	1	1%	1	1%	2	2%				
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	99	14%	2	0%	8	1%	13	2%	37	5%	5	1%		
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	1	50%												
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	4	5%							5	7%				
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis														
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd			8	30%							1	4%		
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	4	7%	1	2%			2	3%	2	3%	4	7%		
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		146	11%	14	1%	13	1%	20	2%	52	4%	12	1%	0	0%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	2	1%					1	0%						
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	16	13%			3	2%	2	2%	2	2%	6	5%		
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	18	2%			7	1%	14	2%	5	1%				
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd							1	0%						
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån														
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd			1	8%	1	8%			1	8%				
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		36	2%	1	0%	11	1%	18	1%	8	1%	6	0%	0	0%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		593	12%	21	0%	33	1%	64	1%	183	4%	27	1%	0	0%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	1	3%												
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd											1	20%		
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd														
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	1	10%							2	20%				
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	91	60%			3	2%			26	17%	12	8%		
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd														
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	1	25%												
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd														
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd														
UD 160.70 Helse	Tilskudd					1	9%	2	18%						
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd			1	11%	1	11%							1	11%
Diverse tilskudd	Tilskudd														
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis									1	13%				
Sum andre virkemidler		94	37%	1	0%	5	2%	2	1%	29	12%	13	5%	1	0%
Sum andre virkemidler		94	37%	1	0%	5	2%	2	1%	29	12%	13	5%	1	0%
Sum Total		689	13%	22	0%	38	1%	66	1%	212	4%	40	1%	1	0%

Bransje ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Uspesifisert		X - Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære					63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål					89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål					128
Sum lavrisikolån		0	0%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		0	0%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd			2	1%	169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd			7	1%	1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån					202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti			1	0%	222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån					5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd			3	9%	34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap					10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd					5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd			3	5%	63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd					31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi					107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd					2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd					5
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd			2	100%	2
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		0	0%	18	1%	2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd			4	14%	29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd					22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd			8	3%	280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd			3	3%	113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis			10	1%	690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån					76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis			1	17%	6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd			3	11%	27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd			2	3%	58
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		0	0%	31	2%	1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd			4	3%	121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis					889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd					267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån					23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd					13
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		0	0%	4	0%	1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		0	0%	53	1%	4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd					35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd			1	20%	5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd			2	20%	10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd					151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd					1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd			1	25%	4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	11	100%			11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	1	100%			1
UD 160.70 Helse	Tilskudd					11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd					9
Diverse tilskudd	Tilskudd					4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis					8
Sum andre virkemidler		12	5%	4	2%	251
Sum andre virkemidler		12	5%	4	2%	251
Sum Total		12	0%	57	1%	5467

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Geografi ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	03-Oslo		11-Rogaland		15-Møre og Romsdal		18-Nordland		21-Svalbard		30-Viken	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære			3	5%	8	13%	11	17%				
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål			1	1%	8	9%	26	29%			3	3%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål			1	1%	7	5%	10	8%			3	2%
Sum lavrisikolån		0	0%	5	2%	23	8%	47	17%	0	0%	6	2%
Sum lavrisikolån		0	0%	5	2%	23	8%	47	17%	0	0%	6	2%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	35	21%	16	9%	12	7%	8	5%			23	14%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	172	15%	74	7%	62	5%	109	10%	24	2%	119	10%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	41	20%	20	10%	23	11%	5	2%			12	6%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	37	17%	36	16%	17	8%	7	3%			27	12%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån			2	40%			1	20%				
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	5	15%	6	18%	3	9%	4	12%				
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	7	11%	10	15%	4	6%	3	5%			3	5%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					1	8%	1	8%				
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	4	40%					1	10%			2	20%
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkerisearrangører	Tilskudd	2	40%	1	20%							2	40%
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	16	25%	9	14%	4	6%	2	3%			7	11%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	6	19%	6	19%	1	3%					10	32%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	6	6%	13	12%	4	4%	6	6%			7	7%
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd												
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			2	40%	1	20%						
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd									2	100%		
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		331	16%	195	9%	132	6%	147	7%	26	1%	212	10%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd					1	3%	4	14%			2	7%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd					1	5%	4	18%				
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis												
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	69	25%	32	11%	10	4%	2	1%			48	17%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	7	6%			6	5%	17	15%			5	4%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	61	9%	33	5%	29	4%	87	13%			27	4%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti												
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån			1	1%	5	7%	10	13%				
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis							1	17%	1	17%		
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd			3	11%	3	11%	4	15%			1	4%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	5	9%	7	12%	4	7%	4	7%			2	3%
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		142	11%	76	6%	59	5%	133	10%	1	0%	85	7%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	1	0%	23	9%	3	1%					60	24%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	11	9%	9	7%	5	4%	16	13%			17	14%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	1	0%	85	10%	47	5%	55	6%			149	17%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	1	0%	29	11%	8	3%	7	3%			37	14%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån			1	4%	2	9%	4	17%				
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	1	8%					1	8%				
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		15	1%	147	9%	65	4%	83	5%	0	0%	263	17%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		488	10%	418	8%	256	5%	363	7%	27	1%	560	11%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd			10	29%			2	6%			1	3%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd					1	20%						
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd												
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	5	50%			1	10%						
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	28	19%	14	9%	5	3%	6	4%			37	25%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd												
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	2	50%									1	25%
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	7	64%										
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	1	100%										
UD 160.70 Helse	Tilskudd	3	27%					1	9%			1	9%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	3	33%	1	11%	1	11%					2	22%
Diverse tilskudd	Tilskudd			1	25%	1	25%						
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis											1	13%
Sum andre virkemidler		49	20%	26	10%	9	4%	9	4%	0	0%	43	17%
Sum andre virkemidler		49	20%	26	10%	9	4%	9	4%	0	0%	43	17%
Sum Total		537	10%	449	8%	288	5%	419	8%	27	0%	609	11%

Geografi ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	34-Innlandet		38-Vestfold og Telemark		42-Agder		46-Vestland		50-Trøndelag		54-Troms og Finnmark	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	10	16%	4	6%			8	13%	9	14%	10	16%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål			5	6%	7	8%	8	9%			31	35%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	26	20%	8	6%	7	5%	11	9%	25	20%	30	23%
Sum lavrisikolån		36	13%	17	6%	14	5%	27	10%	34	12%	71	25%
Sum lavrisikolån		36	13%	17	6%	14	5%	27	10%	34	12%	71	25%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	7	4%	18	11%	13	8%	12	7%	19	11%	3	2%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	99	9%	36	3%	70	6%	147	13%	84	7%	133	12%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	12	6%	17	8%	21	10%	25	12%	20	10%	6	3%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	11	5%	5	2%	18	8%	32	14%	28	13%	4	2%
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån									1	20%	1	20%
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd					2	6%	7	21%	3	9%		
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	3	5%	6	9%	5	8%	9	14%	15	23%	1	2%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	1	8%	1	8%			3	23%	2	15%	4	31%
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	1	10%					2	20%				
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkerisearrangører	Tilskudd												
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	5	8%	3	5%	4	6%	9	14%	2	3%	2	3%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	3	10%					1	3%	2	6%	2	6%
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	3	3%	15	14%	21	20%	20	19%	12	11%		
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd							1	50%			1	50%
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd							2	40%				
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd												
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		145	7%	101	5%	154	7%	270	13%	188	9%	157	8%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	6	21%	2	7%	2	7%	5	17%	2	7%	5	17%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	3	14%			3	14%	6	27%	4	18%	1	5%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis			1	50%					1	50%		
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	14	5%	20	7%	17	6%	37	13%	23	8%	8	3%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	7	6%	8	7%	8	7%	18	16%	14	12%	21	19%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	74	11%	59	9%	36	5%	88	13%	85	12%	108	16%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti							1	50%	1	50%		
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	14	18%	3	4%	2	3%	7	9%	10	13%	24	32%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis											3	50%
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	3	11%	1	4%					7	26%	3	11%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	4	7%	2	3%	2	3%	10	17%	8	14%	7	12%
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		125	10%	96	7%	70	5%	172	13%	155	12%	180	14%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	59	24%	10	4%	1	0%	5	2%	82	33%	1	0%
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	12	10%	10	8%	10	8%	12	10%	15	12%	2	2%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	138	16%	91	10%	49	6%	89	10%	124	14%	61	7%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	39	15%	39	15%	14	5%	80	30%	12	4%	1	0%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	4	17%							4	17%	8	35%
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd									3	23%	7	54%
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		252	16%	150	10%	74	5%	186	12%	240	15%	80	5%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		522	11%	347	7%	298	6%	628	13%	583	12%	417	8%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	6	17%	1	3%	2	6%	1	3%	12	34%		
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd							2	40%				
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd							1	100%				
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd							1	10%			1	10%
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	7	5%	7	5%	6	4%	13	9%	26	17%	2	1%
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	1	100%										
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd							1	25%				
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd												
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd												
UD 160.70 Helse	Tilskudd	1	9%	1	9%					2	18%	2	18%
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd					1	11%	1	11%				
Diverse tilskudd	Tilskudd							1	25%	1	25%		
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	1	13%	4	50%			1	13%	1	13%		
Sum andre virkemidler		16	6%	13	5%	9	4%	22	9%	42	17%	5	2%
Sum andre virkemidler		16	6%	13	5%	9	4%	22	9%	42	17%	5	2%
Sum Total		574	10%	377	7%	321	6%	677	12%	659	12%	493	9%

Geografi ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	99-Flere fylker/Utland		X-Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære					63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål					89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål					128
	Sum lavrisikolån	0	0%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		0	0%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	3	2%			169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	8	1%			1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån					202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti					222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån					5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	4	12%			34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap					10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd					5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd					63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd					31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi					107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd					2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd					5
NFD 2421.80 Nærings tiltak på Svalbard	Tilskudd					2
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	15	1%	0	0%	2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd					29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd					22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd					280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	2	2%			113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	3	0%			690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån					76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	1	17%			6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	2	7%			27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	3	5%			58
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	11	1%	0	0%	1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	2	2%			121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis					889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd					267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån					23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	1	8%			13
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	3	0%	0	0%	1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		29	1%	0	0%	4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avviking av pelsdyrhold	Tilskudd					35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	2	40%			5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	2	20%			10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd					151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd					1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd					4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd			4	36%	11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd					1
UD 160.70 Helse	Tilskudd					11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd					9
Diverse tilskudd	Tilskudd					4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis					8
	Sum andre virkemidler	4	2%	4	2%	251
Sum andre virkemidler		4	2%	4	2%	251
Sum Total		33	1%	4	0%	5467

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Distrikspolitiske virkemiddel ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Innenfor virkeområde		Utenfor virkeområdet		Innvilget		Andel		Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel			
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	47	75%	14	22%	2	3%					63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	64	72%	20	22%	4	4%		1	1%		89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	97	76%	26	20%	5	4%					128
	Sum lavrisikolån	208	74%	60	21%	11	4%		1	0%		280
Sum lavrisikolån		208	74%	60	21%	11	4%		1	0%		280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	25	15%	135	80%	9	5%					169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	502	44%	589	52%	44	4%		2	0%		1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	30	15%	159	79%	12	6%		1	0%		202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	44	20%	168	76%	10	5%					222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	3	60%	2	40%							5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	7	21%	23	68%	3	9%		1	3%		34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	12	18%	53	80%	1	2%					66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	5	38%	7	54%	1	8%					13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	1	10%	5	50%				4	40%		10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd			5	100%							5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	13	21%	46	73%	3	5%		1	2%		63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	5	16%	26	84%							31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	23	21%	79	74%	5	5%					107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd	2	100%									2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			4	80%	1	20%					5
NFD 2421.80 Nærings tiltak på Svalbard	Tilskudd								2	100%		2
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	672	32%	1301	63%	89	4%		11	1%		2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	27	93%						2	7%		29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	20	91%						2	9%		22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis			2	100%							2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	28	10%	244	87%	8	3%					280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	103	91%	9	8%	1	1%					113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	493	71%	171	25%	16	2%		10	1%		690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2	100%									2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	74	97%			2	3%					76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	5	83%	1	17%							6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	19	70%	8	30%							27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	25	43%	28	48%	4	7%		1	2%		58
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	796	61%	463	35%	31	2%		15	1%		1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	113	46%	123	50%	9	4%					245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	53	44%	66	55%	1	1%		1	1%		121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	526	59%	329	37%	33	4%		1	0%		889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	150	56%	111	42%	6	2%					267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	18	78%	4	17%	1	4%					23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	11	85%	2	15%							13
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	871	56%	635	41%	50	3%		2	0%		1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		2339	47%	2399	49%	170	3%		28	1%		4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	16	46%	16	46%	3	9%					35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd			4	80%	1	20%					5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd	1	100%									1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	1	10%	9	90%							10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	26	17%	121	80%	4	3%					151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	1	100%									1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd			2	50%				2	50%		4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd			7	64%				4	36%		11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd			1	100%							1
UD 160.70 Helse	Tilskudd	3	27%	7	64%				1	9%		11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd			8	89%	1	11%					9
Diverse tilskudd	Tilskudd	3	75%	1	25%							4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	2	25%	5	63%	1	13%					8
	Sum andre virkemidler	53	21%	181	72%	10	4%		7	3%		251
Sum andre virkemidler		53	21%	181	72%	10	4%		7	3%		251
Sum Total		2600	48%	2640	48%	191	3%		36	1%		5467

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Innovasjonsnivå ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Innovasjon på bedriftsnivå		Innovasjon på regionalt nivå		Innovasjon på nasjonalt nivå		Innovasjon på internasjonalt nivå		Ikke relevant		Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	17	27%	11	17%	7	11%	12	19%	16	25%			63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	3	3%	4	4%	4	4%	1	1%	77	87%			89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	49	38%	3	2%	1	1%			75	59%			128
Sum lavrisikolån		69	25%	18	6%	12	4%	13	5%	168	60%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		69	25%	18	6%	12	4%	13	5%	168	60%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd					18	11%	148	88%	3	2%			169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	23	2%	11	1%	33	3%	210	18%	860	76%			1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	6	3%	4	2%	24	12%	166	82%	2	1%			202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti					1	0%	1	0%	1	0%	219	99%	222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskerifartøy	Innovasjonslån					2	40%	3	60%					5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd					4	12%	28	82%	2	6%			34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					1	2%	65	98%					66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					1	8%	12	92%					13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap					1	10%	9	90%					10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd											5	100%	5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	1	2%	13	21%	11	17%	13	21%	25	40%			63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd							31	100%					31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi					5	5%	102	95%					107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd									2	100%			2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	5	100%											5
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd									2	100%			2
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		35	2%	28	1%	101	5%	788	38%	897	43%	224	11%	2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	5	17%	10	34%	2	7%	3	10%	9	31%			29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	1	5%	8	36%	8	36%	2	9%	3	14%			22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					1	50%			1	50%			2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd			1	0%	114	41%	164	59%	1	0%			280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	2	2%	40	35%	37	33%	32	28%	2	2%			113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	98	14%	156	23%	155	22%	203	29%	77	11%	1	0%	690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti			1	50%			1	50%					2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	11	14%	15	20%	18	24%	11	14%	21	28%			76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	1	17%	1	17%			2	33%	2	33%			6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	4	15%	1	4%					22	81%			27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	1	2%	3	5%	15	26%	35	60%	4	7%			58
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		123	9%	236	18%	350	27%	453	35%	142	11%	1	0%	1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	225	92%	6	2%	6	2%	1	0%	7	3%			245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	28	23%	33	27%	14	12%	4	3%	42	35%			121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	383	43%	87	10%	12	1%	2	0%	405	46%			889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	95	36%	27	10%	4	1%			141	53%			267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	9	39%	4	17%	1	4%			9	39%			23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	5	38%	2	15%	1	8%			5	38%			13
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		745	48%	159	10%	38	2%	7	0%	609	39%	0	0%	1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		903	18%	423	9%	489	10%	1248	25%	1648	33%	225	5%	4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	19	54%	2	6%	1	3%			13	37%			35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd							1	20%	4	80%			5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					1	100%							1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd							8	80%	2	20%			10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd											151	100%	151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd											1	100%	1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd							3	75%	1	25%			4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd											11	100%	11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd											1	100%	1
UD 160.70 Helse	Tilskudd							10	91%	1	9%			11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	1	11%					8	89%					9
Diverse tilskudd	Tilskudd					1	25%	2	50%	1	25%			4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	1	13%	1	13%	2	25%	3	38%	1	13%			8
Sum andre virkemidler		21	8%	3	1%	5	2%	35	14%	23	9%	164	65%	251
Sum andre virkemidler		21	8%	3	1%	5	2%	35	14%	23	9%	164	65%	251
Sum Total		993	18%	444	8%	506	9%	1296	24%	1839	34%	389	7%	5467

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Type Innovasjon ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Markedsmessig innovasjon		Organisatorisk innovasjon		Produkt-/tjenesteinnovasjon		Prosessinnovasjon		Ikke relevant		Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	1	2%	1	2%	30	48%	15	24%	16	25%			63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	1	1%			6	7%	5	6%	77	87%			89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål			2	2%	26	20%	25	20%	75	59%			128
	Sum lavrisikolån	2	1%	3	1%	62	22%	45	16%	168	60%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		2	1%	3	1%	62	22%	45	16%	168	60%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	6	4%			153	91%	7	4%	3	2%			169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	20	2%	6	1%	207	18%	44	4%	860	76%			1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	3	1%	2	1%	178	88%	17	8%	2	1%			202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti					2	1%			1	0%	219	99%	222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån					4	80%	1	20%					5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd			3	9%	27	79%	2	6%	2	6%			34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU					59	89%	7	11%					66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU					13	100%							13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap					10	100%							10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd											5	100%	5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	6	10%	1	2%	22	35%	9	14%	25	40%			63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd					29	94%	2	6%					31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	1	1%			89	83%	17	16%					107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd									2	100%			2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd					1	20%	4	80%					5
NFD 2421.80 Nærings tiltak på Svalbard	Tilskudd									2	100%			2
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	36	2%	12	1%	794	38%	110	5%	897	43%	224	11%	2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	1	3%	2	7%	14	48%	3	10%	9	31%			29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd			1	5%	15	68%	3	14%	3	14%			22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					1	50%			1	50%			2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	2	1%	4	1%	269	96%	5	2%					280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	1	1%	5	4%	101	89%	4	4%	2	2%			113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	62	9%	28	4%	424	61%	98	14%	77	11%	1	0%	690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					2	100%							2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	3	4%			42	55%	10	13%	21	28%			76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis			1	17%	2	33%	1	17%	2	33%			6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	3	11%	1	4%			1	4%	22	81%			27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	2	3%	7	12%	34	59%	11	19%	4	7%			58
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	74	6%	49	4%	904	69%	136	10%	141	11%	1	0%	1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					77	31%	163	67%	5	2%			245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	13	11%	6	5%	58	48%	2	2%	42	35%			121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	14	2%	21	2%	438	49%	285	32%	131	15%			889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	5	2%			171	64%	56	21%	35	13%			267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	1	4%	1	4%	10	43%	2	9%	9	39%			23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd			2	15%	5	38%	1	8%	5	38%			13
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	33	2%	30	2%	759	49%	509	33%	227	15%	0	0%	1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		143	3%	91	2%	2457	50%	755	15%	1265	26%	225	5%	4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd					18	51%	4	11%	13	37%			35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd					1	20%			4	80%			5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd			1	100%									1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	2	20%			6	60%			2	20%			10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd											151	100%	151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd											1	100%	1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd					3	75%			1	25%			4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd											11	100%	11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd											1	100%	1
UD 160.70 Helse	Tilskudd					10	91%			1	9%			11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd					8	89%	1	11%					9
Diverse tilskudd	Tilskudd					1	25%	2	50%	1	25%			4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	2	25%			4	50%	1	13%	1	13%			8
	Sum andre virkemidler	4	2%	1	0%	51	20%	8	3%	23	9%	164	65%	251
Sum andre virkemidler		4	2%	1	0%	51	20%	8	3%	23	9%	164	65%	251
Sum Total		149	3%	95	2%	2570	47%	808	15%	1456	27%	389	7%	5467

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Bedriftstørrelse ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	0-19		20-50		51-100		101-250		>250		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	45	71%	17	27%			1	2%			63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	87	98%	2	2%							89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	128	100%									128
	Sum lavrisikolån	260	93%	19	7%	0	0%	1	0%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		260	93%	19	7%	0	0%	1	0%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	168	99%	1	1%							169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	809	71%	206	18%	69	6%	37	3%	16	1%	1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	175	87%	21	10%	5	2%	1	0%			202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	222	100%									222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	4	80%	1	20%							5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	30	88%	4	12%							34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	55	83%	9	14%	1	2%	1	2%			66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	11	85%	2	15%							13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	7	70%							3	30%	10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd	4	80%	1	20%							5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	53	84%	4	6%	3	5%	2	3%	1	2%	63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	8	26%	2	6%	4	13%	4	13%	13	42%	31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	67	63%	12	11%	6	6%	10	9%	12	11%	107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd	2	100%									2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	5	100%									5
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	2	100%									2
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	1622	78%	263	13%	88	4%	55	3%	45	2%	2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	23	79%	4	14%			1	3%	1	3%	29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	18	82%	2	9%	2	9%					22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	2	100%									2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	280	100%									280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	112	99%	1	1%							113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	570	83%	77	11%	25	4%	9	1%	9	1%	690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2	100%									2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	62	82%	12	16%	2	3%					76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	4	67%	1	17%	1	17%					6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	19	70%							8	30%	27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	50	86%	5	9%			1	2%	2	3%	58
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	1142	88%	102	8%	30	2%	11	1%	20	2%	1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	238	97%	5	2%	1	0%	1	0%			245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	110	91%	7	6%	2	2%	1	1%	1	1%	121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	887	100%	2	0%							889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	259	97%	7	3%	1	0%					267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	22	96%	1	4%							23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	10	77%			1	8%	1	8%	1	8%	13
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	1526	98%	22	1%	5	0%	3	0%	2	0%	1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		4290	87%	387	8%	123	2%	69	1%	67	1%	4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	35	100%									35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	4	80%	1	20%							5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd	1	100%									1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	10	100%									10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	109	72%	31	21%			11	7%			151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd	1	100%									1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	3	75%	1	25%							4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd	2	18%	1	9%	1	9%	1	9%	6	55%	11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd	1	100%									1
UD 160.70 Helse	Tilskudd	11	100%									11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	6	67%	1	11%	1	11%	1	11%			9
Diverse tilskudd	Tilskudd	3	75%	1	25%							4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	8	100%									8
	Sum andre virkemidler	194	77%	36	14%	2	1%	13	5%	6	2%	251
Sum andre virkemidler		194	77%	36	14%	2	1%	13	5%	6	2%	251
Sum Total		4744	87%	442	8%	125	2%	83	2%	73	1%	5467

Kjennetegn ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Kvinnerettet		Miljøeffekt		Samfunnseffekt		Informasjons- og kommunikasjonsteknologirettet		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	18	29%	33	52%	30	48%			63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	13	15%	20	22%	15	17%			89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	54	42%	67	52%	111	87%			128
	Sum lavrisikolån	85	30%	120	43%	156	56%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		85	30%	120	43%	156	56%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	35	21%	62	37%	93	55%	96	57%	169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	483	42%	344	30%	784	69%	176	15%	1 137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	37	18%	81	40%	95	47%	119	59%	202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti			113	51%					222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	1	20%	5	100%					5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	25	74%	27	79%	34	100%	5	15%	34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	6	9%	28	42%	35	53%	36	55%	66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	1	8%	3	23%	12	92%	11	85%	13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			7	70%	10	100%			10
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	39	62%	16	25%	54	86%	11	17%	63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	10	32%	31	100%	23	74%	2	6%	31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	27	25%	107	100%	55	51%	13	12%	107
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			5	100%					5
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd	1	50%	1	50%	2	100%			2
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	665	32%	830	40%	1 197	58%	469	23%	2 073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	12	41%	8	28%	17	59%	3	10%	29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	10	45%	12	55%	15	68%	2	9%	22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	1	50%	1	50%	2	100%			2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	57	20%	125	45%	184	66%			280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	43	38%	30	27%	78	69%	19	17%	113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	260	38%	235	34%	431	62%	127	18%	690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					1	50%			2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	17	22%	28	37%	42	55%			76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	2	33%	4	67%	4	67%	1	17%	6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	5	19%			23	85%	1	4%	27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	25	43%	47	81%	52	90%	3	5%	58
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	432	33%	490	38%	849	65%	156	12%	1 305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	62	25%	218	89%	120	49%	1	0%	245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	91	75%	30	25%	71	59%	2	2%	121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	466	52%	366	41%	464	52%			889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	112	42%	133	50%	144	54%			267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	6	26%	10	43%	17	74%			23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	5	38%	8	62%	10	77%			13
	LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer	742	48%	765	49%	826	53%	3	0%	1 558
	Sum risikolån, tilskudd og programmer	1 839	37%	2 085	42%	2 872	58%	628	13%	4 936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	17	49%	20	57%	26	74%			35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	3	60%	3	60%	5	100%			5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					1	100%	1	100%	1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	4	40%	1	10%	5	50%	4	40%	10
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	1	25%	2	50%	3	75%	1	25%	4
UD 160.70 Helse	Tilskudd	4	36%	2	18%	11	100%	4	36%	11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	5	56%	3	33%	9	100%	9	100%	9
Diverse tilskudd	Tilskudd	1	25%	4	100%	3	75%			4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	2	25%	4	50%	5	63%	2	25%	8
	Sum andre virkemidler	37	15%	39	16%	68	27%	21	8%	251
Sum andre virkemidler		37	15%	39	16%	68	27%	21	8%	251
Sum Total		1 961	36%	2 244	41%	3 096	57%	649	12%	5 467

Næringsområde ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	S-001 Energi og miljø		S-002 Helse		S-005 Landbruk		S-006 Marin		S-007 Maritim		S-008 Olje og gass		S-009 Reiseliv	
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	1	2%			6	10%	18	29%	12	19%	1	2%	10	16%
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål							89	100%						
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål					125	98%	1	1%					2	2%
	Sum lavrisikolån	1	0%	0	0%	131	47%	108	39%	12	4%	1	0%	12	4%
Sum lavrisikolån		1	0%	0	0%	131	47%	108	39%	12	4%	1	0%	12	4%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	23	14%	21	12%	2	1%	10	6%	9	5%	4	2%	2	1%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	22	2%	21	2%	20	2%	41	4%	13	1%	9	1%	798	70%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	15	7%	20	10%	3	1%	23	11%	12	6%	11	5%	1	0%
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	1	0%												
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskerifartøy	Innovasjonslån							1	20%	4	80%				
NFD 2421.71 Innovative nærmiljøer	Tilskudd	6	18%	4	12%	1	3%	8	24%	5	15%	1	3%		
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	5	8%	7	11%			8	12%	9	14%	6	9%		
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU			4	31%										
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			4	40%										
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkerisearrangører	Tilskudd														
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	2	3%	1	2%	1	2%	1	2%					30	48%
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	12	39%					5	16%	2	6%	5	16%		
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	56	52%	1	1%	2	2%	15	14%	16	15%	1	1%		
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktrettede såkornfond	Tilskudd														
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd									5	100%				
NFD 2421.80 Næringsstiltak på Svalbard	Tilskudd														
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	142	7%	83	4%	29	1%	112	5%	75	4%	37	2%	831	40%
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd			1	3%	1	3%			1	3%			11	38%
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	2	9%	1	5%			2	9%	2	9%			11	50%
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av nærmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis					1	50%							1	50%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	72	26%	31	11%	2	1%	18	6%	13	5%	3	1%	9	3%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	5	4%	9	8%	5	4%	6	5%	3	3%	2	2%	33	29%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	34	5%	49	7%	49	7%	43	6%	22	3%	10	1%	197	29%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti					1	50%							1	50%
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	2	3%	1	1%	7	9%	20	26%	3	4%			20	26%
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	2	33%							2	33%				
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd													1	4%
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	6	10%	2	3%	7	12%	13	22%	5	9%	1	2%	3	5%
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	123	9%	94	7%	73	6%	102	8%	51	4%	16	1%	287	22%
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	3	1%			241	98%								
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd			1	1%	100	83%							17	14%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis			3	0%	859	97%							26	3%
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd					266	100%							1	0%
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån					21	91%							2	9%
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd					10	77%							1	8%
	LMD - Sum Risikolån, Tilskudd og programmer	3	0%	4	0%	1497	96%	0	0%	0	0%	0	0%	47	3%
Sum risikolån, tilskudd og programmer		268	5%	181	4%	1599	32%	214	4%	126	3%	53	1%	1165	24%
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd					31	89%							1	3%
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	1	20%							1	20%	1	20%		
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					1	100%								
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd														
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd														
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd														
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd														
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd														
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd														
UD 160.70 Helse	Tilskudd	1	9%	10	91%										
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	1	11%					1	11%						
Diverse tilskudd	Tilskudd	1	25%			3	75%								
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	2	25%			1	13%							2	25%
	Sum andre virkemidler	6	2%	10	4%	36	14%	1	0%	1	0%	1	0%	3	1%
Sum andre virkemidler		6	2%	10	4%	36	14%	1	0%	1	0%	1	0%	3	1%
Sum Total		275	5%	191	3%	1766	32%	323	6%	139	3%	55	1%	1180	22%

Næringsområde ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	S-010 Kreativ næring		S-999 Øvrige områder		X Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære			15	24%			63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål							89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål							128
Sum lavrisikolån		0	0%	15	5%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		0	0%	15	5%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	11	7%	85	50%	2	1%	169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	47	4%	166	15%			1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	7	3%	110	54%			202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti			2	1%	219	99%	222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån							5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	4	12%	5	15%			34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	2	3%	29	44%			66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	3	23%	6	46%			13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			6	60%			10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd					5	100%	5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	4	6%	24	38%			63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd			7	23%			31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi			16	15%			107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd			2	100%			2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd							5
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd			2	100%			2
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		78	4%	460	22%	226	11%	2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	4	14%	11	38%			29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	1	5%	3	14%			22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis							2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd			132	47%			280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	6	5%	44	39%			113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	49	7%	236	34%	1	0%	690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti							2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	1	1%	22	29%			76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis			2	33%			6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd			26	96%			27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	5	9%	16	28%			58
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		66	5%	492	38%	1	0%	1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd			1	0%			245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd			3	2%			121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis			1	0%			889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd							267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån							23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd			2	15%			13
LMD - Sum Riskolån, Tilskudd og programmer		0	0%	7	0%	0	0%	1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		144	3%	959	19%	227	5%	4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd			3	9%			35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd			2	40%			5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd							1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	10	100%					10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd					151	100%	151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd					1	100%	1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd			4	100%			4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd					11	100%	11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd					1	100%	1
UD 160.70 Helse	Tilskudd							11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	2	22%	5	56%			9
Diverse tilskudd	Tilskudd							4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis			3	38%			8
Sum andre virkemidler		12	5%	17	7%	164	65%	251
Sum andre virkemidler		12	5%	17	7%	164	65%	251
Sum Total		156	3%	991	18%	391	7%	5467

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

Delmål ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Gründer*		Bedrift*		Personkunde*		Annet*		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	14	22%	48	76%	1	2%			63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	28	31%	61	69%					89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	5	4%	11	9%	112	88%			128
Sum lavrisikolån		47	17%	120	43%	113	40%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		47	17%	120	43%	113	40%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	151	89%	18	11%					169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	160	14%	949	83%			28	2%	1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	106	52%	96	48%					202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti	94	42%	128	58%					222
NFD 2421.54 Låneordning for næringsfart og fiskefartøy	Innovasjonslån	1	20%	4	80%					5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	4	12%	17	50%			13	38%	34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	19	29%	47	71%					66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	3	23%	10	77%					13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap			4	40%			6	60%	10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd			5	100%					5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	7	11%	38	60%			18	29%	63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	4	13%	27	87%					31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	29	27%	78	73%					107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktrettede såkornfond	Tilskudd			2	100%					2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd			5	100%					5
NFD 2421.80 Næringstiltak på Svalbard	Tilskudd			1	50%			1	50%	2
NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		578	28%	1429	69%	0	0%	66	3%	2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	4	14%	23	79%			2	7%	29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	4	18%	17	77%			1	5%	22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	1	50%	1	50%					2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd	273	98%	7	3%					280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	100	88%	13	12%					113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	236	34%	431	62%	1	0%	22	3%	690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti	2	100%							2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	29	38%	47	62%					76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	2	33%	4	67%					6
KMD 553.65 Omstillingprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd	2	7%	3	11%			22	81%	27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	12	21%	35	60%			11	19%	58
KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer		665	51%	581	45%	1	0%	58	4%	1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd	24	10%	220	90%			1	0%	245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	21	17%	77	64%			23	19%	121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	59	7%	212	24%	618	70%			889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	40	15%	78	29%	149	56%			267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån	4	17%	7	30%	12	52%			23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	1	8%	10	77%			2	15%	13
LMD - Sum Risikolån, Tilskudd og programmer		149	10%	604	39%	779	50%	26	2%	1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		1392	28%	2614	53%	780	16%	150	3%	4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	7	20%	24	69%	4	11%			35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd			4	80%			1	20%	5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd			1	100%					1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	4	40%	6	60%					10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd	32	21%	104	69%			15	10%	151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd			1	100%					1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	1	25%	2	50%			1	25%	4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd			1	9%			10	91%	11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd			1	100%					1
UD 160.70 Helse	Tilskudd	5	45%	5	45%			1	9%	11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	1	11%	6	67%			2	22%	9
Diverse tilskudd	Tilskudd	2	50%	1	25%			1	25%	4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	4	50%	4	50%					8
Sum andre virkemidler		56	22%	160	64%	4	2%	31	12%	251
Sum andre virkemidler		56	22%	160	64%	4	2%	31	12%	251
Sum Total		1495	27%	2894	53%	897	16%	181	3%	5467

*Gründer (0-3 år fra stiftelses- og tilsagnsdato)

*Bedrift (over 3 år fra stiftelses- og tilsagnsdato)

*Personkunde (søkt med norsk personnummer)

*Annet (ikke tilgjengelig stiftelsesdato eller norsk personnummer eller tilsagnsmottaker er stiftelse, forening eller lignende)

Internasjonalt ANTALL tilsagn

Budsjettpost	Virkemiddel	Internasjonalt rettet - Annet		Internasjonalt rettet – Eksport		Nasjonalt rettet		Uspesifisert		Totalt
		Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	Innvilget	Andel	
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Ordinære	9	14%	29	46%	25	40%			63
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Fiskeriformål	2	2%	42	47%	45	51%			89
NFD 2421.90 Lavrisikolån	Landbruksformål	2	2%			126	98%			128
	Sum lavrisikolån	13	5%	71	25%	196	70%	0	0%	280
Sum lavrisikolån		13	5%	71	25%	196	70%	0	0%	280
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Landsdekkende etablerertilskudd	40	24%	113	67%	16	9%			169
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Tilskudd	187	16%	381	34%	569	50%			1137
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Innovasjonslån	32	16%	148	73%	21	10%	1	0%	202
NFD 2421.50 Innovasjon prosjekter	Garanti			3	1%	219	99%			222
NFD 2421.54 Låneordning for nærskipsfart og fiskerifartøy	Innovasjonslån			4	80%	1	20%			5
NFD 2421.71 Innovative næringsmiljøer	Tilskudd	3	9%	26	76%	5	15%			34
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	IFU	4	6%	59	89%	3	5%			66
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	OFU	5	38%	5	38%	3	23%			13
NFD 2421.72 Innovasjonskontrakter	Innovasjonspartnerskap	5	50%	3	30%	2	20%			10
NFD 2421.73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører	Tilskudd							5	100%	5
NFD 2421.74 Reiseliv, profilering og kompetanse	Tilskudd	15	24%	18	29%	30	48%			63
NFD 2421.75 Grønn plattform	Tilskudd	9	29%	17	55%	5	16%			31
NFD 2421.76 Miljøteknologi	Tilskudd - Miljøteknologi	5	5%	91	85%	11	10%			107
NFD 2421.78 Adm. støtte for distriktsrettede såkornfond	Tilskudd					2	100%			2
NFD 2421.79 Tilskudd til kondemneringsordning for skip	Tilskudd	3	60%	2	40%					5
NFD 2421.80 Nærings tiltak på Svalbard	Tilskudd	1	50%			1	50%			2
	NFD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	309	15%	870	42%	888	43%	6	0%	2073
KMD 550.62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene	Tilskudd	10	34%	10	34%	9	31%			29
KMD 551.60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	Tilskudd	1	5%	11	50%	9	41%	1	5%	22
KMD 553.60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og kompetanse	Tilskudd fylkesvis	1	50%	1	50%					2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Landsdekkende etablerertilskudd					280	100%			280
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Etablerertilskudd	13	12%	29	26%	71	63%			113
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Tilskudd fylkesvis	131	19%	296	43%	262	38%	1	0%	690
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Garanti			2	100%					2
KMD 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	Risikolån	9	12%	39	51%	28	37%			76
KMD 553.63 Interreg og Arktis 2030	Tilskudd fylkesvis	2	33%			4	67%			6
KMD 553.65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	Tilskudd					27	100%			27
KMD 553.74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	Tilskudd	8	14%	37	64%	13	22%			58
	KMD - Sum risikolån, tilskudd og programmer	175	13%	425	33%	703	54%	2	0%	1305
LMD 1150.50 Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi i landbruket	Tilskudd					245	100%			245
LMD 1150.50 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftbasert vekst og verdiskaping	Tilskudd	12	10%	8	7%	101	83%			121
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd fylkesvis	22	2%	9	1%	858	97%			889
LMD 1150.50 IBU-midler	Tilskudd	2	1%			265	99%			267
LMD 1150.50 IBU-midler	Risikolån					23	100%			23
LMD 1151.51 VSP rein	Tilskudd	2	15%	2	15%	9	69%			13
	LMD - Sum Risikolån, Tilskudd og programmer	38	2%	19	1%	1501	96%	0	0%	1558
Sum risikolån, tilskudd og programmer		522	11%	1314	27%	3092	63%	8	0%	4936
LMD 1142.78 Tilskudd for omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	Tilskudd	1	3%			34	97%			35
KD 285.53 EU-stimuleringsmidler	Tilskudd	3	60%	2	40%					5
KMD 551.61 Kompens. for økt arb.g.avg.	Tilskudd					1	100%			1
KUD 325.71 Kulturell og kreativ næring	Tilskudd	2	20%	8	80%					10
NFD 900.82 Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	Tilskudd							151	100%	151
NFD 900.79 Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	Tilskudd							1	100%	1
SD 1301.50 Samferdselsforskning	Tilskudd	1	25%	3	75%					4
UD 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand	Tilskudd							11	100%	11
UD 140.21 Spesielle driftsutgifter	Tilskudd							1	100%	1
UD 160.70 Helse	Tilskudd	6	55%	5	45%					11
UD 161.70 Utdanning	Tilskudd	3	33%	6	67%					9
Diverse tilskudd	Tilskudd					4	100%			4
Diverse fylkeskommunale tilskudd	Tilskudd fylkesvis	1	13%	6	75%	1	13%			8
	Sum andre virkemidler	17	7%	30	12%	40	16%	164	65%	251
Sum andre virkemidler		17	7%	30	12%	40	16%	164	65%	251
Sum Total		552	10%	1415	26%	3328	61%	172	3%	5467

*Uspesifisert kolonne viser data som ikke lenger er relevant statistikk for enkelte tjenester og/eller manglende registrering.

